3 1761 09616137 7

COLECCIÓ

DE

DOCUMENTS HISTÓRICHS INÉDITS

DEL ARXIU MUNICIPAL DE LA CIUTAT DE BARCELONA

Barcelona. Consell de Cent Jurats

MANUAL DE NOVELLS ARDITS

VULGARMENT APELLAT

DIETARI

DEL

Antich Consell Barceloní

Volúm Sisé

COMPRENENT

LOS VOLÚMS ORIGINALS FINAL DEL XX Y PART DEL XXI

ANYS 1588-1597

PUBLICAT PER ACORT Y Á DESPESAS DEL EXCM. AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL
É INICIAT PER LOS ILUSTRES SENYORS REGIDORS

D. FREDERICH SCHWARTZ Y LUNA y D. FRANCESCH CARRERAS Y CANDI
EN COMISSIÓ
DEL MATEIX EXCELENTÍSSIM AJUNTAMENT

BARCELONA. — 1897

IMPREMPTA DE HENRICH Y COMPANYÍA, EN COMANDITA
Passatje Escudellers, 4

DP
402
B2 A2
V.6

Tassa

del present volúm á la rahó dels anteriors, ab son Index: 4 pessetas 75 céntims.

LIBRARY
JAN 3 19[illegible]
UNIVERSITY OF TORONTO
779498

M . D . LXXXVIIJ

JANER

DIVENDRES I. — En aquest dia los magnifichs consellers quiscu de per si molt acompanyats se ajuntaren en la plassa de S.t Jaume per la cavalcada se fa en tal dia per los consellers y vingue alli don Joan Comalonga regent la vegaria de Barcelona y estant alli vingue lo S.r micer Manegat Canceller y lo dit veguer sen entra dins la casa de Bosch ahont eren los qui havien de graduar, apres vingueren los consols de lotja y per lo magnifich conseller segon y altres que feren la agraduhatio fonch graduat en la primera filera lo dit R.nt Canceller y ana a ma dreta del conseller en cap y apres en la segona fonch agraduat lo dit Regent la vegaria de Barcelona y ana a ma dreta del conseller segon y apres a la filera del terç per faltar lo quart ana lo consol mercader, la qual agraduatio no aparague estigues ben feta perço que no havien de anar agraduhats dos officials reals ans be es de pratica que si un official real es ab los consellers y ve altre de mes dignitat, lo qui es de menor fa loch per quant tots entren per un loch y com officials reals y encara que quiscu de per si precehesca consellers nou fan tots dos o, mes en un temps, altrament porien venir canceller, governador, veguer, y balle y tots precehirien per quant lo balle preceheix al quart conseller, ni se ha de fer consequentia que si dos o, mes bisbes venien tots dos precehirien, perque quiscu de

Dia de Ninou. Cavalcada.

per si te la prelatio y los officials reals la tenen tots de un mateix loch ço es del Rey nostre señor, y perço no sie tret en consequentia lo que ses fet dit dia. Los vedries pararen molt rohinment y perço si ha de provehir, en lo pervenir se ha de tenir comte no se fassa semblant desorde y perço en lo convidar si son serts ha de venir un official real non conviden altre.

Vi vel gratis.

DILLUNS IIIJ. — En aquest dia lo magnifich conseller terç feu ajuntar los advocats de la casa y altres en casa de la ciutat y alli miraren lo privilegi del rey don Pere apellat de *Vi vel gratis* y altres provisions y declarations reals fetes en virtut de dit privilegi per veure quin orde se havia de tenir en desviar no hisquessen tants forments com hixen del present principat y vista molta cosa se differi per lo sendema. — E mes se tracte que los alguatzirs van de nits y fan guaytes y rondes desermant als ciutedans y poblats en la present ciutat lo que es prohibit y no poden fer, y per dits advocats fonch determenat se vessen los privilegis y que per al sendema se resolrria.

Abusos dels Agutzils.

DIMARS V. — En aquest dia havent tornat a congregar lo dit conseller terç als dits advocats y vists los privilegis de la ciutat y algunes declarations reals y altres actes fets en virtut de dit privilegi dit de *Vi vel gratis*, foren de parer que la ciutat podia y devia anar ho trametre alla ahont aparega y pendre a llur ma y poder los forments que trobara se trauen de Cathalunya y fer descarregar en Barcelona. — E mes foren de parer que los alguatzirs ni ordinaris ni extraordinaris no poden fer guaytes de nits ni desarmar a ningu sino trobant aquells brega fahent y rixants, y axi ordenaren una requesta pera que aquella presente lo sindich a quiscu de dits alguatzirs.

DIMECRES VJ. — Festa dels reys. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers exceptat lo quart per estar indispost, al Pi com es de costuma y alli hoiren lo offici y sermo.

Vi vel gratis.

DIJOUS VIJ. — En aquest dia feren desliberatio y conclusio los magnifichs consellers y vuytena de la administracio de forments que per obviar al gran abus se feya de traure blats del present ciutat *(Principat)* restant la terra desprovehida y ab perill de no tenir la provisio necessaria, que perço y altrament dos dels magnifichs consellers acompanyats de vuyt persones dels quatre estaments anassen la hu per la costa de levant y lo altre per la costa de ponent y en virtut del privilegi que la ciutat te prenguessen y fessen portar en Barcelona tot lo forment

que trobarien per traure del principat com en dita desliberatio se conte.

DIVENDRES VIIJ. — En aquest dia havent congregat los magnifichs consellers la vuytena dels forments per ordenar les instructions y apuntar lo que devien fer los dos magnifichs consellers que havien de anar ço es, lo segon mossen Soler per la costa de ponent y lo terç micer Guamis per la costa de levant, estant ja a punt fou dit per mossen Joan Sauri hu de la dita vuytena que ell havia feta reflexio ab lo desliberat lo dia de ayr y tractat ab mossen Ferrer dez Puig y que los aparia ere cosa ardua y que se havia molt a considerar y moltes altres rahons de poch fonament, y apres de alguns tractes repliques y respostes se deslibera bastava que anas lo conseller segon a la part de ponent y que lo terç no ere mester anas, y axi fonch fet que no obstant estigues ja a punt y ab mules logades y aparellat resta y despedi tota sa gent.

> **Anada de conseller segon fora Barcelona per execucio del privilegi de *vi vel gratis***

DISSAPTE VIIIJ. — En aquest dia parti lo magnifich conseller segon la volta de Tarregona y Cambrils acompanyat de les persones que per anar ab ell havia elegides. — Anaren los consellers a S.t Agosti al offici com es de costum.

DIUMENGE X. — En aquest dia havent rebut los magnifichs consellers una letra del S. conseller segon desde Sitges donant avis havia trobat una barca carregada en Sitges y que sere alsada a la mar, y tambe havia trobat molt forment enbotigat de uns nisars y de francesos y quels ha emparats aguardant barques, y tenint est avis los magnifichs consellers cap quart y quint y la vuytena dels forments se ajuntaren y trameteren per lo conseller terç qui ere a la professo dels Angels se fa en tal dia perque vingues y acabada dita professo ana, y per dits SS. consellers li fou dit que havien desliberat que ell anas per la costa de llevant encontinent per pendre y fer venir los forments que trobaria, y axi per executio de dita desliberatio se posa apunt y convida vuyt persones dos de quiscun estament que anassen ab ell y se posa a punt per partir lo sendema.

> **Anada del conseller terç fora Barcelona per executar lo privilegi *Vi vel gratis* per forments.**

DILLUNS XI. — En aquest dia per executio de dita desliberatio lo magnifich micer Francesch Guamis conceller terç en companyia de mossen Jaume Aguilar y Miquel Ferrer per lo estament dels ciutedans y militars y de mossen Pere Burges y Francesch Palau mercaders Onofre Rialp y Bernat Domenech artistes Joan Monjo y Ramon Çaparissi menestrals ab algunes

altres persones, parti de Barcelona la volta de Mataro y altres viles y lochs de la costa de levant: nostre señor los encamine y dexe fer lo que mes sie son servey y de sa magestat y benefici publich.

Aprehensió de forments.

DIMARS XIJ. — En aquest dia reberen los magnifichs consellers un despaix del dit conseller terç ço es una letra pera dits consellers y una copia de una informatio presa en Mataro ab la qual letra avisave que en arribant en Mataro havia trobat una barca carregada de blat que anave a Genova y havia carregat en Cambrils y per temps sere aturada a Mataro, y que havia provehit vingues en Barcelona en virtut del privilegi del serenissim rey en Pere dit de *vi vel gratis*. — E lo depres dinar a la una ora arriba dita barca davant Barcelona segons foren avisats per lo señor y amo de aquella, y encontinent los magnifichs consellers cap y quint ab alguns officials de la casa anaren a la marina y manaren als descarregadors que lansassen barques y descarregassen DCLXX quorteres de forment que venia ab dita barca segons deya la poliça y encontinent fonch fet y comensaren a descarregar, estant assentats los dits consellers ab ses cadires a la vora de mar y ab ells los de la vuytena ahont estigueren fins a la ora tarda dexant orde als barques que lo sendema acabassen de descarregar.

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia se acaba a descarregar lo dit forment y fonch mesurat, y foren... — Lo mateix dia arriba un patro de una barca que havia de carregar del blat que lo S.r Conseller segon havia empatxat en Sitges dient que per les guardes del general ere estat embargat dit forment per certa pretensio contra los amos per no haver pres albara de guia y que perço no havia pogut carregar: los magnifichs consellers ho trameteren a dir als diputats los quals digueren veurien lo que se poria fer.

Extracció de Clavari.

Indempnitat á Concellers.

DIUMENGE XVIJ. — Festa de S.t Antoni. — En aquest dia se tingue consell de cent jurats en lo qual se feren les relations acostumades y se feu extracctio de clavari y fou extret — Gervasi Çapila clavari. — E mes per quant com dalt esta continuat eren anats dos dels magnifichs consellers fora Barcelona per fer venir los blats que trobarien per la costa per extraure de Cathalunya, y se deya que lo virrey sen ere molt sentit y que feya serts procehiments contra ells, lo consell lohant y aprobant lo fet promete servar indempnes als consellers y a tots los qui los aconsellan y

ajudan y donen tot favor, prometent estar los a tot sots obligatio dels bens de la ciutat.

DILLUNS XVIIJ. — En aquest dia vingueren en casa de la ciutat tres cavallers ab embaxada del estament dels militars congregats en lo capitol de la seu, dient com tenien entes que Miquel Lunell qui era estat pres per los visitadors dels diputats passats havia recorregut al real consell y temien dit recors no se admetes essent contra constitutions capitols de cort y altres perrogatives del general, y que perço havien feta embaxada als diputats que manassen juntar los brassos o estaments per tractar de dit negoci y altres coses que feyen ha tractar de molta importantia y supplicaven a la ciutat que per sa part fes semblant embaxada, E per los magnifichs *(consellers)* foren tramesos tres ciutedans als diputats per dir los lo que dalt se conte y tornats refferiren havien explicat sa embaxada y que los diputats havien respost ab molta tibiesa dient ho tractarien entre ells. — Aquest dia torna lo magnifich conseller segon mossen Federich Roig Soler venint de la costa de mar de ponent de sercar y fer portar los blats que trobaria.

Vinguda o, tornada del conseller segon.

DIMARS XVIIIJ. — Lo dit magnifich conseller segon refferi que ere anat a Sitges Tamerit Tarragona y Cambrils y havia secrestat algunes sumes de forments y lo que mes en dit viatge havia fet (sens haver arribat gra de blat en Barcelona) segons en la relatio per ell feta en scrits assi cosida se conte (1) — Lo dit dia vingueren tres cavallers de part del estament militar dient que per dit estament se havia feta una embaxada de VIIIJ persones als diputats perque ajuntassen los brassos per tractar axi del dit recors de Lunell com altres coses deduhint los en scrits y cotant les constitutions y capitols de cort se contrafan, admeten lo dit recors supplicant a la ciutat fes lo mateix, als quals fonch respost per dits magnifichs consellers ho tractarien y farien lo que serien aconsellats. — E lo depres dinar tornaren dits tres cavallers als magnifichs consellers notificant los que ja lo recors ere estat admes y presentat un cartell als visitadors y suplicant los manassen fer embaxada als diputats perque juntassen los brassos, y per que tinguessen notitia del que fins assi sere fet donaren a dits magnifichs consellers copia del que per lo estament militar ere estat dit als diputats y tambe del cartell del

(1) No 's troba continuada.

real consell (1) — E los dits magnifichs consellers manaren a mi Francesch Guamis ho continuas tot en lo present dietari.

COPIA de la scriptura se diu presentada per part del estament militar als señors diputats.

« Les persones del estament militar entes que per part dels visitadors del general eren estats instats y solicitats V SS. pera que fossen servits juntar les persones dels tres estaments a effecte que ab ells se tractas no sols dels recorsos que pretenen segons se diu admetrer en lo real consell interposats per Miquel Lunell y Luch Talavera per certs procehiments contra ells fets per dits visitadors, sino tambe perque los dits visitadors tenen alguns negocis de molta importancia resultants de dita visita los quals toquen no sols a la auctoritat de aquella y del general sino tambe de tota Cathalunya, les quals conve molt que per les dites persones sien enteses y per elles y V. SS. ab la forma per lo nou redres donat lo remey convenient, les quals coses senten son molt justes y necessaries perque lo dels recorsos si fossen admesos en lo consell seria cosa certa en violatio de moltes constitutions capitols y actes de cort y de la autoritat y jurisdictio del general del qual es molt principal membre, y per part de dita visita y senyaladament serie y es contra la constitutio ultima de les Corts del any *1520* y del capitol sete de les corts del any *1547* y dels capitols y provisions reals en dits capitols referides y per moltes altres continuats en lo libre que V. SS. tenen vulgarment dit del anima, y per altres referits en los agravis fets per officials reals als drets y auctoritat del general los quals en les ultimas corts per part dels tres brassos foren presentats a sa Magestat, copia dels quals tenen V. SS. en lo proçes familiar del bras y stament militar, y quant se difficultas si es o, no violatio de algun capitol dels sobre dits en tal cas per fer interpretatio y declaratio del tal capitol conforme a la dispositio del capitol XXXIIIJ del nou redres fet en les ultimes Corts, estan V. SS. obligats a fer juntar en la forma acostumada les persones dels tres staments perque aquelles fassen electio de XVIIJ persones a effecte que ab V. SS. se interpretre lo capitol

(1) Vegis aqueix document en l' *Apéndix* VI á est volúm XX.º

del qual resultara lo dupte, y entense tambe que en cas noy hagues violatio de capitol de corts com la ya (1) y les coses que san de tractar no fossen tant graves volent los dits visitadors notificar y tractar o, aconsellarse ab les persones dels tres staments per los quals son estats elegits y als quals no manco tenen lo be y utilitat general y de tot aquest principat, que V. SS. serie y es raho juntassen sens voler sercar major discussio pera manar la dita junta y aplech, y perço ý altrament no poden dexar de replicaro y suplicar les persones del stament militar com a tant çelosos del be publich y per lo interes particular quels toque com a tal principal part de tota Cathalunya sien servits ajuntar les persones dels tres estaments, pus majorment los dits visitadors senten an enviat ja V. SS. son advocat lo qual los ha donat noticia dels agravis y capitols que restarien violats y ab la present tambe sels ne done noticia, y essent tots junts se tinra molt major que en cars de tanta importancia aguardar tanta dilatio podria ser de molt gran dany y per ventura irreparable als drets y auctoritat del general y al benefici de tot lo present principat.»

DIMECRES XX. — S.[t] Sebastia. — En aquest dia arriba en la platja de la present ciutat una nau patronejada per... anomenada... en la qual estaven enbarcades y carregades IIJ.[M] quorteres forment y tambe arribaren tres pollaques (2) o, barques carregades de forment lo qual tot ho havia pres lo magnifich micer Francesch Guamis conseller ters y fet venir en virtut del dit privilegi de *vi vel gratis*, que per tot lo dit forment foren..... y arribades que foren donaren les letres que portaven y se comensa a descarregar les pollaques y perço que la mar se comensa de alterar un poch cessaren de descarregar y posaren alguna gent en los vexells, y abans que non posaren a la nau ella se alsa y feu vela la volta de ponent, y dubtant no sen anas se manaren armar dos barques ab XXIIIJ homens que la seguissen y fessen tornar com de fet se feu, no obstant que ja lo patro hagues prestat cautio al dit conseller de descarregar en Barcelona y asso se dubtave perque los amos del forment tenien amichs en cort. *Vi vel gratis.*

DIJOUS XXJ. — Lo mateix dia per part de la ciutat foren trameses nou persones entre ciutadans y militars als diputats dient los quels suplicaven manasen juntar brassos ho estaments

(1) Hi ha.
(2) Pollacres.

per lo que molt convenia tractar en ells per les causes y rahons contengudes en la scriptura a ells presentada per part del estament militar, en demes que tenien entes que ja lo recors de Lunell ere estat admes — Los quals tornats refferiren havien explicada sa embaxada y a mes los havien dit considerassen quantes vegades la ciutat offerintse cars havia pres la querela y afavorit als diputats y generalitat trametent embaxadors a sa magestat y fent altres provisions, y tambe considerassen que los visitadors que ara son no feyen cosa nova y que altres no la haguessen feta y particularment los passats prenent don Joan Burgues, lo mateix Lunell y molts altres semblants captures E que per dits SS. diputats los fou respost que ells regonexien les bones obres y favors que aquella casa ha rebudes de la ciutat, y que en lo que se offeriria a la ciutat farien ells lo mateix y en lo demes entenien que ells eren defensors de les constitutions de Cathalunya y capitols de cort y que sercarien lo medi que mes convindra al servey de Deu y benefici publich y no se apartarien de les constitutions y capitols de cort, que axi ho tenien ja resolt y que aquesta resposta podien dir als señors consellers. — Lo mateix dia vingue lo secretari del virrey dient com sa Ex.ª havia pres y anomenat per mostasaph, a Macia Hierony Rialp — mostasaph.

Mostasaph, elecció.

Divendres XXIJ. — En aquest dia tornaren ab embaxada de part del estament militar als señors consellers dient que los diputats no sols no havien volgut ajuntar brassos pero encara havien ajuntats doctors contrafent als capitols VIJ y XXXIIIJ del nou redres y que perço supplicaven manassen fer altra embaxada, y encontinent foren trameses tres persones, y que per los diputats los ere estat respost que ells ho mirarien y desliberarien lo que mes convindria, y lo S.r hoidor ecclesiastich dix y requeri al notari de la diputatio que continuas com ell ere de parer se fes lo que per la ciutat se demanava. — En aquest mateix dia per lo que se havia entes que lo S. virrey y real consell feya alguns procehiments contra los consellers y altres persones eren anats ab ells per los forments, se tramete per la posta una persona de confiansa que digues al conseller terç que no entras dins Perpinya sino que acabat son negoci sen tornas y ana mossen Hierony Jofre argenter, y per ser nebot de dit conseller y tenir dell molta confiansa no se li dona letra sino que se dexa a sa bona discretio, lo qual feu son viatge ab molta cordura y saviesa

y encontinent dit conseller determena tornarsen en Barçelona pus havia ja fet y acabat son cami. — Lo mateix dia de divendres a XXIJ se tingue Consell de cent en lo qual se dona raho del que se havia fet per los consellers y vuytena en anar dos Consellers per la costa Y dit consell determina se donas raho a sa Magestat per Correu ab deligentia, segons en dit consell esta contengut Per executio de la qual desliberatio fonch trames a sercar lo correu major perque donas un Correu, lo qual respongue que la ciutat trametes a sa Ex.ª perque donas licentia a dit correu major car altrament nou podia fer Y encontinent fou trames a sa Ex.ª lo sots sindich de la ciutat pera dirli donas licentia al Correu major perque donas un correu y cavalls per anar a sa magestat ab lettres de la present ciutat, lo qual ana y tornat referi com ere anat a Casa lo S.r loctinent per lo effecte li era estat manat y havia dit a un patge de la cambra fes a saber a sa Ex.ª com lo sindich de la ciutat era alli que volia parlar ab sa Ex.ª per negocis de molta importantia per part de la ciutat Lo qual patge ere entrat dins les instanties ahont dit loctinent sol stave y a les hores stava segons li fonch dit, y apres de bona stona isque dit patge y li digue que parlas ab Sebastia lo porter de cambra Al qual ell dit sindich digue lo que havia dit al patge Lo qual porter entra en la matexa instantia hont ere entrat lo patge y tornant exir digue a dit sotssindich que sa Ex.ª tenia manat que sent entrada de nit ninguna persona entras a parlarli sino era per coses de necessitat, y que primer ho consultassen ab son camarer Y dit sotssindich havia dit al porter que fes exir lo Camarer y de fet dit porter sen torna entrar per altra istantia dient lo faria exir y tornant apres digue nol havia trobat, y per molt que dit sotssindich replicas al porter dient era molta necessitat pregant lo sercas o, fes sercar dit Camarer li fonch respost que no sabia que fer y mes. E tornada la resposta als magnifichs consellers per dit sotssindich en la casa de la ciutat hont estavan scrivint y fent despachar la Carta per sa Magestat feren aguardar dit sindich serca de dos hores y apres li manaren tornar fer dir a sa Ex.ª lo que abans li havian dit, y tornat referi que lo mateix porter li havia dit que lo camarer no era en casa y que noy havia remey de parlar ab sa Ex.ª E vehent dits magnifichs consellers y entenent dites respostes comprengueren ere tot per divertir e impedir no anas lo correu que la ciutat entenia trametre a sa Magestat, trameteren a sercar lo

Incident sobre tramesa d'un correu á la Cort.

noble don Joan de Comalonga regent la vegaria y vingut li digueren y requeriren anas a Casa del Correu major y li fes donar y tragues de sa casa dos cavalls de posta perque entenien enviar lo correu de la ciutat a sa Magestat. Lo qual ana juntament ab lo dit sotssindich y essent davant dit correu major y en sa casa lo dit sotssindich requeri a dit veguer manas a dit correu li donas dos cavalls per enviar un Correu a sa Magestat y axi ho mana dit veguer a dit Ferran, lo qual respongue que de bona gana los daria si poguera mas tenia orde y manament de sa Ex.ª en no despachar correu ni dar cavalls sens licentia y de asso sen lleva acte en poder del scriva del consell E com ja fos hora tarda no sabent dits magnifichs consellers que fer per despachar dit correu feren venir los promens dels traginers de mar als quals manaren portassen alli en casa la ciutat dos cavalls de la biga ensellats y enfrenats com de fet ho feren, y ab ells cavalca Melchior Riera Correu de la ciutat y ab ell un altre home per postillo y a S.ᵗ Feliu prengueren dos cavalls de la posta pensant lo dit mestre de posta que los primers cavalls eren del correu major y axi feu son viatge La qual cosa ha molt sentida lo S.ʳ virrey y mana se posas a la preso lo mestre de postas de S.ᵗ Feliu lo qual no tenia culpa, be que nos troba.

Naus ab forment, arribadá.

Controversias ab los Diputats.

DIUMENGE XXIIIJ. — En aquest dia arriba la nau y les tres pollaches carregades de forment que lo magnifich conseller terç havia trameses de Roses y per mal temps seren alsades de platja y corregudes a Salou. — Lo mateix dia vingueren de part de les devuyt persones visitaders fent moltes graties y regraciant a la ciutat la favor y merces los feya en afavorir y valerlos ab les controverties tenien ab los dipputats, y quels feyen asaber que per dits depputats los eren estades dades quexes dient que excedien per moltes causes y en moltes maneres per lo fet de la visita A la qual quexa se havia respost y dit que pus lo nou redres disposava que tenint altercatio sobre algun dupte se havien de juntar los brassos los havien supplicat los manassen ajuntar axi per axo com per tractar del recors interposat per Miquel Lunell y admes per lo real consell contra tot dret y justitia, y que per dits depputats los era estat respost que ells havien fet ajuntament de molts doctors y que la major part havia determinat nos podia admetre lo recors y que havien feta embaxada a sa Ex.ª lo qual havia respost que acudissen ab lo real consell y deduhissen llurs pretensions davant lo relador quels manarie fer justicia.

DILLUNS XXV. — Festa de S.[t] Pau. — En aquest dia entenent los consellers com era arribat un vexell carregat de forment lo qual era estat pres en virtut del privilegi de *vi vel gratis* y que dit forment era vell de quatre anys y molt gastat, no fiant del quels havien dit se determina que hu dels magnifichs consellers y de la vuytena entrassen en mar y vessen lo forment, com de fet entra lo conseller segon y altres de la vuytena y vist dit forment esser molt ruy y no convenir per la ciutat se dexa ab promesa que feu don Francesch de Agullana de qui era dit forment de donar sinch centes quarteres de forment a la ciutat bo y de la cullita del any passat posat en la botiga de Tamarit a XXVIIJ ℔ VJ quartera, com de fet se obliga ab acte rebut en la scrivania del consell dit dia.

Forment averiat.

DIMECRES XXVIJ. — En aquest dia fonch trames a sa Ex.[a] Francesch Pedralbes regint lo offici de sindich dientli com la ciutat de Barcelona y consell de aquella considerant los moviments de la pesta quey ha al present en diverses parts de Catalunya y lo servey de Deu que de asso ha de resultar, inseguint lo que en semblants cassos te acostumat y la facultat que per diversos privilegis reals te, ha tingut a be de ordenar que noy hagues mascares balls taronjades ni altres coses que puguessen resultar en deservey de N.[e] Señor, la qual ordinacio han feta publicar en la forma acostumada Y per que la ciutat te per molt cert que V. Ex.[a] com a princep tant cristia y zelos del servey de Deu ha de tenir a be la dita ordinatio que aquella sia servada y exequutada, ha aparegut fer ho saber a V. Ex.[a] perque sapia y sia mes certificat de la intentio y bon zel que la ciutat ha tingut en fer dita ordinatio E tornat referi havia dit a sa Ex.[a] lo que li era estat manat y que per ell li era estat respost que ell era sert de llur bona intentio y que faria lo que li apparria. — E lo dit dia havent se de congregar y ajuntar los brassos o, estaments en la diputatio per alguns negocis y affers tocants a la generalitat, estant los magnifichs consellers cap y segon per anar y entrevenir en dita congregatio lo magnifich conseller en cap, vingueren mossen Joanot Gualbes y Pau Çiurana de part dels señors dipputats dient a dits magnifichs Consellers que havien entes que alguns juristes y metges estaven aguardant y ab intent de acompanyar al conseller en cap y entrar y assistir en la congregatio y ajuntament dels brassos que aquell dia se feya, que perço dits señors dipputats los supplicaven que anas lo magnifich

Supressió de máscaras y balls per temor de peste.

Visita del General: incidents.

conseller en cap sens portar en sa companyia juristes ni metges pus fins assi no ses acostumat y que si pretenien sels fes agravi algu los diguessen que acudissen davant dits señors dipputats quells los manarien fer justicia Y encontinent per dits señors Consellers foren cridats los metges y juristes que alli eren presents los quals eren molts en nombre y los digueren lo que per dits señors dipputats los ere estat enviat a dir y quels pregaven molt que per esta vegada fossen contents de restar y no anar ab lo magnifich conseller en cap per no causar algu destorp al que en los brassos se ha de tractar essent com es cosa tant important y que conve a tot lo present principat Y que si pretenien alguna quexa ho deduhissen davant los señors dipputats que ells los farien justicia Los quals doctors en leys y medecina digueren queu tractarien entre ells, y apartant se un poch apres tornaren dient a dits señors Consellers que havien determinat de no dexar al S.r conseller en cap sino que volien acompanyarlo anar y entrar ab ell y entrevenir en los brassos conforme havia desliberat lo consell de cent la qual (1) entenien seguir y no contrafer en res E venint la hora que lo conseller en cap havia de anar a la dipputatio en companyia de alguns Cavallers y ciutadans per ell cridats, parti de casa la ciutat y ab ell anaren los dits juristes y metges que alli eren ajustats y essent a la dipputatio, en lo corredor que es davant la porta per la qual se entra al ort junt a la Capella isqueren los dipputats, y lo dipputat ecclesiastich dix «S.r conseller si v. m. vol entrar ab la companyia que aporta de aquexos señors juristes y metges, nol dexarem entrar perque es cosa inositada y may feta» y girant se als dits juristes y metges los dix «V. m.s vajen en bonora y no porfien de entrar nins fassen torb perque siu fan procehirem contra ells com a perturbadors de la generalitat» dient a son notari «lleveu acte de asso que dich» Y mes dix à dits juristes «V. m.s suffreense vuy y no perturben lo que se ha de tractar perque es cosa conve molt al general, y si pretenen poden entrar y assistir en semblants convocations vinguen y deduesquen de llur dret que assi sels fara justicia ab molt compliment» E lo dit S.r Conseller en cap dix a dits señors dipputats «yo so vingut ab estos señors de juristes y metges per executar la desliberatio del consell de cent jurats celebrat lo dia de S.ta Chaterina propassat la qual

(1) Desliberatio.

tinch de servar y seguir yn tinch prestat jurament, y pus V. SS. me diuen no volen entre ab ells yo men tornare y dare raho als consellers y fare lo que sere aconsellat.» Y encontinent tornat en casa la ciutat venint acompanyat de molt gran nombre de Cavallers y çiutadans referi lo que li era estat dit per dits dipputats en presentia de dits cavallers y dels juristes y metges qui ab ell eren tambe tornats, los quals eren micer Exerrat micer Grimosachs micer Gallego micer Carmona mestre Castello mestre Soler mestre Marola *(¿Magarola?)* mestre Falques y mestre Pexo, e feta dita relatio fonch determinat per dits dos Consellers y promens que alli eren que lo magnifich Conseller en cap ab los cavallers y ciutadans que alli eren sens los dits juristes y metges per ara, anas a la Convocatio dels brassos pus forçadament com a president del stament o, bras real y ha de anar per no causar major inconvenient se faria no havent y conseller, y asso sens perjudici del que dits juristes y metges pretenen y de la desliberatio del consell de cent E los sobre nomenats juristes y metges digueren que protestaven nols fos fet prejudici algu y que noy consentien ans be entenien dar raho y quexa al dit consell de cent E dit magnifich conseller en cap ana y assisti en dita congregatio en la qual segons apres ell referi se resolgue fos feta electio de XVIIJ persones per tractar sobre lo agravi del recors den Lunell y de haver presos uns officials de la visita y tambe sobre certes lletres seren scrites a sa Magestat sens sabuda de tots los dipputats, les quals letres son estat causa segons se enten se hage fet manament al Comanador Junyent sysques de la cort.

DIJOUS XXVIIJ. — En aquest dia digue lo secretari Costa als magnifichs consellers com sa Ex.ª havia nomenat en administrador de les plaçes a Miquel Angel Salavert mercader. — En aquest dia torna lo magnifich conseller terç micer Francesch Guamis de les parts de la costa de lavant ahont ere anat per fer aprehensio de forments, havent presos y portats o fets portar passades deu milia quarteres. Entra al toch del ave Maria o, poc apres, al qual hisqueren a rebre molts cavallers y altra gent a cavall y per ser ja tardet li foren tretes moltes antorxes y per los carrers la gent treya llums, donant li tots a veus altes la benvinguda y mil benedictions que parexia lo diumenge de rams y axi arriba fins a sa casa. — Aporta una informatio o, acte dels procehiments per ell fets en dit viatge, esta en poder del scriva del consell.

Ad.mor de las plassas, nominació.

Torna lo magnifich conseller ters de la costa de levant.

FEBRER

Morbo: prevencions.

DILLUNS I. — En aquest dia tingueren noticia los magnifichs consellers que per manament del Ex.t loctinent general y provisio de micer Mir ere estat posat a la preso un fill de mossen Granollachs per ser vingut de Fransa y entrat en Barcelona perço quens guardaven per les noves del morbo, y com fos entrat ab orde dels consellers fet ja lo degut examen vehent que ere contra lo privilegi que la ciutat te que la custodia *(pertany ó toca)* als consellers, trameteren a dir a sa Ex.a per lo S.r de Favara y mossen Cornet que supplicaven a sa Ex.a manas traure dit pres pus ja ells estaven certificats venia de part fora suspita, y tambe a micer Mir no se entrameta de coses del morbo pus per privilegis reals esta comes a ells y si alguns procehiments son estats fets en scrits los mane revocar, y tornats refferiren que dit S.r loctinent general los havia respost que ell no preten agraviar en ninguna cosa a la ciutat ni a sos privilegis y particularment en lo de la custodia del morbo y que li parexia ho devien agrahir a micer Mir que ajudava al que ells feya y a la observansa de les crides publicades. Y que en havent entes per relatio del consell ere negoci que tocava als consellers, ha manat quel traguessen y ja era fora, y quels pregave perseverassen en fer la guarda qual conve, y per ells li fonch respost que si sa Ex.a volia veure lo privilegi y tambe letres de sa magestat per als loctinents passats qui seren volguts entrametre de coses del morbo manant los que no sen curassen ley portarien a mostrar, lo qual los havia respost que noy havia necessitat de veure res que ell ho entenia tot y que si res se havia provehit ell ho manaria tot revocar. — En aquest dia lo magnifich conseller terç micer Francesc Guamis referi als altres magnifichs consellers lo que havia fet en la anada feta per la part y costa de levant per fer aprehensio dels forments que trobaria y de com havia tramesos y fets venir y tenia fets sacrestar molts forments que passen de XIJ.M quarteres com ja havien vist y molts dells eren arribats en Barcelona, referint particularment molta part de sos procehiments referintse en lo demes als actes fets per mossen Onofre Rialp notari de Barcelona, los quals estan cosits en lo

Segrest de forments.

present dietari (1). — Lo mateix dia se presentaren requestes al S.r Canceller y al Regent perque aconsellassen al loctinent general lo que devia fer y provehir sobre lo com se deu haver en serts procehiments que fa lo consell real per raho de les anades dels dos consellers per fer aprehensio de forments, son en poder de ..... Carbonell scriva de manament.

DIMECRES IIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers digueren al noble don Joan de Comalonga regent la vegaria que executas la crida que per ell precehint ordinatio del consell sere publicada prohibint balls y mascares y altres coses, lo qual respongue que ell entenia que lo Ex.t loctinent general ere restat desgustat de dita crida y que abans de executar ninguna cosa volia anar a parlar ab dit loctinent general y darli raho y que apres tornaria y diria lo que enten a fer, y tornat dix havia dat raho a sa Ex.a y que li havia dit no executas ninguna cosa, que acudan a ell, y que perço tenint aquest orde del loctinent general a qui ell esta subordinat no podia fer res. — E lo mateix dia fonch donat en scrits un consell al dit veguer perque executas dita crida es en lo libre de consells de officials reals. — E lo dit dia se feu congregatio de doctors perque diguessen llur parer sobre los actes y procehiments fets per los magnifichs consellers en anar a pendre los forments. Supressió de balls y máscaras.

DIVENDRES V. — En aquest dia los magnifichs consellers enviaren a dir al S.r loctinent general que considerant les noves males tenien de que la pesta perseverave en Elna y se havien fets moviments en altres parts y que per esta ocasio se devien levar totes les ocasions de pecar y servir a N. S.r y axi havia ordenat lo consell fossen levats los balls y mascares y altres dissolutions y ab crida publica sere publicat, y que no obstant axi de paraula com en scrits ere estat request lo veguer que executes les penes ell ho ha recusat dient que sa Ex.a li havia manat no executas y perço suplicassen a sa Ex.a no impedis ans be manas a dit veguer fes lo que te obligatio y ha jurat executant dites crides pus en asso se fa lo servey de Deu y benefici publich. — Los quals tornats referiren que sa Ex.a los havia respost que altres vegades abans de fer semblants crides les acostumaven los consellers consultar ab los loctinents, lo que ara no ses fet, be que havia algun any o, mes lin havien dit alguna cosa y Supressió de balls y máscaras.

(1) No s'hi troban.

depres may pus lin havien parlat, y que al present noy ha causa tant precissa per la qual se degan fer estes prohibitions perque en Elna no se ha fet de nou moviment ni tampoc en Perpinya y lo de Fransa esta remediat, pero ab tot ell ho tractara ab lo consell y enviara la resposta als consellers.

DILLUNS VIIJ. — En aquest dia lo S.r veguer respongue en scrits al consell li ere estat donat per los SS. consellers, es en lo libre de consell dels officials reals.

DIMECRES X. — En aquest dia se dona altre consell en scrits al veguer sobre lo mateix, es en dit libre.

Procehiments contra Concellers.

DIJOUS XJ. — En aquest dia se tingue consell de cent jurats en lo qual fonch proposat que per lo real consell se feyan procehiments contra los consellers y altres persones eren anades per fer la aprehensio dels blats, y per lo consell fonch desliberat que hu dels magnifichs consellers anas a la cort y donas quexa a sa magestat dels agravis feya lo Ex.t loctinent general, y votat per escrutini fonch elegit lo conseller segon ordenant axi be que anassen ab ell vuyt persones dos de quiscun estament per acompanyarlo.

Item: Segueix lo debat ab lo Virey.

Nota: que los consellers feren gran error en anar perque no van cridats sino per lo Rey o per son loctinent general, y veu se que foren represos de asso com apar a 25 *(del mateix Febrer.)*

DILLUNS XV. — En aquest dia estant congregats los magnifichs consellers exceptat lo segon juntament ab la vuytena dels forments exceptats mossen Cahors y mestre Massaguer, los Magnifichs micer Francesch Guamis y mossen Jaume Encontra consellers ters y quint de la present ciutat refferiren a dits magnifichs consellers y vuytena com lo molt R.nt micer Hieronym Managat Canceller los havia enviats a demanar dihent los havia de tractar uns negocis del servey de sa Magestat y essent alli en presentia del senyor Regent, micer Cordelles los digue que tambe havia enviat a cercar al senyor Soler y altres consellers y li havian dit estavan mals y lo cap absent Y lo perque, era per dirlos com per raho dels carrechs que ell y lo senyor Regent tenen y lo que a sos officis toca entenent quant importava que entre los Presidents y consellers desta ciutat noy hagues dicentions ni occasio de rensilles, desijavan saber la occasio que havia mogut al consell de cent fer desliberatio que un conseller anas a sa Magestat ab tant gasto de la ciutat y en temps que sa Magestat estava ab alguna indispositio y ab moltes occupations que no li donaven loch per tractar negosis, maiorment que anant un conseller era dar occasio de admirarse no sols la present ciutat y los lochs per hont passaria, pero encara en la Cort de sa

Magestat essent una cosa tant nova e inusitada Y que per escusar tants gastos a esta ciutat y per parexerlos que los diners que dit conseller despendria ab sa anada era mes acertat servissen per comprar forments y altres provisions per mes beneffici del Poble, y tambe per no ser causa que sa Magestat a qui tots desijam servir se altaras ab la vinguda de dit conseller, essent maiorment les coses ques pretenen (al que ells eren informats) facils de remediar y no era necessari anar a sa Magestat per lo assiento y reparo dells Y perço los pregavan volguessen representar als altres consellers y persones a qui toca considerassen totes les dites coses que ells en nom y per part de sa Ex.ª y de son Real consell los offerien remediar lo de que la ciutat pretenia estar agraviada de sa Ex.ª y Real consell y fer lo que estigues be y per conservatio dels Privilegis de la ciutat se hauria de remediar ab mes llarguesa y maior compliment del que per ventura speravan de sa Magestat Offerint se molt en particular com a Ciutedans desta ciutat de procurar y aconsellar a sa Ex.ª fos servit allargarse en beneffficar y affavorir la Ciutat com ella y son servey merexen, certifficantlos que sa Ex.ª y Real consell estavan apparellats remediar tot lo que la ciutat pretenia o pretendre pogues ser agraviada y que ab aquexa certesa o deyen perque ab la matexa ells dits dos consellers o diguessen y reffe-rissen Advertint los que sa Ex.ª y Real consell per medi de ells dits Canceller y Regent havian volguda y volian fer aquesta diligentia ab protestatio que si la ciutat no volia acceptar sa offerta y bona voluntat y de remediar la occasio de la anada de dit conseller y lo reparo y assiento que la ciutat poria pretendrer ell sen descarregave perque en ningun temps lo poguessen culpar ni dir que per no haver volgut sa Ex.ª remediar, o era estat forçat anar lo dit conseller essent un remey tant extraordinari y lo ultim ques pot pendre Dihent que altra volta advertissen y refferissen que sa Ex.ª y Real consell estava y esta prompte en desagraviar a la Ciutat si algu ni ha y remediar tota cosa. E que per ells dits Magnifichs consellers los era estat respost en effecte que no creguessen sa señoria y merce, que la causa de fer semblant desliberatio lo consell era tant leugera com ells pensavan, ans be sabessen que per ultim y derrer remey era estat forçat dit consell desliberar anas lo dit conseller tenint tant coneguda la intentio del senyor Virey y per la poca speransa de que sa señoria o manas remediar Perço que havent li fetes al-

gunes embaxade y representasts molts inconvenients que redundaven de donar licenties de traure blats del present Principat conforme un memorial a sa Ex.ª presentat y essent se offert sa Ex.ª remediar ho y tornar resposta als consellers del que seria servit fer, may dita resposta ha tornada ans be ab maior exces continuava y havia continuat dar licenties y permetre se traguessen grandissimes summes de forments Y tambe perque essent anats dos dels consellers de Barcelona per les costes maritimes de llevant y ponent per fer aprensio dels forments trobarian carregats y per carregar per traure de Catalunya y fer aquells portar y descarregar en Barcelona per provisio de aquella, conforme los es licit y permes en virtut del Privilegi del Serenissim Rey en Pere ters us y consuetut antiga, havian entes que la regia cort ha fets alguns procehiments molt preiuditials a la auctoritat desta ciutat y que ells se offerien dar raho als altres magnifichs consellers y consell de la administratio dels forments y dir y refferir lo que per ells dits senyors canceller y regent los era estat dit. E feta dita relatio per dits dos magnifichs consellers conformes apres de alguns tractes se determina fossen cridats los advocats de la casa y consultat ab ells si ells dits consellers y vuytena podien tractar ni resolrer cosa alguna de les que per dits dos magnifichs consellers de part de dits senyors canceller y Regent eren estadas refferidas, los quals advocats ço es micer Joan Exerrat micer Joan Raphel Masnovell y micer Francesch Serra vista la determinatio del consell y attes que per ell era estat determinat anas a sa Magestat lo conseller segon, remetent la executio y lo que mes se hauria a fer als consellers y vuytena dels forments ab tant poder com lo consell te Que perço los dits consellers y vuytena tenien larch y bastant poder per escoltar y tractar tot lo que convinga exceptat empero que no poden determinar que dit conseller no vaja sens haverho primer proposat en consell de cent Y entes dit parer e inseguint aquell y attes que altres voltes en semblants occasions y dicensions entre los loctinents y la ciutat per haver y concorreguts tractes se era assentat y remediat ab honra de la ciutat desviant grans despeses que altrament se foren fetes, los dits magnifichs consellers y vuytena feren desliberatio y conclusio que se apuntassen los agravis y pretentions te la ciutat de esser estada agraviada y dels quals enten dar queixa a sa Magestat y se donen en scrits als dits senyors canceller y Regent, com de fet

foren ordenats y apuntats a consell y per dits Advocats per capitols y fet un memorial y donat orde a mossen Joan Sauri Joan Casademunt y Montserrat Llevaneres de la dita vuytena dels forments que aquell portassen y donassen en mans de dit senyor canceller y li fessen graties de les offertes los havia enviadas a dir per dits dos consellers Pregantlo qūe ab la maior prestesa y diligentia posible se servesca mirar dits apuntaments y respondre adaquells, lo quál memorial en presentia de mi Francesch Guamis regint lo offici de scriva rational fonch per los sobredits donat y dexat en mans de dit S.^{r} canceller lo dit dia y es del tenor seguent

LOS APUNTAMENTS que per part de la Ciutat se donen sobre lo que preten estar agraviada y se ha de remediar

I. Primerament Que no obstant que per los magnifichs consellers de la present Ciutat sia estat dit y representat diverses voltes al Ex.^{im} loctinent general lo gran exces se feya per tota la costa de Cataluña de mes de un any a esta part carregant y trahent del present Principat moltes y grans sumes de forments que passan segons se ha entes de cent sinquanta milia quorteres, contra la prohibitio ab les crides Reals de manamnte de sa Ex.ª publicadas per observansa de la constitutio del serenissim Rey en Jaume segon, los quals forments son estats trets al que se enten ab licenties donadas per sa Ex.ª Advertint lo tambe los grans danys y preiudici que de dites tretes de forment ha resultat y resultan a la present ciutat y a tot lo Principat de Catalunya per les causes y rahons largament deduhidas en un memorial en scrits donat a sa Ex.ª ha continuat en donar y concedir dites licenties ab pretentio de (1) la matexa constitutio o permet, lo que apar se ha de entendre ab quantitats poques y sens preiudici tant notable de la present ciutat y Principat, com ha resultat y resulta particularment que ja en la plassa de Barcelona no arriba blat y en les altres poch y molt car. Y lo que se ha mes de notar es que per dites licenties se son rebuts molts diners en gran quantitat.

II. Mes se fa notable agravi a la dita ciutat en pretendre

(1) Que.

que lo que ha fet en anar dos consellers per la costa y parts maritimes prenent y fahent aportar a la present ciutat los forments que han trobats carregats y per carregar per traure fora Catalunya, no es estat be y legitimament fet y que tal no podien fer essent cosa notoria haver la dita ciutat y consellers de aquella axi en virtut del privilegi per lo serenissim Rey en Pere a la dita ciutat atorgat com per antiga e inmemorial consuetut, moltes y diverses vegadas preses y detingudas moltes naus y altres vexells carregats de forment y fets descarregar en la present ciutat en virtut de dit Privilegi (dit *vi vel gratis)* y consuetut antiga, y per conseguent lo que ara ha fet es estat fet legitimament essentse fets maiorment tots los procehiments ab assistentia e interventio dels officials ordinaris no obstant fos licit a dits consellers fer ho sens dita assistentia en virtut de dit Privilegi.

III. Tambe se preten estar molt agraviada la ciutat del que se ha provehit per la regia cort en anar y trametrer algutzirs y comissaris Reals per la costa de Catalunya y per la part ahont los Magnifichs consellers eren estats per pendre dits forments rebent informations del que dits consellers havian fet, de hont ha restat gran deslustre y aniquilada la auctoritat y facultat que dits Magnifichs consellers tenen en virtut de dit Privilegi Perço que axi dits officials com sos ministres anavan publicant y dihent que la ciutat nou havia pogut fer Atemoritzant los officials ordinaris quils havien acistit en tal manera que enviant ara la ciutat per semblants casos o, altres no acistiran ni faran per ella lo que sera necessari o, saltim ab gran difficultat y no ab la voluntat que fins assi.

IIIJ. Altre agravi tambe notable se ha fet a dita ciutat per quant essent tornats los dos Magnifichs consellers de fer les aprensions dels forments com dalt es dit, se han rebudas informations per la Regia cort de llurs procehiments y feta Regalia cosa inaudita y no may feta.

V. Mes preten estar la ciutat y consellers de aquella agraviada que volent avisar a sa Magestat y donar raho del que asi havian fet y perço despatxar un correu ab letra per sa Magestat, per vies indirectes los es estat fet empatx no volent lo correu maior de Barcelona dar cavalls dihent nols podien dar sens licentia de sa Ex.ª , y essent anat lo sindich de la present ciutat per demanar la a sa Ex.ª aguardant del toch de la Avemaria

fins a les deu hores y fins que fou desenganyat no li podia parlar Per hont fonch forçat als consellers valerse de cavalls de traginers de mar ab los quals lo correu ana fins a S.t Feliu ahont li foren dats altres cavalls per lo mestre de postes de alli pensant que los primers eren de casa de Ferran, y perço se han fets procehiments y provehit de captura contra lo dit mestre de postes de S.t Feliu, de tot lo qual com es dit se fa gran e notable agravi a la ciutat impedintli de dar raho a son Rey y senyor y procurant per vies indirectes que los Embaxadors y sindichs de aquesta ciutat no sien ohits de sa Magestat perque entretant se pugan fer assi procehiments perjuditials a la present ciutat.

VJ. E mes se ha fet y fa altre gran y notable agravi a la dita ciutat compellint y forçant los Magnifichs Jutges de cort a les persones de consell de cent de la dita ciutat en dir y testifficar e publicar lo ques tracta y parle en dit consell per los qui en ell voten aconsellen y determinen en lo que se offerex tractar en dit consell per lo beneffici y negosis de la ciutat, no obstant que totes les persones que son de consell haian jurat y prestat jurament de tenir secret y no publicar lo que en dit consell se tracte, fahent enquesta y provehint de captura contra alguns dells.»

E encontinent rebut y exceptat (1) per dit senyor canseller lo dit memorial se offeri de fer y procurar tot lo que convinga al servey de sa Magestat y beneffici y repos de la present ciutat ab molt gran compliment de paraules y dihent tambe que lo mes prest poria tornaria resposta.

DIMARS XVJ. — En aquest dia estant congregats tots los Magnifichs consellers en la casa del consell vingue a ells lo verguer del senyor canceller dihent que dit senyor canceller tenia feta resolutio y entenia tornar resposta al memorial li era estat donat per part de la ciutat, que ses Magnificencies vesen a qui eren servits se donas E per los dits senyors consellers li fonch respost que digues al senyor canceller que ells hi enviarien als matexos que havien dat lo Memorial Y encontinent foren enviats per cobrar dita resposta los sobredits mossen Joan Sauri mossen Joan Casademunt y Montserrat Llevaneres E tornats donaren en mans de dits Magnifichs consellers un paper en lo qual Segueix dit negoci.

(1) Accepta

digueren estava continuada la resposta lo qual los havia dat dit senyor canceller en presentia del Regent, la qual resposta estava continuada al dors dels Apuntaments o, agravis pretesos per la ciutat del tenor seguent, ço es al dors del primer capitol diu

Resposta al primer capitol.

«En tot lo que toca a provehir aquesta ciutat de forments y tot altro genero de vitualles sa Ex.ª esta prompte y apparellat com ha estat sempre de manar donar tots los Algutzirs comissaris y altres officials Reals que sien manester en la forma y modo que altres vegadas en altres y semblants occasions se es fet, encara que pera (per ara?) (segons es cert) quey ha molta abundantia de forments en lo present Principat de Cataluña y comptats de Rossello y Cerdanya y que en los preus noy ha alteratio fins vuy, y en los fruits que estan en la terra se veu tanbe bon aparell de añada, per ventura seria mes acertat remey de provehirse aquesta Ciutat en secret y a la sorda tota via sa Ex.ª offerex de fer lo que dalt se diu Y en lo que te respecte a que nos traguen forments ab la consideratio y arbitre que lo Rey nostre senyor y son loctinent general tenen que mes principalment es lo intent a que la terra resta provehida, donara orde al que sera manester pera que la terra no reste desprovehida.

Resposta al segon y altres capitols.

En tot lo demes contengut en la scriptura per part de la ciutat presentada al R.nt canceller perque se deduhexen moltes coses que consistexen en fet y altres en exemplars que alleguen que te la ciutat, y en tot esta sa Ex.ª molt desijos que la ciutat no rebe agravi algu, y axi es servit que pera millor entendre lo que convindra fer lo dit R.nt canceller y magnifich Regent ojan als Advocats de la Ciutat sobre cada cap y Article contenguts en dita scriptura Perque ohits aquells y vist lo que aportaran puga sa Ex.ª manar posar y lo asiento que conve.»

E mes refferiren dits Joan Sauri y altres que dits senyors canceller y Regent de paraula los havian dit y certifficat tenian molt gran gana y desitg que estes controversies tinguessen bon assiento per lo que convenia al servey de sa Magestat y al beneffici publich. — E per quant lo matex dia de dimars abans que dits Joan Sauri y altres haguessen tornada dita resposta y apres de esser ells partits lo magnifich conseller segon mossen Phederich Roig Soler qui estava elegit per anar a sa Magestat havia fet llevar acte devant los magnifichs consellers dihent com estava prest y aparellat de partir y que lo sendema dimecres

vindria per prestar lo jurament y entenia anar y fer son cami, y encontinent essent sen anat a sa casa restant los altres consellers aguardant la dita resposta del senyor canceller y Regent la qual vista, axi dits consellers com los de la vuytena del forment feren desliberatio que a consell dels Advocats se respongues a dita requesta o, protestatio per dit senyor conseller segon feta, com de fet fonch respost segons apar ab un acte rebut y testifficat en poder del scriva del consell, *lo'qual acte fora millor no aparagues*. — E lo matex dia y hora estant congregats dits magnifichs quatre consellers y vuytena se entengue que lo Tresorer Advocat fiscal y altres de la regia Cort feyan grans diligenties en fer traure copies de les informations per ells rebudas y que tambe feyan provisions de *capiatur* y altres procehiments, sentintse que estant en tracte se fessen estes coses enviaren a dir a dit senyor canceller que la Ciutat estava quexosa de semblants coses y que si no manava parar tota cosa y que tots los procehiments fets apres de comensat lo tracte fossen revocats la ciutat no entenia mes passar avant tracte algu com mes larch en la desliberatio per ells feta se conte. Los quals Joan Sauri y altres anaren y tornats refferiren que lo senyor Canceller havia feta molta maravella del que li havian dit Certifficant los que ni ell ni lo Regent no sabien ni havien entes ni creyhen se fos fet cosa alguna Pero que ell scriuria un billet al senyor Regent que per ser tart no tremetria per ell, y que al sendema a les set hores tornassen que ell los daria resposta.

DIMECRES XVIJ. — En aquest dia estant congregats los magnifichs Consellers y vuytena dels forments los sobredits Joan Sauri Casademunt y Llevaneres digueren a dits magnifichs Consellers com eren estats ab lo senyor canceller per cobrar la resposta, y quels havia dit que sobre sa fe y paraula certifficassen als dits senyors consellers que depres ques era comensat lo tracte ni dos dies abans no si havia enantat res ni fet provisio de *capiatur* a ningu ni res se faria fins a tant fos vist lo succes del tracte, perque venint a be com ell confiava tot se abolliria, be era veritat que lo dilluns proppassat se havia dat carrech al magnifich micer Franquesa Tresorer que tindria a ma los scrivans que fes copiar les informations preses per los Algutzirs qui eren anats per la costa. — E lo dit dia de dimecres a deset, lo dit magnifich conseller segon inseguint lo gran desitg que ell y los vuyt elegits de sa companyia tenien de anar a la cort (mes

Seguesix dit negoci.

que del beneffici de la ciutat) constituit devant los altres magnifichs consellers no obstant que fos dit miras en lo tracte que estavan y que poria ser fes gran dany al dit tracte, fonch per ell fet altre requiriment y protestatio dihent que estava prest de partir y requeria se li acceptas lo jurament perque volia fer cami y axir de Barcelona lo depres dinar conforme o tenia ja dit y publicat A la qual requesta o, protestatio fonch respost a consell dels Advocats segons en lo acte sobre asso rebut en la scrivania del consell se conte. — E per quant en les respostes donadas per dits senyors Canceller y Regent se deya anassen los Advocats per tractar ab ells, fonch determinat per los magnifichs Consellers y vuytena que anassen juntament ab los dits Sauri Casademunt y Llevaneres los sobredits Advocats ço es micer Exerrat, micer Masnovell y micer Serra y portassen alguns exemplars Y essent en casa dit senyor canceller ahont ere tambe lo senyor Regent foren apres de moltes rahons legits per mi dit Francesch Guamis alguns exemplas y tractant sobre les informations preses per la Regia cort les quals digueren dits senyors canceller y Regent no havien vistes, se feu apuntament que les trametrien a cercar y se differis la junta per lo endema a la matexa hora, dihent que ells entenien que tot tindrie bon asiento y restaria en manera que en lo pervenir noy hagues questio.

Segueix dit negoci.

DIJOUS XVIIJ. — En aquest dia a la hora assignada anaren los dits mossen Sauri y altres ab los tres Advocats en casa del senyor canceller y essent alli ell y lo Regent se comensa a tractar y legir lo Proces de la informatio rebuda per les anadas dels dits consellers y tambe lo acte dels procehiments fets per lo conseller ters fet a la part de levant, sobre dels quals se tingue algunes altercations pretenent lo senyor Canceller y Regent haver excedit en algunes coses los consellers, y los Advocats de casa la Ciutat pretenent haver pogut fer lo que havien fet, finalment per ser vespre se apunta y digue per dit senyor Regent y canceller que com ells desijavan que tot se assentas en manera que noy hagues occasio de controversias com tambe lo loctinent general o desijava, seria be posar forma que sempre y quant a la ciutat convingues pendre y aturarse alguns forments en virtut del dit Privilegi del serenissim Rey en Pere, o puga fer ab medi de officials Reals ordinaris o, altres officials Reals y que demanantlos tambe se li darian en la hora Algutzirs y co-

missaris Y que tambe en lo dels procehiments fets per la Regia Cort se assentas y posas en manera que si exces y havia hagut se reparas per tracte y no judítialment, salvant la auctoritat y jurisdictio Real y la dels consellers, y que asso ells o tractarian ab sa Ex.ª del qual tenien commissio per tractarho y que lo sendema tornarien resposta y resolutio del que sa Ex.ª seria servit que confiava seria quals tots desijavan Als quals Reverent canceller y regent fou replicat y dit que per no detenir la anada del magnifich conseller que ja havia dias que perço se detenia y per lo que convenia a la ciutat que aquest tracte se resolgues, suplicavan a sa S. que la resposta fos per lo sendema a les set hores y per dit senyor canceller fou respost noy havia remey perque abans de les deu no podian tractar ab sa Ex.ª y que perço a les onse fossen alli ahont sels diria lo que se hauria de fer, y per dit Joan Sauri y altres fou dit que reffiririen lo que havian tractat y per sa señoria era estat dit, com de fet tornats en casa de la Ciutat o, refferiren als dits magnifichs consellers y vuytena los quals desliberaren se aguardas dita hora perque no diguessen apres ni sa Ex.ª ni dits canceller o, regent que volent ells concertar y desagraviar la ciutat nou havien volgut scoltar.

DIVENDRES XVIIIJ. — En aquest dia estant los Magnifichs consellers en casa de la Ciutat a les deu hores y tres quarts vingue un çapella del senyor Canceller anomenat mossen Macia dihent que lo senyor canceller lo enviava per dir los com ell estava en lo lit indispost y que ses Magnificencies y enviassen les persones los aparagues per la resposta havia promesa tornar aquella hora Al qual fonch respost per dits consellers que besavan les mans a sa S.ª que encontinent anirian, que no aguardavan sino que tocassen les onse com estava apuntat Y encontinent anaren les sobredites tres persones y tres Advocats y trobaren lo dit senyor Canceller en lo lit lo qual los dix que per estar ell ab una malagana y dolentia que ja lo dia abans estant tractant li havia comensat havia pres medecina y no li havien concentit llevar del lit y perço no ere anat a casa del senyor Virey sino que havia enviat a dir al senyor Regent que en nom dels dos tractas ab sa Ex.ª y entengues sa voluntat, y que apres li havia scrit un billet dihent com havia parlat ab sa Ex.ª lo qual havia mostrat molt contento del que per ell li era estat dit y representat y havian tractat. Pero que volia que en la resolutio fos present lo cançeller, que se defferis lo tornar de la resposta

Segueix dit negoci.

a la ciutat per lo endema depres dinar, y que perço ara no sels podia dar, que tinguessen a be lo quels deya puix no si atrevessava mes de un dia que ell los certifficava se esforsaria y aniria per resolreu per lo molt que desijava vingues a bon fi Y per los dits Joan Sauri y altres li fou respost los pesava molt de sa malagana y que la resposta no fos qual speravan los consellers y tota la ciutat y que tenian gran temor sen acontentassen, perque molts se quexavan y deyan que ab tractes se differia la anada del senyor conseller, y sabian se havian enviats correus a sa Magestat y enviadas les informations y per part de la ciutat no se havia fet res, empero que ells o, refferirien als consellers y vuytena y alli determinerian lo que a ells aparagues millor, y per dit senyor canceller los fou respost que nols podia dir mes del que havia dit ni declarar mes son pit, que mirassen molt lo que feyan y que no gastassen lo negosi y asso dix y replica dos o, tres voltes. — Y entesa per dits Magnifichs consellers y vuytena la dita resposta perque lo savi consell fos informat y sabes la causa y lo perque se era differida la anada del dit magnifich conseller segon desdel dimecres propassat apres dinar que havia dit y publicat volia partir, fins a la hora present divendres a mitg dia que eren dos dies naturals, y lo bon zell los havia mogut y no altres occasions com maliciosament y ab mal animo los alets per acompanyar dit conseller per llurs interessos anavan dihent y publicant per les Plasses y cantons conmovent lo Poble cosa digna de gran punitio, manaren ajuntar lo consell general pera que entesa la relatio de tot lo que fins en aquella hora se era fet y tractat fes desliberatio y conclusio del que se havia de fer. — Lo qual consell entesa primer la relatio dels dits Joan Sauri Joan Casademunt y Montserrat Llevaneres y tambe dels dits micer Exerrat micer Masnovell y micer Serra los quals quiscu de per si llargament digueren y refferiren tot lo que fins en aquella hora se era fet dit y tractat, Considerat per dit consell lo bon zell e intentio que los magnifichs consellers y vuytena havian tingut y tenian en procurar algun bon apuntament y concert pera que la ciutat restas desagraviada y sublevada de tants excessius gastos y despeses com se speren fer anant dit magnifich conseller ab tantes persones com ha de anar, feren perço deliberatio y conclusio que dit magnifich conseller segon se detingue tot lo endema disapte y no partesca y que los magnifichs consellers y vuytena continuen en lo tracte comensat,

y si nos pot concloure que lo diumenge demati apres seguent partesca dit Magnifich conseller y que fossen rebuts los juraments acostumats com en la deliberatio se conte. — E no resmenys en dit consell a suplicatio de nou persones del stament militar les quals vingueren trameses per dit stament al dit consell pera que fos servit affavorir dit stament en certes pretentions tenien ab los senyors Deputats, donant perço un memorial lo qual fou legit, y se feu deliberatio que los magnifichs consellers en nom de la ciutat affavorissen al dit stament militar en tot lo que fos manester com en dita deliberatio se conte. — E mes avant per dits Magnifichs consellers foren tramesos al R.^{nt} canceller, micer Joan Raphel Masnovell micer Francesch Serra y jo Francesch Gamis pera que li diguessem y dassem raho de tot lo que en dit consell se era desliberat, dihent li mes que puix sa S.^{a} havia dit se esforsaria pera que lo endema se tornas resposta, lo suplicavan molt o, procuras que ab aqueixa confiansa lo consell havia manat differir la anada del conseller com de fet anaren, y per dit senyor Canceller los fou respost que per lo molt desijava lo bon exit de aquest negosi se esforsaria de anar a parlar ab sa Ex.ª .

Per lo stament militar.

Continua lo debat sobre los procehiments fets contra Concellers.

DISAPTE XX. — En aquest dia los magnifichs consellers y vuytena dels forments per executio del que per lo consell de cent ere estat desliberat, digueren a mossen Joan Sauri Joan Casademunt Montserrat Llavaneres que juntament ab dits micer Exerrat, micer Masnovell micer Serra anassen a cobrar la resposta del Senyor Canceller y Regent y saber lo que sa Ex.ª era servit se fes en lo tracte comensat y que jo dit Francesch Gamis anas ab ells, y essent en casa dit senyor canceller fou dit per los sobrenomenats als dits canceller y Regent qui alli era present lo effecte perque venien y per dit senyor canceller fonch respost y dit que ells dos havian tractat ab sa Ex.ª y Real consell tot lo que fins a les hores se era tractat y

Resposta del S.^{r} canceller y Sr Regent.

I. Que sa Ex.ª seria servit quant al cap del arbitre que en virtut de la constitutio del Rey en Jaume te de dar licenties de traure blats, usaria dell en manera que no seria fet periudici a la present ciutat tenint ull a que axi ella com tot lo principat no restas desprovehit, y que asso era tot lo que se podia offerir, que si altra forma y havia de posar limit tambe se faria.

IJ. En lo dels procehiments fets per los dos consellers en los quals se pretenia per la Regia Cort y havia haguts excessos

en usar los dits consellers de auctoritat propria en periudici de la Jurisdictio Real y perço se eren rebudas algunes informations y fets processos per la Regia Cort, que puix se diga per part de la ciutat que ella ni los consellers no entenien ni havien entes usar del Privilegi del serenissim Rey en Pere sino per medi de officials ordinaris o, altres officials Reals ni han entes fer preiudici a la Jurisdictio Real, que perço se donas una suplicatio per part de la ciutat dihent en ella com la ciutat no ha entes ni enten haver usat ni voler usar de les forçes de dit Privilegi sino com dit es, y que si en alguna cosa se havia excedit en preiudici de la Jurisdictio Real seria estat fet per descuyt y que eren molt contents que tot lo que fos fet contra del que podien y devien fer fos hagut y tingut per no fet y per cancellat y anullat axi y en tal manera que no puga ser tret per exemplar en lo pervenir, y que sa Ex.ª y Real consell provehira y era content provehir, y que los procehiments y proces fet per la Regia cort sia cancellat y que en virtut de aquells ni altrament ningu sia molestat ni fet procehiments alguns per la regia Cort.

IIJ. E quant en lo pervenir, perque nos seguesquen mes dicensions ni controversies y sapia la Ciutat y tinga forma certa com y de quina manera haura de procehir en semblants cassos, que sa Ex.ª sera y es content que vists dit Privilegi y los exemplars que la ciutat te y lo que mes se deura veura, se apunte y pose forma y determine com y de quina manera se haura de executar dit Privilegi sempre ques offeresca occasio.

E tornats los dits Joan Sauri y altres y feta relatio als magnifichs consellers y vuytena de la resposta los havian tornada lo senyor Canceller y regent, la qual entesa aparexent no esser tal qual la present ciutat sperava y ells dits Magnifichs consellers y vuytena pensavan, feren desliberatio que encontinent se congregas lo consell general y se das raho de tot pera que veja y deslibere lo que millor li aparra convenir. — E encontinent fonch congregat dit consell y de manament dels magnifichs consellers refferit lo que ab dit senyor canceller y Regent era estat tractat per dites sis persones, quiscu dels quals digue lo que dir y refferir volgue, y apres per mi Francesch Gamis fou legit lo notament que per mi era estat fet en lo dietari en presentia del dit consell y de les dites sis persones pera que si alguna cosa estava obmesa o, mudada per descuyt o diguessen, y legit lo que dalt en la present diada de disapte esta continuat tots sis

lloharen y affirmaren com per mi es estat llegit, lo qual consell enteses dites relations y considerant lo gran perjuy se faria a la ciutat atorgant y concentint lo que per part de sa Ex.ª y Real consell se deya y pretenia com entenga la ciutat que en virtut del dit Privilegi us y consuetut antiga no sols ab medi o assistentia de officials ordinaris o, reals pot pendrer y fer descarregar en Barcelona los forments y altres vitualles que ha manester pero que *propria auctoritate* y séns ministeri de altri o pot fer, y si altrament ara o, altres voltes ses fet es estat a cauthela y per evitar scandols ni alborots, feu perço desliberatio y conclusio que dit concert en lo modo que esta dit no sia acceptat y que perço lo Magnifich conseller segon ab les vuyt persones ja elegides y deputadas per anar ab sa companyia partis lo sendema diumenge y anas a sa Magestat per donar quexa de tants y tant notables agravis com fins assi son estats fets y se fan a la Ciutat Y que no obstant dita partida, se continue ab lo Senyor canceller y Regent lo tracte comensat puix empero abans de cloure ni effectuar cosa alguna se refferesca en lo present consell perque puga desliberar lo que ben vist li sera.

Partida del conseller segon pera la cort.

DIUMENGE XXI. — En aquest dia los magnifichs consellers vingueren a cavall acompanyats quiscu de molts Cavallers y ciutedans y altra gent exceptat lo conseller quint per estar indispost, y se congregaren en lo pati ques devant la porta de la casa del consell ahont tambe vingueren los consols de la lotja ab molts mercaders essent convidats per acompanyar lo magnifich conseller segon qui havia de anar a sa Magestat. Y estant congregats vingue dit magnifich conseller segon mossen Phederich Roig embaxador de la ciutat per sa Magestat y ab ell les vuyt persones dos de quiscun estament elegides per anar en sa companyia Passant primer sis exembles carregadas cubertes les carregues ab sos rabosters ab les Armes de la Ciutat y feta primer graduatio ab la forma acostumada partiren de dit loch baxant per lo Call, Bocaria y carrer del Spital isqueren al portal de S.ᵗ Anthoni anant tots junts ab grandissima companyia axi de nobles cavallers, ciutedans axi com altra manera de gent, tiraren tot cami fins a la derrera caseta ques a man dreta del cami fora del portal abans de la Creu, y essent alli los magnifichs consellers y consols y los de llur companyia se despediren del dit conseller segon y sen tornaren per lo matex cami fins a casa de la ciutat de hont quiscu sen torna a sa casa Y lo dit conse-

ller segon ab grandissima cavalleria quil segui mes enlla de la Creu cuberta feu son cami. Per la qual axida isque tanta gent que desde la plassa de S.t Jaume fins a la Creu cuberta estaven los carrers plens de gent lo que noy ha memoria se sia vist altra volta en semblants exides que excedia a quant sa Magestat ultimadament entra en Barcelona, mostrant tot lo poble grandissima alegria y contento no obstant que ja la nit abans passada mitja nit comensa y feu tot lo diumenge un gran impetut de vent en tant extrem que nos podia anar sino ab molt gran treball, del que alguns feyen judicis pregant a nostre senyor fos bon senyal — E ultra de les dites sis exembles amenava dit conseller segon una carrossa.

Segueix lo debat acerca los procehiments contra Concellers.

DIMARS XXIIJ. — En aquest die desijant los Magnifichs consellers y persones de la Administratio dels forments que lo tracte comensat tingues algun bon exit per sublevar la ciutat de tants graves y excessives despeses com se li offerexen y llevar totes maneres de dicensions inseguint la desliberatio del consell feta disapte proppassat, trameteren a Francesch Pedralbes sindich de la present ciutat al senyor canceller pera dirli. . . .

. . . .

Lo qual tornat dix que lo dit senyor canceller li havia respost que pera depres dinar del dit dia podian anar en sa casa que alli los aguardaria. — E lo depres dinar per orde dels magnifichs consellers y vuytena anaren a casa del dit senyor canceller, mossen Joan Sauri Joan Casademunt y Montserrat Llevaneres y micer Joan Exerrat micer Masnovell y micer Serra y en presentia de mi Francesch Gamis digueren al dit senyor Canceller y Regent que tambe era present com ells per orde dels magnifichs consellers inseguint la desliberatio del consell venian alli per respondre al que la derrera y ultima junta per sa S. los era estat dit y per continuar lo tracte y apuntament comensats y per dit effecte portaven la resposta continuada en un paper per dar a sa S.a essent servit volerlo pendre, y per dit senyor canceller fonch respost y dit que la causa principal per la qual ell se era mogut a intercedir y cercar algun bon medi en apasiguar y allanar lo que pretenia la ciutat era estat per evitar los grans gastos y despeses que la ciutat faria anant lo conseller com havia entes se era determinat, y que puix ja lo conseller era partit entenia que lo tracte era trencat y noy havia ja mes que tractar, mas que totavia ell pendria lo paper y tractaria ab sa Ex.a y

veuria si seria servit se tractas mes ab dit negosi Al qual fonch respost que encara que lo conseller fos partit era estat tambe determinat per lo consell que se passas avant en lo tracte comensat per lo que concertantse dit negosi y prenent apuntament seria remediar los grans gastos estaven per venir que los fets fins ara es pocha cosa, y axi suplicaven a sa S. y merce fos servit tractar ab sa Ex.ª sobre del que ara se responia y havian apuntat ab dit paper los Magnifichs consellers y vuytena perque aparexent be se tractaria y proposaria en consell perque determinas y ves si tambe li estaria be o, lo que mes li aparagues, y per dit senyor canceller fonch respost que la ciutat tractava a germa maior perque ells lo que tractaven o, deyan ab orde de sa Ex.ª del qual tenien comissio y havien dit lo que era estat respost y que los consellers no tenien poder sens apres tornarho en consell y no aparexentli be a dit consell no havien fet res y era cosa de burla Y que perço devia lo consell dar poder als consellers o, a qui li aparegues de resoldre y determinar lo que se apuntaria que altrament era cosa escusada y nos podia tractar, y per dits senyors fonch respost y suplicat a dit senyor canceller fos servit de pendre lo paper y consultar ho ab sa Ex.ª y son Real consell que ells dirien als consellers lo que sa S.ª los havia dit y que procurassen darne raho al consell E dit senyor canceller prengue dit paper de ma de dit Joan Sauri dihent lo miraria y tornaria resposta, lo qual era del tenor seguent

I. «Quant en lo Arbitre reservat per constitutio, attes que dell se ha usat fins assi ab lo exces ques notori vista la añada no va prospera ans en les parts de Urgell y en moltes altres parts se diu no ha plogut, la ciutat preten y suplica a sa Ex.ª que de tal manera sia servit servar la prohibitio que no se donen licenties de traure mes forments al menys fins la present añada estiga a la fals y de tal manera que se entenga lo exit de aquella.

II. En lo que toca als actes fets per los Magnifichs consellers axi per la part de levant com de ponent preten la ciutat que puix tots ells son estats fets ab interventio y ministeri de officials Reals de ordinaris o, de barons, son estats ben fets perque encara que en aquells y haia algunes paraules refferides als consellers puix lo principal effecte es que sia estat fet per medi de dits officials y la ciutat no preten ni ha pretes ferho de altra manera ni ha entes preiudicar a la jurisdictio y autoritat Real

no appar si haia de provehir cosa alguna sino cancellar los procehiments fets per la Regia cort si alguns ne ha fets y per aquest effecte no enten la ciutat sia manester donar suplicasio.

III. En lo que te respecte al pervenir tostemps que occorrega havery necessitat de anar a pendre forments preten la ciutat que fentse ab dit ministeri e interventio de officials Reals ordinaris o, de barons, la ciutat no te necessitat de altra interpretatio de la que resulta del matex privilegi y observansa de aquell».

Orde de retorn al Conseller segon.

DIMECRES XXIIIJ. — En aquest dia a les vuyt hores de mati reberen los Magnifichs consellers una letra del magnifich conseller segon desde Cervera, avisant com li era presentada una letra de sa Magestat ab la qual li scriu a ell particularment y als vuyt de sa companyia que si no era partit de Barcelona no partis y si era en cami sen tornas la qual letra tambe tramete ab la sua, ab la qual consultava y demanava orde del que havia de fer, les quals letres vistes fonch determinat se das part al consell de cent de tot lo que passava, lo qual encontinent fonch congregat y ajustat en presentia del qual vingue Sebastia Costa secretari de sa Ex.ª de part del qual dona una letra de sa Magestat als dits magnifichs consellers dirigida a ells y al consell llevant acte de com donava dita letra, les quals letres de sa Magestat axi la que va dirigida al dit conseller segon com la que va dirigida a tots foren llegides en presentia del dit consell y son del tenor seguent . . . .

. . . .

Nova embaxada á la Cort ab lo Conceller en cap.

Lo qual consell vistes y enteses dites letres y lo que per dit magnifich conseller segon era estat scrit y vista y entesa la voluntat de sa Magestat desijant com a fidelissims y obedients vassalls de aquell obehir y obtemperar a sos manaments, feu desliberatio y conclutio que dit magnifich conseller segon y tots los qui anavan ab sa companyia sen tornassen a la present ciutat y que lo magnifich conseller en cap mossen Galseran de Navel a la posta y ab tota diligentia posible vaja a sa Magestat explicant y fentli asaber los molts y grans agravis que preten la ciutat li son fets per son loctinent general, suplicantlo sia de son Real servey manarho remediar com esta ciutat confie, y ab ell y en sa companyia vaian tres cavallers o, ciutedans extrets de les

bosses de cap segon y ters y que se scriga als Embaxadors que son en cort que encontinent sen tornen y tambe los sindichs, y que no obstant dita anadá se prosehesca en lo tracte comensat segons que en lo ultim consell fonch tambe desliberat E feta extractio de dites tres persones y votats per scrutini foren mossen Miquel Joan Pons, mossen Galseran de Sarria y mossen Janot Gualbes.

DIJOUS XXV. — Festa de S.t Macia per ser bixest. — En aquest dia parti lo magnifich conseller en cap mossen Galseran de Navel acompanyat dels dits tres Cavallers y de altres tants criats anant ab ses mules per no haverlos volgut dar cavalls lo correu maior de Barcelona, ab intent de pendren quant mes prest ne poguessen trobar Y perço que anava tant despedit y ab pocha serimonia y depressa, nol acompanyaren los magnifichs consellers ni feren la serimonia que altrament li fora estada feta per partir com es dit de mati sens fressa Nostre senyor li done bon cami y fassa gracia que procur y alcanse lo que conve al beneffici de la present ciutat. — E lo dit dia anaren tres magnifichs consellers a les Hieronymes ahont se feya festa de S.t Macia E acabat la missa la R.nt Priora y moltes monges estants en la grada o, rexa gran es en la sglesia, feren moltes gracies a dits consellers yls comenaren lo monastir. — Lo depres dinar del dit dia lo molt R.nt Senyor canceller envia a dir al Magnifich mossen Jaume de Encontra conseller quint segons que apres dit Encontra me refferi a mi dit Francesch Gamis, que anas fins a sa casa que li tenia que parlar per negosis que tocavan al servey de sa Magestat, y que per ell dit conseller li era estat respost que per ordinations de la ciutat estava ordenat que ningu dels consellers sens sabuda y voluntat dels altres anas encara que cridats a parlar ab sa Magestat ni sos loctinents, y que ja de ser y anat laltre dia era estat raptat y que ell procuraria darne raho a sos companyons y ab voluntats dells aniria, y encara que aqueix matex dia feu diligenties en consultar y dar raho als consellers no pogue perque com era festa cada hu era anat per sos affers fora ses cases.

Partida del Conceller en cap pera la Cort.

DIVENDRES XXVJ. — Dit dia demati estant congregats los magnifichs consellers ters quart y quint en absentia dels altres lo dit magnifich conseller quint refferi y dix lo que per dit senyor canceller li era estat enviat a dir y lo que ell havia respost, y per dits consellers a consell dels Advocats fonch dit al dit

conseller quint que anas molt en horabona pera veure y entendre lo que dit senyor canceller manava Y perço fonch trames hu dels verguers ço es Onofre Co, a casa de sa Ex.ª ahont se entengue era dit senyor canceller pera dirli de part del dit magnifich conseller quint com ell havia dat raho a sos companyons y que tenia orde y voluntat llur de anar a veure y entendre lo que sa S. manava y que sa S. li fes asaber la hora que seria servit anas, y tornat dit Onofre Co dix com havia dit al dit senyor canceller lo que a ell li era estat manat y que per ell li era estat respost que ell li tornaria resposta, y lo depres dinar vingue lo verguer de dit Senyor canceller y en sa casa del dit magnifich conseller quint y li digue que dit senyor canceller li havia dit que li digues al dit conseller quint que ja la coniuntura era passada y que no ley calia anar, y apres lo mateix dia dit S.r conseller ho refferi als altres magnifichs consellers. — Lo matex dia de divendres de part del Excellent loctinent general fonch publicada una crida prohibint mascaras y balls y taronjadas aderint en lo que ja per la Ciutat era estat fet y ordenat y publicat ab crida dias havia, de la qual se era mostrat molt sentit y quexos contra de la ciutat y havia manat al veguer no la executas com dalt esta continuat.

Prohibició de balls y máscaras.

Professó de pregarias per la Armada contra Inglaterra.

Per lo loch del loctinent en la professo.

DISAPTE XXVIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs Consellers ters y quart essent absents lo cap y segon y lo quint malalt a la seu per asistir y acompanyar la professo que aquest dia estava ordenada ferse per pregar a nostre senyor fos servit encaminar la Armada que la Magestat del Rey nostre senyor te feta y apparellada per contra la Reyna de Inglaterra, y essent en la seu trobaren lo strado y cadira del Excellent loctinent general apparellat en lo loch acostumat y perço se assentaran a la part de la segrestia y entenent que dit loctinent general venia lo isqueren a rebre al Portal maior, y encara que per dit magnifich conseller ters micer Francesch Gamis posat al seu costat li fonch feta la cortesia que se acostuma y dat bon jorn y benvinguda lo dit senyor loctinent general volent mostrar la colera y mala voluntat tenia ab los consellers per los procehiments dalt refferits, no feu mes de llevarse lo barret y no torna la resposta y axi anaren la hu al costat del altre fins al Altar maior ahont dits consellers lo dexaren y sen tornaren en son loch y acabat lo offici lo qual digue lo Reverendissim bisbe de Barcelona comensa a partir la professo anant y fent la volta que fa la Pro-

fesso de corpus en la qual anaven totes les parrochies y ordes y totes les confraries, y mentre que la professo feya son cami lo S.r bisbe se acosta al dit loctinent general lo qual estave assegut en sa cadira al qual digue segons apres entengueren que sa Ex.a fos servit anar en la professo en lo loch que li tocave y no das ocasio que se dexas de fer dita professo, y per dit S.r loctinent general fonch respost que ell aniria en lo loch que li pertanyia y estave en possessio conforme tenia orde de sa magestat. A les ores lo R.m bisbe se feu portar la sua cadira y se assenta davant dit loctinent general y comensa a deduhir moltes auctoritats de la sagrada scriptura per fortificar y mostrar que los loctinents generals ni altre persona sino ell poden anar al gremial ni junt ab ell, responent tambe lo dit S.r loctinent general ab paraules y veu alta, y vehent los dits consellers lo que passave feren cridar molts ciutedans y cavallers y alsantse del loch ahont seyen se anaren devers lo detras del retaule, encara que al temps que se alsaren lo dit loctinent los mira molt y may los aparta los ulls fins quels pogue veure (alguns judicaren que ell pensava sen anaven) y havent consultat a consell de dits prohomens trameteren embaxada a dit S.r loctinent general dient y suplicant lo fos servit dar y pendre algun assiento en que no paras la professo que ells estaven alli per servir a sa magestat y a sa Ex.a y que apres de sa Ex.a noy havia a qui tocas mes conservar les serimonies reals que a ells com li offerien queu farien, y anaren mossen Ramires mossen Prats de Bigues y mossen Amat y feta sa embaxada dit S.r loctinent respongue quels agrahi (a) lo que li enviaven a dir y que per la fidelitat que devien a sa magestat nos moguessen ans estiguessen prests a tot lo que fos menester, y per dit mossen Prats li fonch respost que sa Ex.a no tenia perque manarlos res per la fidelitat que tenien perque los consellers y ciutat la tenien tant davant los ulls que no faltarien en lo que fos servey de sa magestat y de ell com ha son loctinent general, y tornada la resposta dits magnifichs consellers sen tornaren a seure a son loch, fent apartar tota la gent estave devant perque poguessen veure lo que feyen y deyen dits S.rs loctinent general y R.m bisbe los quals totavia estaven ab sa porfia, y apres de bona estona ja que la professo per la major part ere fora, be que havent entes los de les confraries la questio ere en la seu apagaven los siris y tornaren molts a la seu en tanta manera que se torna a homplir, y sent aquella

ora se tingue por de algun mal recapte o desorde, y en asso se alsa dit S.r loctinent general y digue que tiras la professo, y lo S.r bisbe digue que nos mogues la custodia la qual ja ere al peu de la scala del altar major a la part de la sacristia, y vehent los consellers que lo virrey anave per exir se li posaren davant y lo conseller quart mossen Alguer baxa fins al darrer graho y lo conseller terç micer Guamis baxa sols dos grahòns y lo virrey tambe, y alli se aturaren los dos sens dir res la hu ni laltre fins que lo S.r vescompte de Canet dix «Señor conseller v. m. nos moga del costat de sa Ex.a» y dit conseller respongue «Jo S.r estich en mon loch y nom moure perque vingues tot lo moy (mon?) perque aquest loch me toca» y dit S.r loctinent general dix «no se mueva que jo se lo materne», y poch apres vingue lo doctor Peris suplicant al virrey fos servit pendre lo loch que aparexia se li podia dar que ere inmediadament apres del S.r bisbe a la part dreta del que porta la falda, y dit S.r loctinent general dix que ell se posaria ahont devia que no volia ni pretenia gramial ab que no volia anassen tants capellans com lo bisbe se feye anar darrera, y que advertissen que lo conseller havia de anar al seu costat, a les ores dit magnifich conseller terç dix que si sa Ex.a ere servit y los dave licensia ells havien de anar a portar lo talem y a les ores respongue dit S.r virrey, «que talamo han de portar?» aparexent li pesave, y lo S.r don Joan Ycard balle general dix «hasta la puerta pueden acompanyar a sa Ex.a» lo qual respongue «pues no me dexen asta la puerta», y essent anat y tornat lo dit doctor Peris se apuntà que anas lo R.m bisbe ab son gramial y assistents y apres dell lo falder y a la part squerra dos capellans sols ab la mitra, y lo virrey se posa a la ma dreta del falder y apres dells anaven criats del virrey y del bisbe que portaven dos cadires de repos guarnides de vellut, y desta manera anaren y seguiren la professo, y tornant encontinent que los consellers dexaren lo talem lo dit S.r virrey digue «Señor conseller venga se a mi lado» y axi sen pujaren al altar y acabada la oratio los consellers acompanyaren al dit S.r loctinent general fins al portal y sen tornaren, fent graties a nostre señor que fos estat servit remediar un dia tant mal com se preparave que ja lo poble estave mogut y fonch una gran cordura que ni los canonges ni altres persones digue res ningu, Deu sia lohat y beneyt de tot amen.

Diumenge XXVIIJ. — Diumenge de carnestoltes. — En

aquest dia se trague en lo altar major de la seu lo S.[t] sagrament y estigue dos ores enteres del depres dinar, mostrant y fent oratio *submissa voce* lo clero, ahont acudi la major part del poble de Barçelona ab tanta devocio que no se sol tenir major lo divendres Sant, de manera que no obstant fos diumenge de carnestoltes parexia dia de divendres S.[t] y en Barcelona noy hague balls ni mascaras ni altres bollisies sino fonch en dos ho tres cases de gent poch considerada N. s. se servesca de tot y nos done gratia que la armada de sa magestat fassa lo effecte que mes sia servey seu amen. Segueixen las pregarias.

DILLUNS XXVIIIJ (Bixest). — Dilluns de carnestoltes.— En aquest dia se trague lo S.[t] sagrament en S.[ta] Maria de la mar y estigue dos ores ab molta luminaria, ahont acudi no manco gent que lo dia abans en la seu y tampoc noy hague balls ni mascaras. Item.

MARS

DIMARS I. — En aquest dia se trague y tingue lo S.[t] sagrament en lo altar major del Pi ab rahonable luminaria y essent dia de carnestoltes noy hague balls ni mascaras ans be tot lo poble acudi al Pi. — En aquest dia torna lo magnifich conseller segon mossen Roig Soler venint de Servera ahont havia rebut lo mandato de sa magestat que no anas ab tota sa gent, al qual hisqueren a rebre los demes consellers acompanyats dels consols de la lotja y molts cavallers agraduats, anaren fins a la darrera caseta de ma dreta fora del portal com se acostuma. Item. Retorn del Conceller segon.

DIMECRES II. — Primer dia de quaresma. — En aquest dia se trague lo S.[t] sagrament a S.[t] Just.

DIJOUS IIJ. — Fonch la estatio del S.[t] sagrament a S.[t] Pere.

DIVENDRES IIIJ. — Fonch la estatio a S.[t] Miquel. — E mes fonch desliberat que lo titol sere posat en la paret de la casa de la taula que deya «Essent consellers etc.» fos forrat (borrat) y posat altre com se feu.

DISSAPTE V. — A St Jaume.

DIUMENGE VJ. — A St Culgat.

DILLUNS VIJ. — A Sta Eularia merita.

DIMARS VIIJ. — A S.ta Caterina.

Consignació de las Corts per fortalesas.

DIMECRES VIIIJ. — A S.t Francesch. — En aquest dia los magnifichs consellers entenent que lo Ex.nt loctinent general, havia enviat per los diputats y los havia dit que girassen les cent milia liures que la cort havia offertes a sa magestat per fabriques de fortaleses, tement que no se divertescan en altres usos, enviaren a mossen Joan Luys Cornet y Francesc Argensola als señors diputats y quels diguessen que les cent milia liures que la ultima cort a offertes a sa magestat y reste vuy a pagar del servey, se han de convertir conforme al acte del dit servey en fortificatio y fabrica de les fortaleses y costes maritimes del principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Serdanya, y com sie molt gran interes de la present ciutat que dits diners servescan per al dit effecte y nos divertescan en altres coses y es carrech y obligatio de dits señors diputats se execute y complesca la voluntat e intentio de la cort per la qual ha donades dites cent milia liures, que perço sian servits ses señories no donar loch que dites cent milia liures sien pagades ni distribuhides en altre effecte sino per la fabrica de dites fortaleses y perço donaran orde y forma en saber com y ahont se han de fer y reparar las tals fortaleses y lo mes avant que conve perque se fassa la voluntat de la cort, los quals tornats referiren los ere estat respost per los señors diputats, que agrahihen molt als señors consellers lo bon advertiment los feyen no obstant lo cuydado que ja ells ne tenien, y quels certifficassen que ells farien son dever en que dits diners servissen per lo effecte que la cort havia desliberat y no en altres y que estiguessen serts de llur voluntat que en asso y en lo demes no faltarien y que besaven les mans als señors consellers per lo bon advertiment. — En aquest dia se congregaren molts doctors en leys per determenar si los consellers de propria auctoritat y sens ministeri de officials reals ni altres en virtut del privilegi de *vi vel gratis* podien fer aprehensio dels forments que volguessen, y fonch determenat que ho podien fer liberament segons apar mes larch en llur vot.

Vi vel gratis. Dret de execucions de forments.

DIJOUS X. — A S.t Agosti.

Secrest de forments.

DIVENDRES XJ. — Al Carme. — En aquest dia despatxaren a n en Texidor guarda del port que anas ab dos barques armades per pendre los forments trobaria carregats.

DISSAPTE XIJ. — A la Merce.

DIUMENGE XIIJ. — A la Trinitat.

DILLUNS XIIIJ. — Al Hospital. — Vingueren unes tartanes carregades de forment preses per Texidor, per lo privilegi. — En aquest dia arribaren los sindichs mossen Joan Sala y Barthomeu Bofill venints de la cort. Item. Arribada dels Síndichs en Cort.

DIMARS XV. — Sta Madrona. — Fonch la estatio a Sta Anna.

DIMECRES XVJ. — En aquest dia fonch la estatio a Bellem. — E dit dia vingueren en casa de la ciutat los dits sindichs Joan Sala y Barthomeu Bofill los quals donaren als magnifichs consellers una letra de sa magestat pera ells y per al consell y tambe un plech que anave dirigit al loctinent general, juntament ab una copia de la letra que sa magestat li scriu, y feren de paraula relatio del que havien fet y en la matexa ora trameteren al dit S.^{r} loctinent general lo plech que anave per ell, y perque ab la letra sua y ab la copia de laltra entengueren que sa Ex.ª los havia de fer asaber lo que sa magestat havia provehit en lo que per la ciutat li ere estat suplicat trameteren a dir a sa Ex.ª los fes merce de ferlos asaber lo que sa magestat li trametia, lo qual sots sindich ana y tornat dix que sa Ex.ª li havia dit miraria les cartes y los faria asaber la voluntat de sa magestat. La qual letra tramesa als consellers ere del tenor seguent Relació dels Síndichs.

Letra per la ciutat

«EL REY

Amados y fieles nuestros. Joan Sala y Bartholome Bofill vuestros syndicos nos dieron vuestra Carta de V de Junio y por ella y lo que nos refirieron y memorial que nos dieron vimos y entendimos vuestras pretentiones y aun que las mas dellas son las mismas que de vuestra parte nos havian supplicado los syndicos que imbiastes a las Cortes que celebramos en Monson y las que despues nos instaron los otros syndicos que tras ellos imbiastes, todavia se han tornado a mirar con la consideracion ques razon y se ha probeido sobre los dichos cabos lo que hos dira por escrito nuestro lugar tiniente y Capitan General y con esto se ha mandado a los dichos syndicos que se buelvan con certificarhos que assi como en esto se ha hecho todo lo que

ha parescido conveniente assi en lo demas que occurriere hos tocare ternemos siempre la quenta ques razon para hazerhos la merced que hubiere lugar y vuestra mucha fidelidad y buenos servitios merecen Data en el Pardo a XXJ de noviembre M.D.LXXXVIJ.

Yo el Rey.

V.t Frigola vicecancellarius
V.t Comes Generalis Thesaurarius
V.t Don Hieronimus Corella
V.t Campi Regens
V.t Marzilla Regens
V.t Sapena Regens
V.t Tersa Regens
V.t Quintana.

Gassol secretarius

A los Amados y fieles nuestros los Concellers Consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona.»

Copia de la carta escrita al llochtinent General.

«El Rey

Ill.e don Manrique de Lara Primo nuestro lugartiniente y Capitan General. Lo que se a provehido sobre cada uno de los Capitulos del memorial que Joan Sala y Bartholome Bofill syndicos dessa nuestra ciudad de Barcelona nos han presentado bereys por lo que sta decretado en la margen de cada uno dellos, encargamos y mandamos que luego en rescibiendo esta les digays lo que sobre ello se ha provehido y les hagays dar copia dello y assi mismo lo que se proveyo en el memorial que los syndicos de la dicha ciudad predecessores destos nos dieron luego despues de venidos de la Corte de Monson que tal es nuestra voluntad. Data en Madrid a VJ de Hebrero M.D.LXXXVIIJ.

Yo el Rey

Gassol secretarius

V.t Frigola vicecancellarius
V.t Comas Generalis Thesaurarius
V.t Campi Regens
V.t Marsilla Regens.»

V.t Don Hieronimus Corella
V.t Tersa regens
V.t Quintana Regens

DIJOUS XVIJ. — Estatio.

DIVENDRES XVIIJ. — Estatio.

DISSAPTE XVIIIJ. — Estatio al monestir dels Angels.

DIUMENGE XX. — Estatio al monestir de Jesus extra murs.

DILLUNS XXJ. — Estatio al monestir de S.t Joseph. — En aquest dia fonch trames per los magnifichs consellers mossen Joan Sala sindich al S.r loctinent general suplicantlo digues e donas als dits consellers lo que sa magestat ab la sua de VJ de febre passat li scriu los done y diga, lo qual tornat referi havia parlat y dit a sa Ex.a lo que li ere estat manat y que li havia respost «bien esta» y sens dir mes sen ere entrat en una cambra.

DIMARS XXIJ. — Estatio al monestir de Junqueres. — En aquest dia vehent los magnifichs consellers que sa Ex.a differia y dilatava dirlos lo que desijaven saber y entendre del que sa magestat ere estat servit provehir y decretar al memorial li ere estat presentat y suplicat per los sindichs, trameteren a mossen Joan Luys Cornet y Hierony Prats de Bigues per dir y suplicar a sa Ex.a los fes merçe en dirlos ho, y tornats refferiren que sa Ex.a los havia rebuts ab cara molt afabre, y explicada per ells la embaxada los havia respost que ell desijave afavorir y valer en tot lo que puga a la ciutat y que axi no se ere contentat de mirar los papers que ara ultimadament havia rebut pero que havia sercat uns altres que ja de abans tenia rebuts conforme li manave sa magestat ab sa letra y no havia una ora quels havia trobats, los quals convenien molt al benefici desta ciutat, lo qual ell desijave molt y que ho miraria encontinent y que esta tarda enviaria a dir als consellers lo que sa magestat mana y es servit ho quels trametria a sercar pus entenia estaven junts, tornantlos a dir que desijave molt afavorir a esta ciutat com a natural della. — E poch apres estant dits magnifichs consellers en la casa de la ciutat vingue lo secretari Costa de part de sa Ex.a y los dix anassen a sa casa quels volia parlar y essent alli los dix dit loctinent general com tenia letra de sa magestat ab la qual li manave los digues lo que sa magestat ere estat servit decretar y provehir en los memorials li eren estats presentats per les quatre persones que primer li foren trameses y tambe per Joan Sala y Barthomeu Bofill sindichs ultimadament embiats, y perque contenen ab si molts caps havia determenat donarlos los matexos papers y memorials pera quels

Resolució de sa Mag.t sobre certs memorials de la Ciutat.

vejan y se aturen copia y apres los tornen perque puga respondre a sa magestat, y a mes los dix com sa magestat li havia embiada la libransa per les XIJ.M ℔ ₰ que la ciutat empresta a la serenissima emperatriz, regratiant los lo servey li havien fet el qual era conforme a la fidelitat y amor que sempre han tingut a son real servey Y tambe los dix que havia rebuda letra de sa magestat aserca de la anada del conseller en cap y perço que contenia en ella moltes rahons per les quals sa magestat no ere servit que dit conseller anas a parlarli anant vestit com ha conseller havia pensat ere millor de mostrar y ferlos legir dita letra, la qual legi son secretari Costa, la qual contenia que no obstant que la fidelitat y bons serveys desta ciutat meresquessen se donas licensia al conseller de entrar ab ses insignies de conseller empero per alguns respectes havia aparegut no convenia per ara, mas que si particularment volia anar li daria grata audientia y altres coses en dita letra contengudes, y legida dita letra mana a dit secretari donas dits papers ho memorials, fent moltes offertes y assegurant als consellers que en tot lo que pugues afavoriria a la ciutat, dient mes que plagues a Deu y fos servit encaminar sos negocis com ell desige encaminar los de la ciutat, y per dits magnifichs consellers li fonch agrahida esta bona voluntat y suplicat fos servit manar donar los copia de la carta de sa magestat que ara sels era legida per mostrar la al consell, lo qual respongue que per lo sendema anas alli lo sindich que ell li diria lo que se poria fer perque ne volia tractar ab lo consell. — Lo mateix dia a la tarda dit S.r loctinent general tramete per lo dit son secretari copia de dita letra. — E lo mateix dia se tingue consell de cent en lo qual fonch legida dita letra y tambe les decretations fetes als dits memorials y les letres que de mossen Galceran de Navel conseller en cap havien rebudes escrites y despatxades desde Barages (1) ab les quals havisave com estave alli perço que li ere estat dit que sa magestat no volia que entras ab vestidures de conseller y que li enviassen lo orde que havia de tenir, y per dit consell fonch determenat se li scrigues que a la secreta entras dins Madrid pus no tenia orde ni manament en contrari y que se stigues en la posada y se negocias que pugues parlar ab sa magestat al qual se scrigues

Sobre la anada del Conceller en Cap á la Cort.

---

(1) Barajas.

per la ciutat com en dit consell se conte. — Los memorials y decretations o, copia dells estan assí cosits (1).

Capitols del nou redrés de la Diputació.

DIJOUS XXIIIJ. — En aquest dia se ajuntaren brassos per los diputats, en lo qual fonch present lo magnifich conseller segon mossen Federich Roig Soler y se tingue grans controversies perço que dit magnifich conseller feu un vot que parexia als diputats nol podia fer per ser cóntra la propositio, *tandem* prevalgue dit vot de la ciutat y en virtut dell se feu XVIIJ.ª la qual interpreta y declara com se havia de entendre lo capitol VIJ y XXXIIIJ.ª del nou redres del general y lo diputat ecclesiastich sen ana e hisque del bras. — Aquest dia se dona orde a n en Texidor guarda del port que armas dos barques ab XX homes y anas per la part de levant si trobaria barques carregades de blat per traure de la terra, y que en virtut del privilegi de la ciutat lo fes portar y venir en Barcelona *vi vel gratis* donant orde que anas fins al cap de Canet.

Segrest de forments.

DIVENDRES XXV. — Estatio a Natzaret.

ABRIL

DIUMENGE IIJ. — Estatio als Caputxins.

DIMARS V. — Estatio a S.ta Madrona. — La ciutat tramete siris per la luminaria se feya aquell dia per lo S.t sagrament y restaren apres alla y foren.....

DIMECRES VJ. — Estatio a S.t Antoni. — Y fonch la darrera.

Novas pregarias per la Armada contra Inglaterra.

DIJOUS VIJ. — En aquest dia tornaren a comensar las estations y traure lo S.t Sagrament com abans havien fet exceptat que lo R.mo S.r bisbe mana que no se ensengues sino una luminaria moderada y com se fa *infra octavam corporis Xpi*, com abans se fessen luminaries excessives que totas les esglesies ahont se mostrava lo S.t sagrament estaven (ab gran) luminaria y la gent noy cabia y apar anaven mes per veure qui millor ho feya y redundave en dany de les esglesies. — Comensa altra volta y fou primera la seu.

DIVENDRES VIIJ. — En aquest dia se resolgue un redres

(1) Com altres tants, no aparexen.

Dret de ciutat.

dels drets de la ciutat ço es de la graxa, pes de rey, merceria y cuyram, que axi com pagaven de exida pagassen a la entrada y se diguessen dret de ciutat dexant los noms antichs y pagassen a raho IIIJ diners per liura de diners, y se exhigissen en una duana (que) se obri a la lotja devant lo general, y estiguessen alli de continuo los officials, y tambe se posa dret a la draperia que exiria per mar per fora del regne pagant a raho IIIJ ₰ y IJ ₰ y un sou per pessa segons sa especie y naturalesa de cada sort de draps. — Y foren levats y extints los drets de la civada y carbo, lenya y peix fresch, com tot apar y esta continuat en lo registre de crides y ordinations.

Item.

DISSAPTE VIIIJ. — En aquest dia se obri la duana per la exactio dels drets de ciutat y comensa a exhigir y cobrar dit dret. — E lo mateix dia fonch enderrocada la troneta o, loch ahont estaven los que collien lo dret del peix. Fou cosa de admirar los crits y alegries y benedictions que donaven les pescateres en tant que lo conseller terç micer Francesc Guamis que feya lo offici de obrer per ser absent, ana perque se fes dit enderroch y repartir lo loch, les pescateres se prenien ab la gramalla y la besaven dient grans benedictions Placia a n. S. sie tot per be y a son servey.

Levament del dret del peix.

Arrendament del tall de las carns.

DIUMENGE X. — En aquest dia se feu lo assegurament de les carns per dos anys ab emprestech de XX.M ₶ ₰ tornadores IIJ anys apres de acabat lo temps, y que tallen a raho 3 ₰ la liura, fonch gran avantatge Los tres consellers terç quart y quint mossen Cassador y Masdeu noy consentiren, la major part ho feu.

Questió ab la Diputació, tocant al nou dret imposat als draps.

DILLUNS XJ. — En aquest dia vingue lo sindich del general en casa de la ciutat dient als magnifichs consellers com eren estats alli en la diputatio molts mercaders quexantse que la ciutat havia imposats uns drets nous molt gravatoris y perjudicials al general y a ells, suplicant los ho volguessen entendre y remediar, y que dits señors diputats com no sabien lo que era tampoch havien sabut que respondre y perço suplicaven a ses magnificensies los fessen merçe de dir y fer los asaber lo que havien fet, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que ells tornarien resposta a dits señors diputats, E apres havent tingut parlament entre ells y les persones a qui estave comes lo redres de dits drets, encara que aparegues no tenien los consellers per que dar raho ni amostrar als diputats lo que feyen

desijant conservar la pau y confraternitat que estes dos cases y magistrats deuen tenir, fonch determinat que per lo sindich de la ciutat se envias una copia del capitol ab lo qual se imposen dits drets o, impositions, y de fet fonch tramesa en un full de paper y per dit sindich dexada en ma de dits S. diputats consistorialment. — Lo depres dinar torna lo sindich del general dient com los señors diputats havien vist lo que per lo sindich de la ciutat los ere estat trames, y consultat ab sos assessors los aparexia quey havia algunes coses perjudicials al general y que tenien necessitat de mudar, y que ses magnificensies ho cometessen als advocats de la ciutat que ells ho cometrien a sos assessors pera que ho vessen y assentassen com podia y devia estar Y que en lo entretant manassen sobreceure en la exactio del dret imposat sobre los draps y se contentassen de una cautio y promesa de pagar en cars que se determenas se havia de pagar, al qual fonch respost per dits señors consellers que los señors diputats diguessen en que se feya perjudici al general y quines coses eren les que pretenien se havien de corregir o, mudar y queu posassen en un paper, perque enteses per ells dits magnifichs consellers y persones eletes a les ores determinarien siu cometrien a persones o, lo que se deuria fer, que sens saber lo contrari que si feya no sabien que comprometre ni posar en ma de ningu, y ab esta resposta sen torna dit sindich y los magnifichs consellers sen anaren a la duana nova ahont se cullen les impositions per dar orde y assiento en lo que ere mester, y poch apres torna y vingue en dit loch lo dit sindich del general dient que los señors diputats deyen que les causes y rahons que ells pretenien ja constaven per exemplars antichs axi en la casa de la ciutat com en la diputatio y que les persones qui de asso tindrien carrech ho veurien, queu remetessen als advocats com los havien enviat a dir que ells ho vessen y determenassen ab los assessors del general y que fessen merçe de dir lo que entenien fer en lo de la cautio quels havien suplicat rebessen de les persones que entenen carregar alguns draps manant sobre seure en la exactio del dret, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que digues als SS. diputats que diguessen les rahons y causes y lo que pretenien no podia estar, que ells darien raho a les persones que per lo consell de cent eren estades elegides sens les quals ells no podien fer ni desliberar cosa alguna y sabut y entes farien lo que se deuria fer y que fins sapien llur

pretensio no saben que dir los, y en lo que diuen de sobreseure dit dret contentantse de rebre cautio de pagar responen que mes segurá es la ciutat per restituhir si res haura rebut indebitament que no seria de cobrar lo que li seria degut per dita impositio encara que prestassen cautions y ab esta resposta sen ana, encara que abans dix que ell fora de la embaxada diria lo que se pretenia en la diputatio y era que en ninguna cosa que pac bolla se pot imposar dret, y fonchli dit tambe fora de resposta a la embaxada que entenien estaven enganyats que les teles son bollades y plomades y paguen merceria y los draps pagan dret de imperiatge y altres moltes coses.

Publicació del dret de Ciutat.

DIMARS XIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers y persones eletes manaren fer crida publica y publicar la dita impositio dels drets o, nova forma de exactio de aquells, la qual crida feren ab X trompetes y los tabals de la ciutat anant vestits ab les vestes de domas tenen per la professo de corpus.

DIMECRES XIIJ. — Aquest die noy hague estatio per ser dimecres S.^t y foren porrogades peral..... seguent apres de les festes de pasqua.

Comunió en lo dijous Sant.

DIJOUS XIIIJ. — Dijous S.^t — Aquest dia se comensa una Sta institutio per lo R.^m S.^r don Joan Dimas Lloris bisbe de Barcelona y fonch que ell vestit de pontifical celebra missa en la seu y mana a tots los rectors que estiguessen en tal dispositio la celebrassen en llurs esglesies y que donassen a combregar a tots los ecclesiastichs y capellans residents en ses sglesies y altres que volguessen, y axi dit R.^m bisbe dona a combregar a tots sos canonges beneficiats y altres ecclesiastichs y criats de sa casa y tambe combregaren los quatre consellers qui foren presents a la seu ço es mossen Federich Roig Soler micer Francesc Guamis mossen Pere Alguer y mossen Jaume de Encontre essent absent lo cap mossen Navel los quals donaren principi a tant Sta obra. — E lo mateix dia al depres dinar anaren dits magnifichs consellers ab ses gramalles de dol acompanyats dels officials de la casa a sercar los moniments y hoiren fasos a Junqueres, y depres per ser vespre ab moltes antorxes davant anaren a visitar molts moniments fins entre nou y deu, aparague molt be.

Cercha ó estació de monuments.

DIVENDRES XV. — Divendres S.^t — Anaren a la seu per traure N. S. del moniment.

DIUMENGE XVIJ. — Dia de pasqua. — En aquest dia los

magnifichs consellers tragueren les gramalles de grana folrrades de felpa parda y blanca. — E lo mateix dia se posa lo drap de brocat imperial que se fa per la reyna dona Anna, lo qual estos magnifichs consellers han fet acabar comprant brocat, y fonch posat al altar major de la seu: parexia bellissimament. — Anaren los consellers ab sos promens com se acostuma. Gramallas. Drap imperial.

DISSAPTE XXIIJ. — Festa de S.[t] Jordi. — En aquest dia anaren a la diputatio los magnifichs tres consellers per la festa de S.[t] Jordi y fonch alli lo virrey: estigueren en la forma acostumada.

DILLUNS XXV. — Festa de S.[t] March. — En aquest dia se tingue consell de cent y foren trets consols de lotja. — E fonch desliberat se procuras de comprar la leuda de Mediona y fonch remes als consellers y persones. — E mes fonch desliberat que si per cars se feyen alguns procehiments per lo real consell contra los consellers o, altres persones per ser anats a pendre forments en virtut del privilegi de *vi vel gratis*, que los consellers que seran essent instats per algu contra qui tals procehiments se faran ho hagen de proposar en consell y aço hagen de jurar quiscun any. — E mes desliberaren que a mestre Massaguer barber per lo temps que ha estat retut y tant quant se guardara, li sie pagat a raho X reals per dia. — Lo mateix dia se aporta lo cors de Sta Madrona ab professo per aygua. Cónsols de Lotja: extracció. Leuda de Mediona. Indempnitat a consellers. Professó per pluja.

DIMECRES XXVIJ. — Ana la professo a St Agostí. — E lo mateix dia dos dels magnifichs consellers ab lo veguer anaren a regonexer les cases de vicis per veure si trobarien algunes vellaqueries. Visita als burdells.

DIJOUS XXVIIJ. — En aquest dia foren presentades per un porter de diputats als magnifichs consellers unes letres patents de part dels dits diputats continents en effecte que revocassen lo que havien fet en la impositio dels drets o compareguessen davant ells. Segueixen los debats ab la Diputació sobre drets.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia foren despedides de manament dels SS. consellers altres letres dirigides als diputats que revocassen les que ells havien trameses y tots los procehiments fets o, compareguessen davant ells Foren presentades en consistori per lo porter del Clavari. — Lo mateix dia mossen Pere Alguer y Jaume de Encontre consellers en absentia dels altres manaren donar lo drap imperial a la S.[a] Fustera brodadora perque lo acabas de posar apunt. Item. Drap imperial.

MAIG

Lletras del Conceller en cap en Cort.

Dilluns IJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual foren legides unes letres del conseller en cap de Barcelona de la cort, ab les quals scriu com sa magestat no ere servit de oyr lo anant com a conseller y fonch determenat se scrigues a sa magestat.

Professó anyal de S.ta ✠ en lo Hospital; institució.

Dimars IIJ. — En aquest dia se instituhi y comensa una professo en lo hospital la qual se ha de fer quiscun any en honor de la S.ta ✠. Feuse demati, anaren los dos consellers. — Lo depres dinar anaren a la seu com se acostuma.

Continuan los debats ab la Diputació sobre drets.

Dijous V. — En aquest dia a intercessio de algunes persones zeloses de pau foren nomenades sis persones per los señors dipputats ab los tres seus assessors y altres sis per los consellers ab tres assessors de la casa y fora della, perque vessen les pretensions dels dipputats y de la ciutat sobre la impositio del dret dit de la ciutat novament fet perque apres se puga desliberar y provehir lo fahedor Y perço se ordena que per veure les pretensions dels dipputats anassen tots divuyt a la diputatio y apres per entendre les pretensions de la ciutat vinguessen en casa de la ciutat, y per quant los dipputats eren los qui pretenien e impugnaven la impositio anaren primer a la dipputatio.

Item.

Dissapte VIJ. — En aquest dia començaren de anar tots los Elets a la dipputatio per lo prop dit effecte. — E lo mateix dia per quant don Juan de Queralt y micer Pere Calvo dipputat y assessor passats havien recorregut al real Consell dels procehiments que los visitadors del general feyen contra dells, y per dit real consell era estat admes per lo gran perjuy se pretenia era fet al general, alguns dels dipputats y hoydors ço es lo dipputat real mossen Coromines lo hoydor ecclesiastich mossen Fivaller y lo hoydor real mossen Montserrat Grau en renitentia del dipputat ecclesiastich y dipputat militar y hoydor militar qui eren lo abat de Poblet Don Joan Dança y Valentí de Vilanova, feren convocar brassos o, staments ab veu de publica crida essent hora ja molt tarda y de nit per tractar lo que se havia de fer, y venint a noticia dels magnifichs consellers qui en aquella hora se trobaven presents en Barcelona ço es micer Francesch

Ajuntament de Braços en la Diputació.

Guamis Conseller terç militar, mossen Pere Alguer Conseller quart mercader y mossen Jaume de Encontra Conseller quint notari de Barcelona se ajuntaren en casa de la ciutat per estar apparellats y promptes si res era mester, y entenent y essent avisats que ja los staments o, brassos eren ajuntats y com per part dels dipputats no sels envias a dir res trameteren dits consellers a dits dipputats dos Cavallers dient a dits dipputats com los consellers estaven junts y feyen maravella com nols havien enviat a dir res y tambe pera que vessen si era hora que anas lo Conseller, encara que abans se havia dificultat si per ser lo conseller terç militar y no ciutada essent los dos ciutadans absents de Barcelona podia y devia anar y presidir per lo bras real, y a Consell de molts doctors y cavallers ciutadans en la matexa casa de la ciutat sera determenat que o, fos ciutada o, militar lo conseller terç podia y devia anar y presidir Perço que los Consellers y major part de aquells representen y son cap del bras real y no un conseller encara que sia cap y segon ciuteda Y que anant dit magnifich micer Guamis en voluntat de tres consellers ere lo president representant tots los altres consellers y que lo vot que feya lo conseller essent als brassos no era vot seu sino vot de la ciutat, y axi venia ans de votar a consultar ab los consellers y perço feya poch al cas que fos militar puix noy havia ciuteda Y tornats dits embaxadors digueren a dits magnifichs consellers havien pres molt gran pler de la bona diligencia y voluntat de ses magnificencies, per lo que los besaven les mans yls supplicaven los perdonassen que com ara la convocacio dels brassos se fa ab crida ells no avisavan a ningu, y que rebrien merçe molt gran que anas lo magnifich conseller terç havent tambe alli tractat y resolt que podia anar no obstant fos militar, y axi ana lo dit magnifich micer Francesch Guamis Conseller terç militar y presidi en los brassos per lo bras real essent alli lo duch de Cardona per lo bras militar Lo qual y los altres qui y vingueren agrahiren molt al dit conseller la sua anada y se feu electio de una devuytena conforme lo nou redres per declarar sobre lo que estava proposat.

Admesa de una partida de la Diputació en la Taula.

DIMECRES XJ. — En aquest dia feren desliberatio los consellers ab parer dels advocats que mossen Molner notari de la taula passas y admetes una partida de deu milia lliures que volien fer y despendre los dipputats no obstant faltas lo bras militar, apar en libre de desliberations.

Presa de un porter dels Dipputats.
Captura de D. Joan de Queralt.

DIVENDRES XIIJ. — En aquest dia per manament del virrey y provisio del real consell fonch posat a la preso Felip Besturç porter dels dipputats perço que no havia volgut testificar en lo real consell. — E lo mateix dia manaren los dipputats executar a don Juan de Queralt per dos milia lliures, y havent dat orde al sotsballe quel prengues estant dit don Joan assegut en los padrissos davant St Jaume recusant y no volent obeyr a dit sotsballe, lo hoydor ecclesiastich mossen Fivaller acompanyat de molts altres ecclesiastichs ana en persona y prengue a dit don Joan yl feu portar a la preso de la dipputatio, y fonch molt gran be perço que lleva nos seguis algun gran inconvenient que segons se deya estava en perill de seguirse. — E lo mateix dia foren presentats manaments als dipputats y divuyt persones de la visita que no executassen les sententies dades per los visitadors.

Per la dipputatio.

DISSAPTE XIIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent per lo qual fonch determinat fos feta embaxada al loctinent general suplicantlo tingues a be y fos servit manar sobreseure los procehiments se feyen per lo real consell y remediar les controversies son entre lo real consell y los dipputats de Catalunya y altres persones, dels quals se porien seguir notables danys e inconvenients en deservey de nostre S.[r] y de sa magestat y de la republica, los quals sa Ex.[a] te obligatio manar remediar y aquietar y que los consellers de Barcelona tenen obligatio de procurar y ser medianes en que y haja pau en la republica Y que inseguint en asso la possessio en la qual estan los consellers y consell aconsellar a nostres reys y señors naturals, aconsellassen a sa Ex.[a] fos servit se posas algun bon assiento y tal que nostre S.[r] y sa magestat sien servits y lo poble aquietat E mes diguessen lo que aparegues se devia dir y perço anassen los consellers acompanyats de promens E per executio de dit consell anaren los tres consellers terç quart y quint E lo magnifich micer Francesch Guamis explica dita embaxada dient que com ells haguessen entes les dissentions y controvertias eren entre los dipputats y altres persones y los doctors del consell real de la tercera sala, e los procehiments que axi los uns com los altres feyen tement nos succehis y seguissen algunes çoses en deservey de sa magestat e inquietut del poble, desijant tota pau y tranquilitat, venien per desliberatio del consell a supplicar a sa Ex.[a] com supplicaven manar sobreseure en dits procehiments y que

usant de la facultat y possessio en que estan los consellers y consell de Barcelona de aconsellar a sos reys naturals aconsellaven a sa Ex.ª fos servit donar y posar algun medi y assiento en dit negoci, explicant molt larch y deduint moltes causes per les quals ho devia axi fer. — E dit loctinent general dix que encara que ell no sapia ni hage entes que per lo real Consell se hagen fets procehiments alguns ni altra cosa per la qual se haja de tembre lo que ses merçes deyen, havie pres molt gran pler y contento en veure y entendre la gran affectio fidelitat y amor que de llur embaxada comprenia, la qual tenia molt be entesa sa Magestat y tambe ell dit loctinent general y totes les persones que ligen les istories y saben ab quant scampament de sanch y perdua de llurs bens han guanyat y tenen los catalans renom de feels y leals a son rey y señor, y que si alguns procehiments o, enantaments son estats fets y se fan per alguns cavallers creu ell que pensan tenir raho, y tambe lo real consell proceheix per termens de justicia y no creu ell se sien fetes nis fassen coses per les quals sa magestat puga ser deservit perque fent se, sa magestat y ell en son nom los manaria castigar y que en asso porien creure que ell no sabia ni havia entes se fes cosa per la qual se haja de tembre se seguesca alteratio puix nols havia enviat a dir res, que si tal fora jals ho haguera fet asaber y podien ser certs que entenent ell fer alguna provisio tal los ho faria saber abans per lo que desijave tota la quietut y sosiego possibles Y per dit micer Francesch Guamis conseller li fonch respost que en lo que fins ara se era offert y ab lo que al present li deyen, podia sa Ex.ª haver entes y entendre lo animo e intentio quels havia mogut a fer esta embaxada y dir y supplicar a sa Ex.ª lo que li havien dit y supplicat, y que altra volta per lo que deuen inseguint los vestigis de sos passats y per lo que desijen tota pau y quietut entre los poblats li aconsellaven y supplicaven donas algun assiento en dites differenties y controverties y que ab asso se descarregaven Y dit señor loctinent general dix que ell los ho agrahia y que jals havia dit no entenia y hagues causa y raho de tenir pensament de cosa alguna, y per dits consellers fonch tornada la resposta al consell lo qual sempre havia estat aplegat. — Lo mateix dia XIIIJ. — Per quant segons forma del nou redres se ha de fer Ensiculatio dels lochs que falten per dits depputats e hoydors, y lo dipputat ecclesiastich e los dipputat y hoydor militar no volien assistir y

Insaculació per Diputats del General.

tenien claus en lo armari de la anima Fonch feta electio de 18 persones per declarar la forma y com se devia fer segons lo capitol quint del dit nou redres del general.

Visita contra Diputats; publicació de las sentencias.

DILLUNS XVJ. — En aquest dia se publicaren les sententies de la visita del general contra los dipputats y hoydors y assessors passats.—E lo mateix dia se entengue eren estats congregats tots los porters reals al Carme, als quals segons se digue foren fets manaments que no assistissen a diputats ni persones eletes.

Diputats y Ohidors: extracció.

DIMECRES XVIIJ. — En aquest dia se feu extractio de dipputat militar y de hoydor militar en loch de don Joan Dança y Valenti de Vilanova, los quals sens licentia dels altres sen eren anats de Barcelona y per capitol de cort esta ordenat que anant sen dos de un mateix estament o, bras sens licentia y estan tres dies, se pot traure en son loch, y perço foren (extrets) per dits dipputat y oydor militars Don Francesch Grimau dipputat y micer Pere Aymerich oydor.

Visita contra Diputats: execucions.

DIJOUS XVIIIJ. — En aquest dia per part dels dipputats y estament se feu embaxada al loctinent general en la qual ana lo conseller segon Don Miquel Turmo y Jaume Alos Colom presidint dit conseller, anant sens verga de la ciutat sino sols les tres masses de la dipputatio, lo qual conseller explica y digue a dit loctinent general com havien entes seren fets manaments als officials reals de part de sa Ex.ª y real consell pera que no assistissen en ninguna executio se fassa per la dipputatio contra don Joan de Queralt micer Pere Calvo mossen Phederich Pol y altres, y com sia contra dispositio de capitols de cort jurats per sa magestat, tenen per cert no ha proçehit de la intentio de sa Ex.ª y perço lo supplicaven fos servit manar revocar dits manaments y darlos officials reals que assistesquen y fassen les executions que se han de fer per dit consistori per negocis de la generalitat axi contra dit don Joan com altres obligats E per dit loctinent general los fonch respost que ell no havia fet ni feya impediment ans manaria a tots los officials reals que assistissen y executassen tot lo que fos necessari per coses de la exactio dels drets del general, y quant al que toca a justitia acudissen al relador y lo informassen de llurs pretentions que ell manaria fes justicia.

Monicioner y Credencer: nominació.

DIVENDRES XX. — Aquest dia se feu nominatio de Monicioner y de Credençer y foren Phederich Roig Soler y Francesch Guamis. — En aquest dia los magnifichs Consellers ana-

ren a casa de sa Ex.[a] lo qual los havia enviats a demanar y los dix com tenia lletra de sa magestat ab la qual li scrivia quels digues que no obstant la gana que te de complaure y fer merces a esta ciutat en tot lo que se offeresca, per algunes causes y rahons concernents son real servey no entenia ni volia hoyr al conseller de Barcelona que li era estat enviat per la ciutat anant ab insignies de conseller y quels ho digues pera que nos fessen tants gastos, y que ell havia pensat amostrarlos la letra de sa magestat y ferla legir davant ells, la qual encontinent fonch llegida per son secretari Costa y es del tenor seguent

Lletra de sa mag.[t] acerca la anada del Conceller en Cap á la Cort.

«El Rey

Ill.[e] Don Manrrique de Lara Primo nuestro Lugarteniente y Capitan general, A los 17 de março como haveys visto hos mande scrivir lo que se havia dicho aqui al conseller en cap dessa çiudad de Barcelona sobre el hoyrle que era que con insignias no le hoyria y sin ellas si, ho a los que traya en su compañia, y porque despues han insistido en ello fundando su pretension en cierto privilegio del Serenissimo rey chatolico y una declaracion que en aquel tiempo se hizo, que todo ello no tiene fuerça ni fundamento ni puede ser de consequentia, he mandado que de nuevo les respondan que jo holgare de hoyr a los que vienen con el dicho conseller y a ell tambien si quisiere sin insignias y en la forma ordinaria, y para que no alleguen ignorancia desto vos direys lo mesmo a la dicha ciudad para que entiendan mi voluntad y puedan tomar resolution sobre ello pues con esto presupuesto no sera justo que se esten aqui gastando tanto dinero de la ciudad sin que hagan cosa que les resuelta dello beneficio alguno, y assi procurareys con toda buena destresa de persuadir les o, que traten sus negocios en la forma susodicha o, los revoquen o, den sobre ello la forma que les paresciere que mas les convenga, como sea con brevedad y sin insignias pues como se ha scrivido no se ha de dar lugar a ello Data en St Lorenço el real a XIJ de mayo M.D.LXXXVIIJ.

Yo el Rey.

V.[t] Frigola vicecancellarius
V.[t] Comes generalis Thesaurarius
V.[t] Don Hieronimus Corella
V.[t] Terça Regens
V.[t] Quintana Regens
V.[t] Sapena Regens
V.[t] Campi Regens
V.[t] Marzilla Regens

Gassol Secretarius.

Al Ill.[e] Don Manrique de Lara Primo nuestro Lugarteniente y Capitan general en el nuestro Principado de Cataluña y Condados de Rossellon y Cerdaña.»

Honors al Capitá general de las galeras de sa Mag.[t]

E mes dix dit loctinent general als dits consellers, que ja dies havia tenia lletra de sa magestat ab la qual li deya y scrivia que havia entes que com essent arribat en la present ciutat lo Adelantado capita general de las galeres de sa magestat, y essent exit en terra y anant en guarda de alabarders li era estada feta contradictio per los consellers pretenent que ningu sino sa magestat y son loctinent general podia aportar dita guarda, del que era estat sa magestat molt servit y content entenent lo compte tenien en que nos fes perjuy en les preminenties reals Empero ara per lo que convenia que dit Joan Andria essent y tenint lo carrech de capita general de la armada tingues y fos tractat ab molta auctoritat, sa magestat ere servit y volia que venint en Barcelona y essent en terra anas y portas guarda de alabarders, y que tal era la voluntat de sa magestat y que no obstant havia dies tenia aquest orde ab tants altres negocis sere descuydat y ara los ho notificava E per dits consellers fonch respost que havien entes lo que sa Ex.[a] los havia dit y quen darien raho al consell y farien lo que serien consellats. — En aquest dia se tingue Consell de cent en lo qual fonch referit lo que era estat dit per lo loctinent general y deslibera com en aquell se conte.

Sobre la recepció negada per sa mag.[t] al Conceller en Cap anant ab insignies.

DILLUNS XXIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers terç quart y quint anaren a sa Ex.[a] per tornarli resposta, la qual explica dit magnifich Conseller terç Micer Francesch Guamis dient que lo consell havia determinat scriure al conseller en cap que per hobeyr al que sa magestat diu y mana, sempre y quant per part de sa magestat apres que haja rebuda la letra que la ciutat li scriura se li diga que la voluntat de sa magestat es de no hoyrlo ab insignies sen torne sens sperar altra consulta. — E mes li fonch dit que havien dat raho en lo consell del que sa Ex.[a] los havia (dit) per la entrada del princep Doria E que per dit consell era estat desliberat que considerant que en esta ciutat no ses vist ni ha acostumat ningu anar ni portar guarda sino lo rey nostre S.[r] o, son loctinent general, sempre y quant sa magestat scriura a la ciutat la dita ciutat li respondra conforme al que sa magestat scriura. — E per lo loctinent general

Honors al Capitá general de las galeras reals.

fonch respost y dit que en lo primer no tenia mes que dir del que ja los havia dit, y quant al segon de Joan Andrea sempre que vinga ell lo posara en ciutat y permetra que vaja ab guarda, que ses merces fassen lo que bels aparega Y si entenen scriure a sa Magestat o, fassen prest, perque y haja temps de venir la resposta E dit conseller terç dix que no tenien orde en asso de dir a sa Ex.ª mes del que havia dit. — E depres li digueren que com lo Balle y jurats de Flix Baronia de la ciutat, estiguen detinguts en la preso per sinistres informations, y la vila y aquella baronia estava en perill per les rebellions dels moriscos sos vehins, supplicaven a sa Ex.ª manas fos (sen) trets *saltim* ab cautions perque poguessen mirar per la vila. — Y tambe que com la semmana vinent estigues senyalada per guanyar lo jubileu que sa S.ᵗ havia atorgat per ha effecte de pregar a n.ᵉ S.ʳ sie servit guiar la armada de sa Magestat, perque tots ab quietut puguen guanyar lo jubileu supplicaven a sa Ex.ª manas que la real audientia fes feriats E per dit loctinent general fonch dit quant en lo de Flix ja estava remes a justitia y que entenia guardar y servar les constitutions de Cataluña les quals los consellers tant insistexen y desijen se guarden, y perço no podie dexar de que se servassen los termens de justitia Y en lo del jubileu que be se servia a Deu fent justitia Empero considerant lo que ses merçes li havien (supplicat) ne daria part al consell real y manaria se fes com se acostuma de fer. — E per dit magnifich conseller terç li fonch replicat y dit que molt be podia servar sa Ex.ª les Constitutions y fer merçe a esta ciutat en lo de Flix, manant que dit balle y jurat per ara sien trets ab manlleuta perque puguen tornar en ses cases y mirar per les necessitats de la vila, y remediades les questions porien tornar en la present ciutat Lo qual respongue que li dassen memorial que ell o, tractaria en consell. — Lo mateix dia se feu extractio de dipputat y hoydor militars per sersen anats sen licentia los quiu eren, com per error sera continuat en lo present dietari en la jornada de 18 y alli esta continuat.

Balle y Jurats de Flix, capturats per lo Virey.

Jubileu per lo bon succét de la Armada.

Extractio de Dipputats.

DIMARS XXIIIJ. — En aquest dia foren fets manaments als dipputats y persones eletes no dassen possessio als dipputat y hoydor novament extrets, de part del Loctinent general. — Fonch desliberat se passas una partida de dipputats de 2344 ₶ 10 ♁. — Electio de Prior sens interventio de veguer y balle, impedits.

Possessió del Diputa- y ohidor.

Librament de Diputats.

Prior; elecció.

Sotsballe; inhabilitació

DIMECRES XXV. — En aquest dia fonch publicat per inhabil y revocat de sotsballe a Çebria Fenollet perque havia assistit als dipputats. — Lo mateix dia jura lo hoydor micer Pere Aymerich no obstant tingues manament que no acceptas y juras.

Ohidor; jurament.

Questió del Consell Real ab la Diputació.

DILLUNS XXX. — En aquest dia a supplicatio y requesta o, instancia dels dipputats, los magnifichs Consellers congregaren lo consell de cent En lo qual estant congregat, vingueren nou Embaxadors tramesos per dits señors dipputats ço es tres ecclesiastichs tres militars y tres ciutedans acompanyats de molts altres, dient venien per part dels señors dipputats y persones eletes per los estaments per representar en aquell consell los molts y grans conflictes en los quals al present estan y los molts agravis que pretenen les son fets, supplicant al consell se servesca ab embaxada o, altrament intercedir ab sa magestat sie de son real servey manar sobreseure en dits procehiments, segons llargament dita embaxada estava continuada en un full de paper lo qual donaren y per ordinatio dels magnifichs consellers fonch llegit en dit consell, a la qual embaxada fonch per los magnifichs consellers respost que se tractaria en consell y farien lo que en semblants y altres occasions la present ciutat sol y acostuma fer pera la casa de la Dipputatio ab la qual es raho se tinga tota bona conformitat y correspondencia Y essent fora dits embaxadors fonch per dit consell desliberat se fassa embaxada de prompte al Ex.^{nt} Loctinent general y se li diga conforme estava continuat en un paper llegit en lo present consell donant a sa Ex.ª copia de aquell y supplicat sen llevas acte Y tambe sia feta embaxada a sa magestat conforme en dita desliberatio de consell se conte.

Item.

DIMARS XXXJ. — En aquest dia enviaren los magnifichs consellers un verguer per hora, li fonch respost que anassen los consellers encontinent Y essent ja tornat en casa la ciutat vingue un criat de sa Ex.ª dient a dit verguer que tornas alli, lo qual ana y tornat dix que sa Ex.ª li havia dit com tenia ja manat cridar al consell per aquella hora y que perço los consellers differissen aquella anada fins a les sis Y essent alli los consellers trobaren a sa Ex.ª en lo llit y ab ell lo Sr Regent y micer Ferrero micer Fort micer Planes micer Franquesa y micer Ubach y tambe mossen Costa scriva de manament, al qual Loctinent general fonch dit per lo magnifich conseller segon Mossen

Soler que per part dels dipputats y persones eletes dels estaments ere estada feta una embaxada a ells y al consell general representant los y dient los grans treballs y conflictes en que estan a causa dels procehiments que per los magnifichs doctors del real consell y terçera sala se fan, pera que entes procurassen e intercedissen ab sa Magestat y ab sa Ex.ª que estes coses se remediassen y prenguessen algun bon assiento, y lo consell havia determinat que ells dits consellers acompanyats de promens vinguessen a sa Ex.ª ab la embaxada y lo supplicassen conforme estava contengut en un paper o, memorial que per contenir moltes coses havien manat, y axi supplicaven a sa Ex.ª fos servit acceptar dit paper y tambe dar llicentia se llevas acte Y allargant la ma per dar dit paper a sa Ex.ª ell nol prengue Y respongue dient que fins ara no havia acostumat rebre embaxadas en la forma que ara se li feya esta y que consultaria ab lo consell que alli estava junt y apres porien saber la resposta, aguardant un poch sils aparexia o, tornant per ella Y per dits consellers fonch respost que trametrien per cobrar dita resposta, y sen anaren tornantsen dit paper o, memorial per no haverlo volgut acceptar dit loctinent general.

JUNY

DIMECRES J. — En aquest dia se obri lo portal de S.ᵗ Pau lo qual havia molts dies o, anys estava tancat y roblert de terra, a effecte de que restant dit portal ubert se tancas lo de la Dressana que esta junt al baluart qui va a S.ᵗ Bertran. — E lo mateix dia anaren mossen Cahors y mossen Farrer dez Puig al señor loctinent general de part de la ciutat per saber y entendre la resposta los havia dit tornaria, lo qual los dix anassen al Regent que ell los diria dita resposta. — E lo dit dia entenent los dits magnifichs consellers com lo dia passat era arribada una galera y ab ella era vingut lo Marques Deste embaxador y parent del duch de Saboya gendre del nostre rey y señor ab embaxada pera sa Magestat, y ab ell un compte tambe parent del dit duch y que posaven en una posada davant marina, trameteren als dits mossen Cahors y Puig a dar la benvinguda a dits marques y compte y visitar los de part de la ciutat offe-

Portal de S.ᵗ Pau.

Marques d'Este, visita

rintlos per part de la ciutat si alguna cosa manaven y tenir necessitat, los quals o, tingueren molt y regraciaren la merçe, offerint se axi be en tot lo que puguen en benefici de la present ciutat Y fonch aquesta visita molt lohada y per los dipputats los fonch feta altra.

Tumult per la intentada captura de D. Joan de Queralt.

DIJOUS IJ. — En aquest dia foren congregats per los dipputats los brassos o, estaments per tractar de alguns negocis, e particularment que havien entes los dipputats que sa Ex.ª y real consell havia determinat enviar officials per traure de la preso a don Joan de Queralt Que perço vessen y determinassen lo que se havia de fer Y essent vingut lo magnifich conseller segon en casa de la ciutat ab la propositio per consultar ab los altres consellers lo que havia de dir y votar, fonch resolt que anas y digues que puix ja tenien divuytena per estos negocis sia comes a dita divuytena pera al consell dels doctors que alli tenen, offerint se lo cas determenen lo que a les hores se deura fer Y encontinent que dit conseller segon sen fonch tornat a la dipputatio sens sabuda dels consellers terç quart y quint qui restaven en casa de la ciutat, toca la Campana del consell de cent de que feren gran maravella, perço que no obstant que per molts cavallers era dit y supplicat se devia tocar a consell de cent y estar junt y aparellat, ells dit consellers no havien volgut condecendre a llur parer per ser ja entrada de nit y llevar occasions de aplechs y tumultos de gent, y tement no fos alguna maldat, los dits tres consellers enviaren al relotxer per saber y entendre com y perque y per orde de qui tocava la campana, al qual trobaran venia corrent a casa de la ciutat spantat, com axi tocava sens haverli dit res Y tenint manament de dits tres consellers ana a la seu y troba que un capella havia tocat, y dient li perque tocava respongue que perço que li parexia feya mal temps y tocava a temps, encara que segons se entengue era estat a instigatio de algunes persones inquietes, Y dits consellers manaren al relotxer alsas y llevas la corda de la campana y fou una molt savia y S.ta provisio perço que lleva occasio de tumulto, que ja la gent del cap de Barcelona ab les deu o, dotze batallades havia tocat, acudia Y essent de nit segons lo que en la dipputatio se segui nons podia resultar res de be, per lo que segons apres referi lo conseller segon que al temps torna a la dipputatio troba alli al veguer don Joan de Comalonga, mossen Phederich Pol algutzir, Miquel Amat scriva de manament, Alos

procurador fiscal y altres los quals demanaren per part del loctinent general y real consell la persona de don Juan de Queralt, als quals fonch respost estava pres per deutes del general y que perço nol entenien donar deduhint moltes rahons y causes y fent molts actes de una part y daltra, anant y venint consultas ab lo real consell que estava plegat en casa del loctinent general, y essent ja les dos hores passada mija nit se mogueren alguns crits y controverties en tal manera que fonch molt saludable que lo conseller se trobas en la dipputatio, lo qual vestit ab sa gramalla ab una acha en la ma anava de una part y altra aquietant y sosegant a tothom, a la qual revolutio donaren occasio uns mossos segons se entengue, y en lo entretant y tota la nit y lo sendema de dia a les quatre hores estigueren lo dits tres consellers en la casa de la ciutat acompanyats de sols los officials de la casa y de llurs criats ab les portes ubertes y haches enseses aparellats en procurar y remediar si algun cas se seguis, lo que no fonch menester per la misericordia de Deu Y al punt de les quatre hores de mati de part del S.[r] virrey y consell real fonch dit als veguer alguatzil y altres sen anassen com de fet sen anaren de la dipputatio com de fet havien estat tota la nit Y tambe los consellers y altres sen anaren a sa casa com estes coses estan mes largament continuades en lo dietari de la dipputatio. Placia a nostre señor o, remedie tot a son servey.

Portal de la Dressana.

DIVENDRES IIJ. — En aquest dia se comensa a tancar lo portal de la Dressana que ix fora la ciutat a pedra y a cals.

Segueixen los debats entre la Diputació y Concell Real.

DIMECRES VIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers anaren a casa de sa Ex.[a] al qual digueren venien alli per dir a sa Ex.[a] lo que per lo consell era estat desliberat li diguessen, que era lo matex que ja altra volta eren vinguts per dir li, y sa Ex.[a] no era estat servit acceptar lo paper li havien volgut donar y entenien era estat per haver supplicat se fes acte, y que ara supplicavan a sa Ex.[a] fos servit y donas licentia a que se llegis lo memorial que entenien donar a sa Ex.[a] per ser llarch y contenir en ell molts caps dels quals facilment se porien olvidar, que no volien ni entenien se llevas acte sino que sols lo presentaven a sa Ex.[a] per via de memorial Y per dit loctinent general fonch respost que com a memorial era content se llegis y fonch llegit per Hieronym Antic Canyelles scriva del honorable Consell, lo qual memorial es del tenor seguent

«Los serenissims Reys de gloriosa memoria predecessors de la magestat del rey nostre S.r y sa magestat, son estats servits y la ciutat de Barcelona y consellers y consell de aquella han acostumat y estan en possessio de aconsellar a son rey y señor natural (offerint se alguna occasio y causa) lo que a ells los apar convenir per lo servey de sa Magestat benefici pau y tranquilitat repos y augment de sos vassalls regnes y senyorias com apar per molts privilegis y actes publichs, Y com al present los consellers de Barcelona y lo consell general de aquella hagen entes axi per una embaxada per part del consistori de la dipputatio y persones eletes a dit consell feta, com altrament per moltes altres vies la gran controvertia que al present es entre lo real consell y doctors de la tercera sala y los dipputats y son consistori o, les persones eletes per la visita que se fa contra los dipputats passats y hoydors y llurs officials, fent axi los uns com los altres diversos procehiments capturant y posant en preso moltes persones y fent altres actes y continuant ferlos maiors de hont no se spera ni pot sperar sino alguns danys y successos en deservey de nostre S.r y de sa magestat e inquietut de la republica Y com a ells dits consellers y consell toca, y per llur carrech y obligatio degan procurar ab totes ses forses evitar semblants inconvenients y prevenir al que se porien seguir perque apres ni per sa magestat ni per altres pugan esser reptats de descuydats y negligents, no apartant se del que ja altra volta han dit advertit y aconsellat a V. Ex.a Suppliquen y usant de la dita facultat y possessio en que estan aconsellen a V. Ex.a com a loctinent general que al present es de sa magestat que mane als doctors del real consell y tercera sala que no proçehescan ni V. Ex.a proçehesca en fer ni manar fer altres mes procehiments dels ja fets, ans be mane sobreseure en tot fins que per ells y per los altres doctors del real consell de les dos altres sales juntament ab altres tants doctors elegidors per los dipputats de Cataluña y persones eletes, hagen vist y dit son parer si los procehiments fins assi fets axi per los uns com per los altres y los que al present se fan estan ben fets y se poden y deuen fer com altres voltes en altres semblants cassos ses acostumat, que ells dits consellers y consell diran y aconsellaran a dits dipputats y consistori e persones eletes fassen lo mateix y fent se de aquesta manera se aquietara y obviara a tants grans controverties e inquietuts com se porien seguir fent lo contrari lo que

no se creu ni spera de un tant xpianissim president com es vostra Ex.ª »

Lo qual memorial legit fonch donat per dit consell (er) al dit Ex.ᵗ loctinent general y per ell pres, dix y respongue en effecte que sa magestat y ell en son nom tenian entes la bona voluntat quels movia dirli lo que ab lo memorial ques estat llegit se conte, y encara que pus en escrits li havian explicada sa enbaxada podia ell aturarse temps y respondre en escrits, mas considerant la fidelitat y amor que los Catalans tenen a son rey y señor natural havia determinat respondrer encontinent y axi los deya quels agraia lo bon zel ab lo qual li havien dit y explicat sa embaxada Pero en lo que se li supplicava fes nominatio de persones, que ere cosa se sol fer entre iguals y no entre superiors com es sa magestat y sos vassalls, y que en asso se tracte de llevar la corona del cap a sa magestat y sa auctoritat y regalia o, de conservar aquella com esta ciutat y los poblats en ella han sempre procurat ab offusio de sanch dells y de llurs passats, y sa magestat y ell en son nom estan certs que sempre y quant se offeresca occasio los Concellers de Barcelona y tots los vassalls de sa magestat residints en ella y en tota Cathelunya han de assistir y ser al seu costat, y ab esta confiansa sa magestat no te presilis ni fortaleses en Cathelunya com fa en Napols y altres parts de sos regnes y senyories, y que ell tenia en mes tenir los Concellers de Barcelona que trenta milia homens de Armes, y en lo que se li demana prenga consell dels altres Doctors de les dos salas se respon que estos negocis que al present se tracten ab los diputats tocan al consell de la tercera sala y sempre y quant entre ells y ha conformitat com ara lay ha, noy ha pera que applicarhi los demes doctors essent los de la tercera persones tant doctes y provides, y que certificava a ses m.ˢ que havia procurat y desijava lo sosiego y quietut de tots los poblats de Cathelunya tant com ells, y que sempre y quant y haja occasio y forma en que guardant les regalies y auctoritat de sa magestat ell puga affavorir y ajudar, esta prest intercedir a sa magestat sia servit perdonar als culpables per los excessos y desatinos que fins assi an fets, fent moltes y grans offertes y agrahint als Concellers sos bons intents.

DIMARTS XIIIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs (concellers) exceptat lo cap y terç acompanyats de prohomens Diputatio.

inseguint la desliberatio del consell, a casa del Ex.[nt] loctinent general al qual digue lo magnifich conseller segon mossen Phederich Roig y de Soler en effecte que continuant la ciutat de Barcelona lo que ja altres voltes havia supplicat a sa Ex.[a] y representats los inconvenients que dels procehiments que sa Ex.[a] manava fer sen porian seguir, ells dits consellers com a persones neutrals y medianers y per la obligatio que per sos carrechs tenien entenent que sa Ex.[a] havia manat pendre Miquel Doms y fetes provisions de *capiatur* pera diverses altres persones per lo que restaven lastimats los animos de moltes persones, y continuant y passant avant en elles se porien seguir algunes inquietuts en desservey de nostre Señor y de sa magestat e dany irreparable de aquesta sua ciutat, y perço supplicaven quant encaridament podien a sa Ex.[a] fos servit manar sobreseurer y que nos passe avant nis continuen dits procehiments liberant dits presos, attes que los dits dipputats an enviats embaxadors a sa magestat y tambe la ciutat y consell de aquella an determinat vaja tambe embaxada en nom de dita ciutat a sa magestat per informarlo del que assi passa y supplicarlo sie servit manar remediar estes controverties, y axi suppliquen a sa Ex.[a] se servesca y tinga a be de sobreseure en los dits procehiments fins tinga entes lo que sa Magestat respondra a dites embaxades y sera servit se fassa, y desta manera se aquietara tot y sera nostre señor servit obrir algun bon fi y assiento en servey de Deu y de sa magestat y quietut de la republica. — E dit Ex.[nt] loctinent general responent dix en effecte parlant ab sa lengua castellana — «que siendo casi lo mismo lo que aora le dezian en esta embaxada de lo que le havian dicho con la otra, podria responder lo que ja otras vezes les havia respondido questos negocios se havian tratado y tratavan por los de la diputation como de ygual a, ygual, y no como de vassallos a su S.[r] ante quien havian de venir con toda humildad conosciendo sus culpas y pidiendo perdon dellas, y que sto aun el rey de Francia no lo hiziera por la grandesa de su magestat, y que aunque pudiera tomarles a palabras en dezir imbiavan a su magestat avisandole de lo que passava para que alli determinassen lo que fuesse de su servitio pretendiendo la tierra con mucha instantia no poder salir las causas de Cataluña, no pensava quera esso su intento y que no reparava en ello, Y aguardar lo que su magestat proveyesse en lo que le imbiavan a dezir haviendole

reprehendido de floxo en no haver executado lo que le mandava, no haria lo que devia y tocava a su cargo en aguardar y poner dilation en lo que havia de proceder como havian visto por la carta de su magestat, que no venia scrito en griego ni en arabico sino en romançe, y que lo questavan lastimados essos desatinados les estava bien juntamente con la pena que mereçen sus desatinos, y que el no hazia, sino lo que el consejo criminal a quien en este caso toca aconsejarse le aconsejava, siendo personas muy calificadas y naturales de la tierra, y con todo esto lo consultava con su magestat y con los del consejo supremo de la corona de Aragon, y pretender que su magestat no tenga la suprema jurisdiction en las causas de los oppressos que puedan recorrer a ell seria quitar a su magestat la auctoridad y jurisdiction real que tiene, y es verdat que ay provision de prender a muchos y que el lo havia dilatado para que se reportassen, y el haverlo alargado los dava a ellos major animo en perseverar en sus desatinos, y que no podia dexar de hazer lo que era obligado que los inconvenientes que en lo dilatar se podian seguir serian muy a su cargo, y que imbiar embaxadas a su magestat no le pesava antes se holgava siendo contra del, y que les certificava que si el podiesse pensar remedio para ponerle en estas cosas conque fuesse conservando la jurisdiction y auctoridad de su magestat que lo stimaria mas que hallar el major unguento que en el mundo pudiesse hallar para remediar los dolores padecia en su enfermedad, que le diessen alguna forma de su magestat para que parasse que el lo haria de buena voluntat, y que ja les havia dicho la confiansa que tenia su magestat de la fidelitat de los desta ciudad que confiando della no tenia presidios ni fortalesas como las tiene en otras partes donde no tenia tanta confiansa, que en aquellas sinco gramallas tenia el rey otras tantas fortalesas y que tenia por cierto starian promptos para lo que fuesse servitio de su magestat y no podia pensar se pudiessen seguir inconvenientes entre vassallos tan fieles, y que la buena voluntad y buen zelo que les movia a sus mercedes les agradescia en nombre de su magestat y suyo, y en lo demas podieran dexar de affavorescer cosas tan desatinadas e iniustas contra la auctoridad Real de su magestat.»

E feta y explicada per dits magnifichs Concellers dita embaxada y havent respost sa Ex.ª, mossen Galseran Cahors hu dels prohomens qui acompanyaven a dits magnifichs Concellers

demanada primer llicentia, dix a sa Ex.ª que aquest principat se havia imposat voluntariament per millor poder servir a sa magestat y per valerse en altres occasions ques porian seguir lo dret de bolla y general, y per los reys de gloriosa memoria entenent lo gran servey que de asso resultava a sa real corona tingueren a be donar al general tota jurisdictio privative, y la magestat del Rey nostre señor per sa benignitat es estat servit confirmarho axi, y no se ha entes ni enten que supplicar a sa E.ª no permeta que lo real consell admeta recorsos y fermes de dret, sia en desservey de sa magestat ni que perso se puga imputar culpa alguna, com sols entengan seguir y seguescan lo que per sa magestat los es estat donat y concedit, en conservatio del dit General, com fentse altrament seria del tot aniquilarlo essent cosa certa que exequutant algu per frau o, dret degut al general, encontinent se recorria (1) o, fermaria de dret restant dit General del tot perdut o, aniquilat, y que los que ara aconsellaven a sa Ex.ª se podia recorrer y fermar de dret devant de sa Ex.ª y de son real consell ells matexos havien aconsellat en la diputatio y determinat nos podia fer, y llurs firmas se podia dir no eren encara ben exutes, y que ara en la diputatio se tractave y procehia en tot a consell de doctors molt graves y principals y tals que si faltavan alguns llochs en lo consell real sa magestat se serviria de alguns de ells, y moltes altres coses dix que per no ser de la embaxada nos continuen. — E lo dit Ex.nt llochtinent general responent dix «que esso era en lo que tocava a la exaction de los drechos, mas en lo que toca a la auctoridad y jurisdiction suprema de su magestat se ha mucho de conservar.»

Vinguda de galeres.

DIVENDRES XVIJ. — En aquest dia a les sis o, set ores apres mig dia poch mes o, manco, arribaren a la playa de la mar de la present ciutat les Galeres Despanya que eren per totes XVJ de les quals es capita General don T..... Adelantado de Castella, y estant ya surtes en dita playa arriba don Joan Icart balle General de Cathelunya ab lo cotxo del virrey y tras de ell vingue lo capita de la Guarda ab tota la guarda de alabarders de dit llochtinent general ab alguns criats de casa del virrey a cavall, y exint per lo portal de Mar arribaren fins a la vora del aygua ahont aguardaren que dit Adelantado y Capita General

(1) Recorreria.

isques de galera com de fet isque y se mete dins lo dit cotxo ab companyia de dit don Joan Icart y altres que eren exits ab ell, alguns dels quals se posaren en un altre cotxo que alli era girant la volta pera entrar en Barcelona, y en aquest temps havent vist algunes persones la dita guarda, tement no se fes algun perjudici a las serimonias y auctoritat real ni a la ciutat avisaren de prest als Consellers pera que advertissen lo que se havia de fer, y trobantse a punt y ab sa gramalla lo magnifich Conseller segon mossen Federich Roig Soler en la diputatio y sent avisat del que passava, acompanyat y aconsellat de molts cavallers y ciutedans ana al portal de Mar de la present ciutat y arriba en temps que ya la major part de la guarda del dit llochtinent general ere entrada y lo cotxo en lo qual venia dit Adelantado era ya devant la caseta del portaler, y essent alli dit Conseller dix al cotxer que paras los cavalls y cotxo y tanbe als demes, y acostantse al cotxo dix al dit Adelantado que en aquesta ciutat no costumave ni se sufria entrar ni anar en ella ab guarda sino sa magestat y son llochtinent general y que supplicava a sa SS.ª manas a la guarda sen anas que no tenia necessitat de Guarda, que si per guardar sa persona era menester ell dit Conceller ab la gramalla lo guardaria y acompanyaria, del que noy havia ninguna necessitat per tenirli tots molt gran amor y voluntat y desijarlo molt servir y complaure en tot lo que li fos servey. Lo qual adelantado respongue ab molta cortesia dient que ell no havia trames a demanar Guarda ni tal sabia, sino que lo virrey de si mateix la hi a enviada, y que no volia ni entenia en res agraviar a la ciutat sino servir a tots, y mana encontinent que la guarda sen tornas restant ell a peu fora del cotxo ab los demes que venian ab ell, parlant ab dit conceller y altres Cavallers qui ab ell eren vinguts essent tornats a exir fora del portal, y ab moltes cortesies y offertes se despediren los uns dels altres tornant dit Adelantado a pujar en son cotxo, y les ores sen entra dins Barcelona sens guarda alguna acompanyat de cavallers tirant la via de casa del virrey, y lo conseller de sa casa. Y com lo poble per lo que lo virrey havia dit que venint Andreo de Oria lo faria entrar en Guarda, estigues alevat no sabent la occasio de la contradiccio feta a dit Adelantado, ab una vana veu popular no sabent ques deyen comensaren de cridar dient uns «moros ha a mar» altres «traycio» y altres mil simpleses, de manera que se alborota tota la çiutat tancant portes y fent altres

insolenties populars, les quals procuraren los magnifichs Consellers aquietar, y axi dura molt poch dits alborots y inquietuts.

Partida dels Embaxadors pera la Cort.

DIUMENJE XVIIIJ. — En aquest dia partiren los embaxadors extrets per anar a sa Magestat, ço es mossen Jaume de Aguilar Francesch Casademunt y micer Hieronym Fivaller.

Diputatio.

DIMARTS XXVIIJ. — En aquest dia los magnifichs Concellers absent lo cap anaren a casa del Ex.[nt] llochtinent general per lo qual eren estats enviats a demanar, al qual trobaren en la instancia ahont sol residir arrimat de peus a la paret, y a la part dreta arrimats tambe a la paret estaven los doctors del real consell y tercera sala ço es micer Quintana micer Franquesa micer Planes micer Sans micer Hubach micer Mir, y entrant se acostaren a sa Ex.[a] girats desquena los dos concellers als dits doctors y los altres al devant del virrey fent una manera de rollo, y lo virrey senyala ab la ma al conseller segon que li estave mes prop dient «a esta otra parte» y dit conseller dix que staven be, y ell replica «passen aca» senyalant que li passassen a la sua ma esquerra y se llevassen de devant los dits doctors del consell los quals altres voltes se posen y solen posar a la ma esquerra del virrey, y lo dit conseller dix «aquest es nostre lloch», y lo virrey respongue «pues estense». Y apres los dix que tenia lletre de sa magestat ab la qual li escriu responent al que ell li havia escrit quant be ses m.[s] se eren haguts y portats en les inquietuts de la diputatio y les offertes que li havian fetes de procurar tota quietut y sossiego, y lo demes que per demostracio de la fidelitat esta ciutat y ses m.[s] en nom de aquella havian fet y procurat, *y que sa magestat los ho agraya molt* y tenia en servey y a ell loy havia escrit los ho digues axi. Y tanbe li mane que done orde en traurer la persona de don Joan de Queralt de la preso ahont lo tenen pres los diputats castigant a les persones que son estats inobedients als manaments de sa magestat y seus, encarregant y manantley molt a ell y al Consell, y que perso los digues com los deya de part de sa magestat que sempre y quant fos menester y ell los ho enviaria a dir, ells dits Consellers assistissen a sos officials o, a persones que ell ordenaria ab gent o sens gent segons que seria menester y li apparria se degues fer, a effecte se pogues millor y ab mes quietut fer lo que sa magestat mana, offerintse que sempre y quant los que fins assi son estats rebelles volran subjectarse y demanar perdo ell procurara en que sian perdonats tractantlos

benignament, y axi los pregava estiguessen aparellats pera quant fos menester y serian demanats conforme en la confiansa que sa magestat y ell en son nom tenen de ses m.^s ab los quals preten estar molt descansat y segur, dient moltes altres paraules de molts compliments, *y girantse a son secretari Costa mana que llegis la lletra que sa magestat li escriu* y particularment nou ho deu rallas escrites a la fi de dita lletra de ma de sa magestat encarregant en totas la liberatio de don Joan, a la fi de les quals ralles diu «de mi mano el Rey» y llegida dita lletra, dona dos lletres closes de sa magestat escrites als Concellers y consell de Barcelona les quals lletres acceptades y preses per dits magnifichs Concellers en lo acato degut, dit magnifich Conceller segon en nom de tots dix — «ben coneguda y entesa es per tot lo mon la fidelitad que sempre los nostres predecessors han tinguda y nosaltres tenim en nostre rey y señor la qual perseverara ab lo divinal auxili pera sempre, nosaltres estam subordinats a Consell havem entes lo que v. Ex.ª nos ha dit, mirarem les cartes y farem lo que serem aconsellats». — E dit llochtinent general dix que prenia pler ho tractassen y prenguessen consell, perque fent y tractantse les coses ab madur consell se desliberen millor, lo que sols los pregava y encarregava fos prest y li tornassen resposta per lo que veyen quant encaridament sa magestat li mane en ses lletres exequute y fasse lo que li escriu E tornats en casa de la ciutat dits magnifichs Concellers obriren les lletres y son del thenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los Concellers conseyo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona.*

El Rey

Amados y fieles nuestros, por lo que don Manrique de Lara nuestro lugar tiniente y Capitan General os explicara de mi parte entendereys la gran confiansa que hago de vuestra innata fidelidad, darle eys en todo entera fee y credito pues procede de mi voluntad la qual va y ha de hir siempre enderesada y encaminada al servicio de nuestro Señor descargo de mi real concientia y bien universal de todos los naturales dessa provincia, particularmente de los dessa çiudad que yo tanto amo, que en

azello ansi y exequutar lo que hos encargue me terne de vosotros por servido. Data en Sant Lorenso el Real a VIIIJ de Junio 1588.

YO EL REY

V.t Frigola vicecancellarius
V.t Comes Generalis thessaurarius
V.t don Hieronymus Corella
V.t Terça Regens
V.t Quintana Regens
V.t Sapena Regens
V.t Campi Regens
V.t Marzilla Regens

Gassol secretarius».

«*A los amados y fieles nuestros los Concellers conseyo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona.*

EL REY

Amados y fieles nuestros Don Manrique de Lara mi lugartiniente general me ha escrito la mano que tuvistes para que en la casa de la diputation no succediesse mayor escandalo del que hubo sobrel poner en su libertad a don Joan de Queralt *assistiendo* a mis officiales reales, y aunque no es cosa nueva que essa ciudad por ser tan zelosa de mi servicio y de su fidelidad haga semejantes demonstraciones y lo ques obligada, todavia lo he querido agradescer con esta y encargarhos lo continueys y acudays al dicho mi lugar tiniente general en todo lo que se offreciere *y en todo procureys la quietud dessa ciudad conforme a lo que acostumbrays y deveys al nombre de que hos preciays, que dello quedare muy servido* Data en San Lorenso el real a XJ de Junio M.D.LXXXVIIJ.

YO EL REY

V.t Frigola vicecancellarius
V.t Comes Generalis thessaurarius
V.t don Hieronymus Corella
V.t Terça Regens
V.t Quintana Regens
V.t Sapena Regens
V.t Campi Regens
V.t Marzilla Regens

Gassol secretarius».

Nota que aquella paraula de la lletra que diu «assistiendo» havia de dir «defendiendo» perque may los Concellers an feta

ni feren assistencia alguna en dits negocis, sols fou que lo conceller segon trobantse en la diputatio al tems que los officials reals vingueren y volgueren fer alguns procehiments alterantse alguns, procura dit conseller en affavorir y guardar que dits officials no rebessen algun desgust.

JULIOL

Diputació.

DIUMENJE IIJ. — En aquest dia se tingue Consell de cent en lo qual per dits magnifichs Consellers fonch referit lo que per dit Loctinent general los era estat dit a XXVIIJ de Juny passat segons en dita jornada esta continuat E per dit consell fonch determinat se respongues a sa Ex.ª conforme la resposta se feu a XXX de Juliol M.D.LXXVIIIJ al tunc loctinent general demanant semblant assistentia per executar lo sometent per entrar en lo monastir de la Merce, la qual resposta sia continuada en scrits y donada a dit loctinent general com en dita desliberatio se conte.

Exida de la Bandera contra Tortosa.

DIMARS V. — En aquest dia se tingue Consell de cent en lo qual fonch proposat que com lo magnifich mossen Galceran de Navel conseller en cap desta ciutat venint de la cort ahont era estat enviat per la ciutat ab embaxada per sa magestat, arribat en Tortosa y havent posat a un hostal ques fora dit den Dionis, li fonch tramesa embaxada per part dels procuradors y consell de dita ciutat que no hisques de dita posada ni entras en Tortosa anant y portant vestidures o insignies de conseller com fer nou pogues, protestant de procehir contra ell si feya lo contrari Lo qual dona avis a la present ciutat y li fou enviada una requesta que presentas y lo horde que havia de tenir y servar, y despres reberen altres letres y un acte de la resposta que en Tortosa li havien feta pretenent no poder anar ab insignies consulars, y que Tortosa no devia res ni valia manco que Barcelona y era primera que aquella, y moltes altres coses en gran injuria e infamia desta ciutat segons en lo dit acte se conte, lo qual fonch llegit y proposat en consell perque determenas lo fahedor, e ans que se tractas en lo dit consell ana en ell una molt gran y solemne Embaxada de part dels señors dipputats y son consistori dient com havien entes las insolenties y desatinos

que en Tortosa se eren fetes y feyen ab lo magnifich conseller en cap desta ciutat, y com aquella casa tingua per sues les coses de aquesta ciutat com es raho, enviaven dita Embaxada per offerir aquella casa com de fet la offerien pera tot lo que sie menester Y ab dita embaxada vingueren lo prior de S.ta Anna y molts altres cavallers y ciutadans que lo acompanyaven, als quals per los magnifichs consellers foren dades les gracies condecents, y essentsen tornats y llegida una lletra de dit señor Galceran de Navel y la requesta y resposta feta a Tortosa, lo dit consell deslibera se fes embaxada al dit loctinent general segons en lo libre de consell es contengut E per executio de la qual fonch trames Honofre Co verguer a demanar licentia, lo qual tornat referi no havia pogut parlar al loctinent general perque reposava, y aguardant lo consell junt fins entre tres y quatre que torna a dit loctinent, y tornat referi nol havien dexat entrar que lo mayordom li havia dit « que no podia hablar a su Ex.a sino que dixesse a essos señores que viniessen a las sinco» y que ell dit Co li havia dit quel dexassen entrar a parlar y dir a sa Ex.a que venia per orde dels consellers y consell lo qual de vuyt hores ensa estava juntat, y dit mayordom li digue «no hay mas que replicar, ja son les tres de aqui a dos horas pueden venir ». — E entesa dita relatio fonch proposat en lo consell pera que determinas lo que se devia fer Lo qual feu desliberatio y conclusio que attes que per part de la ciutat se havia enviat a sa Ex.a per ferli la Embaxa*(da)* desliberada per lo consell y no se havia pogut haver audientia, que traga la bandera de la present ciutat en lo modo y forma y com altres voltes ses acostumada traure y vajen quatre milia homens poch mes o, manco y vajen a Tortosa y traguen per força y aporten ab si la persona del magnifich Conseller en cap, lo qual segons ab sa lletra scriu y ab los actes llegits en lo present consell apar esta detingut y opres en Tortosa e impedit de poder tornar a Barcelona, y ab ells sen aporten tots aparells los appara convenir y seran necessaris per lo effecte que van, y finalment fassen y executen lo quels apparega convenir per la liberatio de dit magnifich conseller en cap, e lo que mes avant se pora y deura fer sia remes als magnifichs consellers y XXIIIJ persones del present consell elegidores los quals tingan poder de despendre lo que sia necessari y fer lo que convinga ab tal y tanta potestat qual lo present consell la te segons en dita desliberatio mes llarc se conte.

— E feta dita desliberatio vingue un alabarder dient als verguers que lo S.r virrey aguardava que anassen los qui havien de anar a parlarli, al qual havia respost dit verguer sens consultar ab consellers, « esta be », Y perço desliberaren que mossen Cahors y mossen Vilana y Conrat Doms anassen a sa Ex.a y li diguessen lo que en Tortosa se feya perque ho manas remediar altrament la ciutat usaria dels remeys te acostumats Los quals tornats en Consell referiren que havien dit y relatat llargament llur embaxada y que sa Ex.a los havia respost que ho tractaria en consell y que per part de la ciutat se donas una supplicatio, al qual havien respost que no tenien orde de dirli ni respondre altra cosa mes del que ja li havien dit.

DIMECRES VJ. — En aquest dia estant los magnifichs Consellers en la Casa de la ciutat fent adobar y posar a punt la bandera gran de S.ta Eularia pera posar aquella a la finestra de la casa del consell com era estat desliberat lo die de ayr, vingueren ab Embaxada quatre notaris de Barcelona dient a dits magnifichs consellers com venien de part del collegi de dits notaris publichs de Barcelona per offerir segons que offeriren per part dels priors y collegi a dits magnifichs consellers y a la ciutat llurs persones y bens axi en general com en particular, supplicantlos los manassen en tot lo que fos necessari que com a fills de la casa o, rebrien a molta merçe E mes digueren y feren asaber com havien determinat en collegi de traure y llansar de llurs scrivanies y pratica de notaria tots los jovens scrivents qui se trobaven praticar en Barcelona y feta ordinacio que ningun notari puga acceptar ningun fadri de Tortosa per praticar, Als quals fonch respost per dits magnifichs consellers que ells tenien en gran compte llur offerta axi per ser important com per ser ells los primers qui se son assenyalats en servir y valer a la ciutat, y havien pres gran contento en la ordinatio havien feta. — Lo mateix dia vingue en casa de la ciutat lo secretari del virrey mossen Costa y dix al consellers qui estaven junts per lo effecte dalt dit que sa Ex.a havia tractat en lo consell lo que li havien enviat a dir en lo die de hayr del impediment se feya al magnifich conseller en cap en Tortosa y que si fora cosa de gracia que ell la pogues fer haguera fet y faria tot lo que a la ciutat estigues be pero com era cosa de justicia per haver ja comparegut davant ell per part de Tortosa, que donassen una supplicatio en nom de la ciutat en consell y una sumaria informatio

Idem.

del que passa que ell manaria provehir promptament lo que fos de justicia, al qual fonch respost per dits magnifichs consellers que besaven les mans de sa Ex.[a] y li agrayen la bona voluntat que de fer merçes a esta ciutat diu te, que haurien son consell y farien lo que serien consellats. — Apres vingueren los deffenedors de lotja ab alguns mercaders y offeriren a la ciutat en lo que fos necessari y donar per lo effecte de anar a Tortosa doscents homens pagats per la lotja, la qual offerta se enten feren per lo que saberen havien fet los notaris de Barcelona, lo que se te per sert per quant lo dia abans seren ajuntats y havien determinat inseguint lo vot de mossen Llavaneres no fessen semblant offerta dient quels confiscarien los bens, y en lo consell de hayr publicament eren estats represos de tal determinatio, y la offérta de doscens homens pagats es poca cosa perque paguen del dret del emperiatge y no de ses bosses ans be sen utilen alguns en semblants occasions. — E posada la bandera apunt ab sa asta y al cap la figura o, ymage de Sta Eulalia de plata, fonch treta la dita bandera de la istancia o apartament nou de trenta exint fins fora la porta principal de la casa del consell, portant aquella ageguda sobre los musclos de una infinitat de Cavallers que alli estaven junts que apenes sofrien que altra gent y ajudas, y los dos consellers segon y terç mossen Phederich Roig Soler y micer Francesch Guamis tenien per les mans la asta de dita bandera en senyal que ells la treyen y los altres dos consellers mossen Pere Alguer y mossen Jaume Encontra seguien inmediadament tots ab ses gramalles E treta fora de dita casa en la placeta, se torna arborar dita bandera y per manament dels Consellers fonch posada en la finestra de dita casa prenent aquella per la mateixa finestra perque no fos vista entrar dintre apres de exida, y a tot aço sonaven moltes trompetes y tabals y foren fetes moltes serimonies com llargament axi lo traure dita bandera com lo tornar aquella sera continuat en lo libre quart de serimonies fol...—E lo mateix dia se scrigué al Conseller en cap donantli avis de tot lo que passava y fentli asaber com la ciutat havia treta la bandera per anar a traurel de la oppressio en que esta.

Idem. DIJOUS VIJ. — En aquest dia se embia a Tortosa per requirir los dexassen passar lo conseller liberament, notificantlos com estava determinat anar alli ab bandera alçada, protestant de tots danys segons en dit libre de serimonies se conte.

Idem. DIVENDRES VIIJ. — En aquest dia se feu crida notificant a

tothom com lo sendema aniria la bandera al portal de S.t Antoni a las dos ores.

DISSAPTE VIIIJ. — En aquest dia demati estant los magnifichs consellers en la casa del consell vingue alli mossen Phederich Pol algutzir ordinari dient que venia de part del S.r regent y consell real per fer asaber a ses magnificencies com en lo real consell sera provehit que ell dit Pol com a Algutzir ordinari anas a la ciutat de Tortosa a effecte de disgregar totes les gens que trobas quoadonades y armades, a fi y effecte que lo conseller en cap de la ciutat de Barcelona tingues lo cami libero pera tornar y venir a la present ciutat, y per aquest effecte lo Real consell ha fet provisio de Evocata causa y esta ja ell en punt de partir, E per dits magnifichs consellers li fonch respost que tenien entes lo que su merçe havia dit y que hauran parer del que deuen fer y faran lo que seran consellats. — E lo mateix dia fonch baxada la bandera de la finestra de la casa del consell e portada ab molt gran serimonia fins al portal de S.t Antoni anant per capita lo magnifich mossen Phederich Roig Soler conseller segon per ser absent lo cap y per alferiz o, banderado Don Miquel Agullo, acompanyant dita bandera molta gent y particularment los señors dipputats ab ses masses y los consols de lotja y grandissima cavalleria y casi tot lo poble de Barcelona segons esta continuat en dit libre quart de serimonies. Idem.

DIJOUS XIIIJ. — En aquest dia havent rebut la ciutat lletres del magnifich conseller en cap com ere passat per Tortosa liberament ab ses insignies y com a conseller, se torna la bandera que estava en lo portal de S.t Antoni en casa de la ciutat anant los magnifichs consellers dipputats y consols y altres molts cavallers en la forma eren anats quant se posa en dit portal, salvo que al partir de casa la ciutat pus no portaven res anaren per la plassa Nova y carrer del Carme, tornant ab la bandera per lo carrer del Hospital y Bocaria per hont eren exits quant se trague, perço que en los libres antichs se trobe que anant la bandera a de anar dret cami y no fer rodeos segons que tambe consecutivament esta continuat en dit libre de serimonies. Idem.

DIVENDRES XV.—En aquest dia entra mossen Galceran de Navel conseller en cap venint de la cort de sa Magestat, al qual isqueren a rebre los magnifichs consellers acompanyats de molta gent fins davant la caseta derrera de man dreta que esta fora del portal aixi com se acostuma. Retorn del Conceller en Cap, de la Cort.

Ofertas de Çaragoça per lo fet de Tortosa.

Dimars XVIIIJ. — En aquest dia arriba en casa de la ciutat un gentilhome dient venia per part de la ciutat de Çaragoça y en sa companyia vingue Francesch Oller mercader desta ciutat, y per quant ja los magnifichs consellers havien tingut noticia y entes venie per fer offertes manaren que entras y lo assentaren entre lo conseller segon y terç per fer li molta honra, y entrat dona als magnifichs consellers una lletra dels Jurats de Çaragoça suplicant als dits consellers la manassen legir que apres ell diria lo que li era estat manat, la qual fonch encontinent llegida y es del tenor seguent

«Muy Ill.es señores

Esta ciudad se precia tanto de satisfazer con obras a la obligacion y grande desseo que tiene de servir a V.s M.s y a essa ciudad, que en sabiendo la novedad y alteracion que ha sucedido en Tortosa con el señor Jurado Abel, quisieramos ir todos personalmente a representar a V.s M.s el sentimiento que tenemos dello, y la voluntad que general y particularmente ay en toda esta ciudad de servir a essa con todas sus fuerças, no pudiendolo hazer hasta saber lo cierto dello y lo que V.s M.s mandan se haga, enviamos a Pedro Hieronimo Laporta ciudadano para que de nuestra parte y desta ciudad refiera la voluntad que tenemos de emplearnos todos en quanto convenga al servitio de v.s m.s con la liberalidad y diligencia que devemos a la grande y antiga amistad que ha havido y hay entre estas ciudades, y si se serviran V.s M.s que esta procure assentar este negocio poniendose de por medio con la dicha ciudad de Tortosa, como mas en particular lo dira el dicho Pedro Hieronimo Laporta al qual en todo lo que sobre ello de nuestra parte y desta ciudad dixere, supplicamos a V.s M.s le manden dar entero credito Cuyas muy Ill.es personas y estado guarde nuestro S.r y prospere De Çaragoça a XIIIJ de Julio M.D.LXXXVIIJ.

Muy Ill.es señores
B. l. m. a V. m.s sus mas siertos servidores
Alonso de Soria, *Augustin Villanueva*, *Geronimo Andrez* menor, *Domingo Montaner*, Jurados de la ciudad de Çaragoça.
Martin Español secretario.

A los muy Ill.es señores los señores Consellers de la ciudad de Barçelona.»

E vista y llegida dita lletra per lo dit Pedro Hieronimo Laporta de paraula fonch dit a dits magnifichs consellers com tenint noticia los señors Jurats de la ciutat de Çaragoça y tota aquella ciutat del atreviment y mal modo dels de Tortosa, o havien sentit en la anima y com los obligava la gran amor y affectio que aquella ciutat de Çaragoça tenia a esta ciutat de Çaragoça *(Barcelona)* segons que de tant antiga y vertadera amistat los obliga tenint per propria qualsevol injuria que a esta ciutat se fassa Y per aquest effecte me havien manat venir pera que a mes del que ja en la letra scriuen digues de paraula a ses Magnificencies que aquella ciutat y tots los habitants en ella estaven prests y aparellats axi en persones com en bens de valer afavorir y ajudar a esta ciutat en tot lo que se li offeresca, y axi supplicaven a S.^s^ M.^s^ ordenassen tot lo que convingues y fos necessari, que aquella ciutat estava presta y aparellada y faria tot lo que aquesta ordenaria, amplificant ab moltes paraules lo quant sere sentida esta cosa en Çaragoça y la voluntad y gana que de servir a esta ciutat tots tenen E mes dix que havent entes que per los de Tortosa se havie scrit a, algunes viles y lochs del regne de Arago pera que se apercibissen ils valguessen, que los Jurats de Çaragoça los havien enviat a dir nos moguessen ni pensassen en tal si llur amistat volien ans be essent menester afavorissen la part de Barcelona, y moltes paraules de gran compliment E per dits magnifichs consellers li fonch respost agraynt llur vinguda y la offerta y bona voluntat de Çaragoça, usant de molts compliments y charisies sens dexarse res endarrera ni pera dir, y ab moltes cortesies dit embaxador se despedi restant los magnifichs consellers ab pensament que farien y com tractarien dit embaxador de la ciutat de Çaragoça. — E apres de molts pensaments se deslibera seria be procurar que algun caváller que tingues bona casa lo hospedas y tractas molt be en sa casa, no aparexent cosa rahonable dexarlo estar en una posada encara que la ciutat provehis de manjar, ni tampoch aparegue se devia pararli casa perque asso se devia reservar venint los Jurats y era gran dispendi de la ciutat, y axi se resolgue lo primer cap Y feren electio de la persona de Don Bernat Pinos que es cavaller principal sens casar y te bona casa y enviat a sercar li digueren llur pensament e intent, Lo qual respongue que rebia a molt gran merçe la que li feyen de volerlo emplear en cosa que tocas a la honor desta ciutat y per ella los besava

les mans, offerint se axi en axo que ara li manaven com en tot lo que convinga al servey desta ciutat molt prest y aparellat Y perque aqueix dia era tart apuntaren que per lo sendema que seria dimecres a XX ell ab alguns altres cavallers anas a la posada y lo sen portas a sa casa. — Apres enviaren a sercar lo hoste ahont dit embaxador posave y lo pregaren que aquella nit donas molt complidament a sopar, sens que per lo que havia menjat y menjaria y estaria demanas ni prengues cosa alguna que la ciutat o, pagaria tot.

Obsequis al Embaxador de Çaragoça.

DIMECRES XX. — En aquest dia lo S.r don Pedro de Pinos germa de dit don Bernat ab alguns cavallers, ana a la posada ahont dit embaxador posava que era davant la muralla de la mar que era prop lo pla de S.t Francesch, y lo sen amana fins a llur casa en la qual havia parats los Entresuelos ab llits de sedes y or en manera que qualsevol princep podia posar en ells.—En aquest matex dia en lo qual se feya la festa de S.ta Margarida y era fira en Moncada, per ser absent de Cataluña lo procurador de les baronies ana lo magnifich conseller segon mossen Roig Soler a Moncada y ab ell micer Hieronym Guialmar y mossen Francesch Guamis per assistir y fer justicia si algu la demanava com es de costum, y essent ja les tres hores apres dinar dit conseller ab molts altres volgue anar a la plassa ahont y havia balladés, y essent junt a la plassa se mogue una gran brega entre algunes parcilitats y fou en tant gran extrem que ni per la presentia del conseller ni per lo balle se volien abstenir y apartar, fent tant gran resistentia y anant ab tanta furia uns contra altres que fonch gran maravella y merçe particular que nostre S.r feu en que no matassen a dit Conseller y los que alli eren ab ell, lo qual fonch forsat exir de Moncada y venir ab gent fins a la Trinitat: fonch cosa que requereix molt gran punitio y castich.

Brega en Moncada.

Sobre guardar secret de lo que 's tracta en Concell.

DIJOUS XXJ. — En aquest dia perço que alguns del consell havien dat quexa que per los Jutges de cort y real consell eren compellits en deposar testificar y dir lo que en consell se tracte y particularitzar que diu la hu y que diu laltre, fentlos jurar contra lo primer jurament que tenen prestat de no revelar lo ques tracta en consell, los magnifichs consellers feren ajuntar molts theolechs y canonistes en casa de la ciutat entre los quals eren mestre Ramon Pasqual y fra Pons del orde de S.t Domingo, fra Masnovell, lo ardiacha de la mar Robuster, lo canonge Cellers, mestre Armengol, lo ministre de la Trinitat y altres, als quals

fonch proposat lo dupte ço es si los que son de Consell de cent que han jurat de no revelar lo que ells tracten, poden ser forsats ni per lo rey o, sos officials ni per altres a dir ni publicar lo que en consell ses tractat, y tots hunanimes determinaren que *non tenentur publicare nec dicere* y si son cridats y forsats a prestar jurament secundo, poden dir noy saben res, entenent dir que no saben res *ad revelandum*, exceptat empero en tres casos, quant se tractas cosas contra la fe ni de S.[ta] mare sglesia o, contra y en perjudici de sa Magestat o, contra la patria.

DILLUNS XXV. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual fonch determinat que los naturals de Tortosa fossen inhabils y no puguen ser ensiculats en officis ni beneficis ni en consell de la present ciutat, y que los qui al present son ensiculats y estan en Barcelona pus no se entengue que hagen aconsellat afavorit ni ajudat als de Tortosa, no puguen concorrer en ninguns officis ni carrechs de la present ciutat fins que la ciutat sia reintegrada y satisfeta del que ha gastat en les questions de Tortosa. — E mes fonch desliberat per quant se ha entes que per lo real consell criminal se han fetes y fan enquestes contra los consellers officials y ministres de la ciutat, y tambe contra totes les persones que han fetes offertes de valer y ajudar a dita ciutat en lo negoci del traure de la bandera contra Tortosa y procehiments sobre asso fets, que perço la ciutat haje de servar y serve indempnes als dits consellers y tots los altres com en la desliberatio se conte. — E mes fonch desliberat per dit consell que per señal y demostratio que la present ciutat fa de agrayment a la ciutat de Çaragoça sia donada al sobredit Pedro Hieronimo Laporta Embaxador per dita ciutat trames, una cadena de or de valor de sinch centes lliures.

Inhabils los de Tortosa.

Indempnitat per lo de Tortosa.

Cadena de or al embaxador de Çaragoça.

DIVENDRES XXVIIIJ. — En aquest dia per quant lo embaxador de Çaragoça sera ja despedit dels magnifichs Consellers lo dia abans dient sen volia tornar en Çaragoça offerint de nou aquella ciutat a naquesta, y per dits magnifichs Consellers fent lo mateix offerint aquesta en aquella, entenent que en aver dinat havia de partir, manaren a mi Francesch Guamis regint lo offici de scriva del rational anas y per part desta ciutat donas al dit Pedro Hieronimo Laporta embaxador de Çaragoça una cadena de or de pes y valor de SINCH CENTES LLIURES la qual era de unes malles molt grosses y tenia quatre vies preses ab una anella de or grossa en la qual estava un scudet petit com la

Don Bernat de Pinos.

ungla en lo qual estaven gravades les armes de la ciutat, y per dit effecte ani a dinar ab dit embaxador en casa dit don Bernat de Pinos ahont tambe dinaren lo dipputat real Coromines y lo hoydor ecclesiastich Fivaller, mossen Galceran Cahors mossen Joan Miquel Pons y molts altres cavallers, Y apres de haver dinat entrant en pratica de la partida li digui lo quant esta ciutat sentia sa absentia perço que vehent a ell nos parexia tenir assi Çaragoça, ab tot pus era certa la voluntat sufririem la absentia, y que en confirmatio y senyal de la amistat amor y affectio que entre estes dos ciutats com a germanes y de un matex voler havia de durar pera sempre, volia y entenia en nom de aquesta ciutat darli un abras en nom de la ciutat de Çaragoça si era servit Lo qual alçantse de hont seya dix que de molt bona gana rebria exa merçe Y acostant me a ell fent com quel volia abrassar li posi la cadena al coll dient — «reba v. m. esta joya en senyal del amor que los catalans tenen als aragonesos» — E dit S.r Pedro Hieronimo Laporta torna blanc y descolorit mostrant alteratio y dix — «en fin esto es para acabar de tenerme por sclavo, mejor sera callar que responder a lo que v. m. me ha dicho porque quedaria corto Yo publicare siendo en Çaragoça las mercedes recebidas y lo que aquella ciudad deve a esta» — Y poch apres ab la cadena al coll sen ana de Barcelona acompanyantlo molts cavallers Y en lo temps que stigue en casa del S.r don Bernat de Pinos fou tan ben festejat y tractat com en casa de ningun princep, tenintli de contino en taula deu o dotze cavallers mudant y variant, y per passejar y ruhar cavalls y cotxos de contino, en manera que abans se pot dir exces que falta, y asso tot ab molt gran contento de tot lo poble, axi per haverlo tan ben tractat com per haverli dat dita cadena, es molt gran raho que aquesta favor y servey fet per dit don Bernat a la ciutat sia molt agrayt y smenat y reste en perpetua memoria pera tots los descendents de dit S.r don Bernat de Pinos, no olvidant la senyora Dona Marianna sa mare qui en tot y per tot es estada la principal, y ab gran trevall sels pora agrair lo que han fet.

AGOST

DIMARS IJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers cridats a casa del Ex.[nt] loctinent general lo qual los dix, Com sa Magestat per complaure a esta ciutat a la qual desije fer merçes era estat servit hoyr als embaxadors de aquesta ciutat y tambe a les persones que per los dipputats li eren estades trameses per informar a sa magestat del stament en lo qual estaven los negocis de la diputatio, y que apres de haverlos hoyts li havia scrit que executas lo que ja tantes voltes li havia manat y per executio del que lo Real consell havia provehit, havia determinat que lo regent y governador anassen a la dipputatio y traguessen de la preso a don Juan de Queralt y si alli se feya resistentia lo traguessen ab clau de comte y que confiant de la fidelitat de dits consellers y de tota esta ciutat la qual tant coneguda tenia, los o, havia volgut dir y notificar pera que estiguessen junts en la casa de la ciutat pera assistir si fos mester al dit Regent y governador o, a ell si mester fos E per dits magnifichs consellers li fonch respost que esta ciutat y ells dits consellers no desijaven altra cosa mes que servir a sa magestat y a sa Ex.[a], empero que estaven subordinats al consell sens lo qual no podien fer ni respondre cosa alguna, que en la hora anirien y pendrien consell del que haurien de fer, Y dit loctinent general loha lo pensament y bon intent tenien de fer les coses ab consell, encarregant molt a dits consellers anassen y nos moguessen de casa de la ciutat que ell los enviaria a dir lo que era servit fessen, y tornats en casa la ciutat feren convocar lo consell, Y en lo entretant que dit consell se aplegava havent convocats los staments per part dels dipputats ab crida publica conforme lo nou redres, lo magnifich conseller en cap mossen Galceran de Navel com a president y cap del stament y bras real ana a la diputatio per entrevenir en dita congregatio com es costuma y sempre se sol fer, y essent alli sens haver enviat a dir cosa alguna lo dit loctinent general com havia dit farie, anaren lo magnifich regent la cancellaria y lo Sr Governador don Enrich de Cardona a la diputatio ensemps ab alguns altres officials de la regia cort demanant y requirint fos treta y libe- Diputació.

rada de la preso la persona de don Juan de Queralt, dient lo dit S.r regent que per executio de la provisio feta per lo real consell se tragues don Juan de Queralt de la diputatio y se posas en los carcers comuns ab certs pactes y de la manera que estava a XIJ de maig, al qual fonch respost y dit a dit S.r regent que ell o, les persones que tenen pòder per declarar dita provisio diguen y declaren extrajuditialment y sens subir algun genero de juy, com entenen aquelles paraules que sie tornat don Joan en lo estat estava a XIJ de maig, y que donen copia auctentica de totes les provisions fetes en lo real consell sobre la liberatio de la persona de dit don Juan de Queralt, perque declarant dites paraules y vistes dites provisions de manera que no sien dita determinatio y provisions en prejudici de la generalitat, se resolra en lo que es servey de nostre señor y de sa magestat y benefici de aquest principat y comptats. E feta dita resposta dit magnifich regent sen torna a casa dit loctinent general ahont estava junt lo consell real de la tersera sala qui alli havien dinat, per consultar lo que li era estat dit, restant lo dit S.r governador a la diputatio. E tornat dit S.r regent dix en resposta del que li era estat dit que la intentio del real consell en les provisions que ha fetes sobre la persona de don Juan de Queralt, es que dit don Juan no isca dels carcers reals que no haja donada idonea manlleuta ab fermanses per la matexa quantitat que estava manlleutat a XIJ de maig passat, y que en lo de les provisions que li han demanat se donaran, pero que ara per la brevedat del temps no ha pogut donarles E per los dipputats y persones dels staments fonch resolt y dit a dit S.r regent que ans de exir de la diputatio don Juan de Queralt ha de prestar cautio al dit general per tota la quantitat que es condempnat en la visita E mes que sien trets tots los presos de la preso E mes que trenquen totes les regalies y que Besturç sie tornat en son esser E feta dita resposta no aparexent a dits regent y governador restar satisfets sino que devien passar avant en traure la persona de don Juan, y anant deves lo loch ahont esta pres los fonch (dit) y supplicat per lo S.r hoydor ecclesiastich y molts altres ecclesiastichs que eren en sa companyia que no insistissen y pasassen mes avant que nols ho consentirian, tractant a dit S.r regent y governador ab molt gran acato Los quals regent y governador vent asso sen anaren y no passaren mes avant, com totes estes coses que en la diputatio passaren referi dit magnifich conseller

en cap anant y venint y consultant ab los altres consellers com es de costuma en semblants congregations. — E mentres les coses sobre dites passaren, fonch ajuntat y congregat lo dit consell de cent en lo qual per dits magnifichs consellers fonch referit tot lo que havia passat y passava, y per dit consell fonch determinat que los magnifichs consellers juntament ab totes les persones del consell de cent qui estaven congregades anassen a sa Ex.ª y lo supplicassen y aconsellassen conforme estave apuntat y continuat en un paper, lo qual en presentia y per ordinatio de dit consell se scrigue, per executio de la qual desliberatio manaren los dits magnifichs consellers y tot lo consell a casa de sa Ex.ª sens demanar hora ni enviarli a dir res, anant desta manera ço es primer los dos consellers segon y terç qui son mossen Roig Soler y micer Guamis per ser absent y esser tornat lo conseller en cap a la diputatio per assistir en la ja dita congregatio dels staments, y apres de dits dos consellers anava lo consell de quatre en quatre ço es dos cavallers o ciutadans a man dreta y dos mercaders a ma squerra y apres artistes a ma dreta y dos menestrals a ma squerra, y a la fi derrera tots venien los altres dos consellers quart y quint ço es mossen Alguer y mossen Encontra y ab ells lo scriba de consell y lo scriva de rational y regint dit offici, e apres gran multitut de poble, y desta manera anaren causant a tots los miradors gran maravella en veure cosa may vista saltim per los qui vuy viuen, y als qui sabien lo effecte y perque anaven gran tristor y agonia pensant y considerant lo gran perill en que esta la republica, y puiats dalt los primers dos consellers se pararen a la porta o, instantia ahont dit loctinent general stava, aguardant que los altres dos darrers consellers juntassen ab ells, y per aquest effecte los de consell de cent feren cos apartantse dessa y della, y essent tots junts entraren dintre y ab ells tots los de consell de cent y molts altres, y per dits magnifichs consellers y per tots lo dit conseller segon mossen Soler en presentia de mi dit Francesch Guamis regent lo offici de scriva de rational, dix com ells dits consellers y tot lo consell de cent venien alli per dir y supplicar a sa Ex.ª lo que per dit consell era estat desliberat, que per ser cosa llarga y no errarse en la explicatio o, havien fet continuar en un paper, lo qual essent servit sa Ex.ª legiria llur scriva y secretari Y encontinent per lo scriva del consell fonch llegit dit paper lo qual es del tenor seguent — «Lo consell de cent de la

present ciutat estant congregat en la casa de la ciutat a entes los procehiments que V. Ex.ª ha manats fer en la casa de la diputatio per los mes avant que comina V. Ex.ª fer, y com tinga dit consell molt gran compte en la pau y quietut de la present ciutat y principat y que nos seguesquen scandols, com sa Magestat ab sa particular lletra los ho encarrega, vehent a ull las inquietuts danys y mals que de dits procehiments se an de seguir y los grans perills que en asso concorren, han determinat que los magnifichs consellers y dit consell de cent tots junts vinguessen a V. Ex.ª pera supplicarlo y aconsellarlo que cesse y mane parar los dits procehiments dels quals se a de seguir grandissims danys, altrament protestant que tot vingue a carrech y culpa de V. Ex.ª y de son Real consell y no de la present ciutat que ha fetas totas las diligencias en remediar dits danys en quant ha pogut, y axi ab lo present per exequcio de dit consell lo suppliquen aconsellen y requerexen Requerint ne sie llevat acte per son descarrech.» — La qual scriptura legida sens pendre lo paper que se li offeria donar, dit loctinent general respongue en presentia de tot lo consell que per ser lo negoci que ara se li tracta arduo y de molta importantia ell ho tractaria ab lo consell y respondria lo que seria aconsellat, segons en lo acte que sobre de asso se feu per dit scriva del consell se conte E mes avant dix que lo que mes havia sentit y sentia era que tractant se en la dipputatio una cosa tant mal feta com alli se fa y de la qual sa magestat se deservey, essent anat alli lo regent y governador se sia trobat alli lo conseller en cap desta ciutat que parexia aderir a llur pretentio y esserse alli seguit lo vot del conseller que es de la ciutat, y que li havia molt pesat per lo molt que vol a esta ciutat y no podia dexar de dar raho a sa magestat Al qual fonch respost per lo magnifich conseller terç micer Francesch Guamis dient «V. Ex.ª no te de que maravellarse que lo conseller en cap se sia trobat en la diputatio, perço que sempre y quant los dipputats de Cataluña per tractar alguns negocis occorrents a la generalitat convoquen y manen convocar los tres staments, lo conseller en cap sie ciuteda o, sino lo segon van a la congregatio y lo conseller presidex com a cap del stament Real, y per dit effecte havent cridat y convocat los staments aqueix mati fonch per part de dits diputats avisat y convidat lo dit conseller per assistir a dita convocatio y per dit effecte ana a la diputatio per no perdre la prerogativa

y auctoritat y antiga consuetut que te la ciutat, restant los altres quatre consellers en la casa de la ciutat com V. Ex.ª nos havia dit aguardant lo que V. Ex.ª seria servit enviarnos a manar com poch abans nos havia dit faria, y no pensavem lo conseller en cap ni los altres consellers que dits Regent y governador anassen a la diputatio per lo effecte que anaren, pus V. Ex.ª nons ho havia manat fer asaber, ab tot trobarse dit conseller en la diputatio no fonch deservey ans molt gran servey de sa Magestat perque sempre stigue al costat de dit governador y regent pera que fossen tractats ab lo degut acato Y si dit conseller en cars entenguera que lo dit regent y governador havien de fer procehiments de fet, aguera dexada dita convocatio y sen fora anat, pero avent vist que los dits regent y governador al principi comensaren ab papers, cregue que havian de continuar de la matexa manera y essent cami apte pera concordia nos mogue Y tambe tindra V. Ex.ª memoria quant fonch cosa convenient y necessaria y quant be li paregue que lo conseller segon fos present y se trobas en la diputatio al temps que per manament de V. Ex.ª ana lo veguer y mossen Pol algutzir y altres officials per executar lo que per v. Ex.ª los era manat, y lo favor y ajuda que de dit conseller reberen y la diligencia tingue en guardar no se seguis algun scandol que altrament sens sa presentia nos podia scusar, com de tot tingue V. Ex.ª noticia y apres o, agrahi a la ciutat, y tambe sa Magestat ab sa carta scriu a la ciutat lo contento y servey que de axo havia rebut, axi que per serser trobat lo conseller en la diputatio no te V. Ex.ª de que sentirsen ni pendreu en deservey, com la intentio de la ciutat sia sols procurar pau y concordia y guardar no se seguescan inconvenients, y lo que un temps li ha aparegut be supplicam a V. Ex.ª nou tingue ara a mal, y es cert que si los consellers haguessen entes que los magnifichs regent y governador anaven a la diputatio ab intent de procehir de fet, quant passaren davant casa de la ciutat los hagueren advertits dels danys y scandols que de tals procehiments seguir se podien, mas com aguardassen lo que V. Ex.ª los havia de fer asaber estaven molt descuydats, y perço supplican a V. Ex.ª sia servit manar procehir en tot ab terme juridich y no de fet, per no dar occasio de alterar los animos y causar algun mal que los consellers no serien part niu porien remediar E feta dita resposta sen anaren.

Diputació. DIMECRES IIJ. — En aquest dia los magnifichs Consellers enviats a demanar per dit loctinent general anaren a sa casa, lo qual los dix en effecte que moltes voltes los havia dit de part de sa Magestat y donades letres sues pera que assistissen y fessen assistentia a ell y a sos officials pera la executio del que lo consell real havia provehit de traure la persona de don Juan de Queralt de la preso, y pus aquella hora no li havien respost, perço los havia enviats a sercar per dir los com los deya li diguessen y responguessen clarament si entenien fer la dita assistentia o, no, y que tambe havia molt sentit que lo conseller en cap agues assistit en la dipputatio hayr al temps que se feu la resistentia al regent y governador que era consentir en lo que alli se feya, y la ciutat no havia de sufrir un presidio ahont se prenguessen armes contra lo rey, y que als cavallers que estan en dipputatio no sels devia dar pa ni vi ni quels tocas sol ni ayre essent com eren rebeldes als manaments de sa magestat, y moltes altres coses encarint quant mal seren tractat y tractaven Y per lo magnifich conseller en cap li fonch respost dient que essent se trobat a la diputatio fonch la causa ser lo conseller president del bras real y en aquella ora estaven los staments junts, y trobarse ell alli no sols no fonch en deservey de sa magestat pero encara molt servey per lo que be sabia sa Ex.ª quant importa, y lo effecte que feu lo conseller ques troba en la Diputatio presidint en lo bras real quant lo veguer y alguatzir Pol foren alli tramesos E quant a la assistentia que V. Ex.ª demana ja lo consell de cent alguns dies ha feu desliberatio del que se havia de respondre ordenant se donas la resposta en scrits a V. Ex.ª la qual es segons en aquest paper se conte: lo qual paper fonch donat al scriva del consell pera que aquell llegis, per lo qual fonch llegit y es del tenor seguent, — «Los Consellers de Barcelona no han acostumat fer la assistentia que V. Ex.ª demana a ninguns officials y seria cosa molt nova y a naquesta ciutat molt prejudicial Empero tostemps que a V. Ex.ª parega que nosaltres pugam esser bons pera dirigir a algun bon fi lo negoci que al present se tracte, nos offerim a V. Ex.ª de fer y per nostra part lo que bonament porem y ve a nostre carrech conforme al que nostres predecessors han en semblants negocis acostumat» — E llegit dit paper lo magnifich conseller segon mossen Soler dix a sa Ex.ª que lo consell havia determinat com li era estat dit inseguint lo vot y parer de

molts doctors qui en semblant occasio eren estats aplicats y entre altres alguns dels doctors del real consell de la tercera sala que son assi presents y lo houen, y tambe de altra sala, com sempre que sia necessari y V. Ex.ª sia servit la ciutat o, mostrara firmat de llurs mans, y en lo que V. Ex.ª diu que en la diputatio se te un presidi de cavallers conspirants contra sa Magestat enten la ciutat que no es presidi contra sa Magestat sino en sa favor, perque se enten y creuen deffensar justicia y los privilegis que los reys de gloriosa memoria predecessors de sa Magestat per sa benignitat y clementia han concedit en aquest principat abdicant se poder de fer lo contrari comunicant los sa regalia privativa, y no se enten que en ninguna manera se pugan dir rebeldes com aquells deffensen lo que sa magestat ha promes y jurat, y no merexien los desta ciutat semblant nom com sa Ex.ª los anomenava perque essent y fent en la diputatio no te ni pot tenir culpa la ciutat, com aquella may haja fet cosa alguna sino interposantse per lo mig, supplicant a sa Magestat sia servit manar entendre lo negoci perque los consellers son pares de pobles y toca a llur carrech y offici conservar ab quietut lo poble per correspondre a la confiansa que sa magestat te dells y ab moltes lletres los ho te acomanat Y axi no mereix la ciutat que V. Ex.ª la tracte de rebelde com la fidelitat que te a sa magestat sia annata y natural als catalans y particularment als de esta ciutat E per lo dit loctinent general fonch dit y respost que posat cas se trobassen alguns parers o, vots de doctors com havien dit, seria en different ocasio y quels tornava a dir altra volta li diguessen de si o, de no y si volien fer dita assistentia, perque dexant de ferla tacitament la ciutat feya y consentia en la resistentia se feya a sa magestat y contradictio a sa voluntat, y lo que mes li pesava y dolia molt era que ho pagarien los menestrals sens tenir culpa alguna Y per lo magnifich conseller en cap li fonch respost que ells desijaven servir a sa magestat y perdrien les vides per son servey ab la fidelitat innata que sempre esta ciutat ha tinguda, y que ajuntarien lo consell de cent en lo qual y ha cavallers ciutadans mercaders artistes y menestrals y de tots staments, en lo qual requeririen lo que sa Ex.ª los havia dit e farien lo que per dit consell seria determinat com no stiga en sa ma fer altra cosa. — E lo dit dia essent avisats que sa Ex.ª tenia determinat de anar en persona a la diputatio per traure de fet dit don Joan de Queralt, en aquella matexa

hora que eren entre las tres y las quatre passat mig dia, estant junts en la casa de la ciutat tenint temor nos seguis algun desconsert y alborot segons entenien los animos de alguns particulars, vehent que fins aquella hora no havien pogut trobar medi ni remey en desviar dits procehiments de fet, determinaren enviar per los monestirs de religiosos de la present ciutat pregant als priors y presidents enviassen alli en casa la ciutat dos o, tres dels principals Theolechs E dins poch spay foren presents y congregats en dita casa los seguents ço es

Lo prior de S.t Pau del orde de S.t Benet	
Un companyo nomenat fra Pere la Penya	
Fra Hieroni Alcosses presentat	de S.t Domingo
Fra Bernat Sacra	
Fra Masnovell	de S.t Francesch y Jesus
Fra Gabriel Serra	
ab sos companyons	
Lo prior de S.t Agosti fra Malon	S.t Augusti
Son companyo	
Lo Pare Domenech	dels Ennigos (1)
Lo Pare Dauder	
Fra Pedrola	del Carme
Fra Mieres	
Mestre Grauset	de la Merçe
Fra Çafont	
Lo Ministre de la Trinitat	de la Trinitat
Fra Pere Salvina presentat	
Fra Pere de Jesus vicari	descalsos Carmelitas.
Fra Martin de S.t Miquel	

Als quals per dits magnifichs consellers los fonch dit y representat lo gran conflicte y passio de animo tenien, tement no se seguis algun alborot o, scandol en la present ciutat entre los poblats en aquella en cas que sa Ex.a anas o, trametes a la diputatio per traure de fet y ab armes la persona de don Joan de Queralt, dient los las diligencias que haviem fetes ab sa Ex.a pera que fos servit no procehis de fet ni de la manera que comminava y publicava, representantli los molts y grans inconve-

(1) Jesuitas.

nients que seguirse porien en gran desservey de nostre S.^{r} y de sa magestat y en dany irreparable y perditio del poble, y que no havien pogut alcansar cosa, y perço com a ultim refugi havien enviat a sercar a ses reverenties com a pares y governadors de les animes y ministres de Jesuchrist pera supplicarlos com los supplicaven per les entranyes de Deu se posassen de per mig y anassen junts com estaven al' Ex.^{nt} loctinent general representantli los dits y altres inconvenients, supplicantlo mudas de consell y proposit y no volgues posar en perill aquesta ciutat y lo que mes los aparegues convenir prenent los dits consellers per testimonis, y pera que axi davant nostre Sr Deu Jesuxpt com davant sa magestat y de tot lo mon digan y publiquen la diligencia de ells dits consellers, protestant que no esta en llur ma ni poden ni son medis en fer mes del que fins assi han ja fet y fan procurant pau y concordia Los quals juntament ab alguns altres pares que anantsen de casa la ciutat arribaren, anaren a casa de sa Ex.ª partint de casa de la ciutat agraduhats de dos en dos com si anassen ab alguna professo, que era cosa de gran lastima y consideratio pera qui entenia y sabia lo effecte pera que anaven y de maravella pera aquells qui nou sabien, vent una Embaxada tant nova y may feta en Barcelona en tant que ab difficultat podien anar per los carrers Y tornats al cap de una stona en casa de la ciutat referiren com havien trobat a sa Ex.ª en son apartament y essent tots entrats dintre sens altres persones, li havien dit y explicat lo effecte perque anaven y eren tramesos y encara que al principi se fos mostrat un poch aspre a la fi havia dit que no desijava altra cosa mes de que se obris una porta o, manera per xica que fos per la qual se pogues entrar a consertar esta dissentio, que essent tal que la auctoritat de sa magestat restas illesa ell faria tot lo que poria per lo que desijava tota pau y quietut a esta ciutat, encara que alguns dells replicaren no se troba cami y com se pogues fer Y per dits consellers los fonch agrahit y pregat que particularment y pensassen, y tambe dassen orde en ses cases y monastirs se fessen orations continues.

DIJOUS IIIJ. — En aquest dia se tingue consell de cent en lo qual los magnifichs consellers referiren y digueren lo que lo die de hayr lo Ex.^{nt} loctinent general los havie dit segons largament esta continuat en lo present Dietari en la jornada de ayr y proposat pera que lo dit consell determinas lo que sobre dites Diputació.

coses havien de respondre y fer dits magnifichs consellers, lo qual consell feu desliberatio y conclusio que se respongues a sa Ex.ª conforme en dita desliberatio se conte E per executio de dita desliberatio se ordena una scriptura pera que se llegis a dit loctinent general en resposta del que lo dia de hayr los digue, la qual es del tenor seguent

«Los consellers y consell de cent ha desliberat se diga y responga a v. ex.ª com per lo dit consell se ha desliberat se responga a v. ex.ª que no tenen obligatio ni acostumen los consellers assistir ni fer assistentia a ninguns officials reals per executar provisions que lo consell fasse, ni may tal han fet ni poden ni deuen fer conforme son estats aconsellats en semblants occazions per molts doctors y entre altres per micer Francesch Fort y micer Jaume Mir que al present son del real consell criminal y per altre del Real consell civil, los quals micer Fort y micer Mir al que se enten, aconsellen ara a v. ex.ª que dits consellers ho poden y deuen fer contra lo primer vot que han fet. Empero sempre y quant a v. ex.ª aparega que los consellers son bons per medianers y tractar pau y concordia ells estan prest y aparellats de fer tot lo que convinga y segons sos predecessors han fet com ja en la resposta que lo dia de ayir se dona a v. ex.ª se offeriren Y en lo demes tocant a la fidelitat o, infidelitat y rebellio de la qual v. ex.ª tracte als cathalans, ha determinat se diga y responga que ja la ciutat no pot tollerar mes que fins assi com los cathalans no tenen necessitat que v. ex.ª los abone nils reduesque o torne a la memoria la fidelitat lur com aquella sie innata y molt coneguda per los Reys y señors nostres, y axi supliquen a v. ex.ª de redetractarlos mes per termens de infels o, rebelles, perque si a v. ex.ª per tenir lo carrech de lloctinent de sa magestat fins assi se ha suffrit y dissimulat es per tenir respecte al carrech te per sa magestat, y sapia v. ex.ª que si altra persona los ho digues hans de partir del lloc ahont sels digues perdrien y perdran lurs vidas y quant tenen, y que axi sie com pretenen ho a pogut ben entendre v. ex.ª y tot lo mon, perço que avent v. ex.ª levat a dits cathalans sos aliments dexant y permettent y donant licenties de traure los blats y mantaniments del present principat, y per conseguent llevant los lurs viures y donant occazio a que vuy lo blat valega al doble mes del que valrie sinos fossen donades tals

licenties, y han callat y dissimulat y no han fet ni dit cosa alguna per lo qual sels puga notar un punct de infidelitat, y es tambe molt cert y notori que may los cathalans son estats traydors ni rebelles ni cabut en comunitats com moltes altres nacions han fet com las historias antiguas estan plenas, y perque sa magestat entenga estes coses se li scriura y dara raho de tot perque mane provehir lo que sia'de son real servey y esta ciutat y tot lo principat reste reintegrada.»

E feta y ordenada dita scriptura y llegida apres en presentia de tot lo consell per lo qual fou lohada y aprovada, partiren dits magnifichs consellers y tot lo consell de casa de la ciutat anant primer lo conseller en cap y segon y apres tots los que se trobaren presents en consell y darrera tots los altres tres consellers anant a casa del dit loctinent general sens demanar hora, ahont trobaren lo R.m bisbe de Barcelona que sabent llur vinguda se despedi, y essent davant dit loctinent general en presentia de tots los del consell e de una infinitat y gran multitut de poble que seguien a dits magnifichs consellers, digue lo conseller en cap que venien per tornar resposta a sa Ex.a del que lo dia de hayr los havie dit, y perque en lo referir no se prengues algun error per ordinatio del consell sera posat en scrits la resposta y supplicaven a sa Ex.a donas licentia a llur scriva que la legis Y encontinent a instantia de dits consellers Hieronym Antich Canyelles scriva del consell legi dita scriptura davant dit loctinent general y de dits consellers y tot lo consell y en presentia de mi Francesch Guamis regint lo offici de scriva del racional, y havent llegit part de aquella començant la clausula que diu «Y en lo demes tocant a la fidelitat» lo dit loctinent general dix a dit Canyelles que paras y no llegis mes que ell no entenia tocar ni parlar de la fidelitat dels catalans, y lo que havia dit o, havia dit dels qui estan en la diputatio qui no volien obeyr als manaments de sa Magestat E per lo conseller segon li fonch dit quel supplicaven permetes se acabas de llegir dita scriptura perque en ella se satisfeya al que sa Ex.a los havia dit y tractat de infels y rebeldes, dient que pus lo conseller entrava en la diputatio era vist consentir en tot lo que alli se feya y havien de ser tinguts en lo compte que los de dipputatio eren tinguts, y perço supplicaven a sa Ex.a fos servit se acabas de llegir dita scriptura Y lo dit loctinent general (respongue) que ell no havia

dit tal, que lo conseller sera errat E tornant a insistir per supplicar se acabas de llegir fonch content, y aquella llegida dit loctinent general dix en effecte Que pus li deyen y responien que no entenien dar ni ferli assistentia a sos officials no obstant sa Magestat los ho agues scrit y manat, ell ho scriuria y daria raho a sa Magestat pera que ordenas y manas lo que fos de son servey, y pus no volien assistir a sos officials ell en persona aniria y axi los manava de part de sa magestat que li assistissen a ell juntament ab quatre companyies de infanteria de les Confraries desta ciutat para quant a ell li aparegues y los enviaria a dir, y en lo cap de la fidelitat no entenia ni podia tractar de infels y desleals als catalans com estiga ben sabut y cert que ab llur sanch propria havien guanyat los catalans renom de fels y leals y sempre mantingut, y seria gran necedat posarse en alabar y loar la innata fidelitat que esta ciutat havia sempre tinguda y tenia sempre a son Rey y señor del que ell estava molt cert, lo que podien ben veure y creure estant ab una roba de lavantar entre ells tant segur y sossegat com si estiguera acompanyat de sinquanta milia homens, pus per altres tants eren estimats los sinch consellers essent las personas que son y ab les gramalles y robes que aporten, y sa magestat no te millor presidi en tots sos regnes que son los consellers desta ciutat y la gran fidelitat sua y de tota esta ciutat, y pus sabien las istories antigues y en ellas se llegia com en altres terres y havia agudes comunidats o, rebellions, feyen molt be de volero veure pera no caurer en algun error com eren cayguts los qui las causaren y per tenir occasio de voler mal als rohins y honrar los bons, y en los temps que en Castella y hague revolutions y comunidats sempre los seus havien tingut carrech per lo rey y havien castigat los vellacos y rebeldes y ab batalles y guerres perseguits servint son rey y señor natural, y que ell sabia molt be quant honrats y faels y ben nats eren los desta ciutat y principat y quant poca o, ninguna occasio havien donada y donaven de tractarlos mal de paraules ni reptarlos de tal infamia, y que si alguna cosa havia dita ho deya de divuyt o, vint cavallers que estaven retirats dins la dipputatio resistint y no volent obeyr als manaments de sa magestat y seus, y sola una cosa sentia molt de que' la ciutat donassen companyies y fessen capitans a cavallers regaliats E per dits Consellers inseguint lo orde que del consell (tenien) no respongueren cosa alguna, ans be despedintse se isqueren de

dit aposento en la forma que eren vinguts ço es dos consellers davant y tres darrera y tots los del consell al mig.

DIVENDRES V. — En aquest dia anaren los magnifichs Consellers al monastir de Sta Catherina ahont se feya la festa del glorios pare St Domingo essent estats convidats lo dia abans, exceptat lo cap lo qual per estar congregats los staments ana a la diputatio E tambe fonch en dita sglesia dit loctinent general al qual dits magnifichs consellers acompanyaren com es costuma. Festa de St Domingo.

DILLUNS VIIJ. — En aquest dia per executio de una declaratio o, *laudamentum curie* fet per los señors diputats y lur consistori contra algunes persones que havien contrafet a les generalitats, anaren alguns officials y ministres de dits señors diputats a casa de micer Jaume Mir Jutge de cort e inventariaren y feren inventari de sos bens per la pena en la qual era stat declarat haver incedit, e lo matex se feu en casa del magnifich micer Francesch Sans doctor del real consell criminal y advocat fiscal de la regia cort, encara que se feren alguna manera de resistentia, e per llevar no se seguis algun scandol ana lo oidor ecclesiastich ab molts capellans. Generalitats.

DIVENDRES XIJ. — S.[ta] Clara. — En aquest dia anaren los consellers en S.[a] Clara com es acostumat y oyren lo offici dintre lo cor de les monjes. —E lo matex dia parti Don Garau de Marimon y micer Francesch Riera y de Olzine lles per anar ala vila y baronia de Flix per posar en degut assiento les coses de dita vila. Flix.

DILLUNS XV. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a la seu al offici y acompanyaren la professo com es de costum. Festa de n. S.[a]

DIMARS XVJ. — En aquest dia ana la professo de la seu a S.[t] Roch, anaren los magnifichs consellers per acompanyar dita professo. S.[t] Roch.

DISSAPTE XX. — Festa de S.[t] Bernat. — En aquest dia arribaren en la platge de la present ciutat XXIJ galeres de les quals heren Capitans don Pedro de Leyva y Cosma Senturion respective, y sobre lo saludar a la Ciutat passaren algunes coses dignes de tenir en memoria y per descuyt se son olvidades en lo present lloch, esta llargament continuat avall en lo present libre apres de la jornada de 8 de setembre en la tercera pagina apres de la present (1). Galeras.

(1) Per millor ordre continuém aci la referencia esmentada.

«A XX de Agost any corrent 1588 die de St Bernat, arribaren en la present Ciutat vint y dos galeres de Cissilia y de Genova de les quals ço es de les de Cissilia here capita general lo senyor Don Pedro de Lleyva y de les de Genova Cosma Senturion, y essent avisats los magnifichs Consellers de llur vinguda tement nos fes alguna altra novedat com havie volgut fer lo adalentado de Castella, hanaren tots sinch al baluart de mitgorn y poch apres dites galeres arribaren devant lo baluart de llevant ahont feren alto, y per saber quines galeres heren y qui sere lo capita los dits magnifichs Consellers trameteren ab una barqua la guarda del port en Texidor y ab dita barqua ana lo senyor don Galceran Armengol per entendre qui here lo capita y per dirli fos servit no desenbarcassen en Barcelona soldats ni altra molta gent, y tornats fou refferit y dit qui heren los Capitans y que lo senyor don Pedro de Leyva havia respost que no desenbarcarien sino alguns cavallers ab ell y los pasatges, y tambe dix lo dit Texidor havie aportat en sa barqua un cavaller que anave de part de dit capita segons ell li digue a parlar ab lo senyor llochtinent general de sa magestat per serta nova que havia tinguda de algunes fustes de moros que heren a la volta de Tarragona, y aguardant dits magnifichs Consellers en que pararia la consulta y que farien dites galeres veren anar de terra a les galeres dos barques y encontinent se alsaren dites galeres y vingueren a rem fins al moll y devant lo portal de la Mar de la present Ciutat, ahont sorgiren y llansaren ferro y totes possaren tenda cens saludar ni fer mencio de tal, del que axi dits magnifichs Consellers com tota la demes gent que heren en lo baluart feren gran maravella que axi aguessen sorgit sens haver saludat a la ciutat, com sempre tots los altres generals y galeres particulars han acostumat fer quant arriben en Barcelona, comensant les galeres y responent la ciutat, en differentia del que se fa quant sa magestat o, altra persona real aribe per la mar, perque a les hores comensa a saludar la Ciutat, y tots los demes saluden primer abans que la ciutat, y aço es lo que ses servat ys serve de temps inmemorial ensa y may los consellers per guardar la autoritat y Regalies reals y tambe desta Ciutat han disimulat ni permes se fes altrament, y perço dits magnifichs Consellers perque en llur temps nein voos fesdat alguna ni perjudici a les serimonies y autoritat Reals ni a la ciutat, determinaren trameter com de fet trameteren dos cavalles al dit senyor don Pedro de

Leyva y li diguessen que los consellers de Barcelona en nom de la ciutat feyen molta maravella de sa S.ª que arribant en Barcelona no havia saludat com es de costuma y se sol fer, y que si here per lo que se deye y havie nova de algunes fustes de moros, no devia permetrer haguessen tirades les dos pesses seren tirades al desenbarquar alguns pasatges y si entenia anar a sercar dites fustes fes son cami y no estigues surgit ni ab tenda possada, o si entenia detenirse saludas, y anant dits cavallers a dites galeres veren exir de la galera capitana y entrar en la barqua alguns cavalles que casi fou en un temps lo enbarcar los embaxados y exir los de galera, y entenent los embaxados que here en dita barqua lo senyor don Pedro tornaren a terra y arribaren al temps que dit senyor don Pedro here desenbarquat y estave per posarse en un cotxo y vehent asso los dits Consellers tement no entras abans que dits cavallers haguessen parlat trameteren altros dos Cavallers perque li diguessen tingues a be de no entrar en Barcelona fins que les galeres aguessen primer saludat, y casi a un temps axi los uns enbaxados com los altros arribaren y digueren a dit senyor don Pedro que com es dit estave ja en terra y pujat en un cotxe lo que per los dits magnifichs Consellers los here estat dit, lo qual senyor don Pedro respongue li pesave molt com no se trobave en galera perque aguera manat saludar com ja aportave y tenie pensat y havie dat orde se fes, y se fore fet sino per lo que li havien enviat a dir que no saludas per les noves ques tenien de algunes fustes de moros, y que dient ell no volrie que se anujas la ciutat, li havia enviat a dir lo loctinent general que no tiras que ell sen avindria ab los consellers, y que pus entenia que la voluntat dels senyors Consellers here com se li havia dit se tornaria enbarquar com de fet se embarqua, y arribant a la galera capitana tiraren tres pesses y les galeres nos mogueren ni llevaren tenda, y vehent los magnifichs consellers lo gran perjudici se feye a la autoritat de sa magestat y a la present Ciutat enviaren altra volta ab una barqua a dir al dit senyor don Pedro tingues a be de saludar y fer lo que se acostume o, que fes cami y passas, altrament la Ciutat farie lo que li toque, y lo dit senyor don Pedro dix «aun no estan contentos», y encontinent la galera capitana abate tenda y se alsa a la volta de llevant y seguintla les altres galeres y feta una ala, arenglades totes tornaren a la volta de Barcelona y saluda y feu una molt bona y consertada salut

y la ciutat li respongue ab tota la artileria que sol y acostume tirar quant arribe algun general que no sia o, vinga en la armada persona real, que son tres tirs per los generals o, armades de galeres, y per los altres sinch o, mes segons qui es lo qui arriba, y vist per los magnifichs consellers lo que dit S.r don Pedro de Leyva havia fet donaren orde que dos cavallers aguardassen a dit S.r don Pedro y de part de la ciutat li dassen la benvinguda y que li diguessen que tenint los consellers les serimonies reals y de aquesta ciutat acomanades y a son carrech, no havien pogut dexar de fer lo que tenien obligatio y los tocave y quel certificaven que ninguna cosa havien feta entenent darli desgust ni pesar sino sols per fer lo quels tocave y devian fer, y que en lo que se offeriria servirlo y volgues manar se offerien en tot lo que fos mester axi en lo que tocas a sa persona com en les galeres Los quals feren com los ere estat ordenat y tornats refferiren a dits magnifichs consellers que dit S.r don Pedro de Leyva los havia respost «que ell no venia tan desalumbrado que no supiesse lo que havia de hazer y se devia a Barcelona, mas como le havian dicho de siertas fustas de moros y se lo havian hecho facil, havia entrado de aquella manera, y entendiendo se desgustavan en ello havia saludado como havian visto y lo haria quantas vezes les pareciesse a essos señores» Los dos que foren tramesos foren mossen Galceran Cahors y Julia de Navel.»

Corredors de orella.

DISSAPTE XXVIJ. — En aquest dia se ordena que vagant corredories de orelle dels XX, se poguessen provehir en cap de xpians de natura.

SETEMBRE

Cadena de or á Don Bernat de Pinós.

DIJOUS I. — En aquest dia se tingue Consell de Cent en lo qual fonch desliberat se donas al señor don Bernat de Pinos una cadena de or de pes de Trescents Ducats en senyal de agrayment per lo que ha fet en tenir en sa casa al magnifich señor Pedro Hieronymo la Porta embaxador de la ciutat de Çaragoça donantli a menjar en sa casa y regalantlo conforme dalt esta dit a ses costes y despeses. — Lo mateix dia se deslibera se fes un redres general en la universitat del estudi General y fonch comes

Studi: redrés general.

a setze persones. — Lo mateix dia se feu desliberatio y conclusio en dit consell se fes un reliquiari per posar en ell las reliquies que la present ciutat te dels gloriosos sant Sebastia y sant Fabia y sia fet de argent y gastat a coneguda dels magnifichs Concellers. — E mes se feu desliberatio y conclusio que lo portal de sant Pau lo qual lo present any es estat hubert, y tancat lo portal de la Dressana que axia junt al baluart y se anava a sant Bertran, resten ubert y tancat respective com al present estan, y dit portal de la Dressana nos puga obrir sens desliberatio de dit consell de cent. — Mes fonch desliberat per dit consell que fossen aumentats los salaris dels officials de la present ciutat.

Reliquiari de S.t Sebastiá.

Portals.

Augment de salaris.

DIMECRES VIJ. — En aquest dia entenent los magnifichs Concellers que per la costa de mar a la volta de llevant era estada presa per los qui eren estats tramesos per la ciutat en virtut del privilegi *vi vel gratis*, per trametrer y portar aquella en la present ciutat una barca carregada de forment, y que un comissari Jaume Fabregues en companyia del balle de Roses havia empatxat dita barca llevant lo timo y veles, perso los magnifichs Concellers y vuytena de forments desliberaren que fos tramesa una barca armada perque de fet prengues a llur ma dita barca carregada y lo forment, si algu nia que restas a carregar, donant requestes a dit balle y altres diligenties necessaries conforme les instruccions aportave y fonch trames Francesch Mari.

Vi vel gratis.

DIJOUS VIIJ. — Festa de n.ª señora. — En aquest dia anaren los magnifichs Concellers a la llotje pera hoir lo offici y sermo que aquel dia per ser festa de nostra Señora se feya en dita llotje com es acostumat ahont tanbe foren los seños Diputats y hoydors de comptes, y perso que deya y celebrave la missa lo R.m bisbe de Barcelona y tenien obligatio de anar a offerir los consellers enviaren a dir als dits señors Diputats y hoydors (los quals estaven seguts tanbe al altar major a la part de la epistola y los consellers a la part del evangeli en uns banchs que alli eren posats y tras dels dits concellers y hoidors havia altros banchs en los quals seyan alguns Cavallers y officials axi de la present ciutat com del General), dient los que per tal jornada celebrant la missa lo señor Bisbe tenian obligatio de anar a offerir y que si ses SS. eren servits porien offerir tots anant un Conseller y un diputat junts fins que tots haguessen

Festa en la Llotja: questió de oferiment.

offerit, y per dits seños Diputats a consell segons apres se ha entes de micer Bonet, advocat fiscal, respongueren que supplicaven a ses magnificencies fossen servits y tinguessen a be de no anar a offerir per ser cosa nova y no may feta que diputats offerissen, y encara que alguns aconsellassen als señors Concellers que no devien dexar de fer dita offerta com tenian obligatio cridant perso prohomens y dexant a dits seños diputats pus no volien offerir, fonch resolt per conservar la pau y conformitat que al present son entre la diputatio y la present casa de la ciutat devian dexar de fer dita offerta per no agraviar y afrontar dits Diputats, com de fet fora estat affront que devant dells se posassen sinch prohomens y offerissen restant los diputats darrera, y axi dits magnifichs Concellers dexaren de offerir fent asaber al señor Bisbe lo perqueu dexaven, lo qual o, tingue a be y lloa molt a dits magnifichs Consellers. — *Nota* que lo orde tenien pensat en anar a offerir era que pus eren yguals en nombre ço es sinch concellers y dos diputats y tres oydors per faltar lo Ecclesiastich, anassen junctament lo conceller en cap y lo diputat militar a offerir junts y apres dells los altres de dos en dos, y per dita occasio se dexa, y perso se han de guardar los tribunals de pendrer consells de persones poch experimentades los quals moltes vegades son causa de dissentions de les quals se deuen molt guardar los presidents y no fiarse de consells de persones que sien poch versades en les coses ques tracten com era micer Bonet home de dos dies, y era cosa que convenia molt als diputats apariant los ab consellers y acullint los en llurs serimonies, pora ser no tingan may tant bona ocasio. — Lo mateix dia depres dinar los senyors diputats convocaren brassos ahont tambe ana lo senyor Conseller en cap y venint apres a consultar ab los altros consellers sobre lo que havia de votar aserca del proposat, dix here estat per los senyors Diputats refferit que lo R.m bisbe de Barcelona de son propi motiu havie parlat al senyor loctinent general y supplicat fos servit en que se posas algun orde y assiento en les altercations que al present son entre lo Consell Real criminal y los senyors Diputats, lo qual li havia respost ho desigave y pendrie gran plaer se consertas y que per sa part serie content ho tractas lo senyor Regent, y que los havia pregat nomenassen algunaltra persona qui per part de la diputatio o, tractas, y que ells havien fet un memorial de tots los agravis que pretenien se devien remediar y tambe del que se

Debats entre la Diputació y lo Concell Real.

havia de demanar y los pareixie demanar, y perço havien anomenat don Miquel de Agullo qui extrajudicialment tractas ab dit senyor Regent. Pero no havien volgut executar cosa alguna sens darne raho en los brasos perque desliberen lo que aparra se dega fer, los quals memorials foren legits en presentia dels altres consellers y vists y agut parer de alguns cavalles y Ciutadans que alli heren se determina que dit senyor Conseller en cap votas en nom de la Ciutat, que fos anomenat y comes dit negoci a don Miquel Agullo del qual se pot tenir tota confiansa, ab orde que lo tracte sie extra judicial y se demane conforme los memorials llegits, ajustant en aquells que se deman que totes les enquestes forçan fetes axi contra Diputats oydors com altres Cavallers Consellers persones de consell y llurs officials y altres persones per dites dicentions, sien cansellades y no pugue esser prossehit contra de ells directa o, indirectament, y per altros casos comessos abans nos pugue prossehir sino en cas que cometessen altros casos nous y a instantia de part y no del fisch a soles, lo qual vot segons apres refferi dit Conseller prevalgue y se determina com mes llarch en lo Dietari de la diputatio esta contengut.

DIVENDRES VIIIJ. — En aquest dia se feu extractio de tauler en loch de mossen Jaume Camps cavaller y per mort de aquell, y fonch extret mestre Hierony Magarola al qual se liura la moneda pesant aquella en presentia dels magnifichs consellers. — E lo mateix dia de VIIIJ se comensa a tractar de redressar lo estudi general. — E lo dit dia se proposa en lo consell ordinari se fes un arxiu per tenir les scriptures dels notaris de Barcelona, fonch remes a consell de cent. — Anaren los magnifichs consellers al dol de mossen Jaume Camps quondam tauler.

Tauler: extracció.

Studi general: redrés.

Arxiu notarial.

Tauler: óbit.

DISSAPTE XXIIIJ. — En aquest dia mossen Joan S.ta Maria aporta als magnifichs consellers un lehonet que lo Ill.e S.r don Joan de Cardona ha donat a la ciutat, lo qual se acomana a mestre Antoni Toreno pintor que te carrech del altre gran leho, ab que nol tinga per encara ab lo gran sino en sa casa ahont estan los castells, te sols quatre o, sinch mesos.

Donatiu de un lleonet á la ciutat.

OCTUBRE

Pelegrins.

DIUMENGE IJ. — En aquest dia arribaren uns pelegrins de Valensia que venien a Monserrat ab frares de la Trinitat, y perque ere devocio propria y no venien per part de la ciutat ni portaven letres dels jurats, la ciutat de Barcelona no feu cosa alguna.

Augment de salaris.

DILLUNS IIJ. — En aquest dia se determenaren los magnifichs consellers y dotzena per asso elegida per lo consell de cent, lo creximoni dels salaris dels officials de la ciutat conforme esta continuat en lo libre de desliberations de consells a la present jornada.

Festa de S.t Francesch.

Desfet de la Armada contra Anglaterra.

DIMARS IIIJ. — S.t Francesc. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers a S.t Francesch per hoir lo offici y sermo y tambe foren alli los diputats, y dos capers portaren la pau juntament, lo mes vell a conselles lo jove als diputats. — En aquest dia vingue y se publica nova com la armada que sa magestat havia feta y tramesa a Inglaterra ere tornada en Espanya repartida per mal temps part en la Corunya y part en Laredo y Santander, vingue molt mal adobada per mal temps y falta de provisions en manera si moriren moltes persones, y entre altres se perde una galeasa de la qual era capita don Hugo de Moncada fill del compte de Aytona la qual se encalla y los contraris pelearen ab ells, y mori dit don Hugo y Joan Setanti y altres cathalans peleant y ab les armes en les mans com a valents cavallers, de manera que sols pelearen y moriren en pelea cathalans y no altra nacio, Deu sia de tot servit y lohat. — En aquest dia festa de S.t Francesch feren los frares un gran convit y volien restassen los consellers y no aparague devien restar, y per dar algun contento als frares resta lo conseller segon mossen Soler.

Sentencia de un homicida.

DIJOUS VJ. — En aquest dia fonch posat un pal davant la porta de la casa de la ciutat per executio de una sentencia criminal donada per lo real consell criminal en la qual fonch condenat Galceran Casanoves mariner, lo qual ere estat pres a instantia del sindich de la ciutat per haver mort ab una punyalada anen Perot Nadal pescador lo qual estava posat per la ciutat

per guarda del morbo al cap del rech de mar, y per ser fugit de mans de la ciutat y anat a Valencia, la ciutat procura ab letres subsidiaries peral virrey de Valencia y tramete un alguatzir y feu portar lo dit Cassanoves y fonch condempnat a clavar la ma davant casa la ciutat y a desterro en una ylla per-temps de..... anys, y axi li fonch clavada la ma en dit pal y estigue de les deu a les onse de migdia, y la causa perque no fou condenat a mort fou perque prova que lo dit Nadal li havia primer pegada a ell una buffetada precehint algunes rahons entre ells.

DIUMENGE VIIIJ. — En aquest die se feu la festa del angel custodi en la seu ahont anaren alguns dels consellers per estar impedits los altres, y la ciutat procura lo sermonador. — En lo portal del Angel se feu tambe festa. Festa del angel custodi.

DILLUNS X. — En aquest dia essent tornat lo marques Dast cunyat del duch de Saboya de la cort, envia un cavaller principal a visitar als magnifichs consellers y ferlos asaber com venia de la cort y entenia partirse lo sendema, offerint a la ciutat que si en alguna cosa podia servir a la ciutat rebria merce ley fessen assaber, y per los magnifichs consellers li fonch regratiat y apres li trameteren dos cavallers per offerir li tambe a ell la ciutat. Marques Dast. — E lo mateix dia los magnifichs consellers instats per los consols de la mar y molts mercaders trameteren al Ex.t loctinent general per saber y entendre la crehensa que sa magestat scriu ab sa letra als consellers quels dira y explicara sobre la detentio feta per mossiur Danvila de serts diners que alguns mercaders passaven per Fransa, lo qual los respongue segons apres ells refferiren que no tenia letra alguna de sa magestat ni tenia que dir ni explicar cosa alguna en lo dit negoci, y que sempre que tindra letra y orde de sa magestat ell fara lo que sa magestat li manara, la qual letra tramesa per la magestat als consellers es del tenor seguent Lletra del Rey sobre presa de pecunias als mercaders, per francesos.

«*A los amados y fieles nuestros los consellers y ombres buenos de la nuestra ciudat de Barcelona.*

EL REY

Amados y fieles nuestros, recibimos vuestra carta de 17 del passado juntamente con las informationes que nos imbiays de los robos que se han hecho por la gente de mossiur de Anvila

en algunas tartanas y falugas que venian con dinero y mercantia de mercaderes dessa ciudad y nos ha desplasido del danyo que han rescibido, pero con el cuydado que havemos tenido y nos queda que nuestros subditos y vassallos no sean molestados ni damnificados de nadie y particularmente los dessa ciudad havemos mandado escrivir sobrel remedio de todo ello por la via de nuestro Conseyo de estado a nuestro lugartiniente general lo que del entendereys. Y pues podeys creher que no se alsara la mano desto sin que se repare el danyo rescibido sere muy servido que en ninguna manera deys lugar a que se hagan repressallias en bienes de franceses sin tener primero orden nuestro, que por convenir a nuestro servitio que se haga es esta nuestra voluntad Data en Sant Lorenso el real a XXVIJ de Agosto M.D.LXXXVIIJ.

Yo el Rey

V.^t Frigola vicecancellarius
V.^t Comes Generalis Thesaurarius
V.^t Don Hieronymus Corella
V.^t Terça Regens
V.^t Quintana Regens
V.^t Sapena Regens
V.^t Campi Regens
V.^t Marsilla Regens.

Gassol secretarius.»

Sobre dit negoci.

Dijous XX. — En aquest dia los magnifichs consellers trameteren a dir al S.[r] loctinent general si tenia orde de sa magestat en lo que ere servit se fes en lo negoci de mossiur Denvila conforme sa magestat ab sa letra tenia scrit als consellers que sa Ex.[a] los ho diria segons que sa Ex.[a] podia veure, y axi li amostraren dita letra la qual mana legir a son secretari y torna a dir que no tenia rebuda letra de sa magestat ni orde algu y que ell scriuria una letra per sa magestat y la daria a la ciutat huberta perque ves si li estave be y que la embiassen, la qual letra scrita a la ciutat y mostrada a sa Ex.[a] esta ja dalt continuada a la jornada de deu del corrent.

Segueix lo mateix.

Divendres XXJ. — Lo Sindich de la ciutat trames per los consellers ana a sa Ex.[a] per la letra que havia dit scriuria, la qual aporta huberta y apart lo sagell en una cara de paper perque la legissen los consellers y trametessen, la qual era del tenor seguent

Letra scrita per lo S. loctinent general a sa magestat per lo de mossiur Denvila

«A la S. C. R. magestat el rey nuestro señor

S. C. R. Magestad

Muchas vezes me han instado los consellers desta ciudad, apuntandome repressalias.....» (1)

DILLUNS XXIIIJ. — En aquest dia estant los magnifichs consellers congregats en la casa de la ciutat ensemps ab los de la vuytena dels forments, vingue lo S.r Comanador Fortuny dient que ell com ha tenint orde y comissio per part dels consellers de la ciutat y regne de Mallorca havia suplicat al Ex.t loctinent general fos servit donar y concedir li licensia de comprar y traure del present principat per trametre a Mallorca sinc o sis milia corteres de forment, y per dit S.r loctinent general ere estat manat decretar la suplicatio li ere estada presentada dient se tractas primer ab los consellers de Barcelona, y perço ell ere vingut a supplicar a ses magnificencies tinguessen a be se li donas dita licensia y amostra la supplicatio per ell presentada y la dita decretatio, y los dits magnifichs consellers vista aquella manaren se assentas en lo present dietari per memoria y es del tenor seguent Forments perMallorca.

«EX.MO SEÑOR»

«El comendador Fortunyo se alla con algunas cartas de los consegeros de la Isla y reyno de Mallorca en que le scriven la grande necessidad tienen en aquella Isla de trigo y las muchas provisiones tienen hechas en Cicilia y otras bandas para poderse remediar, y como la necessidad sea tan prompta y los remedios tan lexos le han escrito supplique a v. ex.a sea servido hazerles mersed y gratia de que puedan sacar deste principado de Cathelunya sinco o, seys mil quarteras de trigo para que se puedan remediar con diligentia hasta tanto que les venga algun trigo de Cicilia y otras partes, que tienen imbiadas personas con dinero y creditos para dicho effecto, endemas de ser obra de

(1) No segueix.

misericordia lo rescibiran en general y el dicho Fortunio en particular merced etc.»

La decre atio feta a dita supplicatio es del thenor seguent

«Vean este memorial los Concellers de Barcelona porque haviendo carestia en la tierra haun que yo desseo hazer todo lo que pudiere por los de Mallorca como a, reyno tan fidelissimo de su magestad y tan buenos hermanos de la nation cathalana, todavia tengo major obligation a mirar por los que me estan encomendados y assi no provehere en esto sin entender de los Concelleres si dello vienen daño a la tierra o se encarescera el pan para los pobres o, en que quantidad se podran accomodar los de Mallorca sin estos inconvenientes, porque siendo possible yo desseo hazerles toda buena correspondentia y si el anño no fuera tan caro les daria qualquier licentia de buena gana.»

E per dits magnifichs Concellers y vuytena de forments desijants complaurer y affavorir als de Mallorca com a germans y verdaders amichs, feren deslliberatio y conclusio que per socorrer a llur necessitat sian dexades dos milia quarteres de forment del que la ciutat te comprat en Rossello al mateix preu questa a la ciutat, perque comprant per part de Mallorca no se alteras lo preu o, for del forment en la terra. E no res menys per conservar la amistad que es entre los de Mallorca y la present Ciutat se escrigue a les persones que per part desta ciutat havian detinguda en Palamos una sagetia carregada de forment que venia de Sardenya y anava a Mallorca en virtut del privilegi *vi vel gratis*, pera que soltassen y dexassen anar liberament dita sagetia com de fet se solta.

Desfeta de la armada contra Anglaterra.

DIMARTS XXV. — En aquest dia per lletra de sa magestat escrita al R.m bisbe de Barcelona la qual amostra y comunica als señors Concellers, se celebra un solemne offici en la seu y per les iglesies de la present ciutat fent gracies a nostre señor de la armada de sa magestat la qual era anada sobre Inglaterra y per fortuna y mal temps se era desbaratada, ere tornada y arribada en Espanya, y tambe se ordena cessassen les pregaries publiques y lo traure del Sant Sagrament cadaldia per les esglesies que fins lo precedent dia se ere continuat, y anaren los magnifichs

Concellers a la seu ahont tanbe vingue lo Ex.[nt] lochtinent general y seguis que essent exits dits magnifichs Concellers al portal major per rebrel y tanbe los canonges de la seu se posaren los concellers segon 3 4 y 5 devant, restant lo conseller en cap al costat y a la part esquerra de dit virrey, se posa a la part dreta del dit virrey lo Ardiaca major mossen Granollachs y a laltra part esquerre al costat del Conceller lo ardiaca de Panades mossen Barthomeu, de manera que eren quatre de filera y aturantse lo magnifich Conceller terç dix «señors Ardiaques passen v.[s] m.[s] devant a son lloch, que si sa Ex.[a] havia de anar al mig prou concellers y ha» y axi passaren devant tots los dits sinch concellers restant sols lo cap a ma esquerra del dit virrey lo qual dix al señor ardiaca de Panades «al lado de su sanctidat podria hir» y feren son cami fins al altar major ahont se assentaren quiscu en sos llochs.

Debats entre la Diputació y Concell Real.

DIMECRES XXVJ. — En aquest dia los señors Deputats manaren convocar estaments ho brassos per dar raho de tot lo que fins en aquella hora se era fet en lo tracte ques entre los diputats y los doctors del Consell real ahont ana lo magnifich Conceller en cap, y ere alli tanbe lo R.[nt] Bisbe de Barcelona lo qual apres de feta la propositio dix no volia votar que primer lo conseller en cap no hagues consultat sobre la propositio y tingues lo vot de la ciutat, essent cosa quantra tot estil de la ciutat com sia veritat que sempre y quant en los brassos y ha alguna persona que precehesca a, conceller, apres de feta la propositio per los SS. diputats la tal persona que preceheix vota y lo conceller tornat en casa de la ciutat fa relatio de la propositio y del primer vot y apres vota conforme que entre tots se determine, E per quant lo negossi que se tractava era de gran importantia y no era raho que per pretensions se differis, dit magnifich conceller sen torna en casa de la ciutat y referi als magnifichs Concellers en presentia de molts prohomens la pretensio del senyor bisbe y la propositio dels Diputats, y encara que aparegues sen devia tornar dit magnifich Conceller y aguardas que votas primer lo bisbe per la raho sobredita, determinaren los magnifichs Concellers y donaren orde a dit magnifich Conceller en cap del que havia de votar y que digues al señor Bisbe de Barcelona que per ara havien dit son parer ab protestatio que altra volta sa SS.[a] vote primer com es de costum sino que la ciutat no votara, y axi se feu refferint alli publicament

mossen Rufet escriva major de la diputatio y tanbe mossen Vidal son ajudant que axis acostumava de fer senpre, y fonch lo vot de la ciutat: Ques done orde a, don Miquel Agullo que continue lo tracte comensat segons lo orde que li es donat, procurant que per tot lo present mes se resolgue, altrament los señors deputats manen juntar brassos per entendrer en lo punt estara dit negoci y deslliberar lo fahedor, y en lo entretant se done raho y escriga als embaxadors del que assi passa perque puguen donarne raho a sa magestat si menestar sera.

NOHEMBRE

Festa de tots Sancts.

DIMARS I. — En aquest dia anaren los consellers a la seu posant se les gramalles de grana, ab sos promens, com es acostumat.

Dia dels morts.

DIMECRES IJ. — Anaren los magnifichs consellers ab gramalles de dol, quiscu a la esglesia li aparague per fer absoltes.

Aniversari del Rey En Jaume.

DIJOUS IIJ. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers ab gramalles de dol acompanyats dels officials a la seu per lo anniversari se fa per lo rey en Jaume, ahont se feu solemne offici y sermo, sermona lo R.^{nt} fra..... Masnovell del orde de Jesus y feu un sermo singular y molt a contento dels oynts, en la una part amostra quant antiga cosa es dar sepultura als morts, mostrar primer lo orde tenien los antichs que eren los uns menjant los morts, altres fentlos menjar a serts cans, altres cremant los y apres menjant la sendra, altres posant la en grans urnes y finalment los crestians donant sepultures honrades. Depres digue de la noblesa dels catalans y de la fidelitat que sempre han tinguda a llurs reys y señors, y la tercera cosa mostrar com may los cathalans eren estats conquistats ans be ells matexos seren redimits de la subjugatio dels moros y jueus que eren tots uns y tenien opprimits als crestians, los quals apres de haver se levat lo yugo que tenien dells vehent no eren poderosos de ells matexos mantenir se, espontaneament y de propria voluntat se arrimaren al Emperador net de Carles Maynes lo qual los prengue sots son emparo y los feu un acte que es de notar y tenir en gran memoria, lo qual ab altres coses se imprimira per mossen Ff. Calsa, ha se de cobrar y posar en bona custodia ensemps ab lo sermo que ha promes dit Masnovell donar.

DIUMENGE VJ. — S.t Sever.—Anaren a la seu los SS. consellers com es de costum.

DIMECRES VIIIJ. — En aquest dia vingue en casa de la ciutat lo secretari del virrey dient que sa Ex.a lo trametia per ferlos asaber com tenia avis que venia lo cardenal Mendoça que anave a Roma y que pendria pler de saber la forma del recebiment y que pregave a ses magnificencies loy fessen asaber, fonchli respost ho farien. — Apres a X ana lo sindich dient li que los consellers lo trametien per dir li com la ciutat sol exir fins a la Creu cuberta y lo conseller en cap se posa a la ma esquerra del cardenal y lo acompanya fins a la posada, dix li dit loctinent general pendria pler que los consellers passassen per sa casa y anirien tots junts y que desijave informarse de algunes particularitats que li trametessen alguna persona pratica, y si parexia fos mossen Cahors que se preciava de axo. — A XJ los magnifichs consellers digueren al dit mossen Cahors que anas a veure lo que volia dit loctinent general y li digues conforme ere estat determenat per la promenia y respongues al que seria interrogat, y axi ana y tornat refferi com sa Ex.a li havia dit que desijave saber y entendre la serimonia se havia de fer en la entrada del R.mo cardenal de Mendoça y si los consellers vindrian y passarien per sa casa para que anassen junts a rebrel lo que ell desijave perque entenguessen la voluntat quels tenia y animo de darlos contento, y si lo cardenal aniria a la seu y ahont se juntarien los consellers y qui anave ab ells y si van cridats o, de si matexos, y quins estaments anaven ab ells y fins ahont solen exir y quins tribunals exian sense ells y si exien diputats, y mes dix que enviant ell als consellers son secretari o, los millors de sa casa, para que li enviaven a ell el sindico, que era descortesia y poc respecte enviar uns maiaderos podent li enbiar cavallers honrrats, al qual havia respost dient que los consellers havien juntat una promenia de cavallers y ciutedans y regoneguts los dietaris ab gana de anar junts ab sa Ex.a y que havien trobat era cosa inhusitada y que la ciutat no anave en companyia de altre, perço que lo recebiment fa la ciutat a soles y anant ab sa Ex.a no parria recebiment de la ciutat, que altrament hagueren rebut molt contento de fer lo que sa Ex.a deya, y en lo orde de anar es que se juntan en casa de la ciutat y quiscun conseller convida los cavallers y persones li apar y tots los officials de la casa y tambe convida als consols de la lotja

Entrada de Cardenal.

per ser com son officials de la ciutat y venen ab alguns mercaders y alli se fa la graduatio y orde com han de anar tenint respecte a la qualitat y edat de les persones, y en lo anar a la seu entenia que noy van sino cardenals que sian legats *a latere* als quals hix a rebre la professo de la seu al portal, als altres no y axi no van a la seu, y la ciutat los sol exir a rebre fins un poch passada la Creu cuberta y alli se posa lo conseller en cap a la ma esquerra y los demes consellers y tots los quils acompanyen se posen davant, y dit loctinent general li respongue «que olgaria no tener el cargo que tiene por ser agraduado entre ellos» E mes li digue dit mossen Cahors que la ciutat acostumave de enviar als loctinents generals son sindich y al rey quant ere mester, y es persona del matex jahes y valor de son secretari, y que sa Ex.ª nou tingues a desacato, y mes li dix solien exir diputats y algunes voltes lo bisbe ab alguns canonges, y demanant ell ahont se posaria, dix que a la part dreta del cardenal, lo qual havia respost si la ciutat tenia los extrems per mes honrats com axi posaven al que venia y exien a rebre al mig, y que li havia respost que la ciutat no solia tenir compte nis tenia sino posar se a la part esquerra, y abans no anave ningu a la dreta Empero de pochs anys ensa los presidents se posen a la ma dreta y per no tenir pendensies ho dissimulen, y per esta ocasio se envia a dir a sa Ex.ª quant entra no suffris ningu a la ma dreta y axi entra sols ab lo conseller: respongue «en fin pues no pueden los consellers hir en medio, han inventado que los extremos son mas honrrados por hir ellos en ellos», y finalment refferi havien passades moltes altres coses quexant se que havent ell procurat dar los tot lo contento, may havien volgut fer li pler de res ni prestar la artilleria ni alguns arcabussers quant los demana, al qual havia ell satisfet a tot y axi sere despedit.

Cardenal. DILLUNS XIIIJ. — En aquest dia estant los magnifichs consellers molt descuydats entengueren que la nit abans havia dormit lo R.^m cardenal don Joan de Mendoça a Martorell y entenia entrar en Barcelona, y essent ja les deu ores y vehent que lo S.^or loctinent general nols havia avisats digueren a mossen Jonot Gualbes y mossen Gaspar Muntaner que per la posta anassen la via de Martorell y sen aportassen ab ells lo correu per saber si dit S.^r cardenal entraria aquel dia y li dassen la benvinguda y sabessen la ora volia entrar, los quals partiren ja a les onse ores, y dits SS. consellers trameteren un verguer a sa

Ex.ª per saber si dit S.^r cardenal entraria aquell dia o, no, y tornat dix li havia dit lo Senyor loctinent general que non sabia res que hi havia enviat son secretari y no ere tornat encara, que entre la una y les dos tornas alli y ell li diria lo que sabria de manera que restaren los consellers confusos, ab tot per si o, per no, feren convidar alguns cavallers y enviaren a dir als consols estiguessen a punt si ere mester, y a les dos ores torna lo verguer al dit S.^r loctinent general lo qual li dix que a les tres ores volia entrar lo dit S. cardenal pero que be pensava serien sinch, y poch apres vingue lo correu dient quel havien trobat a la Creueta de St Feliu fent cami, y que no obstant li havien dit y suplicat se anas detenint havia respost que aniria al pas dels matxos de la litera y que pensavan nos detindria, y perço los consellers tement caure en falta se donaren grandissima diligentia en convocar bona cavalcada y enviaren ha fer saber als diputats lo que passave perque hisquessen, los quals partiren primer com es de costuma, y dits magnifichs consellers axi per dar loch als diputats com per acabar de ajuntar sa cavalcada se detingueren un poch y partiren a les tres y mija ab molt bona cavalcada y agraduats com se acostuma partiren anant per lo Call, Bocaria y carrer del Hospital exint fora del portal y essent davant la darrera caseta de ma esquerra abans de la creu, trobaren lo dit S.^r cardenal don Joan de Mendossa germa del Ex.^nt duch del Infantasgo lo qual venia a cavall ab una bella mula y ell vestit tot de morat ab sa mussa y sombrero de tafeta tambe morat, lo qual vehent los consellers se atura y ab ell eren los seños diputats los quals se despediren tornant devers Barcelona per lo matex cami, que no tingueren remey anar per altre fent cor los de sa companyia per passar los consellers ab los quels acompanyaven, y lo conseller en cap se acosta y se li abaxa en modo de cortesia y lo dit S. cardenal feu lo matex, y per detras se li passa y posa a la ma esquerra y apres dell los altres consellers y tots los quels acompanyaven estant sempre aturat dit S.^r cardenal, y posats en orde anant primer los que acompanyaven y no eren agraduats, apres dos dels ajudants dels consellers apres los verguers o, missatgers dels consols apres los dos verguers de consellers ab ses vergues apres venien los consellers ab sos promens primer lo quint y apres los altres tirant la via de Barcelona, y essent ja serca de les primeres cases de ma dreta exint de ciutat arriba lo Exmo loctinent general

acompanyat ab la guarda y alguns cavallers y criats de sa casa y tots pararen, y ell ab sa companyia arriba al cardenal y dada la benvinguda se posa lo Ex.^{t} loctinent general a ma dreta y lo conseller a ma esquerra y lo cardenal al mig y tots los de sa companyia passaren davant los verguers restant sols lo virrey y la guarda, y desta manera entraren per lo portal de St Antoni fins a la Rambla y per lo portal de la Dressana y carrer Ample fins a casa del dit S. loctinent general ahont dexaren al S.^{r} cardenal sens may descavalcar ningu ni al rebre ni al dexar al dit S.^{r} cardenal.

Visita al Cardenal.

DIMARS XV. — En aquest dia anaren los magnifichs consellers acompanyats dels officials a visitar al dit Illmo y R.^{mo} don Joan de Mendoça cardenal havent trames primer a demanar ora per un verguer, que eren a les nou ores y mija, al qual trobaren en una quadra y assentats tots ab ses cadires los dits magnifichs consellers li digueren lo gran contento havia esta ciutat pres de la sua vinguda y rebien major en veurel ab salut y que si a sa S.^{a} Illma se li offeria alguna cosa esta ciutat esta presta y quel suplicaven la tingues en memoria, y dit S.^{r} cardenal los agrahi molt axi lo que havien fet lo dia abans com la visita li feyen y que se offeria prest en tot lo que convingues per la ciutat ab molt gran compliment de offertes y paraules. — Lo mateix dia se tingue y feu lo examen de dos notaris de Barcelona y foren mossen Codina y mossen Devesa.

Notaris: exámen.

Nota. E mes se entengue dels dos embaxadors qui eren estats tramesos al R.^{mo} cardenal per dar la benvinguda y saber la ora de sa entrada, com dient y suplicant ells al dit cardenal se detingues perque los consellers tinguessen temps, los havia respost que lo conde li havia enviat a dir se das pressa y no paras per res perque entras en Barcelona, per estar ell de mala gana, y tambe los havia dit altra persona que quant lo cardenal seria a la Creu cuberta tenia orde de dir li de part del virrey que se das pressa en entrar, y que non havia fet res, lo perque se dexa al lector que fassa son judici.

Insaculació: extracció de habilitadors.

Corredors de orella.

DIMECRES XVJ. — En aquest dia se tingue consell ordinari y fonch feta extractio de habilitadors per insecular a consellers y officis, conforme la dispositio del privilegi per la magestat del rey don Filip atorgat a la ciutat en lo any M.D.LXXXV. — E lo mateix dia en lo consell se declara un recors dels corredors de orella per lo que se havia declarat que les corredories dels

XX vagant sens legittims successors, se provehissen en altres persones crestians de natura.

DIJOUS XVIJ. — En aquest dia per ser la festa de la edificatio de la seu inseguint la consuetut antiga, los magnifichs consellers se ajuntaren a St Jaume per anar a la seu per hoir lo offici y sermo y essent ajuntats foren avisats que lō Illmo y R. Cardenal don Joan de Mendoça qui quatre dies havia ere arribat en la present ciutat ere a la séu per hoir alli la missa y que estave en lo altar major, y encontinent dits magnifichs consellers volent fer lo que devien y en semblants ocasions se sol fer anaren a casa de la ciutat per regonexer lo dietari y libres de les serimònies per veure lo que tenien obligatio de fer, y vists y regoneguts dits libres acompanyats dels officials de la casa y de moltes altres persones anaren a la seu y pujaren en lo altar major ahont trobaren a dit R.^m S.^r cardenal assentat en una cadira ab son dosser y coxins per agenollar y arrimarse, y dit señor cardenal estave vestit de morat ab mussa morada y manegas blanques y barret vermell, a la part del Evangeli y en lo loch ahont sa magestat y son loctinent general se acostumen assentar se, y feta primer oratio dits magnifichs consellers se acostaren a dit R.^mo Sr Cardenal lo qual se alsa de peus y donaren li lo bon dia escusant se y dient que si abans hagueren sabut que sa S.^ia R.^ma havia de venir en la seu foren estats mes matiners per acompanyar a sa S.^a, lo qual rebe a dits magnifichs consellers ab molt gran afabilitat y cortesia fent los molta festa y regratiant la cortesia dells y bona voluntat de la ciutat ab molt gran compliment, y feta reverentia sen tornaren a la part de la Epistola y se assentaren en lo loch que en semblants cassos acostumen acompanyats de molts cavallers, y la missa pàssa avant y lo sermo, a la fi de la qual fonch suplicat a dit R.^m S.^r cardenal donas la benedictio, lo qual apres de algunes rahons de molta cortesia escusant se puja dalt al altar y ab molt gentil ayre y gran auctoritat, ab la veu molt alta y clara dona la benedictio ab molt contento de tots los hoints, y acabat tot torna a son estrado aguardant un poch que la gent donas loch, depres se alsa per baxar a la capella de la gloriosa Sta Eularia y los magnifichs consellers anaren per acompanyar lo y posant se davant los cavallers que axi ab dit S.^r cardenal com ab los magnifichs consellers eren vinguts, restant los dits magnifichs consellers junt al dit S.^r cardenal, estant lo conseller segon mossen

Festa de la edificatio de la seu.

Federich Roig Soler per absentia del magnifich conseller en cap a la ma esquerra de dit señor Cardenal y los magnifichs consellers terç micer Francesc Guamis y mossen Pere Alguer conseller quart inmediadament davant, hisqueren per lo portal y escala que es devers lo orgue anant dit R.^{m} cardenal ab gran treball perço que la gent per besar li la ma lo apretave en manera que ab dificultat podia baxar la escala, y fou be mester que los dits magnifichs consellers segon y terç li ajudassen y tinguessen per les mans, y essent al cap de la escala que baxa a la capella de Sta Eularia arriba alli lo R.^{m} S.^{r} bisbe de Barcelona lo qual havia estat en lo cor en sa cadira y feta la serimonia y acatament deguts se posa dit R.^{m} bisbe a la ma dreta de dit R.^{m} S.^{r} cardenal y a la esquerra dit conseller segon y los altres señors consellers inmediadament davant y desta manera abaxaren a dit (a) capella ab grandissima difficultat per lo gran concurs de gent, y essent baix lo dit R.^{m} cardenal se agenolla ab un estrado y coxins que li estave aparellat, y lo altar estave molt ornat y ben adobat ab molta luminaria que ere gloria veurel, y feta oratio sen tornaren a pujar ab lo mateix orde y passant per lo cor arribaren al portal major de la seu ahont estaven aguardant uns cotxos per dit R.^{m} cardenal y cavallers que anaven en sa companyia, y essent arribats a dit portal los magnifichs consellers se despediren fent moltes offertes en nom y per part de la ciutat a dit S.^{r} cardenal pera tot lo que li occorregues y tingues necessitat y fos servit pregant lo tingues en memoria a esta ciutat sempre que se offeris ocasio, y dit S.^{r} cardenal accepta dites offertes y se offeri tambe de tenir en memoria les merces y bona voluntat que havia coneguda ab tots dient que dava graties a nostre S.^{r} de veure y conexer tant bon zel y crestiandat com ab tots havia coneguda, y que depres ere entrat en Cathalunya li havien pensats rompre los brassos per besar li la ma que de la litera li treyen los brassos, y sert en la seu fou cosa de gran contento veure lo concurs de la gent, que nos tenia per crestia qui no procurave en besar li la ma, y dits señors consellers sen tornaren per dins la esglesia y dit S.^{r} cardenal munta en son cotxo y sen torna a sa posada.

Nota. Que lo S.^{r} bisbe de Barcelona no usa ab los consellers de la correspondentia que ere raho perço que essent baix en la capella de Sta Eularia, y agenollat lo R.^{m} cardenal ab sos coxins, ell se feu posar tambe un coxi per ell y se agenolla,

y vehent asso los consellers no tenint altre remey per haver los presos ab descuyt estigueren de peus y no se agenollaren, es cosa que se ha de advertir y tenir compte en altres ocasions nols seguesca semblant agravi.

DIUMENGE XX. — En aquest dia se feu una festa y bollicia de guerra per alguns cavallers y capitans de la gent de les confraries, fent un fort en la yslla que es junt al moli saliner entre los dos baluarts, rodat de teles áb moltes banderes dins, lo qual estave molta gent quel guordaven ab quatre pesses de artilleria menuda y molts arcabussers y piquers, y per les dos parts vingueren unes companyies de soldats y donaren bateria al fort ab gran furia y encara que los del fort se defensaren bona estona los romperen y guanyaren la fortalesa, haguey molt gran escaramussa y fou cosa de veure quant be arremetien y se defensaven los uns y los altres, y fora estat cosa molt lohada sino per un desastre si segui, que a descuyt se dispara una pessa al temps que la carregaven y lo atacador sorti y mata un home dels que miraven que ere un pobre sastre anomenat Pujol, y se escalebraren alguns altres. Joch de guerra.

DIMARS XXIJ. — En aquest dia vingue en casa de la ciutat lo magnifich mossen..... Amat de Palou lo qual presenta a dits magnifichs consellers un privilegi real ab lo qual sa magestat li fa merçe y proveheix del offici de balle de Barcelona, supplicant a dits magnifichs consellers manassen veure y registrar aquell y que per lo sen dema li fessen merçe de asistir al jurament que entenia a prestar, y per dits magnifichs consellers li fonch respost que la ciutat preten estar agraviada en no servar la forma antiga que se tenia de fer la ciutat terna peral offici de balle de Barcelona en virtut de reals privilegis, y perço no vol ni enten veure ni registrar dit privilegi ni asistir a dit jurament per no perjudicar a sa pretensio ans be protestan que no consenten en dit jurament y que nols sie fet perjudici algu. Balle: provisio real.

DIJOUS XXIIIJ. — En aquest dia arribaren en la present ciutat les galeres de Cicilia de les quals es capita lo S.r don Pedro de Leva (1) venint de la part de ponent y essent davant la dressana feu salva y saluda, y la ciutat li respongue com es de costuma. Galeras.

DIVENDRES XXV. — En aquest dia lo sobredit R.mo Car- Cardenal en la seu.

(1) Leyva.

denal estant pera enbarcar y anarsen ab XXIJ galeres quey havia en la playa, ana a la seu y digue missa a la Capella de sancta Eularia.

Partida de Cardenal.

DISSAPTE XXVJ. — En aquest dia los magnifichs consellers trameteren dos cavallers al Ill.m cardenal sabent que se havia de embarcar per dir li si manave alguna cosa en que la ciutat lo pugues servir y que n. S. li das bon viatge, lo qual ho regratia molt y dix que sempre tindria en memoria les mercers y favors que havia rebudes dels magnifichs consellers y de tota la ciutat. — E lo mateix dia perço que fent executio de XIJ persones per habilitadors per la inseculatio fahedora ere exit mossen Hierony Prats de Bigues lo qual esta detingut en la preso per los negocis de la diputatio, foren trames (os) per los magnifichs consellers dos cavallers al virrey per fer li assaber lo dalt dit y pregar li tingues a be de traurel de la preso al menys per quatre o, sinch dies, lo qual respongue que donant ell bones fianses de tornarse a la preso ere content, y a la ciutat no li aparegue y perço sen trague altre en son loch.

Habilitador.

Repenedides: cambi de alberch.

DIMARS XXVIIIJ. — En aquest die se tragueren les dones arrepentides de la casa de les Egipsiaques ahont eren estades posades alguns anys avia fins tinguessen casa ahont estar, y per lo inconvenient ere estiguessen en dita casa ocupant aquella y dexar loch per estar les dones Egipsiaques, se determena per los magnifichs consellers y vuyt persones per asso elegides que se traguessen les dites repenedides y foren mudades en una casa que fou del canonge Sibil a la riera den Prim a la part del carrer del Carme, la qual loga la ciutat segons apar en la scrivania del consell.

Concellers y Obrers: extracció.

DIMECRES XXX. — Festa de S.t Andreu. — Fonch feta extractio de Consellers en lo consell general de consellers y foren extrets

mossen Galceran Cahors militar
mestre Vicens Castallo metge
mossen Joachim Setanti ciuteda } consellers
mossen Joan Servera mercader
mossen Jaume Colomer manya

OBRERS

micer Joan Magarola doctor en leys
mossen Joan Morer notari real.

REPILOGATIO o, sumari de les coses han fetes en la consellaria dels consellers del any M.D.LXXXVIII, que son mossen Galceran de Navel mossen Federich Roig Soler micer Francesc Guamis mossen Pere Alguer y mossen Jaume Encontre..... (1)

DESEMBRE

DIJOUS I. — En aquest dia vingueren en casa de la ciutat los quatre novells consellers acompanyats dels quatre consellers del any passat, essent absent lo magnifich conseller en cap mossen Galceran de Cahors per ser fora Barcelona, anaren a la seu per oyr missa y tornats lo R.m official del R.m bisbe absolgue primer los consellers passats y advocats y als verguers, y apres juraren los magnifichs consellers novells y hoiren sententia de excomunicatio y tambe los advocats y rational y advocat conforme es de costuma y esta continuat en lo libre de consells de la ciutat. — E fet lo sobredit enviaren un verguer a sa Ex.a per entendre y saber la ora que seria servit anassen a fer la visita que ordinariament li solen fer, y tornat dix lo havia trobat en lo llit molt de mala gana y cridant de la gota que tenia en les mans y peus y li havia dit que estava de molt mala gana, y que tenia en compte lo bon cuydado tenien y sere molt alegrat de tant bona extractio com n. S. era estat servit fos feta, y que veuria si dins tres o, quatre dies estaria en millor dispositio que ell los ho faria asaber.

Concellers y Obrers. Juraments.

Visita dels nous Concellers al Virey.

DIVENDRES IJ. — En aquest dia los magnifichs Consellers trameteren lo syndich al R.m bisbe de Barcelona dientli que sa SS. nols tingues per descuydats sino anaven a fer la visita que ordinariament se acostuma, y que ho havien dexat y dexaven per no haver pogut visitar a sa Ex.a per estar de mala gana que feta dita visita farien lo que deuen, lo qual respongue que estava molt be.

Idem al R.m Bisbe.

DILLUNS V. — En aquest dia se congregaren los estaments ho brassos en la diputatio en la qual Congregatio fonch present lo magnifich Conseller segon per ser lo cap absent y militar, y

Debats entre la Diputació y Concell Real.

(1) Si s' projectá aqueixa recapitulacio, no fou continuada en lo Dietari.

tornat en Casa de la ciutat feu relatio als altres Consellers com per los señors deputats ere estat proposat com en les congregations se eren tingudes a 8 y a, 9 de nohembre prop passat havien dat raho del estat en lo qual estaven los negocis ques tracten, y perque en lo memorial dels apuntaments fets per lo assiento de dits negocis ni havia alguns que no estaven resolts y perço no havien volgut dirlos ninguna cosa fins que tot estigues assentat pus se esperava de dia en dia resolutio, y lo que ha succehit es que don Joan de Queralt ha renuntiat al recors ab supplicatio per ell presentada en lo consistori, y tots los altres Caps del memorial de la manera que estan apuntats han aparegut be al Señor bisbe de Barcelona y al Regent y a don Miquel de Agullo que tractaven estos negocis, sols restava que lo señor virrey donas lloch a dit regent que pogues tractar ab sa Ex.ª y donarli raho del apuntament questa pres en los caps de dit memorial y ques done conclusio y fi en lo tracte, y a be que dit Regent sia anat molts dias no ha donat lloch dient estava mal y no per tractar ninguns negocis fins vuy que dit don Miquel de Agullo ha dit que lo señor Regent ha dit en resposta de tot lo tractat y consertat que sa magestat ha escrit al señor Virrey que no done lloch al Consert questa tractat ni a qualsevol altre que sia perjuditial a la jurisdiccio real, y que al mes llarch se poria concedir que totes les differenties del Consell real axi en la diputatio com en la ciutat se reduesquen sens exceptio de cosa alguna al mateix estat que tenian abans ques comensassen, y se remeten pera que en les primeres Corts se decidesquen ys determinen per los Jutges de greuges Declarant que per esta remissio no se adquiresca dret algu a alguna de les parts, dient dits SS. diputats que aquest es lo estat destos negocis y que vejen perso lo que apar se deu fer al servey de Deu y de sa magestat y benefici del General. — E per los magnifichs Concellers entes lo parer de molts Cavallers y ciutadans que eren vinguts acompanyant dit Conceller segon, fonch determenat se votas en nom de la ciutat en los brassos Que ates que en la resposta donada per lo señor Regent se enten que la voluntat de sa magestat es que nos done lloch al Concert questa tractat ni a qualsevol altre que sia perjudicial a la jurisdictio real, que sia feta enbaxada a sa Ex.ª dientli que lo tracte questa apuntat y resolt per medi de persones tant importants y graves ab voluntat de sa Ex.ª, lo qual no toca en res ni per res

a la auctoritat y jurisdiccio real, sia servit donar lloch en ques cloga dit tracte y Concert com esta apuntat ates es servey de sa magestat y benefici universal, y entretant estiguen los brassos ajuntats aguardant la resposta de sa Ex.ª — Lo qual vot de la ciutat prevalgue en los brassos y fonch feta perso electio de embaxadors entre los quals fonch ellegit dit magnifich Conceller segon, y havent trames a sa Ex.ª pera demanar ora lo trobaren en lo llit y dix estava indispost y que y tornassen lo endema que ell los daria resposta, la qual resposta fonch referida a dits SS. diputats y brassos y fonch determenat se tornas a trametre a sa Ex.ª dient que lo negoci que entenien tractar requeria promptitut y axil supplicaven fos servit donarlos llicentia y hora per anar una enbaxada, lo qual señor virrey respongue ab alguna manera de sentiment dient, «Que ni hoy ni manyana ni esse otro dia ni otro ni otro la daria» y entesa dita resposta per los SS. deputats fonch proposat en los brassos o, estaments que pus havien vistes les respostes de sa Ex.ª determinassen lo que devien fer, feta la qual propositio dit magnifich Conceller segon torna a consultar ab sos companyons y fonch resolt apres de ben tractat dit negossi que dit magnifich Conceller segon votas en nom de la ciutat que se fassa enbaxada y vajan nou persones a dit señor llochtinent General ab tal que entre ells no vaja dit magnifich Conceller y que expliquen y diguen a sa Ex.ª la enbaxada y lo que lo dia present es estat determenat, y no volentlos dar lloch ni hoir sa Ex.ª lleven sos actes y sen tornen y donen raho als brassos perque pugan deslliberar lo fahedor si se trametra a sa magestat o, lo que se devia fer, y axi fonch resolt y determenat per los brassos. Y encontinent fonch feta eleccio de nou persones per enbaxadors los quals essent ja ora tarda ab moltes antorxes y les masses altes anaren a casa de sa Ex.ª y essent alli arribats digueren als de la porta de camera que volian parlar ab sa Ex.ª y explicar una embaxada per part dels diputats y estaments, y fonchlos respost que sa Ex.ª estava de mala gana y nols podia hoir en aquella hora, y dits embaxadors requeriren se llevas acte de tot y sen tornaren y daren raho als diputats y brassos qui estaven ajuntats aguardant la resposta, la qual entesa fonch proposat per dits seños diputats se determenas lo que devian fer. Y dit magnifich Conseller segon tornat en casa de la ciutat referi als altres lo dalt dit y la propositio, y fonch determenat que votas que se proro-

gassen los brassos per lo endema y si nos podian prorrogar quesen cridassen peral depres dinar.

Segueixen dits debats.

DIMARTS VJ. — En aquest dia estant congregats los Brassos fonch proposat y dit per los SS. diputats que don Miquel de Agullo ere anat a parlar ab lo señor bisbe dientli lo estat y perill en que staven los negocis occorrents, y que dit señor bisbe se ere offert escriure a sa magestat pero que volia que tot paras fins tinguessen cobrada resposta, y tanbe que lo señor Regent havia significat que si tornaven a sa Ex.ª los hoiria y que perso se determinas lo ques faria, y vingut dit magnifich Conceller en casa de la ciutat fonch determenat que votas Que si lo señor bisbe es servit y per correspondrer a son carrech pastoral vol escriurer y avisar a sa magestat del que passa y del estat en lo qual estan estos negocis, enpero que no se pare ni dexe de tractar y resolre y cloure los negocis y que se envie a sa Ex.ª per ora y llicentia per ferli la embaxada que en lo dia de hair se deslibera, y tenint ora vajan dotze persones y entesa la resposta se deslliberera lo que apparra convenir y axi fonch determenat en los brassos, y se envia a sa Ex.ª per ora mossen Joan Pareja notari lo qual tornat referi que sa Ex.ª li havia respost que se troba vuy un poch millor graties a Deu, y que pera rebre la embaxada ab la decentia deguda y per acommodar a tanta gent li pesava no trobarse ab dispositio pero que pera dema a les honze ores ell procurara de estar de peus pera poderlos hoir y acommodarlos y respondrer ab mes commoditat, y mes dix que ells se donaven pressa del que nols conve, y que apres anantsen dit Pareja y essent ja a mija canbra sa Ex.ª lo crida y li torna a dir «enteneume, dich que pera dema a les honze ores poden venir» y entesa dita resposta se proposa pera que se determenas lo que se devia fer y ab esta propositio torna lo magnifich Conceller segon a casa de la ciutat y referi lo dalt dit en presentia de molts Cavallers y ciutedans que ab ell vingueren y fonch determenat per tots los SS. Concellers que votas: Que pus sa Ex.ª ha donada ora pera dema a les honze ores, que vaja la embaxada en la forma que ja esta deslliberat y que se convoquen brassos en manera que tornant los de la embaxada ya los brassos estiguen junts y a punt pera entendre la resposta y deslliberar lo que se aura de fer, y axi fonch votat y determenat per los brassos.

Nota. Que votantse en casa de la Ciutat lo dalt dit essent

alli convocats molts cavallers com dit es per aconcellar als magnifichs Concellers, un Cavaller no natural ni domiciliat en Barcelona digue algunes paraules en desacato del señor llochtinent General les quals los magnifichs Concellers no pugueren suffrir ni dissimular per ser dites en llur presentia, y perso digueren a dit Cavaller que altra volta fos mes remirat en lo que parlaria y que en llur presentia tingues lo acato se deu a sa magestat y a son llochtinent y que digues son parer y no mes. Aparegue molt be esta reprehensio.

DIMECRES VIJ. — En aquest dia se tornaren a congregar los brassos y se envia la enbaxada determinada a sa Ex.ª en la qual ana lo magnifich Conceller segon, y tornat en casa de la ciutat dix y referi que sa Ex.ª havia respost que tenia molta gana de donar contento als diputats y als brassos y a tota la terra, entenent que en lo tracte y consert apuntat noy ha cosa alguna que sia contra la jurisdictio y auctoritat real, per que siu fora ell no ho haguera suffrit ni tractat que per axo estave en loch de sa magestat, mas pus tenia amo y señor a qui tenia de dar raho com devia procuraria dema pus vuy esta millor en poder tenir la ploma en la ma, scriure a sa magestat y suplicarlo com confiave li fes merçe de que ell pogues acabar de cloure lo consert y tracte ja apuntat, y que tenia grans confianses que sa magestat ley concediria y faria la merçe de donar li credit com havia fet en altres negocis, y que ningu dels señors diputats ni dels brassos tenia mes gana de concloure dit tracte que ell, y que no se li daria res quel creguessen ho no creguessen mas que aquexa era sa gana, y que diguessen als señors diputats y als brassos que ell folgaria molt que scriguessen als homens ministres y agents tenen alli que informen largament al consell supremo que per ventura fins vuy no estave ben informat, perque ell enten que en lo tracte que vuy esta apuntat dientho axi altra segona volta noy ha cosa contra la jurisdictio real, y a la despedida li replica dit magnifich conseller com ha embaxador, dient que los señors diputats y brassos tenien aquexa confiansa de sa Ex.ª y que conclourie lo dit tracte ja apuntat Y responent dit virrey dix queu faria ab tota la brevedad possible y ques aquietassen. La qual resposta referida en los brassos y per tots entesa y encara que y hague diversos parers, fonch determenat se tornas a suplicar a sa Ex.ª fos servit cloure lo tracte apuntat scrivint a sa magestat o, altrament, y que se servesca

Segueixen los debats.

traure de la preso los presos que estan en ella per manament de sa Ex.ª segons que tot lo susdit refferi dit magnifich conseller als altres consellers.

Segueix dit negoci.

DIVENDRES VIIIJ. — En aquest dia los magnifichs consellers manaren ajuntar per sos verguers una gran prohomenia de ciutedans y militars als quals fonch proposat que per los señors diputats los ere estada enviada embaxada pregant los tinguessen a be de scriure a sa magestat y als embaxadors que son en cort per la present ciutat, dient los que per part de la ciutat supliquen a sa magestat que com ja sobre los agravis que se pretenien ser estats fets al general y sobre les pretensions axi del general com del real consell esta ja apuntat y determenat lo assiento y com deuen estar, que sie servit sa magestat manar al virrey clogue los apuntaments fets segons estave continuat en un paper que dits magnifichs consellers manaren legir per lo scriva del consell que per dits SS. diputats ere estat trames, pregant a dits prohomens los aconsellassen lo que podian y devien fer, y foren aconsellats que scriguessen a sa magestat y tambe als embaxadors segons seria y tenor de dit paper o, memorial, y que tambe enviassen a dir als diputats los donassen copia dels apuntaments perque millor poguessen scriure conforme adaquells, y axi enviaren y los foren donats y aquells te lo scriva del consell, y foren scrites letres a sa magestat y als embaxadors com en lo registre se conte. — E lo mateix dia essent avisats los magnifichs consellers per part de sa Ex.ª com estave ja de millor gana y per rebre la visita que ordinariament li fan los consellers novament extrets la qual per sa indispositio no havien feta, anaren a sa Ex.ª y li acomanaren la ciutat y lo que mes ordinariament se li sol dir digueren, y per ell foren rebuts ab gran compliment. — E consecutivament essent tornats en casa de la ciutat anaren a fer la visita ordinaria al R.^{mo} S.^{r} bisbe de Barcelona.

Visitas al Virey y al Bisbe.

Mostassaf: extracció. Administrador de plasses: extracció.

DIMARS XIIJ. — Festa de Sta Lucia. — Fonch congregat consell de cent y treta terna per mostasaph, y foren Joan Granollachs, Montserrat Muntal y Leandro Guirses, y parella de administradors Montserrat Mora notari de Barcelona y Monserrat Levaneres notari, y per lo sindich foren portades al loctinent general lo qual dix que ell pensaria y enviaria a dir lo que anomenaria.

DIMECRES XIIIJ. — En aquest dia lo magnifich conseller

segon feuho de voluntat del conseller terç a qui tocave, y per no volerho ell fer, cavalca y exerci offici de mostasaph fins que lo nou hagues jurat.

DIVENDRES XVJ. — Lo virrey elegi per mostasaph Leandro Guirzes y per administrador Monserrat Levaneres. Elecció dels dalt dits, per lo Virey.

DIUMENGE XVIIJ. — Anaren los magnifichs consellers a la festa de n. S.ª de Sperança se fa en s.ᵗ Agosti per la confraria dels corredors de orella, essent convidats per ells. Festa dels corredors de orella.

DIMARS XX. — En aquest dia jura mossen Leandro Guirzes mostasaph y encontinent cavalca y pres possessio. Mostassaf: jurament.

DIMECRES XXJ. — Festa de S.ᵗ Thomas. — En aquest dia entenent que alguns officials o, ministres del dret de la leuda de Mediona estaven al portal del carnelatge fent pagar als qui entraven porchs en Barcelona leuda, per lo porter del clavari sels requeri se levassen de alli y no exhigissen dita leuda protestant contra dells de tot lo que li ere licit, y no fonch levat acte per Hierony Oller notari de Barcelona perque no allegassen possessio, y encontinent sen anaren. Leuda de Mediona.

DIUMENGE XXV. — Festa de Nadal. — En aquest dia los magnifichs consellers tragueren les gramalles de grana folrrades de felpa parda y blanca mesclada y per ser tant obscura no par be, anaren a la seu ab sos prohomens. M.DLXXXVIIIJ Gramallas.

DILLUNS XXVJ. — Festa de S.ᵗ Esteve. — Anaren los magnifichs consellers al monastir de prehicadors com es de costum.

DIMARTS XXVIJ. — Festa de S.ᵗ Joan. — Anaren los magnifichs consellers a S.ᵗ Francesch, hoiren missa y sermo.

DIMECRES XXVIIJ. — Festa dels innosents. — Anaren a la seu los SS. consellers y hoiren missa a la capella dels Innocents.

M . D . LXXXVIIIJ

JANER

Ninou.

DIUMENGE I. — En aquest dia de mati anaren los magnifichs consellers a Sta Maria de la mar ahont hoyren offici y sermo com es costuma, y al depres dinar se ajuntaren a la plaça de s.[t] Jaume ahont vingueren tambe lo veguer y los consols de lotja y feta la agraduatio anaren a fer la cavalcada o, passada per lo Born ahont estave parat lo vidre, Pla den Llull davant los baluarts y altres parts acostumades, y tiraren los baluarts la artilleria.

Questió sobre lo donar pau.

DIVENDRES VJ. — Festa dels reys. — En aquest dia los magnifichs consellers tots sinch anaren a la esglesia del Pi com es acostumat essent primer convidats, y essent arribats comensa lo offici estant assentat a laltra part del cor a la primera cadira lo magnifich micer Jaume Planes doctor del real consell y tercera sala, y essent ja lo offici avansat ans de dir lo evangeli vingueren dos diputats y dos oydors ab masses altes y ab ells micer Pineda assessor y micer Bonet advocat fiscal llur, y lo dit micer Planes se leva fent loch als diputats retirant se cor avall en manera que segueren primer los diputats apres los oydors y apres dits micer Pineda y micer Bonet y apres de tots ells se hague de seure lo dit micer Planes, aparegue mal que bastave segues apres dels oydors y abans dels dits micer Pineda y Bonet, y continuant la missa al offertori vingue lo diaca als consellers perque offerissen estant y sens moures de les cadires, y lo sots diaca ana als diputats y oydors estant tambe en llurs cadires, y quant se hague de dar la pau per no haver de dar la pau los dits diaca y

sots diaca als consellers y diputats com sempre en dita esglesia y en semblant dia sera y es acostumat fer, pujaren al altar major dos bordoners ab ses capes y bordons los quals ab altres dos estaven en lo cor al faristol y prengueren pau del diaca y encontinent sen tornaren a baxar restant lo diaca y sots diaca al altar, y anaren juntament la hu als magnifichs cōnsellers y lo altre als diputats als quals donaren lo *osculum passis*, y aço se feu segons se entengue per orde de mossen Pau Siurana qui era obrer del Pi y official de la diputatio per no dar lo avantatge quels par se dona als consellers aportantlos pau lo diaca y als diputats lo sotsdiaca, no volent regonexer la precedensia que tenen los consellers a diputats, y perço feren esta novedat per la qual estigueren moguts los SS. consellers a no pendre pau, mas per no dar entenent res al poble dissimularen y enviaren a sercar als obrers y als capellans apres de ser sen anats los diputats y la major part del poble, y los donaren una reprehensio y correctio dient los quant mal havian fet en comensar y fer estes novedats y que era ocasio en que los consellers noy tornassen mes y posar dicensions entre los magistrats, y per no venir a semblants ocasions los magnifichs consellers ho han de desliberar en no anar per semblants festes, ho sino han de fer advertir que fassen com ses acostumat donant pau lo diaca y sotsdiaca y altrament no vagen, esta costuma nova es comensada per los frares de S.ᵗ Francesch a instigatio de diputats.

DIUMENGE VIIJ. — Anaren los magnifichs consellers a S.ᵗ Agosti per oyr lo offici y visitar la casa com es de costuma.

DILLUNS VIIIJ. — En aquest dia a les VIJ o, VIIJ ores de mati se troba mort violentment y degollat micer..... Aguilo doctor en leys y ab ell una dona qui ere muller de un daguer anomenat..... filla de altre daguer anomenat Ferran, y fonch trobat mort en un estudi de una casa que es del deganat de la seu la qual esta junta y apegada a la casa de la diputatio, en la qual estava dit micer Aguilo retirat per los negocis de la diputatio com feyen molts altres doctors que per aver aconsellat als diputats y aconsellar no gosaven passejar, y a dita casa se entrave per la diputatio no obstant tambe tenia porta al carrer molt junt a la seu Digues publicament que lo marit de la dona que fonch morta ab dit Aguilo ho havia fet, lo qual se retira a S.ᵗᵃ Caterina y envia a dir que ell ho havia fet, Lo S.ʳ bisbe mana que ni al dit micer Aguilo ni a la dona soterrassen en loch

Fet criminal.

sagrat, no se sab si manara altra cosa. Fonch cars terrible y en mala temporada per estar los negocis de la diputatio encara indecissos, Deu sia de tot servit. Los diputats feren rebre moltes informations, alli se pot veure lo succes.

Balls y mascaras: prohibició.

DIMECRES XVIIJ. — En aquest dia per ocasio de les males noves tenien de pesta y tambe per estar encara indecissos los negocis de la diputatio determinaren se fes y publicas crida prohibint los balls y les mascaras, y per no venir ab controversias ab lo loctinent general determenaren enviarley a dir primer perque no fes lo que feu lo any passat, y anaren mossen Miquel Joan Pons y Francesch Terre los quals no pogueren entrar per estar dit S.[r] loctinent de molt mala gana, E lo depres dinar enviaren al veguer que firmas la crida, lo qual dix que volia primer dir ho al virrey. Y per los dits consellers fonch enviat un verguer per demanar ora, y tornat referi que havia enviat a dir com ell volia parlar ab sa Ex.[a] y que li ere estat respost que aguardas a que hisques lo regent y lo veguer, y apres de aguardar gran estona lo porter de camara hisque y li havia dit que si venia per demanar ora per los dos cavallers que lo demati y eren estat quels digues vinguessen en la ora matexa, y que ell havia respost que no venia sino per parlar ab sa Ex.[a], y dit porter torna dintre y tornat exir y li dix que sa Ex.[a] estave en lo llit que fos per altre dia. — E lo mateix dia vingue lo veguer en casa de la ciutat escusant se als consellers com no havia fermat la crida y que havia dat raho a sa Ex.[a] y que estave prest de firmarla, com de fet la firma y se publica. — E lo dia mateix los SS. diputats enviaren a dir ab embaxada de tres cavallers als consellers que ja veyen com se differia de dia en dia la conclusio y remate del tracte y apuntaments fets per les differenties de la diputatio y real consell, quels suplicaven que ab embaxada o, altrament procurassen ab lo S.[r] virrey y bisbe y regent y fossen part que se acabas y resolgues, y per dits magnifichs consellers los fonch respost que ells ho farien de molt bona voluntat per lo que entenien convenie molt al servey de Deu y del rey y benefici publich. — E lo dit dia ja a la tarda foren avisats los magnifichs consellers com sere feta y publicada una crida de part del Capita general y per entendre lo que era manaren cridar los trompetes, los quals vinguts amostraren dita crida de la qual per manament de dits magnifichs consellers fonch presa y treta copia per mi Francesch Guamis

Diferencias en la Diputació.

regint lo offici de scriva rational y en presentia de dits consellers, la qual es del tenor seguent

CRIDA DEL CAPITA GENERAL

«Ara hoiats tothom generalment queus notifican e, fan a saber de part del Exmo señor don Manrique de Lara de la S. C. R. magestat conseller Loctinent y capita general en los principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Serdanya, que sa Ex.ª com ha capita general per sertes y justes.....» (1)

MARÇ

Agravis fets per lo Virey.

Divendres XVIJ. — En aquest dia estant los magnifichs Consellers absents los segon y quint hoint lo sermo y miserere en lo Spital general, son estats avisats com a causa que uns officials en lo Born (2) a casa de Pau Putganer banquer, havia molt gran tumulto de gent y que perillave de seguirse algun gran scandol, per haver alli en dita cassa uns officials que pretenien per força pendre y portar sen de dit banch Dos mil ducats per orde y manament del S.^{or} loctinent general Don Manrique de Lara, y que ere tanta la gent que tota la plaça del Born estava plena de gent y tambe la dita casa, y encontinent dits magnifichs consellers se congregaren en la casa de la present Ciutat ha hont hajustaren una molt gran promania de Cavallers y Ciutedans y advocats y en lo entretant manaren al scriva del Consell anas a casa de dit Putganer pera que ves y entenges lo que alli pasava yls fes relatio. Lo qual apres de tornat en casa la Ciutat entenent lo que passava, inseguint lo consell de dita promenia determinaran anar en casa del dit Pau Putganer per obviar que nos seguis alguns scandols dels quals se porien causar grandissims danys als poblats de la present Ciutat en deservey de Deu y de sa magestat. E arribats los dits magnifichs Consellers en la dita casa de Pau Putganer en la qual trobaren stava

(1) No sols está en blanch la continuació d' eixa crida, si que també apar un vuyt desde 'l 18 de Janer al 17 de Març.

(2) Eren anats?

plena de gent y la plaça del Born tambe plena de gent que ab difficultat se podie entrar en dita casa, trobaren en aquella un algutzir extra ordinari ques diu Pere Pau de Loselles ab altres officials lo qual hamostra a dits magnifichs Consellers lo manament que tenia del S.or loctinent general fermat de ma de aquell tant solament, lo qual fou legit per Hieronym Antic Canyelles scriva major del consell, y presa copia de aquell en presentia de dits magnifichs Consellers y de dit algutzir y de Francesch Ros y Joan Pareja notaris publichs de Barcelona y de molts Cavallers y persones que alli eren presents, lo qual cartell o, manament es del tenor seguent

«Sots veguer desta Ciutat de Barcelona, yreys con un notario que levante auto de lo que passare al bancho de Pau y Miquel Putganer del qual tomareys Dos mil ducados de dotze reales que el Miquel tenia offressido de dar a cambio a su magestat para la villa de Madrid a cierto pretio que conserto el vahedor Isunça, lo qual agora no quiere complir Pau Putganer que tiene el bancho. Y por ell desacato de faltar a su magestat esta promessa, le porneys al Carser a buen recaudo, y los dichos dos mil ducados entregareys al pagador de su magestat del qual tomareys apocha, y la trahereys al dicho vehador Isunça para que le aga cargo de ellos y a vos os de el recaudo necessario para vuestro descargo, y agua (1) las letras de cambio necessarias para que se pague como esta consertado a los dichos Putganers. Data en Barcelona a XVIJ de março 1589.

DON MANRIQUE DE LLARA

Por no paresser el sots veger, executareys vos Pere Pau de Lozelles algutzir extraordinario de su magestat este nuestro mandato, aun que entra ablando con ell sotzveguer etc. ut supra.

DON MANRIQUE DE LARA.»

Y vista la dita provisio feta contra forma de les generals constitutions privilegis usos y consuetuts de la present Ciutat, determinaren ab consell de una promenia de cavallers y Ciutedans y de molts doctors fer dos enbaxadas, la una al señor regent la cancelleria fentli entendre lo que passava supplicant lo

(1) Haga.

fos servit aconsellar al S.or loctinent general procehis ab termens de justitia y no de fet. A la qual enbaxada foren tramessos micer Pere Illa y micer Hieronym Guialmar los quals tornats digeren que lo S.or regent havie respost que per estar de mala gana no podie anar tant prest a perlar ab lo virey, pero que ell li envierie un billet y que dema ell y aniria. — Y la altra enbaxada fou tramesa de tres cavallers al S.or virey fentli entendre com entenent los magnifichs Consellers lo perill passava nos seguis alguns scandols e danys yreperables, eren anats a casa de Pau Putganer per obviar al perill en que esta la present Ciutat per los procehiments que sa Ex.a ha manats fer a sos officials, supplicant lo sie servit manar a dits officials no passassen en dit negoci mes avant y ques retirassen de dita casa, majorment essent ora tant tarda y de nits, que podrien causar succehirse alguns desordes en deservey de Deu y de sa magestat, a la qual enbaxada foren anats mossen Joan Luis Cornet Perot Amat y Joan Luys Llull. Los quals tornats refferiren havien explicada llur enbaxada a sa Ex.a lo qual los havie respost «que no queria sobre seure la dita execution antes queria que se passe adelante en la dicha execution, y que los conselleres no se vayan de alli antes quede alguno dellos a hezer acistentia a sus officiales pera que la dicha execution se haga como tiene mandado.» — Y vista la dita resposta per sa Ex.a feta a dita enbaxada, y entessa una embaxada a dits magnifichs Consellers feta per part dels S.os diputats fentlos entendre com estaven junts en la diputatio y havien manat juntar brassos pera veure lo que convindria fer per reparatio dels agravis que tenen entes fa lo S.or loctinent general en fer la executio dalt mencionada contra forma de les generals Constitutions, offerint se promptes a ses magnificencies ab tot lo que iustitie ells ab son offici porien fer en dit negoci y tenen obligatio. — Y tambe entes que sa Ex.a havia trames a dir a dit algutzir que passas avant la executio y no paras aquella fins que li fessen molt gran resistentia, ab consell de altra promania y dels advocats que alli eren desliberaren fos feta altra enbaxada de quatre Cavallers al S.or virey per major descarech llur y de llur offici e perque mes justificadament la dita Ciutat puga dar raho y representar dits agravis a sa magestat y procurar lo reparo y remey de aquells, la qual manaren reduhir en scrits perque nos pugan trestocar les paraules de dita embaxada E perço enbiaren a fer aquella a mossen Joan Luis Cornet

Joan Miquel Pons Perot Amat y Joan Lluis Llull y que lo scriva del consell ab dos altres officials de la dita Ciutat notaris de Barcelona acompanyassen la dita enbaxada y dit scriva del consell legis aquella a sa Ex.ª La qual enbaxada arribada devant de sa Ex.ª suplicantlo fos servit hoir aquella la qual aportaven en scrits pera que lo scriva del Consell de la Ciutat legis perque nos trestocassen peraules en aquella, sa Ex.ª respos «que no queria oir papeles ni aceptar aquells que primero no fuessen habilitados por el regente o, canceller, y no quiere dar lugar para ello en otra manera» y replicant los dits enbaxadors que no ere requesta lo que portaven sino enbaxada la qual supplicaven altra vegada a sa Ex.ª volgues oir, lo qual dix «no quiero que se leya que primero no sea abilitada como tengo dicho.» Y replicant dits enbaxadors que altres vegades se li eren dades enbaxades en scrits, que suplicaven fos servit oir la que ells portaven y respos «que si otras vezes lo havie hecho avia sido advertido del consejo, que no lo devia hazer ni permitir que no fossen habilitades primero por el regente o, canciller.» Y demanant licentia dits embaxadors pera que se levas acte com sa Ex.ª no volie oir la dita enbaxada que per part de la Ciutat venien a ferli, sa Ex.ª respos «que ni esso tan pocho lo sufriria» Y vist dits enbaxadors que no volie ni oir la enbaxada ni suffrir se levas acte de no voler aquella oir, de peraula lo supplicaren que al menys fos servit manar que los officials sen anassen de casa de Putganer per esser tant de nits, y dit S.ºʳ loctinent respos «que ell havie dado orden que ysiessen algun poco de inventario y se fuessen, y no se procehesse a mas hasta manyana» La qual enbaxada que en scrits aportaven dits enbaxadors es del tenor seguent

«Ex.ᵐᵒ Señor»

«Los consellers de la present Ciutat tenen obligatio y acostumen quant temen algun scandol en la present Ciutat procurar per les millors vies que poden de obviar en aquell y quant es mester aconsellar a sa magestat y a son loctinent general lo remey per dit effecte convenient, y perço entenent que per manament de V. Ex.ª se feye executio en casa de Pau Putganer mercader y banquer de la present Ciutat per certa quantitat que se asereix per V. Ex. Miquel Putganer haver promes de dar a cambi a V. Ex.ª o, a sa magestat, y que en dita executio ere

notori no havie entrevingut ferma ni consell de Canceller vicicanceller o, Regent la cancellaria ni alguna conexensa de causa, lo que es necessari conforme a constitutions privilegis y libertats de la terra y de la present Ciutat Y que sobre aquella se recelave de algun scandol per lo molt poble que acudia a la casa de dit Putganer, ha aparegut a dits consellers per complir ab dit son offici y carech anar a casa de dit Putganer pera obviar y fer part no se seguis alli algun sinistre succes. Y per ser ora tan tarda entenent lo que passava han determinat enviar enbaxada a V. Ex.ª com ja lan enviada supplicant fos V. Ex.ª servit manar sobreseure en dita executio y que lo official qui tenia manament de V. Ex.ª de fer aquella sen anas de dita casa y no passas mes avant per les dites y altres molt justes y convenients causes E com V. Ex.ª a dits Enbaxadors haja respost en effecte que no volie sobreseure dita executio ni que lo official sen anas, ans que continuas aquella y que dits consellers acistissen a ella, per ser les dites coses molt extraordinarias perilloses y danyoses a la quietut de la present Ciutat, no essent com no es lo offici de dits consellers acistir a ningunes executions majorment com se fan com aquesta sens conexensa de causa y no servat lo orde degut, ha apparegut que no obstant la dita resposta devien tornar a supplicar y aconsellar a V. Ex.ª lo mateix, perço perque millor conste de son descarrech los dits consellers suppliquen a V. Ex.ª sie servit manar fer lo que li tenen supplicat ab dita Enbaxada Advertint tambe que dit Putganer es depositari o, comandatari de diners de viudes pubills misserables persones y ecclesiastichs religiosos y altres que estan admirats y affligits de la dita executio y manament de V. Ex.ª, altrament seran forçats per lo repos y quietut de la present Ciutat y dels habitants en ella donar ne raho a sa magestat y fer lo que mes avant tenen obligatio per sos carechs y officis. Etc.»

Y en lo entretant eren anats dits quatre Cavallers a fer dita enbaxada, arriba en dita casa de Pau Putganer lo secretari Costa y Alos procurador fiscal y dit Costa dix a dits magnifichs Consellers que sa Ex.ª los enbiava alli pera quels diges que manava als officials se retirassen per ser la ora tant tarda, com de fet sen anaren, y dits magnifichs consellers sen tornaren en casa la Ciutat per entendre los S.ors diputats tenien los brassos junts y ere

anat a naquell lo conseller terç per entendre la propositio que en dits brassos se farie, y entessa aquella y que los brassos havien determinat tornar a juntar dits brassos per al sendeman, perço los magnifichs consellers determinaren ajustar lo Consell de cent per donar raho del que ha passat pera que lo dit Consell puga desliberar lo que aparexera se deu fer per esta Ciutat considerant que nos te seguretat que dites coses stigen alenades (1) com conve al benefici repos y quietut de dita Ciutat.

Sobre dits agravis.

DISAPTE XVIIJ. — En aquest dia se ajuntaren los brassos en la casa de la diputacio ab asistencia del magnifich conseller Setanti com a cap del bras real, essent absent lo magnifich conseller segon fora de la present ciutat per negocis de la ciutat en Flix baronia de la ciutat, en los quals brassos fonch proposat que als diputats los eren estats algunes persones dit dia desobre dit ço es a la matinada, donant quexa que lo banch de Pau Puigjaner estava tancat per alguns agravis y exequtions manades fer per sa Ex.ª contra la persona y bens de dit Puigianer essent contra constitucions y libertats de la terra. — E tornat dit senyor conseller Setanti en casa de la ciutat acompanyat de molts cavallers y ciutedans y puiats en la Sala del consell de cent ahont estaven los restants magnifichs senyors consellers per lo consell ques tenia de ajuntar y tenir per lo effecte de donar raho en aquell del que lo dia abans acerca de dites coses se ere succehit, digue y refferi la dita proposicio devant de dits senyors consellers y de alguns cavallers y ciutedans cridats per promens pera pendrer lo vot de dits senyors consellers y promens, que tenia de fer y votar a la dita proposicio en dits brassos feta, y axi fonch aconsellat que per part de dits senyors diputats y brassos se fes una enbaxada a sa Ex.ª suplicantlo fos servit de cessar la exequtio instada y comensada en casa de Pau Puigianer y fer annullar cassar y revocar los procehiments y enantaments fets per sa Ex.ª de dita exequtio attes son contra constitutions privilegis capitols de cort usos y consuetuts de la terra. — E apres lo mateix dia despres dinar, estant ajuntat lo consell de cent en la sala ordinaria de la ciutat y tambe los brassos en la casa de la diputacio ab asistencia del dit magnifich conseller Setanti y entesa la proposicio de dits brassos, refferi y relata aquella en dit consell ço es si per raho dels agravis se

(1) Allenades?

preten se fa a la diputacio per sa Ex.ª se faria altra divuytena de la que se feu a XXIIJ de fabrer proppassat en dits brassos, y fonch aconsellat que en dits brassos votas ques fes una divuytena per tots los dits caps la qual divuytena tambe comprengues los agravis fets a Pau Puigianer banquer.

Los agravis son los seguents

«Si los officials de la bolla y general tenen velles (1).

Si acabar de pagar los treballs que han tengut los doctors officials del general y altres persones que an asistit y entrevingut en los negocis de les contensions que han tingut ab los doctors de la tercera sala, toca a la 18.ª de la conservacio de la jurisdiccio o, si se ha de fer altra divuytena.

Que lo procurador patrimonial dels comtats de Rossello y Serdanya ha pressos uns diners a ciutedans de Barcelona y (2) havien pagat lo dret al general.

Que sa Ex.ª ha manat no se spedesca la causa dels Alberts fins micer Puig sie arribat.

Que lo virey com a capita general ha fet declarar la marcha contra los provincials de Arago sens servar la forma de les constitucions y no podent ho fer.

Que sa Ex.ª ha manat donar licentia de fer pedrenyals y donar licentia a, alguns quen porten, y castigar a altres per portarne.

Item a qui toca la executio de la visita.» — En aquest die los dits magnifichs Consallers desitjant asertar acerca dels negocis concorrents, convocaren Consell de cent pera dir y proposar en aquell lo que lo die abans se here seguit en lo Born en Casa de Pau Puigganer, lo qual consell ajustat apres de haver dada raho en aquell del que havia passat, son arribats en dit consell los consols de lotja ab masses altes acompanyats del stament mercantivol y altra molta gent quels acompanyaven, y entrats que foren dins del consell estava assentat lo Consol militar anomenat mossen Miquel de Llassera entre lo Conseller quart y quint mossen Joan Mitjans mercader surrogat en lloch de mossen Simon Canyet consol mercader absent de la present ciutat assentat apres del Conseller quint E los altres mercaders qui ab ells venien se assentaren entre los mercaders qui eren de Consell

(1) Vetlles?
(2) Que?

de cent, explicaran a dits magnifichs Consallers y Consell de Cent lur embaxada ço es que de part de tot lo stament mercantivol tenien orde de explicar representant los agravis se heren fets per sa Ex.ª lo dia abans en casa de Pau Puigianer procehint de fet y ab manaments simples y no despedits per la real Cancellaria del modo y manera que manaments de executio deuen y se tenen de despedir, contra les generals constitucions privilegis ussos y consuetuts de la present ciutat y principat de Cathalunya E com dites coses directament pertanyen mes a dit stament mercantivol fer y instar, que dites coses tornen en son lloch com se deu fer per esser dit Puigianer banquer de la present ciutat y esser molt acredentat, y dits mercaders negociar ab polises y altrament dels dines tenen en dit banch, lo que seria y causaria gran dany a ells si dites coses no se adobaven, perço supplicaren a dits magnifichs consallers y al savi consell de cent ajustat que en dites coses y volguessen mirar, y fer y tornar a lloch y remediar uns tans manifests agravis com sa Ex.ª feya no tant solament per lo que tocava a dit Puigianer per esser ciuteda de la present ciutat, pero encara per los interessats en dit banch habitans en la present ciutat y principat de Cathalunya, la qual Embaxada feta y explicada Als quals fou respost per dits magnifichs Consallers que per dit effecte estava lo dit Consell ajustat y congregat y que dit Consell tindria mirament qual en tals coses se deuen tenir E fora que foren de dit consell dits Consols y embaxada ab los demes eren venguts, restant lo Consell ajustat ans de passar avant en dites coses per part de Pau Puigianer fou presentada a dits magnifichs Consallers y Consell de cent una supplicatio del thenor seguent

«Molt Ill.es señors»

«En lo mes de octubre proppassat Pau Tarrega Corredor de Cambis ana a parlar ab Pau Puiggener pregant lo que donas a cambi pera Madrid al Ex.im señor don Manrique de Lara loctinent y Capita general ab sotascrita de Pedro de Isunça, o, de Bernardino de Ara, dient li que sa Ex.ia faria que seria pagat en dita part de Madrid, al qual dit Puiggener respongue que no tenia diners y que li pesava com no podia servir a sa Ex.ia E vuyt dias apres don Joan de Camallonga Veguer de la present Ciutat trobant a dit Puiggener, li digue quel seguis y sen

anas ab ell pres per manament de sa Ex.[ia] y que nol podia dexar per totas las fianças que li podia donar, y aportal a les carsers Reals ahont stigue pres per spay de tres horas perso que Joan Sauri son honcle acaba ab sa Ex.[tia] fos servit relaxar lo, y essent relaxat-sen ana dret a llotja y estant alli, una hora, o dos apres li vingue a parlar lo sobredit Pedro de Isança dient li de part de sa Ex.[a] li fes servey de dexarli a cambi pera la dita vila de Madrid dos, o, tres mil ducats, al qual dit Puiggener respongue lo mateix que havia respost al sobredit Pau Tarrega y per no haver volgut dexar dits diners, lo mateix vespre Federich Pol Aguazil ordinari y Monserrat Palau comissari ab altres officials Reals anaren a sa casa de dit Puiggener de manament de sa Ex.[ia] yl prengueren yl portaren en la preso yl posaren a la gonguera (1) ab una cadena al coll, ahont estigue quatre dies fins a tant que lo dit Joan Sauri y Miquel Puiggener son germa hagueren tractat y resolt ab sa Ex.[tia] que dit Puiggener li donaria cada mes sis centas lliuras de las quals sa Ex.[tia] li faria consignaçio pera que cobras aquellas de la Ballia general de Valençia, y que donas mil y tres cents scuts a cambi a micer Marti Joan Franqueza quondam Thezorer pera la corrent fira de Lio, y de fet en compliment de dit tracte dit Puiggener ha donat y posat tres mesadas que importan mil y vuytcentes lliures a Diego de Salzedo Thezorer de sa Ex.[ia], sens sperança de poderlas cobrar sino ab molta difficultat per no haver volgut acceptar dita consignaçio la dita Ballia general de Valençia, y dona axi mateix dits mil y trescents scuts a cambi a dit micer Franqueza pera la fira de Sans de Lio que les hores corria les lletres, del qual cambi no son stades pagades y perso son tornades a protest.— E a 16 del present mes de mars Sebastian Costa secretari de sa Ex.[tia] a les deu hores demati ana a parlar al dit Puiggener dientli de part de sa Ex.[ia] li fes servey de dexarli mil y sinchcents ducats y si mes podia mes, fins en tres mil, al qual dit Puiggener respongue que no tenia possibilitat de poderho fer y que li pesava de no poder fer aqueix servey a sa Ex.[ia], y dit secretari Costa li dix que ell tornaria dita resposta a sa Ex.[ia] y que temia que no fes algun procehiment contra ell. Y anant sen dit Puiggener en llotja troba alli a Francesch Puiggener, Gabriel, Francesch y Geronym Vidal los quals li digueren que

(1) Calabosso? Cova?

Pedro Isunçá lo sercava pera manllevarli dines per ha sa Ex.[ia], y quels havia asseñalat que si nols dexava lo manaria posar en la preso axi com havia fet la altra vegada, E lo mateix vespre lo dit Pedro de Isunça ana a casa de dit Puiggener dientli de part de sa Ex.[ia] que havia menester Tres mil duccats per coses tochants al servey de sa Magestat a cambi pera Madrid al preu que correria en la plaça, y responent li dit Puiggener lo mateix que havia respost a dit Costa y que ja lo dit Costa li havia parlat sobre lo mateix li respongue dit Pedro de Isunza que eren negoçis differents, y que si no socorria a sa Ex.[ia] que li pesaria y que vindria ab lo mateix medi de laltra vegada de posarlo en preso ab una cadena al coll, E per lo que al vespre lo havisaren que lo sots veguer era en sa casa ab quatre alabarders y molta gent per temor no se uzas ab ell alguna rigor, determina de posarse dins santa Maria de la mar ahont vuy per dit respecte sta retirat, y estant dit Puiggener retirat en dita iglesia a deset del dit present mes de mars ana Pere Pau Lozelles Alguazir extraordinari ab Pere Alos procurador fiscal y altres a casa de dit Puiggener, pera pendre de son Banch dos mil ducats de dotze Reals ab un manament firmat de sa Ex.[ia] del thenor seguent (1).

E per quant molt Ill.[es] señors lo sobredit manament es no sols contra disposicio de dret comu pero enchara contra les generals Constitucions per no esser dit manament passat per Cançellaria ni firmat del magnifich Regent la Cançellaria ni de altri ni sotascrit de scriva algu de manament ni persona altra publicha, y specialment contra la Constitucio del Rey don Ferrando segon per la segona Cort de Barçelona cap. I en lo titol de Audiencia y Consell Real, y contra la Constitutio del Rey en Marti en la Cort de Barcelona cap. I en lo titol de offici de Cançeller e del Viçi canceller, y en quant dit manament es fet sens conexensa alguna de dret y sens presehir citatio ni altres termens de justitia es contra la Constitutio del Rey en Pere 2.[on] en la Cort de Barcelona cap. 24 25 en lo Titol de Violença e restitutio de despullats, y contra la vulgar Constitutio Clarificant y contra los privilegis del present principat de Cathalunya disposant sobre lo libero comersi, ademes que dit manament es per-

---

(1) S' omiteix aqui la copia de dita provisió, per apareixer ja continuada en la jornada anterior de 17 de Març.

judicial a totes les universitats, iglesies monestirs y ospitals y en perjuy de tots los singulars de aquell y fora de aquell qui tenen dines en lo Banch de dit Puiggener, los quals com no sien de dit Puiggener sino de dites universitats, monestirs y particulars y nos poden donar sino a sos amos qui tenen aquells depositats y recondits en dit banch, y senyaladament dit manament es impeditiu de bens de molts particulars y particularment de sta Ciutat E com de dit manament resulta molt gran prejudici al be publich y al dit Pau Puiggener per haver de star retirat y no poder assistir en dit banch. Perso y altrament dit Puiggener supplica a V.^{s} m.^{s} sien servits de intercedir ab sa Ex.^{tia} y aconsellarli y en quant a V.^{s} magnificenties es permes tant per dispositio de privilegis com altrament per la autoritat del carrech de V.^{s} magnificentias instar que nos passe avant en dits procehiments Lo offici de V.^{s} magnificenties implorant etc.

Altissimus etc.

PI. — FONTANET.»

Les quals coses totes enteses y considerades per dit consell determina ques fes una Embaxada a sa Ex.ª restant lo Consell axi com estava congregat y ajustat, al qual anassen los magnifichs consalles acompanyats de promens supplicant aquell que fos servit de revocar cassar y anullar los procehiments fets y manats fer en casa de Pau Puigianer, com aquells sien estats fets contra constitucions privilegis capitols de cort ussos y costums de la present ciutat y principat de Cathalunya, la qual embaxada encontinent ab tot effecte per executio de la desliberatio de dit consell haguda hora de sa Ex.ª li fou feta, en la qual son anats los magnifichs consallers acompanyats de promens y molta altra gent y essent en presentia de dit loctinent general li fou explicada la embaxada seguent

«Ex.^{im} señor — Lo consel de sent lo qual vuy esta junt en casa de la siutat nos envia per part de dita siutat a suplicar a v. ex.^{a} sia servit manar cassar anullar y revocar tots los proseyments fets per v. ex.^{a} y per sos ofisialls contra la persona y bens de Pau Puyggener com a fets contra constitusions de Catalunya y privilegis de aquella husos y costums de aquest principat y contra nostras libertats, les qualls constitusions y privi-

legis te v. ex.ª solemnament jurats, quen fer ho v. ex.ª sera fer molt gran servey a Deu y al rey y en molt gran quietut de aquesta siutat.»

Lo que responge.

«Es asi que yo mande executar por mis ofisiales el banco de los Puiggeneres por estar en nombre de los dos ermanos, por lo que el Miquell Puiggener me havia prometido de darme dos mil ducados a cambio para Madrit los quales avian de servir para varar la galera capitana esta a la dresana, y como no pensava se vararia tan presto no se los avia pedido, mas como tengo entendido que vienen galeras para vararla por los trenta deste, hise pedir al ditxo Puiggener ditxos dos mil ducados a cambio, y como dixese y determinase de no darlos y no tener dineros del rey para varar ditxa galera y ser de su servisio del rey se varase, me enoge con ell y aun no se me ha pasado el anogio, y asi mande se hisiese ditxa execusion. Mas como por su parte y de la siudat con dos en baxadas menbiaron a pedir retirase los ofisiales de la casa de ditxo Puiggener y cesase la execusion por ser tarde, lo mande asi vendo avian ydo en ditxa casa por apesiguar el tumulto de gentes que ali avia y lo que ali podriera sucsederse. Y entendiendo que el general y diputados pretenden lo mesmo, que ditxa execusion es contra constitusiones y libertades del ditxo prinsipado las quales nunca yo he ronpido ni contravenido a ellas como en las ocasiones se me han ofresido lo han podido ver, les he respondido a una enbaxada me han etxo lo mismo. Y que si pretenden ronpiminto de constitusiones, quen biasen un letrado ho abogado de la diputasion a tractarlo con el regente, que si resolvian avia ronpiminto de constitusion ninguna que lo mandaria remediar, y que lo mismo nos desia a nosotros ofresiendo lo mismo viendo al regente huno de nuestros advocados.»

«Replicaseli que nosaltres per nostros advocats y altrament teniam molt de veras entes que lo que sa ex.ª avia fet y manat era contra constitusions y nostras libertats y que no teniam para que enviar a tractarho ab lo regent, y que de aso se podia sertificar sa ex.ª per si perquera molt sert sa ex.ª en lo que avia de manar en cosas de justisia o avia de fer ab parer del cansaler o regent la cansalaria y los de son consell, y que no

podia sa ex.[a] ab sa sola firma y per provisio de cambra fer senblants ni altres execusions ny actes.»

«Digens en resulusio, «quel abria paraser de los de su consegio manyana, y que si entendiese ditxa esecusion y prosehimiento ser etxos contra constitusiones quel lo mandaria remediar.» (1)

Segueixen los debats sobre dits agravis.

DILLUNS XX. — E dit dia entre nou y deu hores demati estant ajustats en casa de la ciutat en la sala ordinaria vulgarment dita de consell de trenta, vingue devant de dits magnifichs consellers micer Pere Aylla en quiscun dret doctor ciuteda de Barcelona lo qual digue y refferi com a les set hores de matinada li ere vingut en sa casa un patie del senyor regent, lo qual li havia dit que lo senyor regent lo demanava y que a set hores y mitia ell dit micer Aylla anas en sa casa a parlarli, lo qual micer Aylla y es anat a la mateixa hora li havie dit lo patje y anas, y dit senyor regent li ha dit que anas a dits senyors consellers yls digues que dit senyor regent li havia dit que lo senyor virey avia manat nos passas avant en la executio de Pau Puigianer, y que apres de haver los ho dit se li tornas resposta E fonch li respost a dit micer Aylla per dits senyors consellers que hagut parer de sos advocats y de altres persones ab los quals se acostumen y solen aconsellar, veurian lo que sobre lo refferit per dit micer Aylla se tindria y devia fer E apres dits magnifichs consellers Convocats los advocats de la casa foren aconsellats que micer Serra altre dels advocats de la ciutat juntament ab mossen Canyelles scriva del consell, anassen en casa del senyor regent per entendre mes particularment lo que dit senyor regent havia dit a micer Aylla E apres despres dinar a les tres hores, estant ajuntats los dits magnifichs consellers en dit loch vingue dit micer Aylla y digue a ses magnificencies com estant dinant lo senyor regent lo havia tornat enviar a sercar per lo mateix patie que tornas a parlar ab dit senyor regent, y dit micer Aylla a les dos hores y mitia poch mes o, mancho apres de haver dinat, ana a casa dit senyor regent lo qual li digue que tornas als dits senyors de consellers yls digues que lo senyor Virey li havia dit que havia entes que lo manament

(1) Los molts erros, ja de ortografía, ja de gramática, que se observan en las darreras planas y sobre tot en la present, cal atribuhirlos més que á la época, á la ignorancia del qui escrigué.

havia fet a Pau Puigianer ere contra constitucions, y que havia ja manat ques sobresegues en la executio y nos passas avant en ella y que tambe assegurava la persona de dit Pau Puigianer, y que podia tornar a sa casa sens peril de pendrel E feta y refferida la enbaxada per dit micer Aylla a dits magnifichs consellers se li respongue per dits magnifichs consellers que si be dit senyor virey asegurava la persona del dit Puigiener y manava cessar dita executio, se havia no obstant de revocar cassar y anullar les provisions y manaments fets en dita executio per raparo de dits agravis, y que axi o, anas a dir al senyor regent de part de dits senyors consellers no obstant tenian per cert trobaria alli a micer Serra per lo dit effecte com desobre esta dit y declarat.

(En lo marge apar la seguent nota)

Aci fa a posar la revocatio feta per sa Ex.ª ab acte publich lo qual te lo senyor conseller en cap (1).

AGOST

Peste.

DIMECRES XVJ. — Que feren relatio dels cossos se heren morts de mal de pesta, y fonch feta la dita relatio per parroquies, que des del primer dia de juliol fins al dit dia de setze de agost foren tres millia trescents y tretse, ço es morts y soterrats

A la seu foren soterrats	CC.LXXXIIIJ	entre cossos y albats	3313
Sta. Maria de la mar .	CCC.LIIIJ	entre cossos y albats	
En lo Pi.	I.ᴹD.XVIJ	cossos	
St. Just.	C.LXXVIIIJ	cossos	
St. Jaume.	XX	cosos	
St. Miquel	XVIJ	cosos	
St. Culgat	XJ	cosos	
St. Pera.	XXX	cosos	
Sta. Eulalia merita . .	IIIJ	cosos	
St. Francisco de Paula	D.LXXXVJ	cosos	
Los Angels.	CC.XXXXVIIIJ	cosos	
Lo spital general . . .	LX	cosos.	

(1) Desd' esta última jornada de 20 de Març á la de 16 d' Agost, hi ha un altre vuyt. Sería per rahó de la peste ó per dessidia del mateix scrivent?

Dijous XVIJ. — De pesta 134.

A la seu. . . .	XXV	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	XXV	St. Pere. . . .	VIJ
Al Pi	XXV	Sta. Eulalia . .	I
St. Just	IIIJ	Lo spital . . .	XXIIIJ
St. Jaume. . .	I	St. Francisco .	XV
St. Miquel. . .	I	Los Angels . .	V

Divendres XVIIJ. — De pesta 110.

A la seu. . . .	XX	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	XVIIJ	St. Pere. . . .	VIIIJ
Lo Pi	XXV	Sta Eulalia no ningu.	
St. Just	IIIJ	Lo spital . . .	XX
St. Jaume . . .	I	St. Francisco .	V
St. Miquel. . .	I	Los Angels . .	IIIJ

Dissapte XVIIIJ. — 818.

A la seu. . . .	VIIJ	St. Culgat. . .	
Sta. Maria. . .	XX	St. Pere. . . .	V
Lo Pi	XVIIIJ	St. Francisco .	I
St. Just	IIJ	Los Angels . .	V
St. Jaume. . .		Lo spital . . .	XXVJ
St. Miquel. . .			

Diumenge XX. — 131.

A la Seu . . .	XJ	St. Culgat. . .	
Sta. Maria. . .	XX	St. Pere. . . .	IIIJ
Al Pi	XXV	Lo spital . . .	LX
St. Just	IIIJ	St. Francisco .	IJ
St. Jaume. . .		Los Angels . .	V
St. Miquel. . .			

Dilluns XXJ. — 145.

A la seu. . . .	VJ	A St. Culgat .	I
Sta. Maria. . .	XXXIJ	A St. Pere . .	IIIJ
Al Pi	XVIJ	A Sta. Eulalia	
A St. Just. . .	IIIJ	Al spital . . .	LXXV
A St. Miquel .	I	St. Francisco .	IJ
St. Jaume. . .		Als Angels . .	IIJ

DIMARTS XXIJ. — 148.

A la seu. . . .	XVJ	St. Culgat. . .	V
Sta. Maria. . .	XXV	St. Pere. . . .	
Al Pi	XXVJ	Sta. Eulalia no res.	
St. Just	VIIJ	St. Francisco .	IJ
St. Miquel. . .	IIJ	Al hospital . .	LVJ
St. Jaume. . .	I	Als Angels . .	VJ

DIMECRES XXIIJ. — 137.

A la seu. . . .	VIIIJ	St. Culgat. . .	I
A Sta. Maria .	XXXIIJ	A St. Pere . .	IIJ
Al Pi	XXJ	Sta. Eularia no res.	
A St. Just. . .	VJ	St. Francisco .	V
A St. Miquel no res.		Als Angels . .	VIIJ
St. Jaume. . .	VJ	Al espital . . .	XXXXV

DIJOUS XXIIIJ. — 131.

A la seu. . . .	XX	A St. Culgat .	I
Sta. Maria. . .	XXXI	A St. Pere . .	IIIJ
Al Pi	XXIIIJ	St. Francisco .	IIIJ
St. Just	IIJ	Sta. Eulalia . .	I
St. Jaume no res.		Als Angels . .	IIJ
St. Miquel. . .	IJ	Al hospital . .	XXXVIIJ

DIVENDRES XXV. — 159.

A la seu. . . .	XIIIJ	A St. Culgat .	I
A Sta. Maria .	XXVIJ	A St. Pere . .	VJ
Al Pi	XXXVJ	A Sta. Eularia	I
A St. Just. . .	VJ	St. Francisco .	VJ
A St. Miquel .	IJ	Als Angels . .	X
A St. Jaume .	IJ	Al hospital . .	XLVIIJ

DISSAPTE XXVJ. — 151. — En aquest die fonch capturada la persona de mestre Bernat Rigaldia y sos companyons lo qual anava curant de pesta per la present ciutat, y conduhit per la ciutat a quoranta reals.

A la seu. . . .	XII	A St. Just. . .	VIIJ
A Sta. Maria .	XXV	St. Jaume. . .	IJ
Al Pi	XXIIIJ	St. Miquel. . .	IJ

St. Culgat. . .	I	St. Francisco .	VJ
St. Pere. . . .	IJ	Als Angels . .	VIIIJ
Sta. Eulalia no res.		Al hospital . .	LX

DIUMENGE XXVIJ. — 176.

A la seu. . . .	XX	St. Culgat. . .	IJ
A Sta. Maria .	XXXXIIJ	St. Pere. . . .	X
Al Pi	XXVJ	Sta. Eulalia no res.	
St. Just	X	St. Francisco .	VIJ
St. Jaume. . .	IJ	Als Angels . .	XIJ
St. Miquel no res.		Al hospital . .	XXXXIIIJ

DILUNS XXVIIJ. — 153.

A la seu. . . .	XIIIJ	St. Culgat no res.	
A Sta. Maria .	XXXXVIJ	St. Pere no res.	
Al Pi	XXXVJ	Sta. Eulalia no res.	
A St. Just. . .	IIJ	St. Francisco .	V
St. Jaume. . .	I	Als Angels . .	VJ
St. Miquel. . .	IIJ	Al hospital . .	XXXVIIJ

DIMARTS XXVIIIJ. — 173.

A la seu. . . .	XXIIIJ	A St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XXXJ	St. Pere. . . .	VJ
Al Pi	XXXVJ	Sta. Eulalia . .	I
A St. Just. . .	VJ	St. Francisco .	VIJ
A St. Jaume. .	I	Als Angels . .	X
A St. Miquel .	I	Al hospital . .	L

DIMECRES XXX. — 144.

A la seu. . . .	XV	A St. Culgat no res.	
A Sta. Maria .	XXXIJ	A St. Pere . .	V
Al Pi	XX	Sta. Eulalia no res.	
A St. Just. . .	X	St. Francisco .	VIJ
St. Miquel. . .	I	Als Angels . .	XIIJ
A St. Jaume. .	IJ	Al hospital . .	XXXVIIIJ

DIJOUS XXXJ. — 292.

A la seu. . . .	XXIJ	A St. Just. . .	VIIIJ
Sta. Maria. . .	XXXXIJ	St. Jaume . . .	IIJ
Al Pi	XVIJ	A St. Miquel .	IIJ

A St. Culgat .	I	St. Francisco .	VIIIJ
A St. Pere . .	V	Als Angels . .	XXX
A Sta. Eulalia.	I	Al hospital . .	L

Suma la detras messada de Agost que comptant la relacio ques prengue per manament dels conselles dit dia per lo detras mes de Juny fins dit die de deset ques troba dita relatio 3313, y los ques troba en dits deset dies foren dos millia cent setanta y tres los morts.

SETEMBRE

DIVENDRES I. — 179.

A la seu. . . .	XVJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	XXXXV	St. Pere. . . .	IIJ
Al Pi	XIIIJ	Sta. Eularia. .	I
A St. Just. . .	XJ	St. Francisco .	VIIJ
St. Jaume no res.		Als Angels . .	XXIIJ
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	LIIIJ

DISSAPTA IJ. — 157.

A la seu. . . .	XVJ	A St. Culgat .	I
Sta. Maria. . .	XXXIJ	A St. Pere . .	VJ
Al Pi	XXVJ	Sta. Eularia no res.	
A St. Just. . .	VIIJ	St. Francisco .	VIIJ
St. Jaume . . .	IIJ	Als Angels . .	XVIJ
St. Miquel no res.		Al spital. . . .	XXXX

DIUMENGE IIJ. — 153.

A la seu. . . .	XVJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XXXVJ	St. Pere. . . .	IIIJ
Al Pi	XXV	Sta. Eularia no res.	
A St. Just. . .	XIJ	St. Francisco .	VIIIJ
St. Jaume . . .	IIJ	Als Angels . .	XIIJ
St. Miquel. . .	I	Al spital. . . .	XXXIIIJ

DILUNS IIIJ. — 158.

A la seu. . . .	XVIIJ	A St. Just. . .	IIIJ
A Sta. Maria .	XXXV	St. Jaume . . .	IIJ
Al Pi	XXIIIJ	St. Miquel. . .	IIIJ

St. Culgat. . .	I	St. Francisco .	XIIJ
St. Pere. . . .	XIIIJ	Als. Angels .	XJ
Sta. Eularia. .	I	Al spital. . . .	XXX

DIMARTS V. — 169.

A la seu. . . .	XXVJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	LIIJ	St. Pere. . . .	VIIJ
Al Pi	XXIIIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	VIIJ	St. Francisco .	XJ
A St. Miquel .	IIJ	Als Angels . .	VIIIJ
St. Jaume. . .	IIJ	Al spital. . . .	XXJ

DIMECRES VJ. — 174.

A la seu. . . .	XVIIIJ	St. Pere. . . .	VIIIJ
Sta. Maria. . .	LIJ	Sta. Eularia. .	IJ
Al Pi	XXVJ	St. Francisco .	X
St. Just	VIIIJ	Als Angels . .	XIJ
St. Jaume. . .	IIIJ	Al spital. . . .	XXIIJ
St. Culgat. . .	IIJ	St. Miquel. . .	V

DIJOUS VIJ. — 162.

A la seu. . . .	XVIIJ	A St. Culgat .	IIJ
A Sta. Maria .	XXXXIIIJ	A St. Pere. . .	VIJ
Al Pi	XXVIIIJ	A Sta. Eularia	I
St. Just	VIIIJ	St. Francisco .	X
St. Jaume. . .	IIJ	Als Angels . .	XJ
St. Miquel. . .	I	Al spital. . . .	XXVJ

DIVENDRES VIIJ. — 190.

A la seu. . . .	XXIJ	St. Culgat. . .	VIJ
Sta. Maria. . .	LVIJ	St. Pere. . . .	IIIJ
Al Pi	XVIIJ	Sta. Eulalia no res.	
St. Just	X	St. Francisco .	XIIIJ
St. Jaume. . .	IIJ	Als Angels . .	VIIJ
St. Miquel. . .	IIJ	Al spital. . . .	XXXXIIIJ

DISSAPTE VIIIJ. — 181.

A la seu. . . .	XVIIJ	A St. Just. . .	VIJ
A Sta. Maria .	XXXXVIIJ	A St. Jaume. .	V
Al Pi	XXX	A St. Miquel .	IIIJ

St. Culgat. . .	IJ	St. Francisco .	XVJ
St. Pere. . . .	VIIJ	Als Angels . .	IJ
Sta. Eularia no res.		Al spital. . . .	XXXXJ

DIUMENJE X. — 160.

A la seu. . . .	XXIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XXXX	St. Pere. . . .	VJ
Al Pi	XVIIJ	Sta. Eularia. .	IIJ
St. Just	IIIJ	St. Francisco .	XX
St. Jaume. . .	IIJ	Als Angels . .	VIJ
St. Miquel. . .	IIJ	Al spital.	XXXIIIJ

DILUNS XJ. — 162.

A la seu. . . .	XJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	LIIIJ	St. Pere. . . .	VJ
Al Pi	XXXIIIJ	Sta. Eularia no res.	
A St. Just. . .	VIIIJ	St. Francisco .	XJ
A St. Jaume. .	IIJ	Als Angels . .	VJ
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	XXIIIJ

DIMARTS XIJ. — 156.

A la seu. . . .	XVIIJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	LIJ	St. Pere. . . .	VJ
Al Pi	XXIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	VIIJ	St. Francisco .	VIJ
A St. Jaume. .	IIIJ	Als Angels . .	VJ
St. Miquel. . .	IIJ	Al spital. . . .	XXVIJ

DIMECRES XIIJ. — 152.

A la seu. . . .	XXVIIJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	XXXVIIJ	St. Pere. . . .	X
Al Pi	XXIIIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	VIIJ	St. Francisco .	V
St. Jaume. . .	IIIJ	Als Angels . .	VJ
St. Miquel. . .	V	Al spital. . . .	XXIJ

DIJOUS XIIIJ. — 136.

A la seu. . . .	XIIIJ	St. Just	IIIJ
A Sta. Maria .	XXXVIJ	St. Culgat. . .	IJ
Al Pi	XXIIIJ	St. Pere.	VIIIJ

Sta. Eularia. .	I
St. Francisco .	VIJ
Als Angels . .	XIIIJ
Al spital. . . .	XXIIIJ

DIVENDRES XV. — 126.

A la seu. . . .	XVIIIJ
Sta. Maria. . .	XXXV
Al Pi	XXVIIIJ
St. Jaume . . .	IJ
St. Just	VIIJ
St. Miquel no res.	
St. Culgat no res.	
St. Pere. . . .	IIJ
Sta. Eularia no res.	
St. Francisco .	IJ
Als Angels . .	X
Al spital. . . .	XVIIJ

DISSAPTE XVJ. — 140.

A la seu. . . .	XVIIJ
Sta. Maria. . .	XXXVIJ
St. Just	IIJ
Al Pi	XXVIJ
St. Jaume . . .	IIJ
St. Miquel no res.	
St. Culgat. . .	I
St. Pere. . . .	VIJ
Sta. Eularia no res.	
St. Francisco .	VJ
Als Angels . .	VIJ
Al spital. . . .	XXX

DIUMENGE XVIJ. — 146.

A la seu. . . .	XXIJ
Sta. Maria. . .	XXXXVIJ
Al Pi	XXX
St. Just	V
St. Jaume . . .	V
St. Miquel. . .	I
St. Culgat. . .	I
St. Pera no res.	
St. Francisco .	V
Als Angels . .	VJ
Al spital. . . .	XXIIIJ

DILLUNS XVIIJ. — 124.

A la seu. . . .	XVIJ
Sta. Maria. . .	XXVJ
Al Pi	XVIJ
St. Just	VIJ
St. Jaume . . .	IIJ
St. Miquel. . .	IJ
St. Culgat. . .	I
St. Pere. . . .	VIJ
Sta. Eularia. .	I
St. Francisco .	VIJ
Als Angels . .	VIIIJ
Al spital. . . .	XXVIJ

DIMARTS XVIIIJ. — 119.

A la seu. . . .	XV
Sta. Maria. . .	XXVJ
Al Pi	XXVIJ
A St. Just. . .	VIJ
St. Miquel. . .	I
St. Jaume . . .	IIJ
St. Culgat no res.	
St. Pere. . . .	VJ

Sta. Eularia. .	I	Als Angels . .	JX
St. Francisco .	V	Al spital. . . .	XVIJ

Dimecres XX. — 135.

A la seu. . . .	XIIJ	St. Culgat. . .	IIIJ
Sta. Maria. . .	XXXVJ	St. Pere. . . .	X
St. Just	VIIIJ	Sta. Eularia. .	I
Al Pi	XVIIJ	St. Francisco .	VIIJ
St. Jaume. . .	IIJ	Als Angels . .	XV
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	XVJ

Dijous XXJ. — 112.

A la seu. . . .	XIJ	St. Pere. . . .	XJ
Sta. Maria. . .	XXXVIIJ	Sta. Eularia. .	IJ
Al Pi	XVIJ	St. Francisco .	VJ
St. Just	VIJ	Als Angels . .	V
St. Jaume. . .	IJ	Al spital. . . .	VIIIJ
St. Culgat. . .	IIIJ		

Divendres XXIJ. — 130.

A la seu. . . .	XVJ	St. Culgat. . .	IIJ
Sta. Maria. . .	XXXX	St. Pere. . . .	XJ
Al Pi	XX	Sta. Eularia. .	IJ
St. Just	VIIIJ	St. Francisco .	VIIIJ
St. Jaume, . .	IJ	Als Angels . .	X
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	VIJ

Dissapte XXIIJ. — 123.

A la seu. . . .	XXJ	St. Culgat. . .	IIIJ
Sta. Maria. . .	XXXIIIJ	St. Pere. . . .	VIIIJ
Al Pi	XIIJ	Sta. Eulalia . .	I
St. Just	IIIJ	St. Francisco .	VIJ
St. Jaume. . .	IIJ	Als Angels . .	VJ
St. Miquel. . .	VJ	Al spital. . . .	XVJ

Diumenge XXIIIJ. — 122.

A la seu. . . .	XXIJ	St. Miquel. . .	VJ
Sta. Maria. . .	XXX	St. Just	VIIJ
Al Pi	VIIIJ	St. Culgat. . .	V
St. Jaume. . .	IJ	St. Pere. . . .	VIIIJ

Sta. Eularia. .	IJ	Als Angels . .	IIIJ
St. Francisco .	VJ	Al spital. . . .	XVIIIJ

DILUNS XXV. — 136.

A la seu. . . .	XVJ	St. Culgat. . .	IIIJ
A Sta. Maria .	LIJ	St. Pera. . . .	XJ
Al Pi	XIJ	Sta. Eulalia . .	I
A St. Just. . .	IIIJ	St. Francisco .	V
St. Jaume . . .	IIJ	Als Angels . .	VJ
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	XX

DIMARTS XXVJ. — 123.

A la seu. . . .	XVIIJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	XXXIIIJ	St. Pere. . . .	VIJ
Al Pi	XVJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	V	St. Francisco .	VIIJ
St. Jaume . . .	IIJ	Als Angels . .	VIJ
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	XX

DIMECRES XXVIJ. — 90.

A la seu. . . .	XVJ	St. Culgat. . .	I
A Sta. Maria .	XV	St. Pere. . . .	IIJ
Al Pi	XVIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	IIJ	St. Francisco .	VJ
St. Jaume. . .	IIJ	Als Angels . .	VJ
St. Miquel. . .	IIIJ	Al spital. . . .	XV

DIJOUS XXVIIJ. — 90.

A la seu. . . .	XJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	XXIIIJ	St. Pere. . . .	VJ
Al Pi	XVIIJ	Sta. Aularia. .	IJ
St. Just	IJ	St. Francisco .	V
St. Jaume . . .	IJ	Als Angels . .	IIIJ
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	XIJ

DIVENDRES XXVIIIJ. — 92.

A la seu. . . .	XV	St. Jaume no res.	
Sta. Maria. . .	XXIJ	St. Miquel. . .	IIJ
Al Pi	XVIJ	St. Culgat. . .	IJ
St. Just	V	St. Pere. . . .	IIJ

Sta. Eularia. .	I	Als Angels . .	V
St. Francisco .	V	Al spital. . . .	XIIIJ

DISSAPTE XXX. — 87.

A la seu. . . .	XIIJ	St. Culgat. . .	IIJ
Sta. Maria. . .	XXIJ	St. Pere. . . .	IIIJ
Al Pi	XXJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	I	St. Francisco .	IIIJ
St. Jaume no res.		Als Angels . .	IIJ
St. Miquel. . .	IJ	Al spital. . . .	XIIIJ

OCTUBRE

DIUMENGE I. — 69.

A la seu. . . .	XIIJ	A St. Culgat .	IJ
A Sta. Maria .	XXIJ	A St. Pera . .	IIJ
Al Pi	I	Sta. Eularia. .	IJ
A St. Just. . .	I	St. Francisco .	V
St. Jaume . . .	I	Als Angels . .	VJ
St. Miquel no res.		Al spital. . . .	XIIJ

Juy DILUNS IJ. — 77. — En aquest die fonch celebrat juy de promens per los qui volgueren rompre los pregons, y tingues dit juy de promens per lo noble don Joan de Coma Huga y los magnifichs concellers en casa la ciutat y en la çala del corredor davant la porta del arxiu, en que foren condempnats sinch a penyar y sexanta galiots asotar y levar adalguns les orelles be que nos exequta.

A la seu. . . .	X	St. Culgat. . .	V
Sta. Maria. . .	XXIJ	St. Pere. . . .	VIJ
Al Pi	VIIIJ	Sta. Eularia. .	IJ
St. Just	VIJ	St. Francisco .	IJ
St. Jaume . . .	I	Als Angels . .	IIJ
St. Miquel. . .	I	Al spital. . . .	VIIIJ

DIMARTS IIJ. — 81.

A la seu. . . .	XIJ	Al Pi	VIJ
Sta. Maria. . .	XX	St. Just	VJ

St. Jaume . . .	IIJ	Sta. Eulalia . .	I
St. Miquel. . .	IIJ	St. Pere. . . .	VIJ
St. Culgat. . .	IJ	Los Angels . .	IJ
St. Francisco .	X	Al spital. . . .	VIIJ

DIMECRES IIIJ. — Die de S.t Francesch. — 69.

A la seu. . . .	XVIJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	XIIIJ	St. Pere. . . .	VIIIJ
Al Pi	VIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	IJ	St. Francisco .	V
St. Jaume . . .	IJ	Als Angels . .	V
St. Miquel. . .	I	Al spital. . . .	V

DIJOUS V. — 89.

A la seu. . . .	XJ	St. Culgat. . .	V
Sta. Maria. . .	XVIIIJ	St. Pere. . . .	XIIIJ
Al Pi	X	Sta. Eularia no res.	
St. Just	IIIJ	St. Francisco .	XIJ
St. Jaume no res.		Los Angels . .	IIIJ
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	VIIIJ

DIVENDRES VJ. — 75.

A la seu. . . .	VIJ	St. Culgat. . .	IIIJ
Sta. Maria. . .	XVIJ	St. Pere. . . .	VIIJ
Lo Pi	XIIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	IIIJ	St. Francisco .	XIJ
St. Jaume . . .	IJ	Los Angels . .	IIJ
St. Miquel. . .	IJ	Lo spital . . .	IJ

DISAPTA VIJ. — 62.

La seu	VIIJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	XIIJ	St. Pere. . . .	VIIIJ
Al Pi	VJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just	I	St. Francisco .	X
St. Jaume no res.		Los Angels . .	I
St. Miquel. . .	IJ	Lo spital . . .	XI

DIUMENGE VIIJ. — 72.

La seu.	VIJ	Lo Pi	V
Sta. Maria. . .	XXIJ	St. Just	IJ

St. Jaume . . .	IJ	Sta. Eularia . .	I
St. Miquel. . .	I	St. Francisco .	XJ
St. Culgat. . .	IJ	Los Angels . .	IJ
St. Pere. . . .	IIIJ	Lo spital . . .	XIIJ

Diluns VIIIJ. — 84.

A la seu. . . .	XVJ	St. Culgat. . .	V
Sta. Maria. . .	XIIJ	St. Pere. . . .	VIIJ
Lo Pi	XJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco .	XVIIIJ
St. Jaume no res.		Als Angels . .	IJ
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	X

Captura de un curander.

Dimarts X. — 64. — En aquest dia se aplega Juy de promens en casa la ciutat y en lo corredor de dalt de dita casa davant la porta del arxiu, per mestre Bernat Rigaldia frances lo qual curave de pesta y deya que sabia curar no essent medici y estave conduit per la ciutat a quatre ducats cadaldia, y fonch condempnat a mort a quatre quartos y levar las mans y cremarleshi, davant, ço es la huna davant casa la ciutat y laltra davant las portes del spital del carrer dit del Spital y passat ab un carrato, y fonch acessor del veger micer Xiquet, y lo cap del dit Bernat Rigaldia fonch penjat ab una gabieta a la paret de casa la ciutat Et en apres als onse de dit mes de octubre fonch exequtada la sententia del dit mestre Bernat Rigaldia y tret de la preso li levaren lo puny dret a casa la ciutat y de aqui lo portaren per lo Cal y Bocaria carrer del Spital fins a la porta del spital y despres Rambla aval fins al suplici, *cuius anima requiescat in pace.*

A la seu. . . .	XIIIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XVIJ	St. Pere. . . .	IJ
Lo Pi	XIIJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just	I	St. Francisco .	V
St. Jaume . . .	IIJ	Los Angels . .	IIJ
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	VJ

Dimecres XJ. — 58.

A la seu. . . .	VIIJ	Al Pi	XJ
Sta. Maria. . .	XV	St. Just	IJ

St. Jaume no res.		Sta. Eularia no res.	
St. Miquel no res.		St. Francisco .	VIIJ
St. Culgat. . .	I	Los Angels . .	IJ
St. Pere. . . .	VJ	Al spital. . . .	V

DIJOUS XIJ. — 55.

A la seu. . . .	VJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	X	St. Pere. . . .	V
Lo Pi	VIIJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just	I	St. Francisco .	VIIJ
St. Jaume . . .	IJ	Los Angels . .	IIJ
St. Miquel. . .	IIJ	Lo spital . . .	VIJ

DIVENDRES XIIJ. — 39.

A la seu. . . .	IIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	VJ	St. Pere. . . .	IIIJ
Lo Pi	X	Sta. Eulalia no res.	
St. Just	IJ	St. Francisco .	VIJ
St. Jaume no res.		Los Angels no res.	
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	VIJ

DISSAPTA XIIIJ. — 50.

A la seu. . . .	VIIIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XVJ	St. Pera. . . .	VJ
St. Just no res.		Sta. Eularia no res.	
Lo Pi	VIIJ	St. Francisco .	VJ
St. Jaume . . .	I	Los Angels . .	I
St. Miquel. . .	IJ	Lo spital . . .	I

DIUMENGE XV. — 54.

A la seu. . . .	VJ	St. Culgat. . .	IIIJ
Sta. Maria. . .	XV	St. Pere. . . .	IIIJ
Lo Pi	VJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just	I	St. Francisco .	VIIJ
St. Jaume no res.		Los Angels . .	I
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	VIIJ

DILLUNS XVJ. — 50.

A la seu. . . .	VJ	Lo Pi	VIIIJ
Sta. Maria. . .	VIIJ	St. Just	V

St. Jaume no res.		Sta. Eularia . .	I
St. Miquel. . .	I	St. Francisco .	IIJ
St. Culgat. . .	IIJ	Los Angels . .	IJ
St. Pere. . . .	VIJ	Lo spital . . .	V

DIMARTS XVIJ. — 59.

A la seu. . . .	XIIJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	XIIJ	St. Pere. . . .	VIJ
Lo Pi	XIJ	Sta. Eularia . .	I
St. Just	IIJ	St. Francisco .	I
St. Jaume . . .	I	Los Angels . .	I
St. Miquel. . .	I	Lo spital (1). .	V

DIMECRES XVIIJ. — 40.

A la seu. . . .	VIIIJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	VIIIJ	St. Pera. . . .	VJ
Lo Pi	I	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco .	IIIJ
St. Jaume no res.		Los Angels . .	IJ
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	VJ

DIJOUS XVIIIJ. — 44.

A la seu. . . .	V	St. Culgat. . .	IIJ
Sta. Maria. . .	XJ	St. Pere. . . .	IIIJ
Lo Pi	V	Sta. Eularia no res.	
St. Just	IIJ	St. Francisco .	IIJ
St. Jaume . . .	I	Los Angels no res.	
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	VIIIJ

DIVENDRES XX. — 53.

A la seu. . . .	VJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XV	St. Pere. . . .	VIJ
Lo Pi	VIIIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just no res.		St. Francisco .	IIJ
St. Jaume . . .	IJ	Los Angels . .	IIIJ
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	V

DISSAPTA XXJ. — 52.

A la seu. . . .	IIIJ	Sta. Maria. . .	XIJ

(1) *Vide* l' Apéndix VII.é al present volúm XX.é

Al Pi	VIIIJ	St. Pera. . . .	VIJ
St. Just	VIJ	Sta. Eularia. .	IJ
St. Jaume no res.		St. Francisco .	IIJ
St. Miquel no res.		Los Angels . .	IIJ
St. Culgat. . .	IJ	Lo spital . . .	IIJ

DIUMENJE XXIJ. — 77.

A la seu. . . .	VIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XXX	St. Pera. . . .	XJ
Lo Pi	X	Sta. Eularia. .	I
St. Just	I	St. Francisco .	V
St. Jaume . . .	I	Los Angels . .	IIJ
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	VIIJ

DILUNS XXIIJ. — 39.

A la seu. . . .	VIIIJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	VIJ	St. Pera. . . .	IIJ
Lo Pi	X	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco .	I
St. Jaume. . .	I	Als Angels . .	I
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	V

DIMARTS XXIIIJ. — 47.

A la seu. . . .	VIIIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	VJ	St. Pera. . . .	VIJ
Lo Pi	VIIJ	St. Francisco .	IIIJ
St. Just	I	Los Angels . .	IIIJ
St. Jaume. . .	I	Lo spital . . .	VJ
St. Miquel. . .	I		

DIMECRES XXV. — 54.

A la seu. . . .	VIIJ	St. Culgat. . .	IJ
Sta. Maria. . .	XV	St. Pera. . . .	VIJ
Lo Pi	VJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	IIIJ	St. Francisco no res.	
St. Jaume. . .	IJ	Los Angels . .	I
St. Miquel. . .	IJ	Lo spital . . .	VJ

DIJOUS XXVJ. — 38. — En aquest die de dijous a les dos hores de la matinada entrant al die que vingueren vint y dos Galeres.

galleres de rem, que per no saber quins vexells heren fonch feta crida per lo alferes que a pena de la vida acudissen a mar y lo baluart de lavant los tira sas pessas de artilleria ab pilota, y feren alargo y anaren al cap del riu, y vay aver via fora moros y en apres saberen que foren galleres de Genova.

A la seu. . . .	IJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	XV	St. Pera. . . .	V
Lo Pi	IIIJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco no res.	
St. Jaume no res.		Los Angels no res.	
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	XJ

Divendres XXVIJ. — 47.

A la seu. . . .	VIJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	XIJ	St. Pera. . . .	X
Lo Pi	V	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco .	I
St. Jaume no res.		Los Angels . .	I
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	VIIIJ

Dissapta XXVIIJ. — 38.

A la seu. . . .	VIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XIIIJ	St. Pera. . . .	IIIJ
Lo Pi	V	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco .	I
St. Jaume. . .	I	Los Angels . .	I
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	V

Diumenge XXVIIIJ. — 45.

A la seu. . . .	IIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	XIJ	St. Pera. . . .	IIIJ
Lo Pi	VIIJ	Sta. Eularia. .	I
St. Just	IIJ	St. Francisco no res.	
St. Jaume no res.		Los Angels no res.	
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	XIIIJ

Diluns XXX. — 37.

A la seu. . . .	VJ	Lo Pi	IJ
Sta. Maria. . .	VIJ	St. Just no res.	

St. Jaume no res.		Sta. Eularia. .	I
St. Miquel no res.		St. Francisco no res.	
St. Culgat. . .	I	Los Angels no res.	
St. Pera. . . .	IIIJ	Lo spital . . .	XVJ

DIMARTS XXXJ. — 32.

A la seu. . . .	VIIIJ	St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .	VIIJ	St. Pera. . . .	IJ
Lo Pi	IIIJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco no res.	
St. Jaume no res.		Los Angels no res.	
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	VIJ

En aquesta masada son los morts del mal de pesta segons la relatio feta per lo correu de la siutat de les sglesias parrochials y espitals de S.t Francisco los Angels y spital general.

NOHEMBRE

DIMECRES I. — 24.

A la seu. . . .	IIJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	IIJ	St. Pera. . . .	IIJ
Lo Pi	VJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just no res.		St. Francisco no res.	
St. Jaume. . .	IJ	Los Angels no res.	
St. Miquel no res		Lo spital . . .	VIJ

DIJOUS IJ. — 23.

A la seu no res.		St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	IIJ	St. Pere. . . .	IIIJ
Lo Pi	X	Sta. Eularia no res.	
St Just no res.		St. Francisco no res.	
St. Jaume. . .	I	Lo spital . . .	V
St. Miquel no res.			

DIVENDRES IIJ. — 19.

A la seu. . . .	IIJ	Lo Pi	I
Sta. Maria. . .	V	St. Just	IJ

St. Jaume. . .	I	Sta. Eularia. .	I
St. Miquel no res.		St. Francisco no res.	
St. Culgat no res.		Los Angels no res.	
St. Pere. . . .	IJ	Lo spital . . .	IIIJ

DISSAPTE IIIJ. — 13.

La seu	IJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	IIIJ	St. Pere no res.	
Lo Pi	IJ	Sta. Eularia no res.	
St. Just	I	St. Francisco no res.	
St. Jaume no res.		Los Angels no res.	
St. Miquel. . .	I	Lo spital . . .	IIJ

DIUMENGE V. — 8.

La seu	IJ	St. Culgat no res.	
Sta. Maria. . .	I	St. Pera no res.	
Lo Pi	IIJ	St. Francisco no res.	
St. Just no res.		Los Angels no res.	
St. Jaume. . .	I	Lo spital . . .	I
St. Miquel no res.			

DILLUNS VJ. — 8. — En aquest dia de VJ de nohembre fonch fet *tadeum laudamus* ques lo die de St Sever, per dins la seu ab tabals y trompes y girbaus (1), y anaren al despres dinar per la ciutat y per los portals ço es lo portal Nou y lo portal de St Antoni y portal de Mar, de hont prengue lo pobble molt gran contento y alegria y millora molta gent del goixt que nostre senyor los feya en dar tanta milloria als malalts.

La seu	I	St. Culgat no res.	
Sta. Maria no res.		St. Pere. . . .	IIJ
Lo Pi	I	St. Francisco no res.	
St. Just no res.		Los Angels no res.	
St. Miquel no res.		Lo spital . . .	IIJ

DIMARTS VIJ. — 13.

A la seu. . . .	IJ	Lo Pi	I
Sta. Maria. . .	IIIJ	St. Just no res.	

(1) Equivalent á xirimías, los quals solian acompanyar á tabals y trompes.

St. Jaume no res.
St. Culgat. . . I
St. Pere. . . . I
St. Francisco, Los Angels: tancats.
Lo spital . . . IIIJ

DIMECRES VIIJ. — 12.

A la seu. . . . I
Sta. Maria. . . IJ
Lo Pi . . . . . IJ
St. Just no res.
St. Jaume no res.
St. Miquel no res.
St. Culgat no res.
Sta. Eularia no res.
St. Pere. . . . IJ
St. Francisco, Los Angels: tancats.
Lo spital . . . V

DIJOUS VIIIJ. — 8.

La seu . . . . IJ
Sta. Maria no res.
Lo Pi I
St. Just no res.
St. Jaume no res.
St. Miquel no res.
St. Culgat. . . IJ
St. Pere I
St. Francisco, Los Angels: tancats.
Lo spital . . . IJ

DIVENDRES X. — 6. — En aquest dia ultra dels de pesta y ague vuy morts de altres mals que moriren VIIJ.

A la seu. . . . I
Sta. Maria no res.
Lo Pi I
St. Just no res.
St. Jaume no res.
St. Miquel no res.
St. Culgat. . . I
Sta. Eularia no res.
St. Francisco no res.
Los Angels no res.
Lo spital . . . I

DISSAPTE XJ. — 8. — E ultra dels morts que moriren de pesta en aquest dia que son vuyt, ne moriren altres de altres malalties que son nou, que son los que estan assenyalats en lo mig de la ralla.

A la seu. . . . IIJ I
Sta. Maria. . . IJ IJ
Lo Pi no res. IJ
St. Just no res.
St. Jaume no res.
St. Miquel no res. I
St. Culgat. . . I
St. Francisco no res, tancat.
Sta. Eularia no res.
Los Angels no res, tancat.
Lo spital . . . IIIJ

Diumenge XIJ. — 15. — De altre mal ni hague X.

A la seu. . . .	IJ	IJ	St. Culgat. . .		I
Sta. Maria. . .	I	IJ	St. Pera. . . .		I
Lo Pi	IJ	I	Lo spital . . .	V	I
St. Just no res.			St. Francisco } tancat.		
St. Jaume no res.			Los Angels } tancat.		
St. Miquel. . .		IJ			

Diluns XIIJ. — 10. — De altre mal son tres.

A la seu no res.			St. Culgat no res.		
Sta. Maria. . .	I	IIIJ	St. Pere. . . .		I
Lo Pi	IJ	IIIJ	St. Francisco } son plegats.		
St. Just no res.			Los Angels } son plegats.		
St. Jaume no res.			Lo spital . . .		I
St. Miquel no res.					

Dimarts XIIIJ. — 12. — Altre mal IIJ.

A la seu. . . .	IJ	IIJ	St. Miquel no res.	I	
Sta. Maria. . .		IIJ	St. Culgat no res.		
Lo Pi		IIJ	St. Pere. . . .		I
St. Just		I	Lo spital . . .		I
St. Jaume no res.					

Dimecres XV. — 7. — Altre mal 4.

A la seu. . . .	I	IJ	St. Miquel no res.		
Sta. Maria. . .	I	I	St. Culgat no res.	I	
Lo Pi		IJ	St. Pere. . . .	I	I
St. Just no res.			Lo spital . . .		I
St. Jaume no res.					

Dijous XVJ. — 8. — Altre mal 2.

A la seu. . . .		I	St. Pere. . . .		IJ
Sta. Maria. . .	IJ	I	Lo spital . . .		IIJ
Lo Pi		I			

Divendres XVIJ. — 14. — Altre mal I.

A la seu. . . .	I	I	St. Just		I
Sta. Maria. . .		IJ	St. Pere. . . .		IIJ
Lo Pi		IIIJ	Lo spital . . .		IIJ

DISSAPTE XVIIJ. — 6. — Altre mal 6.

A la seu. . . .	IJ	IJ	St. Miquel. . .	I	I
Sta. Maria. . .	I	I	St. Culgat no res.	I	
Lo Pi	I	I	Lo spital . . .		I

DIUMENGE XVIIIJ. — 3. — Altre mal 2.

A la seu no res.			Lo spital . . .		IJ
Sta. Maria. . .	IJ	I			

DILUNS XX. — 3. — Altre mal 1.

A la seu no res.	I		Lo spital . . .		IJ
St. Pere. . . .		I			

DIMARTS XXJ. — Die de la purificatio de nostra senyora. — En aquest die de XXJ fonch la festa dels quinse grahons de la purificatio de nostra senyora y fonch fet segon *tedeum laudamus* per fora la yglesia major sens portar sivera ni talem, y aguey tabals trompetas y menestris y musica sorda ab molta solempnitat, y tiraren la artillaria y feren venir los soldats de la companyia a la plasa de la seu y feren gran salva en senyal de molt gran alegria, que nostro senyor avie dos dies que no sen eren morts sino tres cada dia y encara que dit die sen moriren nou. — 9. — Altre mal V.

Sta. Maria. . .	I	IJ	St. Pere. . . .		I
Lo Pi	IIJ	IIIJ	Lo spital . . .		IJ
St. Just no res.	I				

DIMECRES XXIJ. — 9.

A la seu. . . .		I	St. Culgat. . .		I
Sta. Maria. . .		IJ	St. Pere. . . .		IJ
Lo Pi		IJ	Lo spital . . .		I

DIJOUS XXIIJ. — 8. — Altre mal 2.

A la seu. . . .		I	St. Just no res.	I	
Sta. Maria. . .	I	IIIJ	Lo spital . . .		IJ
Lo Pi		I			

DIVENDRES XXIIIJ. — 12.

A la seu. . . .		IIIJ	St. Pera. . . .		IJ
Sta. Maria. . .		IJ	Lo spital . . .		IIJ
Lo Pi		I			

DISSAPTA XXV. — 2.

St. Pere. . . .		I	Al hospital . .		I

DIUMENGE XXVJ. — 5.

A la seu. . . .		IJ	Al hospital . .		IJ
St. Jaume. . .		I			

DILLUNS XXVIJ. — 9. — Altre mal IIJ.

Sta. Maria. . .	IJ	IIJ	St. Pere. . . .	I	I
Lo Pi		IJ	Al hospital . .		IJ
St. Culgat. . .		I			

DIMARTS XXVIIJ. — 7. — Altre mal IJ.

A la seu. . . .	I	I	St. Pere. . . .		IJ
Sta. Maria. . .		I	Al hospital . .		I
Lo Pi	I	IJ			

DIMECRES XXVIIIJ. — 4.

Sta. Maria. . .		I	St. Pera. . . .		I
Lo Pi		I	Al hospital . .		I

DIJOUS XXX. — En aquest die de 30 de nohembre fonch feta extractio de concellers de la present ciutat y foren extrets los infrascrits

Ço es per conceller en cap mossen Miquel Dòmps

Per conceller segon mossen Galceran de Sarria

Per conceller terçs micer Felip Dimas Montaner

Per conceller quart mossen Vicens Sala mercader

Per conceller quint primer ysque Antoni Coll silurgia, lo qual fonch aufegat per raho de la crida avien feta inabilitant los metges y barbes, y fonch extret Lorens Pasqual notari real qui servie a la governatio de Cathalunya y ere en Leyda. — 8. — Altre mal IIJ.

A la seu. . . .	I	I	St. Just no res.	I	
Sta. Maria. . .		IJ	St. Pera. . . .		IJ
Lo Pi	I	I	Al hospital . .		IJ

DESEMBRE

DIVENDRES I. — 5. — Altre mal IJ.

A la seu. . . .	I	I	Al hospital . .		IJ
St. Pera. . . .	I	IJ			

DISSAPTA IJ. — 3. — Altre mal I.

Sta. Maria. . .		IJ	Lo hospital . .		I
Lo Pi no res.	I				

DIUMENGE IIJ. — 2. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	I		St. Jaume no res.	I	
Sta. Maria. . .		IJ	St. Culgat no res.	I	

DILLUNS IIIJ. — I. — Altre mal IIIJ.

A la seu no res.	I		St. Pera no res.	I	
Sta. Maria no res.	I		Lo hospital . .		I
St. Jaume no res.	I				

DIMARTS V. — 4.

A la seu. . . .		I	Al hospital . .		IJ
Sta. Maria. . .		I			

DIMECRES VJ. — 6. — Altre mal IIJ.

A la seu. . . .		IIIJ	Lo Pi no res.	I	
Sta. Maria. . .	I	IJ	St. Jaume no res.	I	

DIJOUS VIJ. — 3. — Altre mal IIJ.

A la seu. . . .	I	I	Al Pi no res.	I	
Sta. Maria. . .	I	I	Al hospital . .	I	

DIVENDRES VIIJ. — I. — Altre mal I.

Sta. Maria no res.	I		Al spital. . . .		I

DISSAPTA VIIIJ. — 4.

Sta. Maria. . .		IJ	Al spital. . . .		I
St. Just		I			

Diumenge X. — I. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	I		Al spital. . . .		I
Sta. Maria no res.	IJ				

Diluns XJ. — 3. — Altre mal IIIJ.

A la seu. . . .		I	St. Just no res.	I	
Sta. Maria. . .	IJ	I	St. Pera. . . .		I
Lo Pi no res.	I				

Dimarts XIJ. — I. — Altre mal I.

A la seu no res.	I		St. Pera. . . .		I

Dimecres XIIJ. — 6. — Altre mal IJ.

Sta. Maria. . .	IJ	IJ	Al spital. . . .		IIIJ

Dijous XIIIJ. — Altre mal I.

Sta. Maria no res.	I				

Divendres XV. — 3. — Altre mal I.

Sta. Maria no res.	I		Al spital. . . .		IIJ

Dissapta XVJ. — 4. — Altre mal I.

Lo Pi	I	IJ	Al spital. . . .		I
St. Jaume . . .		I			

Diumenge XVIJ. — 3. — Altre mal I.

Sta. Maria no res.	I		Al spital. . . .		IJ
St. Pere. . . .		I			

Dilluns XVIIJ. — 4. — Altre mal I.

Lo Pi no res.	I		Al spital. . . .		IIIJ

Dimarts XVIIIJ. — I. — Altre mal IIIJ.

La seu	I	I	Lo Pi no res.	I	
Sta. Maria no res.	IJ				

Dimecres XX. — I. — Altre mal IJ.

Sta. Maria. . .		I	Al spital no res.	I	
St. Jaume no res.	I				

DIJOUS XXJ. — 5. — Altre mal I.

A la seu no res.	I		St. Culgat. . .	I
Sta. Maria. . .		IJ	Al spital. . . .	I
St. Jaume . . .		I		

DIVENDRES XXIJ. — 2.

A la seu. . . .		I	Al spital. . . .	I

DISSAPTA XXIIJ. — 6. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	IIJ		Lo Pi	IIJ
Sta. Maria. . .		IJ	Al spital. . . .	I

DIUMENGE XXIIIJ. — 2. — Altre mal IIIJ.

A la seu no res.	IJ		St. Culgat. . .	I
Sta. Maria no res.	I		Al spital. . . .	I
Lo Pi no res.	I			

DILLUNS XXV. — Die de nadal. — I. — Altre mal I.

A la seu. . . .	I	I		

DIMARTS XXVJ. — Altre mal I.

Sta. Maria no res.	I			

DIMECRES XXVIJ. — I.

Al spital. . . .		I		

DIJOUS XXVIIJ. — 3. — Altre mal I.

A la seu. . . .		IJ	Al spital. . . .	I
Sta. Maria no res.	I			

DIVENDRES XXVIIIJ. — Altre mal I.

Sta. Maria no res.	I			

DISSAPTE XXX. — 2. — Altre mal I.

A la seu. . . .		I	Al spital. . . .	I
Sta. Maria no res.	I			

DIUMENGE XXXJ. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	I		Lo Pi no res.	I
Sta. Maria no res.	I			

M . D . LXXXX

GENER

DILUNS I. — Altre mal IIIJ.

A la seu no res.	IJ	Lo Pi no res.	I
Sta. Maria no res.	I		

DIMARTS IJ. — I. — Altre mal IJ.

A la seu no res.	I	Al spital. . . .	I
Sta. Maria no res.	I		

DIMECRES IIJ. — Altre mal I.

Sta. Maria no res. I

DIJOUS IIIJ. — En aquest dia noy ague ningun mort en Barcelona, *laus et gloria sit Deo amen.*

DIVENDRES V. — Altre mal IJ.

A la seu no res.	I	Al spital no res.	I

DISSAPTA VJ. — Altre mal IIIJ.

Sta. Maria no res.	IJ	Lo spital no res.	IJ

DIUMENGE VIJ. — I. — Altre mal IJ.

A la seu no res.	I	Al spital. . . .	I
Sta. Maria no res.	I		

DILLUNS VIIJ. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	IJ	Lo Pi no res.	I

DIMARTS VIIIJ. — Altre mal IIJ.

La seu no res.	IJ	St. Jaume no res.	I

DIMECRES X. — Altre mal I.

A la seu no res. I

DIJOUS XJ. — Altre mal IIIJ.

A la seu no res.	I	Lo Pi no res.	I
Sta. Maria no res.	I	St. Culgat no res.	I

DIVENDRES XIJ. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	I	St. Pera no res.	I
Lo Pi no res.	I		

DISSAPTA XIIJ. — Altre mal I.

La seu no res. I

DIUMENGE XIIIJ. — Altre mal I.

A la seu no res. I

DILLUNS XV. — Altre mal IJ.

Lo Pi no res.	I	St. Pere no res.	I

DIMARTS XVJ. — Altre mal I.

A la seu no res. I

DIMECRES XVIJ. — Altre mal I.

A la seu no res. I

DIJOUS XVIIJ. — Altre mal I.

St. Just no res. I

DIVENDRES XVIIIJ. — I.

Sta. Maria. . . I

DISSAPTA XX. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	IJ	Lo Pi no res.	I

DIUMENGE XXJ. — Altre mal I.

A la seu no res. I

DILLUNS XXIJ. — Altre mal I.

Sta. Maria no res. I

DIMARTS XXIIJ. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	IJ	Lo Pi no res.	I

DIMECRES XXIIIJ. — Altre mal IIJ.

Sta. Maria no res.	I	St. Just no res.	IJ

DIJOUS XXV. — Altre mal IJ.

Sta. Maria no res.	I	St. Pera no res.	I

DIVENDRES XXVJ. — Altre mal IIJ.

A la seu no res.	I	St. Pera no res.	I
Lo Pi no res.	I		

DISSAPTA XXVIJ. — Altre mal IJ.

A la seu no res.	I	Sta. Maria no res.	I

DIUMENGE XXVIIJ. — Altre mal I.

Sta. Maria no res. I

DILLUNS XXVIIIJ. — Altre mal I.

Lo Pi no res. I

DIMARTS XXX. — Y en aquest die noy ague ningun mort en la present ciutat, lahos al senyor.

FEBRER

DIVENDRES IJ. — Altre mal IJ.

A la seu no res.	I	Al Pi no res.	I

DISSAPTA IIJ. — Altre mal I.

St. Pera no res. I

DIUMENGE IIIJ. — Altre mal I.

Lo Pi no res. I

DILLUNS V. — Altre mal IJ.

A la seu no res. IJ

FÍ DEL VOLUM VINTÉ

APENDIXS AL VOLÚM VINTÉ

APÉNDIX SISÉ

De part del ex.[m] S.[or] don Manrrique de Lara de la S. C. y Real magestad conseller lloctinent y capita general en lo present principat de Catalunya y comtats de Rosello y Serdanya E per provisio lo dia present y daval escrit insigint la conclusio en lo real consell feta per lo magnifich y amat conseller de la real magestad micer Jaume Mir en cascun dret doctor y Juge de la regia cort, relador per sa ex.[a] elegit y nomenat en la causa de Ricòs davant sa ex.[a] y real cansiller interposat per Miquel Lunell mercader ciutada de Barcelona, de uns proceyments contra ell fets per los visitados que visiten los diputats oydos de comtes y altros oficials del general de Catalunya, feu manament segons que ab la present se fa als amats de la real magestad los visitados que visiten los diputats y hoydos de comptes y altros ofisials del general de Catalunya y altres ofisials a qui se specte, que dins sis dies apres que lo present cartell los sera presentat continuament seguents, donen y lliuren copia autentica y feta fe-fahent de totes he qualsevol enquestes que davant de ells he quiscun de hells se sien fetes contra de Miquel Lunell mercader, y aquelles henvien al dit magnifich micer Jaume Mir Relador de dita causa, entretant no fasen ni innoven cosa alguna contra la persona y bens de dit Miquel Lunell si la grasia de sa magestad tenen cara, y en la pena de sinch sents florins de or de Arago als cofres Reals de sa

magestad aplicados y de sos bens exegidos desigen no incorrer, lo qual cartell sels fa a instansia y umil suplicasio de dit Miquel Lunell Data en Barcelona als XVIIJ de Jener de M.D.LXXXVIIJ. — Escriba Pallicer. — M. Orpi notari.»

APÉNDIX SETÉ

Jhs spes mea Deus

Omissis iis que patres conscripti omni cura et diligentia per selectos rerum et reipublicæ pendentium administros et in illa primum adversæ salutis suspitione et cotidie mox nusquam remissa solicitudine in ipso pæne intestim morbi incendio, multifariam ad suorum civium commodum, tum vel maxime ad misere plebis inopiam sublevandam non sine magno sumptu procurarunt, summa plane illa, et illo pio Patrum cognomine dignissima dissimulatis, etiam consulto aliis multis sedulo a nostris nullo non tempore, in eidem studium perspecta omnibus fide collatis ea solumque insconstant in summa petulantia febris, intra brevissimum quem sibi cum ingenti clade terminum pegit, auxilia ut plurimum ferme admissit, dicemus forte plura et expressis longe dicturi quam solute nobis et libere in eo voluntates tam soluta etiam et nullis impedita difficultatibus tempore forent. Sed quoniam summa obediendi voluntas in summa ægrorum multitudine et nostrorum pavertate, vix aduch otium, ne ad respirandum quidem satis liberum habet; cogit animus si ægrotantium incommodo a principio usque ad hoc ipsum tempus serio rem curaremus enarrare, omnibus propemodum quibus maxime probare studium nostrum cupimus tam juste cause in dicto ubi rem cognoscent, insuavem fore hystorie longitudinem sine ulla necessitate cum illorum incommodatione susceptam.

«Fonch enviada al rey del present memorial copia per los conselles del any 1589, la que envia damanar lastil que tenien per curar los metges del mal de la pesta: A XVIJ de Octubre.

Çæpit igitur morbus esse hospes in urbe fucata primum facie nonis Julii, manifesto jam idibus ejusdem, abiitque hec febris universa pene in putrem bubonibus et carbunculis passim comitata, adeo ut quibusdam in universo corpore rebuti, vie quedam essent eis strate, ad quos cum primum vocati fuimus cum antiquam manum et scedula a probis quibusquam auctoribus commendatam admonissemus, subductaque ante albo clis-

tere nullo ex scopis repugnante sanguinis missio acuscicet paucissimis proffecit, et quibus profuit, ita difficilis fuit virium in reliquum tempus reparacio, ut mox a re cognita satius duxerimus tanto alioqui tamquam insigni in febris putridis auxilio abstinere, quam eo vel suadentibus libris adhibito rem in discrimen vocare quod si quando fiducia eam succit saphenam tundimus, maxime in virginibus. Mirandum vero quod omnibus ferme applicatis ab initio cucurbitulis iisdemque carificatis, levamen ex animo cessit non æque vero in omnibus partibus sed felicius multo in poplite cruribus et malleolis, minus commode certe in dorse, et quando in hoc toto, primum corpore vacuato apparentibus ex anthematibus, existente dolore capitis et delirii nota nemina in his serte exceptio, nempe mulierum utero gerentium, in quibus cum non lisceret aborsum timentes cucurbitulos cruribus applicare eas satis ad votum brachiis aptari vidimus.

In habentibus obstrictas hemorthoidas quibus antea patuerant urundines partibus illis, maximo ægrotantium commodo effaximus, idque tunc evacuandi corporis, tunc ab eodem revellendi satis ut arbitramur omnibus, cognita causa sit capite nimium cum delirio etiam dolentibus easdem sanguisugas temporibus admisimus interdum quoque naribus corpore jam vacuato, quod experientia que nobis hoc tempore quedam longe alia ab scriptis docuit promisque comprobavit, neque non et mulieribus pregnantibus sectionem vene eodem remedii genere virtuti nimirum earum intenti commutationes in ipsismet brachii venis vel si non hoc consimiliter certe in ipso brachio scarificatas cucurbitulas infigi jusimus. Pueris sectionem vene non dum sustinentibus sanguisugee ad brachia fuere remedio.

Non infeliciter quoque in omnibus pestilencie febri correptis a luo primo quoque tempore lenita et corpore pro modulo temporis et morbi vaccuato vecicatoriis usi fuimus, desumentes ad hoc illud remedii genus quod a magistro Ga.° s. meth. ca.ᵉ 12.° legimus comendatum, quo infallimur venenata materia ad cutim detruditur, locum extremum pariterque ignobilem porro vecicatoria ipsa cruribus circa malleolos brachiis circa carpum paulo superius ut tangendo pulsui esset locus superponi preceptimus, illud curantes ut vesicatorium parti ad minus decem vel duodecim horas hereret ex quo excitata vecica butirum cum foliis caulis vel hedere impossuimus, vecicatorium autem ex cantharidibus fermento synapi et aceto schillitico fuit paratum.

Aliquando cauteriis pro vesicatoriis maiores nostros usos fuisse novimus sed cum ea serimus agant, quam ut in ipsa tam citi motus febre eorum effectus exspectari possit omittenda censuimus, quamvis eadem cacochimus quibusdam corporibus in ipso sue salutis statu preservandi se a tanta lue causa non citra consilium consuluerimus. Itemque et illis quibus in ipso morbo tanta inciderat dormiendi profundítas (magnum et familiare pestilentis febris sympthoma) ut aliis plerioribus frusta tentatis ad ipsum cauterium descendere necessitas nos cogeret, parato scilicet illo ex igne actuali, positoque inter primam et secundam vertebram cervicis, neque scemel tantum repetitum sed bis aliquando, terve prout ipse expostulavit usus. Adque hec e chirurgico ministerio fuerunt que sequuntur, ex pharmacepticha artis parte.

Medicamentorum igitur quibus in ipsa curatione usi fuimus non unum fuit genus, partim vero eorum fuere quedam lenientia, preparantia, partim alia purgantia et corroborantia, nempe quibus sic favit bona fortuna ut hisce postremis potuerint medicari, et lenientia quidem fuere cassia cum pulpa tamaryndorum, syrupus rosarum Alex. ex. q. infusi, cum decocto acetose in quo essent infusi tamarindi, clysteris item injuncti non modo aluum lubricantes sed etiam superfluitatæ bilosa existente febre insigni in qua retur et renes exardescebant attemperantes parabantur, vero tales ex pricana hordeacea colata ex saccero rubio, oleo violaceo et integro ovo.

Preparantia fuerunt syrupi ex chicoreo, ex endivia, ex chonea, syrupus rosarum recens, syrupus acetose s. et qui omnibus in hoc genere prestat syrupus ex acetositate citri; quorum decocta fuere tum ex eisdem tum ex capil. ven. et quinque fol., quamquam quod ad syrupos attinet eorum loco fælicius multo inscula cipiosa acetosa, vel quinque folio alterata usurpavimus, viribus scilicet que in tam pessima febre repentinis motibus labuntur pie maiori alimentaria parte commodum reparatis.

Evacuantia medicamenta, quorum usum approbavit experientia ex bono lata eventu, fuere in primis que per alium educunt, mox que per vomitum neque nonque per lotium et cutis poros secure transmittunt, modo iis, modo illis pro occasione utentes sic in hac febre, ubi alius non fluxit non expulsa per alias regiones materia, per ipsam deduximus et habarbero bile peccante, agarico ratione pituite sena epithimo prolipodio me-

lancholico seniente humore, omnibus certe iis a refrigerantibus vel iis que a proprietate valent adversus venenum diligenter castigatis, qualia inter alia ista fuere, succus citri decoctum acetose et quinque folii illud accurate perpendentes ut in quibus egrotantibus delirium aderat vel jam jam timebatur, de fortiori deliberaremus medicamento pellendo scilicet humori caput ipsum principem partem petenti. Huiusmodi fuit medicamentum ex electuario de succo rosarum, manna, syruppo ex 9. infu. ros. alex. decoctorum, acetose dissolutis paratum.

Per vomitum numquam monimus nisi natura eodem neque temere vergeret per lotrum, vero per opportune in pluribus, idque sero lactis caprini, ad dioscoridis consilium extracti emulitionem seminis melonis decocto acetose accepta.

Non incommode quoque actii in unctione in ipsa ex authematum eruptione, egros venimus ad evocandum, videlicet venenatum humorem a centro ad circunferentiam, talis confecta fuit inunctio ex oleo communi et nitro aqua communi confusis, quia tam in unctione non in omnibus indiscriminatim usi fuimus, sed ita ut pro intentione vel administratione caloris idque vel extra vel intus illius temperationem moderaremus, non sine assidua totius corporis et partium principium premeditatione, in quo unguento et aliquando aque communis loco assetosam prescripsimus, nec minus in vicem communis olei illud quod ex amigdulis dulcibus elicitur assumpsimus uti, et in quibus extime partes frigebant, anethinum et camemellinum elegimus. Tempus autem in ungendi egrum idoneum indicavimus ante prandium et cenam, non semel sed sepius corpore certe ut ex artis precepto maiori ex parte evacuato.

Corroborantia quibus interna tueri propeque recreare studuimus, varia fuere pro diversa natura cum temperie, sed precipua hec, conserve ex acetosa ex acido citri et similes, folia auri, hiaccinthus margarite et relique magne confectiones Theriace vimquam maxime redolentes profuit, item insigniter bolus Armenicus dictus cum aquis conducentibus datus, Theriaca magna cum vino albo quibusdam pretextu sudoris movendi exhibita fuit, neque perperante, quamvis eius in hoc genere usus extra omnem methodum videri possit, quod ob insignem quam habet activitatem videatur debilem cordis proprietatem non secus ac minorem magna flamma extinguit dissolvere, et tamen profuit non paucis, sed obstet eiusdem generis et alia fortassis,

ac sine dubio quidem in ipso jam artis linime dictam ab Hipocrate est indicium difficile esse.

Extrinsecus ad eidem corroborandi institutum epithemata, confecimus ex aqua acetosa, ex acido citri, ex aceto et commodis in idem pulveribus mixtis similiter et ipsam theriacam magnam cordi, arteriis magnis, arteriis temporum, calori febrili in partibus extremis non existente, immodico apposuimus.

Victus ratio in perversissimo morbi more et instanti per horas virium lapsus, haud ita regulata adhiberi potuit quam solet alias in aliis febribus ex artis prescripto imperari copiosa, enim et satis plena esse debuit in nostra febri, adeo ut solum admiserit appropriatorum quorundam alterationem, parum igitur et sepe sepius cibavimus destillata inscula quibusdam propinantes, vinum febricitantibus non concessimus nisi peculiaris specitose substantie dissolutione presente.

Carbunculi intensissimi nostrorum egrotantium hostes, peculiarem suam acceperunt curationem, docte simul et diligenter a Guidone ex antiquioribus nostre professionis hominibus transcriptam, auctam suo etiam arte et locupletatam, ex illis vero qui infernas partes occuparunt mox castigati cum se primum in pus dederunt, supernam penitus bubonum materia e inguinibus exsurgerunt.

Bubones nostris febribus facti ferme inseparabiles, quibusdam retro aures, nonnullis sub alis, aliis in ipso brachiorum flexu, plurimis in inguinibus et in modico coxe prosilierunt. Primi illi cum posterioribus, omnium pessimi, intermedii minus periculosi, omnibus hec prima et properans cura ut continuo atque eruperent, foris quam maxime evocarentur, idque primum cucurbitulis, ad quas si magna sequeretur elatio cum renitentia eas ausi sumus scarificare, mox vero in uncto prius tantillum Theriaca, loco ad debita emplasta processimus ea pro ut affectus exegit, modo ad resolvendum, sepius quidem ad supurandum accomodantes, ubi vero nimium contumax fuit tumor vecicatorium etiam e directo infra bubonem prospere excitavimus, sexagenariis certe et multis jam de vexana etate bubones benignis tantummodo quibusdam ex emolientium clase medicamentis evanuerunt, dante se veluti in sudorem ipso bubonis ichore, non ita vero eisdem cum carbunculis fuit, a quibus quodquod prehensi fuerint totidem a tertio in quartum interierunt.

Hic modus, hic in nostra febre curanda fuit progressus, qui si minus fortasse quibusdam ad methodi metam videbitur, eis testata plane fide in nosmetipsos recipimus, propositum nobis ab initio ex scolastica diciplina severiorem methodum ægros aliquod perdidisse, inimo vero et selectiora quedam remedia in que non est firme eruditionis auctores jurarunt, vix quidquam profecisse, quod tamen nos jam non miramus in tam precipiti et tempestuoso morbo, in quo vetustissimus rei medici auctor Cornelius Celsus eciam cum quadam temeritate accipienda esse remedia censet, nobis certe incompta hac charta illud tantum propositum fuit utque potissimum ægros a pernicie reservarent, ingenue potius quam sub pallio (quod aiunt) diceremus.

Credimus nunc post messès æstatis aliquantum per jam Dei optimi maxime opere morbo prefacto, cito tandem eiusdem benignitate, e suo statu casurum; hec nostra spes in illo est, ex illo pendet, qui cum omnia possint fallere, tamen quenquam non potest. Ita igitur eveniat, ita eveniat, Domine Jesu, cui laus omnis et gloria debetur in omnem æternitatem».

«Fonch feta copia del present memorial per enviar a sa magestat, la qual copia fonch tramesa al senyor don Enrich de Cardona que residix en Leyda, y de ali fonch tramesa a sa mag.[t] com es dit, perque envia a demanar lo modo tenien en curar los metges en la dita malaltia de pesta, y fonch tramessa als..... (1) de octubre M.D.LXXXVIIIJ.»

---

(1) XVII.

Jhs Maria cum beato Joanne

LIBRE VINT Y HU DIETARI COMENSAT PER MI MONSERRAT RIERA NOTARI CIUTEDA DE BARCHINONA Y SCRIVA RATIONAL DE LA CASA DE LA CIUTAT DE BARCHINONA AL PRIMER DE FEBRER ANY DE LA NATIVITAT DE NOSTRO SENYOR M.D.LXXXX: Y PRESTI JURAMENT A XXVIIIJ DEL PASSAT EN PODER DEL MAGNIFICH SEÑOR MIQUEL DOMS CIUTEDA DE BARCHINONA CONSELLER EN CAP, ESSENT CONSELLERS JUNTAMENT AB DIT MIQUEL DOMS LOS MAGNIFICHS SEÑORS GALCERAN DE SARRIA SEGON, MICER PHELIP DIMAS MONTANER TERS, VICENS SALA MERCADER QUART Y LORENS PASQUAL NOTARI REAL QUINT PER EXTRACCIO FETA LO DIE DE S.T ANTHONI PROP PASSAT M.D.LXXXX.

Essent consellers los magnifichs señors

Miquel Doms ciuteda en cap
Galceran de Sarria cavaller segon
Micer Phelip Dimas Montaner doctor en dret ters
Vicens Sala mercader quart
Lorens Pasqual notari Real quint.
Clavari lo S.or Joacchim Setanti ciuteda de Barchinona.

M.D.LXXXX

FFEBRER

DIVENDRES II. — Dit die los magnifichs señors de consellers feren merce a Hieronim Segui musich de una plassa per la musicha de corpus, per mort de Onoffre Segui son germa. Provisio d'una plassa de músich.

DILUNS V. — Dit die fonch ajustat trentanari pera traure

Tauler: extracció.

tauler per mort de mossen Francesch Aroles mercader y fonch extret en tauler mossen Monserrat Lavaneres mercader ciuteda de Barchinona. — E mes dit dia jura per correu de la ciutat en poder del Sor Miquel Doms conseller en cap, Benet Fort fuster.

Correu: jurament.

Provisió d' una plassa de músich.

DIMARS VJ. — Dit die los magnifichs señors de consellers feren merce ha Hieronim Sirera sego, de una plassa de musich de las qui vagaven per sonar a la professo de corpus.

Idem.

DIMECRES VIJ. — Dit die los magnifichs señors de consellers feren merce a Hieronim Sadorni musich de viola, de una plassa de las qui vagaven per sonar a la professo de corpus. — Mes dit die apres dinar estant los señors de consellers tots junts en casa de la ciutat sentiren que en la ysglesia del beneventurat St Jaume havia gran avalot de gent, y axi los vingueren avisar que si ses magnificencies noy anaven passaria perill de algun gran scandol, y axi dits señors consellers y anaren y ali trobaren que mossen..... Babot fisch del R.^{m} bisbe de Barchinona tenia presa la persona de..... Madrona fosser, en la capella entrant a ma squerra mes prop del altar major, lo qual se era retret en dita ysglesia volentlo pendre don Joan Comalonga veguer de Barchinona y en dita ysglesia era..... Busquets sotsveguer y molts altros officials, y axi los dits señors de consellers estigueren ali fins a tant que dit señor veguer ab sos acessors vingue, que podien esser les sis hores de vespre y hisqueren en lo cubert de St Jaume y asentats alli junctament ab dit veguèr fonch declarat per dit S.^{or} veguer y sos acessors acistint y essent presents dits señors de consellers en tot, y dit Madrona fonch tret de dita ysglesia de St Jaume per lo señor veguer y sos offitials cridant via fora sometent, tocant la campana de St Jaume ques acostuma de tocar per lo sometent y fonch portat a la preso del Rey.

Somatent; captura.

Notaris: exámen.

DIVENDRES XVJ. — Dit die foren examinats en notaris publichs de Barchinona Anthoni Balle y Vicens Celleres acistint en dit examen lo noble Don Joan de Comalonga veguer y los magnifichs señors Miquel Doms ciuteda de Barchinona conseller en cap, micer Phelip Dimas Montaner conseler ters Vicens Sala mercader quart y Lorens Pasqual notari real conseller quint, foren examinadors so es del dit Balle dit magnifich micer Phelip Dimas Montaner micer Jaume Pineda Miquel Joan Celleres notari y prior del collegi dels notaris publichs de Barcelona,

Francesch Pedralbes y Francesch Galceran Deves notaris de Barcelona Y dit Celleres examinaren micer Hieronim Guialmar y micer Baltasar Morell doctor en quiscun dret ciutedans de Barchinona, Jaume Pau Lantiscla notari sorrogat de prior Joan Sala y Miquel Federich Codina notaris publichs de Barcelona y foren presentats tots dos per mossen Pera Ferrer notari publich de Barcelona Y fonch alargada la jornada de dit examen del die ordinari per los consellers del any passat per respecte de la pesta que era en la present ciutat de Barcelona.

Apothecaris: análissis de medecinas.

DILUNS XVIIIJ. — Dit die per manament dels señors consellers fonch juntat lo collegi dels apothecaris de la present ciutat de Barchinona en la instantia del Rational, acistint en dit ajuntament lo magnifich micer Phelip Dimas Montaner conseller ters micer Jaume Pineda advocat ordinari de casa de la ciutat y micer Francesch Gamis advocat extraordinari de dita casa, y dit Pineda acessor elegit de la visita se fa contra dels consellers del any passat y dels offitials de la present casa, perque mirassen y regoneguessen unas medecinas de Thomas Ferrer apothecari lo qual era estat conduhit per los consellers passats per donar les medecines que serian necessarias per lo morbo en lo hospital general als Angells y a S.t Francischo de Paulo, per entendre y veure si ditas medecines que donave eran bones ho falses, ho verament perque mirassen vehessen regoneguessen y fessen judici de les aygues medicaments compositions polvores y altres cosas presas de manament y orde de dits señors consellers de la casa y botiga de dit Tomas Ferrer apothecari ciuteda de Barchinona En la qual congregatio foren presents los honorables Monserrat Oller y Jaume Ponsich apothecaris ciutedans de Barchinona consols lo any present del collegi de dits apothecaris, Joan Pau, Pera Guillem Roig, Monserrat Resplant, Jaume Hernandez, Joan Benet Pau, Monserrat Clara, Melchior Pera Anthon, Jaume Magarola, Joachim Querol, Hieronim Roig y Xpofol Ferrer apothecaris, y axi prestat primer per dits honorables consols y collegi dels apothecaris jurament a Deu y als sancts quatre evangelis per les mans de ells y quiscu de ells corporalment tocats en ma y poder de dit señor conseller Montaner, de fer dita Relasio y judici veridich y veridica sobre les dites y deval scrites cosas ha ells ocularment mostrades, feren la Relatio he judici seguents — E primerament vist per ells un pot ho vás gran de vidre lo qual te mes de un palm de alt y lo rodo o,

amplaria mes de tres palms, la quarta part es de un medicament lo qual stave intitulat en lo paper de strassa que estava cubert Triaca magna, de pes de set lliures y mija, encamarat y aquell diligentment regonegut hoyt primer lo dit Thomas Ferrer lo qual digue que lo dit pot de vidre era triaca magna, Diuhen y judiquen que dit medicament no es triaca del collegi sino que es una compositio mixturada y que ells no poden judicar quina mixtura es Mes vista per ells y diligentment examinada una gerreta a modo de alburnia de vidre de altaria de un palm, de les tres parts de les dues vacua o buyda, la qual dit Thomas Ferrer havia venuda al prior del hospital general de S.ta Creu de la present ciutat per obs de la botiga de la specieria de dit hospital per confeccio, o compositio de jaccins, la qual diligentment regoneguda diuhen que no la tenen per confeccio de jaccins ni es idonea ni apta per via de emprarse per confectio de jaccins Mes vist per ells un pot de terra pintat de blau y blanch de un palm de altaria intitulat unguent de litarge destrempat les dues parts, y hoyt lo dit Thomas Ferrer y vist y regonegut per ells lo dit unguent de litarge salvo que no es fet ab oli rosat ni vinagre rosat y que per conseguent no es apte nis pot emprar Mes vist un altre pot semblant al prop dit dins lo qual hi ha emplastrum fili zacarie cercha de una lliura, lo qual vist y regonegut Diuhen quel tenen per dit emplastre fili zacarie y per bo, no obstant ques mostre esser molt vell Mes vist per ells un altre pot de terra de pisa de color blancha y blau cubert de pergami intitulat en lo cubertor confeccio ex ovo, regoneguda per ells dita confectio y hoyt lo dit Thomas Ferrer lo qual digue lo de dins dit pot era confectio ex ovo, Diuen que no es confectio ex ovo de aquella que ells tenen jurada de fer conforme a la concordia Mes vists per ells dos pots de terra de dita color blau y blancha tapats ab pergami intitulats sobre la cuberta del pregami de cada hu de ells confectio contra pestem, hoyt dit Thomas Ferrer personalment lo qual ha dit que dita confectio o, compositio era inventada per ell y regonegut per ells lo de dins de dits pots, diuhen que ni dit Ferrer ha pogut fer dita compositio ni aquella te la forma que requereix y que per tant judiquen que es falsa y dolenta Mes vista per ells una gerra de terra un poch trencada de quatre anses ab cubertor, dins la qual ha dit ell dit Thomas Ferrer (esser) serot de minibo, cuberta ab un paper blanch, vist y regonegut dit serot diuhen quel tenen per

bo Mes vist per ells un altre pot de pisa pintat de blau y blanch dins lo qual diu dit Ferrer hi ha unguent de plom, regonegut per ells aquell diuhen que nol tenen per bo per faltar hi en aquell oli rosat ni esta conforme ha de estar Mes vist per ells un altre pot semblant al prop dit intitulat ab letra grosa Dialava, lo qual diu dit Thomas Ferrer es dialava Regonegut aquell diuhen que la tenen per bona y ques pot amprar Mes vist per ells un altre pot blau de la forma dels demunt dits intitulat confectio Amech cubert ab pergami, lo qual diu dit Thomas Ferrer es confectio Amech Regonegut aquell diuhen que la tenen per bona y ques pot amprar Mes vista per ells una alburnia ho gerreta de quatre ansas la una de les quals es trencada cuberta ab paper, intitulat unguent pro carbunclos, lo qual dit Thomas Ferrer diu es unguent fet per ell conforme una recepta de mestre Cardero, regonegut per ells dit unguent diuhen que no es unguent pro carbunclos sino unguent basilichosi lo qual tenen per bo y que (per) inadvertentia ha errat dit Ferrer lo titol Mes vista per ells una empola de vidre de aygua scabiosa, hoyt dit Thomas Ferrer lo que diu que lo que dins dita ampola es aygua scabiosa, diuhen que no es aygua scabiosa ni val res. Mes vista per ells una capsa pintada de vert y vermell petita dins la qual hi ha un pot de vidre ab alguna polvora diarodoms, mes que es molt vella y no bona per ha emprar se Mes vista per ells altre capsa pintada de or y vert intitulada pulvis de gemmis cum speciebus, diuhen que no es polvora de gemmis cum speciebus conforme diu lo titol sino cosa molt vella exalada y sens alguna virtut y no bona per poder se emprar sino per cosa molt dolenta Mes vista per ells una altre capsa pintada de vert y vermell y dins ella y ha un pot de vidre ab polvora intitulada de margariton Regoneguda per ells dita polvora diuhen que no la tenen per cosa que valega res de bo attes que esta corrompuda he inperfecta Mes vista per ells una altre capsa semblant a la prop dita intitulada pulvis plinis he regoneguda per ells aquella, diuhen que no es bona ni val res nis pot emprar E mes avant vista per ells una altre capsa pintada de or y vert intitulada pulvis requies Galeni y aquella per ells regoneguda, diuhen que no la tenen per bona perque non resulta lo que ne ha de resultar attes que sta gastada.

DILUNS XXVJ. — Dit die se encontra (malalt) Pau Texidor guarda del port de mar y fonch portat als Angels y mori. **Guarda del Moll; óbit.**

MARS

DIJOUS I. — Dit die se encontra (malalta) Brigida filla de dit Pau Texidor y mori en los Angels.

Crusada.

DIUMENGE IIIJ. — Dit die entra la S.ta cruzada per lo portal del Angell com lo Nou estigues tancat per raho de la pesta, y entra ab professo de la Seu y de totas las parrochias y monastirs acistint en dita professo los magnifichs señors de consellers, y aporta la bandera lo noble don Joan de Comalonga regent la vegaria de Barchinona y noy fonch lo tresorer de dita cruzada per lo que era restat en Leyda per la temporada de la pesta, y axi acisti en dita professo Pau Calopa notari y scriva de dita cruzada.

Bisbe de Barcelona: entrada.

DISAPTE X. — Dit die entra lo S.or bisbe de Barchinona lo qual estave fora ciutat retirat per la temporada de la pesta, acompanyat de molts canonges y ecclesiastichs y molts cavalers.

Jubileu general, per los luterans.

DIUMENGE XJ. — Dit die se publica Jubileu plenissim concedit per lo S.m pare papa Sixto quint, la data del qual fonch en Roma en Sanct Pera lany de la encarnatio del señor mill sinch cents vuytanta y nou, a nou de las Calendas de dezembre de son pontifficat del any sinch, ab tal que aguessen de dejunar tres dies de la semmana dimecres divendres y disapte, donant facultat ques puga pendra confessor lo que volguessen y los pogues absolre y commutar tots y qualsevol vots exceptats os vots de castedat y religio, y aguessen de pregar per los luterans que nostre señor los vulla convertir y tornar en lo gremi de la S.ta ysglesia romana en lo Regne de Fransa o, confondrels, o, de extirpar del tot dits Eretges, y que estigan de baix de un mateix rey bo y pio y xpistianissim y servescan ab quietut y tranquilitat y debitament a Deu nostre señor Y que aguessen de visitar tres ysglesias o, una ysglesia tres vegades, y dura dit jubileu dos semmanas apres de la publicacio de aquell y que en una de dites semmanes agen de fer professons, y lo S.or bisbe de Barcelona elegi per fer dita visitatio la ysglesia catredal y S.ta Maria de la mar y lo monestir de les monges de S.t Hieronim al Raval.

DIMARS XIIJ. — Dit die anaren los magnifichs señors de consellers acompanyats dels officials de casa la Ciutat a visitar lo S.[or] bisbe de Barcelona lo qual era entrat dos dies avia per la temporada de la pesta, y dita visita fonch perque noy pogueren anar a visitar lo com fonch feta la extractio de consellers com se acostuma quiscun any.

Visita dels Concellers al Bisbe de Barcelona.

DIMECRES XIIIJ. — Dit die se feu professo y pregarias per lo St Jubileu entorn de la seu apres del offici, y acistiren en ella los S.[ors] de consellers y molt poble.

Professó per lo Jubileu.

DIJOUS XV. — Dit die era la festa de la beneventurada sancta Madrona y noy ana la professo de la seu com acostuma, per respecte de la temporada de la pesta.

Supressió de la professó de Sta Madrona, per causa de peste.

DIVENDRES XVJ. — Dit die feren professo per lo St Jubileu y parti de la seu ensemps ab los magnifichs señors de Consellers y molta altra gent y ana a Sta Maria de la mar.

Professó per lo Jubileu.

DISAPTE XVIJ. — Dit die se feu professo de pregarias del St Jubileu y parti de la seu ensemps als (1) magnifichs S.[ors] de Consellers y molta altra gent y anaren al monastir de les monges de St Hieronim al Raval. — Dit die ariba en la platja de la present ciutat de Barchinona lo capita Spinola genoves ab sis galeres que venian de la banda de llevant y anave en ponent, saluda la ciutat y nos detingueren en la platja ni desambarcha ningu.

Idem.

Vinguda de galeras genovesas.

DIUMENGE XXV. — Dit die era la festa de la Anuntiatio de nostra señora y feren la festa lo endema diluns per esser diumenge de coresma, y manaren los S.[ors] de consellers ab veu de publica crida que tot hom fes festa.

Diferiment de la festa de la Anunciació.

ABRILL

DIMARS IIJ. — Dit die fonch celebrat lo aniversari de Pere de Moncada en la lotja, y los magnifichs señors de consellers y anaren ab dol acompanyats de molts officials.

Aniversari de Pere de Moncada.

DIMECRES XJ. — Dit die fonch ajustat trentanari en casa de la ciutat y en la quadra dita lo trentanari y foren extrets que (2)

Trentenari: extracció de vacants.

(1) Ab los.
(2) Per, ó en lloch de?

Matrícula de mercaders.

los qui faltaven y eran absents, Narcis Avella Domingo Campamar Pau Moradell Pera Burges Joan Pau Salvany, y aso per respecte que se havia de fer matricula de mercaders En apres de mig die per dits magnifichs señors de consellers fonch ajustat trentanari en casa de la ciutat y en lo mateix loch, y foren matriculats per mercaders Anthoni Quer Francesch Bramona Francesch Guardiola Barthomeu Corbera Miquel Solsona Hieronim Janer Joan Pau Riffos Francesch Sala Jaume Pi menor y Bernat Pau Riffos.

Juy de prohomens.

DIJOUS XIJ. — Dit die fonch tret juy de promens y don Joan Comalonga veguer junctament ab los magnifichs señors de consellers y los promens qui foren extrets per dit effecte, se tingue Juy de promens en la obra nova de la preso, y condempnaren hun home a mort y fonch executat lo endema.

DIUMENGE XV. — Die de Rams.

Vinguda de galeras genovesas.

DIMECRES XVIIJ. — Dit die vingueren sis galeres de ponent genovesas y no tocaren en Barcelona ni saludaren per lo que desdel cap del Riu de Lobregat donaren nova de hont venian, y axi se posaren a la mar per respecte del que sospitaven de la pesta era estada en Barcelona, de las dos era capita Pedro Rosso genoves y de les altres quatre..... tambe genoves.

Setmana Santa.

DIJOUS XVIIIJ. — Dijous S.t — En aquest die anaren los magnifichs señors de consellers a la seu y en apres del offici ans de posar nostro señor al moniment y apres de haver combregat tots los canonges y clero de la seu en lo altar major, combregaren tambe tots los sinch consellers yls dona a combregar lo canonge qui deya la missa y apres se posa nostre señor al moniment. Mes, dit die apres dinar se ajuntaren dits magnifichs S.ors de consellers en Casa de la ciutat ab gramalles de dol y acompanyats de molts officials de dita casa anaren a cerchar molts moniments.

Galeras genovesas.

DIVENDRES XX. — Dit die passaren alta mar quatre galeras genovesas venint de la banda de llevant y anant a ponent y no tocaren en Barcelona, y eran de les sis que eran passades lo dimecres.

Die de paschua de resurreccio.

DIUMENGE XXIJ. — En aquest die anaren los magnifichs señors de consellers hoyr lo offici divinal a la seu y en apres de haver sumit lo S.t sagrament lo canonge qui deya la missa dona de combregar a dits magnifichs S.ors de Consellers tots junts.

DIMECRES XXV. — Die de St March. — Dit die se tingue consell de cent en casa de la ciutat en la sala gran, e foren extrets en consols de lotja per lany vinent a mossen Hieronim Prats de Bigas cavaller lo qual renuntia, y per renuntiatio sua fonch extret Sagimon de Ferreras ciuteda y Raphel Jorda per mercader E en Jutge de apells Pera Antich mercader E prom del pont Francesch Guitard mercader Per credensers del dret del vi Monserrat Mor causidich Antich Carbonell fuster Miquel Scola corredor de orella E Romaner del pes de la farina Raphel Cistero mercer, pesador de les cansaladas Francesch Nebot E mes en lo dret nou de la duana en credencers y receptors Gabriel Esteve Benet Dams mercader y Pera Casals parayre E mes fonch extret en advocat ordinari de la ciutat micer Jaume Dalmau.

Consols de Llotja: extracció.

Jutge d'apells y Prohom del Pont: extracció.

Credencers del dret del vi: extracció:

Romaner del pes de la farina y pesador de las cansaladas: extracció.

Advocat ordinari: extracció.

DIVENDRES XXVIJ. — Dit die se crida ab atambors a caval y trompeta per la professo se havia determinat se fes lo die de dema per lo tedeum laudamus — Mes dit die parti Francesch Fort correu de la ciutat per la posta pera Leyda ab un plech dels señors consellers per don Enrich de Cardona governador de Cathalunya pera quel tramates a sa magestat, ab lo qual se li donave avis de la bona salut es en Barchinona y tambe se li envia lo numero dels qui eran morts de pesta en Barcelona.

Tedeum per haver cessat la pestilencia.

Avis al Rey del bon estat sanitari.

DISAPTE XXVIIJ. — Dit die se feu professo solempne del tedeum laudamus y feuse la professo com lo die de corpus salvo que noy anaren les creus gaffanons ni banderes de les parrochias y monastirs sino la creu de la seu y los gaffanons, y aportaven en la custodia lo bulto de nostre senyor, y tambe anaren los vint y quatre reys y la aliga y la musicha de menestrils segos y trompetas, y anaren les confrarias ab luminaria los ordens y ecclesiastichs per lur orde com lo die de corpus, y feuse dita professo per la merce que nostre señor nos havia feta de com era passada la pestilentia en la present Ciutat, y acostumas (1) com se fan gratias de aportar en la custodia lo bulto de nostre señor y com se fan pregarias lo de nostra señora y lo s.[t] Vel.

Tedeum.

---

(1) Se acostuma.

MAIG

Ciutadans honrats: matricula.

DIMARS I. — Dit die se ajuntaren los magnifichs señors de consellers en la casa de la ciutat dalt en la sala de consell de cent ab molts ciutedans honrats y antichs de la present ciutat y feren ciutedans com es de costuma quiscun any en semblant jornada, y foren fets ciutedans lo magnifich micer Anthoni Oliba doctor del Real consell Hieronim Saconomina vuy diputat real Pau Moradell mercader micer Miquel Pomet Guillem Onoffre Fabregas mercader Joseph Maduxer mercader Joan Pau Bonet mercader Gaspar Lleu mercader micer Hieronim Guialmar micer Francesch Riera y de Olzinelles micer Hieronim Miquel y micer Joan Exerrat.

Advocat ordinari: jurament.

DIMECRES IJ. — Dit die jura micer Jaume Dalmau per advocat ordinari de la ciutat novament extret.

Aniversari general.

DIVENDRES IIIJ. — Dit die per los magnifichs señors de consellers fonch manat al sindich y sotsindich de la ciutat avisassen los monastirs axi de frares com de monjas que pera dema fossen servits de celebrar aniversari general per les animas de purgatori com lo die de morts — E mes dit die per lo R.[nt] capitol de la seu fonch trames lo sindich de dit capitol als señors consellers los quals estaven ajustats en la instantia del trentanari de casa la ciutat, fent los asaber com lo capitol havia determinat que lo die present apres de las vespras ordinarias se diguessen matines y vespres de morts per lo que lo die de dema se havia de celebrar aniversari general per les animes, y quels pregaven fossen servits voler hi anar com tenian de bon costum E dits S.[ors] de consellers feren de resposta quey anirian E dit die apres dinar entre tres y quatre horas dits señors consellers estant ajustats en casa de la ciutat partiren de dita casa ab gramalles de dol acompanyats de molts offitials de dita casa tambe ab gramales de dol y anaren a la seu y hores vespres y matines de morts.

Idem.

DISAPTE V. — Dit die se celebra aniversari general per les animes de purgatori per respecte de la pestilencia era estada en Barcelona com si fore lo die de morts y per totes les parrochias y monastirs de la present Ciutat, y los señors de consellers se ajustaren en casa de la ciutat ab gramales de dol y acompanyats de molts offitials de dita casa tambe ab gramales de dol anaren

a la seu y ali hoyren lo offici divinal se feya per los deffunts, y dits señors consellers anaren junctament ab tot lo clero per tota la seu y les claustres ab professo fent absoltes generals per dita seu y claustra com es dit y apres sen tornaren en Casa de la Ciutat acompanyats de dits officials.

DIUMENGE VJ. — Dit die fonch ajustada vuytena de morbo juntament ab los señors de consellers en Casa del conseller en cap, ys determina que fossen dadas polisas de salud pus era molt bona en Barcelona, lahors a Deu. Pólissas de salut.

DIJOUS X. — Dit die ana lo S.[or] conseller Sala acompanyat de molta gent posar en possessio a Francesch Guitard mercader extret en consol del pont. Cónsol del Pont: possessió.

DISAPTE XIJ. — Dit die jura Sagimon de Ferreras consol de lotja extret per renuntiatio de mossen Hieronim Prat de Bigas, jura ab serimonia: consta en lo libre del notari de les obres. Cónsol de la Llotja: jurament.
— Dit die passaren quatre galeras genovesas alta mar, no tocaren en Barcelona venian de ponent y anaven en levant. Galeres genoveses.

DISAPTE (1) XIIIJ. — Dit die a les deu hores demati passa una galera de les de Sicilia la qual venia del regne de Valentia hahont en Paniscola havia desambarcat un embaxador enviat per lo regne de Scicilia a sa magestat. Galera de Sicilia.

DIMARS XV. — Dit die fray Pedro de Ocampo general del orde de S.[t] Benet claustrals acompanyat de molts frares del monastir de nostra S.[a] de Monserrat fonch a visitar los S.[ors] consellers en Casa la Ciutat. General del Orde de S.[t] Benet: visita als Concellers.

DIMECRES XVJ. — Dit die apres dinar se tingue Juy de promens en la obra nova de la preso presidint don Joan de Comalonga veguer, y condempnaren dos homens so es la hu esser bandejat de la vegaria streta y ampla de Barchinona per temps de deu anys y laltro condempnat en galera de vida. Juy de prohomens.

DISAPTE XVIIIJ. — Dit die passaren dotze galeras Despanya, venian de ponent y anaven a la banda de levant no tocaren en Barchinona, era capita delas don Pedro..... nebot del adelantado capita general de las galeras Despanya, passaren alta mar portaven don Gasto de Moncada qui anave per virey de Sardenya y lo duch de Soma lo qual anave per ambaxador de sa magestat en Roma. Galeras d'Espanya.

DILUNS XXJ. — Dit die per los señors consellers fonch

(1) Ha d' esser DILLUNS.

Obertura de Portals, per cessar la pesta.

ajustada vuytena de morbo en lo trentanari nou y fonch determinat fossen uberts los portals Nou y de St Anthoni qui eran stats tancats per respecte de la pesta.

Lletra del Rey sobre peste y galeots.

Dimecres XXIIJ. — Dit die los magnifichs señors consellers reberen una letra de sa magestat en resposta de la carta ha ell tramesa per dits consellers de 23 del passat.

LETRA PER LA CIUTAT

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barchinona.*

El Rey

Amados y fieles nuestros he recibido vuestra carta de viente y tres del passado con relation de todo lo que ha passado en essa ciudad tocante el mal contigioso despues que teneys al govierno dela, y he olgado mucho de enterlo (1) tan en particular y las diligentias y preventiones que se han etcho para major seguridad de la salud que ay, que todo corresponde muy bien a lo que se havia de sperar de vuestra prudentia y buen zelo y Jo hos lo agradescho mucho, y pues la merced que su divina magestat hos ha etcho en sto es tan grande y digna de tenerle sempre en memoria justo sera que le haja muy continuo del agradacimiento y de hazer les processiones y lo demas que disis, y que ajudeis con mucho cuydado a desereygar desa ciudad todas las cosas que pueden provocar su ira, y que con este endeys muy vigilantes en continuar las diligentias que se requieren para que no quede ningun rastro de contigion ni puede per nenguna via bolber se ha encender, que alende que en hazer lo asi cumplireys con lo que es tan proprio de vuestra obligation resibire Jo en ello de vosotros muy accepto plazer y servitio Y quanto a lo que apuntays de los galeotes que ay en essos carcelles reales se dara con brevedad sobre ello ell orden que mas convenga. Data en Aranxuez a XV de mayo M.D.LXXXX. — Yo El Rey

V.[t] Frígola vicecancellarius — V.[t] Campi Regens
V.[t] Comes generalis thesaurarius — V.[t] Quintana Regens
V.[t] Tersa Regens
V.[t] Pellicer Regens — Gassol Secretarius.»

(1) Entenderlo.

Dijous XXIIIJ. — Dit die fonch beneyda la galeota feta per la ciutat y fonch beneyda per..... prevera vicari de S.ta Maria de la mar, y fonch parat lo altar en la popa de dita galiota ab la plata de la ciutat y fonch anomenada S.ta Eulalia, y fonch cuberta la popa ab los paraments de velut de casa de la ciutat y fonch tirada un poquet a la vora de la mar y tambe y eran les trompetas. — Mes dit die se tingue trentanari y determinaren ques tingues consell de cent y ques proposas en dit Consell que la ciutat paras banch, mes que la ciutat fes mandraix o, moll, y mes que las firas ques tenian en Alio (1) se tingan en Valensia ho en Saragosa.

Galeota de la Ciutat: benedicció.

Banch.

Obra del moll.

Firas.

Divendres XXV. — Dit die se tingue consell de cent alt en la sala gran y fonch determinat fos fet mandraix ho moll en la platja de la present ciutat, y foren elegides setze persones per dit effecte so es quatre de cada stament, e foren elegits mossen Enrich Terre de Picalques Federich Roig y dez Soler micer Francesch Gamis mossen Anthoni Granolachs cavaler Baltezar Masdeu Simon Canyet Francesch Montalt y Raphel Antich mercaders Gaspar Masaguer y Anthoni Fort chirurgians Miquel Carol apothecari Pau Duran Joan Hieronim Maloll matalafer Joan Serra mercer Pera Serra boter Joseph Fabregues spaser. — Mes dit die se tracta en consell de cent que la ciutat paras banch, y per dit effecte fos seguida la determinatio ja feta de la vuytena y quatreta de la taula — Mes dit die fonch determinat ques tornassen les fires y ques redressassen los drets nous de la ciutat, y per dit effecte fonch feta vuytena y foren elegits per dita vuytena Galceran Cahors y dez Soler Federich Roig y dez Soler Raphel Gual y Raphel Antich mercaders Francesch Aquiles y Nadal Castello notaris de Barchinona Joan Serra y Esteve Reber menestrals.

Obra del moll.

Banch.

Firas.

Drets nous; redrés.

Dimecres XXX. — Dit die fonch lansada la galiota en la mar demati.

Galiota: botadura.

JUNY

Divendres I. — Dit die jura per prior de la cort del veguer lo magnifich micer Dimas Montaner conseller ters.

Prior de la cort del Veguer: jurament.

(1) Lyo de Fransa.

Juy de prohomens.

Dimecres VJ. — Dit die se tingue Juy de promens en la obra nova de la preso presidint lo noble don Joan de Comalonga veguer ab la forma acostumada ab los señors de consellers y promens, he foren condempnats tres homens ha asotar per la present ciutat y marchar y un altre a fer la pasada y tots a galera, y foren executats.

Obra del moll.

Divendres VIIJ. — Dit die per orde dels señors consellers y setzena del moll dalt en la sala gran de consell de cent foren convocades y congregades moltas personas principals y tambe de tots staments pera que fossen servits aconsellarlos y dir lur parer de quina manera y en quin loch se poria edifficar lo moll, si era determinat se fes en la platja de la present ciutat de Barchinona en lo consell de cent celebrat a XXV del mes de maig prop passat, entre los quals y fonch lo R.^{nt} fra don Ferrando Maymo prior de Cathalunya fra don Federich Mecha comanador de sanct Joan fra Miquel de Junyent comanador de St Joan fra..... Bruguera del orde de St Agosti ..... Vila Canonge de la seu de Barchinona fra Miquel Ferrer comanador de St Joan don Joacchim Centelles lo Sor Joachim Setanti fra Alvaro Cella comanador de sanct Joan don Ferrando Maymo don Luys Turell don Miquel Sbert lo capitan Pera mossen Miquel Quintana Capita de la torra del cap de Lobregat mestre Pera Cathala mestra daxa mestre major de la drassana Francesch Cornet ciuteda de Barchinona Polit Doy mariner de Arenys Pera Serra dit lo capita Serra Sebastia Doy Salvador Roqueta Bernat Pasqual Nicholau de Credensa enginyer ..... Sureda fuster ..... Bruffal mestre de cases, los quals consultats per dits magnifichs señors consellers y setzena determinaren y aconsellaren ques passas avant lo moll vell.

Visita de cárcers.

Disapte VIIIJ. — Dit die se tingue visita demati per lo noble don Joan de Comalonga Regent la vegaria de Barchinona y los S.^{ors} consellers en la obra nova de la preso.

Lletra del Rey, sobre sanitat.

Dijous XIIIJ. — Dit die los S.^{ors} consellers reberen una letra de sa magestat resposta a la letra enviada per ses magnificencias a VIIJ del present.

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barchinona.*

El Rey

Amados y fieles nuestros, muy conforme a la amor que tengo

ha essa ciudad y deseo de su bien y reposo ha sido ell contentamiento que he recebido en vuestra carta de VIIJ del presente por entender que la salud es tan confirmada que podeys dar certificationes della, y que en reconossimiento desta merced se aja etcho la profession general y lo demas que dizis pues la obligation es tan grande de continuar lo, y asi mesmo lo de tener particular guarda y prevention para que por descuydo no reviva el mal Confio de vuestra vigilantia y cuydado que en lo uno y en lo otro os governareys de manera que con ell favor de la divina bondat se conserve en essa Ciudad la Salud con ell acressimiento que se desea. Data en Aranxuez a XXVJ de mayo M.D.LXXXX.

YO EL REY.

V.t Frigola vicecancellarius
V.t Comes generalis thesaurarius
V.t Tersa Regens
V.t Pellicer Regens
V.t Campi Regens
V.t Quintana Regens

Gassol secretarius.»

Obra del moll.

DIUMENGE XVIJ. — Dit die se ajustaren en casa del senyor Miquel Doms ciuteda conseller en cap los S.ors de consellers so es segon ters y quint y la major part de la setzena del moll, y fonch proposat per dit Miquel Doms per quin die se posaria la primera pedra al moll y si seria ab serimonia, y axi fonch determinat ques paras un altar a les spalles del baluart de Migjorn baix en lo arenal y que se fes una molt bona envelada y que dita pedra fos posada per lo die dimars primer vinent y quey fossen convidats lo bisbe de Barchinona y los diputats de Cathalunya y magnats y personas de titol se trobarian en Barchinona, y que fos treta tota la artilaria en la vora de la murada y ques tiras tota dita artilaria al posar de dita pedra.

Idem: primera pedra.

DIMARS XVIIIJ. — Dit die se posa la primera pedra en la prosecutio del moll ja comensat a XX de setembre M.CCCC.LXXVIJ en virtut de la desliberatio feta en consell de cent celebrat a XXV del mes prop passat, fou aquesta la serimonia, so es que baix en lo arenal de la mar a les spalles del baluart de Migjorn devant dit moll vell fonch feta una molt gran envelada ab moltas velas y apres fonch empaliat ab uns draps antichs de la seu y fonch parat un dosser desota del qual fonch

parat un altar ab la plata de la ciutat y la creu major de la seu y molta plata de la seu, y dix missa lo R.^{nt} micer Onoffre Cellers canonge de la seu de Barchinona y vicari general del R.^{m} bisbe de Barchinona, servi de diacha micer Jaume Cordelles y sots diacha Luys Miquel Barthomeu canonges de dita seu de Barchinona, y acisti en dita missa Joan Baptista de Yerva prevera y mestre de serimonias en la seu Estant en dita missa a la part dreta del altar Don Joan Comalonga veguer de Barchinona Miquel Doms ciuteda de Barcelona conseller en cap Don Hadria Maymo prior de Cathalunya del orde y militia de St Joan de Hierusalem Galceran de Sarria cavaler en Barchinona populat conseller segon Francesch Sanct Just abad del monastir de nostra señora de Sarrateix del orde de St Benet Micer Dimas Montaner conseller ters Don Berenguer Doms Vicens Sala mercader conseller quart Raphel Jorda mercader consol de lotja Lorens Pasqual notari real conseller quint Francesch Oller mercader Baltezar Masdeu mercader, los quals acompanyaven dits consols de lotja fra Marti Joan de Calders pabordre major del monastir de St Cugat de Valers fra Luys Alentorn camarer de dit monastir de St Cugat de Valers A la part squerra de dit altar estaven los Diputats de Cathalunya so es Don Francesch Oliver y Boteller abad de Poblet diputat ecclesiastich Don Francesch Grimau diputat militar Mosen Pera Saconomina diputat Real Fferrando Fivaller canonge de la seu de Tortosa oydor de comptes ecclesiastich Monserrat Grau hoydor de comptes Real don Federich Mecha comanador del orde y militia de Sanct Joan de Hierusalem Don Ramon Doms Don Miquel Alentorn comanador de St Joan Miquel de Junyent comanador de St Joan Alvaro Cella comanador de St Joan E detras los dits magnifichs de consellers ab un banch ab respalle estaven asentats les setze personas eletas per la fabrica de dit moll E mes al capitan Pera, Mestra Pera Cathala mestra daxa mestra major de la drassana Polit Doy mariner he molta altra gent axi cavallers com Ciutedans he molt poble E aribaren primers los dits magnifichs señors de consellers acompanyats de molta gent En apres vingueren los consols de lotja tambe acompanyats de molts mercaders y altra gent En apres vingueren los señors diputats ab masses alsades acompanyats de molts Cavallers y altra gent Y los señors de consellers los ysqueren a rebre ab vergas alsades fins y junt al cap dels banchs E dita que fonch

dita missa los magnifichs señors de consellers junctament ab lo veguer y diputats ab les vergas y masses alsades tots juncts per lur orde, so es los consellers a la ma dreta y los diputats a ma squerra y molta altra gent anaren desde hahont se dix dita missa fins a nou ho deu passes de la mar hahont havian fet un gran fosso fins que havian trobat lo fonament del moll vell, y en dit loc mestre Jaume Bruffal mestre de cases y de les obres de la ciutat Barchinona, tenia demunt de una taula la qual estave cuberta de una catiffa, aparellada una pedra ho lamborda de largaria de sinch palms ho cercha y amplaria de un palm y mig E demunt dita pedra havia sculpida una creu y lo S.t nom de Jesus, y estave a nou ho deu passes de la vora de la mar E aribats dits señors de consellers diputats he molta cavalaria e molt poble en dit loch hahont estave dita taula y pedra, lo magnifich señor Miquel Doms conseller en cap se agenolla en lo arenal ys senya y feu oratio a nostro S.or E feta dita oratio feu caure dita pedra entre quatre Rochas que designan esser fonament del moll vell, y tiraren tota la artilaria axi la que estave en los baluarts de la ciutat com la que estave treta per la vora de la muralla, y tambe y havia molta musicha axi de menestrils com de trompetas y tabals, y llansada que fonch dita primera pedra havia dintra mar quatre barchas carregades de moltas rochas y molt grossas y encontinent comensaren de llansar ne en mar y junt al moll vell E acabat de llansar dita pedra dits señors consellers y diputats per lur orde sen tornaren junts a dita envelada, y com foren alli los señors diputats sen anaren primers y los señors consellers los acompanyarèn fins al cap de la envelada y apres sen anaren los consols de lotja y en apres los señors de consellers acompanyats de molts offitials de la ciutat y molts cavallers, placia a nostre S.or que tot vinga a bon fi y lo dexe acabar.

Cavalcada: questió sobre precedencia.

DIUMENGE XXIIIJ. — Die de S.t Joan. — Dit die stant los señors de consellers en lo Born per la cavalcada acostuman de fer quiscun any en semblant die, entre lo noble Don Berenguer Doms y don Jayme Mijavila y ague questio sobre del precehir y tiraren de les spases estant a caval, y lo señor Miquel Doms conseller en cap y lo S.or Galceran de Sarria conseller segon se posaren en mig, y precehi dit don Berenguer Doms, y en apres de haver feta la cavalcada com foren tornats los magnifichs consellers en lo Born ab molta gent quils acompanyave,

al (1) dit S.or conseller Homs sen aporta en sa casa don Jayme Mijavila y lo S.or conseler Sarria sen aporta en sa casa don Berenguer Doms y en apres fermaren trevas en poder del veguer de Barchinona.

JULIOL

Assistencia del Conceller en cap á la Diputació, com á President del Bras real.

DIUMENGE I. — Dit die se tingue consell de cent en casa de la ciutat dalt en la sala gran, e per part dels señors diputats de Cathalunya fonch feta embaxada a dits señors consellers he consell de cent E primerament per dits señors diputats fonch enviat en dit consell mossen Miquel Camplonch sindich de dit general, lo qual digue y exposa a sas magnificencias y a dit consell com ses senyorias per cosas concernents al beneffici de dit general de Cathalunya lo enviaven en dit consell per ha exposar y dir lo que los dits señors diputats volien enviar una embaxada al dit consell he que fossen servits de donar loch a que dita embaxada pogues venir per ha explicar a sas magnificencias y al dit consell lo que als señors diputats occorria, y encontinent per lo S.or conseller en cap li fonch dit que digues a ses senyorias que los señors consellers y lo dit consell estaven promptes y apparellats de hoyr dita embaxada y que podien venir sempre que los señors diputats fossen servits Y a cap de un quart de hora vingueren en dita instantia del consell de cent jurats stant com es dit los magnifichs consellers y consell de cent jurats congregats, lo molt R.nt señor Baltezar de Rajadell canonge de la seu de Leyda per lo bras ecclesiastich mossen Joan Lull donzell per lo bras militar y mossen Julia de Navell per lo bras Real, acompanyats dels tres porters de la casa de la diputatio ab les masses grossas y alguns offitials de aquella casa, los quals explicant sa embaxada digueren a ses magnificencias y a dit consell de cent jurats que attes per consuetut antiquissima sempre observada en la casa de la diputatio lo magnifich conseller en cap essent Ciuteda acostumaven y havien sempre acostumat de acistir als ajusts dels brassos se eran tinguts ys tenien en la dita casa y a les devuytenas se tenien en

(1) Lo

dita casa en virtut del nou Redres del general, com a representant lo cap del bras Real, y com de algun temps ensa se fossen tinguts alguns brassos y devuytenas en dita casa de la diputatio sens haver hi acistit en aquellas lo dit magnifich conseller en cap, fossen servits los dits señors consellers y lo present consell donar forma en que dit magnifich conseller en cap acistis a dits brassos y devuytenes conforme se era fins asi observat, certifficantlos que los señors diputats y los brassos dels tres estaments ne rebran particular merce ques fa per la falta que dit magnifich conseller cap de dit bras real feya Y encontinent lo señor conseller en cap en nom seu y dels dits altres S.ors consellers los feu de resposta que ell proposaria dita embaxada en lo present consell ys feria segons que per lo present consell seria determinat.

DIMARS X. — Die de S.t Xpofol. — Dit die era la festa de S.t Xpofol y manaren los S.ors de consellers ab veu de publica crida que fos feta festa com lo die del S.t diumenge a pena de XX ℔. Cridas manant guardar la festa de S.t Christofol.

DIUMENGE XXIJ. — Dit die demati a les quatre hores aribaren sinch galeres de Napols de la banda de levant a la platja de la present ciutat de Barchinona de les quals era capita don Pedro de Toledo y tira o saluda tant solament la capitana, y perque no tiraren totes les galeras com es acostumat la Ciutat no tira ni saluda Y apres a les set horas ariba don Pedro de Cunya nebot del adelantado ab vuyt galeras de Spanya qui venian tambe de la banda de levant y totes juntes saludaren la Ciutat y tiraren moltas pessas de artilaria, y lo baluart tira tres pessas En apres sobre migdie ariba lo princep Doria fill de Andreu Doria general de la mar devant Badalona ab trenta galeras, y alli lansaren ferro y no arribaren en la present Ciutat, y per los magnifichs señors de Consellers li fonch tramesa la barcha de la ciutat y ab aquella anave..... Palau guarda del port de la present Ciutat per la lotja, lo qual Palau per part dels señors Consellers entra dins la galera del princep Doria y li explica y digue com venia aqui de part dels señors consellers fent li asaber com en Barcelona havia molt bona sanitat, lahors a nostre S.or, de tot mal contagios, y que sa senyoria miras si manava res de aquesta ciutat, y per dit princep li fonch respost que no volia res de aquesta ciutat, y en dita barcha anave Barthomeu Vinyas mestre de postas lo qual dona a dit princep Doria un

Galeras d' Espanya.

Princep Doria.

plech de letras de sa magestat, y axi vist y hoyda la resposta per los señors consellers y que les galeres se estaven aqui devant Badalona no sabent lur intent, procuraren en la nit de posar gent de guarda en los baluharts per entendre que dites galeras aportaven sinch o, sis mill tudescos, y axi dits señors consellers posaren de guarda en dits baluarts mes de trescentas personas ben armadas, y en la nit sen anaren les galeres. — E mes dit die fonch feta extractio de Diputats e fonch extret en diputat ecclesiastich lo Ill.e y R.m Don Jayme Casador bisbe de Gerona en diputat militar mossen Joan Granolachs cavaller de Barcelona populat en diputat Real..... Fortuny de la ciutat de Tortosa en hoydor ecclesiastich micer Jaume Cordelles canonge de la seu de Barchinona y en hoydor de comptes militar..... Llentes cavaler en la ciutat de Manresa populat y en hoydor de comptes Reyal..... Saconomina ciuteda de Gerona, nostre S.or los dexe ben governar.

Diputats del General de Cathalunya: extracció.

DIJOUS XXVJ. — Dit die ariba en la present platja de Barchinona don Pedro de Cunya loctinent de capita general de las galeras Despanya ab vuyt galeres, lo qual venia de la banda de Empurda y per haver poch sen era anat de asi no saluda.

Galeres d' Espanya.

DIMARS XXXJ. — Dit die entre sis y set horas demati entra per la posta don Enrich de Cardona governador de Cathalunya lo qual venia de Leyda ha hont havia stat tot lo temps de les morts per orde de sa magestat E mes dit die a les deu horas demati anaren los S.ors consellers acompanyats de molts offitials de la casa a visitar al dit S.or don Enrich de Cardona governador en sa casa, la qual te en la plassa de S.ta Anna.

Governador de Cathalunya: retorn.

Visita dels Concellers á dit S.or

AGOST

DISAPTE IIIJ. — Dit die vingue nova com les galeres del princep Doria havian presa una tartana carregada de archabussos y altres monitions les quals deyan trametia lo duch de Florensa al princep de Navarra.

Presa d' una nau per las galeras del Princep Doria.

DIJOUS VIIIJ. — Dit die ariba nova de com Andrieta havia desambarcats los tudescos aportave al cap del Romani en Rossello, y los havia vinguts a rebre don Hortensi Armangol capita de Salses y musur de Joyosa lo qual los sen aporta en Fransa.

Desembarch de tropas tudescas en Rosselló.

DISAPTE XJ. — Dit die tingueren trentanari en la casa de la ciutat y en lo loch acostumat, y tragueren alguns offitials so es per receptor del dret del vi mossen Anthoni Campana Francesch Puig y per porter de clavari per mort de Pera Planes Bonaventura Vidal daguer y ajudant de faller en lo pes de la farina A..... Marques Raphel Noguers librater.

Receptor del dret del vi: extraccio.

Porter de Clavari; extraccio.

Ajudant de faller: extraccio.

DIUMENGE XIJ. — Dit die a les deu hores demati aribaren quatre galeres de Napols, era capita general don Pedro de Toledo y venian de la banda de levant, saludaren la ciutat y lo baluart tambe saluda E ab dites galeras dit die a la tarda (1) don Anthon Leval compte de Sago lo qual anave per Regent nomenat per sa magestat en la Summaria, Regne de Napols.

Galeras d' Espanya.

DIMARS XIIIJ. — Dit die per orde dels señors consellers, micer Hieronim Guialmar y micer Jaume Pineda advocats de la ciutat anaren en casa de don Enrich de Cardona governador de Cathalunya, y li digueren que venian de part dels señors consellers los quals havien entes que los presos que tenian a la preso per la visita quis feya als consellers passats y ha altres personas qui eran offitials de casa, que sa senyoria los havia fets scriura a la preso en son compte y trets de compte de dits señors consellers, y com tenian entes que sa senyoria sen anave en Leyda lo supplicaven fos servit voler manar los tornassen scriure a compte de dits señors consellers E per dit señor governador fonch respost que ell ho tractaria ab lo consell y que fossen ab lo señor micer Planes quel donaria la resposta.

Inscripcio de presos a nom de Concellers.

DIJOUS XVJ. — Die de S.t Roch. — Dit die ana la professo de la seu a sanct Roch y tambe y anaren los S.ors consellers, y hoyren ali lo offici.

Professo de S.t Roch.

DISAPTE XVIIJ. — Dit die fonch ordenat per los señors consellers a micer Hieronim Guialmar y a micer Jaume Pineda advocats de la ciutat, que juntament ab mossen Joan Sala sindich de dita ciutat anassen per part dels dits señors consellers al S.or don Enrich de Cardona governador de Cathalunya y li diguessen de part de dits S.ors consellers que sa senyoria fos servit de donar asiento en lo que li havian supplicat altra vegada, que es que fes tornar en compte y nom de dits señors consellers a Thomas Ferrer apothecari y a Sebastia Maselleres y ha altres reos que estaven presos en la preso per orde y nom

Inscripcio de presos a nom de Concellers.

(1) Embarcá?

de dits señors consellers, y sa senyoria en la venguda que poch ha havia feta de Leyda los havia fets posar en son compte y traure de nom y compte de dits señors consellers, y pus que sa senyoria sen havia de anar dins dos dies no volien dits señors consellers que restas en ubert per lo temps del Veguer, perque lo veguer no agues de dir que per no tenir tanta auctoritad com sa senyoria se li feyan agravis, y que no volian tractar ab ningu del consell sino ab sa senyoria, y que fos servit de manar ajuntar lo consell perque dits advocats poguessen entrar ha informar lo Consell que altrament serian forsats dits consellers de ajuntar lo consell de cent y donarli raho de tot abans que sa senyoria sen anas, y dit señor governador respongue que ell encontinent faria juntar lo consell, y axi a les quatre horas despres dinar los doctors del consell de la tersera sala se ajuntaren en casa de dit S.or governador en la sala gran ha hont se acostuma de tenir lo consell, ha hont entraren los dits advocats y sindich y asentaren se tots en sas cadiras sense serimonia, y informat que agueren dits advocats a sa senyoria y als doctors del consell, dona loch sa senyoria y dits doctors de moltas replicas entre uns y altres y apres de molta disputa que dura mes de dos hores, *fonch resolt en effecte que* dit señor governador manaria al scarceller que dit Thomas Ferrer, Maselleres y los altres qui estaven scrits en lo libre del scarceller en nom de dits señors consellers quant sa senyoria torna de Leyda y prengue la preso, que dit scarceller los tornas scriure y continuas en nom de dits S.ors consellers com staven abans, y dits advocats y sindich respongueren a sa senyoria que donarian raho als señors consellers sils staria be de aquella manera y que tornarian raho a sa senyoria de la resposta dels señors consellers, y axi sen anaren dits advocats y sindich y donaren raho al S.or Miquel Doms conseller en cap lo qual dix que li estave molt be y u faria asaber als altros señors consellers, y dix a dits advocats y sindich que lo sendema demati que era diumenge tornassen raho al S.or governador que los señors consellers ne estaven molt contents y que sa senyoria ho manas remediar.

Idem. DIUMENGE XVIIIJ. — Dit die los sobredits micer Guialmar y micer Pineda y lo sindich entre vuyt y nou horas demati anaren a tornar resposta al S.or governador dient li que los señors consellers staven molts satisfets de la resolutio se havia feta acercha dit negosi y supplicaven a sa senyoria ho manas

executar y posar en obra, y axi encontinent dit S.or governador envia un porter al scarceller manant li que continuas en lo libre de les entrades dels presos tots los qui estaven en compte dels señors consellers quant ell vingue de Leyda y ell los havia fets posar en son compte que estiguessen tambe a compte de dits señors consellers y axi fonch fet.

Adulteracio de medecinas: sentencia contra l' apothecari.

DISAPTE XXV. — Dit die per los magnifichs señors consellers en la instantia del trentanari nou de la present casa de la ciutat fonch promulgada la sententia contra de Thomas Ferrer apothecari, lo qual estava conduhit per los magnifichs consellers passats per donar les medecines en lo hospital general de S.ta Creu de la present ciutat y per los particulars per lo morbo, y pronuntiaren sentenciaren y declararen y dit Thomas Ferrer condempnaren que fos inhibilitat y privat perpetuament de officis carrechs y honras de la present ciutat y que lo nom de aquell fos tret de les bosses en les quals estave enseculat y borrat de la anima o, matricula y de poder tenir botiga y fer exercissi de apothecari en la present ciutat, y que totas las cosas y medecinas que axi per dit collegi com per los dits consols son estades judicades falses y no bonas per emprar, sien cremadas ab la forma en semblants cosas acostumada ab acistencia de dits consols, en la plassa ho plases publicas de la present ciutat a coneguda de dits señors consellers, y que dita sententia fos publicada y notifficada ab veu de publica crida per los lochs acostumats de la present ciutat, y perque sia castich a dit Ferrer y exemple de altres.

Incapacitat pera l' exercici de dos officis.

DIJOUS XXX. — Dit die tingueren los señors consellers trentanari en la instantia nova dita del trentanari de la present casa, e fonch declarat en lo recors interposat per micer Joseph Dalmau pretenent li era estat fet agravi per lo metge Castello qui fonch conseller lany passat perquel havia privat de clavari del estudi, y per dit trentanari fonch declarat que attes dit micer Dalmau era acessor de la ballia general y per conseguent offitial Real queu havia pogut fer y que per esser offitial real era incapas de poder tenir offici en Casa de la Ciutat.

SETEMBRE

Fabrica de galeras pera la Diputacio.

DILUNS IIJ. — Dit die los señors diputats de Cathalunya tingueren brassos ys proposa en dits brassos ques fessen sis galeres en Cathalunya y que per en aso se scrigues a sa mag.t, y fonch desliberat ques scrigues a sa mag.t y que volentho sa mag.t ques fessen sis galeres, y per dit effecta fonch feta y elegida devuytena dels tres staments. — Mes dit die aribaren sis galeres Despanya en la platja de la present ciutat, venian de levant nos aturaren sino que sen anaren a la banda de ponent.

Galeras d' Espanya.

Mort del S.t Pare Sixto V.

DIVENDRES XIIIJ. — Dit die vingue nova per un correu qui passa, de com era mort papa Sixto quint a vint y quatre de agost proppassat, lo qual ab motu propi havia privat que ningun bastard pogues esser ecclesiastich ni pogues entrar en Religio y los qui eran constituts en dignitat ecclesiasticha ho religio no poguessen esser procuradors ni altres carrechs de las ysglesias ho monastirs y los qui no havian feta professio fossen trets dels monastirs *Anima eius requiescat in pace Amen.*

Tauler: mort.

DISAPTE XXIJ. — Dit die mori mestre Hieronim Magarola doctor en medecina tauler de la present Ciutat de Barchinona *anima eius requiescat in pace.*

Tauler: extraccio.

DILUNS XXIIIJ. — Dit die per mort de mestre Hierònim Magarola doctor en medecina, fonch extret en tauler mossen Pau de Bell-loch cavaller.

Idem.

DIMECRES XXVJ. — Dit die per renuntiatio feta per mossen Pau de Belloch fonch extret en tauler mossen Miquel Antich de Remires cavaller.

OCTUBRE

Cautius deslliurats: arribada.

DIVENDRES V. — Dit die a les quatre horas despres dinar aribaren en la platja de la present ciutat dos galeras, la una anomenada capitana de vint y quatre banchs y laltra anomenada patrona de vint y tres banchs, les quals anaven de Alger a Contastinobla, y anaven ab ellas passats de tres cents catius chris-

tians los quals cristians juntament ab alguns renegats determinaren de alsarse, com de fet se alsaren y mataren mes de trescents turchs y fonch servit nostre señor obtingueren victoria y libertat Y fonch desta manera segons que per relatio dels xpians venian en ditas galeras se entengue so es, que a vint y sis de setembre prop passat partiren de Alger y lo die seguent a les tres horas de matinada quant hix la estela del alva se trobaran sobre Portofarina que es a sinquanta millas de Alger y feya levants y estava a sinch ho sis millas de la mar ab fortuna, y axi dits catius xpians per pensar que ja era aribada la hora que ells tant desijaven del concert tenian fet, los de la galera capitana feren lo primer senyal com havian concertat y fonch que hu de ells estengue una camisa en la batallola de la galera per de part de fora per que fos vista dels de la galera patrona, los quals encontinent respongueren ab altro senyal per dar entenent que ja estaven a punt, y esta galera fonch vista per un turch de la patrona de baix de la bombarda de proa y sospita alguna traytio y axi digue al comit en sa lengua, que signifficave aquella camisa que havian estesa los xpians en la capitana en aquellas horas, al qual respongue dit comit «deu esser algun catiu xpia qui va suat y voldra tenir camisa neta pera mudarse y hala estesa perque se axugas» y com los catius xpians hagueren vist que la patrona lus havia respost al senyal donaren lo segon senyal y fonch que de ma en ma de popa a proa ana un plat de mel dient quel donassen a T. (1) Vehent los vogavants que son los qui vogan al principi del Rem lo segon senyal, cada hu dels advertia y animave a sos companyons, perque tots ho sabian y en la patrona era lo mateix, y en lo segon senyal era mija seba que passave de popa a proa, y com anave la seba de hu ha altre deyan «tothom voga alegrament y fort, y bega requi» que vol dir ayguardent, y desta manera passa en la capitana lo plat de la mell y en la patrona la seba, y entre los catius mostrave haver gran alegria en tant que lo baxa de la patrona temia de alguna traytio y digue al comit «que tenen estos xpians que tant gran gatzara menan y estan tant alegres» Respongue lo comit «perque les galeras van be que ja desmayen de cansats», y ab tot axo no resta satisfet dit baxa de la resposta que li dona dit commit sino que sen ana a popa y mana al capita

(1) Turchs?

que posassen manillas a las mans als catius com se acostuma com va una galera sola y aporta pocha gent de palea, y dit capita respongue «com sou gallina, de que teniu temor com vagen les galeras tant ben provehidas de gent de palea» Y acabat de dir aso lo capita comensaren ha una galera y ha altre de dar la batalla, sempre nomenant y reclamant a nostra señora del Roser, y molts dels qui tenian claus falsas pera desfarrar se foren prestament desfarrats y prenent cada hu ses alfanjas que eran alguna dotzena per galera que les havian compradas a Alger, sen anaren dretament a la popa hahont estave la gent mes lusida, y axi del primer encontra moriren molts dels xpians particularment en la patrona perque sen trobaren manco quoranta y en la capitana non faltaren sino tres ho quatre, y desta manera palearen baronivalment deffensant cada hu son quarto qui tenia alfanges ho altres armes, y altres ab les gavetas de fust que menjaven altres ab cabrias de las tendas altres ab claus y finalment ab les agullas que cosien los sachs del bescuyt, y en comensar la batalla levaren les posts de la cussia de les galeras perque los turchs no poguessen anar per ellas sino que tinguessen de anar per las banchadas, y en aribar lo turch en ma del xpia lo prenia yll lensava en mar Donaren se tant bona pressa y manya que en un quart de hora fonch rendida la galera capitana de popa a proa perque lansaren tots los turchs en la mar, excepto lo capita y altres dos ho tres amichs seus que estimaren mes morir (encara que demanaren moltas voltas als xpians quels dexassen yls prenguessen per sclaus y que nols matassen) empero, los xpians may volgueren, encara quels prometian molta summa de diners Y pera dita victoria ajuda molt lo que havia fet un renegat genoves anomenat Morato el qual abans que renegas anomenaves Nicholo de Riso lo qual sabia y consentia al dit concert, y fonch que en la nit prengue les alfanges qui eran a la popa dels turchs y liga les guarnitions de ditas alfanges ab les correjas y talabarts y unas ab altres, de tal manera que com se volgueran servir dellas no sen pogueran servir sino era ab la beyna, y tot y demes de aso havia banyadas totas las metxas de las scopetas que lo foch noy podia pendre, y tambe havia ligades ab cordas les lansas y alabardas qui estaven a popa ab los pilars de popa, y lo mateix fou (ab les) fletxas que les liga ab les aljavas encara que aprofita poch perque rompian los lasos ab ganivets y tiraren moltas fletxas E los de la

patrona per no tenir ningun renegat ni persona de qui poder fiar no tingueren ninguna destes provisions ni advertiments, y axi vingueren ab gran apreto y treball perque los turchs tenian moltas armas, y tambe per respecte que los turchs que de la capitana lensaven en mar sen anaven a la patrona y sen muntaven en ella per lo timo y per los rems de tal manera que fonch tanta la multitut, que rendiran dita galera fins al abre y ventse ja quasi perduts los xpians cridaven a grans crits «moiram tots abans de rendir nos» y los turchs per veuras de aquella manera burlats, acovardats se retiraren a popa, y un catiu de nasio fransesa qui estave desfarrat se recorda de la cambra hahont estave la polvora y ana alli y unpli un barret de polvora yll cosi sino fonch un foradet per donar foch, y com fonch exit de la cambra dona foch y tira lo dit barret a popa de tal manera que crema les barbes a molts, y va veura que en la dispensa havia dos ho tres manats de alfanjas novas que no estaven guarnidas, talla prest les cordes en que estaven ligades y provehi dellas als xpians que pogue, y exint de la dispensa un turch li dona un colp de partasana quel passa de part a part quel clava ab la fusta de la galera Y vist per los turchs que los xpians estaven armats, se rendian dient quels prenguessen per sclaus de la manera que ells abans ho eran, empero los xpians nols volgueren pendre a merce sino que feriren ab ells lo mes fort que pogueren, y vist aso se llensaven en mar los turchs y alli se afogaren, perque era impossible poder scapar ningu nadant perque estaven molt dintre mar y ab fortuna, y axi com es dit aribaren en Barchinona ha hont feren molt gran vinguda y mostrant molt gran alegria tirant tota la artilaria y la archabussaria.

DISAPTE VJ. — Dit die anaren los renegats de ditas dos galeras a la Inquisitio, y confessats y obtinguda penitentia saludable ha ells dada per los S.ors Inquisidors foren reduhits al gremi de S.ta mare ysglesia. Abjuracio de renegats.

DIUMENGE VIJ. — Dit die toca a la ciutat haver predicador en la seu per lo que fan la festa del angell custodi. La festa del angell custodi. Predicador.

DIVENDRES XIJ. — Dit die pasaren dotze galeres les quals venian de levant, era capita delas Andrieta Doria, passaren alta mar sino fonch una qui ariba a la platge de la present Ciutat y saluda. Galeras.

DIMARS XXIIJ. — Dit die mori al (sic) capita Orasi Roma, lo qual havian alsat per Capita en una de las dos galeras se Mort del capita dels cautius.

eran alsats los xpians dels turchs, y mori de una ferida havia rebuda en la palea.

Soterrament de dit capita.

DIJOUS XXV. — Dit die fonch soterrat dit capita Orasi en lo monastir de S.t Agosti lo qual mori en casa de Simon Frigeri venetia qui esta devant la clavaguera de lotja, yll portaren per lo carrer Ample y per lo carrer del Regomir yll passaren devant casa la ciutat y per la Libreteria y per la Boria avall dret a dit monastir de sanct Agostí, anave tambe la creu de S.ta Maria la mar y tot lo clero junctament ab los frares de S.t Agosti y una capella de cantos a cant dorga, anave devant molta archabussaria dels matexos que scaparen quant se alsaren les galeres, aportant los archabussos a coll ab las bochas de dits archabussos devant ab una atambor y sis trompetas vestits de dol, y tambe aportaven lo fanal de la galera capitana alt ab tres banderas rosagant per terra, en apres venian molts dels matexos de les galeras ab molta luminaria y moltes atxas, en apres les creus y clero, en apres lo cors lo qual aportaven alt ab un tumul, vestit ab lo abit de S.t Agosti, derrera venia molta cavalleria de la terra acompanyant dit cors *anima eius requiescat in pace Amen.* — Mes dit die se tingue juy de promens per lo S.or governador en la obra nova de la preso junctament ab los S.ors consellers, y fonch condempnat un home a galera y altre bandejat de Cathalunya per lladres.

Juy de prohomens.

Aniversari per la mort de Sixto V.

DIVENDRES XXVJ. — Dit die fonch celebrat aniversari en la seu de Barchinona per lo papa Sixto quinto, y anaren ali los S.ors consellers ab gramallas de dol acompanyats dels offitials de Casa la Ciutat.

Captura del colector de leudas.

DISAPTE XXVIJ. — Dit die constituit personalment lo discret mossen Jaume Junyent notari ciuteda de Barcelona y scriva de la ballia general junctament ab mossen Salvador Pastor tambe notari y scriva de dita ballia en la instantia del Consell de trenta de Casa de la Ciutat de Barcelona, los quals per orga de dit Junyent digueren que venian per embaxada del S.or balle general y son concistori. «Molt magnifichs señors Lo señor balle general y son concistori me han manat referis a v.s m.s que haurian entes que fa alguns dies que per manament orde y provisio de v.s m.s haurian posat a la preso la persona de Grau Sahones guarda y collector de las leudas se cullen en Barcelona de Copliura y Tortosa, lo que ab ell se hauria entes lo haurian manat v.s m.s posar en la preso per raho que hauria instat com

a guarda y collector de la leuda de Copliura un penyorament de unes saques de coto de un T. (1) Bartrolot franses, e com dit balle general desija saber lo cert de v.^{s} m.^{s} los supplica sian servits dar y declarar per lo que han manat pendra y capturar lo dit Sahones» — E lo magnifich señor Miquel Doms conseller en cap de voluntat de tots diu y respon que besam les mans de sas merces de la ambaxada hens fan, y que es ver que nosaltres havem requerit a un offitial real que posas a la preso a dit Grau Sahoners ab vot y parer de nostros acessors per agravis ha fets ha un Ciuteda de Barcelona, per la obligatio que com a Consellers tenim de deffensarlos en virtut de privilegis reals usus stils y costums axi conservats y usats en esta casa, com feu en semblant cars lo magnifich micer Joseph Dalmau trobantse conseller en la matexa persona de dit Grau Sahoners, y fem maravella que essent cosa tant fresca que sen sia oblidat de no refferir en concistori del S.^{or} balle general ha hont ell vuy se trobe hu dels acessors, fem maravella no hage refferit los privilegis y costums desta casa y que per nostra part fonch respost a mossen Junyent que es asi present ha una altra embaxada quens aporta, que per levar nos de contentions y que los ciutedans no estiguessen vexats, sempre que al S.^{or} balle general restas servit se li amostras y sa merce nos fes amostrar en virtut del que pretenian tambe axo, queu fariem de molt bona gana per levar nos de totas dissencions com ja tenim dit, y aso abans de fer capturar la persona de dit Grau Sahones, lo qual fonch interpellat donas penyoras les quals no volgue donar sino que volgue anar a la preso per cercar scandols y dissentions, presents en dites coses los magnifichs mestre Vicens Castello doctor en medecina micer Hieronim Guiomar micer Jaume Pineda lo discret Antich Hieronim Canyelles notari publich de Barcelona scriva major y Simon Canyet mercader y jo Monserrat Riera notari y scriva racional de Casa la ciutat de Barcelona, y fiu manat per los señors consellers continuas tot lo sobre dit.

DILUNS XXVIIIJ. — Dit die se tingue trentanari en Casa de la ciutat y fonch comutada la sententia havien dada los señors consellers en la visita a Gervasi Martorell. Visita: conmutacio de sentencia.

(1) Tal.

NOHEMBRE

Ceremonial.

DIJOUS I. — Die de tots sancts. — En aquest die los magnifichs señors de Consellers se aplegaren al porxo de S.t Jaume y anaren ab serimonia hoyr lo offici a la seu.

Vituallas pera l' exercit real en la campanya de Fransa, contra 'ls luterans.

DIVENDRES IJ. — Dit die los magnifichs señors consellers reberen una letra y unas patents de Sipion de Joyosa cavaler frances, les quals per estar en lengua fransesa per orde dels señors consellers foren traduhidas en Cathala com se seguexen

«*Als magnifichs y mes magnifichs señors los consellers de la ciutat de Barcelona*

Magnifichs señors, havent plagut al Rey catolich donar nos socos de belles y grans forsas a les quals jo li he ajuntat les nostres que tenia en aquestas parts de baix de ma auctoritat, que fan totas juntes una bella armada, per lo manteniment de aquella es menester que jo sia ajudat de blats per haver los enemichs heretichs y lurs adherents entretant de la semblada de les forses, ha tallats los blats y gastat y la major part ses cullit ha fet retraure en les viles que te occupades de la derrera cullita, que es menester ara anar sobre dellas y danyar los com ja Deu nos ha fet la gratia de haver remes alguns y castigar los desobedients Per tant vos prech y us requeresch en general per esserme destorp en alguns bons effectes que jo pretench Deu ajudant fer, ab que vos placia acordar o, concedir a Joan Domas vostra licentia per comprar de blats y fer aportar aquells assi en Narbona, ques cosa que vos fareu ab la licentia matexa de la dita magestat que me ha atorgat la treta, tot en si que ha plagut men scriure yo vos prech que de vostra part no sia donat algun retardament ho empaix Yo me offeresch en totes altres cosas y occasions que conexereu enpendre de mi y de ma auctoritat per mi emplesar per vosaltres en general y en particular, que tot fare de bon cor comptes a Deu vos done.

Magnifichs señors, perfeta sanitat bona y larga vida Del camp devant Sisan a 7 de octubre *1590*.

Vostre mes asegurat y mes perfet y mes afectat servidor

ANTHON SIPION de Joyosa.»

LA PATENT

«Anthoni Sipion duch de Joyosa por (1) de Fransa, governador y loctinent general per lo rey al pais Den Jou, Lorena la Perxa he le Mayna, comanant en general al pays he governament de Lenguadoch en la ausensia del S.[or] marexal de Joyosa, a tots aquells que las presents vindran, salut Per lo tant que per lo nodriment y entreteniment de la armada conduida y comanada per nos en aquest pahis composta tant de les forsas que ha plagut a sa magestat catholica donar nos secos que de aquellas del dit nostro pais, per la stirpatio y aboliment dels heretichs y se opposar als mals designes que aquels quels mantenen procuran ordinariament contra los bons y catolichs, sia molt menester y necessari recobrar bona quantitat de blat per aquel emplear a la monitio y viures de la dita armada com a cosa mes necessaria que tota la altre, en la qual nos no podent recobrar mes promptament que de les parts de Spanya, sabent la intentio de dita sa magestat catholica en les quals cosas pregam y supplicam a tots los governadors y Capitans de vilas y lochs y fortalesas y lurs loctinents mestres de ports y guardes y tots los altres magistrats y Consellers y balles de las ditas vilas y lochs y a tots altres a qui tocara, de permetre a Joan Dumas que nos lo havem deputat expres de recobrar de vostres governaments auctoritat y terme la quantitat de sis mil quorteras de blat, en la mes gran diligentia que fer se pora attes la necessitat per lo cars y fer conduhir dit blat en la vila de Narbona sia per mar ho per terra, sens fer li ha ell ni a sos ministres y conductors y entremetrors alguna difficultat destorp ni impediment ans be li consedir tota aquella ajuda y favor, ab tal que lo dit Dumas sia tingut de portar certifficatoria als offitials de sa dita magestat catholica com li sera ordenat, y com sens frau n aus haurabi remes les dites 6000 corteras de blat a qui haura lo carrech dins la dita vila de Narbona Data al camp devant Bissanch sota nostre sagell y armes a 7 de octubre 1590.

A. SIPION de Joyosa

Per lo dit mon Señor

Rebol.»

---

(1) Par.

E vista dita letra y commissio per dit Joan Dumas presentadas he demunt incertadas, per los magnifichs señors de consellers y vuytena dels forments fonch dezliberat que se scrigues a Pera Moreix lo qual era en Bellpuig per comprar forments per la ciutat, que compras fins en quatre milia quorteras de blat per dit Joan Dumas en nom de la ciutat perque los preus no se altarassen, y axi li scrigueren una letra del thenor seguent

«*Al magnifich mossen Pera Moreix en Bellpuig*

Magnifich señor

La sua havem rebuda y ab ella havem vist lo quens scriu ha comprades les vint milia corteras de forment que tenia commissio als preus li teniam dat orde, v. m. continuara en comprar mes avant als matexos preus avisant nos jornalment quiscun die de les compres fara pera que paraxentnos tenir ne prou li pugam scriura cesse de comprar mes. — Lo portador desta es Joan Dumas que va aqui a comprar fins en quatre mill quorteras forment ab licencia per lo duch de Joiosa, ans pregat que per no alterar la terra v. m. lo encaminas en ajudar li a comprar dites quatre milia quorteras comprant se en nom de v. m., pera que alteracio no puga haver, v. m. sera servit de prestarli son nom y favor sempre ho age menester que axi esta determinat per la vuytena, y que v. m. no sen compte responsio alguna sino que prenga v. m. lo que li dara lo dit Joan Dumas acontentar sen, que altre satisfactio non pot haver com mes largament mossen Montalt ho scriura a V. m. cuya magnifica persona nostre S.^{or} guarde De Barchinona a dos de nohembre M.D.LXXXX.

Y fara que lo blat vell vinga ab diligensia

Magnifich señor A la vostra honor aparellats

LOS CONSELLERS DE BARCELONA.»

E mes dit die per part del E.^{m} duch de Savoya per Oratio Camerano fonch presentada a dits señors Consellers una patent ab son segell al peu de aquella segellada la qual es del thenor seguent.

«. . . . . »

E vista dita patent per dit Oratio Camerano presentada he demunt insertada, los magnifichs señors de consellers y vuytena dels forments dezliberaren que fos scrit a Pera Moreix lo qual era en Belpuig pera comprar forments per la Ciutat que compras fins en dos mill quorteras de forment per dit Oratio Camerano, prestantli lo nom per dit effecte perque los preus nos alterassen, la qual letra es del thenor seguent Forments pera provisio del Duch de Savoya.

«*Al magnifich mossen Pera Moreix en Belpuig.*

Magnifich Señor

Lo die present per Joan Dumas qui va aqui per comprar quatre milia quorteras de forment havem scrit a v. m. largament, sta sols sera per dir li com lo portador de la present qui es Oratio Camerano va aqui per comprar dos milia quorteras forment per provisio del señor duch de Savoya y havem determinat que per no alterar aqui los preus v. m. sia lo comprador dellas encaminant al dit y prestant li son nom com millor pora, sens haverne responsio ninguna sino pendre lo que li volran donar per sos trebals, los quals sera servit tenirhi lo compte es de raho com largament lin scriu mossen Montalt de nostra part E nostre S.or guarde sa magnifica persona De Barchinona a dos de nohembre Any M.D.LXXXX.

Y fara que lo blat vell vinga ab diligentia.

Magnifich señor A vostra honor aparellats

LOS CONSELLERS DE BARCELONA.»

DILUNS V. — Dit die lo spectable portant veus de general governador tramete a dir als magnifichs señors de consellers que volia tenir Juy de promens, y encontinent extregueren Juy de promens y anaren apres dinar a la preso a la obra nova agraduats en la forma acostumada, y fonch condempnada a bandeix ..... Rocha hostalera, de tot lo principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya y asotaren un altre y posaren deu anys en galera. Juy de prohomens.

DIMARS VJ. — Die de S.t Sever. — Dit die anaren los señors consellers a la seu hoyr lo offici ab serimonia, acompanyat de molts offitials de Casa. Ceremonial.

DIMECRES VIJ. — Dit die aribaren nou galeras de la banda Galeras.

de levant de les quals era capita general lo fill de Joan Andrea Doria, les quatre aribaren a la platja y saludaren y les altres restaren alta mar que nos acostaren en terra.

Notaris: examen.

Diluns XIJ. — Dit die fonch lo examen dels notaris de Barchinona y foren examinats Galceran Calopa fill de mossen Paû Calopa notari de Barcelona y Steve Gilabert Bruniquer natural de la vila de Granollers.

Insaculacio: extraccio de habilitadors.

Diluns XVIIIJ. — En aquest dia se tingue trentanari y tragueren los abilitadors per les inseculacions fahedores lany present.

Exequies del S.t Pare Urba.

Galeras de Genova.

Dimars XX. — En aquest die se feren les obsequies del S.t pare papa Urba, que no visque sino nou dies en lo pontifficat. — En aquest die se amostraren les galeras de Genova y passaren alta mar.

Concell de cent ordinari.

Diumenge XXV. — Die de S.ta Catherina. — Dit die se tingue consell de cent com es acostumat.

Retorn de efectes de un sentenciat.

Dimecres XXVIIJ. — Dit die manaren los señors de consellers de paraula a Francesch Pons altre dels verguers, que una caxa y un bahull havia pres de mestre Bernat que fonch sentenciat, que fos tornat a Angela Ferrera viuda, de voluntat de mossen Montaner marmessor de dit mestre Bernat.

Concellers y Obrers: extraccio.

Divendres XXX. — Dit die se tingue consell de Cent lo qual congregat y ajustat en la sala gran de casa de la ciutat en la forma acostumada, se feu extractio de consellers per lo any vinent y obres y foren extrets los seguents

Primo mossen Francesch Terre ciuteda honrat conseller en Cap
Micer Jaume Dalmau conseller segon
Mestre Honoffre Bruguera doctor en medecina conseller ters
Domingo Campamar mercader conseller quart
Bernat Gori matalaffer conseller quint.

Obres

Micer Hieronim Stor militar Mossen Joan Scola mercader.

DECEMBRE

Concellers: jurament.

Disapte I. — Dit die juraren los magnifichs señors de consellers novament extrets en la forma acostumada. — Mes dit

die parti Benet Fort correu de la ciutat pera sa magestat aportant li letra de la extractio novament feta dels consellers de Barcelona. — Mes dit die apres dinar los magnifichs señors de consellers novament extrets inseguint la antiga y lohable consuetut de la present ciutat acompanyats de molts offitials de Casa de la ciutat, anaren a visitar lo S.or governador, per lo que noy ha president en Cathalunya.

Avis de dita extraccio al Rey.

Ceremonial: visita al Governador.

DILUNS IIJ. — Dit die juraren de nou los taulers y offitials de la taula y archivers en poder dels consellers novament extrets. — Mes dit die dits magnifichs señors de consellers despres dinar anaren a visitar lo señor bisbe acompanyats de molts offitials de la Casa.

Taula: jurament dels officials.

Ceremonial: visita al Bisbe de Barchinona.

DIMARS IIIJ. — Dit die entre vuyt y nou horas de la tarda aribaren en la platja de la present Ciutat nou galeres les quals venian de ponent y digueren que era capita general delas lo fill de Joan Andreu Doria, y entraren en la platja de la present ciutat les quatre galeras y no saludaren la ciutat y les altres sinch restaren alta mar, y vist que no saludaven, per lo magnifich señor conseller en cap fonch donat orde a la guarda del baluart del migjorn quels tiras una pessa ab bala y de fet lus tira empero per alt per forsar los que responguessen, y axi encontinent tirada dita pessa tiraren les dites galeres una altra pessa sens bala en resposta del demunt dit tir Y encontinent fonch donat orde per lo dit señor conseller en cap a ..... Palau guarda del port, que demati en esser a punta de alba anas ab una barcha a ditas galeras y que digues al capita de aquellas de part de aquesta ciutat ques retiras y sen anas de aquel loch hahont estava y de tota la platje de la present ciutat, ellas y las demes galeras que venian ab ellas, y que vinguessen ab la forma acostumada fent la salva que devian y tenian obligatio de fer a dita ciutat, perque altrament no fent aquella la ciutat no suffriria que entrassen en dita platja nils darian la pratiga ni ninguna vituuala ni provisio de la present ciutat, y quels notifficas que si altra volta se atrevian ha entrar ha hora captada y indeguda sens fer la salut acostumada quels tirarien una ho les pessas fossen menester ab bala ho balas, de manera que seria sens ningun respecte ni consideratio si sels podria de aquels tirs fer dany algu, y que de aso los desanganyas perque tal determinatio estave ja feta tostemps que ells se atrevissen a fer lo que ara havian fet, y dit Palau lo dimecres demati posa en effecte a fer dita embaxada

Galeras de Genova: questio per no haver saludat a la ciutat.

al qual fonch donat orde per dit conseller en cap que feta dita embaxada al dit capita si aquell li responia que no volia o, no podia fer lo que tenia de obligatio ab dita ciutat, que hoyda dita resposta per dit capita feta li respongues ques levassen dites galeres y sen anassen de aqui ha hont estaven y que ell sen tornas, y que com entraria per lo portal de Mar digues al portaler que alli estava que per manament de dit señor conseller en cap tanchas dit portal y que junctament ab ell vingues en sa casa y que li aportas les claus del portal, y axi proseguint dit manament per dit señor conseller de paraula fet, dit Palau ana y feu sa embaxada al Capita de dites quatre galeras que estaven en la platja axi a punta dalba Y dit Capita respongue que ell no tenia orde de tocar asi en aquesta ciutat sino sols per pendra de passada lo marques del Gasto y alguns altros passatges que asi en Barcelona havia y que aquells speraria alta mar, que pus ell no entenia tocar asi per altre cosa ni tenia orde de tocar hi, tant poch non tenia pera que hagues de saludar y axis levaren dites quatre galeras encontinent y sen pujaren alta mar ys juntaren ab les altres sinch galeras que eran alta mar, y dit Palau sen torna y com fonch al portal lo portaler tanca lo portal ab clau y junctament ab dit Palau portaren les claus en casa del S.^or^ conseller en cap y aquellas donaren en mans del dit S.^or^ conseller, y encontinent dit Palau refferi a dit S.^or^ conseller la resposta havia feta lo capita de les quatre galeres al dit Palau y com encontinent se eran levades y sen eran pujades alta mar y se eran junctades ab les altres sinch galeres, y tenint les claus del portal dit S.^or^ conseller en Cap en son poder entenent que en dit portal estaven detengudes moltas personas y carros que havian de exir fora per raho de la fabrica del moll que ara de present se fa en la present ciutat, envia a demanar al S.^or^ conseller Gori quint pera que encontinent vingues en sa casa, y essent aribat dit senyor Gori conseller quint li referi lo dit Sor Conseller en cap lo que havia passat y li dona les claus de dit portal donant li orde particular que ell en sa persona y no altrament obris dit portal y de ditas claus nos desisques y alli acistis en loch empero condecent com a la qualitat de sa persona y carrech convenia, manant tenir particular orde de que no hisques ninguna persona de la ciutat per anar a ditas galeras ni que tantpoch de aquellas pogues entrar ninguna persona dins la present ciutat, y axi dit señor conseller Gori parti encontinent

de la casa del señor conseller en cap per anar a dit portal y posar en executio tot lo que li era estat dit Y encontinent dit S.or conseller en Cap envia a cerchar los altros S.ors consellers que vinguessen encontinent a sa casa per determinar y veura lo que se hauria de fer sobre lo que esta dit Y en lo entretant que aquells tardaren a venir vingue un mercader que diuhen se diu ..... Marello genoves, a parlar'ab lo dit S.or conseller en Cap en sa casa per part del dit S.or Capita, dient que venia ali pera nottificar a sa magnificencia que lo S.or capita venia en aquesta ciutat ab les demunt dites galeres per orde de sa magestat a pendre per embarchar la persona del marques del Gasto y altros passatges, y que li notifficave que ell venia y estava prest de cumplir lorde se li era donat y que no li volgues impedir aquell y que ell protestava de sa diligentia, y lo dit S.or conseller li respongue en presentia de moltas personas que ali presents se trobaven que ni ell ni los altros señors consellers ni la dita ciutat no li feyan ni causaven ningun impediment de que ell no pogues fer y complir lorde que sa magestat li havia dat, que tostemps que ell complis la obligatio que tenia y devia en aquesta ciutat en fer li la salve que se li deu y acostuma de fer en semblants occasions, que sempre que aso per ell fos estat fet ell dit S.or conseller ab los altres S.ors consellers y la dita ciutat estave prompte y aparellada de fer tot lo que devia al servey de Deu y de la magestat del Rey nostro señor, y ab aquexa resposta sen ana dit Marello sens voler donar ninguna certitut que dit capita ho fes, y axi vist axo dit señor conseller en Cap ab lo S.or micer Jaume Dalmau conseller segon y lo S.or Domingo Campamar conseller quart que en aquella hora foran aribats en Casa de dit señor conseller en Cap sen anaren tots juncts al baluart de migjorn, y estant ali junts vingue lo noble don Berenguer Doms ylls digue que a sa notitia per alguns mercaders genovesos era vingut la differentia quey havia entre la present Ciutat y lo dit capita de les galeres, y que si li volien dar licentia y barcha per anar parlar ab dit capita que ell tenia per cert que faria dit capita lo que tenia de obligatio ab la ciutat, y axi dits señors Consellers desijant que tota cosa succehis en be li concediran dita licentia y manaren donar li barcha y ana dit Berenguer Doms a dites galeres per dit effecte Y en lo entretant dits señors consellers junctaren una molt bona promenia de cavallers y Ciutedans en lo dit baluart y en aquells refferi lo S.or

Conseller en Cap en presentia de dits altres señors consellers tot lo que havia passat com dalt es dit, y apres de haver los consellers tractat dit negosi ab dita promenia y tambe que lo S.^{or} marques del Gasto los havia enviats a supplicar fossen servits dits señors consellers de no perturbarli la embarchatio, y axi parague a dits señors de la promenia que pus lo S.^{or} marques del Gasto havia enviat a dir a dits señors consellers supplicant los li donassen licentia de embarchar se y no li impedissen la anada encara que ell conexia que molta justa causa tenian de fer lo que feyan ab dit S.^{or} capita, empero que fossen servits de no voler que ell pagas la culpa que laltro tenia Y axi volent complir a la obligatio que tenian determinaren dits señors de Consellers y promenia que se li fes embaxada a dit S.^{or} marques del Gasto per part de la ciutat, ab que se li digues que als señors consellers pesave molt en gran manera la occasio se era seguida sols per respecte del desgust que havian donat y donaven a sa senyoria Empero que rebian gran contento en entendra que sa senyoria entenia quant justa causa y raho tenian los S.^{ors} de Consellers en deffensar las libertats privilegis y preheminentias desta ciutat y que desijaven molt de veras servir a sa senyoria en qualsevol occasio que ells poguessen y que estaven aguardant una resposta, que en haver cobrada aquella donarian forma en que sa senyoria tingues lo que desijave y que per part sua sels havia demanat Y anaren per ambaxador mossen Joan Miquel Pons donzell y mossen Miquel Doms ciuteda honrat de la present Ciutat y refferiren digueren y explicaren al dit S.^{or} marques del Gasto de part dels señors Consellers la ambaxada demunt dita Als quals respongue dit S.^{or} marques del Gasto que aquexa era la confiansa que sempre ell havia tinguda y tenia de aquesta ciutat, y que ell se offeria fer per ella tot lo que podria en qualsevol occasio que ell en servey de dita ciutat se podria emplear, y esta relatio fonch feta a dits señors Consellers y promenia per dits embaxadors Y encontinent ariba lo dit noble don Berenguer Doms en lo baluhart de migjorn hahont estaven ajustats dits señors consellers y promenia, lo qual los refferi que ell era anat com los tenia promes a ditas galeras y que havia parlat a dit capita dins de aquellas, y li havia dit lo quant mal li paria lo que ell pretenia y feya y que tenia obligatio de fer obedientia com dita ciutat pretenia y demanave, y que dit capita li respongue que jau sabia queu devia

fer y quey tenia obligatio Empero que pus ell no tenia orde de tocar en aquesta ciutat sino que de passada havia de pendra la persona del marques del Gasto y altres passatges, que per conseguent pus ell no entrave ni volia entrar noy havia obligatio de saludar ni fer lo que dita Ciutat pretenia Y don Berenguer li respongue que estava be pus de aquexa manera ho determinave y u feya Empero que ell lo avisave per part de dita ciutat y dels señors Consellers yll desenganyave que sempre quey vingues en aquesta ciutat, que vingues de dia fent en aquella la salut ques devia ab lo compliment forma y manera que sempre se es acostumat fent la salut en aquella, y quel avisave que en ninguna manera no se atrevis ha entrar en la platge de dita ciutat de nit ha hora captada que primer no fes la salut que devia, perque no fent ho lo desanganyave que la dita ciutat havia resolt que li manarian tirar ab bala ho balas ab tota la dretura ques podria y devia y sebrian sens tenir li mes respecte ni cortesia, y hoyda la dita resposta y relatio feta per dit don Berenguer Doms dits señors de consellers y promenia determinaren que se envias altre vegada a dir a dit S.or marques del Gasto que per servey de sa senyoria se havia donat orde als portalers del portal de Mar que dexassen exir per ha embarchar la persona de sa senyoria ab tota sa casa y familia y roba y tots los demes passatges tambe ab totes les provisions necessarias per aquells per raho de dit passatge, ab tal empero que per raho de dita embarchasio no pogues venir ni entrar en dita platja de Barchinona ninguna de les demunt dites galeres les quals estaven surgidas molt alt a mar a la volta de Badalona, privant a dits portalers de lurs officis y de estar a la preso los dies que a dits S.ors Consellers lus apparra que no dexassen entrar en dita ciutat persona alguna que vingues ab ditas galeres ni que de dita ciutat poguessen traurer ningunas vituuales ni altres cosas que aguessen de servir per ninguna persona de ditas galeras, y lo mateix fonch manat a tots los altres portalers qui estan y residexen en los altres portals de la ciutat, la qual determinatio feta per dits señors consellers y promenia estant per enviar enbaxadors al dit S.or marques del Gasto ariba en lo baluart lo S.or baro de Erill lo qual venia per part del dit S.or marques del Gasto a dits S.ors consellers perquel dexassen enbarchar, y hoyt lo que per dit señor baro fonch refferit per part del marques del Gasto lo señor conseller en Cap presents los altres tres

consellers y promenia li digue lo que alli se havia resolt yl pregaven fos servit de dirho al S.or marques del Gasto de part lur y axi dit señor baro dix queu faria, y fet asso enviaren a dir a dit señor conseller quint qui estave al portal de Mar ques retiras en lo baluart del migjorn, y vingut que fonch en dit baluart sen anaren tots juncts en casa de la ciutat Y per quant foren dits señors consellers avisats que alguns barques ho mariners de la present Ciutat se atraviran a la matinada a la punta del die anar a ditas galeras sens expresa licentia de dits señors Consellers, aquells manaren dits S.ors consellers posar en los carcers reals scrits en nom de dits señors Consellers ab una cadena al coll a cada hu dels.

Agabelladors de forments.

DIMARS XJ. — Dit die inseguint la desliberatio lo die..... feta per los magnifichs consellers y vuytena dels forments y per executio de aquella, anaren los magnifichs mossen Enrich de Terre de Picalques ciuteda honrat de Barchinona y micer Francesch Gamis donzell doctor en drets en Barcelona domicilliat, a la casa del S.or don Enrich de Cardona portant veus de general governador en lo present principat, anant en lur companyia jo Monserrat Riera notari y scriva Rational de casa la ciutat de Barcelona, pera continuar y asentar en dietari la dita embaxada y resposta y lo que mes convingues acercha de aquella haver de asentar y continuar, y aribats en dita casa del dit S.or portant veus de general governador hahont lo consell Real estave aplegat fonch fet asaber a dit S.or portant veus de governador com los dits Terre y Gamis estaven fora que tenian de explicar a sa senyoria en presentia del consell Real una embaxada que per part de la ciutat aportaven, als quals se dona orde encontinent que entrassen com de fet entrats y jo en lur companyia y aseguts los dits embaxadors en un scon, conforme los que seyan los doctors del consell y jo en lo padris de una finestra qui esta en dita sala hahont se tenia lo consell Per dits ambaxadors fonch explicada dita embaxada a dit S.or portant veus de governador y consell Real dient com per part de la ciutat de Barchinona eran vinguts pera representar a sa senyoria los excessos feya Aurelio Spinola genoves en traurer forments del camp de Tarragona y plana de Urgell ab scusas que tenia licentia de sa senyoria pera fabricar bescuyt per lo servey de les galeres que sa magestat tenia en la costa de Fransa, y que dit Spinola havia ja acabada la fabrica dels bescuyts que tenia li-

centia de fer conforme sa senyoria pochs dies abans ho havia dit y fet scriurer lo numerò dels quintars del bescuyt que dit Aurelio Spinola tenia de fer al dit micer Francesch Gamis, lo qual per altre consemblant embaxada era estat trames a sa senyoria de part de la matexa ciutat supplicant a sa sēnyoria que pus se veya que la estada de Aurelio Spinola en dit camp de Tarragona no servia sino per posár foch en les plases y encarir lo preu dels forments per raho dels molts blats se entenia traya per enviar en Genova, havent presa pera poder mes comodament traurer dit blat una casa en lo port de Tarragona fora de la ciutat del qual loch de nits carregave vexells y traya grans forments, fos servit manar a dit Spinola que sen tornas en la present ciutat y no se donas loch ha que ell tingues compradors com tenia en la plana de Montblanch Valls Cervera Les Bellianes y altres lochs, los quals agaballaven tot lo blat y causaven que lo blat que la dita ciutat de Barcelona per provisio dels poblats en ella y specialment per los pobres te comprat en Urgell, no podia venir per tenir los dits genovesos y sos factors mes prest lo tragi y fent lo pujar de preu excessiu per lo molt que ells guanyaven en traura lo blat y portar lo a Genova Y que aximateix manas donar acistentia de un offitial Real lo qual sen anas en companyia del dit mossen Terre qui havia de anar per la dita ciutat en dits lochs pera que ab penas graves tragues los dits compradors y agabelladors de la terra y compellis y forsas als traginers que aportassen lo blat de la present Ciutat a carregador y altrament acistis y valgues a dit Terre en tot lo que per beneffici de la present ciutat y poblats en aquella fos necessari y convingues haverse de fer Y perque entenga V. S. dit Aurelio Spinola lo que feya en fer fer los bescuyts cometia frau, may ha volgut que en dita fabrica acistis offitial Real conforme V. S. havia dat orde ans be com deyan al dit Spinola perque dit offitial no acistia en fer dits bescuyts conforme la licentia, responia que los bescuyts que feya ara los feya a son compte y que com faria lo que tenia licentia ell faria acistir dit offitial Real E lo dit señor governador respongue que tenia entes que ab les licentias que ell dava pera poder comprar la ciutat, prenia les barchas apres que havian carregat tenint licencia sua y asenyaladament de una licentia de don Galceran de Semmanat alcayt dels castells de Copliura per sa magestat, que ell li havia concedidas de trescentas sinquante quorteras de forment per

provisio de dites fortalesas, y de altre licentia havia tambe concedida a la universitat de Palamos ab sindicat que havien tambe carregat blat, y que pus carregaven ab sa licentia no era raho que los impedissen E per lo magnifich micer Francesch Gamis li fonch respost que era molta veritat que la Ciutat havia feta aprehentio de dita barcha la qual se era carregada ab color de licentia dada per sa senyoria a don Galceran de Semmanat de tres centas y sinquante quorteras de forment, y aquesta aprehentio havian feta per que havian entes los señors de Consellers que lo patro havia excedit de la commissio y que havia carregades mes de sis centas quorteras de blat com ses vist asi en la platja com lan descarregat, y que podent dit don Galceran ho son factor carregar dit blat ab barcha cathalana no havent ni moltas per poder portar dit blat, nol havian de carregar ab barcha genovesa donant sospita quel volia traure de Cathalunya, podent se ab molta facilitat per provisio de sos castells provehirse en Rossello hahont ha molt bons forments y barato Empero si dit don Galceran ha menester blats per la provisio de sos castells com sian cosas ques enten que es servey de sa magestat que la ciutat de Barcelona estave prompte de donarlin del que te pera sa provisio, y que en lo de Palamos entenia la ciutat que ja ab altre barcha havia carregat tot lo que tenia licentia y que sent axi noy havia pera que altre volta tornas carregar ab la matexa licentia, y que supplicaven a sa senyoria que miras y tingues compte que las licentias que dona son molt prejudicials y que compren blats en virtut de ditas licentias molts particulars, y que apres que lo han comprat per la costa lo embotigan y ne venen de aquell deu ho dotze quorteras y que aso fan per donar color y responsio a les licencias, y que en apres de nit lo venen a barchas genovesas, y de aso pot molt be sa senyoria informar sen quen trobara la veritat esser axi E per dit señor governador fonch respost als dits magnifichs Enrich Terre y micer Gamis que tenia entes que la ciutat dava licentia pera poder comprar blats y que li parexia que nou podien fer los S.ors consellers per lo que eran regalias reals E per lo dit magnifich micer Francesch Gamis li fonch respost que la ciutat no dava licentias pera comprar blats perque no tocave als S.ors consellers semblants licentias y que ja sabian molt be eran regalias de sa magestat, sino que alguns tenint licentia de sa senyoria pera poder comprar y embarchar aquel venian als se-

ñors consellers dientlus que pus tenian licentia de poder comprar que fossen servits de no voler los impedir, y axi dits señors Consellers vent ditas licentias lus donaven orde perque no fossen impedits, y en lo del duch de Savoya havien dat orde los señors consellers perque lo comprador de la ciutat compras en nom seu per lo factor qui era vingut per lo dit S.or duch de Savoya y axi li feu la compra dels blats ague menester y asso per que los preus nos altarassen, y tambe havien dat orde los dits señors Consellers al mateix comprador de la ciutat perque compras en son nom tot lo blat havia demanat licentia lo duch de Joyosa entenent que sa magestat ne era servit y per no tenir diners non han comprat Y axi suppliquen a V. S. que sia servit manar remediar los excessos representats a V. S. certificant li que vuy la Ciutat esta sensa forments per los respectes presentats a V. S. E per lo dit señor governador fonch respost que ell ho manaria remediar.

DIJOUS XIIJ. — Die de S.ta Lutia. — Dit die fonch extreta terna de mostasaph y foren extrets Joan Gualbes de Bonaventura mestre Vicens Castello doctor en medecina y lo S.or Onoffre Bruguera cavaller — Y fonch presentada la terna — Y fonch elegit dit Onoffre Bruguera qui es conseller. — Mes dit die fonch extret en administrador de les plasses mossen Miquel Pons cavaler — Sota administrador Dionis Calaf argenter — Regonexedors de les monedas mossen Pau Ciurana mossen Anthoni Rossell mercader — Ajudant de mossen Encontra Francesch Guardiola notari — Romaner del pes de la farina per mort de Pau Morello, Monserrat Mora corredor de orella—En loch de Antich Carbonell sastre Pau Ferrer blanquer — Mes fonch extret en receptor del dret del vi Joan Carmona notari Real — Receptor del dret del peix fresch ordi lenya y carbona Lorens Pasqual notari Real — Pesador de mostasaff Monserrat Bellver parayre Quinti Prats pages Joan Llorens texidor de li y Miquel Bigues ortola.

Mostassaph: extraccio.

Administrador y sota administrador de las plassas: extraccio.

Regonexedors de monedas: extraccio.

Ajudant: extraccio.

Romaner del pes de la farina: extraccio.

Receptors del dret del vi y del peix fresch: extraccio.

Pesadors de Mostassaph: extraccio.

DILUNS XVIJ. — Dit die jura lo S.or doctor Bruguera conseller ters per mostasaph en la cort del balle y ana ab serimonia.

Mostassaph: jurament.

DIMECRES XVIIIJ. — Dit die se feu professo per lo clero de la seu de Barchinona y ana dita professo al hospital general de la S.ta Creu y anaren quatre consellers per lo que lo en cap estave malalt, fent pregarias a nostre señor Deu Jesuxpt

Professo de pregarias, per la bona eleccio de nou Papa.

dona bona pau al collegi dels cardenals per la eleccio fahedora del nou papa. — E mes dit die se tingue Juy de promens per lo señor governador en la obra nova de la preso ab acistentia dels señors consellers y foren condempnats sinch homens asotar y lo endema foren executats.

Juy de prohomens.

DIJOUS XX. — Dit die jura en casa de la ciutat y en la instantia (1) mossen Miquel Joan Pons administrador de les plases — Mes dit die per los señors consellers fonch dezliberat que fossen dades dos atxes a quiscun advocat y dos al sindich y sotsindich y que sien dades per F. Pons y al Rational manen les passe.

Administrador de las plassas: jurament.

Atxas als advocats y als sindichs.

DISAPTE XXIJ. — Dit die per orde dels señors consellers los magnifichs mossen Enrich Terre de Picalques ciuteda honrat de Barcelona y micer Francesch Gamis donzell doctor en drets en Barchinona domicilliat ensemps ab mi Monserrat Riera notari y scriva Rational de casa la ciutat de Barcelona pera continuar la embaxada en dietari, anarem en Casa del señor don Enrich de Cardona portant veus de general governador en lo principat de Cathalunya y essent en Casa de dit S.or governador li feran asaber com estaven aqui los dits Enrich Terre y micer Francesch Gamis los quals venian per part de la ciutat, y encontinent mana entrassen en una instantia gran y estant tots en peus axi lo dit S.or governador com los altros, per dits ambaxadors li fonch dit com venian de part dels señors consellers pera supplicar a sa senyoria que fos servit que una letra que havia rebuda, copia de la qual sa senyoria havia tramesa a dits S.ors consellers la qual era de sa magestat en favor de Francischo Hernandez Guiscarol de la ciutat de Tarragona, la qual conte en effecte que sa magestat havia feta merce a dit Guiscarol que pogues traure mill quorteras de forment de Cathalunya, y com dites licentias sien nou imposits en Cathalunya cosa nuncha feta y estiga tant necessitada de blats com sa senyoria sap, que fos servit de no voler permetre ques exequutas dita letra y que tambe fos servit de voler scriura a sa magestat representant li la necessitat dels blats es en Cathalunya y tambe que sia servit de no permetre semblants licentias y que lo mateix farian los S.ors de consellers, perque si una volta comensava cadaldie y hauria semblants licentias y que seria gran dany pera

Llicentia real pera extraure forments del Principat; protesta dels Consellers.

(1) Del trentenari?

Cathalunya, y dit señor governador digue que ell era cathala y desijave molt en tot lo que poria de guardar en que nos posassen nous imposits en Cathalunya y que per sa part ell ho scriuria a sa magestat representant li los inconvenients que sen porien seguir per avant E dits Enrich Terre y micer Francesch Gamis de part de dits señors consellers supplicaren al S.or governador que fos servit per lo que dits señors consellers estaven determinats de enviar un home a Tarragona per impedir que nos traguessen los blats de Cathalunya de donar un offitial real que li fes acistentia E dit S.or governador respongue que sempre que volguessen anar ell lus daria un algutzir per acistir en tot lo que fos menester.

Lo thenor de la letra es aquest

«*Al noble magnifico amado consejero y portant vezes de nuestro general governador en el nuestro principado de Cathalunya don Enrich de Cardona etc.*

El Rey

Noble magnifico y amado consejero nuestro Teniendo consideration al que Francisco Hernandez Guiscarol vezino de Tarragona nos servio de soldado en differentes jornadas y occasiones y que en la de los Gelves quedo sclavo y despues perdio la vista, con nuestra Real provision en devida forma de concellaria despatchada dada en la vila de Monson a quinze dies del mes de octubre del anyo de *1585* le hize merced y limosna que pudiesse sacar de esse nuestro principado de Cathalunya y condados de Rossellon y Cerdanya dos mill arovas de aziete y mill quintales de hierro, y haviendo se me despues por su parte supplicado que attento que no havia tenido effecto dicha gratia fuese servido mandar se la commutar en otra cosa de que pudiese aprovechar Por una mi scedula de quatro de deziembre del anyo passado de *1587* dirigida a don Manrique de Lara visorey y capitan general que entonses era desso principado, le mande que tuviesse la mano para que gozasse de la dicha licentia y que le commutasse la equivalentia della en otra cosa como no fuesse en trigo, como mas en particular se contiene en las prechalendadas provesion y scedula a que me refiero Y porque de nuevo me ha sido por su parte supplicado que atento

que hasta agora por mas que aja solicitado el cumplimiento dello no lo ha podido conseguir ni spera poder gozar de dicha gratia y limosna sino es comutandose la en trigo, fuesse servido hazer lo permitiendo le que puede sacar dessos mi principado y condados mill quarteras de trigo, y queriendo que la dicha gratia tenga su effecto lo he tenido por bien Por ende os encargo y mando que constando os que el dicho Guiscarol no se ha valido de las sobredichas provision y scedula, y cobrando las originalmente y cancellando las y haziendo notamiento delo y como convenga para que agora ni en ningun tiempo se aprovetcha dellas, permitays que quedando dichos principado y condados provehidos el dicho Francisco Hernandez Guiscarol o, quien su poder oviere puede sacar desse principado y condados en una o, mas vezes las dichas mill quarteras de trigo, pagando los derechos acostumbrados con la causion acostumbrada de no levar las a tierras de infieles ni otros enemigos nuestros, y para ello le dareis las provisiones y recaudos que convengan y le favorecereis en el complimiento dello de manera que con todo effecto goze y se aprovetche desta merced y limosna, car nos para el cumplimiento dello en quanto menester sia os damos todas nuestras vezes y poder cumplido y bastante por la presente. Data en San Lorenso a XXVJ de septiembre M.D.LXXXX.

Yo el Rey

V.t Frigola vicecancellarius — V.t Campi Regens
V.t Tersa Regens — V.t Quintana Regens.

Gassol.

Al governador de Cathalunya que cobrando de Francisco Hernandez Guiscarol las licentias que tiene, se la de para sacar de Cathalunya mill quarteras de trigo quedando la tierra provehida y pagando los dretchos acostumbrados.»

M . D . LXXXXJ

JANER

DIVENDRES IIIJ. — Dit die parti mossen Enrich Terre ciuteda honrat de Barcelona per orde dels señors consellers per les parts de Tarragona per ha impedir no se embarchassen forments per anar fora del regne y tambe pera fer aprehensio de les barchas trobaria carregades en virtut del privilegi *vi vel gratis*, anant en sa companyia mossen Pau de Fluvia algutzir ordinari de sa magestat per orde y manament del S.or governador per fer li acistentia en tot lo que fos menester. *Vi vel gratis.*

DILUNS VIJ. — Dit die de part dels señors consellers anaren mossen Galceran de Navell Ciuteda honrat de Barchinona y mossen Gaspar de Pons de Rivelles cavaller en Barchinona populat en Casa del señor governador, dient lus que li representassen y diguessen de part dels señors consellers com la Ciutat havia proposat que nos fessen bals ni mascaras, y que sa senyoria fos servit de manar que nos balas nis fessen mascaras, y axi anaren los predits en sa casa y li feren la predita embaxada que per dits señors consellers lus era estat dit y dit S.or governador lus respos que ell ho miraria. — E encontinent per dit señor governador lus fonch dit als predits mossen Galceran de Navell y mossen Gaspar de Pons que fossen servits de part sua com a governador y de part del S.or don Pedro de Cardona son pare com a capita general en Cathalunya, de dir als S.ors consellers que pera divendres prop vinent serian asi los cavals y gendarmes que enviave sa magestat en Fransa, que los señors con- Balls y mascaras. Allotjaments.

sellers tinguessen a be voler los acomodar ab posades y fer lus donar lit foch y posades sens pagar res, y dits Galceran de Navell y Gaspar de Pons feran dita embaxada a dits S.ors consellers conforme lus era estat dit per dit S.or governador y que tambe lus havia parlat don Pedro de Cardona son pare dient lus lo mateix com a Capita general que deya es, y hoyda dita embaxada per dits señors consellers determinaren ques tornas resposta a dit S.or governador y al S.or don Pedro son pare que ells farian tot lo que seria possible en fer lus donar posada pagantho, y procurarian tambe tot lo que fos possible en que no sels muntassen les vitualles y que no volien imposar nous victigals en Barcelona Y per enviar aquesta resposta cridaren a mossen Joan Sala notari de Barcelona sindich de la ciutat pera que anas als dits S.or governador y don Pedro de Cardona son pare pera donar lus la resposta del que los señors consellers havien determinat, y de fet ana encontinent dit Sala en casa del S.or governador y li representa la resposta que los S.ors consellers li havian dita y demunt explicada E dit señor governador respongue que ell ho feya per lo que pensava ferne plaher als senyors consellers y per lo que era servey de sa magestat, empero que ell no entenia imposar nous victigals ans be feria tot lo que los señors consellers voldrian.

Advocats y Sindichs: crexement de salari.

DIMECRES VIIIJ. — Dit die se tingue consell en la sala gran de la present ciutat y fonch crescut lo salari als advocats fins en sinch centas lliuras a cada hu quiscun any, ab tal que no poguessen advocar ni esser de la audientia en ningun temps, y que aguessen de prestar cautio que sempre y quant entrassen en la audientia aguessen de restituhir tot lo que haurian rebut de la ciutat per raho de lur salari, y tambe cresqueran lo salari a mossen Joan Sala notari de Barcelona sindich de dita ciutat en tres centas lliuras quiscun any, y a mossen Miquel Joseph Cellers sots sindich en dos centas lliuras ab tal que dit Sala (1) no poguessen tenir scrivania uberta y que los advocats fossen reduhits a dos com morrian.

Advocats: jurament.

DIJOUS X. — Dit die los señors micer Miquel Sarrovira micer Hieronim Guialmar micer Jaume Pineda y micer Jaume Dalmau conseller lany present, prestaren jurament de nou y hoyren sententia de excomunicatio en la instantia del consell de

(1) Dits Sala y Cellers.

Trenta y prestaren cautio idonea a coneguda dels senyors consellers per lo que era estat determinat en lo consell de cent lo die abans. — Mes dit die a les quatre horas de la tarda aribaren sinch naus de alamanys de Extraorlanda de Amburch en la present platge de Barchinona carregadas de forments, y los señors de consellers en virtut del privilegi *vi vel gratis* feren aprehentio de ditas naus desta manera que desembarcaren los capitans de quatre dellas en terra y com foren en terra los arestaren ab un hostal ab guardes, y de la una que no era exit lo capita en terra en la nit sen ana.

Aprehencio de naus alemanyas, en virtut del privilegi *Vi vel gratis*.

DIVENDRES XJ. — Dit die de part dels señors consellers anaren mossen Galceran de Navell ciuteda honrat de Barchinona y mossen Gaspar de Pons de Ribelles cavaller en Barchinona populat al señor don Enrich de Cardona portant veus de general governador en lo principat de Cathalunya, representantli de part de dits S.ors Consellers que fos servit que la gent de caval qui venia no anassen per Barcelona ab pedrenyals curts, y que tambe havian entes los señors de consellers que per deffora a les faldes de la ciutat feyan molts grans agravis als poblats y que sa senyoria fos servit voler manar ho remediar E per dit senyor governador fonch respost que ell ja feya tot lo que podia y quels agrahia molt lo bon advertiment.

Excessos dels soldats reals.

DISAPTE XIJ. — Dit die per part dels señors Inquisidors vingue mossen Anthoni Piera notari y secretari del sanct offici y entra en la instantia del consell de trenta hahont eran los señors de consellers excepto micer Jaume Dalmau conseller segon, y dix que ell venia per part dels señors Inquisidors pera dir los que los señors Inquisidors volien entrar a regonexer les sinch naus foresteras eran en la platja y que sas magnificencias ne fossen servits, y per lo S.or conseller en Cap li fonch respost que faltave lo magnifich micer Jaume Dalmau conseller segon y que nou podien determinar que noy fossen tots y que del que determinarian sels tornaria resposta a sas senyorias E per dit Piera fonch replicat que fossen servits sas magnificencias que no dexassen anar los Capitans de ditas naus los quals tenian presos en terra sens sabuda dels señors Inquisidors E per dit señor conseller en Cap fonch respost quels guardarian molt be.

Inquisicio.

DIMECRES XVJ. — Dit die tingueren trentanari en la instantia nova y tragueren portallers y hisque Jaume Bosch notari real Francesch Millars passamaner y altres. — Mes dit die a la

Portalers: extraccio.

Excessos dels soldats reals; avis dels Jurats de Granollers.

tarda reberen los señors de consellers una letra dels Jurats de Granollers del thenor seguent

«*Als Ill.es y de molta providentia señors los señors consellers de la ciutat de Barcelona*

Ill.es y de molta providentia señors

Per la molta confiansa que sempre esta vila de Granollers ha tingut de v.s m.s y de aquexa ciutat en qualsevol occorrent necessitat, fem esta a v.s magnificencias ab la qual fem part y avis a v.s magnificencias que nosaltros y esta vila de present estam ab gran apreto y necessitat acercha de aquestos señors soldats quis troben de present en esta vila, se son ensenyorits de la vila y an presas les claus dels portals y del campanar y han presas les armes dels habitants en dita vila, y com lo balle de present no es en dita vila y per lo que no sens pogues donar culpa, havem feta fer crida que ningu fassa ninguna manera de repugnantia a dits soldats sino ques hobehescha en tot lo que ells volran, confiats de v.s magnificencias en aso y en tot lo que convindra al servey de Deu y de sa magestat nos manaran donar tot consell favor y ajuda quals de v.s magnificencias estam confiats y esperam, lo exhibidor desta ne informara mes largament a v.s magnificencias E nostre S.or les molt magnificas personas de v.s magnificencias guarde y prospere com tots confiam De Granollers a XVJ de Janer M.D.LXXXXJ.

Ill.es y de molta providentia señors, de V.s magnificencias molt certs servidors

Los Jurats de Granollers.»

E mes dit die a les set horas de la tarda estant ajustats en casa del señor conseller en cap segon y quint y alguns cavallers y Ciutedans, per los señors consellers fonch trames ..... Serra lo qual servex de verguer en loch y per impediment de Francesch Pons verguer al señor governador fent li asaber com los señors consellers li volian fer una embaxada y si sa senyoria estava de manera pogues dar audientia, y dit Serra torna de resposta que lo señor governador li havia dit que sempre que ses magnificencias fossen servits estava prompta per hoyr los E encontinent lo dit señor conseller en cap digue a mossen Galceran Cahors

y dez Soler cavaller y a mossen Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona que fossen servits de anar al S.[or] governador y representar li lo contengut en una letra tenian rebuda dels Jurats de Granollers y quel supplicassen de part lur que fos servit voler hi anar en persona fins a Granollers per lo que entenian que sa presentia havia de importar molt perque no si seguis algun scandol E encontinent dits Galceran Cahors y dez Soler y Luys Cornet y jo Monserrat Riera notari y scriva Rational de casa de la ciutat de Barchinona anarem en Casa del señor governador y essent en la sala gran li feren asaber per un patge com estaven aqui de part dels señors consellers mossen Galceran Cahors y dez Soler y mossen Luys Cornet que volien parlar ab sa senyoria, y encontinent los fonch tornada resposta que entrassen y axi entraren en altre sala ha hont dit señor governador estava y estant tots en peus per dit Galceran Cahors y dez Soler (1) — «Ill.[e] señor, asi venim per part dels señors consellers los quals tenen rebuda una letra dels Jurats de Granollers ab la qual lus donan avis que aquesta gent darmas qui passa, son entrats en la vila y se han presas les claus dels portals y del campanar de la ysglesia y se son ensenyorits de la vila y lus han presas les armes de tal manera que vuy dita vila esta ab molt gran apreto, y que los Jurats de Granollers havian feta fer crida publica per la vila que ningu los fes ninguna manera de repugnantia a dits soldats y gent darmas sino que hobeyssen en tot lo que ells voldrian, y per aquest respecte tenen temor los señors de consellers que no si seguescha algun gran scandol, y tambe que los comarcans y circhumvehins de dita vila nos ajusten y que vingan a dar secors y ajuda als de la vila, de hont se poria ajustar molta gent y se poria seguir molts grans inconvenients, y que per en aso los señors de consellers supplicaven a sa senyoria fos servit de voler hi anar en persona com a president que es vuy en Cathalunya perque entenian que la sua presentia importaria molt, y tambe representaven a sa senyoria que feyan molt gran accessos dits homens darmas per ali ha hont passaven no volent pagar res del que prenian y ab molt gran violentia fent se donar tot quant volian y prenian per forsa les armes de les cases hahont aribaven, y que perso tambe supplicaven a sa senyoria queu volgues remediar E per dit señor governador fonch res-

(1) Li fonch dit:

post que tambe ell tenia letra dels Jurats de la vila de Granollers reprentant li lo mateix que ara li representan y que per dit effecte ja ell hi havia fet anar lo veguer don Joan Comalonga havent li donat orde de que ho remedias y que guardas no si seguis algun scandol y que si trobave gent ajustada quels fes desagregar, y tambe havia fet anar lo sotsveguer a La Rocha perque la gent darmas qui era en La Rocha no suffris anassen a Granollers, y que ell no podia partir sens que primer nou agues consultat ab lo consell Real, y tambe per esser tard que eran ja cercha de les vuyt horas de nit no li estaria be partir en aquella hora perque essent de nits lo porian affrontar alguns valacos (1), que dema ell aplegaria lo consell y que si lo consell ho determinave que ell hi aniria encontinent y que estave despedint en aquella hora una stapheta per lo veguer pera que se donas pressa en fer desagregar la gent per evitar scandols y tambe que ab la major prestesa possible li done avis en que estave, siu havia remediat E tornats dits mossen Galceran Cahors y de Soler y mossen Luys Cornet en Casa del señor conseller en Cap refferiren a dits señors consellers lo que ab dit S.^or^ governador havian passat y en apres entengueren dits señors consellers per mossen T. Leotart notari de Granollers que los dits homens darmas no sols havian presas les armas als poblats en dita vila empero encara deyan que no las volian tornar E los señors de consellers encontinent manaren a mossen Joan Sala notari de Barcelona he sindich de dita ciutat que anas en casa del S.^or^ governador y que de lur part li representas que havien entes que dits homens darmas havien presas les armas als poblats en la vila de Granollers y que no las volian tornar pretenent que eran lurs y queu podien fer, y que suplicaven a sa senyoria que manas remediar semblants agravis E encontinent ana dit Sala al dit señor governador y li representa de part dels señors consellers lo sobredit y dit señor governador li dix que ell ho manaria remediar y scriuria al veguer y tambe a..... lur capita perque manas y fes ques tornassen dites armas y no las prenguessen ni tocassen a ningu.

Taulers: extraccio.

DIJOUS XVIJ. — Die de St Anthoni. — Dit die se tingue consell de cent Jurats dalt en la sala gran de casa la Ciutat y foren extrets en taulers Julia de Navell Ciuteda honrat y Mel-

(1) Vellacos.

chior Bertrola mercader per lo bienni vinent E mes dit die fonch extret adjunt a mossen Dalmau Ros Rational mercader y fonch extret Francesch Guitard mercader.—E mes dit die fonch extret adiunt a mossen Bernat Torrents notari y Andador de la taula y Credenser dels forments y fonch extret..... Montaner negotiant.

Ajudant de Rational mercader: extraccio.
Ajudant de Andador de la Taula: extraccio.

DIVENDRES XVIIJ. — Dit die se tingue trentanari en la instantia dita del trentanari, y per renuntiatio feta per micer Hieronim Planes advocat fiscal de la visita, fonch extret y hoy sententia de excomunicatio micer Gervasi Masnovell.

Advocat fiscal de la Visita: extraccio.

DISAPTE XVIIIJ. — Dit die presta jurament Francesch Guitart mercader extret en ajudant de rational y hoy sententia de excomunicatio.

Ajudant de Rational: jurament.

DIMARS XXIJ. — Dit die fonch feta la professo acostumada y votada per la ciutat ques acostuma de fer lo die de S.t Sebastia, per respecte que la festa de S.t Sebastia era estada en diumenge.

Professo votiva de S.t Sebastia.

DILUNS XXVIIJ. — Dit die se tingue Juy de promens en la obra nova de la preso per lo S.or governador ab acistentia dels señors consellers, y foren condempnats sinch homens so es tres asotar y en galera y hu en galera y altre bandejat.

Juy de prohomens.

FEBRER

DIUMENGE IIJ. — Dit die se feu professo en la seu donant gratias a nostre señor de la bona nova era vinguda de la electio de Papa Gregori quatorze, y foren en dita professo lo señor governador y quatre consellers cap segon ters y quint. — Dit die mori en la nit Hieronim Bonet mercader regint lo offici de regonexedor de las monedas de la taula de la ciutat *anima eius requiescat in pace*. — Mes dit die al tart que podien esser entre vuyt y nou horas de nit estant lo S.or conseller en cap en sa casa, li vingue Joseph Tarragona cap de guayta de la present ciutat en companyia de un altre home ques diu Mas y dit Tarragona li digue que venia de casa del S.or conseller Bruguera y que dit S.or conseller Bruguera li havia dit que li vingues a donar ne raho del que havia passat ab aquell home qui anave ab ell sobre una mula que li havia presa un capita de infantaria

Eleccio del Papa Gregori XIV: professo de gracias.
Regonexedor de las monedas: obit.
Agravis comesos per un capita de las tropas reals.

ques diu Miquel Bonet dient que la havia menester per portar son bagatge fins a Badalona, y entes per dit Mas y certifficat esser lo que ell deya veritat so es que la dita mulla junctament ab altres que ell tenia servian ab una carreta a la fabrica del moll de la present ciutat, y per dita raho tenint dita certifficatio de dit Tarragona que ja era anat a la casa ho posada del dit capita Bonet de part dels señors consellers dient li que per orde de aquels venia certifficar li com la mula que havia presa y tenia en la posada era de aquel home que venia ab ell y que aquella servia a la ciutat y que per conseguent la donas a son hamo que era aqui present, dient ho de dit Mas, certifficant li que aquexa era la voluntat dels señors consellers, y lo dit Miquel Bonet capita hoint lo que li dix dit Tarragona cap de guayta respongue que axo ell nou faria encara que vingues «S.t Pablo y todos los consejeros» ans be manaria posar quatre archabussers de guarda per veura qui seria lome qui li vindria pendre la dita mula, alargant se en algunas altres paraules que serian largas de comptar, y dit Tarragona hoyda dita resposta de dit Capita torna aquella encontinent al dit señor conseller en cap y hoyda aquella per dit señor conseller lo que dit capita havia dit y essent paraules que requerian que de aquellas se fes lo sentiment degut, envia encontinent lo dit Tarragona al S.or governador pera que ell fos servit manar donar orde en que dita mula se tornas a son amo per les rahons ja ditas, y tambe que se aseguras de la persona de dit capita com aquell agues offes la Ciutat ab algunas paraulas que havia ditas en prejudici dels consellers y per conseguent de la auctoritat de la ciutat E per dit señor governador fonch respost que ell ho procuraria en ques fes tot de la manera que li havian enviat a dir, y pensant dit señor conseller que en aso per part del governador poria haver algun descuyt y la auctoritat de la Ciutat restaria frustrada mana encontinent al dit Tarragona que anas per tots los portals de la present ciutat manant als portalers ab graves penas y privatio de lurs officis que en ninguna manera dexassen exir de dita ciutat la persona de dit capita Miquel Bonet ni la gent de aquell que primer la ciutat y consellers no fossen satisfets del prejudici que en aso pretenian si ni podia haver, y axi lo endema dematí feren asaber al S.or governador lo que passave y se conserta ab ell que manas tornar la dita mula que dit capita tenia en son poder y que lo dit capita vingues en Casa de la

ciutat a sotsmetres y demanar perdo als dits señors consellers del que ab colera ho altrament podia haver dit en prejudici de aquels y de dita ciutat.

DILUNS IIIJ. — Dit die vingue Miquel Bonet capita de infantaria en la instantia nova del trentanari acompanyat de mossen Pau Fluvia algutzir real ordinari y de don Pau Poll, estant ali tots los sinch consellers, entre sinch y sis horas de la tarda y en presentia de micer Miquel Sarrovira micer Hieronim Giolmar micer Jaume Pineda advocats de la Ciutat Hieronim Antich Canyelles scriva major y de mi Monserrat Riera notari y scriva Rational, ell dit Miquel Bonet dix que ell venia devant sas magnificencias per donar raho de si mateix per lo que havia entes que sas magnificencias tenian alguna sinistra informatio contra dell y que de veras ell no havia ditas paraulas algunas contra de sas magnificencias ni tantpoch en prejudici de la ciutat, y que ell estave en servey de sa magestat y professave aquella y que essent sas magnificencias y esta ciutat tant servidors de sa magestat com ell, entenia y tambe per lo que ell desijave servir esta ciutat que ell no entenia haver ditas paraulas algunas per les quals entengues ell agraviar en ninguna cosa a sas magnificencias ni a la ciutat y que per aqueix respecte era vingut per donar raho de si mateix E per lo senyor conseller en cap li fonch respost que si ells havien fet lo ques havia fet per part de la ciutat en los portals de manar als portalers que nol dexassen exir ha ell ni a gent de sa companyia, era sobre la relatio que tenian molt certa de haver dites algunes paraules en prejudici desta ciutat, y per dit Bonet fonch respost que ell no havia dit tal y axi supplicave a sas magnificencias fossen servits de voler fer li donar dos carros tenia necessitat per aportar lo bagatge de la companyia E per lo dit conseller en Cap li fonch respost quels hi farian donar. Idem.

DISAPTE VIIIJ. — Dit die de part dels señors consellers anaren mossen Miquel Antich de Ramires cavaller y mossen Luys Cornet ciuteda ensemps ab mi Monserrat Riera notari y scriva Rational a parlar al S.[or] bisbe de Barchinona lo qual trobaren en son palau Episcopal, e per dit mossen Antich de Ramires li fonch dit que venian a sa senyoria de part dels señors consellers per representar li que los señors consellers estaven determinats de fer la professo havian votada pera la pesta, y que sa senyoria vahes quin dia volia ques fes E per lo dit S.[or] bisbe Professo per peste.

fonch respost que lus agrahia molt lo bon record y que encara no li aparexia que fos temps de ferla.

Cruzada.

DIUMENGE X. — Dit die entra la cruzada per lo portal nou, hisqueren los S.ors consellers fins a sancta Eulalia merita y agraduaren lo tresorer de la cruzada entre quart y quint dels señors consellers.

Regonexedor de las monedas: extraccio.

DILUNS XJ. — Dit die fonch feta extractio en trentanari per lo offici de regonexedor de les monedas de la taula lo qual vaga per mort de mossen Hieronim Bonet mercader, y fonch extret mossen Hieronim Lusia mercader, fonch dit en dit trentari era familiar del sanct offici y axi fonch posada altra volta ma a la bossa y fonch extret mossen Jaume Losada, y fonch moguda questio en trentanari pretenent se per part del dit Lusia que ja havia renuntiat la familiatura y axi queu podie esser.

Idem.

DILUNS XVIIJ. — Dit die se tingue trentanari per la questio era acercha de las extractions de Hieronim Lusia y Jaume Losadas, y fonch declarat ques passas avant y que lo sindich de la ciutat y fes part.

Balls y mascaras: prohibicio. Rondas de nit.

DISAPTE XXIIJ. — Dit die per orde dels señors consellers mossen Francesch Pons caualler y mossen Joan Luys Cornet ciuteda y jo Monserrat Riera notari y scriva rational anarem en Casa del S.or governador don Enrich de Cardona, he per dit mossen Cornet li fonch dit com venian aqui per part dels S.ors consellers a suplicar a sa senyoria fos servit de voler manar que estos tres dies de carnestoltas nôs balas de nits per los carrers y tambe lo supplicaven que manas que los offitials rondassen de nits per guardar nos seguis alguns scandols, y que havia pochs dies que havien tirat ab pedrenyal de nits ha un home en lo carrer del Hospital E per dit S.or governador fonch respost que ell ja ho havia tractat ab lo consell que nos balas de nits y ques levas y no sen eran determinats, y que ell ho tractaria ab micer Ferrero pus noy havia altre del consell y quey faria tot lo que poria y que quant en lo del rondar ell manaria al veguer sotsveguer y altres offitials que rondassen y que ell tambe rondaria.

Representacio de farsas en lo Hospital.

DIMECRES XXVIJ. — Dit die vingue Joan Pons Bas notari y secretari del S.or governador en la present casa de la ciutat y entra en la instantia del consell de trenta ha hont estaven los señors consellers yls digue com venia de part del S.or governador fent lus asaber com estave determinat de levar les farses se

feyan en lo hospital, y per entendre lo profit ne entrave en lo hospital nou havia volgut fer sens primer consultar ho ab ses magnificencias y ja que nos levassen tinguessen per be que no representassen los divendres disaptes ni diumenges de coresma per respecte dels perdons E per lo magnifich señor conseller en Cap li fonch respost que ells ne tornarian resposta al S.or governador (1).

MARS

DIMECRES VJ. — Dit die se tingue consell de cent acercha que la ciutat de Palerm havia scrit a la ciutat de Barchinona que fossen servits volerlus dexar forments, y fonch determinat que non dexassen. Peticio de forments per la ciutat de Palerm.

DIVENDRES VIIJ. — Dit die reberen los señors de consellers una letra de sa magestat de crehensa per al S.or governador del thenor seguent Carta del Rey sobre la presa de blat á las naus alemanyas.

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona*

EL REY

Amados y fieles nuestros — A don Enrique de Cardona portant vezes de nuestro general governador en esse principado scrivio le (2) de mi parte hos able lo que del entendereys acercha del dezembargo que deseo se aga de las quatro naves de trigo de la ciutat de Bolonia, sere muy servido que dando les entera fee y crehensa tengays por bien de venir en ello que por ser cosas que tocan a vasalos de su sanctidad a los quales es justo

(1) La representació de farsas o *Comedias* en lo hospital de S.ta Creu, databa ja del any 1579 en virtut de privilegi atorgat a 3 de abril per lo loctinent general D. Fernando de Toledo, privilegi que confirmá lo S.r Rey D. Felip als 25 juliol de 1587 pera subvenir a las necessitats del susdit hospital. Lo mateix rey en R.l charta de 19 juny 1589 ordená al lloctinent remoure certa discordia promoguda ab motiu de tals farsas entre lo hospital y lo S.r Bisbe, essent de creurer quedaria remoguda per quantací veyem que las representacions seguian, si be baix certs piadosos escrúpols del referit lloctinent governador. Vegis lo libre *La Opera en Barcelona*, per F. Virella Cassanyes, edició de 1888.

(2) Scrivile.

ajudar y favorecer en todo lo que se pudiere, holgare que en los mios hallen toda buena comodidad y correspondentia Data en Madrid a XXVIJ de hebrero M.D.LXXXXJ.

Yo El Rey

V.ᵗ Frigola vicecancellarius
V.ᵗ Comes generalis thesaurarius
V.ᵗ Terça Regens
V.ᵗ Pellicer Regens
V.ᵗ Campi Regens
V.ᵗ Quintana Regens

Gassol secretarius.»

E mes dit die apres dinar anaren los señors Consellers acompanyats de molts offitials y altra gent en Casa del señor Governador y alli assentats cada hu dels ab ses cadiras, per lo señor governador lus fonch explicada la crehensa de la letra havia rebuda desta manera — «Yo he rebuda una letra de sa magestat ab la qual me mana quels digues com lo nunci de sa sanctedad lo qual resideix en cort de sa magestat li havia dit que lo blat que havian pres de les quatre naus flamenchas, venian pera la ciutat de Bolonya que es terra de sa sanctedat y axi lo havia supplicat fos servit voler scriura a la ciutat de Barchinona que fossen servits voler lo tornar, y que sa magestat li havia manat quels ho representas y axils pregave fossen servits voler ho determinar y que pendra molt gran contento fos abans que aribas lo virey perque de son temps ho pogues scriura a sa magestat» — E per lo señor Francesch Terre conseller en cap en nom de tots li fonch respost que ells de si no podian determinar ninguna cosa y queu tractarian ab les personas queu havian de tractar yn tornarian resposta a sa senyoria del ques determinaria.

Competencia entre lo Consolat de mar y lo Veguer.

Disapte VIIIJ. — Dit die vingueren los consols de lotja acompanyats de molts ciutedans y mercaders y altra gent en la casa de la ciutat y en la instantia nova del consell de trenta hahont eran los señors consellers y los advocats y molta altra gent E per Segimon Ferreras ciuteda de Barchinona consol ciuteda fonch proposat que com en la platja de la present ciutat estigues surgida una nau regusea la qual era vinguda per orde dels mercaders de la present ciutat pera carregar mercaderia y draperia pera Palerm, lo patro de la nau den Serra li havia fet fer manament per la cort del veguer de Barcelona que no car-

regas, y que ses magnificencias mirassen que axo no tocave al veguer sino que era cosa de consolat y que fossen servits sas magnificencias de manar al sindich de la ciutat y fes part y deffensas dita causa, y tambe fonch proposat a dits S.ors consellers per dit consol que tinguessen per be de voler altre vegada ajustar consell de cent y tractar lo del blat que Palerm demanave, perque per no haver li volgut dexar blat bastaria algun temps esser molt gran dany en esta ciutat de Barchinona y quels ne pregaven molt E per lo señor conseller en Cap fonch respost que axi en la una cosa com en laltre si tindria la consideratio ques deu. Blat per Palerm.

DIUMENGE X. — Dit (die) a les tres hores despres dinar per lo señor conseller en cap fonch manat a Benet Fort correu de la ciutat que encontinent partis per la posta y que anas fins alli ha hont trobaria lo virey (1) y que ab la gent de sa casa entengues quant volia entrar en Barcelona Y encontinent parti. — E mes dit die en casa del señor conseller en cap se ajuntaren los S.ors consellers ters y quart y ali ajuntaren una promenia de cavallers y Ciutedans y per dit S.or conseller en cap lus fonch dit que ell havia enviat lo correu per la posta per saber lo virey quant volia entrar, y estant axi junts per lo magnifich micer Francesch Puig doctor del real consell y thresorer de sa magestat lus fonch enviat a dir que lo virey volia entrar lo endema que era diluns, y axi per dits magnifichs señors consellers y promenia fonch determinat que lo endema demati partissen per la posta mossen Miquel Joan Pons cavaller y mossen Luys Cornet ciuteda de Barcelona y que anassen per embaxadors per part de la ciutat a sa Ex.ia per entendre del quina hora volia entrar lo sendema. Vinguda de nou Virey.

DILUNS XJ. — Dit die demati partiren per la posta mossen Miquel Joan Pons cavaller y mossen Joan Luys Cornet ciuteda de Barcelona ab sos criats y lo correu de la ciutat qui ja era tornat, y anaren fins a tant encontraren sa Ex.ia lo qual trobaren en sanct Feliu y de part de la ciutat li donaren la ben vinguda y entengueran del la hora que volia entrar ylls digue que a les quatre horas, y axi encontinent feren tornar a dit Benet Fort correu perque donas raho als S.ors consellers de la entrada. — E mes dit die apres dinar se aplegaren los señors consellers en Virey: entrada y jurament.

(1) Maestre de Muntesa.

lo pati de la present casa y tambe los consols de lotja los quals agraduats ab la forma acostumada com consta en lo libre del scriva de les obres acompanyats dels officials de casa y molta altre gent, hisqueren a rebre sa Ex.ia fins mes enla de la Creu cuberta, y com foren junt a sa Ex.ia staven ali los diputats de Cathalunya y encontinent que los consellers aribaren sen anaren y lo conseller en Cap juncta ab ell y li dona la ben vinguda y se posa al costat de sa Ex.ia a la ma squerra, y noy hisque lo S.or bisbe, y los altros S.ors consellers ab los promens passaren devant y sa Ex.ia y lo conseller en Cap vingueren junts y vingueren a la seu, y a la porta de la seu hisque lo bisbe y canonges yl reberen yls acompanyaren fins alt al altar major hahont estave aparellat un missal ubert ab un coxi y axi se agenolla, y essent sen anat lo señor bisbe, per mossen Sebastia Costa scriva de manament li fonch legit lo jurament havia de fer E per mossen Joan Sala notari publich de Barcelona sindich de la ciutat fonch feta la protestatio acostumada, y per mossen Anthoni Rossell lo qual servia de sindich del general per absentia de Miquel Lonch sindich tambe li fonch feta la protestatio acostumada, les quals protestas legidas per cada hu de les dites protestations foren donades a dit Sebastia Costa perque les continuas en lo acte del jurament E encontinent per lo R.nt micer Onoffre Pau Cellers vicari general del R.m bisbe de Barchinona asentat, li fonch pres lo jurament y legida sententia de excomunicatio E acabada dita serimonia fonch acompanyat per los dits señors consellers y promens fins a casa sua en lo carrer Ampla.

Ceremonial: Visita dels Concellers al Virey.

DIMARS XIJ. — Dit die demati a les deu horas per los señors consellers fonch trames Onoffre Co acompanyador del conseller ters a sa Ex.ia, pera saber quina hora era servit anassen los señors consellers a visitar lo y axi li fonch donada hora a les quatre horas despres dinar. — Mes dit die despres dinar ajuntats dits señors consellers en Casa de la ciutat ab promens ab la forma acostumada, anaren a visitar a sa Ex.ia E per lo señor conseller en cap li fonch dit — «Ex.m señor, aquesta ciutat ha rebut molt gran contento y merce en que V. Ex.ia sia vingut pera governar aquest principat y la present ciutat, la qual en lo que se offerira en lo servey de sa magestat y de V. Ex.ia fara sempre lo que deu y be te acostumat y axi se supplica a V. Ex.ia que en lo que se offerira advertir nos los ne fara molta

merce, supplicant lo que en lo que en aquesta ciutat se offerira haver de supplicar a sa magestat nos sia sempre protector com confiam, y en tot lo demes en que nos podra sempre fer merce y en particular a la bona administratio de la justitia y bon govern de aquest principat y ciutat tenim confiansa ho fara» — E per sa Ex.[ia] fonch respost — «Vengo con orden de su magestat de dar contento en todo lo que pudiere y se offressiere, y si algunas cosas abra que advertir que sea en servitio de Dios y de su magestat lo are y soy sierto que v.[s] m.[s] lo aran como acostumbran como tant buenos vassallos, y en particular soy sierto me aran toda merce como yo los servire como veran en las occasiones se offressieren.»

Nova carta real sobre la aprehensio de blat á las naus alemanyas.

DIJOUS XIIIJ. — Dit die demati vingue en casa de la ciutat Sebastia Costa scriva de manament de part de sa Ex.[ia], y entra en la instantia del trentanari nou hahont estaven los señors consellers yls dona una letra de crehensa de sa magestat la qual es del thenor seguent, y digue de part de ell que tenia necessitat de parlar lus y que apres dinar a les dos hores y volguessen anar

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona*

EL REY

Amados y fieles nuestros El (2) maestre de Muntesa vuy lugar tiniente y capita general, scribo de mi parte os able lo que del entendereys acercha del desambargo que deseo se aga de les quatro naves del trigo de la ciudad de Bolonya que por vuestra orden estan aqui detenidas, sare muy servido que dando le entera fee y crehensa tengays por bien de venir en ello, que por ser cosa que toca a vasallos de su sanctidad a los quales es justo ajudar y favorecer en todo lo que se pudiere, holgare que en los mios hallen toda buena comodidad y correspondentia Data en Madrid a XXVIJ de hebrero M.D.LXXXXJ.

YO EL REY

V.[t] Frigola vicecancellarius — V.[t] Campi Regens
V.[t] Comes generalis thesaurarius — V.[t] Quintana Regens
V.[t] Tersa Regens
V.[t] Pellicer Regens — Gassol secretarius.»

(1) Al.

E mes dit die apres dinar, los señors de consellers cap ters quart y quint essent absent micer Jaume Dalmau segon lo qual esta malalt, los dits magnifichs señors consellers acompanyats de molts offitials de la ciutat y altres personas anaren en casa de sa Ex.[ia] y essent ali per sa Ex.[ia] lus fonch dit que tenia una letra de crehensa de sa magestat per ha ells la qual lus havia enviada per Sebastia Costa scriva de manament, y sa magestat li havia scrit quels representas Que per lo nuncio del papa que resideix en la cort de sa magestat era estat supplicat que les naus de blat que havian presas de uns flamenchs venian pera la ciutat de Bolonya terra de sa sanctedad, y axi que volguessen restituhir aquel, y que apres havia entes que lo blat havian pres de dites naus estave ja gastat, y essent axi tinguessen la correspondentia ab sa magestat que esta ciutad acostuma de tenir. E mes dix sa Ex.[ia] a dits señors consellers que tenian letra del compte Dalva virey de Scicilia representantli la necessitat que patian en aquella ylla de forments y que entenia que havian representat ha esta ciutat y que mirassen que la ylla era terra de sa magestat yls pregave en quant podia que tinguessen ab ella la correspondentia com dels se confiave y que entenia que lo secretari se era errat ab lo sobrescrit de les letras, que perxo no dexassen de fer lo que convenia y era servey de Deu y de sa magestat — E per lo señor conseller en cap fonch respost que ells com a consellers estan subordinats a personas nomenadas per la ciutat y que ells procurarian de tractar ho ab dites personas y del ques determinaria lin tornarian resposta.

Professo.

DIVENDRES XV. — Die de Sta Madrona. — Dit die ana la professo a Sta Madrona y anaren tres consellers ters quart y quint.

Prestech de blat a Palerm.

DIMECRES XX. — Dit die se tingue consell de cent dalt en la sala gran y fonch proposat sis dexarian deu milia quorteras de forment a la ciutat de Palerm, y determina dit consell ques prestassen y que anassen a carregar a Tarragona del blat que tenia comprat en Ciutat. — Mes fonch proposat acercha del que lo virey havia dit als S.[ors] consellers per orde de sa magestat conforme a la letra de crehensa, en lo de las naus del forment havian presas dels flamenchs y fonch determinat en dit consell ques tornas resposta a sa Ex.[ia] y que se li digues que lo blat era ja gastat y que noy havia remey de poder se tornar.

Sobre lo negoci del blat pres a las naus alemanyas.

DIUMENGE XXIIIJ. — Dit die se publica jubileu plenissim

concedit per sa sanctedad Gregori quatorze, la data del qual fonch en Roma a les nonas de janer del any 1590 lo any primer de son pontifficat.

Jubileu general.

Dimars XXVJ. — Dit die anaren los señors consellers en cap ters quart y quint per lo que estave malalt lo S.or micer Jaume Dalmau conseller segon, a Casa del señor virey acompanyats dels offitials de Casa y de altres personas, y essent alli per lo S.or conseller en cap li fonch explicat lo que lo consell de cent celebrat a XX del present havia determinat en lo que per sa Ex.ia lus era estat dit a XIIIJ del present, y se havia determinat que a la ciutat de Palerm se dexas lo blat que demanave y per en asso anas la nau a Tarragona pera carregar y que la ciutat li dexave del que tenia ja comprat y havia ja nomenadas personas per que anassen a fer carregar dit blat, y axi supplicaven a sa Ex.ia fos servit donar lus dos commissaris reals pera que poguessen compellir la gent que traginas per que la embarchasio se pogues fer ab diligentia E per sa Ex.ia fonch respost quels agrahia la bona cortesia y que en lo dels commissaris ell manaria dar los que voldrian. — E mes per dit señor conseller li fonch dit que en (lo) que lus havia dit acercha de una letra de crehensa de sa magestat sobre les naus del forment se eran descarregades asi que eran flamenchas, que no era possible ques pogues tornar lo dit blat per lo que ja estave gastat, y que tambe havien vist ab les polisas de carragament que dit blat anave consignat a personas particulars y no a la ciutat de Bolonya y que lo mateix patro de la una nau havia venut lo blat y havia presos sos diners, y que en asso supplicaven a sa Ex.ia fos servit voler ho scriura a sa magestat E per sa Ex.ia fonch respost que ja entenia ell que se havia parlat tard per lo que se entenia que los blats eran ja gastats y que per en axo ell ho scriuria a sa magestat, y tant en axo com en lo que mes convingues en esta ciutat lus valdria en tot lo que poria y que tambe ells volguessen scriura.

Blat a Palerm.

Blat pres a las naus alemanyas.

Dimecres XXVIJ. — Dit die se feu una professo solempne per lo sanct Jubileu, anaren tots los ordens y ysglesias parrochials y noy ana sino la creu major de la seu: ana lo S.or bisbe y tots los canonges y clero y los S.ors de consellers: parti de la seu y ana per la Portaferrissa passa per dins lo hospital general y torna per lo portal de la Boqueria y per lo Call.

Professo per lo S.t Jubileu.

ABRIL

Duch de Savoya: sa arribada a Palamos. — Partida d' Embaxadors pera saludar a dit Duch.

DIVENDRES V. — Dit die vingue nova com lo serenissim duc de Savoya era aribat en Palamos ab tres galeres.

DISAPTE VJ. — Dit die partiran ab una barcha mossen Galceran Cahors y dez Soler cavaler Joan Luys Cornet ciuteda de Barcelona ambaxadors tramesos per part de la ciutat ensemps ab Benet Fort correu y los nobles don Berenguer Doms y don Ramon Torrelles tramesos tambe per ambaxadors per part del señor virey al serenissim duch de Savoya y per mal temps desambarcharen a Badalona, y apres aribaren a Mataro y ali saberen y entengueren com lo duch de Savoya sen venia per terra.

Entrada del Duch de Savoya.

DIUMENGE VIJ. — Dit die sabent los dits Galceran Cahors y dez Soler y Joan Luys Cornet ambaxadors predits que lo serenissim duch de Savoya sen venia per terra determinaren en Mataro de trametre dit Benet Fort correu als S.^{ors} consellers fent lus asaber com lo serenissim duch de Savoya era desambarcat a Palamos y sen venia per terra, y axi aribat dit Fort en la present ciutat feu sa embaxada al S.^{or} conseller en cap, y encontinent vehent que venia per terra determinaren dits señors consellers de fer altres ambaxadors per terra que partissen per la posta ensemps ab lo correu per entendre y saber del serenissim duch de Savoya quant volia entrar, y axi elegiren a Miquel Doms ciuteda y a Joan Lull cavaler los quals encontinent partiren per la posta ensemps ab dit correu y anaren fins al coll de la Trinitat ha hont trobaren que dits Cahors y Cornet primers ambaxadors eran ja ab lo serenissim duch de Savoya y dit Fort torna per la posta. — Mes dit die a les tres hores despres dinar feren crida los señors de consellers que tots los proms de les confrarias vinguessen en Casa de la ciutat y axi vingueren, y per dits señors consellers foren repartidas cent atxas per exir a rebre al serenissim duch, y axi hisqueren a rebrel primerament los S.^{ors} diputats en apres hisqueren los S.^{ors} consellers fins a St Francisco de Paulo acompanyats ab la serimonia acostumada ab molts cavallers ciutedans mercaders artistas y altra gent, y resta sols lo conseller en cap al seu costat y los altres devant ab la

agraduatio, y entra de nit a les vuyt horas yl acompanyaren fins a casa del virey ab les atxes de la ciutat y apres acompanyaren los S.ors consellers en lus cases.

DILUNS VIIJ. — Dit die ana lo serenissim duch de Savoya en la seu hoyr missa baix a S.ta Eulalia y dix li missa lo S.or bisbe de Barcelona. — Mes dit die anaren los señors consellers acompanyats de molta gent a visitar lo S.m duch de Savoya en Casa del S.or virey a tres hores despres dinar ab promens E per lo S.or conseller en cap li fonch dit — «Aquesta Ciutat ha rebut molt gran contento en la vinguda de V. Altesa. Nosaltres venim ha offerir aquela a V. A. perque li mane lo que li sia servey que ella acudira a la obligatio com ho deu y te be acostumat Y supplican a V. A. que en lo que se li oferira suplicar a sa magestat li vulla esser bon intercessor y bon protector com ella de V. A. esta molt confiada en tota occasio» — E per sa altesa fonch respost que ell estave tant obligat en aquesta ciutat per les merces que de aquella havia rebudas y de cadaldie rebie que desijave se seguis occasio de poder lus fer tot servey, y que encara que ell podia poch ab sa magestat que ab tot en qualsevol manera que ell pogues se emplearia en servey de aquella ab lo compliment que dita ciutat veura, continuant lo desig que sempre en aquest particular havia tingut y vuy te E per dit S.or conseller en cap li fonch respost que besaven les mans a sa altesa y que en nom de dita ciutat acceptaven la merce y offerta que en aquella havia feta pera quant a dita Ciutat convingues. Visita dels Concellers al S.or Duch.

DIMARS VIIIJ. — Dit die parti lo serenissim duch de Savoya pera cort y sen ana a nostra S.a de Monserrat. Partida del Duch de Savoya.

DIVENDRES XVIIIJ. — Dit die comensaren de fer professo per pregarias de pluia y ana la professo al monastir de nostra señora de Natzaret, anaren quatre consellers primer segon ters y quint. Pregarias per pluja.

DISAPTE XX. — Dit die ana la professo a S.ta Madrona y aportaren lo cors de sancta Madrona a la seu. Idem.

DIUMENGE XXJ. — Dit die fonch consegrat en bisba lo Ill.e y R.m S.or Don Francesch Raboster y Sala bisbe Delna en la seu, y foren en dita consagratio los Ill.es y R.nts S.ors Don Dimas Lloris bisbe de Barcelona que dix la missa, Don Jaume Cassador bisbe de Gerona y Don ..... Capilla bisbe de Urgell, nostre S.or lo fasse bon prelat Amen. Consagracio del Bisbe d' Elna.

DIJOUS XXV. — Dit die se tingue consell de cent ordinari,

Consols de la Llotja: extraccio.

foren extrets en consols de lotja mossen Galceran Cahors y dez Soler cavaler mossen Anthoni Frigola mercader y per lo ques pretenia devia a la ciutat fonch extret altri que fonch mossen Bernat Lonch mercader Fonch moguda questio sis podia traure altri sens esser hoyt dit mossen Anthoni Frigola y axi se remete al trentanari. — Mes fonch extret per Credenser en lo dret nou de la ciutat mestre Anthoni Fort chirurgia. — Mes tragueren en paloler Francesch Brocha verguer dels consols de lotja Fonch feta questio perque diuhen es offitial real Donaren li sis dies de temps per deduhir de sa justitia. — Mes fonch anomenat en Credenser de les franqueses del vi per los ecclesiastichs mossen ..... Masclans notari de Barcelona.

Credencer del dret nou; extraccio. Palloler: extraccio.

Credencer de las franquesas del vi: nominacio.

MAIG

Ciutadans honrats: matricula.

Dimecres I — Die dels apostols. — Dit die se ajustaren los señors consellers ensemps ab los ciutedans en la present casa y en la sala gran del consell de cent, y feren Ciutedans a micer Jaume Dalmau conseller segon lany present micer Raphel Saffont y Domingo Campamar mercader conseller quart lo present any.

Taulers: jurament.

Divendres X. — Dit die jura Julia de Navell tauler ciuteda, mossen Melchior Bertrola mercader tambe tauler y Miquel Genoves mercader, tret en ajudant de caxer a mossen Joan Cervera los quals juraren en la instantia del consell de trenta en poder del Conseller en cap.

Regonexedor de las monedas: nova extraccio.

Disapte XJ. — Dit die se tingue trentanari en la instantia nova y fonch declarat primerament que la segona extractio feta de la persona de Jaume Losada en lo offici de regonexedor de les monedas era nulla E apres fonch declarat per dit trentanari que Hieronim Lusia lo qual fonch primer extret era abill pera tenir dit offici, y axi encontinent presta lo jurament acostumat y fonch posat en possessio del offici. — E mes dit die fonch declarat per dit trentanari que Francesch Broca no obstant que per los señors advocats fonch feta relatio era offitial Real per esser porter o, verguer de lotja podia esser paloller.

Palloler: habilitacio.

Professo.

Diluns XIIJ. — Dit die tornaren lo cors de S.ta Madrona ab solempne professo.

DIVENDRES XVIJ. — Dit die demati aribaren sinch galeres de levant de les quals era capita ..... Spinola genoves lo qual era restat en Palamos ab altres galeres, desenbarcaren don ..... conde de Valltar lo qual anave en cort y ..... ambaxador del duch de Farrara. Galeras.

DISAPTE XVIIJ. — Dit die se tingue trentanari en la instantia nova y fonch declarat, en la questio era entre Anthoni Frigola mercader y Bernat Lonch tambe mercader sobre la extractio de consol de lotja, y fonch declarat prevaler la de Anthoni Frigola. — Mes dit die se determina en dit trentanari que lo negosi de Francesch Brocha si podia esser paloler se muntas a consell de cent. — Mes se determina en dit trentanari ques muntas a consell de cent si Joachim Setanti podia esser clavari per lo ques preten ques alcayt del castell de Bellsguard per lo rey y per conseguent esser offitial real. Consols de la Llotja: extraccio. Palloler. Clavari.

DIJOUS XXIIJ. — Die de la acentio.

DIVENDRES XXIIIJ. — Dit die a les dotze horas de migdie en lo carrer de Moncada anant sen de lotge lo S.or diputat militar Joan Granollachs, mossen Pau Fluvia algutzir ordinari en companyia del capita de la guarda ab los Alabarders y altres offitials juntaren ab lo señor diputat y prengueren aquell abrassant se ab ell dient li ques tingues al Rey, volent lo portar a la preso per provisio del magnifich micer Mur del Real consell E dit señor deputat dix anave per negosis tocants a la generalitat y que per so li posave pena de deu mill ducats que seguis per cosas convenien a la generalitat, per hont passaren moltes paraules y protestations axi dels uns com dels altros que causa acudir ali molta gent y ser causa que lo dit algutzir y capita dexassen a dit señor diputat Granollachs, y dexat tot cami sen ana a la casa de la deputatio hahont acudiren los altros diputats y hoydors y molts cavallers y foren encontinent cridats brassos. — E poch apres a les dos horas apres dinar lo S.or loctinent general envia per Sebastia Costa secretari en casa del magnifich mossen Francesch Terre conseller en cap, una carta de sa magestat per als consellers y consell y de paraula dix a dit S.or conseller en Cap sa Ex.ia tenia necessitat de parlar cosas tocants al servey de sa magestat a dits consellers, y que rebria contento lo mes prest fos possible se ajuntassen y fossen a sa casa, al qual per dit S.or conseller en cap fou respost procurarie juntar los altres consellers y juntats anirien a besar les mans a sa Ex.ia y Intent de captura del Diputat militar, per un algutzir real; questio entre la Generalitat y lo Consell Real.

entendre lo que sa Ex.[ia] los voldra manar, y juntats ab tota diligentia en casa del dit S.[or] conseller en cap los magnifichs consellers ters y quint per esser absents lo segon y quart, volent partir per anar a casa de sa Ex.[ia] ariba en dita casa lo discret Miquel Lonch notari sindich del general dient a dits señors consellers de part dels señors diputats fossen servits juntarse en la casa de la ciutat pera rebre una embaxada los volien fer Al qual per dits señors consellers fonch respost que sa Ex.[ia] los havia enviats a cerchar y havien de anar hi promptament, que tornats fossen anirien a Casa la ciutat per servir als señors diputats, y encontinent dits magnifichs consellers acompanyats dels advocats de la casa scriva major y altres offitials y personas anaren a casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en la cambrá de la gelosia que dona al carrer Ampla asegut ab una cadira de repos per la mala gana y indispositio que tenia, lo qual mana asentar a dits consellers ab sengles cadires de repos y als advocats ab un banch fent exir la demes gent de dita cambra exceptat lo scriva major, y tenint sa Ex.[ia] dos letras en les mans dix als consellers que ans de dir ninguna cosa volia que per lo scriva major fossen legides dites dos letras que eran de sa magestat, la una de quatorze de febrer y laltre de 19 de mars, perque vehessen ab quant gran aquerdo y mirament sa magestat li havia manat procehir secretament en pendre ab consell y parer de les tres sales juntes al deputat Granolachs y les demes personas de la vuytena y altres culpables en la presa se feu del comissari ho algutzir Sorita, y aquels castigar per haver se usurpada la jurisdictio y preheminentia real de sa magestat, demostrant sa magestat fer ne molt gran sentiment del exces se feu en pendra dit Sorita en cars no licit ni permes als dits diputats, y ab la ultima letra responent sa magestat a la consulta feta per sa Ex.[ia] demanant li licentia pera tractar ab benignitat y ab amor que los diputats rêvocassen y anullassen dits procehiments, asenyala tenir quexa de dita consulta y torna altra vegada a manar y encarregar a sa Ex.[ia] molt de veras manant li exequutas la captura del diputat Granollachs y altres culpables, y legides dites letras sa Ex.[ia] dix a dits consellers les moltes diligentias havia fetas per diversas vias en fer entendre als diputats la obligatio que tenian en dar contento a sa magestat pera que no tingues causa de estar desgustat dels y lo quant ho havia alargat y diletat procehint sempre ab vot y parer de totas les sales, donant

molta culpa als dits diputats de que nos sian sabuts entendre ni agen volgut podent tant facilment remediar ho, demostrant tambe fer ne molt gran sentiment de la resistentia havia feta lo diputat Granollachs y altres personas als offitials y ministres de sa magestat en la captura se feya de aquell fent lo dexar per forsa, demostrant tenir molta pena del sentiment fara sa magestat y del carrech sen fara de haver feta dita resistencia, pregant y encarregant a dits consellers procuren per lo carrech los toque en tenir la ciutat quieta y en lo que sa magestat los scriu fassen com a fidelissims vassals y dels sempre sa magestat ha confiat encarregant los procurassen en ajudar en lo asiento de dit negosi E los magnifichs consellers hoydas ditas letres e lo que per sa Ex.ia lus fou representat besaren les mans a sa Ex.ia de la merce lus havia feta en dar lus tant larga raho de dites cosas y de la amor y voluntat ab que aquellas tractava, supplicant lo fos servit en ditas cosas manar procehir ab tota benignitat y que fos servit se procuras algun asiento per levar tota manera de dissentions, que ells tambe ho procurarian ab dits diputats y sera ferne molt gran servey a nostre señor Deu y los dits consellers en particular ne rebran asenyalada merce de ma de sa Ex.ia — Y en lo de la letra de sa magestat la qual va als consellers y consell no poden tornar ninguna resposta sens la voluntat y determinatio del consell lo qual manaran junctar y del que determinara tornaran resposta a sa Ex.ia — E despedits de sa Ex.ia y tornats en casa de la ciutat dits señors consellers feren entendre als S.ors diputats eran ali en casa la Ciutat si manaven nenguna cosa E per dits señors diputats fonch respost que ja los brassos havien determinat fer una devuytena y que per ara no occorria ninguna cosa que quant seria menester ells avisarian.

DISAPTE XXV. — Dit die estant en lo trentanari ajustats los señors de consellers en la instantia del consell de trenta per don Miquel Tormo don Federich de Cabrera y Joan Dusal de part dels señors diputats y devuytena, fonch aportada una embaxada en scrits als dits señors consellers del thenor seguent

«EMBAXADA

«Ahir a les dotze hores de migdie anant lo S.or diputat militar ha un negosi del general y essent en lo carrer de Moncada li isqueren mossen Pau Fluvia y ab ell lo capita de la guarda

de sa Ex.[ia] ab vuyt alabarders y essent dit Fluvia junt a dit diputat li digue ques tingues al rey, y encontinent se abrassa ab ell y li leva la daga y li volgue levar la spasa y portarlo a la preso per provisio segons digue feta per lo magnifich micer Mur jutge de la regia cort, al que digue dit diputat que los diputats de Cathalunya no se acostumaven de tractar de aquella manera y que ell anave per affers del general so es per un frau de importantia que li era acusat, y que per tant requeria a dit Fluvia y capita de la guarda y altres que ali eran que nol impedissen nil torbassen en dit exercissi y que per lo mateix effecte los requeria a pena de deu milia ducats quels seguissen y li fessen acistentia en cerchar y pendre dit frau, y ab aquestos requeriments tingueren lo dit Fluvia y capita de la guarda mes de mija hora pres y detingut al dit diputat, que apres dexant dit Fluvia al dit diputat y levant cada hu sos actes sen ana en casa de la deputatio hahont dona raho del dit agravi a sos condeputats, los quals per esser de tanta importantia y qualitat juntaren encontinent les personas dels tres estaments los quals per reparo de tant gran prejudici elegiren devuytena y aquella ab vot y parer dels advocats ordinaris de la diputatio y altres graves doctors per en aso aplicats fan les diligentias convenients per reparo de tant gran y exorbitant agravi, y perque v.[s] m.[s] sien informats de la veritat del fet y de las diligentias que en la diputatio se fan per la reintegratio de la jurisdiccio del general, tenint a vostras magnificencias la matexa correspondentia que han sempre acostumat nos han ordenat los S [ors] diputats y hoydors y dita devuytena que vinguessem asi a representar estas cosas a V.[s] magnificencias supplicant los que en aquest negosi de tanta importantia vullan acistir y aconsellar los com sempre han acostumat y tenen obligatio per tractar de la jurisdiccio del general que es propria de V.[s] m.[s] com a tant principal part que son de Cathalunya » — E dits magnifichs señors consellers responGueren als dits ambaxadors que prenian molt gran contento que dita embaxada fos en scrits, que ells procurarien en tornar la resposta en scrits lo mes prest seria possible perque nos trestoquen les paraules. — Mes dit die per los dits señors consellers fonch feta resposta als señors diputats a la ambaxada demunt continuada, y foren Ambaxadors Mossen Miquel Joan Pons cavaler y mossen Enrich Terre ciuteda de Barchinona los quals ensemps ab mi Monserrat Riera notari y scriva Rational anaren

a la diputatio y en la sala gran del hort trobaren los señors diputats y devuytena y donaren la resposta en scrits y es del thenor seguent

«De part de V. S. y de la present devuytena son vinguts a la casa de la present ciutat los señors don Miquel Tormo don Phederich de Cabrera y Joan Dusay y han representat als señors consellers lo contengut en una scriptura que a ses magnificencies han dexada, contenint en effecte quels feyan asaber lo que hayr passa cercha la captura que volgue fer mossen Pau Fluvia algutzir Real de la persona del S.^{or} diputat militar, y que sobre axo feyan les diligentias convenients per reparatio de (lo) que per dit Fluvia era estat fet, supplicant a ses magnificencias vullan acistir y aconsellar en dit negosi Los señors consellers nos han manat que vinguessem asi y diguessem a V. S. y merces de lur part que ells no faltaran a la obligatio que tenen, y que per ara no poden sino procurar que sobre dit negosi se pose lo asiento qual conve per al servey de Deu y de sa magestat y quietut de la present Ciutat y de aquest principat, y que sempre y quant V. S. y merces voldran que ells com a tercers ho procuren los ho fassen asaber que ells ab les veras que poran ho faran, y supplican a V. S. y merces que en lo entretant que aso se tractara no facen procehiments alguns que pugan inquietar la present ciutat.» — La qual resposta legida per Pera Pau Vidal notari y ajudant de scriva major de la diputatio y entesa per dits señors diputats y devuytena per lo R.^{nt} bisbe de Gerona diputat ecclesiastich, fonch respost que consultarian dita resposta y en apres tornarian la resposta a ses magnificencias. — E tornats dits magnifichs señors Miquel Joan Pons y Enrich Terre refferiren havian feta y donada dita ambaxada als señors deputats y devuytena, los quals havian dit tornarian resposta a dits magnifichs Consellers dient lus no era menester aguardar aquella que quant se hauria de fer ja avisarian.

DIUMENGE XXVJ. — Dit die apres dinar ajustats los magnifichs señors consellers en la Casa de la ciutat de part del R.^{nt} Capitol y canonges de la sancta ysglesia de la present ciutat, vingueren ab embaxada los R.^{nts} señors canonges Joan Vila canonge Offre Reart canonge Luys Miquel de Barthomeu canonge y Federich Setanti canonge de la seu de Barcelona supplicant als señors de consellers se vullan posar per tersers y Idem.

medianers en adobar les differentias son entre los señors diputats y sa Ex.[ia] y Real consell, com a personas a qui mes toque la quietut y repos de la present ciutat, offerint se per part del R.[nt] capitol que en tot lo que ells poran ajudarien y servirian a dits magnifichs consellers. — E los dits magnifichs S.[ors] consellers feren entendre a dits señors canonges les diligentias que per ells eran estades fetas per lur part y lo carrech restave als señors diputats de tornar lus resposta, la qual fins en aquella hora no sels era tornada.

Idem. DILUNS XXVIJ. — Dit die se tingue consell de cent jurats en la forma y modo acostumats dins la sala gran del honorable consell de cent, y estant ajustat tot lo consell de cent ariba en dit consell una solempne embaxada de part dels señors diputats de nou personas y foren les seguents, lo S.[or] don Bernat de Cardona abad de Camprodon don Onoffre de Alentorn Galceran de Navell fra Luys Alentorn camarer del monastir de St Cugat de Valers don Francesch Agullana mossen Enrich Terre de Picalques don Miquel Alentorn comanador de St Joan mossen Luys Valls Mossen Federich Roig y dez Soler micer Federich Cornet, los quals representaren als magnifichs señors consellers y consell de cent lo agravi gran havia rebut lo general de Cathalunya de la presa se era intentada fer ab la persona del S.[or] diputat militar Joan Granollachs, representant tot lo que havia passat en dit negosi supplicant als magnifichs señors de consellers y consell vullan acistir y favorir a la casa del general de Cathalunya fent tots una unio com sempre han acostumat tenir estas dos Casas, supplicant que lo magnifich conseller en cap vage y acistesca a la casa de la diputatio com sempre havian acostumat. — E apres de esser sen anada de dit consell dita ambaxada he feta la propositio, per los magnifichs consellers es estat en dit Consell llegida la letra de sa magestat la qual es del thenor seguent

Idem.

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona.*

EL REY

Amados y fieles nuestros — La larga experientia que tengo del amor y fidelidad con que tratais les cosas de mi servitio y el cuydado conque mirays que mis preheminentias y regalias

sean deffendidas y favorecidas, me aseguro que lo continuareis en todas las ocasiones que se offressieren, y pues el perjuytio que a ellas causaron los dias passados parte de los diputados y los que los siguieren con prender ha un offitial real mio cosa tant nueva y extraordinaria que hasta agora por semejante occasion no se ha intentado, y atravimiento como este no se puede ni deve disimular ni es justo que quede sin castigo, he mandado expressamente al Maestre de Montesa mi lugartiniente general que aga lo que del entendereys, pues tan conforme a justitia y en cosa tan clara que ninguna lo puede ser mas, y ha unque en todas (quanto mas en esta) estoy muy confiado que acudireys con muchas veras a lo que fuere mi servitio todavia me ha parecido significar hos lo con esta, y que lo que executare mi lugartiniente general procede de mi determinada voluntad con encargaros y mandaros que demas de darle entera fe y credito en lo que de mi parte os dixere le acistays y favorescays conforme a vuestra obligation y que en lo que os tocare tengays con sosiego y quietud essa ciudad, que alende que en hazerlo asi complireys con lo que deveys y jo confio, quedare delo muy servido y con la memoria que es razon para hazeros el favor y merced que huviere lugar Data en Madrid a XXVIIJ de marso M.D.LXXXXJ.

YO EL REY

V.t Frigola vicecancellarius — V.t Quintana Regens.
V.t Comes
V.t Tersa Regens
V.t Pellicer Regens

Gassol secretarius.»

E legida dita letra de sa magestat y hoyda la ambaxada feta per part dels dits señors diputats per dit consell fou feta dezliberatio y conclusio ques respongues als S.ors diputats la correspondentia que la present casa ha sempre tinguda ab aquella casa de la deputatio la qual servaran en tota occasio com fins asi han acostumat, y que estan promptes y aparellats de posar se per medianers en lo negosi corrent axi ab sa magestat com ab lo S.or loctinent General y fer lo mes avant que convinga per quietut de dit negosi axi per servey de Deu de sa magestat y be y quietut de aquesta ciutat y present principat, y que per los

señors consellers ans de desjuntarse lo present consell se fasse embaxada com a tercers y medianers a sa Ex.[ia] supplicant lo sia servit remediar dit negosi y que la embaxada sia en scrits. E encontinent sens dexar desgregar lo dit consell de cent los señors consellers acompanyats de molts offitials de casa y de molta altre gent anaren en Casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en una instantia que mira al Carrer Ampla dita de la gelosia, y li aportaren una ambaxada en scrits la qual fonch dada en ses mans per lo S.[or] conseller en cap y es del thenor seguent — «Exmo señor, Per obeyr al que V. Ex.[ia] nos mana de part de sa magestat divendres mes prop passat, havem convocat lo consell de cent y en aquell havem feta legir la letra de sa magestat la qual vostra Ex.[ia] nos envia per lo secretari Costa, y legida aquella havem explicat y refferit largament la merce que V. Ex.[ia] nos feu en comunicarnos las letras de sa magestat y les moltas diligentias que V. Ex.[ia] havia fetas y entenia fer per esta ciutat y principat per beneffici y bon asiento de la causa y negosi que sa magestat li ha ordenat y manat per occasio de la captura de Sorita, y entenent dit consell lo animo tant prompte y liberal de V. Ex.[ia] en fer merces ha esta ciutat y principat ha desliberat que vinguessem a supplicar y demanar de merce a V. Ex.[ia] per part de esta ciutat Que sia servit que nosaltres inseguint los vestigis y exemplars de nostras antipassats siam intercessors y medianers pera supplicar a V. Ex.[ia] per lo bon asiento de aquest negosi, supplicant tambe a V. Ex.[ia] nos fasse asenyalada merce en lo entretant que aquest negosi se tractara, servir se en manar que nos fassen procehiments alguns contra personas algunas per occasio de dit negosi E feta dita ambaxada restant lo consell aplegat y tornats de aquella, es stat per los magnifichs consellers refferit en dit consell Que sa Ex.[ia] ha respost que sa magestat te molta seguretat de la fidelitat de aquest principat y que ell te la matexa y asenyaladament de aquesta ciutat, a la qual ama molt y que com a pare y clementissim rey tractaria ha esta ciutat com acostuma tractar a sos vassals, y que ha pres molt gran plaher que los consellers se interposen en lo negosi, y que quant al ultim cap de la scriptura ell hi tindra molt gran consideratio per (haver) ho demanat ses magnificencias per esser de molta importantia y que de punt en punt advertiria a ses magnificencias del que faria. — E mes de ordinatio del dit consell es estada ordenada la ambaxada per

als S.ors diputats he devuytena he en dit consell legida, y per enviar aquella foren elegits per embaxadors los señors Francesch de Altariba cavaller y Miquel Doms ciuteda de Barchinona los quals encontinent partiren de casa la ciutat y anaren a la diputatio per aportar dita embaxada o, scriptura als señors diputats y devuytena, los quals trobaren ajustats en la sala gran del ort, yls fonch presentada dita scriptura per dits embaxadors la qual es del thenor seguent — «Los magnifichs consellers y consell de cent convocat lo die present, entes lo que los ambaxadors per V. S. y merces enviats en dit consell han explicat, considerant la qualitat he importantia del negosi que han representat, ha desliberat que vinguessem y explicassem a V. S. y merces que aquesta ciutat esta prompte y aparellada de posar se com a medianera en procurar la quietut y asiento que poran en lo negosi quels es stat representat, de tal manera que sia en servey de Deu y de sa magestat y beneffici de la present ciutat y de tot aquest principat, y per en aso son anats sas magnificencias a supplicar a sa Ex.ia fos servit de tenir per be que ells se posassen com a tercers en concertar dit negosi, supplicant a sa Ex.ia lus fes merce que en lo entretant manas que nos fassen procehiments alguns contra personas algunas per occasio de dit negosi Sa Ex.ia ha respost que havia pres molt gran contento que sas magnificencias se posassen en aquest negosi, y que en lo derrer cap demanat nos fessen procehiments contra personas algunas que ell hi tindria molt gran consideratio per demanar ho sas magnificencias, supplicant tambe dits señors consellers a V. S. y merces que en lo entretant nos fasse per V. S. y merces procehiments alguns com lo mateix sia estat supplicat a sa Ex.ia

Agravis fets á la ciutat per las galeras del Marques de Torrillas, fill de Joan Andrea Doria.

DIMARS XXVIIJ. — Dit die a les nou horas demati vingue en casa de la ciutat Hieronim Palau guarda del port y dona raho als señors consellers com vuy demati a punta de sol era aribat lo marques de Torrillas fill y tinent general de la mar de Andrieta Doria ab vuyt galeras ab les tendas baxas, y se era posat ab ditas galeras devant de sanct Bertran dins lo ambit de la platja de la present ciutat de Barcelona sens haver tirat ni saludada la ciutat, y encontinent lo S.or conseller en cap ana al baluart de migjorn y vist lo desacato de les galeras que no volian saludar ha esta ciutat ajusta ali una molt bona promenia de cavallers y ciutedans pera quel aconsellassen lo que havia de

fer y axi determinaren fessen ambaxada al S.^{or} loctinent general de sa magestat representant li que aquexas vuyt galeras que staven posades devant sanct Bertran no havien saludada la Ciutat y que no havent saludad noy podien estar y que la Ciutat faria lo que tocaria a ella, y que si nos levaven ho fessen les degudas saluts quels tirarien ab pilota tant dret com sebrian per que era molt gran desacato de la auctoritat y serimonias reals y agravi a la Ciutat, y que havia paragut als S.^{ors} consellers no volerho fer sens primer donar ne raho a sa Ex.^{ia}, y axi elegiren per ambaxadors mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell y mossen Miquel Doms ciuteda honrat de Barcelona los quals anaren a casa de sa Ex.^{ia} (y com los ambaxadors anaven a casa de sa Ex.^{ia} vingue en lo baluart lo S.^{or} don Berenguer Doms, y dix al S.^{or} conseller en cap que ell volia adobar aquestas cosas), y com dits ambaxadors foren en casa de sa Ex.^{ia} lo trobaren que estave en lo lit de mala gana y los feu entrar en la instantia hahont estave, y entrats li digueren y explicaren la ambaxada dient li que ells venian a sa Ex.^{ia} pera donar li raho del desacato havia tingut lo marques de Torrillas en posar se ab vuyt galeras aportave devant sanct Bertran ab las tendas baxas y lansar ferro sens saludar esta ciutat, y que miras sa Ex.^{ia} que aquexas galeras no podien estar aqui pus no havien saludada la ciutat y que la Ciutat estave determinada de tirar lus ab bales pus no havian fet lo que devian en saludar a la ciutat E per sa Ex.^{ia} fonch respost que tenia entes que ja eran estades aqui altre vegada y que ja havian saludada la Ciutat y que despres ensa no eran exidas del Regne, y que essent axi no tenian obligatio de saludar E per dits ambaxadors fonch replicat que aquexas galeras no eran estades en la platja y que axi per no esser hi estades tenian obligatio de saludar a la Ciutat altrament que passassen avant y nos aturassen, y ques desenganyas lo marques que sino tirave y saludave hos levave de ali hahont estave que la ciutat no podia fer altra cosa sino tirar ab bala, y que ja lany passat era vingut ab lo mateix terme y que havia tingut per be de anarsen, y en aso ariba don Berenguer Doms a Casa de sa Ex.^{ia} y dix a sa Ex.^{ia} presents los ambaxadors que ell hi aniria y procuraria ques remedias del milor modo que poria E sa Ex.^{ia} respongue que ell procuraria ab lo marques que fes lo que devia ab la ciutat, y axi tornaren dits ambaxadors al baluart y tornaren la resposta del que havian passat ab lo

S.^or virey. — E mes dit die apres dinar a les tres hores estant lo S.^or conseller en Cap en lo baluart de migjorn, vist que ditas galeras nos eran mogudas ajusta ali una promenia de Cavallers y Ciutedans representant lus que les galeres nos levaven de ali hahont se eran posades devant St Bertran y les diligentias se havien fetas ab sa Ex.^ia y lo que don Berenguer Doms havia dit, y que pus no volian saludar ni levar de ali quels demanave de consell del que havia de fer esta ciutat y determinaren que lo baluart posas bandera com de fet la posa encontinent E posada dita bandera vingue don Berenguer Doms tornant la resposta de sa Ex.^ia de la diligentia que tenia feta ab dit marques sobre aqueix particular, lo qual dit don Berenguer digue en resposta de dita enbaxada havia feta per part de sa Ex.^ia a dit marques dient li que sa Ex.^ia lo enviava ali pera dir y notifficar li de part sua que complis ab la obligatio que tenia en saludar esta ciutat ho altrament se levas del loch hahont estave y sen anas, perque entenia que la ciutat estave determinada y havia resolt de no permetre que la auctoritat y preheminentia de sa magestat les quals estaven a carrech de dita ciutat, que ni per ell ni per ninguna altra persona se fessen en aquellas ningun prejudici perque en ningun temps per sa magestat se pogues fer carrech a dita ciutat E lo dit marques li respongue que ell no podia exir del orde que tenia E lo dit S.^or don Berenguer torna dita resposta a sa Ex.^ia lo qual per orde de sa Ex.^ia la torna a dits señors consellers al baluart de migiorn y digue que sa Ex.^ia li havia dit que digues tenia mes obligatio al que tocave al servey y auctoritat de sa magestat y de la present ciutat y que pus dit marques ho feya dexa manera, que la ciutat fes lo que tenia obligatio y acostumave al que tocave al servey y auctoritat de sa magestat y desta ciutat, y hoyda dita resposta y vist que les galeras nos movian determinaren que sels tiras ab bala per fer les levar per temor se tenia de alguna trahitio y axi tiraren quatre tirs ab bala fent los alt, y tambe tiraren dos tirs de la torra junt a la dressana ab balas de la matexa manera. — E encontinent vingue don Pedro de Cardona portant veus de general governador en lo present principat de Cathalunya y don Ferrando Maymo en lo baluart de migjorn hahont eran ja tots los sinch consellers E asentats en lurs cadires per lo S.^or governador fonch dit que venian de part del virey a sas magnificencias representant los que estave molt sentit sa Ex.^ia del que les galeres

havian fet y feyan ab esta Ciutat y que sas magnificencias havian fet molt be lo que devian en tirar del modo quels havian tirat y quels pregaven de part de sa Ex.[ia] fossen servits de voler parar de no tirar E per lo señor conseller en cap fonch respost que lo que ells feyan ho havian fet ab promenia y que ells juntarian promens y que del ques determinarian ne tornarian la resposta, y aqui mateix los dits señors don Pedro de Cardona y don Ferrando Maymo se alsaren y sen anaren per lo baluart y restaren los señors consellers sota del cubert, y encontinent ariba lo señor don Enrich de Cardona y don Francischo de Erill y digueren als S.[ors] consellers quels pregaven que volguessen parar de no tirar que ells estan determinats de anar a les galeres per remediarho y que pregaven a ses magnificencias lus manassen donar la barcha de la ciutat, y axi manaren los señors consellers quels fos donada dita barcha E partiren encontinent. En apres en lo mateix instant per los dits señors Consellers fonch ajustada una molt bona promenia de Cavallers y Ciutedans y fonch determinat ques paras de tirar fins a tant tinguessen resposta de sa Ex.[ia], y aquexa resposta fonch tornada al dit señor governador y don Ferrando Maymo E estant axi ajustats ariba un mariner he dix als señors consellers ques tinguessen compte perque les galeres armaven tota la artilaria y posaven pilotas y cadenas, y hoyda dita nova per dits señors consellers y promenia fonch determinat que tota la artilaria se paras ab pilotas dempto tres pessas, perque si venian les galeres y saludaven quey agues pessas per tirar y tornar les saluts sens bales, y tambe fonch determinat ques traguessen moltas pessas per la vora de la murada y ques carregassen ab pilotas, com ho feren Y estant axi anant don Enrich de Cardona y don Francischo de Erill a les galeres ab dita barcha les galeres se comensaren de alsar y posar se a la mar. — E vist per lo S.[or] virey que les galeres se alsaven y posaven a la mar torna altra volta enviar al señor don Pedro de Cardona governador y don Ferrando Maymo als señors consellers en lo baluart, y com foren ali estant en peus digueren als señors consellers que lo virey lus agrahia molt la bona cortesia y que estave molt content de sas magnificencias del que havian fet y que tambe havia manat a don Ramon Torrelles que anas al baluart de la dressana y que no fent les galeres lo que devian ab la ciutat quels tiras. — E les galeres fent lur cami a la mar com foren devant Barchinona endret lo moll tiraren molts tirs

de artilaria ab pilota dret a la ciutat, en tant que pensaren tocar a la barcha hahont anave don Enrich de Cardona y don Francisco de Erill com clarament se va veura per moltas personas que a mancho de una cana de la barcha lus pega la pilota E vist lo desacato fet a sa magestat y descortesia usaren dites galeres ab la ciutat lo baluart de la dressana lus tira molts tirs ab pilotas y tambe lo baluart de migjorn de la Ciutat. — E encontinent determinaren los señors consellers se juntas consell de cent, y axi anaren quatre consellers segon ters quart y quint (per lo que lo en cap resta al baluart com a coronell) a Casa de la ciutat per juntar dit consell y la campana del consell comensa a tocar que podia esser entre sis y set horas de la tarda, y ajuntant se dit consell estant ja dits señors consellers en la instantia gran del consell de cent vingueren ali en la casa de la ciutat y en dita sala gran los S.ors don Enrich de Cardona y don Francisco de Erill y digueren als señors consellers com ells eran anats a les galeres y havian parlat ab lo marques de Torrillas de part de sa Ex.ia y li havian dit que fes ab la ciutat lo que devia de saludar la ho altrament que sen anas de ali hahont estave y que miras que sa magestat no prenia plaher de scandols, y digueren que per lo marques lus fonch respost que la ciutat havia fet lo que li apparexia y que tambe ell faria lo que li parexeria «y que si sa Ex.ia havia deramada sangre en servitio de su magestat, tantbien ne havian deramada sus antipasados» y que si scrivia al Rey que tambe ell li scriuria Y que de dita resposta feta per lo marques ne havian dada raho largament a sa Ex.ia E mes digueren que tornant de les galeres ab la barcha de la ciutat com foren aqui junt al moll lus havia pegat una bala dels tirs de ditas galeras a mancho de una cana de la barcha. — E mes encontinent estant los dits señors consellers segon ters quart y quint en la instantia gran del consell ajuntant se lo consell de cent, vingueren ali en dita instancia don Miquel Angel Mijavila don Dalmau de Rochaberti don Miquel Sbert don Grau Alentorn don Federich de Cabrera don Berenguer Doms y molts altres cavallers y ciutedans de la present ciutat dient a dits señors consellers que vehian lo desacato era stat fet ha esta Ciutat per les galeres y que venian aqui per offerir se a la Ciutat en lurs bens y personas. — E mes dit die entre set y vuyt horas de vespre estant ajustat lo consell de cent y los dits quatre consellers en dita sala gran, ariba ali lo magni-

fich micer Francesch Puig doctor del Real consell y thesorer de sa magestat lo qual feu dir a dits S.ors consellers y consell de cent que venia aqui per ha explicar una ambaxada per part de sa Ex.ia a dits S.ors consellers y consell, y encontinent manaren los señors consellers que entras y entrat li fonch donat loch pera que se asentas al costat de micer Jaume Dalmau conseler segon lo qual presidia per absentia del Conseller en cap, y asentat entre dit conseller y Galceran Cahors y dez Soler com a mes antich y en apres alsat en peus dix y explica la ambaxada aportave per part de sa Ex.ia a ses magnificencias y consell de cent en lo modo ques segueix — «Lo S.or loctinent general me ha trames asi pera que explicas en aquest savi consell quant havia sentit lo mal terme que aquest cavaler fill de Joan Andrea capita de les vuyt galeres que vuy son aribades en la platja de la present ciutat de no haver volguda fer la obligatio que tenia de saludar ha esta ciutat havent ley enviat a dir que la fes, y que havia pensat enviar per la costa que no se li done comers, y scriura a sa magestat donant li raho de tant gran agravi que dit capita ha fet ha esta ciutat y a la persona de sa Ex.ia axi per sa persona com per lo carrech que representa, y pensant ab la vinguda del serenissimo señor duch de Savoya lo qual se ha de embarchar ab dites galeres y se enten que ja es partit de Madrid, y sent com es capritxos y jove tem que si manave que li leven lo comers que no sen tornas en Genova, y seria gran inconvenient que essent asi sa altesa se agues de detenir La detentio del qual per ventura poria esser danyosa per los intents de sa magestat y de sa altesa Y perso sa Ex.ia ha enviat a V. magnificencias y en aquest savi consell que aconsellen a sa Ex.ia lo que sobre aso convinga fer y si la ciutat tindra sobre aso alguns exemplars, rebra contento de veurels perque fara tot lo que a sas magnificencias y en aquest savi consell apparexera per la reintegratio de tant gran agravi.» — E encontinent lo S.or conseler segon per absentia del S.r conseler en cap respongue que estave molt cert aquest savi consell del sentiment que dit señor loctinent havia fet en aquest particular E besen les mans a sa Ex.ia per la merce Y stant com sta junt tot lo consell determinara sobre aquest particular lo que mes convinga al servey de Deu y de sa magestat y en beneffici de aquesta republica y del que determinara se dara plena noticia a sa Ex.ia — E per dit señor conseller segon fonch proposat al dit consell de

cent lo atraviment insolentia y gran temeritat y desacato que havia tingut a sa magestat y a la present Ciutat lo marques fill de Joan Andreu Doria en aquest die de vuy ab ses galeres E lo dit consell considerant de quanta importantia es dit negosi feu deliberatio y conclusio que sia feta embaxada per los señors consellers a sa Ex.[ia] representant li lo gran descomediment agravi y desacato es stat fet a la present Ciutat per lo marques fill de Joan Andrea en molt gran desacato de sa magestat, supplicant a sa Ex.[ia] sia servit scriure hi fer ho entendre a sa magestat supplicant lo axi mateix mane procehir contra lo dit marques, y tambe fonch dezliberat que per part de la present Ciutat sia enviat un Cavaler ho Ciuteda per lo present consell elegidor lo qual vage a representar a sa magestat lo dit agravi desatino insolentia y desacato fet per dit marques supplicant lo sia servit manar ho castigar Lo qual tambe represente a sa magestat per part de la present ciutat lo agravi es estat fet de la presa se intenta de fer del S.[or] diputat militar, supplicant a sa magestat sia servit per fer merce a la present ciutat manar ho revocar y remediar, donantli facultat de tractar dit negosi de la diputatio ab tots los insidents dependents y emergents de aquell, y que sia feta dema una crida manant a tots los genovesos son en la present ciutat que a pena de dos mill ducats agen de buydar la present ciutat dins sis dies primers vinents, y que si ninguns poblats de Cathalunya aculiran per estada aquells, sia levada la pratiga y comersi al loch ho lochs que aquells aculliran. — E mes dit die entre deu y onze horas de nit estant lo consell junt, los señors de consellers so es lo segon ters quart y quint ab promenia y acompanyats dels offitials de casa y de molta altra gent ab molta luminaria de atxes, anaren en Casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en lo lit per lo que estave de mala gana y mana donar cadiras als dits consellers y promens E per lo señor micer Jaume Dalmau conseler segon li fonch explicada dient li que la Ciutat besave les mans de sa Ex.[ia] per les merces li havia fetas, y que se havia tingut consell de cent acercha de la descortesia y mal terme havia usat lo marques de Torrillas ab sa Ex.[ia] y ab esta ciutat com per sa Ex.[ia] era estat vist y que la ciutat ne havia fet molt gran sentiment, endemes tractant ho sa Ex.[ia], y li pesave molt del desgust havia donat a sa Ex.[ia] y havian determinat en lo consell de cent que tots los genovesos dins sis dies buydassen de Barchinona ells y tota lur familia y

que no sels fos donat loch en ninguna part de Cathalunya per poder estar, y que la vila ho loch hahont los aculirian fossen privats del comers de la present ciutat y que dema se fes ab veu de publica crida, y per en aso supplicave la ciutat a sa Ex.[ia] fos servit voler y posar son decret y auctoritat, y mes havia determinat la ciutat de scriura a sa magestat tot lo que passave y de enviarhi un cavaler pera que informas de paraula a sa magestat com passave Y tambe havia determinat la ciutat que lo cavaler qui aniria per aquest negosi per la ciutat portas orde de aquella de poder tractar ab sa magestat acercha de la presa se intenta de fer de la persona de Joan Granolachs diputat militar per supplicar lo sia servit voler ho remediar, y axi supplicaren a sa Ex.[ia] fos servit de voler scriura a sa magestat lo que passave Y tambe supplicave la ciutat a sa Ex.[ia] que sia servit de voler despatxar un correu per la costa de marina avisant les poblations del que passave perque les galeres en aquexos pobles petits no fessen alguns desatinos y cosas que no estiguessen be al servey de Deu y de sa magestat y dany de la terra E per sa Ex.[ia] fonch respost quels agrahia molt la cortesia y que en aso y en lo que mes avant occorreria ha esta ciutat que ell estave prompte de correspondre ab dita ciutat en tot lo que seria menester per ella com per la obra veurian, y que ell estave scrivint a sa magestat y volia prest despatxar un correu que partira dins una hora ab molta diligentia, y que si la ciutat vol scriura be podra per lo mateix correu que aguardaria la carta Y en lo que la ciutat havia determinat de enviar un cavaler en cort pera que tractas estos negosis ab sa magestat havia molt acertat perque les letras no tenian replica, lo que poria tenir sempre quey anas persona pera tractar ab sa magestat y que ell ja havia despatxat un correu per la costa avisant los lochs maritims del que les galeres havien fet ab la ciutat de Barchinona y que li parexia molt be la determinatio havia feta la ciutat de traure los genovesos sens scandol y que en tot lo que ell poria valdria a la ciutat com veurian per la obra. — E mes dit die entre les deu y onze horas de nit per part dels S.[ors] consellers y consell de cent anaren per ambaxadors mossen Hieronim dez Bosch cavaller y mossen Pera Amat ciuteda ensemps ab mi Monserrat Riera notari y scriva rational de Casa de la ciutat als señors diputats y devuytena, los quals trobaren junts en la sala gran del hort de la casa de la deputatio so es lo diputat militar hoy-

dor militar y devuytena, yls digueren de part dels señors consellers y consell de cent que la ciutat lus havia moltas gratias de les offertas lus havian fetas. — E poch apres foren tornats en Casa de la ciutat, altre volta foren tornats trametre per ambaxadors los dits Hieronim del Bosch y Pera Amat ensemps ab mi Monserrat Riera notari y scriva Rational per part de la ciutat als dits señors diputats y devuytena, los quals trobaren en la sala major del ort de la casa de la deputatio E per dit S.or Hieronim del Bosch fonch dit per part dels dits señors Consellers y Consell de cent a dits señors diputats y devuytena que los magnifichs señors (consellers) y consell de cent havien determinat de enviar un home en cort pera tractar ab sa magestat estos negosis del agravi havie fet lo marques de Torrillas vuy die present, y que tambe havie determinat que tractas ab sa magestat per part de la ciutat del agravi era estat fet de la presa se intenta de fer del S.or diputat militar E per lo S.or diputat Granolachs fonch respost lus feyan moltas gratias del bon record havien tingut de fer semblant determinatio en Consell de cent. — Mes dit die inseguint la desliberatio feta en lo consell de cent fonch manat ha Hieronim Antich Canyellas scriva major de la ciutat que despatxas la crida era estada determinada se fes per la expulsio dels genovesos.

CRIDA.

Crida de la expulsio dels genovesos.

«Ara hoiats tothom generalment que us nottiffiquen y fan asaber de part del noble y magnifich Regent la vegaria de Barcelona y balle de la present Ciutat y quiscu dels en quant toca a lur jurisdictio, ordenaren los magnifichs consellers y promens de la present ciutat que com per la experientia de molts anys en esta part se age entes lo dany notable que reb la present Ciutat y lo present principat de Cathalunya de la habitatio y comersi que fan y entenen los genovesos en aquell per lo agabalament que fan de blats forments draps llanes y altres mercaderies trahent les fora del present principat restant aquell desprovehit, mostrantse per altre part enemichs de nostra nacio y asenyaladament lo die de hayr que comptavem a XXVIIJ del present mes de maig en lo qual vingue a la platja de la present ciutat lo fill de Joan Andrea Doria genoves ab vuyt galeres ys posaren devant S.t Bertran y de alli se provehiren de totes les

vitualles que volgueren y carregaren les mercaderies quels apparague, y essent estat advertits per part del S.or loctinent general de sa magestat que tirassen y saludassen a la present ciutat com devien y acostumen qualsevol galeres que tochen a la platja de la mar de la present ciutat, nou volgueren fer ans be per declarar lur mal animo estant dins de aquellas dit fill de Joan Andrea Doria, anaren don Enrich de Cardona portant veus de general governador de Cathalunya en companyia de don Francesch de Erill de part de sa Ex.ia a les dites galeres ab bandera alsada de seguransa y digueren de part de sa Ex.ia a dit (fill) de Joan Andreu Doria que saludas y fes la cortesia que devia ha esta ciutat ho sen anas de la platja, ell ab molt gran argull respongue que sen aniria quant li daria gust, ho altres semblants paraules, y poch apres se alsa y fent ala vingue deves la present ciutat girades les proas a terra, y estant los baluarts y muralles plenas de gent pensant que venia pera saludar despara totas las pessas de artilaria de les galeres ab balas contra la present ciutat de tal manera que vingue a poch que una bala no feris a la barcha ha hont anaven dits don Enrich de Cardona y don Francesch Derill que encara no eran aribats en terra, y perque aquestos y altros insurts son manifesta demostratio de animos danyats y de enemichs y merexen esser reprimits ab molt gran sentiment, y per altra part perque semblants personas son pernisiosas a la republica per estar sols svellades en beures la sanch del proxim, los magnifichs consellers y consell de cent de la present ciutat ha ordenat y dezliberat (com per privilegis de la present ciutat pot yls sia licit) que totas y qualsevol personas, genovesos de natio axi homens com dones de qualsevol estat grau y conditio que sien, dins spay de sis dies comptadors del die de la publicatio de la present publica crida agen de buydar de la present ciutat termens y territoris de aquella ab tota lur familia, a pena de dos mill ducats pagadors per al qui sera renitent de buydar la present ciutat termens y territoris, y altres penas majors y menors segons la qualitat de les personas a coneguda dels señors consellers y promens de la dita ciutat. E mes avant ordinaren dits magnifichs Consellers y Consell que si en ningun loch del present principat ditas personas genovesas de natio seran aculides per ha estar en dits lochs ho algu de aquells, sia encontinent levada la pratiga y comersi de la present ciutat a tots los habitants dels dits lochs que aquells aculliran.»

Publicacio de dita crida. Negoci de la captura del Diputat militar.

DIMECRES XXVIIIJ. — Dit die fonch publicada ab veu de quatre trompetas la demunt insertada crida per los lochs acostumats de la present ciutat de Barcelona per Bartho..... — Mes dit die vingueren ab ambaxada per part dels señors diputats y hoydors de comptes y devuytena los S.^{ors} fra don Miquel Alentorn don Alonso Mecha y Federich Roig y dez Soler als magnifichs señors de consellers, los quals entraren en la instantia dita del trentanari de la present Casa de la ciutat y aportaren una embaxada en scrits del thenor seguent — «Los diputats hoydors y devuytena tenen hoyda la embaxada que per V.^{s} mg.^{s} los es estada feta y la que diuhen feren a sa Ex.^{ia} y la resposta quels dona, y esta aquell concistori molt saneat y confiat que en tot lo quels convindra no dexaran V.^{s} mg.^{as} de correspondre a la obligatio tenen de la conservatio de aquell, pus son tant principal part en tot y tindran per be que V. mag.^{ias} sempre sien servits se posen per medianers en lo ques tracte perque ab tals medianers no podra dexar de reexir molt acertat tot lo ques determinara, com conve al servey de Deu de sa magestat y quietut de aquest principat, y com en la resposta que ha donada a V.^{s} mag.^{cias} sa Ex.^{ia} no asenyala cosa particular per esser les paraules sues generals y ambigues, aquestos señors nos poden resolre en lo que per V.^{s} mag.^{cias} lus es stat asenyalat, certifficant y offerint a V.^{s} mag.^{cias} que en lo entretant de tot lo que en dit concistori faran per la bona administratio del negosi se anira donant raho a V.^{s} mag.^{cias} per horas, y perque entengan lo estat de dit negosi fan asaber a V.^{s} mag.^{cias} que hayr feren embaxada a sa Ex.^{ia} supplicant lo fos servit manar revocar la provisio de la pretesa captura del S.^{or} diputat militar ab tots los actes y procehiments que de aquella han resultat y subseguit com ho han acostumat fer los predecessors de sa Ex.^{ia}, certifficant lo que havien molt mirat dits procehiments y hoyts los pares de molts celebres doctors que conforme als privilegis y ordinacions y consuetut de aquella casa de la deputatio entenien que se havia contrafet en aquells A la qual embaxada respongue sa Ex.^{ia} que lo que ell havia fet en la presa del señor diputat era estat per letres triplicades de sa magestat ab qui havia consultat dit negosi y que aguardave lorde de Castella, lo qual vingut no podie dexar de seguir, y que lo millor remey era acudir ab sa magestat Destos negosis per les cosas que hayr de nou concorregueran y occuparen a V.^{s} mag.^{cias} no ses poguda donar

la resposta fins ara, y han rebut molta merce dits S.ors diputats oydors y devuytena del que esta nit passada sels feu asaber de les diligentias que per estos negosis entenien fer ab sa magestat conforme la determinatio del Consell de cent.»

Idem. DIJOUS XXX. — Dit die per los señors diputats hoydors y devuytena fonch tramesa una ambaxada als S.ors consellers y foren ambaxadors ..... Garces canonge de la seu de Leyda Joan Lull Cavaler mossen Joan Dusay ciuteda, la qual embaxada portaren en scrits y es del thenor seguent — «Los diputats hoydors y devuytena per continuar la correspondentia que tenen ab la present casa de la ciutat fan asaber a V.s mag.s que los doctors que estan ali juntats per los negosis occorrents han aconsellat que per bona directio de dits negosis convenia y era necessari que donassen requestas extrajuditialment y de paraula als magnifichs Regent la cancellaria y doctors de la tercera sala ha effecte que revoquen tots los procehiments son stats fets per occasio de la captura del Diputat militar, per ser dits procehiments contraris a diversos privilegis capitols y actes de cort y estils de la casa de la deputatio y de aquells resultar directament manifest torp al libero excercissi de la exactio del general y que altrament sera procehit conforme seria de justitia, y axi per executio de dit parer son anats alguns offitials de la casa de la (diputatio) a fer dits requeriments als dits Regent y doctors de la Tersera Sala, y perso fan asaber les dites cosas a V.s magnificencias perque tingan plena notitia de tot lo que fins asi se ha fet» — E per dits magnifichs señors embaxadors fonch aportada una scriptura la (qual) contenia en effecte respostas fetas per lo S.or regent y doctors del Real Consell, la qual per mi Monserrat Riera notari y scriva del Rational fonch cosida en lo present dietari (1).

JUNY

Idem. DISAPTE I. — Dit die per los señors (consellers) es stada enviada la embaxada y resposta seguent als señors diputats hoydors de comptas y devuytena per los S.ors Joan Pons Cavaller y

(1) V. l' Apéndix I d' est volúm.

Enrich Terre de Picalques Ciuteda honrat ambaxadors per dit effecte elegits, la qual es del thenor seguent — «Los señors consellers besan les mans de V. S. y merces de la quels han fet en ferlos asaber del que ha passat en lo negosi del S.or diputat militar fins al die de hayr, y de la correspondentia que tenen ab ells la qual tindran ab V.s S. y merces y ab esta casa com han acostumat lurs predecessors, y, en offerir a V. S. y merces ab altres embaxadas han feta admiratio que sabent V. S. y merces que sa Ex.ia ha tingut per be que ells se posassen de per mig y fossen tercers per ha procurar lo assiento en negosi que mes convindra al servey de Deu y de sa magestat y beneffici de aquest principat, y V. S. y merces per lo mateix se son acontentats que si posasen com a medianers, y sabent que havien supplicat a sa Ex.ia que en lo entretant que aso se tractaria manas que lo Real consell no fes procehiments contra persona alguna per occasio de dit negosi, y sa Ex.ia lus havia respost que ell tindria en aquell cap molt gran consideratio per haver ho demanat los señors consellers y lo mateix havien supplicat a V. S. y merces, y no havent fet sa Ex.ia y lo real consell procehiments alguns sobre dit negosi contra persona alguna ans havent respost a V. S. y merces que ell lo havia consultat ab sa magestat y quey acudissen segons en la embaxada de hayr V. S. y merces ho feren asaber als señors consellers, V. S. y merces lo die de hayr feren donar requestas de paraula als doctors del Real Consell per offitials de aquexa casa requerint los que revocassen los procehiments fets per la captura del S.or diputat militar y apres de haver ho fet los ho han fet asaber, apar los que essent tercers y medianers no podien ni devien V. S. y merces fer tals procehiments que primer nols ho aguessen fet asaber pus en lo negosi no se havia fet cosa alguna per dits doctors del real consell ni per sa Ex.ia, majorment sabent que la present ciutat ha desliberat que Miquel Doms ciuteda honrat de aquella vaia a sa magestat per ha informar lo de algunas cosas desta ciutat y del que ha passat en la captura de dit diputat militar, han nos ordenat los señors consellers que diguessem de lur part a V. S. y merces que sien servits no fer ninguns procehiments perque aquells no sian causa de alterar lo tracte en que dits consellers se son posats.»

DIUMENGE IJ. — Paschua del Sperit S.nt

DIMARS IIIJ. — Dit die parti Miquel Doms ciuteda honrat

Embaxador á la Cort per los negocis del agravi fet per lo Marques de Torrillas y de la intentada captura del Diputat militar. Cardenal de Joyosa: entrada.

de Barchinona per ambaxador per sa magestat trames per la ciutat acercha del negosi havia passat ab lo marques de Torrillas loctinent de general de la mar, y tambe portave commissio de poder tractar ab sa magestat acercha de la presa se era intentada de fer de la persona del diputat militar Joan Granolachs.— Mes dit die entra lo cardenal de Joyosa lo qual posa en la torra de Joan Terre a Sarria, y vingue a la seu, y lo S.or bisbe y los S.ors canonges lo hisqueren a rebre fins al portal de la seu yll acompanyaren fins al altar major, y fou oratio aqui y baix a S.ta Eulalia y apres lo tornaren acompanyar fins al portal de la seu.

Negoci de la captura del Diputat militar.

Dimecres V. — Dit die vingueran en la present casa de la ciutat fra don Miquel Alentorn comanador del orde de S.t Joan de Hierusalem don Miquel de Yvorra y Federich Roig y dez Soler ambaxadors tramesos per los Ill.es señors diputats y devuytena, y ab ells vingue lo magnifich micer Pera Aylla per informar sobre dita ambaxada, la qual ambaxada portaren en scrits y donaren als magnifichs consellers qui aquella donaren a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational per continuar en dietari, y es del thenor seguent — «Los diputats hoydors y devuytena a vint y nou del mes de maig prop passat en resposta de una ambaxada ha ells feta enviaren a dir a V.s mag.es que tindrian per be que V.s mag.cias sempre fossen servits, se posasen per medianers en lo ques tracte, y que com en la resposta donada a V. mag.cias per sa Ex.ia no havia senyalat cosa particular per esser les paraules sues generals y ambigues, dits señors diputats hoydors y devuytena nos podien resolre en lo que per V. mag.cias lus era estat asenyalat de parar en los procehiments que feyan, offerint que en lo entretant donavan avis a V.s mag.s de tot lo que en dit concistori farien per bona direccio del negosi, per lo qual apparegue que pus era estat sa Ex.ia interpellat de revocar la provisio y procehiments fets en la captura del S.or diputat militar se devian tambe de la matexa revocatio verbalment requerir los magnifichs Regent la Real cancellaria doctors de la tersera sala y jutges de cort, y perso encontinent que foren fets dits requeriments ne donaren raho a V. mag.cias com los tenian offert y no entenen que fins vuy se sien obligats dits S.ors diputats hoydors y devuytena ni V. mag.cias agen volgut ni entes que en la casa de la deputatio se dexen de fer los remeys convenients y acostumats per reparo dels agravis fets y

conservatio de la jurisdictio del general y dels privilegis capitols de cort usos y stils de la deputatio que tenen forsa de capitol de cort Ni entenen tantpoch que sa Ex.[ia] y los magnifichs doctors de la tercera sala del real consell tinguen que fer procehiments los quals se agen de aguardar sino que desfassen los fets per que ja han fet tant contra del general que estan parats dits S.[ors] diputats hoydors y devuytena sens fer procehiments, y no revocant lo Real Consell com fins ara no ha revocat ni revoque lo fet, restaven ab gran prejudici y violatio los privilegis y capitols de cort del general, y axi diuhen a V.[s] mag.[cias] que no deuen fer admiratio del fet pus dites requestas no son contrarias al que ells han offert a V.[s] mag.[cias] ni fan dany al negosi ans lo faciliten, y del que faran de asi anavant aniran donant raho a V.[s] mag.[cias] com fins asi lus han donada.»

Palloler: inhabilitat pera l' exercici de dos carrechs. Nova extraccio.

DIJOUS VJ. — Dit die se tingue consell de cent y fonch proposat en dit consell lo negosi de Francesch Brocha acercha si podia esser paloler, per lo que se li feya questio per esser ell porter de lotja E per dit consell de cent hoyts los advocats que en aso avian convocats los señors de consellers, vista dita relatio fonch determinat que dit Francesch Broca no podia esser paloller E encontinent feta dita determinatio fonch portada ali la bossa de paloler he fonch tret un redoli en lo qual trobaren scrit lo nom de Francesch Pedralbes notari publich de Barcelona. —

Expulsio dels genovesos.

E mes dit die entenent se per lo poble que en dit consell se havia de tractar acercha de la determinatio se havia feta en lo consell de cent celebrat a 29 de mars (1) proppassat que tots los genovesos buydassen la present ciutat, vingueren ali estant junt tot lo consell los proms de les confraries de parayres texidors de llana assehonadors veluters y passamaners ab supplications y alguns dels ab lurs advocats, per supplicar a sas mag.[cias] y consell de cent que fossen servits de executar la determinatio se era feta en dit consell de cent contra dels genovesos que anassen fora Barcelona, y quels certifficaven que era molt gran prejudici y dany de dites Confrarias y dels poblats en Barcelona perque dits genovesos agabalaven totes les mercaderias y en apres los poblats les havien de haver de lur mans, de tal manera quels subrepujaven los preus que los menestrals vuy en Barcelona no podien viura E axi per lo dit consell de cent fonch de-

(1) Maig.

terminat que se executas lo que ja estave determinat, salvo que los genovesos qui serian casats ab fillas de la terra noy fossen compresos ni fossen obligats en buydar. — E mes dit die vingue en la present casa de la ciutat lo noble don Federich de Cabrera lo qual de part dels señors diputats y devuytena aporta als magnifichs señors consellers una embaxada en scrit la qual es del thenor seguent — «Los dies passats mossen Miquel Doms porta en la casa de la deputatio una copia auctentica de la provisio que lo magnifich micer Mur havia feta sobre la nullitat de la captura de mossen Hieronim Cardona, diuhen que la dita copia li havia donada lo S.or conseller en cap perque los señors diputats oydors y devuytena del negosi de Sorita vesen si ab dita provisio restava remediat lo prejudici que era estat fet a les constitucions de Cathalunya, y vista dita provisio y consultat ab los magnifichs acessors ordinaris y doctors applicats lus ha aparagut que ab dita provisio sols se havia provehit al prejudici particular de dit Cardona, y com lo intent principal de dits señors diputats oydors y devuytena sia sols la observansa de les constitucions de Cathalunya he interes publich de tot lo present principat, perso me han ordenat que representas a V.s mag.cias dites cosas perque en tot lo que pugan per sa part ajuden al reparo de dites Constitutions y drets del general en lo qual consisteix lo servey de sa magestat y beneffici de la cosa publica de aquesta ciutat y de tot lo principat, y perque dits señors diputats y devuytena no han fins asi entes lo intent de V. mag.cias en haver donada dita scriptura ha aparagut representar stas cosas a V.s m.s pera que sien servits dir y declarar lo intent que en donar dita scriptura an tingut, pera que entes per los señors diputats y devuytena se puga procurar donar lo asiento que convinga en aquest negosi.»

Tocanta la captura del Diputat militar.

Idem.

DISAPTE VIIJ. — Dit die per los magnifichs señors consellers foren tramesos ambaxadors als S.ors diputats y devuytena los quals foren mossen Miquel Joan Pons donzell y mossen Federich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona ensemps ab lo magnifich micer Jaume Pineda advocat de la ciutat, los quals ambaxadors aportaven dita ambaxada en scrits, la qual es del thenor seguent — «A sis dies del present y corrent mes, lo noble don Federich de Cabrera porta en la casa de la ciutat una scriptura de part de V.s SS. y merces contenint en effecte resposta y avis del que los dies passats mossen Miquel Doms per

part nostra lus havia explicat, y dat una copia auctentica de la provisio que lo magnifich micer Mur doctor del real consell havia feta sobre la nullitat de la captura de mossen Hieronim Cardona, demanant ab dita scriptura los fessen saber lo intent havien tingut en enviar dita scriptura E pus V.s SS. y merces saben que dits magnifichs consellers en lo negosi occorrent ab voluntat del Ex.m S. loctinent general de sa Real magestat y de V.s SS. y merces han entrevingut com a medianes, de aqui resulta clara notitia de la causa perque per dits magnifichs consellers es stada tramesa dita provisio auctentica y per lo semblant quina causa y perque dits magnifichs consellers la enviaren a V.s SS. y merces, tenint per cert que era molt clar cami y principi de remediar lo que tots desigen E perso an ordenat ques representas lo sobredit a V.s SS. y merces y perque ab lo madur consell que solen aportar semblants negosis procehescan, tenint sempre lo intent ques deu al servey de Deu y de sa magestat y beneffici de aquest principat, obviant en totes maneras als danys y desatents ques porian seguir E nosaltres inseguint los vestigis de nostros passats ab lorde y modo sobredit farem lo mateix perque dit negosi tinga lo asiento y remey que conve y desijam tots» — E per lo magnifich señor conseller en cap me fonch dada a mi Monserrat Riera scriva rational una copia de la scriptura he ho provisio desobre mentionada, la qual es del thenor seguent — «*Die vicesima quarta novembris millesimo quingentesimo nonagesimo Visa depositione facta per Hieronimum Cardona dictis die & anno in et cum qua allegat nullitatem capture de sua persona facte per Joannem Baptistam Surita algutzirium gubernationis Cathalonie, petens super illam ante omnia declarari, visu processu visisque videndis et attentis attendendis, facta relatione per Josephum Mur unum ex judicibus regie curie & conclusione inde secuta, facta die presenti in regia visita meritis dicti processus attentis et alias, insequendo conclusionem predictam in regio consilio factam providet quod dictus Hieronimus Cardona captus jussu & de mandato admodum Ill.is D. Gubernatoris per Joannem Baptistam Sorita algutzirium ordinarium gubernationis Cathalonie, creatum per suam dominationem in locum Petri Bellet algutzirii ordinarii dicte gubernationis absentis, antequam dictus Sorita audiviset sententiam excomunicationis juxta formam constitutionis, relaxetur non solutis expensis.* = Mur = *Copia huismodi, alieno manu*

fideliter scripta, sumpta fuit a quodam originali processu evocationis cause in regio consilio presentis principatus Cathalonie actetata ad instantiam sindici et Economi capituli sedis Urgelli ad relationem magnifici Josephi Mur judicis regie audientie, et cum eodem ab verbum comprobata per me Sebastianum Costa S. C. R. magestatis mandati, scribam eiusque auctoritate notarium publicum Barcinone populatatum Ut igitur eidem copie in juditio & extra ubique ab omnibus fides plenissima adhibeatur, ego dictus Costa hich me subscribo et meum quo in publicis utor appono sig ✠ num.»

Retorn del Duch de Savoya de la Cort.

DIMARS XJ. — Dit die demati per los señors consellers foren tramesos per ambaxadors al duch de Savoya lo qual venia de cort, mossen Miquel Pons donzell y mossen Enrich Terre ciuteda honrat de Barchinona y per entendre y saber de sa altesa quina hora voldria entrar en Barchinona, los quals partiren per la posta e anant per la posta com es dit ab lo correu de la ciutat juntaren ab ell en St Feliu de Lobregat, y segons refferiren a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational li digueren — «Altissim señor, los consellers de la ciutat de Barchinona nos envian asi per besar les mans a v. altesa y donar li la ben vinguda que sia ab lo contento que v. altesa desija, fent li asaber la molta alegria y contento te esta ciutat ab la vinguda de v. altesa, y supplican a v. altesa sia servit asenyalar la hora que voldra entrar a la Ciutat que pugan fer ab v. altesa lo que ab un tant gran princep tenen acostumat» — E per sa altesa fonch respost — «Yo tengo conossido dias ha la voluntad desta ciudad y ansi se lo agradescho essa buena voluntad» — E axi dit die entra sa altesa per lo portal de S.[t] Anthoni, y anaren los consellers ab graduatio y acompanyats de molta gent a rebrell fins mes enla de la Creu cuberta, y entre set y vuyt hores de la tarda plogue molt en aquexa hora y hisqueren mes de cent atxes de la Ciutat Y resta sol (lo) conseller en cap ab ell.

Corpus. Asistencia del Cardenal de Joyosa y del Duch de Savoya a la festa.

DIJOUS XIIJ. — Dit die ana sa altesa a vespres en la seu convidat per los señors consellers per anar a la professo, y hisqueren a rebrel los señors de consellers fins al portal gran de la seu y anaren tots fins al altar major. — E mes en apres vingue lo Ill.[m] y R.[m] señor cardenal de Joyosa y tambe hisqueren los señors de consellers a rebrell fins al portal major de la seu yll acompanyaren fins al altar major hahont estave ja sa altesa, hahont estave un dosser parat ab dos cadiras de velut junt la

una de laltre y estigueren ali los dos junts ab un mateix estrado, y apres de moltas cortesias se feren la hu al altre lo cardenal li dona la precedentia ques posa a ma squerra so es en la cadira mes prop del altar y sa altesa passa a la cadira a ma dreta, y en lo anar de la professo fonch desta manera que-sa altesa ana al talem y li donaren lo bordo acostuma de aportar sa magestat so es lo del mig de ma dreta y apres los consellers per lur orde, y en apres venia lo S.^{or} bisbe ab lo gremial y acistents en apres venia lo cardenal lo qual no volgue ajuntar ab lo gremial sino que li aparague venir detras, en apres venian molts cavalers axi de la terra com foresters ab molta luminaria que aportaven de atxes blanchas.

Visita dels Concellers al Duch de Savoya.

DISAPTE XV. — Dit die anaren los señors consellers acompanyats dels offitials de casa la ciutat y molta altre gent a visitar a sa altesa y com foren en Casa del S.^{or} loctinent general ha hont posa, dalt en lo cap de la scala lus digue Sebastia Costa scriva de manament que lo S.^{or} virey los demanave y que los volia parlar abans que entrassen a visitar a sa altesa, y axi entraren en una instantia a la banda del carrer ha hont trobaren a sa Ex.^{ia} lo qual los digue que li havia paragut dir los abans no entrassen a visitar a sa altesa que entenia que sa magestat havia tingut per molt ben fet lo que la ciutat havia fet contra del marques Doria, y que li aparexia que la ciutat estave molt satisfeta en entendre les forsas y diligentias havia fetas dit marques en voler venir en esta ciutat y fer lo que tocave ha ell de saludar, y que la ciutat feya molt be en ferse pregar de cosa que era tant mal feta contra la ciutat, y que en aso ell voldria esser prom de la ciutat perquey pogues dir son parer, y que tindria per be que (atesa la conjectura de la ambarchasio de sa altesa essent la qualitat de la persona ques gendre de sa magestat) que sempre que vingan les galeres saludant, que la Ciutat que disimulas y ques procuras que nos seguissen scandols sens empero perjudici de les determinations fetas per la ciutat sobre aso, y que ell entenia que sa altesa desijave molt adobar aquestas cosas tota via que son parer era que per ara no lin parlassen cosa alguna sino que tant solament lo visitassen com acostuma la ciutat, y que sempre que sa altesa los ne parlas li parexia ha ell que li podian respondre que encara no tenian rebuda resposta de sa magestat per saber y entendre sa magestat que volia sen fes E per lo S.^{or} conseller en cap li fonch respost que li besave

les mans del bon advertiment y que lo que sera fet era fet ab consell de cent, y que ells ho tractarian ab les personas quiu havien de tractar y que lin tornarian resposta. — E encontinent anaren los dits magnifichs señors consellers a visitar a sa altesa lo qual trobaren en una instantia en dita casa de sa Ex.ia a la banda de marina junt al cap del pont qui hix a mar, lo qual los rebe ab molt contento E per lo S.or conseller en cap li fonch dit com venian aqui de part de la ciutat pera besar li les mans y havia rebut esta ciutat molt gran contento y alagria de la sua vinguda E per sa altesa li fonch respost que entenia ell molt be quant grans servidors y faells vassals eran de sa magestat y que de veras estave mig occorregut de las cortesias havia rebudas desta Ciutat y que en tot lo que ell poria valer ha esta ciutat ho faria com veurian per la obra. — Mes dit die aribaren en la present platja de Barchinona quatre galeres del papa Gregori quatorze y era capita general delas lo S.or Francischo Grimaldo genoves y aportaven un secretari del papa lo qual anave a sa magestat per ambaxador del papa, y essent dites galeres en la platja y dins lo moll giraren la popa al moll y donaren cap en les pedras grans que estan ali posades per ligar los vexells, y son estades les primeres galeres qui han donat cap en dit moll Feren una molt bela salva de artilaria y la ciutat lus torna les saluts ab quatre pessas.

Galeras del Papa.

DIUMENGE XVJ. — Dit die les dites galeres del papa tenint les popas girades al moll y tenint donat cap en aquell, feren parar un altar demunt dit moll y digueren missa perque los de las galeras poguessen hoyr missa, y es estada la primera si es dita.

Missa en lo moll.

DILUNS XVIJ. — Dit die per fra Marti Joan de Calders pabordre major del monastir de S.t Cugat de Valers don Joan Burgues en Barcelona populat y mossen Federich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona, Ambaxadors tramesos de part dels señors diputats als señors consellers per representar lus lo agravi ha rebut la diputatio acercha de la presa feta per..... Badia comissari real de la persona de Guillem Flamench y apres per Pinello algutzir extraordinari fonch portat a la Inquisitio y de aqui fonch tret del regne contra constitutions de Cathalunya, y tambe aportaren la resposta havian feta los Inquisidors a dits S.ors diputats com havian demanat dit Guillem Flamench, la qual resposta es com se segueix — «Que aqueix home ques

Extradicio d' un pres fora de Cathalunya: questio.

demane que venia de Castella los es stat remes asi de una altre Inquisitio y de aquesta lan remes ha altre y que aso es lo ques pot dir per lo secret ques guarda en aquell tribunal, y que si los S.^{ors} diputats tenen necessitat de algun remey se acuda a quiu pot remediar, y que moltes voltes an pres asi altres personas com son portuguesos jueus y moriscos per orde de altres Inquisidors yls han remes alla. Y perso demanen consell a V.^{s} magnificencias del que acercha de aso se ha de fer.»

DIVENDRES XXJ. — Dit die per los señors consellers foren tramesos per ambaxadors als S.^{ors} diputats y devuytena mossen Miquel Joan Pons donzell en Barcelona populat y mossen Phederich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona, los quals los aportaren una scriptura que es del thenor seguent — «Ab la ultima ambaxada que enviaren V. S. y m.^{s} per don Phederich de Cabrera y ab la scriptura que dona als S.^{ors} consellers demanaren V.^{s} SS. y m.^{s} entre altres cosas que los señors consellers lus fessen asaber per quin effecte havian tramesa a V.^{s} SS. y m.^{s} la conclusio del Real Consell quels aporta Miquel Doms, y de paraula digue dit don Phederich de Cabrera de part de V.^{s} SS. y m.^{s} als S.^{ors} consellers quels supplicaven que fossen servits fer ambaxada a sa Ex.^{ia} y supplicar lo que revocas los procehiments que eran estats fets per la captura de Hieronim Cardona, a la qual ambaxada de part dels S.^{ors} consellers responguerem nosaltres per altre consemblant scriptura y ab lo que micer Pineda advocat de la ciutat que venia ab nosaltres digue de paraula a V. S. y m.^{s} de part dels senyors consellers, y entre altres cosas se digue de paraula a V. SS. y m.^{s} que aquella conclusio del consell que havian tramesa a V. S. y m.^{s} per Miquel Doms estave de manera quels aparia que no restave sa Ex.^{ia} ni lo consell real obligat a fer altre cosa, y que si a V. SS. y m.^{s} lus aparia fer ambaxada a sa Ex.^{ia} sobre de axo queu fessen que los señors consellers entenian que nols stava be fer ho, y que los advocats de la ciutat estaven en aquexa opinio de hon resulta que V. S. y m.^{s} manaren als magnifichs acessors ordinaris y advocat fiscal del general diguessen en presentia nostra y de dit micer Pineda lur parer, y entre altres cosas se digue que pus los advocats de la ciutat y los de la deputatio ab los doctors aplicats tenien differents opinions que lo millor seria que tots conferissen, y si apparia que ni aplicassen los senyors consellers altres perque per ventura hoynt se uns y altres con-

Segueixen los debats de la Diputacio.

cordarian, y entenent los S.^{ors} consellers que havent V. S. y m.^{s} manat a dits magnifichs acessors y advocat fiscal que diguessen lur parer, per lo magnifich micer Aylla en presentia de V. S. y m.^{s} se digue que seria be que los advocats de uns y altres se juntassen y que ni aplicassen altres los S.^{ors} consellers, pensant que procehia de voluntat de V. S. y m.^{s} desijosos que lo negosi ques tracte tinga bon succes y lo general no reste agraviat, han aplicat ab los advocats de la ciutat quatre altres doctors dels mes antichs desta ciutat y molt pratichs en les cosas de la ciutat y de la deputatio, y per lo sindich de la ciutat feren asaber a V. S. y m.^{s} esta junta de doctors yls enviaren a dir que pendrien molt gran contento que los doctors de una casa y altre junts se vessen, com era estat dit en presentia y ab voluntat de V. S. y m.^{s} per dit magnifich micer Aylla, y lo die de ayr de mati vingueren en Casa de la ciutat los magnifichs micer Pera Aylla y micer Phederich Cornet de part de V. S. y merces y informaren als señors consellers de la pretentio que tenen sobre dit negosi, y que a V. S. y m.^{s} no apparia be que los advocats desta casa de la deputatio se juntassen ni conferissen ab los de la Ciutat axi perque no era estill de la casa de la ciutat com tantpoch de la deputatio, com tambe perque los advocats qui sobre dit negosi havian aconsellat a V. S. y m.^{s} ho havian molt mirat y que no tenien necessitat de ajuntar se ab altres. Los señors consellers han fet gran sentiment de la resposta que dits micer Aylla y micer Cornet los han tornada de part de V. S. y m.^{s}, y an tinguda occasio de duptar que procehis de voluntad de V. S. y merces perque ab ella demostran que no tenen dels la confiansa que deuen tenir, y essent les dos cases com sempre son estades unides y conformes en lo que ha tocat y toca al servey de Deu de sa magestat y beneffici del present principat y ciutat V. S. y m.^{s} ho tracten com si nou fossen, perque saben molt be V. S. y m.^{s} que semblants juntas entre los advocats de una casa y altre se son fetas moltes vegades no sols quant entre les dos no si atravessave particular interes sino comu y general com en lo cas ques tracta, pero encara quant ley ha agut com fonch fet en lany 1588 quant pretengueren los diputats de aquell trienni que los consellers de aquell any y consell de cent no havian pogut imposar certs drets, y tantes vegades quantes se ha offert tenir differents parers los advocats destas dos cases se son ajustats y han conferit y sempre se es tingut

molt acertat, per que perden de son credit los qui recusan pus que la junta no pot offuscar sino descobrir y mes aclarir la veritat del fet y la justitia, y es entre yguals que no pot fer la hu perjudici al altre y la hu no pot forsar al altre que dexe son parer si nos vol adherir al contrari. Los señors consellers nos han ordenat que representassem a V. S. y m.^s estas cosas ylls supplicassem sian servits de mirar molt que de la junta dels doctors no pot resultar dany ni prejudici algu al negosi de ques tracte ans molt gran utilitat, perque com som certs que tots desijan acertar y dexats tots interessos particulars tenen sols ull a la quietut y beneffici del publich, tenen per indubitat que concordaran ho se obriria algun bon cami per lo qual ells y V. S. y m.^s resten molt satisfets, y si una cosa com aquesta recusan y de aso se segueix dany ho prejudici algu al general, la culpa no sera dels señors consellers y ells en son cars y loch restaran descarregats.»

DILUNS XXIIIJ. — Dit die anaren los senyors consellers al Born y feren la cavalcada per Ciutat com acostumen. Die de S.t Joan: Cavalcada.

DIMARS XXV. — Dit die anaren los señors consellers en Casa del S.or loctinent general demanats per sa Ex.ia acompanyats de molts offitials de casa de la ciutat, y com foren ali lo trobaren en una instantia envers lo carrer Ample y asentats en lurs cadires, per dit Ex.m loctinent general los fonch dit ja sabian lo que havia passat y lo que la ciutat havia determinat acercha de la vinguda del marques de Torrillas, y que ell sperava la carta de sa magestat pera la Ciutat y que fins vuy no era aribada, perque la ciutat pogues ben determinar acercha del fahedor, y com dita carta no fos aribada y vuy fos la occasio de la ambarchasio del duch de Savoya, y tenia entes de sa altesa que no venint asi lo dit marques de Torrillas ab les galeres que estave determinat de anar se embarchar en Palamos, y que com ell agues representat a sa magestat lo bon recibiment que se havia fet en esta ciutat a sa altesa axi en la vinguda com encara com era tornat de cort y sa altesa estave molt content del que aquesta ciutat havia fet per ell, y que de veras ell per sa part sentia molt en que sa altesa sen agues de anar de Barchinona per embarchar se en altre part, y que perso los pregave tinguessen per be que essent la persona tant grave com era sa altesa y un contrapes tant gran, que no fos causa un contrapes tant xich com era aquexa occasio del marques de Torrillas que sa altesa

Sobre lo agravi fet per lo marques de Torrillas.

Embarcament del Duch de Savoya.

sen agues de anar embarchar en altre part, y perque ses merces li havian representat del inconvenient se podia seguir axi per alguns de ditas galeras com per los naturals desta Ciutat que lo temps que duraria la ambarchatio, lus prometia per sa part que acistiria a la vora de la mar y los pregave tambe quey volguessen acistir, per lo que tenia per cert que ab la lur presentia nos seguiria ningun scandol ni inconvenient, y que com a natural y si fos de consell com a vell ho aconsellaria a la ciutat que per esta occasio ho permetessen per donar aquest contento a sa altesa y no donassen desgust a sa magestat, que aribassen asi ditas galeras pera ques fes asi dita embarchatio. E per lo señor conseller en cap fonch respost que lo que se era fet era estat fet ab consell de cent y que ab diligentia pera dema demati procurarien juntar aquell y del que lo consell determinaria ab diligentia tornarian resposta a sa Ex.ia

Idem.

DIMECRES XXVJ. — Dit die se tingue consell de cent en la instantia gran de dit consell E fonch proposat per lo señor conseller en cap lo que per sa Ex.ia li era estat dit lo die de hayr y lo consell determina que lo marques de Torrillas com vingues per la embarchatio de sa altesa, ni ell ni ningu de les galeres no desambarchassen sino que la ciutat a costa y despesas della embarchas la persona de sa altesa y tota la recamara y gent de sa casa y tota la demes gent ques volgues embarchar, y aquexa resposta fonch tornada a sa Ex.ia lo qual digue queu consultaria ab sa altesa ylls ne tornaria resposta. — E mes dit die per los consellers foren tramesos per ambaxadors als señors diputats y devuytena mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell y mossen Gaspar Montaner ciuteda los quals los aportaren una scriptura del thenor seguent — «Los magnifichs consellers de la present ciutat desijant la quietut sosiego y repos del present principat y de la present ciutat y que los negosis de la present casa que concorrien tingan lo asiento convenient com en fins asi han sempre fet, per lo que deuen a la correspondentia an pensat si a V. S. y m.s los apparra convenir al que tots entenen de fer una ambaxada al Ex.m señor loctinent general supplicant lo se servescha manar declarar nulla la captura se feu de la persona de Hieronim Cardona per T. Sorita algutzir del S.or governador per esser aquella feta contra constitutions, essent tambe V. S. y m.s contents de revocar semblatment la captura feta del dit Surita apres de esser feta la del S.or virey, asegurant

Segueixen los debats de la Diputacio.

a V. S. y m.s que en tot lo que convindra ha beneffici y bona direccio de dit negosi faran tot so y quant convindra.»

Segueixen dits negocis.

DIVENDRES XXVIIJ. — Dit die per lo noble don Phederich de Cabrera en Barcelona populat e mossen Perot Amat ciuteda honrat de Barcelona, de part dels señors diputats hoydors de comptes y devuytena presentaren als señors consellers una embaxada en scrits la qual es del thenor seguent — «La scriptura per part de V. mag.cias nos presentaren Miquel Joan Pons y Phederich Roig y dez Soler ha donada molt gran occasio als señors diputats hoydors y devuytena per los negosis occorrents elegida, de haverse de admirar del contengut en aquella axi per lo que ab ella se asenyale que V. mag.s recelen que dits señors diputats hoydors y devuytena hagen duptat que V. mag.s en los occorrents negosis no haien tingut ni tingan la confiansa que ab ells se ha de tractar conforme tenen obligatio, per descarrech de lurs officis y conservatio del be publich lo qual se tracte ab dits negosis, per que may se ha tingut tal intent ni pensament pus sempre se ha cregut y se creu que essent V. mag.cias personas tan principals com son y de tanta providentia y valor, no se ha de pensar que agen de fer altre cosa en lo discurs de dits negosis sino tant solament lo quels obligave la honor, cristiandat y be publich Y tambe ha causat admiratio dita scriptura perque ab ella no asenyale ques tem que per dexar se de ajuntar los doctors de aquesta casa de la diputatio ab los de aquexa, se agen de causar danys y prejudicis al general Per que tenint V. mag.cias tant larga experientia com tenen de la manera ques tracten los negosis en dita casa de la diputatio per personas tant principals y doctes y fent se ab ells tant larga discutio com se fa, no se ha de creure ni pensar que del que asi se determena se puga causar prejudici ni dany a la generalitat Perque no es stat ni es altre (1) de les personas qui tracten dits negosis sino acertar ab ells y conservar los privilegis capitols y actes de cort y estils de dita casa inconcussament observats, per los quals se conserven les libertats de la present ciutat y de tot lo Principat, a la conservatio dels quals no tenen V. mag.s menor obligatio y pus los actes fins asi fets donen manifest testimoni quant legittims y ab la forma deguda son estats fets, tindran obligatio V. mag.s de creure que sera lo mateix en lo mes que per avant

(1) Lo intent?

se fara. — Y quant en lo que ab dita scriptura se affirma que micer Aylla digue devant dels embaxadors de V. mag.es y del magnifich micer Pineda que seria be que los advocats de una casa y altre se ajuntassen pera fer discutio de dit negosi, se diu que dit micer Aylla tant solament digue que fora stat be que ans de resolre los magnifichs advocats de V. mag.s lo que resolgueren sobre la scriptura ques dona de la provisio del magnifich micer Mur jutge del Real consell sobre la liberatio de la persona de Hieronim Cardona, aguessen tractat dit negosi ab los acessors de la casa de la diputatio perque hoyts aquels per ventura agueren determinat lo contrari del que havien resolt Y perso perque se entengues ab quant justes y legittimes causes se havia feta la determinatio per los dits acessors y altres advocats sobre dit negosi, aplicats, los quals concordament resolguessen que la dita scriptura no bastave per lo interes del general ans be hi hauria necessitat de nova revocatio ab la forma que disponen les constitutions de Cathalunya, y axi fonch determinat que anassen micer Pera Aylla y micer Phederich Cornet a V. mag.s pera deduhir y explicar devant de V. mag.s les causes y rahons los havia moguts pera fer semblant determinatio, com de fet ho feren y digueren tot lo demes punctualment conforme sels havia ordenat, y perque se entenga que essent les causes y rahons per dits micers Aylla y Cornet explicades tant justas y conforme a justitia se cregue y tinga per cert que los advocats de V. mag.s qui oyen aquelles se havien de adherir y dexar la opinio que abans tenian y que per aso noy havia necessitat de ajuntar se los uns y altres Y tambe per esser cosa lo dit ajuntament insolita y contra lo estill ordinari y nos dexa de fer dit ajuntament perques duptas en cosa y de la vera opinio, y perso no se ha de presumir que lo dexar se fer dit ajuntament hage de desacreditar a ningu, en demes les personas que de tant larch temps tenen guanyat lo credit, ans se es dexat perque no entengues algu que la junta de doctors en ygual nombre de una y altre part era per differentias de la deputatio y casa de la ciutat Y perque los qui miran los passos de una casa y altre no poguessen pensar alguna diversitat ab que tant importa y hage conformitat Y axi certiffican a V. mag.as que sempre se ha coneguda molt gran gana y desig ab los advocats y doctors applicats de veures aquells ab los advocats de V. mag.es, entenent que lur determinatio era tant justa y conforme a justitia que ab molta facilitat

se havien de adherir los magnifichs advocats de V. mag.^{cis} y la matexa confiansa han tinguda y tenen los señors diputats oydors y devuytena, y encara que sia cosa difficultosa haver se de determinar contra lo dit estill antich, tota via per esser dita pretentio tant justifficada desijan que V. mag.^{s} y tot lo mon entengan lo que passe y V. mag.^{s} tingan contento, perso si a V. mag.^{s} apparexera seran servits de consertar lo die y hora que voldran se vejan los uns advocats ab los altros perque lo die y hora assignat los advocats desta casa estaran promptes y aparellats.» — E mes dit die de part dels señors consellers per los magnifichs micer Miquel Sarrovira y micer Hieronim Guiomar advocats ordinaris de la present casa de la ciutat fonch portada la present embaxada als señors diputats y devuytena — «Los magnifichs consellers de la present ciutat desijant lo sosiego y quietut de la present casa de la deputatio y de tot lo principat, considerant los desasosiegos que poden resultar de les provisions que se enten cominan fer en aquest concistori contra la persona del magnifich micer Francesch Puig doctor del Real consell y Regent la thesoreria, y lo que aquell per lo semblant comina fer contra est mateix concistori, desijant obviar aquells nos han ordenat que tornassem a representar a V. SS. los inconvenients ques poden succehir y succehiran en fer se per ara procehiments contra la persona del magnifich micer Puig, y que lo negosi ques tracte ab lo Ex.^{m} loctinent general de la revocatio de la captura de Cardona ne valdra menys y no pendra lo asiento qual se spera, y perque fossen V. SS. servits manar sobreseure en dit negosi fins a tant que lo negosi de Cardona stigue asentat a beneffici de aquest concistori, y despres se podra ab mes sosiego tractar lo dit negosi offerint los magnifichs consellers de fer tot y quant per la bona directio de dit negosi poran, acas que V. SS. no poguessen fer ninguna resolutio E per esser cosa de devuytena y no tenir la a ma, que fossen servits manar prorrogar lo temps dels vuyt dies son stats donats al dit micer Puig los quals acaben vuy, y que no li passen sens que per V. SS. sia tornada la resposta als magnifichs consellers attes que lo dit micer Puig ha sobresegut los procehiments que entenia fer contra aquest concistori per medi dels magnifichs consellers, y no voldrian que per causa lur dit micer Puig restas desgustat principalment essent de justitia y esser cert que durant la concordia o, tracte entre les parts lo temps no passe y

que perso V. SS. ho poden declarar que no passe fins sia tornada la resposta.» — A la qual embaxada segons fonch refferit per dits magnifichs micer Sarrovira y micer Guiomar respongue lo señor diputat ecclesiastich que ells tenian entes lo contengut en ella, y que no poden tornar resposta que no aguessen ajustada la devuytena y que procurarian de ajustar aquella y tractarien en ella lo que per part dels magnifichs consellers es stat representat y tornarian resposta A la qual resposta fonch replicat que los magnifichs señors consellers estaven molt admirats que havent enviades tres embaxadas sobre est negosi a V. SS. representantlos los inconvenients se speraven seguir, no havien may manat ajustar la devuytena pera tractar sobre dites embaxades y tornar lus resposta, essent lo que demanen tant beneffici del general y no demanant sino sobresehiment fins que lo negosi de Cardona estigues asentat, y que sisquera per la auctoritat de la ciutat se devia consentir encara que no fos lo ques demana tant just com es, y que apres que axi era fossen almenys sas senyorias servits de manar prorrogar lo temps fins a tant aguessen tornada la resposta Al que lo señor diputat militar respongue que tambe ells demanaven als magnifichs consellers ajustassen lo consell de cent y no ho volien fer, y que procurarian ajuntar la devuytena y lo porrogar los vuyt dies sens tornar la resposta als magnifichs consellers. — A la qual resposta fonch dit per los magnifichs micer Miquel Sarrovira y micer Guialmar que los magnifichs consellers sempre que convingues ajustarian lo consell y farien tot so y quant seria menester per beneffici de aquest concistori, y que lo que se volia se tractas en lo consell era negosi que no rebia dany en la dilatio y que lo que los magnifichs consellers demanaven lo rebia. — Dit die per los magnifichs mossen Hieronim dez Bosch donzell y mossen Pera Amat ciuteda honrat de Barchinona de part dels señors diputats oydors y devuytena fonch portada una embaxada als señors consellers del thenor seguent — «Los señors diputats y hoydors ab la prestesa los es stat possible per respondre a les embaxades per part de V.[s] mag.[s] fetas acercha del sobresehiment que ab dites embaxades se demanave del negosi del magnifich micer Puig doctor de la tercera sala y Regent la thesoreria, han juntada la devuytena sobre dit negosi elegida y en aquella se ha refferit punctualment lo que ab dites embaxades se havia deduhit, y feta la discutio que sobre dit

particular convenia, considerant los dits señors diputats hoydors y devuytena que en les ultimas corts celebrades en la vila de Monso per part de la present ciutat ab determinatio feta per la vint y quatrena extreta per los negosis de dites corts fonch donada particular quexa a sa magestat contra micer Marti Joan Franquesa per lo que obtenia dos officis de doctor del Real consell y Thesorer, y que per dit respecte havian resultat y resultaven grans e irreparables danys no sols a la present Ciutat pero a tot lo principat de Cathalunya, part dels quals ab dites quexes y memorials per dita ciutat y vint y quatrena donats se exprimien conforme V. mag.[s] seran servits manar veure ab dits memorials los quals stan recondits en lo archiu de casa de la ciutat Per hont se enten que V. mag.[s] en dit negosi com a representant tota la ciutat no tenen menor obligatio que los dits señors diputats oydors y devuytena, y en cas que volguessen ells sobreseure en dit negosi tocaria a carrech de V. mag.[s] instar aquells per la evident utilitat que de dita instantia resultaria a la present Ciutat fins que aquell tingues son degut effecte Perso entenent los dits señors diputats oydors y devuytena que per part de V. mag.[s] se enviave embaxada sobre dit negosi, cregueren y tingueren per cert que no devia esser altre sino fer de nou instantia perque pogues tenir millor effecte dit negosi Y perque la dita vint y quatrena que entroduhi aquell en ditas corts y dona particular quexa com dit es representave lo consell general desta ciutat, es cert que V. mag.[cias] tenen obligatio de tractar dit negosi ab vot parer y determinatio de dit consell general Perso dits señors diputats hoydors y devuytena supplican a V. mag.[s] sien servits manar juntar consell general perque milor se pugan entendre les rahons mogueren a dita vint y quatrena y les que han mogut ara a dits S.[ors] diputats oydors y devuytena a fer dits procehiments, y en lo entretant en aquella casa de la deputatio se entendra tot lo que convinga per bona directio de dit negosi y conservatio dels usatges de Barchinona constitutions de Cathalunya capitols y actes de cort y utilitat desta ciutat y de tot lo principat.» — E mes dit die per part dels señors consellers foren tramesos per ambaxadors los magnifichs micer Miquel Sarrovira y micer Hieronim Guiomar advocats ordinaris de la ciutat als magnifichs señors diputats oydors y devuytena los quals aportaren una embaxada del thenor seguent — «Los magnifichs consellers per les moltes occu-

Sobre la extradicio de un pres de Cathalunya.

pations que en los dies passats les quals son prou notorias a V. SS. an tingudas, axi per los molts consells de cent que han tingut, entrada del serenissim duch de Savoya, com per la festa del corpus y altres, no han fins vuy poguda tornar resposta a V. SS. a la embaxada que dels feu per part de aquest concistori sobre la reparatio del agravi se era fet per los pares Inquisidors trahent del present principat un home lo qual estave pres per lo Rey y per regalia contra ell feta, pera que dits magnifichs consellers en nom y per part de dita Ciutat entenguessen en lo reparo de dit agravi, y axi ara que estan algun tant aliviats de negosis nos han ordenat que vinguessem a dir a V. SS. com ells estan promptes y apparellats per lo que deuen a la bona correspondentia de fer tot so y quant convindra fer per la bona direccio y asiento de dit negosi com fins asi sos predecessors y ells han sempre fet. — Semblantment nos han ordenat que recordassem a V. SS. lo negosi de micer Puig ylls diguessem com lo dit micer Puig era vingut en Casa la ciutat per saber la resposta y per dir als magnifichs consellers que no tinguessen a mal en que ell fes lo que tenia de fer perque no restas ab algun desgust, que ja los S.ors consellers havien vist que per ells nos era perdut en que no se alenas (1) de be a be son negosi y que perso V. SS. se servissen manar tornar la resposta o, no podent la tornar porrogar lo temps fins sia tornada hont no que ells no poran mes fer detenir dit micer Puig pus sols dins dos horas spira lo temps preffigit.» — A la qual embaxada fonch per lo señor diputat ecclesiastich respost en lo primer cap que ells sabien les occupations, y axi quels tenien per excusats y que exa confiansa tenien ells y havien sempre tinguda: en lo segon cap, que estaven ajuntant la devuytena y ajuntada tornaran la resposta del que en ella se desliberara. — E mes dit die per lo señor vezcompte de Rochaberti de part dels señors diputats y devuytena fonch aportada als señors consellers la embaxada seguent — «Los señors diputats de Cathalunya y la devuytena de Sorita desijant servir a sa magestat y a V. Ex.ia han tractat dels procehiments fets en aquest concistori contra lo dit Sorita ab madur consell, y desijant acertar en lo fahedor han resolt que se cassassen y anullassen los procehiments fets contra lo dit Sorita, cassant y anullant lo Real consell los procehiments

Debats de la Diputacio.

(1) Allanás?

fets en la captura de Cardona de manera que los uns ni los altres en ningun temps aparegan nis traguen en consequentia.» — Mes dit die per lo dit señor vezcompte y de son propri motiu estant los señors de consellers en la instantia del consell de trenta lus fonch donada una scriptura la qual en apres fonch donada a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational y es del thenor seguent — «Lo Ex.m loctinent general vista una provisio feta per lo magnifich micer Joseph Mur altre dels jutges de la regia cort ab conclusio del Real consell a 14 de nohembre 1590, en la qual en effecte proveheix que Hieronim Cardona pres de manament del portant veus de general governador per Joan Baptista Sorita alguazir per dit governador creat en loch y per absentia de Pera Bellet son algutzir ordinari per no haver dit Sorita oit sententia de Excomunicatio conforme la constitutio, sia relexat sens pagar despesas com en dita provisio se conte, la mente y intentio de la qual inseguint encara que per executio de aquella sia estat dit Cardona tret de dita preso y restituit en sa libertat, tota via per que en tot temps se entenga que les constitutions de Cathalunya privilegis y libertats tant en comu com en particular als habitants en lo present principat y comptats de Rossello y Cerdanya concedidas y atorgades an de esser guardades, diu y declara que la dita captura feta per dit Sorita en la persona de Hieronim Cardona fou nulla y contra les constitutions en quant disposen que los offitials Reals no poden excercir lus officis que primer no agen hoyt sententia de excomunicatio de que guardaran les dites constitutions privilegis y libertats.» — Mes dit die vingueren en Casa de la ciutat y en la instantia del consell de trenta de part dels señors diputats los magnifichs micer Hieronim Fivaler y micer Pera Aylla advocats de la diputatio, essent en dita instantia los magnifichs consellers en cap ters y quint, e essent present jo Monserrat Riera notari y scriva Rational de casa de la ciutat per lo magnifich micer Hieronim Fivaler fonch dit y explicat a dits S.ors consellers com los señors diputats feyan molt gran admiratio que estant ses mag.cias de per mig per lo que los diputats havian fet ab lo magnifich micer Puig y los diputats procuraven ab tota diligentia de juntar la devuytena, que per part del magnifich micer Puig se havia presentat un cartell per Joan Riera verguer Real contenint en effecte que los diputats revocassen cassassen y anullassen tot lo fet per los señors diputats contra dit micer

Puig y que mirassen que era gran prejudici no sols per la diputatio empero per tota la terra y que mirassen que per orde de la vint y quatrena los sindichs de la ciutat havian dat quexa contra de micer Franquesa en Monso per lo mateix respecte y essent axi que mirassen que a la Ciutat tocave tambe a deffensar ho E lo mateix fonch refferit per lo magnifich micer Pera Aylla y que en lo de don Joan de Queralt tota la forsa ques feu fou pretenent que no podia recorrer a la audientia. E per lo conseller en cap fonch respost que estant com estaven ells per lo mig y havent lus fetas sinch ambaxadas per dit negosi estave maravellat que los diputats may aguessen volgut respondre y que fins ara havien entretingut al magnifich micer Puig, y que podia haver una hora que sen era anat sperant la resposta y vist que la resposta no venia sen era anat y que parexia que los diputats en aso no havian tingut per be que los consellers si atravessassen.

Galeras.

DIUMENGE XXX. — Dit die aribaren deu galeres de les quals es capita general lo fill de Andrea Doria marques de Torrillas Saludaren la ciutat y la ciutat lus torna las saluds. — Mes dit die anaren los señors consellers primer ters quart y quint a parlar al S.or loctinent general, e per sa Ex.ia lus fonch dit que ja sabien les letras havia enviades a sa magestat y que entenia que sa magestat estave molt satisfeta del que la Ciutat havia fet contra del marques de Torrillas y tambe en voler conservar la auctoritat real, y que tenia letras de sa magestat que deyan que sa voluntat era que la embarchacio de la roba de sa altesa y de sa gent se fes ab los bateus (1) de les galeres y que creya que les cartes quels havia enviades de sa magestat devian contenir lo mateix E per lo señor conseller en cap li fonch respost que ja sabia sa Ex.ia lo que lo consell de cent havia determinat y que ells no podien determinar cosa alguna ni obrir les letras sino era en Consell de cent pus les letras anaven a consellers y consell, empero que els aplegarian una promenia y del que se determinaria ab prestesa y diligentia se li tornaria resposta.

Sobre lo agravi per lo marques de Torrillas.

Negocis de la Diputacio.

— Mes dit die per lo señor vezcompte de Rochaberti estant los S.ors consellers en lo baluart de migjorn lus fonch aportada una embaxada o, scriptura juntament ab uns papers que contenia lo effecte del asiento del negosi de la deputatio de

(1) Batell: bot, llanxa.

la presa de Joan Baptista Sorita y Hieronim Cardona, les quals scripturas per lo S.or conseller en cap me foren donades a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational pera que aquellas continuas en lo dietari y son del modo ques seguexen una apres altre — «Los señors diputats hoydors y devuytena del negosi de Joan Baptista Sorita havent entes per diversas embaxades quels son fetas de part de V.s mag.s que volien V.s mag.s posar se per medianers en lo negosi ques tracta ab lo señor loctinent general sobre les capturas de Hieronim Cardona y dit Sorita, han los señors diputats hoydors y devuytena tractat sobre aso diverses vegades, y sa senyoria del S.or vezcompte de Rochaberti ha portat en la congregacio dos scriptures que vistes y ben considerades han paragut be als señors diputats oydors y devuytena, y axi han determinat fer asaber a V.s mag.s que stara be se asente aquest negosi com es contengut en dites dues scriptures de les (quals) me han ordenat done sta copia a V.s mag.s » — Laltre scriptura es del thenor seguent — Lo Ex.m loctinent general vista una provisio feta per lo magnifich micer Joseph Mur altre dels Jutges de la Regia cort ab conclusio del Real consell a 24 de nohembre *1590* en la qual en effecte provehex que Hieronim Cardona pres de manament del portant veus de general governador per Joan Baptista Sorita Algutzir per dit governador creat en loch y per absentia de Pera Bellet son algutzir ordinari, per no haver dit Sorita hoyt sententia de excomunicatio conforme la constitutio, sia relexat sens pagar despesas com en dita provisio se conte, la mente y intentio de la qual inseguint encara que per executio de aquella sia estat dit Cardona tret de dita preso y restituit en sa libertat, tota via perque en tot temps se entenga que les constitutions de Cathalunya privilegis y libertats tant en comu com en particular als habitants en lo present principat y comptats de Rossello y Cerdanya concedides y atorgades an de esser guardades, diu y declare que la dita captura feta per dit Sorita en la persona de Hieronim Cardona fou nulla y contra les constitutions en quant disposen que los offitials Reals no poden excercir lus officis que primer no agen hoyt sententia de Excomunicatio de que guardaran les dites constitutions privilegis y libertats.» — Lo thenor de la scriptura es com segueix — «Los diputats y hoydors de comptes del corrent trienni y les personas de la devuytena nomenada de Sorita, vista la provisio feta per lo consell Real a 24 de no-

hembre 1590 y lo acte t (tal?) die en declaratio y confirmatio de dita provisio fet per lo Ex.m loctinent general ab lo qual ha declarat la captura que Joan Baptista Sorita feu en la persona de Hieronim Cardona esser nulla y contra constitutions del present principat per no haver dit Sorita hoyt sententia de Excomunicatio com per dites constitutions es disposat, attes que per lo sobredit sta reparat lo rompiment de dites constitutions la observansa de les quals toca a dits diputats en la manera y forma per constitutions y capitols de cort lus es licit y permes, diuhen y declaren que la desliberatio que en dita devuytena es stada feta ab la qual fonch dezliberat que dit Sorita fos pres y capturat per haver pres lo dit Hieronim Cardona no havent hoyt sententia de Excomunicatio y axi haver romput dites Constitutions, y la executio de dita desliberatio per la qual dit Sorita fou actualment pres per un porter del general y portat en la casa de la deputatio, esser estada nulla, y axi la revoquen tornant totas las cosas en son primer estat com si fetes no fossen.» — E mes dit die per los señors consellers foren aportades a sa Ex.ia y en sa casa y dades en ses mans las dos scriptures proxim incertades.

JULIOL

Per la embarcacio del Duch de Savoya.

DILUNS I. — Dit die se tingue consell de cent acercha de la embarchatio se havia de fer axi de la persona del serenissim duch de Savoya com de tota la gent axi de sa cort com passatges y altres y de tota la roba, y fonch determinat que la ciutat donas barchas a ses costas y despesas per embarchar axi tota la gent com encara la roba y tambe que donas la ciutat carros y bastaxos per aportar la roba del Serenissim duch fins a la vora de la mar, y que nos permetes desambarcas ninguna persona de les galeres aportave lo fill de Andrieta Doria ni vingues ningun bateu en terra y axi fonch fet y posat en executio.

Embarcacio y partida del Duch de Savoya y del Cardenal de Joyosa.

DIMARS IJ. — Dit die se embarcha lo Serenissim duch de Savoya y lo cardenal de Joyosa ab quatorze galeres de Andrieta y la sua, en la platje de la present ciutat de Barcelona per anar en Savoya, y embarchas ab una barcha li tenia aparellada la ciutat ab uns tapets y coxins de velut cremesi y un tendal de

domas cremesi, y los qui vogaven portaven unes sobrevestes de taffata cremesi ab les armes de la ciutat.

DIJOUS IIIJ. — Dit die tornaren les galeres del papa en la present platge. Galeras del Papa.

DIVENDRES V. — Dit die anaren los señors consellers segon ters quart y quint en casa del S.or loctinent general lo qual trobaren en una instantia de sa casa en la banda del carrer Ample, E per lo S.or conseller segon micer Jaume Dalmau li fonch dit de paraula — «Ex.mo señor, Entenent esta ciutat lo que en dies passats es stat fet que en virtut de una provisio regalia feta conforme al usatge *camini* & *estrate* contra la persona de Guillem T. flamench, sia anat un offitial real y age pres aquell y en apres no fent son offici lo aporta a les presons dels Inquisidors com fos obligat aportarlo als carcers Reals, y en apres se age sabut y entes que per orde de dits S.ors Inquisidors dit Guillem flamench es estat tret del present principat de Cathalunya, y com aso sie estat fet de traure dit pres contra dites constitutions y usatges de Cathalunya los quals nostron Rey y señor nos te jurades de servar y tambe vostra Ex.ia ho jura en lo introhit de son offici, perso supplica a V. Ex.ia la Ciutat de Barchinona sia servit voler manar remediar dits agravis y rompiments de constitutions y que dit Guilem sia tornat en los Carcers Reals de la present ciutat perque sia castigat conforme les constitutions de Cathalunya y sera trobat esser de justitia E mes suplica a V. Ex.ia esta ciutat que sia servit manar remediar lo negosi de la deputatio pera que aquest principat y comptats de Rossello y Cerdanya y esta ciutat estigan asosegats Y per dit effecte se dona a vostra (Ex.ia) esta scriptura — «Ex.m señor, los consellers de la present ciutat tenen entes que a relatio del magnifich micer Joseph Mur doctor del Real consell es estada feta Regalia en virtut del usatge *caminii et estrate* contra Guillem T. flamench pera que fos punit y castigat, y que en virtut de la provisio que per dit magnifich micer Mur fonch feta es stat pres Y que en loch de posarlo en los carcers comuns de la present ciutat pera que fos punit y castigat segons fonch demanat per lo procurador fiscal, V. Ex.ia lo hauria manat donar als Inquisidors los quals no tenint contra aquell enquesta alguna per cosas de la fe ni per altres, lo prengueren y sens altre discutio lo han tret del present principat, y com estiga disposat per constitutions de Cathalunya que causes de Cathalunya ni personas algunas no

Negoci de la extradicio de un pres.

pugan ser tretas de Cathalunya y per via directa ni indirecta nos puga contrafer en aquellas y vostra Ex.ia ha prestat jurament y oyda sententia de Excomunicatio per la observansa de les constitutions usatges de Barchinona capitols y actes de cort y libertats de Cathalunya, suppliquen dits consellers a V. Ex.ia sia servit per reparo del agravi que es stat fet a la present Ciutat y a tot lo principat de Cathalunya en donar loch a que dit Guillem flamench fos tret de Cathalunya, manar donar (loch) a que sia tornat en Cathalunya y punit y castigat en aquella segons sos merits Y axi mateix suppliquen a V. Ex.ia sia servit per fer los merce, manar donar asiento sobre lo que supplicaven a V. Ex.ia ab lo memorial del negosi de Hieronim Cardona y Sorita, que a mes de la merce molt gran quen rebran sera levar la inquietut que dit negosi causa.» — E per dit Ex.m loctinent general fonch respost: Quant al primer cap, que ja los diputats li havian feta embaxada acercha del mateix y que ell havia scrit a sa magestat per un correu ab diligentia, y que ara de nou ho tornaria scriure a sa magestat y que ell faria acercha de dit negosi tot lo que poria y que estiguessen descansats que desijave acertar y que faria son dever com ses merces veurian, y que en laltro cap estave maravelat de algunas novedats havian fetas en aquell concistori de la deputatio y que en tot lo que el poria faria son dever.

Debats de la Diputacio.

DISAPTE VJ. — Dit (die) vingue lo noble don Phederich de Cabrera en Casa de la ciutat y en la instantia dita del consell de trenta hahont estaven los señors consellers per ambaxador trames per los señors diputats y devuytena y explica sa ambaxada, la qual fonch continuada per mi Monserrat Riera notari y scriva rational de casa de la ciutat de Barchinona en lo modo ques segueix — «Los señors diputats y devuytena de la presa del diputat militar me envien asi a V.s mag.s pera donar los raho de la quexa que tenen dels dits señors diputats y devuytena per una pretesa novedat que en aquell concistori se diu se feu despus ahir de la qual V.s mag.s se han sentit, entenent que innovaven alguna cosa en lo que V. mag.s tenien posades les mans, y los dits señors diputats y devuytena en aso diuhen que lo ques feu aqueix die no fou innovar cosa ninguna de que sa Ex ia y V. mag.as poguessen sentir se per que no fou mes de legir y publicar una scriptura que havia molts dies que era feta y fermada dels advocats y acessors de aquella casa, y encara que

pretenen los S.ors diputats y devuytena no estar atacats ni obligats a dexar de fer ninguns procehiments pus lus ne donen raho de aquells a V.s mag.s, y lo die mateix enviaren asi y entengueren que V.s mag.s eran fora Barchinona per hont dexaren V.s mag.s de saber ho per ells aquel die, y axi vuy me han enviat asi los señors diputats y devuytena pera donar lus la raho que esta dita y tambe advertir a V.s mag.s y supplicar los pusan medianers en aquestos negosis, dintre tres ho quatre dies fossen servits de veure si podrian pendre algun asiento en lo negosi de la presa del diputat, perque considerats los grans gastos que te aquella casa de la deputatio y la pocha auctoritat que guanya lo diputat militar en estar retirat de la manera que esta, passat dit termini pensan passar avant en lo remey que mes convindra, y que si sera alargat fins ara lo passar avant era estada la causa estar lo S.or duch de Savoya en esta ciutat Mes supplican a V.s m.s sian servits de donar los lo loc en aquesta casa que se acostuma de donar als advocats de aquella perque don Climent de Cardona y micer Pera Aylla se quexaren que nols havien donat lo asiento quels tocave, y aso es lo que tinch a carrech de dir a V.s mag.s» — Mes dit die per Sebastia Costa scriva de manament y secretari de sa Ex.ia per part del Ex.m loctinent general fonch portat un acte en Casa de la ciutat lo qual dona al S.or conseller en cap, y en apres per dit S.or conseller me fonch donat a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational pera quel posas en lo dietari y es del thenor seguent— «Noverint universi quod anno a nativitate domini Millesimo Quingentesimo nonagesimo primo die vero sabbati sexta mensis Julii intitulata, presente & vocato me Sebastiano Costa Regio mandati scriba nechnon auctoritate regia notario publico Barchinone populato infrascripto Et presentibus etiam magnifico Francisco de Vilasecha milite Barchinone populato & Ludovico de Barbegal secretario Ex.mi domini locumtenentis generalis presentis principatus pro testibus ad infra vocatis specialiter & assumptis, Ex.mus dominus Petrus Ludovicus Galcerandus de Borja marchio de Navarres magister ordinis & militie beate Marie de Muntesa sancti Georgii locumtenens & capitaneus generalis presentis principatus Cathalonie & commitatuum Rossilionis & Ceritanie, constitutus personaliter in quadam camera domus sue solite residentie sitte in presenti civitate Barchinone in vico vulgo dicto lo carrer Ample, tradidit & liberavit michi

dicto & infrascripto regio mandati scribe quandam in scriptis papiri scedulam injungendo michi quatenus eam alta & intelligibili voce coram sua Ex.[ia] ach etiam testibus supradictis legerem & publicarem, que quidem scriptura est thenoris sequentis — Lo Ex.[m] loctinent general vista una provisio feta per lo magnifich micer Joseph Mur altre dels Jutges de la Regia cort ab conclusio del Real Consell a vint y quatre de nohembre Mill sinch cents noranta, en la qual en effecte proveheix que Hieronim Cardona pres de manament del portant veus de general governador per Joan Baptista Sorita algutzir per dit governador creat en loc y per absentia de Pera Bellet son algutzir ordinari, per no haver dit Sorita hoyt sententia de Excomunicatio conforme la constitutio sia relexat sens pagar despesas com en dita provisio se conte, la mente y intentio de la qual inseguint encara que per executio de aquella sia estat dit Cardona tret de dita preso y restituit en sa libertat, tota via perque en tot temps se entenga que les constitutions de Cathalunya privilegis y libertats tant en comu com en particular als habitants en lo present principat y comptats de Rossello y Cerdanya concedides y atorgades an de esser guardades, diu he declara que la dita captura feta per dit Sorita en la persona de Hieronim Cardona fou nulla y contra les constitutions en quant dispossen que los offitials Reals no poden excercir lus officis que primer no agen hoyt sententia de excomunicatio de que guardaran les dites constitutions privilegis he libertats. — Et cum per me dictum & infrascriptum regium mandati scribam proxime incerta scriptura fuisset lecta & publicata, incontinenti prefatus Ex.[mus] dominus locumtenens generalis dixit & mandavit michi quatenus de traditione & liberatione per ipsum dominum locumtenentem generalem ut preffertur de dicta scriptura facta nechnon etiam de omnibus & singulis in eadem contentis & speciffficatis, confisserem & continuarem instrumentum publicum illudque traderem & liberarem persone seu personis cui seu quibus ad presens intersit seu in futurum interesse poterit, que fuerunt acta Barchinone sub anno die mense & loco predictis presente & vocato me dicto Regio mandati scriba & notario pre & infrascripto & presentibus etiam pro testibus supradictis ad premissa vocatis specialiter & asumptis prout superius continetur Sig ✠ num meum Sebastiani Costa regii mandati scribe eiusque auctoritate notarii publici Barchinone populati, qui premissis interfui hechque aliena manu fide-

liter scripta clausi.» — Mes dit die anaren los señors consellers en casa de sa Ex.ia per ferli gratias de la merce lus havia feta de fermar la scriptura li havian donada diumenge prop passat, y per lo semblant li demanaren de merce volgues remediar la captura del diputat militar.

Segueixen los negocis de la Diputacio.

DIUMENGE VIJ. — Dit die per part dels señors consellers anaren los magnifichs mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barchinona domicilliat y mossen Miquel Pons ciuteda honrat als señors diputats y devuytena, los quals lus aportaren una embaxada o, scriptura del thenor seguent — «Los magnifichs consellers entes lo que per part de V.s SS. y merces lo noble don Phederich de Cabrera los ha supplicat de paraula, responent al que lo Ill.e vezcompte de Rochaberti los havia refferit del tracte han tingut y apuntaments ab lo Ex.m loctinent general de sa Real magestat, y particularment en lo que dit don Federich ha signifficat que desijan per medi de dits señors consellers se procure algun asiento en lo negosi de la captura del S.or diputat, nos envien asi a V. S.as per fer los entendre que dits magnifichs consellers estan promptes axi en dit negosi com en tot altre que convinga al beneffici del general de Cathalunya en posar hi totas ses forsas y procurar com fins asi han fet la quietut y bon exit que conve a la honra de tots E quant al que dit don Federich de Cabrera lus ha signifficat que micer Aylla lus ha donat quexa perque alli en lo seure en lo concistori dels señors consellers no se li hauria donat lo loch a ell competent, ha pres dit micer Aylla gran error car alli li han donat son loch ho mes alt del solit, perque dits magnifichs señors consellers en lo seure acostumen fer differentia en la qualitat de les personas y axi feren alguna differentia per la qualitat y conditio de don Climent de Cardona, y dit micer Aylla y feu contrari, aso mes stesament ho han fet entendre a dit don Federich de Cabrera y perso ab aquell ho entendran V.s S.s y merces. — E mes fan entendre a V. S. y merces com hayr que era disapte los magnifichs señors consellers pera complir sa obligatio com tenen offert, lo dit die de ayr son anats personalment en la casa de sa Ex.ia per solicitar y regraciar li la merce lus havia offerta de fermar la scriptura li presentaren lo diumenge prop passat, y per lo semblant li demanaren de merce com en la seguent scriptura trobaran continuat — «Los magnifichs consellers absent los ters, anaren entre les dos y tres hores apres mig

die en la casa de sa Ex.ia pera regresiar li la merce que lo die abans lus havia offert dient los fermaria lo paper y scriptura que lo diumenge proppassat per part de dits consellers sobre de les capturas de Sorita y Cardona li fou presentada, dient li que fos servit sa Ex.ia no obstant lo negosi de la captura del diputat militar estave en consulta ab sa magestat y per axo y agues embaxador trames en cort per part dels diputats, fos servit sa Ex.ia per fer merce ha esta ciutat tractas y remedias dit agravi en la forma (y) manera a sa Ex.ia aparagues, al qual sa Ex.ia ha respost que ja havia donat la scriptura fermada a Sebastia Costa scriva de manament son secretari pera que la donas y aportas als consellers, y que en lo altre cap de la captura del diputat militar que ell desijaria poder remediar dit negosi pero estant en consulta lo que podia fer era despedir correus pera sa magestat per horas, supplicant lo fos servit manar rematar y remediar dit negosi, que per lo entretant lo que poria fer era veure la forma ques poria pendre y donar en que los cavalers y altres personas que estaven retirats a la diputatio estiguessen ab mes libertat y poguessen passejar y estar en ses cases, y que entretant no innoveria cosa alguna que no donas raho als consellers, la qual merce y offerta dits consellers han acceptada y regratiada à sa Ex.ia supplicant lo que fos servit de intercedir ab sa magestat de la breu resposta per dit negosi, supplican los dits S.ors consellers a V. SS. y merces sian servits de acceptar la offerta feta per sa Ex.ia y certifficar los de lur voluntat y enviar lus copia auctentica de la revocatio que V. SS. y merces han feta de la captura de Joan Baptista Sorita conforme la que fonch donada a sa Ex.ia (pus que sa Ex.ia ha declarada nulla la captura de dit Hieronim Cardona y ha enviada copia auctentica de dita revocatio a dits S.ors consellers, la qual dexan asi en poder de V. S. y merces) perque en lo demes pugan continuar lo offici que fins asi han fet ab sa Ex.ia per lo be y quietut de aquesta ciutat y principat.»

Continuan dits negocis.

DILUNS VIIJ. — Dit die per lo señor vezcompte de Rochaberti fonch aportada una scriptura als S.ors consellers la qual fonch donada per lo conseller en cap a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational perque aquella continuas en lo dietari, y es del thenor seguent — «Vista y practicada moltes voltas ab lo serenissim duch de Savoya trobant se a les horas en la present ciutat de Barchinona una scriptura proposada a sa altesa

per lo vezcompte de Rochaberti acercha dels debats y differentias sobre la presa del diputat militar mogudas, vists los capitols de cort axi del Rey en Pera ters en la cort de Monso capitol..... com lo capitol..... del mateix Rey en Pera en la cort de Tortosa y del mateix en la cort de Cervera capitol...., y ben considerats los privilegis y capitols de cort que sobre aso dispo- sen, sa Ex.ia revoca y te per revocada la captura intentada en la persona del diputat militar y procehiments per occasio de aquella fets, y que totes les provisions manaments executius y totes y qualsevol Regalies enquestes axi en lo Real consell com per lo portant veus de general governador o, altrament per lo Ex.m S.or loctinent general, processos y altres procehiments fets per una part y per altre respectivament per occasio dels negosis y differentias occorrents directament y indirecta deppendents insidents o, emergents de aquells contra qualsevol personas, sian aguts per no fets en tot y per tot temps y axi mateix per raho dels negosis occorrents incidents dependents o, emergents de aquells directament o, indirecta, acumular o, altre de qualsevol manera nos puga en sdevenidor fer enquesta ni Regalia o, altre procehiment algu contra persona alguna que age entrevingut en ells, y que de las ditas Regalias enquestas y processos criminals fets per lo Real consell o, sa Ex.ia he portant veus de general governador desde 14 de nohembre mill sinch cents noranta que fou pres mossen Hieronim Cardona donzell en la vila de Cardona populat inclusive fins al die present, nos puga en temps algu fer carrech offensa ni impediment a persona alguna directament ho indirecta ho, acumulant altres ni de altre qualsevol manera.» — E mes dit die per lo dit Ill.e vezcompte de Rochaberti de sa propria auctoritat fonch portada una scriptura la qual fonch dada a dits S.ors consellers, y en apres per lo S.or conseller en cap fonch donada a mi dit Monserrat Riera notari y scriva Rational per que la continuas en dietari, y es del thenor seguent — «Per lo carrech a nosaltres per V.s S. y merces comanat com a medianers y intercessors entre lo Ex.m loctinent general y V. SS. per les differentias y debats occorrents acercha de la captura del S.or diputat militar, certifficats per lo vezcompte de Rochaberti que dit señor loctinent general sera content de scriura a la magestat del Rey nostro señor ab tota calor y instantia pera que ferme la scriptura que per los presents embaxadors enviam, nos ha paregut ab scrits trametre la perque

vista y entesa aquella nos envien a certifficar de llur voluntat pus en tot procurarem de contentar los com es raho y nosaltres nos hi som offerts.» — E mes dit die de part dels señors consellers per los magnifichs mossen Gaspar Pons de Ribelles donzell en Barcelona domicilliat y mossen Phederich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona embaxadors, foren portades als señors diputats hoydors y devuytena les dues scripturas proxim incertades donant lus copia de aquellas.

Segueixen los debats sobre la questio Sorita.

DIVENDRES XIJ. — Dit die per lo Ill.e vezcompte de Rochaberti de part dels señors diputats hoydors y devuytena fonch presentada la present y altra scriptura als señors consellers pera que los S.ors consellers presentassen aquella a sa Ex.ia, las quals scripturas foren donadas a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational per lo S.or conseller en cap pera que aquellas continuas en lo dietari y son del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y devuytena agrahexen a V.s mag.s lo cuydado que tenen en tractar lo asiento y reintegratio convenient a la jurisdictio del general, y encara que tenen per molt cert lo que lo S.or vezcompte de Rochaberti de part de sa Ex.ia ha refferit a V.s mag.s los appar que la scriptura que per v.s m.s los es stada enviada no esta com conve a la conservatio del general y dels capitols de cort, si ja no se abilitas en la forma contenguda ab la scriptura que ab esta envien, per firma de la qual y asiento convenient de aquest negosi no te necessitat sa Ex.ia de demanar firma alguna de sa magestat pus es cert que sa Ex.ia en lo present principat te tota jurisdictio y ha acostumat de fer y fermar semblants actes y sa magestat essent absent per constitutions esta exclos de poderlos fer.» — La altra scriptura que fonch aportada per dits señors ambaxadors per part dels señors consellers lo mateix die fonch tramesa a sa Ex.ia per mossen Miquel Joan Pons donzell en Barchinona domicilliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barcelona, la qual es del thenor seguent — «Forma de la revocatio que ha de fer sa Ex.ia — Apres de haver tractat y praticat una y moltes vegades ab lo S.or duch de Savoya en lo temps ques trobave asi en Barchinona lo vezcompte de Rochaberti de son propri motiu sobre los negosis occorrents de la captura intentada en la persona del diputat militar, atesos y considerats los privilegis y capitols de cort que sobre aso disposen, sa Ex.ia revoca y te per revocada la captura provehida e intentada en la persona de dit

diputat militar y tots los procehiments per occasio de aquella fets y totas las provisions manaments executions y totas y qualsevol regalias y enquestas axi en lo Real consell com per lo portant veus de general governador o, altrament per sa Ex.ia, processos y altros procehiments fets per occasio dels negosis y differentias occorrents directament ho, indirecta dependents insidents o, emergents de aquells contra qualsevol personas, vol que sian aguts per no fets en tót y per tot temps y axi mateix volgue per raho dels negosis occorrents insidents dependents o, emergents de aquells directament ho indirecta acumulat o, altres de qualsevol manera, nos puga en sdevenidor ni fer enquesta regalia ni altre procehiment algu contra persona alguna que age entrevingut en ells, y que de les dites Regalias enquestas y processos criminals fets per lo Real consell o, sa Ex.ia ho portant veus de general governador desde quatorze de nohembre mill sinch cents noranta que fonch pres mossen Hieronim Cardona inclusive fins al die present, nos puga en temps algu fer carrech offensa ni impediment a persona alguna directament ho indirecta accumulant ha altres ni de qualsevol manera.»

DILUNS XV. — Dit die per lo noble don Federich de Cabrera en Barcelona populat y mossen Pera Amat cavaller en Barcelona domicilliat, de part dels señors diputats hoydors y devuytena fonch aportada als S.ors consellers en la instantia del consell de trenta en casa de la ciutat una scriptura del thenor seguent — «Los diputats hoydors y devuytena per correspondre a la voluntat de V. mag.s, los dies passats enviaren en scrits lo quels aparexia seria be fer per reparo del agravi fet al general en la captura que fou provehida y attentada contra la persona del S.or diputat militar, y perque fins vuy no han entes la voluntat del Ex.m loctinent general y entretant patexen gran detriment lo general y los negosis y afers de aquell, nos han ordenat que diguessem a V.s mag.s sian servits saber de sa Ex.ia y tornar los resposta per tot lo die de dimars prop vinent si la dita scriptura sta be, o, no a sa Ex.ia, perque passat lo dit die per la obligatio de sos carrechs y officis procehiran com poden y deuen a reintegratio del general, certifficant a V.s mag.s que lo S.or diputat militar y altres cavallers que estan en la casa de la diputatio axi com no han estat ni residit ni estan y residexen en dita casa sino tantsolament per los negosis y affers de aquella, axi en lo sdevenidor no dexaran de estarse alli y anar y Idem.

passejar ha hont los apparra com han fet fins vuy tant quant convindra per bona directio y expeditio dels dits negosis.» — E mes dit die anaren los señors consellers en cap segon ters y quart a casa de sa Ex.ia lo qual trobaren en una quadra hahont raja una font, y per lo S.or conseller en cap li fonch dit que supplicaven a sa Ex.ia que fos servit de no voler dar licentia de traure blats de Cathalunya perque no restas la provintia desprovehida, y que si acas ne havia dada alguna fos servit manarla revocar E per sa Ex.ia fonch respost que de blat nou de aquest any non havia dada ninguna y que si acas ne agues dada alguna pera trauren de vell del que nos recordave, la maneria revocar. — E mes lo suplica dit señor conseller a sa Ex.ia fos servit de respondre ha una scriptura que li era estada presentada per part desta ciutat per lo bon asiento que per part de esta ciutat se li ha supplicat acercha de la presa del diputat militar E per sa Ex.ia fonch respost que ell tenia les mans ab lo negosi y que procuraria ab la diligentia possible la resolutio de aquell y que en tenir la los enviaria a demanar yls ho faria asaber.

Sobre llicencia d' extraurer forments del Principat.

DIMARS XVJ. — Dit die per los magnifichs señors consellers foren tramesos per ambaxadors als señors diputats hoydors y devuytena los magnifichs señors mossen Joan Pons donzell en Barcelona domiciliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona, los quals aportaren a dits señors diputats oydors y devuytena una scriptura del thenor seguent — «Los magnifichs señors consellers an entes per la scriptura que a ells es stada dada per don Phederich de Cabrera y mossen Perot Amat a quinze dies del present mes per part de V.s S.as y merces, lo que desijaven saber la resposta de la scriptura que per part de dits magnifichs señors consellers fou presentada a sa Ex.ia per lo vezcompte de Rochaberti a tretze del present mes, sobre lo asiento ques desija en lo negosi de la captura del S.or diputat militar, nos han ordenat que fessem entendre a V.s SS. y m.s que lo die de hayr a les quatre horas passat migjorn desijant complaure a V.s S.s y merces y corresponre al que deuen al beneffici y quietut de aquesta ciutat y principat, foren personalment ab lo Ex.m señor loctinent general de sa magestat axi per tornarli encarregar y pregar la merce que te offerta en lo dit negosi de la captura de dit S.or diputat com per solicitar la speditio y resposta E dit Ex.m señor torna offerir y mostrar la molta voluntat te en lo remey y asiento de dit negosi y en

Segueixen dits debats de Sorita.

particular signiffica que aquella hora estave entenent en aquell y que ab la promptitut que poria o maneria expedir y encontinent quel tindria apuntat, o, expedit, enviaria per dits S.ors consellers yls o faria entendre, y axi estan promptes fer en tot lo que convindra al beneffici de dit negosi com en tots altres convingan a V.s SS. y m.s y al present principat cōm han fet fins asi, y perque V.s SS. y m.s advertescan en aquest negosi que tant importa nos resolgan ab dilations ni termes de pochs dies.»

Prosseguei-xen dits debats.

DIMECRES XVIJ. — Dit die vingueren en Casa de la ciutat lo noble Don Berenguer Doms y Sebastia Costa scriva de manament de part de sa Ex.ia, y entraren en la instantia de consell de trenta hahont eran los S.ors consellers, los quals portaren y donaren a dits S.ors consellers un acte auctentich clos per dit Sebastia Costa ha effecte perque dits S.ors consellers fessen aportar aquell als señors diputats, y cobrassen dels una altre semblant scriptura lus era estada enviada per dits S.ors consellers de part de sa Ex.ia ha effecte perque no apareguessen una scriptura de una matexa cosa Lo qual acte o, scriptura fonch portada lo mateix die de part dels señors consellers, als señors diputats hoydors y devuytena per mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barcelona domicilliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona embaxadors per dit effecte tramesos, y es del thenor seguent. — «Noverint universi Quod anno a nativitate domini millesimo quingentesimo nonagesimo primo die vero sabbati sexta mensis Julii intitulata presente & vocato me Sebastiano Costa regio mandati scriba nech non auctoritate regia notario publico Barchinone populato infrascripto & presentibus etiam magnificis Francischo de Vilasecha milite Barchinone populato & Ludovico de Berbagal secretario Ex.mi domini locumtenentis generalis presentis principatus pro testibus ad infrascripta vocatis specialiter & asumptis, Ex.mus dominus Petrus Ludovicus Galcerandus de Borja marchio de Navarres magister ordinis & militie beate Marie de Muntesa & sancti Georgii, locumtenens & capitaneus generalis presentis principatus Cathalonie & committatuum Rosillionis & Ceritanie, constitutus personaliter in quadam camera domus sue solite residentie site in presenti civitate Barchinone in vico vulgo dicto lo carrer Ample, tradidit & liberabit nichi dicto & infrascripto regio mandati scribe quandam in scriptis papiri scedulam injun-

gendo nichi quatenus eam alta & intelligibili voce coram sua Ex.[ia] ach etiam testibus supradictis legerem & publicarem, prout legi & publicavi, que quidem scriptura est thenoris sequentis — Lo Ex.[m] loctinent general vista una provisio feta per lo magnifich micer Joseph Mur altre dels Jutges de la Regia cort ab conclusio del Real consell a vint y quatre de nohembre M.D.LXXXX, en la qual en effecte proveheix que Hieronim Cardona pres de manament del portant veus de general governador per Joan Baptista Sorita algutzir per dit governador creat en loch y per absentia de Pera Bellet son algutzir ordinari, per no haver hoyt dit Sorita sententia de excomunicatio confórme la constitutio, sia relexat sens pagar despesas com en dita provisio se conte, la qual mente y intentio de la qual inseguint, encara que per executio de aquella sia estat dit Cardona tret de dita preso y restituhit en sa libertat, tota via perque en tot temps se entenga que les constitutions de Cathalunya privilegis y libertats tant en comu com en particular als habitants en lo present principat y comtats de Rossello y Cerdanya concedides y atorgades han de esser guardades, diu y declare que la dita captura feta per dit Sorita en la persona de Hieronim Cardona, fou nulla y contra les constitutions en quant disposen que los offitials Reals no poden excercir lurs officis que primer no agen hoyt sententia de excomunicatio de que guardaran les dites constitutions privilegis y libertats. — Et cum per me dictum & infrascriptum regium mandati scribam proxima incerta scriptura fuisset lecta & publicata, incontinenti prefatus Ex.[mus] dominus locumtenens generalis de & super dicta captura Hieronimi Cardona dixit declaravit & anullavit ach fecit & firmavit omnia & singula contenta in eadem preincerta scriptura Et postea dixit & mandavit nichi eidem notario quatenus de predictis omnibus & singulis confiscerem instrumentum publicum illudque traderem et liberarem persone seu personis cui seu quibus ad presentem intersit seu in futurum interesse poterit, que fuerunt acta Barchinone sub anno die mense & loco predictis presente & vocato me dicto regio mandati scriba & notario pre & infrascripto, & presentibus etiam pro testibus supradictis ad premissa vocatis specialiter & assumptis prout superius continetur. = El maestre = V.[t] Cordelles Regens = V.[t] Puig regens thesaurarius = V.[t] Sans fisci advocatus. = Sig ✠ num meum Sebastiani Costa S. C. & R. magestatis mandati scribe

eiusque auctoritate notarii publici Barchinone populati qui premissis interfui, hujusmodi instrumentum manu Ex.^{mi} domini locumtenentis generalis firmatum & cum firmis magnificorum Regentis cancellariam nec non Regentis thesaurariam ach fisci advocatus ut supra patet signatam, de mandato dicti Ex.^{mi} domini locumtenentis generalis clausi.» — Mes dit die de part dels señors diputats hoydors y devuytena vingueren lo noble don Phederich de Cabrera en Barcelona populat y mossen Perot Amat cavaller en Barcelona domicilliat, los quals aportaren als señors consellers una embaxada del thenor seguent — «La embaxada se feu a V.^{s} m.^{s} a quinze de Juliol se digue a V.^{s} m.^{s} que fossen servits de saber del señor virey resolutament si li estava be ho no la scriptura que V.^{s} m.^{s} li enviaren per lo vezcompte de Rochaberti sobre la intentada captura de la persona del señor diputat militar, y perque de la resposta que V.^{s} m.^{s} nos han enviada nos pot collegir si li demanaren si nosaltres demanariem en la scriptura li enviarem, perque lo que li digueren en lo que ell respongue no tocha al que nosaltres desijam saber Perso supplicam a V.^{s} m.^{s} sapian per avuy si al S.^{or} virey li agrada ho no la dita scriptura y saber a soles aquest particular, perque se ha determinat de tenir brasos dema pera donarlos raho de tot lo que se ha fet fins asi.

DIJOUS XVIIJ. — Dit die mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barchinona domicilliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona, anaren de part dels señors consellers per ambaxadors a sa Ex.^{ia} en sa casa y li digueren — «Ex.^{m} señor, asi venim a V. Ex.^{ia} de part dels S.^{ors} consellers per quant per ambaxada feta ha ells per los diputats tenen entes que vuy los diputats juntan brassos y que se ha de tractar entre altres negosis de la presa intentada del diputat militar, y axi dits S.^{ors} consellers desijan entendre de V. Ex.^{ia} si la scriptura que per lur part li es estada aportada per lo vezcompte de Rochaberti acercha de la intentada presa del diputat militar li agrada ho no» — E per dit Ex.^{m} loctinent general fonch respost que ha vista dita scriptura y que li ha paregut be encara que en ella los diputats no asenyalen lo que per lur part farien, y lo que li parria seria be que los S.^{ors} consellers entenguessen dels diputats aconsellant li los del consell fermas dita scriptura lo que tindrian de fer dits diputats en aquest particular per lur part, y que per ell nos perdra que en aquesta ciutat y principat

Continuan los negocis de la Diputacio.

noy age tota quietut y sosiego. — E mes dit dia per los magnifichs mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barchinona domicilliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona de part dels señors consellers, fonch aportada una embaxada als señors diputats y hoydors de comptes la qual es del thenor seguent — «Los señors consellers lo die de hayr que comptavem a XVIJ del present mes de Juliol, nos manaren a nosaltres Galceran Cahors y dez Soler y a Joan Luys Cornet que anassem ab una embaxada al Ex.m señor loctinent general lo qual no trobarem en son palau per esser sen anat dit die fora de la present ciutat, y axi dits señors consellers a la tarda enviaren un verguer de sas magnificencias al dit S.or loctinent general pera demanar li hora, lo qual dona dita hora pera les set hores de vuy demati, y anats a dit S.or loctinent general per part de dits señors consellers li havem dit que los señors diputats havien enviada una ambaxada a dits señors consellers dient los que per lo die de vuy tenen determinat de juntar brassos y que en ells se havia de fer relatio dels negosis que occorrian en aquella casa y particularment de la presa del S.or diputat militar, y que dits señors consellers entenguessen de sa Ex.ia si la scriptura que per part de dits S.ors consellers havia aportada a sa Ex.ia lo S.or vezcompte de Rochaberti acercha de la intentada presa del S.or diputat militar, si li agradaria ho no, responguens que ell havia vista dita scriptura y que li havia paragut be, encara que en ella los diputats no asenyalaven en aqueix particular lo que per sa part farian, y que li paria seria be que los consellers entenguessen de dits S.ors diputats si aconsellant li los del consell firmas dita scriptura, lo que tindrian de fer dits diputats en aquest particular per sa part, y que per ell nos perdria que en aquesta ciutat y principat noy agues tota quietut y sosiego. — Los señors Consellers supplican a V.s SS. y m.s sian servits considerar lo que per sa Ex.ia es estat respost y la molta gana que amostre tenir en donar lo asiento qual conve en aquestos negosis, y que per lur part fassen com fins asi han ben acostumat y certifficar los de lur voluntat en lo que sa Ex.ia ha demanat en la resposta que ha feta, perque se acaben de asentar y rematar aquestas differentias.»

Segueix dita questio.

DIVENDRES XVIIIJ. — Dit die per lo noble don Phederich de Cabrera en Barcelona populat y mossen Perot Amat donzell domicilliat en Barcelona, de part dels señors diputats hoydors y

devuytena foren aportats als señors consellers un acte auctentich y una scriptura ho embaxada, los quals acte y scriptura per lo señor conseller en Cap fonch donat (1) a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational pera que aquelles continuas en dietari, y son com segueixen la una apres laltre — «Noverint universi Quod anno a nativitate domini millesimo quingentesim̃o nonagesimo primo die vero mercurii decima septima mensis Julii intitulata, in mei Ludovici Ruffet auctóritate regia notarii publici Barchinone & scribe majoris generalis principatus Cathalonie & testium infrascriptorum presentia, R.mus & admodum Ill.is dominus deputatus dicti generalis & dominus auditor compotorum militaris aliis absentibus, scilicet ecclesiasticus a consistorio & regalis a presenti civitate & vicarie Barchinone, & major pars decem & octo personarum, die vero vicesima prima novembris proxime lapsi ad negotium infrascriptum, inter alia juxta formam nove reformationis dicti generalis electarum, congregati in concistorio domus deputationis eiusdem generalis de & super captura Joannis Baptista Sorita, dixerunt declararunt anullarunt ach fecerunt & firmarunt omnia & singula contenta in quadam papirea scriptura per suas dominationes michi dicto & infrascripto notario & scribe tradita & de eorum mandato ibi per me alta & intelligibili voce lecta & publicata, que est thenoris sequentis — Los diputats y hoydors de comptes del corrent trienni y les personas de la devuytena nomenada de Sorita, vista la provisio feta per lo consell Real a 24 de nohembre *1590* y lo acte a 16 del corrent en declaratio y confirmatio de dita provisio fet per lo Ex.m loctinent general, ab lo qual ha declarat la captura que Joan Baptista Sorita feu en la persona de Hieronim Cardona esser nulla y contra constitutions del present principat per no haver dit Sorita hoyt sententia de excomunicatio com per dites constitutions es disposat, attes que per lo sobredit esta reparat lo rompiment de dites constitutions la observansa de les quals toca a dits diputats en la manera y forma per constitutions y capitols de cort lus es licit y permes Diuhen y declaren que la desliberatio que en dita devuytena es estada feta ab la qual fonch desliberat que dit Sorita fos pres y capturat per haver pres lo dit Hieronim Cardona, no havent hoyt sententia de excomunicatio y axi haver rompudes dites constitutions, la executio de dita

(1) Foren donats.

desliberatio per la qual dit Sorita fou actualment pres per un porter del general y portat en la casa de la diputatio esser estada nulla, y axi la revoquen tornant totes les coses en aso tocants en son primer estat com si fetas no fossen. — De quibus omnibus et singulis, dicti domini preffate congregationis mandarunt fieri & quibus intersit dari & tradi unum & plura publica consimilia instrumenta per me eundem notarium & scribam majorem, que fuerunt acta Barchinone & in domo deputationis jam dicti generalis, presente me dicto notario & scriba majore, et presentibus etiam dominis Ferdinando Oliver & Francisco Traginer domicellis Barchinone domicilliatis testibus ad hoch vocatis & asumptis Sig ✠ num Ludovici Ruffet auctoritate regia notarii publici Barchinone & scribe majoris generalis Cathalonie qui hech scribi fecit & clausit.» — La embaxada es del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y devuytena en haver rebuda la resposta de v. mag.^{s} contenint la que sa Ex.^{ia} lus havia donada, puix dijous a 18 de Juliol a la hora que reberen aquella teniam congregades les personas dels tres staments, los consultaren dita resposta perque millor resolguessen lo quels apparexia convenient fer per reparo y bona directio dels negosis occorrents sobre la captura del S.^{or} diputat militar, y per la major part de la dita congregatio fou resolt y aconsellat en effecte que attes havie sinquante y sinch dies que lo dit negosi durave ab gran gasto y dereputatio del general y de tota Cathalunya, puix lo S.^{or} virey havia respost que li agradave la scriptura per V. mag.^{s} ha ell tramesa, se aguardas tot aquest corrent mes de Juliol pera veure si sa Ex.^{ia} donaria conclusio en aquest negosi, per effecte y bona directio del qual rebran gran contento que V. mag.^{s} fassen ab sa Ex.^{ia} los bons officis tenen acostumat, y perque sa Ex.^{ia} sapia lo que dits señors diputats oydors y devuytena entenen fer conforme V. mag.^{s} per sa part han demanat, y axi ab mes brevedat puga resolres envien a V. mag.^{s} ab esta lo que han desliberat fer sempre y quant sa Ex.^{ia} haja fet les revocations y declarations en dita scriptura contengudes, y lo que per sa part faran es lo seguent — Attes que sa Ex.^{ia} ha revocat y anullat la captura provehida he intentada contra la persona del diputat militar y los procehiments per occasio de aquella fets, los diputats del general de Cathalunya oydors y devuytena per occasio de dita captura a vint y quatre de maig prop passat elegida, sobreseuhen per ara y per tostemps

les provisions executions y procehiments fets y desliberats en dita devuytena per occasio de dita captura.»

DIUMENGE XXJ. — Dit die de part dels señors consellers anaren mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barcelona domicilliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona a sa Ex.ia, y li aportaren lo acte y scriptura demunt incertats a la jornada de 19 que foren tramesas als señors Consellers per los señors diputats. Debats de la Diputacio.

DIVENDRES XXVJ. — Dit die de part dels señors consellers mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona anaren en Casa de sa Ex.ia y li digueren que tenint sempre los consellers de aquesta ciutat lo cuydado deuen de la quietut y sosiego della y de aquest principat, desijant que aquestas differentias y controversias tinguessen fi y assiento tornen a suplicar a sa Ex.ia sia servit fermar aquella scriptura li dona lo vezcompte de Rochaberti E per sa Ex.ia fonch respost li apparexia be la revocatio de la intentada captura del diputat militar attes que ja los diputats han determinat de sobreseura en tots los procehiments fets per raho de dita captura per ara y per sempre conforme la scriptura donaren E que essent aquest negosi de tanta importantia nos podia fer sens orde de sa magestat y que tenia vist lo que los brassos havian determinat en lo temps per tot aquest mes, altrament farian lo que per lur part los tocaria, y que de tot tenia scrit a sa magestat y solicitat per totas las vias ha ell possibles, y que la resposta y resolutio sperave per horas y que la Ciutat tenia ali embaxador per lo mateix y que ja vehian lo que tardaven a respondre li, y que no se que respondre y com a cavaler que entench tractar estos negosis ab molta lanesa, y pera mi nos perdra que en tot y per tot nos procure ys fasse tota la quietut y sosiego que convinga per lo be y utill desta ciutat y principat, y los Consellers faran lo mateix com confie de guiar ho del modo que milor convinga al servey de Deu y de sa magestat.

DISSAPTE XXVIJ. — Dit die anaren mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barcelona domicilliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona de part dels señors consellers als S.ors diputats, ylls digueren que los S.ors consellers lus feyan asaber com eran estats en Casa de sa Ex.ia ells matexos per embaxadors y li havian dit que fos servit voler fermar la scriptura que per part dels señors consellers li era Sobre dita questio.

estada aportada per lo vezcompte de Rochaberti acercha de la revocatio de la captura intentada de la persona del diputat militar E per sa Ex.ia nos es stat respost que li parexia be, majorment que los diputats havian senyalat fer lo que per lur part tocaria com havia vist ab la scriptura li havian ja dada, y que tambe digue que essent aquest negosi de tanta importantia nos podia fer sens orde de sa magestat, y que tambe havia vist que los diputats havien preffigit termini per tot aquest mes de Juliol y que ell havia enviat en cort y que estave sperant la resposta per horas, y que per sa part nos perdria ninguna cosa en que aquesta ciutat y principat estigues ab tota quietut y sosiego. — E per lo señor diputat ecclesiastich fonch respost que juntarian la devuytena y que en aquella representarian la diligentia que los señors consellers havian feta ab sa Ex.ia y de la resposta lus havia feta.

Nous incidents en id.

DIMARS XXX. — En aquest die los magnifichs señors consellers cap segon y ters (per estar ab indispositio de malaltia quart y quint) enviats a demanar, son anats en casa del S.or loctinent general lo qual han trobat en la quadra del terraple qui mira a mar, y apartats ha una part de la quadra fent apartar la demes gent, dix als magnifichs consellers com entenent ell les diligentias que los diputats feyan en pendre les cases pegades en la diputatio pera fer se forts y presidi de aquella casa com havian fet en los anys passats, ell havia juntades les tres salas y feta resolutio y determinatio de porrogar les audientias y anar sen fora desta ciutat a tenir les audientias, encara que alguns dels doctors del consell eran de parer devia procehir en castigar les insolentias y desatinos se feyan, pero que ell havia volgut procehir per la via mes llana que era porrogar les audientias en altre part, y perso los havia enviats a demanar pera dar los raho del que passave y que nou feya per descontentatio que tingues de la ciutat ni dels consellers E los magnifichs consellers per orga del magnifich conseller en cap, respongueren a sa Ex.ia dient y supplicant lo fos servit ans de posar en executio dita determinatio, voler considerar lo dany gran se faria no sols ha esta ciutat y poblats della pero als demes poblats y habitants en Cathalunya, y que axi lay supplicaven molt de veras fos servit en tenir hi lo compte y mirament que de ma de sa Ex.ia confiaven, que ells per sa part procurarien com sempre han procurat ab los medis possibles en ques remedien y assenten les diffe-

rentias, y de nou tornaran a pregar als diputats sian servits no moure cosa alguna en dits negosis, encara que hayr per part dels diputats los fou representat que los dies donats per los brassos se acabaven entre vuy y dema, y que nosaltres supplicassem a V. Ex.ia fos servit manar dar assiento en dits negosis fent nos entendre que passats aquells, per executio de la determinatio feta per los brassos los seria forsat haver de passar avant, y axi al punt V. Ex.ia nos ha enviats a cerchar enviam a supplicar a V. Ex.ia fos servit dar nos hora per explicar li dites cosas que per dits diputats nos fou ab embaxada enviat a dir, y sa Ex.ia respos «Ya vehen V. m. los desatinos que hazen que quieren con su rey plasos, digo que bien muestren los buenos entendimientos y juhizios que tienen, que haviendo ellos embiado su ambaxador a su magestat para supplicar ell remedio y la ciutad por su parte tantbien, no quieren aguardar la consulta de sa magestat que jo he embiado por assentar esse negotio, sino que quieren hazer alborotos y aser presidios en aquella casa y que haya dissentiones, y asi por no ver semejantes desatinos he determinado mudar les audientias y porque no se maravillen desso los he querido dar esta rason.» — E dits magnifichs consellers tornaren a supplicar altra volta a sa Ex.ia fos servit no causar tant gran dany ha esta ciutad que ells per sa part pregarien als diputats no moguessen ni fassen ninguns anantaments que agen de causar desgust a sa Ex.ia y del que entendran tornaran resposta a sa Ex.ia, y sa Ex.ia lus dix y respos — «Sta razon lus he dado ha sido por cumplir con la ciudad y para V. m. y no porque de mi parte los digan nada, de su parte aran V. m. lo que les paresiere» — y axi se despediren de sa Ex.ia y sen tornaren.

Prorogacio de la R.l Audiencia pera Perpinya.

Segueixen los debats de la Diputacio.

DIMECRES XXXJ. — Dit die fonch porrogada la audientia per lo Ex.m loctinent general pera vint de agost en la vila de Perpinya ho ali ha hont se trobara sa Ex.ia — Mes dit die de part dels señors consellers foren tramesos per embaxadors als señors deputats y devuytena los magnifichs señors Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barcelona domicilliat y mossen Joan Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona, los quals lus portaren una embaxa (da) del thenor seguent — «Recordantse los magnifichs señors consellers que la scriptura que donaren a sa Ex.ia a XXJ del present mes posave temps cert que era per tot lo present mes en lo sobresehiment dels procehiments ente-

nian V. S. y merces fer per occasio del negosi de la captura del S.or diputat militar, desliberaren lo dic de hayr enviar a sa Ex.ia per entendre sa voluntat, continuant lorde y bons medis havien tinguts per lo bon asiento de dit negosi, que en aquella matexa hora dit Ex.m S.or loctinent los envia a demanar anassen encontinent perquels tenia a comunicar un negosi, y com son anats y per fer asaber a V. S. y merces lo que ab dit Ex.m señor passarem de dit negosi y del que ab ells tracta, per ser cosa grave y que conserneix a tot aquest principat, de lur propri motiu y no per part de dit Ex.m señor han dat orde que ho fessem ab aquesta scriptura entendre a V. S. y m.s Y es que aribant en sa presentia los dix que ell havia entes les diligentias que los diputats feyan en pendre les cases que estan juntes a las de la diputatio pera fer se forts conforme havien fets los anys passats, y que per aso havia juntades les tres sales y que axi juntes havian feta determinatio y conclusio de porrogar les audientias encara que en dits consells hi havia agut differents parers, empero que ell havia volgut procehir per la via mes llana que era porrogar les audienties en altre part, y que perso los havia enviats a demanar per darlos raho del que passave E dits magnifichs consellers entenent quant gran dany seria a tot lo present principat y poblats en aquell y en particular a la present ciutat, y mal nom resultaria ques digues que un loctinent general de sa magestat sen anas per semblants actes, ab gran humilitat y encariment com convenia respongueren a sa Ex.ia y supplicaren que fos servit de no executar tal determinatio ho conclusio representant li los molts y grans inconvenients y danys irreparables sen seguirien, y que per lo contrari provehir hi ab altres remeys redundaria tot en servey de nostre señor Deu y de sa magestat, y ab aso han ajustat lo que tenian determinat de enviar a supplicar a sa Ex.ia los fes merce de tot lo compliment que de la sua ma speraven en lo dit negosi del S.or diputat militar promptament, y que ells no dexarien de intercedir y procurar que v. SS. y m.s no innovassen cosa alguna E dit señor loctinent general replicant y continuant lo quels havia dit, dix ab paraules de molt gran sentiment — «Ja vehen V.s m.s las cosas que hazen que quieren con su rey plasos por haver jo embiado y los diputados y V.s m.s a su magestat embaxadores a suplicar ell remedio y no querer sperar la consulta, de donde se collige buscan occasiones y que por no ver semejantes cosas

he determinado mudar las audientias» — E los dits magnifichs consellers vehent lo animo y voluntat de sa Ex.ia tant determinat, ab la major calor y fervor han pogut han tornat a supplicar a sa Ex.ia fos servit ferlos merce de sobreseura dita determinatio, y proseguir en lo tracte de bon assiento E dit S.or loctinent no respongue mes del que jals tenia dit per lo que los havia enviats a sercar, so es per dar los raho del que havia determinat, supplican perso dits magnifichs consellers per lo que ells y V.s SS. y m.s desijan la quietut y be de tot aquest principat y obviar a tots danys ques poguessen seguir, advertiran en tot y procuraran V.s ss. y m.s que nos fasse cosa que puga causar tant grans inconvenients com ab son bon consell y madur solen desliberar y fer en cosas de tanta calitat he inportantia, y per ara se serveschan no fer procehiments alguns pus que de la dilatio de la executio no pot resultar dany algu y entretant se sebra alguna cosa dels embaxadors de V. SS. y de la present Ciutat E dits magnifichs consellers per lur part no cessaran de intercedir y supplicar com han fet fins asi lo beneffici de aquest principat y ciutat.»

AGOST

DIJOUS I. — Dit die los señors consellers reberen una letra de sa magestat

Lletra del Rey sobre dita questio.

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona*

EL REY

Amados y fieles nuestros, Miquel Doms me dio vuestra Carta y dixo lo demas que traya en Commission y al deseo que teneys de que se compongan les cosas de la diputation, os agradescho y es muy digno de vuestro zelo y de la obligation particular que teneys de mirar por la pas y quietut publica desa ciudad y provintia y por todo lo que toca a mi servitio conforme a la confiansa que jo ago desa ciudad y deveys a la amor particular que le tengo Pero como las cosas de que se tracta son de peso y importantia que sabeys, y al presente con las armadas y ex-

cercitos que se levantan para beneffitio universal de la cristiandad me allo tant rodeado de graves occupationes, en ninguna manera he podido tomar resolution en estas como deseo, y asi con la voluntat que tengo de dar asiento en ellas procurare que se aga con toda la brevedad que huviere lugar como mas en particular lo scrivo a mi lugartinente general a quien dereys entera fe y credito, teniendo por cierto que entretanto atendereys por vuestra parte a que no se intenten alvorotos ni cosas que pueden perturbar la pas publica ni darme occasion de mejor sentimiento que dello quedare muy servido Data en St Lorenso a 27 de Julio M.D.LXXXXJ.

Yo El Rey

V.[t] Frigola vicecancellarius
V.[t] Comes generalis thesaurarius
V.[t] Tersa Regens
V.[t] Pellicer Regens
V.[t] Campi Regens
V.[t] Quintana Regens

Gassol secretarius.»

Segueix. E mes dit die per los señors consellers foren tramesos per embaxadors lo Sor Francesch de Altariba donzell en Barchinona domicilliat mossen Joatchim Setanti ciuteda honrat de Barcelona mossen de Argensola cavaler y mossen Phederich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona als S.[ors] diputats, estant ajuntats los brasos en aquest punt y anaren y entraren en dits brassos y aportaren y presentaren a dits señors diputats y als brassos la letra del Rey ja demunt incertada y una scriptura del thenor seguent — «Lo die de hayr enviaren los señors consellers a V. S. y a la devuytena del negosi de la intentada captura del señor diputat militar ab una criptura, una embaxada fent los asaber lo que sa Ex.[ia] los havia explicat de la desliberatio que havia feta ab conclusio de les tres salas de porrogar les audientias fora de la present ciutat y de que sperava per horas la resposta de la cort sobre dit negosi Vuy en aquest die los S.[ors] consellers han rebut dos letras la una de sa magestat laltre de mossen Miquel Doms embaxador desta ciutat sobre dit negosi, an nos donat la letra de sa magestat ab copia de un Capitol de la de mossen Miquel Doms sobre dit negosi pera que V. S. y m.[s] vejan la diligentia que se ha feta en procurar lo bon asiento de dit negosi, los señors consellers supplican

a V. S. y m.[s] sien servits desliberar sobre dit negosi lo que mes convinga al servey de Deu y de sa magestat y al beneffici desta ciutat y de tot lo present principat Y pus que de la dilatio nos pot seguir dany ni inconvenient algu pera la bona resolutio de dit negosi, y sa magestat nos ha feta merce de certifficar nos que ab diligentia manara donar hi conclusio, sien servits en lo entretant no innovar cosa alguna ni fer procehiments alguns» — Lo thenor del capitol de la letra de Miquel Doms mentionat en dita scriptura es com se segueix — «Y apres lo suppliqui fos de son Real servey fer merce a exa ciutat que per les contentions mogudas per la captura del diputat militar V. m. poguessen esser medianers y tercers entre lo mestre y diputats, y que essent de son real servey fer los sta merce quant humilment podia supplicave a sa magestat manas a sos ministres la expeditio entenent que aquella havia de esser en gran servey de nostre Rey y senyor y de sa magestat y quietut y sosiego de tot aquest principat Y lo disapte a les dos horas apres dinar ani a visitar als señors vicicanceller Regents Tersa y Quintana als quals suppliqui me fessen merce de donar conclusio ha estos negosis representant los convenia al servey de Deu nostre S.[or] y del Rey y sosiego de aquest principat, tots man dit ho faran y cada die ara uns ara als altres vaix a visitar, diu hen me lo mateix Crech jo que lo negosi del S.[or] diputat va aqui prenent asiento, asis donaran pressa que tinga conclusio y la scriptura que lo mestre ha enviada ab un correu parti de aqui als vint en la nit y ariba asi als vint y quatre, es la que v. m. man tramesa, pero com asi apres de haver legides les cartes y altres papers en consell ha de anar y tornar la consulta de St Lorenso, tardas molt que pera la conclusio dels negosis es molt danyos y ha estos señors regents los ha paragut son estats molt precipitats en la diputatio en lo temps han donat al S.[or] virey pera respondre» — E per mossen Luys Ruffet notari publich de Barchinona y scriva major del general de Cathalunya estant ali los señors diputats y brassos junts en la sala gran de la diputatio, fonch legida dita letra de sa magestat y embaxada Per dit Francesch Altariba fonch dit de paraula que de part dels señors consellers supplicaven a sa senyoria y merces que volguessen remediar dit negosi de manera que fos servey de Deu y de sa magestat y sosiego desta ciutat y de tot lo present principat en la milor manera que convinga, guardant sempre en tot y per tot nos segueschan scandols

E per lo S.[or] diputat ecclesiastich fonch respost — «Nosaltres havem vista y hoyda dita letra y agrahim molt als señors Consellers la merce nos han feta de comunicar nos aquella, y asi se tractara en los brassos pus estan junts y procurar se ha de donar hi lo asiento que milor se puga al servey de Deu y de sa magestat y bon repos y tranquilitat desta ciutat y de tot lo principat.»

Bassi de las animas de Sta Maria de la Mar: diferencias entre los capellans y los obrers.

DISAPTE IIJ. — Dit die vingueren en Casa de la Ciutat y en la instantia del consell de trenta hahont eran los señors consellers primer segon ters y quart (per absentia del quint lo qual estave malalt) lo noble don Grau Alentorn en Barchinona populat mossen Miquel Amat donzell en Barchinona domicilliat mossen Phederich Roig y dez Soler mossen Pau Moradell ciutedans honrats de Barcelona y mossen Gaspar Montaner mercader ciuteda de Barcelona obres lany present de la ysglesia parrochial de sancta Maria de la mar, y asentats en lurs lochs conforme a cada hu pertanyia, per lo noble don Grau Alentorn lus fonch dit y explicat que ells venian aqui com ha obres que eran de la ysglesia parrochial de S.[ta] Maria de la mar pera representar a sas magnificencias lo inconvenient era en aquella ysglesia per lo que no si deyan officis ni missas, per las differentias eran entre los capellans de aquella ysglesia y los obres acercha del bassi de les animas, y que ells havian recurregut al R.[m] bisbe de Barchinona com a prelat y per esser cosas que tocaven a la ysglesia y en sa diocesis perqueu manas remediar, y que encara que los capellans de dita ysglesia pretenguessen que los obres eran excomunicats ells tenian parer de molts canonistes y theolechs que no eran excomunicats, y vist que ab sa senyoria R.[ma] no han pogut trobar lo medi que conve pera que dit negosi se remedias, venian a suplicar a V.[s] mag.[s] com a pares de republica y per lo que tenen obligatio de mirar hi volguessen esser part perque aquest negosi se remedie, com sia cosa que importa tant dexar de dir los officis divinals y suffragis y que com es dit tenim parer de moltes personas doctes y en scrits que no som excomunicats, les quals scriptures dexam a V.[s] mag.[s] per que aquellas miren ho fassen mirar per lus advocats E per lo señor conseller en cap fonch respost que ells desijaven posar en dit negosi tot sosiego y quietut y que ses merces procurassen de aportar tots los papers y procehiments se eran fets axi per una part com per altre, que vists aquells per

los advocats de la ciutat procuraran ab diligentia de ajuntar doctors axi en canones com theolechs y entendran y veuran lo ques podra fer acercha de aquest particular.

Presa de una nau de forments en virtut del privilegi.

DIUMENGE IIIJ. — Dit die ariba en la present platge la nau de Joan Pau Serra Ciuteda de Barchinona ab la qual era anat mossen Joseph de Bellafila donzell en Barchinona domicilliat y mossen Gaspar Massaguer chirurgia per orde dels S.ors consellers ab molta altra gent a la Ampola, ha hont se entenia que carregave una nau de forment y axi prengue de fet la nau de T. Gili patro de Calders den Estarach, la qual porta presa en la present platje en virtut del privilegi concedit a la present ciutat per los Reys passats de gloriosa memoria vulgarment dit *vi vel gratis*, y fonch la presa desta manera segons per la relatio de Joan Pau Serra capita de aquella se entengue, y fonch que dimars mes prop passat essent aribada dita nau de Joan Serra en la Empola prop de cap Roig y havent dat fondo en part que no pogues rebre dany, enviaren la barcha de la ciutat a la nau del dit Gili y enviaren a dir al Capita Gili que vingues ali en la nau den Serra, y axi vingue y com fou dins dita nau li digue dit Bellafilla que havia de seguir a pena de mill ducats, y dit capita Gili feu molta recistentia de paraula y al ultim digue que seguiria, y axil ne dexaren tornar a la sua nau y en apres lo endema que era dimecres se entengue que dit Gili havia enviat un correu a la ciutat de Tortosa, y vingueren lo dijous un mercader genoves ques diu ..... y un commissari Real y un procurador y un notari y donaren moltas requestas dient que era blat del Rey y que nol podien pendre, y tambe posaven penas a dit capita Serra en que donas tot lo socorro que pogues a la nau de dit Gili, y per dit capita Serra fonch respost que ell no podia servir a dos señors y que ell era vingut per orde de la ciutat de Barchinona y essent axi no podie ell valer ha altri, y estant axi vehent que lo temps era bo se digue al S.or Bellafilla que miras que lo temps reffreschave y que era bon temps, y axi dit S.or Bellafilla digue a Francesch Mares que anas ab la barcha de la ciutat a dir al capita Gili ques posas a punt y que seguis, y dit capita Gili li feu de resposta que tenia pena de deu mill ducats del Rey que no seguis y que fes son viatge y per lo que tenia los offitials Reals dins la sua nau nols podia seguir, y vent dits Bellafilla y Massaguer lo que passave manaren a dit capita Serra que posas la sua nau a punt de pelea lo qual en la matexa hora

posa a punt deu pessas de artilaria a la banda ha hont estave dita nau del capita Gili perque si no volgues seguir los poguessen batre y fer venir per forsa, y fet axo determinaren ells matexos dits Bellafilla y Massaguer de anarhi ab la barcha de la ciutat com de fet y anaren y essent ali lo capita Gili de paraula feu molt gran recistentia en no voler hobeyr al que lo S.[or] Bellafilla volia fins que los mariners li digueren a dit capita Gili que ells no volian morir ni pelear contra la gent de la ciutat de Barcelona y que per servir a genovesos nos volien ells lansar a perdre Y vist per dit Capita Gili que no tenia remey determina de seguir, y axi dit mossen Bellafilla posa gent de la gent de la nau den Serra a la dita nau del capita Gili que foren set ho vuyt mariners, y tambe dit Masaguer ab un criat seu y un porter dels qui anaven ab lo commissari qui era vingut ali lo requeriren que restas ali y lus fes acistentia, y axi resta y vingue ab ells fins asi en Barcelona.

Prosseguei- xen los debats de la Diputacio.

DIMARS VJ. — Dit die los señors consellers en cap segon y ters per indispositio y malaltia del quart y quint acompanyats de molts offitials, anaren en Casa de sa Ex.[ia] lo qual trobat personalment en una cambra gran de sa casa que trau finestra al carrer Ampla, per lo señor conseller en Cap li fonch dit — «Ex.[m] señor, asi som vinguts a V. Ex.[ia] pera entendre de V. Ex.[ia] la crehensa que sa magestat scriu als Consellers y consell de la present Ciutat donen a V. Ex.[ia]» — E per dit loctinent general explicant aquella, dix com sa magestat restave molt servit de les diligentias que ses merces havian fetas ab son bon modo en procurar lo asiento que conve ab lo negosi que concorre dels diputats, y que ell ne ha rebuda particular merce y la rebia sempre que per medi de ses merces pendrie tot asiento que mentres que ell en esta provintia y principat a son carrech axi que la terra no sia agravada ni sa magestat no reste lese ni prejudicat en sa jurisdictio, y axi supplique a ses merces vullan tenir la ma en dit negosi com fins asi han fet posant los medis que per la bona directio de dit negosi convindran de la qual cosa sa magestat restara molt servit E los dits S.[ors] consellers per orga del S.[or] conseller en cap respongueren que la ciutat per sa part fara totas las diligentias que pora y aplicara tots los medis que pera dit effecte seran necessaris, y axi supplican a V. Ex.[ia] se servescha no mouras de la present ciutat perque les audientias ab la absentia de sa Ex.[ia] y ab la occasio de la dita

porrogatio nos transferescan en part alguna fora de la present ciutat perque la present ciutat no reba tant gran dany y pesar qual rebria si tal mutatio se seguia E lo dit señor loctinent general respongue que sobre aso ha consultat ab sa magestat y quant haura rebuda la consulta de sa magestat, si alguna cosa y haura de nou per la qual se age de consultar ab ses merces los manara avisar.

DIMECRES VIJ. — Dit die per don Miquel Angell Mijavila en Barchinona populat y mossen Perot Amat donzell de part dels S.ors diputats y dels brassos fonch aportada la present embaxada als S.ors consellers, los quals foren trobats en la instantia del consell de trenta, la qual es del thenor seguent — «Tots conformes son de parer y aconsellen als señors diputats ques responga a la carta de sa magestat, y la devuytena del negosi de la captura intentada contra lo S.or diputat militar ordene esta resposta y apres se lige en general congregatio de brasos, y quant sia aprobada per ells se comunique als S.ors consellers y lo que scriura se fasse asaber al S.or loctinent general perque pugan scriure del mateix negosi en conformitat dels señors diputats y per los altres caps de la dita propositio» — E mes dit die per don Miquel Angell Mijavila en Barcelona populat e mossen Perot Amat cavaller de part dels señors diputats y devuytena fonch portada una letra de sa magestat dirigida als señors diputats y una minuta de altre letra en resposta de dita letra feta per part dels diputats a sa magestat, les quals copias foren dadas als señors consellers en la instantia del Consell de trenta y en apres per lo S.or conseller en Cap foren donadas a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational pera que aquellas continuas en lo dietari y son com se seguexen la una apres laltre. Sobre lo mateix negoci.

«A los R.do in Xpo padre, venerables nobles y amados nuestros los diputados del general y personas de los tres brassos de nuestro principado de Cathalunya

EL REY

R.do in Xpo padre, venerables nobles y amados nuestros No puedo dexar de tener mucha causa de marivilar me que haviendo me mi lugartiniente consultado las differentias que corren y procedimentos que se hazen, y vosotros enviando me sobre Carta de sa Mag.t als Diputats, acerca dita questio.

sto a Gualbes de Corbera y yo hoyendo le, entiendo que quereys intentar de passar adelante en cosa alguna ni menos en senyalar terminos para la execution de vuestras dezliberationes sin aguardar mi respuesta y resolution, que si asi fuesse (lo que no puedo creher de provintia tant fiel y a quien con tanta razon amo) no podria dexar de causar me mucho sentimiento y a vosotros nota de lo que es indigno de tant buenos vassallos, y pues se que siempre lo aveys sido y os pretiays tanto desto, y las causas de no haver podido tomar resolution en estas cosas son tantas y tant graves como lo entendereys de mi lugartiniente general, os encargo y mando que dando le entera fee y credito os aquieteys sin innovar cosa alguna como de vosotros confio pues en breve procurare de tomarla y de proveher en todo lo que mas convenga a mi servitio y al beneficio universal desse principado Data en S.t Lorenso a XXVIJ de Julio M.D.LXXXXJ. = El Rey = Gassol secretarius = V.t Frigola vicecancellarius = V.t Comes generalis thesaurarius = V.t Tersa Regens = V.t Pellicer Regens = V.t Campi Regens = V.t Quintana Regens.»

Resposta dels Diputats al Rey.

«S. C. R. Magestat

En molt gran merce tenim la que V. magestat nos ha feta de haver hoyt a Gualbes de Corbera com ab la carta que V. magestat nos feu merce de manar scriurens als vint y set de Juliol havem entes, y juntament lo cuydado que te de ques donas asiento als negosis que tant importen a la quietut de aquest principat, lo que es molt conforme a la confiansa que tots havem tingut sempre de rey y S.or nostre tant xpia y que en tota occasio ha amostrat amar nos, y havem sentit com es raho que obliga a nostra fidelitat les occasions de negosis graves que a V. magestat han impedit no pogues pendre breu resolutio axi per los molts inconvenients que poden resultar de estar les cosas mes larch temps en aquestos termens com per la pesadumbre que les occupations que V. magestat senyala li poden causar, les quals tenim nosaltres de ordinari devant los uls pera desviar totas occasions que a V. magestat per nostra part poguessem donar la, y per sta raho sofrim y calam moltissims agravis que a tots los poblats de aquest principat fan ministres de V. magestat en notoria contrafactio de les constitutions privilegis de la

terra lo que no es stat possible dissimular Esta ja comes per la forma de capitols de nou redres que V. magestat es stat servit fermar en les ultimas corts a distintas y differents devuytenas les quals ab molta maduresa van tractant los negosis de sa commissio — Attenent en tot al servey de Deu y de V. magestat la intentio dels quals estam molt certs es y sempre sera que nostras constitutions privilegis y leys sien per sos ministres a la letra observada com per V. magestat per sa benignitat y clementia son estades jurades, y perque com diem a V. magestat nosaltres per los negosis occorrents tenim ja feta electio de personas que per sa obligatio van procurant ab tota diligentia lo reparo destos agravis per lo medi que ha aparegut de menys dilatio y mes conforme als usos y stils antichs y moderns de aquesta casa, y no ab la intentio de algunas personas de haver interpretat lo que es stat bon zel solicitut y cuydado de que breument se asentas lo que restave a son carrech y obligatio, supplicam perso humilment a V. magestat sia de son real servey manar a son loctinent general y done conclusio ab la brevedat possible conforme a constitutions y capitols y actes de cort desta casa E los que miran estas cosas de mes cercha vehem quant importa al servey de Deu y de V. magestat y quietut de aquest son principat que breument se reparen y remedien.»

Continuan los debats.

DIJOUS VIIJ. — Dit die de part dels señors consellers anaren mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barcelona domicilliat y mossen Luys Cornet ciuteda honrat de Barchinona als señors diputats yls portaren una embaxada juntament ab una copia de la letra scrivian los señors consellers a sa magestat, y es dita embaxada del thenor seguent — «Los magnifichs S.ors Consellers havent feta la resposta a la letra que de sa magestat tenian rebuda, ans de cloura aquella per correspondre al ques deu ha esta casa han volgut primer amostrar aquella a V. SS. y axi nos han manat que portassem asi a V. SS. copia de la dita letra pera que legissen aquella y la miren perque vista aquella por V. SS. la pugan cloure y enviar, y es del thenor seguent — «S. C. R. magestat — Per la molta merce y favor que ab la letra de V. magestat de 27 del passat havem rebut besam les Reals mans a V. magestat y de la confiansa que te del zell que en totes les cosas del servey de V. magestat professam, y com esta obligatio vaje sempre acompanyada ab tanta voluntat y amor, tindra V. magestat per cert quens pesa en extrem que

asi age agut occasio per formar esta contentio ab lo loctinent general de V. magestat y sos ministres, majorment entenent que no es stada may la intentio dels diputats sino de deffensar per los medis que los es permes les constitutions de aquest principat capitols y actes de cort privilegis usos y estils del general, los quals V. magestat y los serenissims Reys de Arago predecessors de V. magestat per sa benignitat y clementia han jurat y manat als diputats servar y guardar aquells hoynt per en aso sententia de excomunicatio, y axi se pot be creure que lur intencio no es stada preffigir temps al loctinent general sino supplicar lo que per tot lo mes de Juliol manas respondre a lo que se li havia supplicat per lo que la dilatio causa grandissims danys y gastos al general, supplicam perso molt humilment a V. magestat sia servit manar que ab la brevedat possible se prenga resolutio en lo assiento de aquest negosi y de la manera que convinga al servey de Deu de V. magestat y tot al beneffici de aquesta provintia y que les constitutions capitols y actes de cort y privilegis della y usos y estills de aquest general resten illesos Ab quens fara V. magestat major merce de lo que sabrem encarir per lo molt que desijam la pau y quietut publica y veure V. magestat relevat de semblants pesadumbres y cuydados. Guarde nostre S.^or^ per molts anys la S. C. R. persona de V. magestat ab tota felicitat y augment com los vassals de V. magestat desijam y la xpiandat ha menester De Barcelona a VIIJ de Agost M.D.LXXXXJ.» — «Semblantment nos han manat que representassem a V. SS. com ells havian vista la letra que per part de V. SS. sels era aportada, y que vista aquella y fet sobre de ella lo discurs convenient ha paragut esser tal qual se sparave, sols en ella se trobaria una paraula la qual poria esser que seria danyosa en la directio del negosi que es en la que diu «conforme los usos y estils antichs y moderns» per quant us y estil nos pot dir de cosa que no sia antiga y axi par que sa magestat se poria sentir de que se digues que en exa casa se fessen usos y estils moderns, y axi aparent a V. SS. poria dir «conforme los usos y estils» dexant «antichs y moderns» y les ultimas paraules que comensan «que los qui miran estas cosas de mes cercha» perque son superflues y que cominen que si sa magestat nou fa y remedia se succehiran danys y inconvenients, perso si a V. SS. parra se porian levar» — Aso se ha advertit per la molta voluntat tenen de ajudar en tot lo que con-

vinga al bon succes de dit negosi E los demunt dits embaxadors tornaren la resposta de dita embaxada al S.^{or} conseller en Cap en sa casa Per lo qual fonch refferida a mi Monserrat Riera notari y scriva rational manant continuas aquela en dietari del modo ques segueix — «Los señors diputats y hoydors de comptes absent lo hoydor Real han feta legir dita embaxa (da) y la copia de la letra que los S.^{ors} consellers han scrita a sa magestat, y hoydas ditas scripturas digueren que besaven les mans a sas magnificencias de la merce quels havien feta y que de lur ma speraven axi en esta occasio com en les demes y que la dita letra estave ab aquel compliment com de lur ma se sperave, y que los advertiments en la dita embaxada contenguts los agradaven quels ho tractarien y procurarien se remediassen y que de lur part diguessen als señors consellers que ab brevedat manassen despedir lo plech perque lo correu estave pera pertir.» — E mes dit die de part dels señors diputats vingueren en casa del señor conseller en cap segons que per aquell fonch refferit a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational per dit señor conseller, per ambaxadors mossen Hieronim dez Bosch y mossen Pera Amat cavallers en Barcelona populats y li digueren de paraula que los señors diputats havian vistas y fetas veure ditas scripturas que per part dels señors consellers lus eran estades enviades, y quels havia agradat y estave molt be, y que ells farian remediar totes aquellas paraules que ab la dita embaxada lus eran estades advertidas y quels besaven les mans de la bona diligentia havian tinguda y que procurassen ab diligentia en despedir lo plech.

DILUNS XVIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent acercha dels negosis concorrien de la diputatio y porrogatio de la audientia, y fonch desliberat se fes embaxada al S.^{or} loctinent general y supplicar lo fos servit de no voler porrogar altre vegada la audientia. Segueix dit negoci.

DIMARS XX. — Dit die anaren los señors consellers en cap segon y quart per indispositio y malaltia del ters y quint acompanyats de molts officials de casa, en Casa del señor loctinent general lo qual trobaren en sa casa y ha una instantia qui mira al carrer Ample E per lo señor conseller en cap li fonch dada una embaxada en scrits la qual es del thenor seguent — «Ex.^{m} señor Lo consell general desta ciutat ha desliberat sia feta embaxada a V. Ex.^{ia} supplicant a V. Ex.^{ia} sia servit sobreseure Idem

en la porrogatio y exida de la audientia y consell Real de la present ciutat y en tots procehiments, fins a tant sia asentat lo negosi de la contentio del diputat militar, y tambe ha desliberat se enbie a dir als diputats y devuytena que no fassen en lo entretant procehiments alguns, y pera tractar y apuntar dit asiento dit consell ha feta electio de setze personas pera que juntament ab los consellers miren y tracten y apunten dit asiento supplicant a V. Ex.ia sia servit per no fatigar a V. Ex.ia anomenar algunas personas, o, persona ab les quals dits consellers y setzena pugan com a medianers tractar y apuntar lo que convindra per la bona directio y asiento de dit negosi, y axi supplicam nosaltros a V. Ex.ia sia servit fer esta merce ha esta ciutat confiant que nostre S.or Deu nos fara merce de donar bon asiento en aquest negosi per medi de V. Ex.ia» — E legida per sa Ex.ia dita scriptura fonch respost — «Jo desijo molt condecendre en lo que per part de la ciutat me es supplicat, y certiffic a V. m.s que lo señor diputat militar y totes les personas estan retirades en la diputatio poden liberament anar a ses cases y pasejar, que per mi ni per la justitia no serà procehit ni innovat cosa alguna que primer no avis y do complida raho a V. m.s y que per mes facilitar lo bon asiento de dit negosi porrogare deu dies mes del que havia preffigit perque en lo entretant se procure lo bon asiento de dit negosi y en aquest temps no innovare cosa alguna sens donar raho primer a V.s m.s , y vuy per tot lo die jo tornare resposta a V. m. en lo cap me han senyalat de la nominatio de persona ho personas pera tractar dit negosi.» — E mes dit die de part del señor loctinent general vingue en Casa del señor conseller en Cap mossen Sebastia Costa scriva de manament, y digue que sa Ex.ia havia nomenat per sa part per tractar estos negosis de la diputatio al magnifich micer Miquel Cordelles Regent la Cancellaria de sa magestat.— E mes dit die de part dels señors consellers per mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell en Barchinona domicilliat y mossen Joachim Setanti cavaller fonch portada als S.ors diputats y devuytena una embaxada en scrits la qual es del thenor seguent — «Lo consell general de la present ciutat ha desliberat sia feta embaxada per los señors consellers acompanyats de promens ha sa Ex.ia, supplicant lo sia servit sobreseura en la porrogatio y exida de la audientia y consell Real de la present ciutat y en tots procehiments, fins a tant sia asentat lo negosi de

la contentio de la captura intentada del S.or diputat militar y per no fatigar a sa Ex.ia sia servit nomenar persona ho personas ab qui dit negosi se puga tractar, y tambe se ha desliberat se envias embaxada a V. SS. y m.s y supplicar que no facen en lo entretant procehiments alguns, y per tractar y apuntar dit asiento dit consell ha feta electio de setze persõnas pera que juntament ab los consellers miren tracten y apunten dit negosi Los señors consellers han feta dita embaxada a sa Ex.ia lo qual ha respost desiia condecendre ab lo que se li ha supplicat tornant a certifficar a dits magnifichs consellers que lo S.or diputat militar y totes les persones stan retirades en la diputatio poden liberament anar a ses cases y pasejar, que per ell y per la justitia no sera procehit ni intentat cosa alguna que primer no avis y do complida raho a dits señors consellers, y que per mes facilitar lo bon asiento de dit negosi porrogara deu dies mes del que havia preffigit perque en lo entretant se procure lo bon asiento de dit negosi y que en aquest temps no innovara cosa alguna sens donar raho primer als señors consellers, y que vuy per tot lo die tornara resposta als señors consellers en lo cars que se li ha supplicat de la nominatio de la persona o, personas, y apres ha enviat a dir que feya nominatio de la persona del S.or Regent Perso los magnifichs señors consellers per executio de dita desliberatio representan dites cosas a V. SS. y m.s supplicant sien servits acceptar la offerta de sa Ex.ia de anar sen tots en lurs cases y en lo entretant se tractara del bon asiento de dit negosi, ni fassen ni innoven procehiments alguns.»

Proroga-cio de la Audiencia pera Tortosa.

DIMECRES XXJ. — Dit die fonch porrogada la audientia pera deu del mes de setembre propvinent pera la ciutat de Tortosa, ho en la ciutat vila ho loch ha hont se trobaria lo Ex.nt loctinent general. — E mes dit die per los magnifichs señors Joseph de Bellafilla donzell he mossen Joan Dusay ciuteda honrat de Barcelona, de part dels señors diputats he devuytena fonch aportada als señors consellers una embaxada com se segueix —

Debats de la Diputacio.

«Los señors diputats hoydors y devuytena agrahexen molt a V.s mag.s lo quels han fet asaber a vint del present mes per los señors Galceran Cahors he Joachim Setanti, y lo bon cuydado y solicitut que V.s mag.s y lo consell general de la present ciutat tenen y han tingut en procurar de asentar lo negosi de la captura intentada en la persona del S.or diputat militar per la reintegratio de son agravi tant notable fet al general y a tot

lo principat, lo que es conforme a la confiansa que sempre han tinguda y tenen de V.s mag.s , y axi la rebran que V.s mag.s y la setzena elegida se posen per continuar lo tracte en dit negosi com entenen que ab tant bon medi no pot dexar de tenir lo fi y exit que mes conve al beneffici de tota aquesta terra Y quant aparega a dits diputats hoydors y devuytena per acistir a les personas ques fara dit tracte, anomenaran persona ho personas que estigan molt al cap de dit negosi, dient a V.s mag.s que no innovaran cosa alguna que primer no avisen y donen complida raho a V.s mag.s , certifficant los que com ab altre embaxada feta a XV de Juliol proppassat se respongue que lo señor diputat militar ni altres cavallers que estan y acistexen en la casa de la deputatio axi com no han estat ni acistit sino tant solament per la directio que conve per los negosis y affers de la deputatio, axi ho continuaran.»

Sobre lo mateix.

DIJOUS XXIJ. — Dit die vingueren en casa de la ciutat y en la instantia del consell de cent ha hont estaven los señors consellers y setzena anomenada per lo asiento de la captura del diputat militar y lo negosi de micer Puig y de Guillem T. contra dels Inquisidors de part dels señors diputats y devuytena, mossen Perot Amat y mossen Joseph de Bellafilla donzells y digueren a dits señors consellers y setzena que los señors diputats y devuytena havian nomenat per lur part la persona de mossen Francesch Cosma Fivaler ciuteda honrat de Barcelona pera que tractas de part dels señors diputats y devuytena dit negosi. — E mes dit die de part dels señors consellers y setzena per los S.ors Francesch Argensola y Alexandre Cordelles cavallers en Barchinona populats fonch aportada als señors diputats hoydors y devuytena una embaxada com se segueix — «Los magnifichs consellers y setzena elegida per lo consell general de la present ciutat, han rebut gran contento lo que per part de V. SS. y m.s lus han refferit de paraula y en scrits lo die passat los magnifichs mossen Joseph de Bellafilla donzell y Joan Dusay ciuteda, per quant ab aquella han entes la diligentia y cuydado tenen qual conve per lo beneffici de aquesta ciutat y principat en la bona directio y asiento del negosi de la captura intentada de la persona del S.or diputat militar, y en particular en lo cap en ques son aderits a la voluntat y parer y determinatio del consell general desta ciutat que en dit negosi no se innovas cosa alguna que nos do complida raho als señors

consellers, lo que ha donat occasio y animo a dits señors consellers y setzena de advertir y a V. SS. y m.s supplicar que accepten lo que per dits señors consellers los es stat supplicat, que lo señor diputat militar cavallers y altres personas que stan en aquexa casa per la bona directio de dit negosi sen vajen a ses cases, pues no obsta que noy pugan tornar y acistir totes les horas que vullan y despedir la gent de servey diuen que tenen ab tant excessiu gasto pus V.s ss. y merces tenen per poder se servir tants offitials de la casa asalariats, y lo condecendre en dita nostra voluntad es cert no esser en dany ni prejudici de la auctoritat del general, y aso ses advertit per quant se te per molt cert que aquest acte sera molt bon principi y directio perques vinga a la conclusio del bon asiento de dit negosi axi com conve al beneffici de la present ciutat y principat y per V. SS. y m.s y nosaltres es desijat, supplicant los tambe que quant scriuran tant a sa magestat com a son embaxador sien V. SS. y m.s servits comunicarho ha esta ciutat offerint dita ciutat fer altre tant perque se scriga ab conformitat. — E mes dit die de part dels señors diputats oydors y devuytena per mossen Perot Amat y mossen Joseph de Bellafilla donzells en Barcelona domicilliats fonch aportada als señors consellers y setzena los quals estaven ajuntats en la instantia del consell de cent, una scriptura ho embaxada del thenor seguent — «Los señors diputats oidors y devuytena elegida per lo reparo del agravi fet en aquesta ciutat y principat en la captura intentada en la persona del señor diputat militar, ha entes del que per part de V.s mag.s y m.s los han refferit en una scriptura en lo die present, mossen Francesch Argensola y mossen Alexandre Cordelles que V.s mag.s y m.s no estan ben informats del que conve al beneffici y bona directio dels negosis occorrents, pus los apar no ser dany ni prejudici de la auctoritat del general que lo S.or diputat militar cavallers y altres personas que stan en aquella casa per la bona directio de dits negosis sen vajen a ses cases lo que seria la total ruhina y dany del bon succes y exit ques desija, y es evident senyal de que es gran inconvenient perque desdel primer die ques mogueran estas contentions ha procurat aso sa Ex.ia una y moltes vegades y lo mateix procurava tambe don Manrique de Lara en les contentions passades lo que may a paragut ques devia fer, y axi suppliquen a V.s mag.s los fassen merce de passar avant en lo negosi y procurar ab la brevedat possible si

done la conclusio que conve al beneffici de aquesta ciutat y principat ques lo que tots desijam, offerint se sempre de tenir la correspondentia que sta casa ha tingut ab aquexa, y axi en lo que importara que v.s mag.s y m.s entengan del que scriuran a sa magestat los ho faran asaber y advertexen a V.s mag.s y m.s que ha apparagut ser inconvenient que en aquexa setzena entrevinga mossen Alexandre Cordelles essent fill del S.or Regent al qual esta comes dit negosi per part de sa Ex.ia, per no parer be que lo fill sia medianer en negosi que lo pare tracte com a part.»

Segueixen los debats.

DISAPTE XXIIIJ. — Dit die segons me refferi a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational, mossen Hieronim Antich Canyelles scriva major del consell, anaren de part dels S.ors consellers y setzena mossen Francesch de Argensola cavaller mossen Monserrat Lavaneres mercader mossen Hieronim Ollers notari de Barchinona y ..... Pujades gerrer tots de la setzena juntament ab micer Jaume Pineda y micer Miquel Sarrovira advocats ordinaris de la ciutat, a casa del magnifich señor micer Miquel Cordelles Regent la cancellaria de sa magestat y li aportaren las dos scripturas que era estada aportada a sa Ex.ia per lo vezcompte de Rochaberti (acercha de la revocatio de la captura del diputat militar y asientos dels negosis de la deputatio pera que firmas aquelas) pera que sa senyoria fos servit voler la remirar y fos servit voler procurar ab sa Ex.ia las firmas. (1) E per lo magnifich señor Regent fonch dona (da) una scriptura a dits Francesch de Argensola y altres del thenor seguent — «Diu sa Ex.a que te orde de sa Magestat de partir se de asi ab los consells sens altra consulta y axi ho certiffica als S.ors consellers Y tambe digue que declarant los señors deputats y devuytena la letra que los brassos respongueren a sa magestat sobre lo sobresehiment, y scrivint li y supplicant lo que dins un temps convenient mane dar asiento en les pretentions de la deputatio de manera que sos privilegis y capitols de cort los sian guardats sens lesio, que sa Ex.ia allargaria la partida fins tingue altre orde de sa magestat y que altre cosa no esta en sa ma.» — E mes dit die essent mossen Francesch Cosme Fivaler en la instantia del consell de cent ha hont era vingut per part

---

(1) Sens dupte per lleugeresa del qui redactá esta cláusula, se nota en ella una falta de concordancia, que 'ns limitém á advertir, puix fácilment la esmenará 'l lector.

dels señors diputats y devuytena ha hont estaven junts los S.ors consellers y setzena, per dits S.ors consellers li fonch donada una scriptura pera que aquella aportas als señors diputats y devuytena y es del thenor seguent — «Los señors consellers y setzena lo die de hayr, feta molta discutio sobre lo assiento del negosi, apres de haver hoyt a V. m. y a dos magnifichs advocats de la diputatio, resolgueren que quatre personas de dita setzena una de cada stament ab dos advocats de la ciutat, anassen encontinent al S.or Regent y li donassen les dos scripturas que per dits señors consellers dies ha foren tramesas a sa Ex.ia sobre dit negosi yll supplicassen fos servit pus havia paragut be a sa Ex.ia la scriptura que los señors diputats havian ordenada, que sa merce procuras ab sa Ex.ia que la firmas, y si difficultats y havia que fos servit dir las perques pogues procurar lo bon asiento de dit negosi, lo señor Regent respongue que ell ho tractaria ab sa Ex.ia y tornaria resposta, la qual ha tramesa vuy y es la que esta continuada ab la scriptura ques dona a V. m. comensant «Diu sa Ex.ia» En la qual mostra lo S.or Regent que sa Ex.ia no pot mudar lorde de sa magestat ab que mana que sens altre consulta sen vaje de la present ciutat ab les audienties E estant vuy nosaltres tractant de dit negosi, los señors consellers son estats enviats a cerchar per sa Ex.ia ylls ha llegida una carta de sa magestat la qual havia rebuda vuy a mig die per correu dit petit, ab la qual li mana que si al temps de la rebuda de aquella no sen era anat y los diputats no havian pres algun temps competent, que sen anas sens altre consulta Tots nosaltres pregam a V. m. sia servit representar als señors diputats y devuytena que com a tant zelosos del beneffici publich consideren quant importa a la reputatio desta ciutat y de tot lo principat de Cathalunya que nos fasse un tant mal exemplar que lo loctinent general y audientias sen vagen desta ciutat Y que pendre algun breu y competent temps pera tractar y asentar dit negosi no pot causar dany, y quels fassen merce de avisar nos ab la diligentia y brevedat possible de lur voluntat, certifficant a V. m. que ultra del que dit señor Regent ha continuat en dita scriptura dix de paraula a les personas que foren tramesas de la setzena que no podia sa Ex.ia dexar de anar sen, sino ques prengues alguns temps breu que fos sis mesos ho mes ho menys segons apparra y que entre tant se tractaria y conclouria dit negosi.»

Continuan dits negocis.

DIUMENGE XXV. — Dit die per mossen Francesch Cosme Fivaller donzell en Barcelona domicilliat tractador de part dels señors diputats y hoydors y devuytena fonch aportada una scriptura als magnifichs señors consellers y setzena los quals estaven juncts en la instantia del consell de cent, y es del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y devuytena han tinguda justa causa de considerar lo que V.^s m.^s y merces los han fet merce de fer asaber lo die de vuy per lo señor Francesch Cosme Fivaler de que scrigues sa magestat al S.^{or} loctinent general que encontinent se partissen les audientias de aquesta ciutat, perque estant les differentias occorrents ab tracte y nomenades personas per una part y altre, no era cosa condecent lo S.^{or} virey fer semblant resposta sens gran prejudici de dit tracte y voler exir se dell essent V.^s m.^s y merces de per mig, y en lo que sa Ex.^{ia} diu que declarem la carta que los brassos respongueren a sa magestat, se respon que dita carta esta molt clara sens tenir necessitat de declaratio alguna com ab la tenor de aquella se pot veure, y sempre en aquesta casa de la deputatio se ha scrit a sa magestat clarament com tenim obligatio de ferho ab sa magestat Rey y señor nostre, y es molt gran prejudici lo que dit señor virey demane de que sobreseguen per sis mesos poch ho mancho, perque ultra del que es apartar se del tracte tant en servey de sa magestat y beneffici de aquesta terra comensat, es tambe no voler que V.^s m.^s vegen ab quanta raho y justitia havem demanat a sa Ex.^{ia} fos servit de fermar la scriptura que en dies passats V. mag^{es} li donaren, la qual dit señor virey digue que li agradave, y com nosaltres ab ella no demanavem cosa que no fos molt conforme a capitolts y privilegis del general y fer lo que podem y devem per descarrech de nostros officis, y fem sentiment de que lo señor virey done mostres de voler concertar les occorrents differentias y que apres diga lo Sor Regent que sa Ex.^{ia} no pot dexar de anar sen si nos pren algun temps breu que fos sis mesos poch mes ho menys segons aparagues, y que entretant se tractaria y conclouria dit negosi De hont resulta un dany irreparable que sempre que nosaltres vullam opposarnos a la deffensa de les constitutions de Cathalunya drets y libertats de la terra y la present Ciutat vulla sustentar sos privilegis, ab dites porrogations y ab semblants indirectes se porie de cadaldie impedir nostro bon zel y la obligatio y descarrech de nostros officis, en tant deservey de sa magestat

be y quietut de aquesta ciutat y principat com es en lo present negosi, que per medi de dita porrogatio par V. Ex.ia que nosaltres oblidem la obligatio que tenim de la conservatio dels Reals privilegis y capitols y actes de cort Supplicam perso a V. mag.s y merces sien servits que puix la porrogatio no es negosi del tracte ni en res li toque, que suppliquen al S.or virey diga si vol passar avant aquell ab la forma comensada de que V. mag.s y m.s sien medianers, certificant a V. mag.s y m.s que per nostra part no se ha fet cosa que age pogut desgustar a sa magestat ni a sa Ex.ia ni que de aqui se puga pendre occasio de anar sen de aquesta ciutat.

DILUNS XXVJ. — Dit die estant ajustats los señors consellers en la instantia del consell de cent juntament ab la setzena per dits señors consellers, fonch donada una scriptura a mossen Francesch Cosme Fivaller donzell en Barchinona domicilliat tractador elegit per part dels señors diputats y devuytena una scriptura la qual es del thenor seguent — «Als señors consellers y setzena de aquestos negosis Ayr diumenge que comptavem vint y sinch del corrent mes de agost fou reportada per lo señor Cosme Fivaler una scriptura feta per V. S. y merces en resposta (a) altre per dits magnifichs S.ors consellers y setzena per lo mateix tramesa a V. S. y m.s, en la qual en effecte responen que es gran prejudici del general fer y atorgar sobresehiment per algun temps competent, y speciffìcant y declarant dit prejudici diuen que consisteix en aso, perque en tota occasio ques offeris als señors diputats y algun altra divuytena oppossats a la conservatio dels privilegis y capitols de cort fets en favor del general, aqui mateix lo S.or loctinent y reals audientias porrogaran per anar ha altre ciutat o, vila com en ella se pot veurer De la qual han feta dits magnifichs señors consellers y setzena lo sentiment que es raho, perque en lo present concorren entre altres moltes causes y rahons las seguents, per les quals V. S. y m.s deurien adherir en pendre algun temps competent pera tractar los negosis concorrents. Primo, perque sa magestat lo demane y lo S.or loctinent general lo te y dona per sol remey que ditas porrogations cessen y dita anada no sortesque en effecte. Secundo, perque los magnifichs señors consellers y setzena per aquestas cosas elegida per lo consell de cent ho demanen y suppliquen quant encaridament poden per no veure prejudici considerable per al general. Tercio, per los grans

Continua la questio.

danys que de dita anada resulta y resultar se speran a tot lo present principat y en particular an aquesta ciutat. Quarto, que es cert que totas las universitats y singulars se destruyrian en gran manera per haver de anar a litigar en terras tant distants ha hont estaran ab tanta descomoditat ni podran fer desexidas de sas mercaderias y avers com en la present ciutat que esta en mig del principat. Quinto y mes principal y fundamental, per la gran desonor y ignominia la qual se ha de tenir en mes, que]in resultaria no sols en tot lo present principat pero encara en totas les altres nations. Sexto, perque nos podia dexar de saber y publicar la causa perques parteix sa Ex.[ia] y Reals audientias, y en particular nos poria dexar de dir y publicar ques partexen de asi per no haver V. S. y m.[s] volgut pendre un cami ho medi per venir a un honest asiento Miren V. S. y m.[s] lo inconvenient que sta ciutat, que en fet y de dret te titol y nom de cap del principat y comptats, partint se lo loctinent general y audientias Reals y altres tribunals della restara privada y en tot frustrada de dit titol y nom a culpa de V. S. y merces, y finalment considere que tant difficil com par ara absentarse dites audientias y tribunals de la present ciutat, tant difficil y per ventura mes seria lo tornar en ella quant se agues fundada y radicada en altre ciutat Ni obsta lo prejudici per V. S. y m.[s] concordat en dita scriptura, perque jatsia que si sobresehiment fos perpetuo en remate y diffinitio del negosi concorrent pero no essent sino un interim de algun temps designador y per V. S. y m.[s], no te loch dit prejudici perque si en las contentions passadas per nostre medi paregue als tunch S.[ors] diputats y devuytena que era bon terme sobresehiment perpetual per remate del negosi, molt millor ho ha de parer ara a V. S. y m.[s] per un interim per tractar dit asiento, y no es de consideratio que en altres concorrentias se fara lo mateix perque ara no poden ygualar lo mon y provehir tot lo que pot ser nis tractara en aso sino de asentar lo negosi concorrent del señor diputat militar, per lo qual es menester un termini de temps pera tractar lo Per les quals cosas y altres moltas per squivar prolixitats se dexen dits magnifichs consellers y setzena ab lo zel que tenen al be comu y particular desta ciutat, supplicant a V. S. y m.[s] que per totas las ditas rahons y en particular per fer los merce resten servits y tingan a be en asenyalar algun temps competent pera tractar y dar conclusio a dit negosi, que ells tenen per cert ab la ajuda

de nostro señor Deu Jesuxpt dins dit termini aquest negosi pendra un asiento que nostro S.or y sa Magestat ne restaran servits y V. s. y m.s y tot lo principat satisfet.»

Partida del S.or Virey. Debats de la Diputacio.

DIMARS XXVIJ. — Dit die parti de la present ciutat lo S.or loctinent general diént sen anave a nostra S.a de Monserrat. — Mes dit die estants ajustats los señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent vingue lo S.or Francesch Cosma Fivaller donzell en Barcelona domicilliat tractador de part dels S.ors diputats hoydors y devuytena, y aporta a dits S.ors consellers y setzena una scriptura del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y devuytena responent ha una scriptura que per lo S.or Francesch Cosme Fivaller es stada a ses senyorias y merces reportada per part de V. SS. y m.s, diuhen que hem feta molta discutio en lo que ab tanta fervor sels demane a petitio del S.or loctinent general, que tingan a be de sobreseure pera cert temps lo negosi de la captura intentada en la persona del S.or diputat militar, y tambe en los inconvenients resultarian de no voler condecendre al que V. m.s y m.s demanen, y axi lus apar que encara que los inconvenients que per part de V. mag.s y m.s los son estats representats sien de molta consideratio, serien sens dubte algu molt majors los danys que resultarian ha esta ciutat y principat de dilatar dit negosi com en la ultima scriptura se ha representat a V.s mag.s y m.s Pero perque dits señors diputats hoydors y divuytena stan posats en fer les cosas ab molta justifficatio y son intent no sia sino la conservatio de las libertats desta terra, y com en aquellas tinga tanta part lo consell general desta ciutat supplique a V.s mag.s y m.s sian servits manarlo juntar per que com fins ara han comunicat aquest negosi ab lo dit consell, desijan donar los raho perque tots com a personas que tant los toque estigan informats dels inconvenients que en dit negosi hi ha.»

Prosseguiex dit negoci. Sobre la extradicio de un pres.

DIMECRES XXVIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y fonch determinat en dit consell que se fes embaxada a diputats y devuytena fent lus asaber com lo consell de cent era de parer que en los negosis de la presa del diputat militar de micer Puig thesorer y en lo de la Inquisitio se sobresegues per temps de tres mesos.

Continuan los debats de la Diputacio.

DIJOUS XXVIIIJ. — Dit die essent en la instantia del Consell de cent los señors consellers y setzena y essent alli mossen Cosme Fivaler tractador elegit per part dels S.ors diputats, per

los señors consellers, fonch donada la determinatio fonch feta en lo consell de cent lo die de hayr pera que aquella aportas als señors diputats y devuytena.

Idem. DIVENDRES XXX. — Dit die estant ajustats en la instantia del consell de cent los señors consellers y setzena vingue ali mossen Francesch Cosme Fivaler cavaler en Barchinona populat de part dels señors diputats y devuytena y aporta una scriptura a dits señors consellers y setzena del thenor seguent — «Los señors diputats oidors y devuytena han vist y considerat la scriptura per part de V. mag.s y m.s ha ells enviada per lo S.or Francesch Cosme Fivaler, en la qual es la determinatio y dezliberatio feta en lo ultim consell de cent Jurats Y encara que de dita desliberatio per raho del sobresehiment de tres mesos en aquella poguessen resultar a la casa de la diputatio los inconvenients y danys que ab altres embaxades son referits a V.s mag.s y m.s y al dit consell, y tambe altres molts considerables que lo temps en negosis de tanta gravesa es acostumat causar, los señors diputats oydors y devuytena reben merce de la bona diligentia cuydado he intent que en dit negosi han tengut y tenen V.s mag.s y m.s y axi servant com es raho la bona correspondentia que sempre ha tingut y enten tenir la casa de la diputatio ab aquexa de la present ciutat, seguiran en tot la voluntat y forma de dita desliberatio del consell de cent.» — Mes dit die per los señors consellers y setzena foren elegides quatre persones so es mossen Joachim Setanti cavaller mossen Alos (1) Colom cavaller mossen Francesch Argensola cavaler en Barchinona domicilliats y mossen Phederich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona per embaxadors per anar a nostra señora de Monserrat hahont se entenia era sa Ex.ia, los quals portaven letra dels señors consellers pera sa Ex.ia de crehensa y tambe portaven orde per a suplicarlo de part dels señors consellers que fos servit sa Ex.ia de voler tornar en la present ciutat y tambe que no permetes los consels sen anassen.

Idem. DISAPTE XXXJ. — Dit die partiren dits señors ambaxadors per a sa Ex.ia

(1) Aloys?

SETEMBRE

DILUNS IJ. — Dit die tornaren los señors ambaxadors que foren tramesos a sa Ex.[ia] Contencions de la Diputacio.

DIMARS IIJ. — Dit die se tingue consell de cent he fonch determinat que fossen sobreseguts tots los negosis occorrents de les contencions de la diputacio per temps de sis mesos.

DIMECRES IIIJ. — Dit die de part dels señors consellers y setzena foren tramesos per ambaxadors als señors diputats hoydors y divuytena, mossen Joachim Setanti cavaler mossen Francesch Argensola cavaler mossen Alos Colom cavaler en Barcelona domiciliats y mossen Phederich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona, los quals aportaren a dits señors diputats y devuytena la determinatio era estada feta en lo consell de cent celebrat lo die de hayr, la qual scriptura fonch donada per dit Joachim Setanti al Ill.[e] y R.[m] bisbe de Gerona diputat ecclesiastich, lo qual respongue queu mirarien junctament ab la devuytena y tornarian resposta als señors Consellers. Idem.

DIJOUS V. — Dit die estant ajustats los señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent vingueren de part dels señors diputats oydors y devuytena lo noble don Phederich de Cabrera en Barchinona populat y mossen Perot Amat ciuteda honrat de Barcelona, los quals aportaren una scriptura del thenor seguent — «Los señors diputats ab lo que han vist ab la dezliberatio del Consell de cent derrerament tingut, han vist continuat que los embaxadors enviats per la ciutat al S.[or] virey han referit moltas cosas que de paraula los dix lo señor virey y tractaren ab ell, y perque la ciutat acostuma estas cosas continuar las en dietari per que aquellas en conformitat pugan veure, supplican a V. mag.[s] los manen enviar copia de tot lo que tenen continuat en dietari, o, altrament de la embaxada y resposta per lo señor virey, y que si nou han fet continuar manen continuar perque en conformitat ho pugan tenir los señors diputats de la matexa manera que los señors consellers ho tenen Y tambe seran servits V.[s] mag.[s] attes ab dita desliberatio se fa mentio que los negosis de les devuytenes se sobreseguen, y vuy en la casa de la diputatio hi ha moltas devuytenas elegides per molts y diversos negosis que encara vuy estan indivisos y tots los Idem.

señors de dites devuytenes desijan oyr los dits señors embaxadors tramesos a sa Ex.ia Que perso sien V.s mag.s servits manarlos tenir de ordinari ajustats perque axi com se aiustaran les devuytenes pugan fer relatio de dita embaxada en cada una de dites devuytenes.» — E mes dit die de part dels señors consellers y setzena los magnifichs señors Joachim Setanti Francesch de Argensola Jaume Alos Colom cavallers en Barcelona domicilliats y Federich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona, foren tramesos per ambaxadors als señors diputats y devuytena los quals aportaren una scriptura y es del thenor seguent — «Los señors consellers y setzena elegida per lo consell de cent per los negosis occorrents, han vista y entesa la scriptura que lo die de vuy los es stada aportada per part de V.s SS. y m.s per los señors don Phederich de Cabrera y Perot Amat ciuteda honrat de la present ciutat y lo que en aquella consultan Y axi responent a dita consulta diuhen que en effecte los quatre cavallers qui anaren a la embaxada per a sa Ex.ia per ha tractar sobre dits negosis, han refferit en consell de cent y a la setzena que sa Ex.ia vol ques prengan sis mesos de la captura intentada del S.or diputat militar y del Regent la thesoreria y de la Inquisitio, y que en lo entretant se sobresega en los procehiments se son fets ys podrian fer per la Regia cort y per part dels S.ors diputats per raho de dita intentada captura y de la recistentia se preten feu, y per lo offici de la thesoreria y per lo de la Inquisitio, y aso es lo que fonch proposat en effecte y lo que fonch desliberat en consell de cent ultimadament celebrat, y no que se sobresega en dits negosis sino ques vage tractant dits negosis y que nos fassen procehiments per una part ni per altra durant dit temps, suppliquen los mag.chs señors consellers y les personas de dita setzena a V. SS. y m.s sien servits ab tota la brevedat possible respondre de sa voluntat a la embaxada a V. SS. y m.s feta sobre la desliberatio feta en dit ultim consell de Cent, perque dits S.ors consellers y setzena per la obligatio que tenen pugan respondre a sa Ex.ia ab brevedad, y que la present scriptura representan a les devuytenas dits tres negosis.» — E mes dit die per lo mag.ch micer Miquel Cordelles Regent la cancellaria de sa magestat, fonch donada als mag.chs Francesch de Argensola cavaller y micer Jaume Pineda advocat ordinari de casa la Ciutat embaxadors tramesos per part dels señors consellers y setzena la scriptura seguent — «Lo

sobresehiment dels sis mesos que se es proposat per part de sa Ex.^{ia} encara que nou he consultat ab sa Ex.^{ia} entench que es per raho dels procehiments ques son fets y se podran fer per la Regia cort y per part dels diputats per raho de la captura del diputat militar y de la recistentia ques preten que feu y per lo offici de la thesoreria y per lo de la Inquisitio.» — E mes dit die per lo dit mag.^{ch} señor Regent la cancelleria fonch donada altre scriptura als dits mag.^{chs} Francesch de Argensola y micer Jaume Pineda la scriptura seguent — «Apres de haver dit als señors consellers, que jo entenia que lo sobresehiment dels sis mesos proposat per sa Ex.^{ia} era per raho dels procehiments ques son fets y se podrian fer per la Regia cort y per deputats per causa de la captura del diputat militar y del que en ella succehi y del offici de la thesoraria y per lo de la Inquisitio, dich que he rebuda letra de sa Ex.^{ia} ab quem diu lo mateix.»

DIVENDRES VJ. — Dit die estant ajustats los señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent vingueren los noble don Phederich de Cabrera en Barcelona populat y mossen Pera Amat ciuteda honrat de Barchinona de part dels señors diputats oydors y devuytena de la presa del S.^{or} diputat militar y digueren que los señors diputats y devuytena estaven resolts que sempre que sas mag.^{cias} ajustarian lo consell de cent tornarian la resposta en aquell. — E mes dit die per los señors consellers y setzena fonch determinat se elegissen dos embaxadors pera sa Ex.^{ia} y encontinent foren anomenats per embaxadors mossen Jaume Alos Colom caveller en Barchinona domiciliat y mossen Julia den Avell Ciuteda honrat de Barcelona, los quals partiren lo mateix die per la posta ab letra de crehensa de sas mag.^{cias} pera sa Ex.^{ia} **Segueixen los debats.**

DISAPTE VIJ. — Dit die tornaren dits señors ambaxadors per la posta. **Idem.**

DIUMENGE VIIJ. — Dit die anaren los señors consellers primer segon quart y quint a la lotja acompanyats de molts offitials de casa, y asentats dalt en lo altar ab lurs cadires y los offitials de la casa derrera dels ab lurs banchs a la part del evangeli, a la part de la epistola muntaren dos mercaders y se asentaren en lo banch mes derrera, y per lo conseller en cap fonch enviat a dir als consols de lotja per mossen Pau Calopa notari publich de Barchinona y ajudant de Scriva major que aquels mercaders qui estaven asentats en dits banchs no podien **Festa en la Llotja: questio sobre ceremonial.**

seure ali y axi enviaren dits consols de lotja lo lur porter manant lus que sen baxassen com de fet sen baxaren. — E mes dit die estant ajustants los señors Consellers y setzena en la instantia del consell de cent de part dels señors diputats y devuytena de micer Puig vingueren mossen Perot de Tamarit en Barchinona populat y mossen Perot Amat ciuteda honrat de Barcelona, e per lo dit mossen Pera de Tamarit fonch dit que los señors diputats y devuytena del negosi de micer Puig lus feyan asaber que sempre y quant dits S.ors consellers haurien ajustat consell de cent tornarian la resposta a la embaxada que dits señors consellers y setzena lus havian feta a dit consell de cent. — E mes dit die estant congregats dits mag.chs consellers y setzena elegida per lo consell de cent dins la sala gran del honorable consell, vingueren per part dels señors diputats y devuytena elegida per los negosis de la Inquisitio per la presa de Guillem Stas flamench don Francesch Agullana y Joan Duran y han explicada de paraula la embaxada seguent — «Los señors diputats y devuytena elegida per effecte de un home anomenat Guillem que es stat extret de aquest principat segons se diu per los señors Inquisidors, han vist y considerat lo que ali es stat representat de part del consell de cent desta ciutat sobre lo sobrecehiment per temps de sis mesos ques demane dels procehiments ques poran fer per part dels señors diputats y devuytena, vist y considerat dit negosi ab aquella consideratio que conve han presa resolutio de sobreseure en fer procehiments alguns juditials en dit negosi per dit temps de dits sis mesos per lo que han entes y vist convenir axi al be publich y quietut de aquest principat y axi ser molt gran servey de nostre señor, per entendre tambe que sa magestat reste molt servit de aquest particular, y encara que estas dos cosas no obligaren tant com obligan a pendre aquesta resolutio, sols lo demanarse per part desta ciutat obligara molt als dits señors diputats y devuytena en condecendre en lo que per part de dit consell ses demanat per la correspondentia que sempre aquella casa ha tingut ab aquesta, confiats que lo consell de cent tindra particular cuydado de ajudar y valer pera que aquest agravi sia reparat, si be se confia que sa magestat per sa benignitat tindra per be ab molta brevedad repararho y en tot lo demes que los señors diputats y devuytena pugan servir ha esta ciutat estan molt promptas y apparellats de ferho.»

Contencions de la Diputacio.

Negoci de la extradicio de un pres.

DILUNS VIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y estant ajustats los señors consellers y consell de cent en la sala gran del honorable consell, de part dels señors diputat hoydors de comptes y devuytenas de la presa del diputat militar y del magnifich micer Francesch Puig, vingueren en dit consell de cent los Ill.es señors don Miquel Tormo don Federich de Cabrera Galceran den Avell fra Luys de Alentorn camarer del monastir de S.t Cugat de Valers mossen Hieronim Prats de Bigas mossen Gervasi Sapila ..... del Pas canonge Delna Francesch Cosme Fivaler y Bernat Romeu los quals aportaren una embaxada en scrits a dit consell y es del thenor seguent — «Clarament han entes V.s m.s y aquest savi consell ab quanta voluntat y llanesa los señors diputats hoydors y devuytena se aderiren a la desliberatio per V.s m.s feta a vint y vuyt de agost prop passat en concedir aquels tres mesos de sobrecehiment, que en lo consell fonch dezliberat de no fer procehiments ab que lo señor loctinent y Real consell sobreseguessen los seus, y ab la forma de restar aquest negosi com se diu en dita desliberatio de vint y vuyt de agost, y perso se despatxa correu propri al S.or Gualbes de Corbera pera que ne informas a sa magestat axi de la dita dezliberatio com de la acceptatio y aprobatio de aquella, de manera que si ara se feya altre determinatio seria molt gran prejudici a la bona directio de dit negosi, majorment no tenint resposta com nos te del que se ha scrit a dit embaxador, y havent com han dezliberat dits señors diputats oydors y devuytena de enviar solempne embaxada a sa magestat per que per medi de aquella estiga informat particularment de tot lo succes de dit negosi, y quant voluntariament y sens causa alguna se ha feta porrogatio de les audientias, y informat ab mes facilitat y brevedat a sa magestat de decidir lo asiento que conve pera dits negosis, y mane que lo Ex.nt loctinent general y audientias no sen vagen, y axi suppliquen a V.s m.s y sanct consell que sien servits de dezliberar se fasse altre embaxada solempne a sa Magestat per part de la ciutat, pera que tambe en conformitat los embaxadors que seran anomenats per V.s m.s pugan informar a sa magestat de tot lo succes de dit negosi y supplicar lo mateix que per part del general se supplicara, perque es cert que ab tant bon medi com sera la embaxada que per V.s m.s sera tramesa, lo negosi tindra lo exit que conve per al beneffici desta ciutat y de tot lo principat.» — La matexa desliberatio dels

Segueixen los debats de la Diputacio.

tres mesos han feta y determinada los señors diputats oydors y devuytena elegida per los negosis del mag.ch micer Puig doctor del Real Consell. — E per dits señors consellers y consell de cent fonch conclos que acceptaven los tres mesos que los señors diputats oydors y devuytena daven en los negosis de la presa del diputat militar y del mag.ch micer Francesch regent la thesoraria de sa magestat, y en cars que dins estos tres mesos nos poguessen concertar y resoldre dits dos caps, que la present ciutat de sa auctoritat *nunch pro tunch* sens mes consulta sen pren altros tres mesos dins los quals se puga tractar y resoldre dits negosis, y en lo entretant nos pugan fer ni enantar ninguns procehiments per una part ni per altre, y que se envie a sa Ex.ia que sia servit voler tornar ab los consells, y que sen done raho a

Sometent.

sa magestat y a sa Ex.ia — E mes dit die se segui prop la ysglesia de S.t Just que ..... Abrill dona una stocada a micer Domenech, y apres de haver lay donada se retregue en Sanct Just, y per lo veguer don Joan Comalonga fonch capturat dins Sanct Just, y en apres ab acistentia dels S.ors Consellers fonch declarat lo soment (sometent) en lo porxo de S.t Jaume Y fonch tret de dita ysglesia de S.t Just y portat en la preso del Rey.

Nova prorogacio de la Audiencia.

DIMARS X. — Dit die fonch porrogada la audientia pera vint del present pera la ciutat de Tortosa ho ala hahont se trobara sa Ex.ia & *interim quandocumque.* — Mes dit die per los señors consellers y setzena fonch enviada per lo S.or Francesch Cosme Fivaler la sobredita dezliberatio del consell de cent als señors diputats y devuytena del diputat militar y Regent la thesoreria, ab la additio al peu de dita determinacio del thenor seguent — «Perso los señors consellers y setzena supplican molt incaridament a V. S. y m.s sien servits condecendre ab la dita determinatio y que en conformitat se enbie ab embaxada a supplicar a sa Ex.ia sia servit tornar a la present ciutat y alsar la

Contencions de la Diputacio.

porrogatio dels consells.» — E mes dit die estant ajustats los señors consellers y setzena de la diputacio en la instantia del consell de cent, de part dels señors diputats oydors y devuytenas de la presa del diputat militar y Regent la thesoraria, per lo S.or Francesch Cosme Fivaler lus fonch aportada una scriptura la qual es del thenor seguent — «Los señors diputats oydors y devuytenas elegidas per la intentada captura del S.or diputat militar y del mag.ch Regent la thesoreria, responent a la desliberatio del consell de cent que per part de sas mag.s y m.s los

es stada reportada per lo señor Francesch Cosme Fivaler, diuen que per continuar la correspondentia que la casa de la diputatio y esta de la ciutat han acostumat y han de tenir, tingueren per be de fer lo que fou demanat per part del consell de cent celebrat a XXVIIJ del passat, so es de dar los tres meses de sobrecehiment ab lo modo que en dit consell fou determinat no obstant los molts inconvenients que de fer dit sobrecehiment son stats representats, y axi tenen confiansa que V.s mag.s y m.s ans de acabarse los dits tres mesos procuraran que los dits agravis sien reparats y quant nou sien, lo temps y lo mateix negosi obriran cami a fer lo que mes convinga al servey de Deu y de sa magestat y be de aquesta ciutat y principat.»

Continua dita questio.

DIMARS (1) XJ. — Dit die per quatre personas de la setzena de la diputatio y micer Jaume Pineda y micer Dimas Montaner fonch aportada al mag.ch micer Miquel Cordelles Regent la cancellaria de sa magestat, una embaxada de part dels señors consellers y setzena del thenor seguent — «Suppliquen a V. S. los señors consellers y setzena junte les sales y en aquellas sia supplicat que sien servits de part dels dits S.ors consellers enviar a sa Ex.ia se servescha que sempre que per part de la ciutat se envie a supplicarlo, que sia servit venir y tornar a la present ciutat y alsar la porrogatio dels consels, per haver lo consell de cent dezliberat que en cars que dins los primers tres mesos nos pugan esser concertats y resolts dits dos caps, que dita ciutat de sa auctoritat *nunch pro tunch* sens mes consulta se pren altres tres mesos dins los quals se puga tractar y resoldre dits negosis, y en lo entretant nos pugan fer ni anentar ninguns procehiments per una part ni per altre.» — E mes dit die a la tarda estant los señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent, de part del señor Regent y consell Real vingueren ab embaxada Sebastia Costa Monserrat Carbonell y Francesch Castera scrivans de manament de sa magestat, los quals per bocha y orga de dit Sebastia Costa digueren a dits señors Consellers y setzena que lo señor regent y Consell Real per entendre ab quantas veras aquesta ciutat ha fet lo que ha convingut per lo assiento dels negosis occorrents y desitjants correspondre als bons intents de aquesta ciutat, han determinat de scriure y supplicar a sa Ex.ia molt a les veras se servescha per fer merce ha

(1) Dimecres.

esta ciutat tornar en ella ab los consels, y axi tenim orde de dir a sas mag.[cias] y merces que en lo que tocha en lo dels cavallers y altra gent que estan retirats a la diputatio, se vagen a ses cases, y en aquest particular entendre dels del que seran servits perque resten ab algun apuntament perque ells ho pugan scriure a sa Ex.[ia]

Embaxada al Virrey á Tarragona.

DIVENDRES XIIJ. — Dit die per los señors consellers y setzena de la diputatio fonch determinat que fos feta embaxada a sa Ex.[ia] en Tarragona supplicant lo sie servit voler tornar, y foren elegits per embaxadors mossen Joachim Setanti mossen Francesch Argensola mossen Alos Colom y mossen Federich Roig y dez Soler.

Partida dels embaxadors.

DISAPTE XIIIJ. — Dit die partiren dits señors embaxadors.

Retorn dels mateixos.

DIMECRES XVIIJ. — Dit die tornaren los señors embaxadors de Tarragona.

Segueixen los negocis occorrents.

DIJOUS XVIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y ajustat aquell fonch desclosa y legida una letra que havian portada de sa Ex.[ia] los embaxadors que eran anats a Tarragona, y es del thenor seguent

«*A los Ill.[es] señores los S.[ores] conselleres y consejo de ciento de la ciudad de Barchinona*

ILL.[ES] SEÑORES

Estos cavalleros me han dado la carta de V.[s] m.[s] de 13 deste y yo les tenia ya scrita la que hauran recebido V.[s] m.[s] y paresse que en ella respondi a todo lo que en esta podia dezir, anyadiendo que en lo que toca al sobreseymento de los seys meses aunque los de las dos diezioochenas no agen venido bien en mas que los tres meses, pues el consejo de ciento toma a su cargo los otros tres, digo que por auctoridad de la ciudad quanto ha este cabo del tiempo yo me satisfago, y tanbien en que las tres contentiones sobresehidas han de esser la captura del diputado militar y la incompatibilitat pretendida de los dos offitios de micer Puig y lo del flamenco Guillermo, porque estos cavalleros me han pedido de parte dessa Ciudad que los retirados en la diputation se pueden (1) salir seguramente a sus casas, digo que lo podran hazer y gozar de entera libertad con que jo este cer-

(1) Puedan.

tifficado que durante el tiempo del sobresehimento no bolveran a retirar se en la dicha diputation, y quedando solo este ultimo cabo por resolver no dudo sino que V. m.s y el consejo de ciento lo assentaran como conviene al servitio de su magestat y al sosiego dessa ciudad y beneficio universal, y asentado esto jo representare a su magestat y supplicare que lo mande admitir y sperare aqui la respuesta donde tanbien se offressen otros negosios de importancia por los quales ago venir a los doctores del consejo criminal, y quedaran por agora hay los del civil Guarde nuestro S.or las Ill.es personas de V.s m.s como desean De Tarragona 16 de Setembre 1591.

Servidor de V.s m.s

El Maestre.»

E legida dita letra e per lo consell entesa, fou feta desliberatio y conclusio per lo dit consell de cent ques fasse una embaxada de quatre cavallers ho ciutedans del present consell als S.ors diputats hoydors y devuytenas amostrant lus la carta original de sa Ex.ia tramesa als señors consellers y consell de cent, supplicant los sien servits condecendre ab la voluntat de sa Ex.ia pus ab dita carta sa Ex.ia asegurava (1) que durant dit temps nos faran ninguns enantaments ni procehiments contra ningunas personas E per major seguretat los señors consellers he lo present consell lus estaran a tota indempnitat del que sa Ex.ia ha promes, e que dita embaxada se fasse encontinent estant ajustat lo present consell y que aquell nos desaplega fins tingan cobrada la resposta dels dits señors diputats he devuytenas E encontinent de part dels señors (consellers) y consell de cent anaren mossen Gabriel Cassador mossen Joachim Setanti mossen Francesch Argensola cavalers en Barcelona populats he mossen Monserrat Grau ciuteda honrat de Barcelona per ambaxadors als señors diputats hoydors y devuytena, y jo Monserrat Riera notari y scriva rational de casa de la ciutat ensemps ab altres offitials de casa quels acompanyaven E com foren en la diputatio en la instantia del hort hahont eran los S.ors diputats y oydors y molta part de la devuytena asentats en lus cadires, per dit mossen Cassador fonch dit y explicat com venian aqui de part dels señors consellers y consell de cent y lus aportaven la determinatio havian feta en dit consell y tambe la letra havia

(1) Assegura.

scrita lo S.or virey als dits señors consellers y consell de cent y que dit consell de cent estaria ajustat fins a tant haurian cobrada la resposta de sas señoria y merces, la qual letra fonch legida als señors diputats y devuytena per mossen Luys Ruffet notari publich de Barchinona lur secretari, lo qual encontinent ne feu fer copia, y per lo S.or diputat ecclesiastich fonch respost queu tractarian ab les devuytenas y tornarian la resposta als S.ors consellers y consell de cent. — E mes lo dit consell feu dezliberatio y conclusio que los señors consellers y setzena procuren en cobrar la resposta dels S.ors diputats hoydors y devuytenas y cobrada aquella sils apparexera que convinga, tornen a ajuntar lo present consell pera que puga desliberar lo que mes convindra per bona directio de dit negosi.

Nova prorogacio de la Audiencia.

DIVENDRES XX. — Dit die fonch porrogada la audientia pera Tortosa ho ali ha hont se trobaria sa Ex.ia pera deu de octubre.

Negocis de la Diputacio.

DIUMENGE XXIJ. — Dit die estant ajustats los S.ors consellers absent lo ters y la setzena elegida per lo consell de cent dels negosis de la diputatio, per lo S.or Francesch Cosma Fivaler de part dels S.ors diputats hoydors y devuytena fonch aportada una embaxada en scrits la qual es del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y devuytena elegida per lo negosi de la intentada captura del señor diputat militar han vista y considerada la desliberatio feta en lo ultim consell de cent y tambe la carta de sa Ex.ia, y fent la discutio convenient sobre dit negosi y segons lo que han vist en dita carta, han fet admiratio que per part de V. mag.s y merces se sia supplicat a sa Ex.ia que los que assereixen estan retirats en la casa de la diputatio se poguessen pasejar no essent demanat per dits S.ors diputats y devuytena ans be essent cosa que sa Ex.ia la ha offerida moltas voltas, y axi no necessitave de supplicatio alguna majorment que los S.ors diputat militar y los demes cavallers estan en dita casa per la bona directio del negosi y per beneffici de aquest principat y observansa dels Reals privilegis capitols y actes de cort, y semblantment se ha de advertir que sa Ex.ia en sa carta se reserva consulta pera sa magestat tenint tot poder com te en los negosis de justicia segons constitutio de Cathalunya, y tambe que quant se remedia (1) lo negosi de Sorita per part de sa Ex.ia

(1) Remedie.

se digue seria encontinent remediat lo del señor diputat, lo qual no ha tingut effecte, y lo mateix se te de aguardar de aquest negosi si ja sa magestat per sa benignitat y clementia entenent los agravis sels fan, nols fa merce de manar se prenga la resolutio que de sa Real ma se spera, y axi certiffican a V. mag.^s y m.^s que los señors diputat militar y altres persones no dexaran de continuar en la casa de la diputatio son bon y recte zel ab la forma y manera fins asi acostumada per lo que convindra al servey de Deu de sa magestat y reintegratio del general.

DIMARS XXIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent he estant ajustat lo dit consell fonch uberta y legida una letra de sa magestat la qual es del thenor seguent **Lletra del Rey sobre dit negoci.**

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barcelona*

EL REY

Amados y fieles nuestros Vuestras cartas de 22 y de 30 del passado havemos resibidas y holgaremos mucho que pudieremos condescender en lo que en ellas nos supplicays de que mandemos al maestre de Montesa que no salga con los consejos dessa ciudad, y haver se lo mandado asi ha sido por muchas causas concernentes al beneficio dese principado y en particular dessa ciudad para con ello mejor dar assiento en las cosas de la diputacion a les quales muy en breve proveheremos del devido remedio, qual conveniere a mi servitio pas y quietud del dicho principado, estoy cierto que correspondiendo con ell amor a los dessa ciudad tengo acudireis a les cosas que de mi servitio se offressieren como es muy proprio de lo que vuestros passados han acostumbrado en les occasiones que hasta aqui ha ovido y haveys mostrado, de vuestra fidelitad nos prometemos lo continuareys Data en S.[t] Lorenso a 14 de 7.bre 1591.

YO EL REY

V.[t] Frigola vicecancellarius
V.[t] Comes generalis thesaurarius
V.[t] Pellicer Regens
V.[t] Campi Regens
V.[t] Quintana Regens

Gassol Secretarius.»

E axi legida dita letra dit consell de cent feu dezliberatio he conclusio que la letra de sa magestat sia tramesa als señors diputats y dos devuytenas so es del diputat militar y de micer Puig, per dos cavalers del present consell los quals suppliquen a dits S.ors diputats y divuytenas per part de la present ciutat y present consell sien servits condecendre ab la desliberatio del Consell de cent celebrat a 19 del present, y que cobrada resposta dels S.ors diputats se torn a convocar lo present consell per tornar resposta y scriure a sa magestat. — La qual dezliberatio y letra encontinent fonch aportada de part dels S.ors consellers y Consell de cent per los señors Gabriel Cassador cavaller y Miquel Monserrat Grau Ciuteda honrat de Barchinona als señors diputats hoydors y devuytena, los quals tornats refferiren que los señors diputats y devuytenas se resolrien y tornarian dema resposta.

Chirurgians: examen.

DIMECRES XXV. — Dit die foren examinats en la instantia del consell de trenta per chirurgians Joan Caselles y Joan Anthoni Sanctapau, en presentia dels señors consellers y del noble don Joan de Comalonga Veguer de Barchinona y foren trobats abils. — E mes dit die per I dels señors consellers per mossen Joan Luys Lull cavaller he per mossen Benet Codina ciuteda honrat de Barcelona, fonch aportada en la diputatio als S.ors diputats y hoydors una scriptura, los quals per no trobarhi sino lo S.or diputat militar fonch donada en aquell y es del thenor seguent — «Los consellers de la present ciutat han entes com V.s SS. y m.s determinan de convocar brassos per ara que son ja tocades les sis horas de la nit E com la present ciutat per al present estiga destituida de offitials reals e tota congregatio de nits sia perillosa de avalots y commotions he al carrech y offici de dits mag.chs señors consellers toque y pertangue procurar tot lo que sia possible levar tota occasio de semblants avalots y perills, perso dits S.ors consellers supplican a V. SS. y m.s sien servits porrogar la congregatio de dits brassos pera dema ho altre die que a V. SS. y m.s mes comodo aparega sols sie de die y en temps sense perill de semblants occasions, com altrament en cars se seguis alguns inconvenients se hauria de imputar a culpa de V. SS. y m.s y no de dits mag.chs consellers qui ab la present scriptura han fet y fan son descarrech.» — E mes dit die estant los señors consellers en la instantia del consell de trenta, per lo noble don Miquel Angell Mijavila y mossen

Contencions de la Diputacio.

Pera Amat de part del S.or diputat militar fonch aportada una scriptura del thenor seguent — «Responent lo S.or diputat militar a la scriptura ha ell presentada per part de V.s mag.s per los S.ors Joan Lull y Benet Codina ambaxadors tramesos per V.s, mag.s, diu y respon que la dita determinatio de brassos es estada dezliberada y determinada per los S.ors diputats hoydors y devuytena elegida per la intentada captura del S.or diputat militar y que ell no pot resoldre ni determinar cosa alguna sino ab dits señors diputats oydors y devuytena sobre lo que ab dita scriptura se demane, majorment no essent hi los altres señors diputats y oydors los quals en aquest punt son en ses cases, lo que pot certifficar a V.s mag.s es de haver convocats dits brassos en aquesta hora es stat cosa forsada y necessaria ques convocassen en la hora ques son convocats, y que sobrecehentse se porian causar alguns danys per la bona directio de alguns negosis ques tracten y que enten que dits brassos se tindran ab molta quietut y sosiego. — E mes dit die per orde dels señors consellers per mi Monserrat Riera notari y Scriva Rational ensemps ab mossen Luys Torras notari publich de Barchinona servint lo offici de sindich per malaltia de mossen Joan Sala notari, fonch aportada al S.or governador en sa casa una scriptura la qual per no esser en casa fonch donada al S.or don Enrich de Cardona y es del thenor seguent — «Los S.ors Consellers de la present ciutat an entes que en aquest punt que son sis horas de nit tocades, se ha feta crida pera congregar brassos en la diputatio y perque poria causar alguns danys y scandols en la present ciutat han feta embaxada als diputats perque porroguen pera dema o, altre hora que sia de dia, y pensant que V. S. non te notitia per fer lur descarrech ho nottifiquen a V. S. perque provehescha a lo que mes convindra a la quietut de la present ciutat» — E legida dita scriptura per lo S.or don Enrich de Cardona dix que enviaria a cerchar al S.or son pare, y ques faria la diligentia possible empero que crehia que no serian part per destorbarho. — E mes dit die a les sis hores de vespre foren convocats brassos en la casa de la diputatio y fonch resolt se fes ambaxada a sa magestat per nou persones tres de cada stament.

DIJOUS XXVJ. — Dit die per lo señor Francesch Cosma Fivaler de part dels señors diputats oydors y devuytena, estant ajustats los señors consellers y setzena en la instantia de la sala Segueixen dits debats.

gran del consell de cent, fonch aportada una scriptura del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y divuytena elegida per occasio de la intentada captura del señor diputat militar Responent a la embaxada per part de V.s mag.s y consell de cent feta, diuhen que vista la carta de sa magestat y la dezliberatio de dit consell y considerada dita carta, entenen della que sa magestat es servit ab brevedad posar asiento en los negosis occorrents, y axi lo die de hayr per millor resolre lo que conve al beneffici del general juntaren brassos en la casa de la diputatio, als quals feren legir dita carta y donaren raho axi de la desliberatio ultima feta en lo consell de cent com de tot lo demes que havia passat, y concordament dits brassos aconsellaren ques fes embaxada de nou personas a sa magestat y que aquella partis ab la brevedad possible, y ques agrahescha a v.s mag.s y m.s lo bon offici que fins asi han fet de esser medianers en dit negosi, y que anant dita embaxada y lo negosi tractantse ab sa magestat per ara noy haurá que tractar asi, y vuy ses posat en exequutio dit consell y en dita devuytena se ha feta nominatio del señor don Bernat de Cardona abad de Camprodon, ardiacha Fivaler canonge Rajadell don Phederich de Cabrera lo S.or de Faro, Francesch Gualbes y de Corbera Galceran den Avell Joan Luys Cornet y Hieronim Vila embaxadors, los quals encontinent partiren per informar a sa magestat de tot y supplicarlo sia de son real servey ab la brevedat possible donar lo asiento que conve en dits negosis, y pus ab la dita embaxada no seran tants los negosis de la diputatio han desliberat tambe de expedir los homens de servey que per los molts affers y negosis tenian en la casa de la diputatio, y estant dits señors diputats oydors y devuytena molt confiats que en lo que convindra al beneffici del general tindran V.s m.s pus son tanta part en aquell, la correspondentia ques deu y sempre ha tinguda la casa de la ciutat ab la de la diputatio, y dits señors diputats y devuytena continuaran lo que tenen obligatio per descarrech de sos officis mirant molt de veres lo que mes sia al servey de Deu de sa magestat y de tot lo present principat.»

Avalot en Çaragoça: liurament de Anthoni Perez.

DIVENDRES XXVIJ. — Dit die se tingue consell de cent.— Dit die ariba nova en la present ciutat com a XXIIIJ del present en Saragosa havia agut gran avalot de poble per lo que lo virey y ministres del Rey volian liurar la persona de Anthonio Perez qui estave pres en los carcers reals de dita ciutat de Saragosa

als Inquisidors, y fonch tant gran que segons se es entes mataren a molta gent E mes entraren en dita preso del Rey per forsa y ne tragueren al dit Anthonio Peres y dos criats seus y sen anaren de Saragosa a lur salvo.

OCTUBRE

Forments.

DIVENDRES IIIJ. — Dit die torna lo señor conseller Dalmau de Tarragona ha hont era anat per les cosas dels forments.

Negoci de la extradicio de un pres.

DISAPTE V. — Dit die Benet Galego nuntio del S.t offici aporta la persona de Guillem Stas flamench, lo qual era stat pres per lo Real consell en virtut de regalia y aquel havia liurat sa Ex ia al S.t offici y apres lo havian tret de Cathalunya dits S.ors Inquisidors, y per lo que los S.ors diputats y la ciutat havian feta gran quexa devant del S.or loctinent general per lo que era contra constitutio perso que los que lo Rey prenia en virtut de regalía, com era stat pres dit Guillem Stas flamench encara que apres los donassen al S.t offici, no podian esser trets de Cathalunya, y axi per aqueix respecte dits señors Inquisidors havian cobrat dit Guillem Stas y tornat así en Barchinona y posat en los Carcers reals de la present Ciutat, segons me refferi a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational dit Gallego lo havia anat a cerchar en Castella y li era stat lliurat per los S.ors Inquisidors en la Ciutat de Cuencha.

Nova prorogacio de la Audiencia.

DIJOUS X. — Dit die fonch porrogada la audientia pera la Ciutat de Tortosa ho alli hahont sa Ex.ia se trobaria.

Sobre la extradicio de un pres.

DIVENDRES XJ. — Dit die estant los señors consellers aplegats en la instantia del consell de trenta vingueren ali de part dels señors diputats y devuytena den Guillem Stas, lo R.nt fra Onoffre Oluja prior de Gualter y lo S.or don Francesch Agullana en Barcelona populat, y digueren com lo die de hayr de part dels dits señors diputats y devuytena havien feta embaxada als señors Inquisidors per lo que havian entes que havian tornada la persona de dit Guillem Estas flamench, y axi per dits S.ors Inquisidors foren certifficats com la persona de Guillem Stas flamench havian aportada y tornada en los carcers de la Sancta Inquisitio, y per lo que la Ciutat es stada sempre en tot lo que ha convengut ab la diputatio unida, los S.ors diputats y

Juy de prohomens.

devuytena los ha paregut ferho a saber a V.s mag.s — E mes dit die se tingue Juy de promens per lo señor governador ab asistentia dels señors consellers y promens y foren judicats dos homens tres anys a galera y laltre absolt.

Negoci de un pres per la Inquisicio.

DILUNS XIIIJ. — Dit die per los señors Inquisidors fonch lliurada la persona de Guillem Stas a mossen Pera Ballet algutzir del S.or governador lo qual porta aquell als carcers Reals, lo qual Guillem Stas era stat tret de Cathalunya per dits S.ors Inquisidors en apres lo tornaren de Castella.

Nova prorogacio de la Audiencia.

DIJOUS XVIJ. — Dit die fonch porrogada la audientia per al XXVIJ del present pera Tarragona ho ala hahont se trobara lo virey.

Suplica al Virey pera son retorn a Barcelona.

DISAPTE XXVJ. — Dit die fonch determinat per los señors consellers y setzena de la diputatio ques fes embaxada al señor virey pera que fos servit voler tornar en Barchinona, y foren anomenats per embaxadors mossen Francesch Argensola cavaler y mossen Federich Roig y dez Soler ciuteda honrat de Barchinona. — E mes dit die fonch porrogada la audientia pera 13 de nohembre pera Barcelona.

Altra prorogacio.

Partida de embaxadors pera Tarragona.

DIUMENGE XXVIJ. — Dit die partiren dits embaxadors pera Tarragona.

Ayguat.

DILUNS XXVIIJ. — Dit die en la nit fou un molt gran diluvi de aygua, de tal manera que dona molt gran dany a la ciutat y á molts particulars y endarrocha una porta del portal del Angell y les baranas dels ponts dels portals del Angell y de Jonqueres, y tambe enderrocha un pany ho quarter del baluart de la Drassana y un gran tros del baluart de Levant.

NOHEMBRE

Retorn dels embaxadors.

DIUMENGE IIJ. — Dit die tornaren los embaxadors de Tarragona.

Juy de prohomens.

DIMARS V. — Dit die se tingue Juy de promens.

Letra dels diputats de Caragoça.

DIMECRES VJ. — Dit die reberen los S.ors consellers una letra dels diputats de Saragosa.

Idem.

DIJOUS VIJ. — Dit die los señors consellers ajuntaren una molt bona promenia en casa del señor conseller en cap, de cavallers y Ciutedans. E per dit S.or conseller en Cap lus fonch

dit que lus aconsellassen lo que havian de fer acercha de dita letra, y axi foren aconsellats que fos ajustat consell de cent.

DIVENDRES VIIJ. — Dit die estant los S.^{ors} consellers en la instantia del consell de trenta, de part dels señors diputats hoydors y devuytena elegida per los negosis de Arago, vingueren per ambaxadors a dits S.^{ors} consellers lo Ill.^{e} y R.^{nt} don Bernat de Cardona abad de Camprodon mossen Francesch Cosma Fivaler cavaller y mossen Julia den Avell ciuteda honrat de Barcelona, los quals digueren que los señors diputats havian rebudas dos letras dels diputats de Arago y axi havien determinat dits S.^{ors} diputats y devuytena de respondre als diputats de Arago y tambe de scriura a sa magestat, supplicant lo sia servit de voler remediar aquest negoci de Arago y que abans de scriura per la correspondentia que es entre la casa de la diputatio ab la casa de la ciutat han determinat fer la present embaxada a V.^{s} mag.^{s} per fer lus a saber la determinatio y apuntament havian pres aquels señors, y tambe per lo que entenian que sa magestat gustaria de que per part de la ciutat se li fos supplicat lo mateix, que fossen servits voler scriura a sa magestat fos servit de voler retirar lo camp ha posat contra de Arago E per lo señor conseller en cap fonch respost quels supplicaven fossen servits de dir als señors diputats que la ciutat scriuria y que tinguessen per be apres que los señors diputats haurian scrit, mostrar lus les letras perque tots poguessen scriure ab conformetat. Negocis de Arago.

DISAPTE VIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y fonch determinat se envias embaxada per part de la ciutat a sa magestat pera supplicar lo sia servit voler remediar lo negosi de Arago E foren extrets per embaxadors mossen Miquel Doms lo qual es ja en cort, mossen Pau Belloch cavaller y mossen Joan Dusay Ciuteda honrat de Barchinona. — E mes dit die fonch feta electio de vint y quatre personas sis de cada estament per los dits negosis de Arago. Negocis de Arago.

DILUNS XJ. — Dit die estant ajustats los mag.^{chs} señors consellers y la vint y quatrena elegida per lo negosi de Arago, de part del molt Ill.^{e} y R.^{m} señor archabisbe de Tarragona y del sacro consili provintial se selebra en dita ciutat de Tarragona, vingueren lo R.^{nt} señor don Miquel Aymerich abad del Avaix lo doctor Anthoni Teres procurador y vicari general del R.^{mo} (bisbe) de Gerona el doctor Rafel Rovirola canonge Idem.

de la seu de Barcelona y Jaume Bergada canonge de la seu de Vich, los quals portaren una letra de crehensa a dits Mag.[chs] señors consellers y es del thenor seguent

«*Al molt Ill.*[es] *señors los consellers de la ciutat de Barchinona*

Molt Ill.[es] señors

Estant congregats en aquest sacro consili provintial, desijant lo be de est principat y principalment lo de aquexa ciutat metropoli en lo temporal de tota Cathalunya, havem determinat trametre als molt R.[nts] señors don Miquel Aymerich abbat de la Vaix al doctor Antoni Teres procurador y vicari general del R.[mo] de Girona al doctor Rafel de Rovirola sindich del capitol de Barcelona y a Jaume Bergada sindich del capitol de Vic perque representen a V.[s] m.[s] algunes coses que de aquest sacro consili ha paregut convindrian al be y utilitat dexa ciutat y de tot lo principat, rebrem la molt gran los donen grata audiencia, y en tot lo que de part nostra referiran a V.[s] m[s] los donen fe y crehença Guarde nostre S.[r] las molt Ill.[es] persones de V.[s] m.[s]

De Tarragona a VIIJ de Nohembre 1591.

Molt Ill.[es] señors Al que V.[s] m.[s] ordenaran

Lo Archabisbe y Consili provincial de Tarragona.»

E per dit señor Abbat Aymerich fonch refferit a dits señors Consellers y vintyquatrena que venian per part del Ill.[m] y R.[im] Archabisbe y consili provincial de la Ciutat de Tarragona per supplicar a ses mag.[es] que com la Ciutat de Barcelona sia cap de aquest principat, supplicaven molt de veres dit Sr Archabisbe y sacro consili provincial a ses m.[s] fossen servits en aquest negoci de Arago ab lo Rey de volerse interposar com be sempre en semblants negocis occorrents te acostumat esta Ciutat. —

Concili provincial. E mes dit dia per los S.[rs] Consellers y vint y quatrena fonch determinat se fes embaxada al Ill.[im] y R.[im] Archabisbe y sacro consili provincial de Tarragona, per effecte de supplicarlos fossen servits de voler porrogar lo consili provincial pera la present

Ciutat de Barcelona, e foren elegits per embaxadors mossen Alos Colom Cavaller y mossen Federich Roig y de Soler Ciuteda honrat de Barcelona.

DIMARTS XIJ. — Dit dia partiren dits embaxadors per la posta pera Tarragona. — E mes dit dia acerca de les dotze ores de mig dia entra lo Ex.^{im} Maestre de Muntesa Virrey de Cathalunya que torna de Tarragona. — E mes dit dia anaren los senyors de Consellers acompanyats de molts officials de casa y altra gent a visitar a sa Ex.ª lo qual trobaren en lo llit en una cambra dita de la gelosia qui mira al carrer Ample E per lo senyor Conseller en cap li fonch dada la benvinguda E mes li fonch dit que esta Ciutat havia determinat per estes coses de Arago de fer una solempne embaxada a sa Magestat pera supplicarlo sia servit de voler usar ab lo Regne de Arago de aquella pietat y clemencia que acostumen de usar los Reys clementissims ab sos vassalls, y que per sa clementia no vulla passar avant en lo que demostra voler fer ab dit Regne, y axi acudim a V. Ex.ª yl supplicam molt a les veres sia servit de voler scriure a sa Magestat vulla remediar dit negoci ab benignitat, y tambe supplicarlo sia servit voler oyr als embaxadors desta Ciutat, y de aço suppliquen a sa Ex.ª molt a les veres sia ab brevedat perque los embaxadors estaven ja despedits y nos detindran per altra cosa sino per sperar dita letra. E per sa Ex.ª fonch respost que ell entenia quant be u feya esta Ciutat y que creya que seria part la embaxada desta Ciutat que sa Magestat usaria ab los Aragonesos aquella pietat y clementia que acostumen de usar los Reys ab sos vassalls y que ell scriuria ab la brevedat que conve.

Partida de embaxadors a Tarragona. Retorn del Virey.

Visita dels Consellers al Virey.

Negocis de Arago.

DIVENDRES XV. — Dit dia per mossen ..... Ferran correu major de la present Ciutat, fonch portada als señors consellers copia de una letra dix li havia scrita lo correu major de Çaragoça, e per los mag.^{chs} Consellers me fonch donada a mi Montserrat Riera notari y scriva Rational pera que aquella buydas en dietari, la qual es del tenor seguent

Negocis de Arago.

«Ayer tarde lego aqui don Alonso de Vargas con todo su exercito y artilleria, dizen traye hasta veinte mil hombres y entre ellos quatro mil cavallos y treze piessas de artilleria (1), ha

(1) Segons la historia era la meytat deixa forsa.

entrado con mucha paz y la Ciudad y este Reyno no le han hecho ninguna contradicion Sallieronle a recibir los diputados y el Virrey y los Jurados lo llevaron hasta la casa donde le aposentaron Resta allojada aqui toda la gente, tengo por cierto ha de tener todo aqui buen successo Dios lo haga como puede etc. De Çaragoça a XIIJ de Noviembre 1591.

MARTÍN LUÍS DE ULLETA.»

Idem.

DIJOUS XXJ. — Dit dia arriba en la present Ciutat Jaume Bosch official de casa de la diputatio, lo qual era estat trames en Çaragoça per los senyors diputats per entendre lo que passava en la entrada del camp feta en la Ciutat de Çaragoça E referi esser veritat havia entrat en dita ciutat de Çaragoça don Alonso de Vargas general de sa Magestat ab tot lo exercit, sens strepit ni contradiccio alguna, y que se entenia no tocaven res a ningu ni havian presa ninguna persona sino a un criat de don T. de Heredia.

Ajudant de Racional: nominacio.

DILLUNS XXV. — Dia de S.ta Caterina. — Dit dia se tingue consell de Cent ordinari y en dit consell fonch perpetuat lo offici de ajudant de Rational mercader en persona de mossen Hieronim Macia Rialp mercader, y fonchli assenyalat per salari dos centes lliures y apres mort sua sia extret de rodoli. — E mes dit dia y en dit consell fonch crescut lo salari al scriva Rational fins en dos cents ducats.

Scriva Racional: creximent de salari.

Eleccio de Papa.

DIMARTS XXVJ. — Dit dia vingue nova de la nova eleccio feta del Cardenal Faquineto per altre nom Ciento y quatro, de summo pontífice Ha pres nom de Innocentio nove, nostre senyor lo dexe ben governar per al seu S.t servey y be de la christiandat (1).

Concellers y Obrers: extraccio.

DISSAPTE XXX. — Dia de S.t Andreu. — Dit dia se tingue consell de cent en la forma acostumada lo qual congregat y ajustat en la sala gran de casa de la ciutat se feu extractio de consellers y obres per lo any vinent y foren extrets los seguents

(1) Fou lo ters dels Papas promoguts en poch mes de un any; Urbá VII y Gregori XIV (1590); Inocenci IX (1591) goberná sols dos mesos: se l' apellidá *Clinicus* ó allitat, perque xacrós als 72 anys no deixaba lo llit, y en ell donaba audiencia.

CONSELLERS

Primo Mossen Pere de Tamarit Cavaller, conseller en cap
Micer Jaume Pineda Conseller segon
Micer Pere Serra Conseller ters
Jaume Morillo mercader Conseller quart
Miquel Querol Apothecari Conseller quint

OBRES

Mossen Francesch Terre Ciuteda honrat de Barcelona y mossen Joan Pons chirurgia.

DEZEMBRE

DILLUNS IJ. — Dit dia juraren los senyors Consellers novament extrets, per lo que ayr ere diumenge. — Mes dit dia apres dinar acompanyats dits senyors Consellers de molts officials y altres persones anaren a visitar a sa Ex.ª

Concellers: jurament.

Visita al Virey.

DIMARTS IIJ. — Dit dia los señors Consellers acompanyats de molts officials de casa y altra gent anaren a visitar al R.ᶦᵐ senyor bisbe de Barcelona com se acostuma quiscun any, lo qual trobaren en lo llit per lo que estava malalt.

Visita al R.ᵐ Bisbe.

DIMECRES IIIJ. — Dit dia estant ajustats los senyors de consellers y vuytena del morbo en la instancia del consell de trenta, determinaren de enviar dos Cavallers per embaxadors al R.ⁿᵗ Capitol de la seu de Barcelona pera fer los asaber la necessitat havia vuy en esta ciutat de fer molta guarda per lo ques entenia que en Rossello y en Peralada y altres parts se morien de peste, y que perço los supplicaven fossen servits voler ajudar en fer dita guarda, e per dit effecte foren nomenats per embaxadors los magnifichs Mossen Enrich Terre ciuteda honrat de Barcelona y mossen Joseph de Bellafilla donzell los quals anaren y explicaren dita embaxada, y en apres per lo dit Joseph de Bellafilla altre de dits embaxadors fonch tornat de resposta que lo capitol o tractaria y tornaria resposta E poch apres estant junts los dits senyors consellers y vuytena del morbo

Novas de peste: guarda.

vingue lo Reverent pabordre Collandres de part del R.^{nt} Capitol y dix a dits señors Consellers y vuytena del morbo que lo dit R.^{nt} Capitol nos era pogut ajuntar y que lo endema ajuntarian capitol y tornarian resposta.

Crida per la festa de la Concepcio.

Dissapte VIJ. — Dit dia fonch publicada la crida ordinaria de la festa de la Conceptio de nostra señora qui sera dema diumenge, y per quant era en diumenge fonch ajustat en dita crida que dita festa se faria lo dia de dilluns y que tothom fes festa com lo dia del sanct diumenge.

Festa de la Concepcio.

Dilluns VIIIJ. — Dit dia fonch feta la festa de la inmaculada Conceptio de nostra S.^{a}

Entrada del Archabisbe de Tarragona.

Dimarts X. — Dit dia entra lo Ill.^{im} y R.^{im} senyor don Joan Teres per la gracia de Deu Archabisbe de Tarragona, ysquerenlo a rebre los S.^{rs} consellers fins al cap del empedrat mes enlla de la Creu Cuberta y ysqueren ab la agraduacio acostumada conforme esta contenguda en lo libre del scriva de les obres, y com foren al cap del empedrat passaren devant los quatre consellers ab la agraduatio, y lo bordo del conseller en cap resta prop y devant del senyor archabisbe y conseller en cap qui li anava al costat, restant la creu aporta dit Sr Archabisbe alsada al mig del dit Sr Archabisbe y dit bordo, y de aquexa manera vingueren per lo portal de sanct Antoni y per lo carrer del Carme Porta farrissa fins a la seu E com foren davant lo portal dit de les Verges aqui descavalcaren, y aqui ysque lo clero de la seu ab creu alsada y la bandera xica de Sta Eularia y los ganfanons, y axi sen entra dins la seu y en lo portal major a ma dreta estava parat un docer ab una taula ab una bacina dargent ab aygua beneyta, y passant per lo mig del cor arriba al altar major ahont feu oracio, y per lo que era tart per orde dels senyors Consellers foren aparellades moltes atxes y exint dit senyor Archabisbe per lo matex portal y los Consellers agraduats, lo acompanyaren ab dita lluminaria fins al pla de St Francesch a casa don Garau de Queralt ahont te sa posada.

Visita al Archebisbe y Bisbes del Concili provincial.

Dijous XIJ. — Dit dia los senyors Consellers anaren a visitar dit Sr Archabisbe. — Mes dit dia per part dels senyors Consellers lo senyor Francesch Pons de Ribelles y Julia de Navell anaren a visitar los bisbes eran vinguts per la provincia.

Pres de la Inquisicio.

Divendres XIIJ. — Dia de Sta Lucia. — Dit dia se tingue Consell de Cent acostumat, y estant ajustat dit Consell de Cent en la sala gran de part dels S.^{rs} diputats y divuytena den Gui-

llem Stas flamench, vingueren en dit consell lo R.nt prior de S.ta Anna Don Francesch Agullana y Alexandre Cordelles, los quals de paraula explicaren als senyors Consellers y savi consell com venian per part dels senyors diputats y divuytena den Guillem pera representarlos lo que lo consell Real havia declarat acerca de la captura y extraccio feta del present principat de la persona de Guillem Estas flamench, la qual declaratio aportaven auctentica y es del tenor seguent

«In Dei nomine Amen Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat et sit notum quod anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo nonagesimo primo die vero secunda mensis decembris intitulata, in mei notarii et testibus infrascriptorum ad hec specialiter assumptorum vocatorum et rogatorum presentia, Ex.mus dominus dompnus Petrus Ludovicus Galcerandus Aborja Marchio de Navarres Magister ordinis militie de Muntesa et de S.to Georgio S. C. R. Maiestatis consiliarius, locumtenens et capitaneus generalis in principatu Cathalonie et Comittatus Rossilionis et Ceritaniæ, personaliter constitutus et existens in quadam Camera domorum sui palacii sue habitationis, quam fovet in vico Lato presentis Civitatis Barcinonæ, presente que ibidem et personaliter existens admodum Ill.is Michaelis Cordelles Regentis Regiam Cancellariam, accercito vocato et presente me Bernardo Macip S. C. R. Maiestatis mandati scriba et notario publico et milite in presenti civitate Barcinone et in vicariis Dertuse et Montisalbi domiciliato, presentibus etiam nobili don Cesare Tallada milite professo ordinis militie beate Marie de Muntesa et Ludovico de Berbegal secretario prefati Ex.mi domini locumtenentis generalis pro testibus ad ista vocatis et assumptis, ibidem dominus locumtenes generalis jussit michi dicto notario quatenus scriberem et continuarem verba sequentia et de eis instrumentum auctenticum conficerem, que quidem verba dum et prout ab eius ore proferebantur ego dictus notarius sic scribebam et sunt que sequuntur — Sa Ex.a declara la extractio de la persona de Guillem flamench del present principat de Cathalunya regaliat, esser contra constitutions del present principat y que per observança de aquelles ha procurat y sa Magestat estat servit manarlo tornar en los Carcers comuns de la present Ciutat en los quals de present se troba como es notori, sens empero preiudici de les Regalies y

preminencies de sa Magestat Capitols y actes de cort privilegs y libertats del principat y comtats. Hec autem omnia jussit et mandato prefati Ex.^{mi} domini locumtenentis generalis facta fuit, et de eius ego dictus notarius et mandati scriba huiusmodi instrumentum confessi ad habendum memoriam in futurum, que fuerunt acta die mense anno et loco predictis presente me dicto notario et testibus antedictis prout superius continetur Et ego Bernardus Macip S. C. et R. Maiestatis mandati scriba Regiaque auctoritate ubique terrarum sue regie dicionis notarius publicus Barcinone populatus, qui predictis una cum prenominatis testibus interfui, in notam sumpsi eaque scribi feci hocque meo solito artis notarie quo utor, in publicis claudendis instrumentis, cum suppraposito in linea IJ. prima pagina sit notum, Sig ✠ num in premissorum fidem et testimonium».

Credencer: extraccio. Mostaçaf: extraccio. Galera.

E mes dit dia fonch extret en credencer del pes de la farina per mort de Francesch Pons, Joan Roca manya. — E mes dit dia tragueren en terna de mostaçaff a Condrat Doms ciuteda honrat de Barcelona Bonaventura Gualbes tambe ciuteda honrat y Gaspar Lleu mercader E per lo Ex.^{im} loctinent general fou nomenat la persona de dit Gualbes. — Mes dit dia arriba en la platja de la present Ciutat una galera del duch de Savoya.

Chirurgia: examen.

DILLUNS XVJ. — Dit dia subi examen *(lo nom en blanch)* chirurgia.

Festa dels corredors de orella en St Agosti.

DIMECRES XVIIJ. — Dit dia anaren los señors consellers al monastir de St Agosti a oyr lofici y sermo ahont eren estats convidats per los sobreposats de la confraria dels Corredors de orella.

Negocis de Arago.

DIUMENGE XXIJ. — Dit dia demati lo Ex.^{im} loctinent general de sa Magestat envia a Bernat Macip scriva de manament son secretari, al senyor conseller en cap, lo qual li dix de part de Sa Ex.ª que despres dinar anassen los senyors consellers a palacio per cert negoci los tenia de comunicar. E mes dit dia despres dinar los senyors Consellers acompanyats de molts officials de casa y altra gent anaren en casa del dit Ex.^{im} loctinent general y essent en sa presentia los dix que com per lurs predecessors li fos estat supplicat que si acas li venian algunas novas del que passava en Çaragoça los o fes a saber, y axi los feya a saber que vuy havia rebudas cartas de Çaragoça per correu propi dantli avis com sa Magestat havia manat pendre les per-

sones del Duch de Villarmosa y del comte de Aranda y al justicia de Arago (1), y que los dits comte y duch havia manat portar presos en la cort, y al dit justicia per haverlo trobat mes culpable li havia manat llevar lo cap en la plaça de Çaragoça, y aço per haver preses les armes contra sa Magestat.

DIMECRES XXV. — Dia de Nadal. — Dit dia anaren los senyors Consellers a la seu al offici ab promenia, dix lo offici lo Ill.im y R.im Archabisbe de Tarragona. Festa en la Seu.

(1) Joan de Lanuza.

M . D . LXXXXIJ

JANER

Ninou: cavalcada.

DIMECRES I. — Dit dia se feu la cavalcada acostumada y fonch en dita cavalcada y en lo primer bordo lo Ill.^{im} y R.^{im} senyor Archabisbe de Tarragona, en lo segon bordo lo R.^{im} bisbe de Girona, en lo tercer bordo lo R.^{im} bisbe de Urgell y en lo quart bordo lo R.^{im} bisbe Delna conforme en la agraduatio feta y consta en lo libre del scriva de les obres.

Negocis de la Diputacio.

DISSAPTE IIIJ. — En aquest dia los mag.^{chs} senyors Consellers acompanyats de la major part de la setzena elegida per lo consell de Cent per les coses occorrents de la diputatio, inseguint la deliberacio feta per dits senyors consellers y setzena lo dia de ayr son anats ab embaxada al Ex.^{im} S.^{r} loctinent general supplicantlo sia servit sa Ex.ª que pus esta ciutat esta molt confiada que sa Ex.ª en los negocis occorrents de la diputacio ab los officials de sa Magestat ha amostrat sempre tenir voluntat se assentassen, no obstant que per part de la diputacio y de la present Ciutat tenen embaxadors en la cort de sa Magestat, fos servit assentarlos ans que los sis mesos del terme presos fossen discorreguts y finits al servey de nostre Sr Deu y de sa Magestat y quietut de la present Ciutat y principat, E mes se li supplica que (si) sa Ex.ª volia consultar eo, donarne raho a sa Magestat, fos servit de ferho per ferne merce á esta Ciutat ab tota brevedat perque dins del temps se poguessen assentar dits negocis, E per sa Ex.ª en effecte fonch respost que ja sabian ses merces quant de veres ab sos predecessors en dits negocis

ell sera agut en tot lo que havia convingut al beniffici desta Ciutat y principat, y que per les differencies eren entre lo consell Real e los diputats havia tingut per be molt en dany de sa salut y auctoritat de anarsen de la present Ciutat y porrogar les audiencies per altra part, perque si seguissen alguns scandols com be veya estaven aparellats, y que per haverli esta Ciutat supplicat en temps dels predecessors de ses merces haver presos aquells sis mesos, ell era tornat junctament ab lo consell criminal y que ell estava aparellat ab los brassos uberts per ha tractar dits negocis y que no tenia que consultar ab sa Magestat si ja donchs noy havia cosa substencial, que en dit cas ell o consultaria ab sa Magestat ab tota brevedat, y que lloava molt les diligencies que ses merces feyen en dit negoci y lo consell que tenien, y quels encarregave que non llevassen la ma de procurar lo bon assiento de dits negocis pus tenien entes ab la letra de sa Magestat ultimadament rebuda que sa Magestat no volia sino que cada hu tingues lo que justament li toca y que u remediassen per les vies ordinaries, perque no fentho sa Magestat ó remediaria per les extraordinaries lo quens pesaria molt. — E mes dit dia de part dels senyors Consellers y setzena anaren mossen Francesch de Argensola Cavaller, Montserrat Llavaneres mercader, Francesch Matabous notari Real y Jaume Tarroja argenter altres de dita setzena en casa de don Garau de Queralt junt y devant la sglesia del monastir de S.t Francesch ahont posa lo Ill.im y R.im Archabisbe de Tarragona ys celebre lo sacro consili provincial, y essent alli segons mes estat refferit a mi Montserrat Riera notari y scriva Rational pera queu continuas en dietari, digueren al dit Ill.im y R.m Archabisbe y sacro consili com los senyors consellers y maior part de la setzena eren estats a supplicar a sa Ex.a fos servit se tractas y assentas les differencies son entre los ministres de sa Magestat y casa de la diputacio, ans los sis mesos que per asso se prengueren sien finits, pus sa Ex.a sempre havia mostrat tenir voluntat se assentassen no obstant que per part de la diputacio y present Ciutat son enviats embaxadors a la Magestat del Rey nostre S.r, tenint confiança que sa Ex.a per fer merce a la present Ciutat restara servit se assenten al servey de Deu y de sa Magestat be y quietut desta Ciutat y principat, y que si alguna cosa hauria de consultar ab sa Magestat fos servit de ferho ab tota brevedat E per sa Ex.a en effecte fonch respost — «Ja saben V.s M.s

quant de veres ab sos predecessors me so agut en tot lo que ha convingut al beniffici desta ciutat y principat, y que per les differencies eren entre lo consell Real havia tingut per be molt en dany de sa salut y auctoritat anarsen de la present Ciutat y porrogar les audiencies per altra part, perque no si seguissen alguns scandols com se veya estaven aparellats, y que per haver esta ciutat supplicat en temps dels consellers passats y haver presos aquells sis mesos ell era tornat juntament ab lo consell criminal y que ell estava aparellat ab los braços uberts per ha tractar dits negocis y que no tenia que consultar ab sa Magestat si ja donchs noy havia cosa de substancia, que en dit cars ell ho consultaria ab sa Magestat ab tota brevedat, y que lloava molt les diligencies que los senyors Consellers feyen en dit negoci y lo bon zel quey tenian, yls encarregava que non llevassen la ma de procurar lo bon assiento de dits negocis pus tenien entes ab la letra de sa Magestat ultimadament rebuda que sa Magestat no volia sino que cada hu tingues lo que justament li toca y queu remedien per les vies ordinaries perque no fentho sa Magestat o hauria de remediar per les vies extra ordinaries lo que li pesaria molt». — E perço los senyors Consellers y setzena han tingut per be de ferho entendre a V. S. Ill.ma y en aquest sacro consili, supplicantlos sien servits de voler ajudar y correspondre en dits negocis com be esta confiada esta Ciutat de V. S.a Ill.ma y de aquest sacro consili».

Segueixen los debats.

DIUMENGE V. — Dit dia de part dels senyors Consellers y setzena anaren los S.ors Francesch de Argensola Cavaller, Montserrat Llavaneres mercader Francesch Matabous notari Real y Jaume Tarroja argenter altres de dita setzena als senyors diputats, los quals trobats en casa de la diputacio los portaren y donaren la scriptura seguent: — «Los senyors consellers acompanyats de la major part de la setzena elegida per lo consell de Cent per les coses occorrents en la casa de la diputacio, inseguint la deliberacio sobre aço feta per ells y la dita setzena, desijant la quietut y sosciego de la present Ciutat y principat, son anats ab embaxada a supplicar al senyor loctinent general restas servit se tractas y assentas les differencies occorrents son entre los ministres de sa Magestat y casa de la diputacio ans los sis mesos del termini fou pres sien discorreguts y finits, pus sa Ex.a sempre ha mostrat tenir voluntat se assentassen no obstant que per part de la diputacio y present Ciutat son enviats

embaxadors a la Magestat del Rey nostre S.r tenint confiança que sa Ex.a per fer merce a la present Ciutat restara servit se assenten al servey de Deu y de sa Magestat be y quietut de aquesta Ciutat y principat Supplicantlo si hauria de consultar ab sa Magestat sobre dit assiento alguna cosa fos servit ferho ab tota brevedat com de sa Ex.a esta Ciutat confiã. Sa Ex.a en effecte ha respost — «Ja saben V.s M.s quant de veres ab sos predecessors en dits negocis ell ses hagut en tot lo que ha convingut al benifici desta Ciutat y principat, y que per les differencies eren entre lo consell Real y los diputats havia tingut per be molt en dany de sa salut y auctoritat anarsen de la present Ciutat y porrogar les audiencies per altra part, perque no si seguissen alguns scandols com se veya estaven aparellats, y que per haver esta Ciutat supplicat en temps de sos predecessors y haver presos aquells sis mesos ell era tornat juntament ab lo consell criminal, y que ell estava aparellat ab los braços uberts per ha tractar dits negocis y que no tenia que consultar ab sa Magestat si ja donchs noy havia cosa de substancia, que en dit cars ell ho consultaria ab sa Magestat ab tota brevedat y que lloava molt les diligencies que ses merces feyen en dit negoci y lo bon zel que y tenien, yls encarregava que non llevassen la ma de procurar lo bon assiento de dits negocis pus tenien entes ab la letra de sa Magestat ultimadament rebuda que sa Magestat no volia sino que cada hu tingues lo que justament li toca, y queu remedien per les vies ordinaries perque no fentho sa Magestat o hauria de remediar per les vies extra ordinaries lo que li pesaria molt.» — Perço los mag.chs Consellers y setzena representen a V.s S.as lo que ha passat en dit negoci y suppliquen a V.s S.as sien servits que dit negoci se tracte y assente al servey de Deu de sa Magestat be y quietut de aquesta Ciutat y principat y suppliquen a V.s S.as sien servits tornar la resposta ab la brevedat possible.»

DIMARTS VIJ. — Dit dia estant congregats los S.ors consellers y setzena en la instancia del consell de Cent, vingueren alli en dita instancia de part del Ill.im y R.im Archabisbe de Tarragona y sacro consili provincial lo R.nt don Miquel Aymerich abbat del Avaix lo doctor Antoni Teres procurador del R.im bisbe de Tortosa lo doctor Berthomeu Roca Canonge y sindich del capitol de Tarragona y lo doctor Rafel Rovirola Canonge y sindich de la seu de Barcelona, los quals digueren

Continuan dits negocis.

de part del Ill.^{im} y R.^{im} Archabisbe y sacro consili provincial com dit Sor Archabisbe y sacro consili estaven molt satisfets de la embaxada los era stada feta per part desta Ciutat, y que estaven sempre promptes y aparellats de fer tot lo que convinga y sia menester per dit negoci, y que tenen per molt cert que nostre S.^{r} ho encaminara y tindra molt bon effecte. — E mes dit dia estant congregats los senyors Consellers y setzena en casa la Ciutat en la instancia del Consell de Cent vingueren alli de part y per embaxadors dels senyors diputats oydors y divuytena de la captura del diputat militar y de micer Puig, fra Miquel de Junyent Comanador del orde y milicia de St Joan de Hierusalem Don Gispert de Guimera y Perot Amat los quals aportaren una scriptura del tenor seguent — «Los senyors diputats oydors y divuytena de la captura del S.^{or} diputat militar y de la incompetibilitat dels dos officis del mag.^{ch} micer Puig tenen a molta merce lo cuydado que V.^{s} m.^{s} y senyors de la setzena han tingut y tenen de supplicar a sa Ex.ª per lo remey de les differencies occorrents, y perque ells han sempre desijat y desijen lo mateix han determinat de enviar per la posta y ab gran diligencia un correu anant y vinent pera entendre de sos embaxadors lo estat en que tenen estos negocis, perque ab les ultimes cartes han scrit al concistori que estaven ab confiança de tenir resposta de sa Magestat dins breus dies, y si entretant aparra a V.^{s} M.^{s} sens aguardar esta resposta passar avant en lo tracte rebran merce de entendre lo parer de V.^{s} m.^{s} perque desijen lo bon assiento de aquest negoci, corresponent en quant puguen a la voluntat de V.^{s} m.^{s} y desta Ciutat.» — E mes dit dia de part dels señors Consellers y setzena anaren en la diputacio als señors diputats oydors y divuytena per embaxa (dors) ..... *(en blanch)*, los quals aportaren a dits senyors diputats y divuytena una scriptura del tenor seguent — «Los senyors Consellers y setzena per lo consell de Cent elegida, han rebut molt gran contento de la merce V.^{s} S.^{as} y m.^{s} los han feta ab la embaxada y resposta los han tramesa per los señors comanador Junyent don Gispert de Guimera y Perot Amat, y considerada aquella, desijant la quietut y sosciego de la present Ciutat y principat han desliberat respondre y supplicar a V.^{s} S.^{as} y m.^{s} que conve posar en tracte y assentar los dits negocis, no obstant lo (que) conve han determinat enviar (un correu) anant y venint a la Cort de sa Magestat, y rebran molta merce que si

V.^{s} S.^{as} y m.^{s} tindran alguna cosa pensada per la bona direccio de dits negocis, los ho facen assaber y entendre que lo mateix faran los señors Consellers y setzena.»

Prossegueixen los negocis de la Diputacio.

DIJOUS VIIIJ. — Dit dia estant congregats los señors Consellers y setzena en la instancia del consell de Cent vingueren alli de part del Ill.^{im} senyor Archabisbe y sacro consili provincial don Miquel Aymerich abbat del Avaix, lo doctor Antoni Teres procurador del R.^{im} bisbe de Tortosa, lo doctor Berthomeu Roca canonge y Sindich del capitol de Tarragona y lo doctor Raphel Rovirola Canonge y Sindich del capitol de Barcelona, los quals aportaren a dits senyors Consellers y setzena una scriptura del tenor seguent — «Lo Ill.^{im} Senyor Archabisbe y sacro consili provincial inseguint la gana que V.^{s} m.^{s} y merces per ses embaxades han mostrat tenir, que les differencies son entre los ministres de sa Magestat y la casa de la diputacio del General dest principat, se assentassen com mes convingues al servey de nostre senyor be y quietut de tots, y que sa S.^{a} Illma y sacro consili se interposassen en estes cosas ajudant a la bona direccio delles, condecendint en aço ab la voluntat que tant justa peticio merexia, apres de haver respost a V.^{s} mag.^{es} y m.^{s} ab embaxada feta a ..... (1) del present mes de Janer per los molt R.^{nt} señors don Miquel Aymerich abbat del Avaix lo doctor Antoni Teres procurador del R.^{im} bisbe de Tortosa lo doctor Berthomeu Roca canonge y sindich del capitol de Tarragona y lo doctor Raphel de Rovirola Canonge y Sindich del capitol de Barcelona ab quanta voluntat se offeriren correspondre al bon desig que V.^{s} mag.^{es} y m.^{s} tenien, lo mateix dia feren per medi dels matexos don Miquel Aymerich y los demes sobre anomenats la embaxada seguent als senyors diputats hoydors y divuytenas — «Los senyors Consellers y setzena desta Ciutat han feta embaxada al Ill.^{im} senyor Archabisbe y sacro consili provincial fentlos asaber com desijant que les contentions dest consistori ab los ministres de sa Magestat prenguessen lo assiento que convenia ans que los sis mesos dins los quals estes coses se havien de assentar passassen, eren anats a supplicar a sa Ex.ª fos servit donar lo ab la brevedat que convenia y que sino tenia poder per ha ferho se procuras ab sa Magestat lo donas, y que sa Ex.ª los havia respost que desijant ell lo mateix ho

(1) 7 del mateix mes.

procuraria molt de veres y que per ha tractar de concert no era menester poder perque ell comunicaria a sa Magestat lo que se aniria tractant de importancia y ajudaria ques fes la millor resolutio que fos possible, y que tambe dits senyors Consellers y setzena desijavan que lo sacro consili per sa part se interposas y ajudas ha encaminar estes coses com mes convingues al servey de nostre senyor pau y quietut de aquest principat, y com lo sacro consili desija summament que sa Magestat reste ab satisfaccio y los privilegis dest consistori y libertats del principat sien conservades y se prenga lo medi mes expedient pera la pau y quietut de tots y se resolga ab suavitat, nos han manat ha estos señors y a mi que vinguessem a representar a V.s S.as y m.s lo quant conve que estes coses se posen en tracte ab brevedat y han offerit ques interposara y procuraran la bona direccio delles per tots los medis possibles, confiats que trobaran ab V.s S.as y m.s la matexa gana y correspondentia sent persones de tanta christiandat y zel». — Lo mateix dia estant lo Ill.im S.r Archabisbe y sacro consili provincial congregat, los senyors don Miquel Tormo Jaume de Aguilar y Julia de Navel per part dels senyors diputats oydors y divuytenes responent a la embaxada sobre dita, feren la ques segueix: — «Que los senyors diputats oydors y divuytena havien tengut molt gran contento de la merce que sa señoria Ill.ma y sacro consili provincial los feya en mostrar lo cuydado que tenia de procurar lo assiento de les coses occorrents entre lo Real consell y aquell consistori, y que perque aquells senyors estaven confiats que ab tants bons medis com eren los del sacro consili provincial y desta Ciutat les coses pendrien lo assiento que mes convenia al servey de sa Magestat pau y quietut de aquest principat, rebrian merce que los continuas esta bona gana que tenia. Tot lo que a paregut al Ill.im señor Archabisbe y sacro consili provincial fer entendre a V.s mag.es y m.s perque tenint noticia de tot lo que passa puguen millor pensar lo que convindra fer, y perque la dilatio al donar assiento a estes differencies poria esser molt danyosa y la brevedat no pot dexar de ser de molt gran profit per part de sa S.a Ill.ma y sacro consili provincial, los molt R.nts senyors don Miquel Aymerich y demes etc. fan la embaxada seguent a V.s mag.es y m.s — «Lo Ill.im senyor Archabisbe y sacro consili provincial desijant ques comense ha tractar del que a la bona direccio dels negocis conve, y continuant la gana que tenen com

ab altra embaxada han fet entendre a V.s mag.es y m.s del bon assiento delles y ques pose per obra lo que han offert de paraula, ajudant al bon desig que V.s mag.es y m.s com ha pares zelozos del be de la republica en aço han mostrat ab las embaxadas que sobra esta materia han fetes a sa S.a Ill.ma y sacro consili, suppliquen a V.s mag.es y m.s que si han tingut resposta de la ultima embaxada per V.s mag.es y m.s feta a VIJ del present mes de Janer als senyors diputats y oydors y divuytenes sobre estes coses y tenen pensats y advertits alguns apuntaments que per ha comensar a tractar del assiento convenient sien de importantia, se servesquen ferlos saber a sa señoria Ill.ma y sacro consili perque se puguen comensar a pilotejar, offerintse a fer lo mateix en comunicar a V.s mag.es y m.s lo que en aquella sacra congregatio se haura advertit perque considerant los tots madurament, se llanse ma del que pera donar lo bon assiento que conve sera mes aproposit». — E mes dit die estant congregats los senyors consellers y setzena, de part dels senyors diputats y devuytenas de la intentada captura del diputat militar y de la incompatibilitat dels officis de micer Puig, vingueren lo S.or comanador Junyent don Gispert de Guimera y mossen Perot Amat los quals aportaren una embaxada del thenor seguent — «Los senyors diputats hoydors y devuytenas de la intemptada captura del senyor diputat militar y de la incompatibilitat dels dos officis del mag.ch micer Puig, creuen sera acertat lo parer de V.s mag.s y m.s en que no obstant la dificultat lus havien senyalada, se pose en tracte lo asiento de les differentias occorrents Per so sien servits V.s mag.s que aquest tracte sia lo mateix que molts dies ha estave comensat, lo intent del qual proseguint rebran merce que V.s mag.s y m.s continuen son bon offici de medianers». — E mes dit die los mag.chs senyors consellers ab la major part de la setzena anaren en casa de sa Ex.ia y trobaren aquell en lo lit, y per los mag.chs senyors consellers li fonch explicat com ells y la setzena havian practicat y tractat aquest negosi del asiento dels negosis de la diputatio ab lo consell Real, ab lo Ill.m y R.m archabisbe y consili provintial y tambe ab los diputats y devuytena, y que pus que lo negosi comensa ab la scriptura era estada enviada a sa Ex.ia per lo vezcompte de Rochaberti a la qual havia respost que li estava be pero queu havia de consultar ab sa magestad, supplicaven a sa Ex.ia fos servit manar ques continuas lo tracte,

y tambe supplicaven a sa Ex.ia fos servit per no dar li fastidi que anomenas alguna persona ab qui estos negosis se poguessen tractar. — E per sa Ex.ia fonch respost que per lo que li han dit bastaria la resposta que dona aquest altro die y que li aparexia que nos havia de tractar are del que se havia tractat ab los diputats, per quem par que seria mes gastar lo negosi tractar del passat, y que no tenia que anomenar persona alguna pera dit effecte sino que ses merces procurassen ab diligentia algun bon asiento y que loy donassen per que ell lo pogues representar a sa magestat, y que ell com a natural de la terra ho desijave molt y ajudaria tot lo que poria y que procurassen en darse pressa tot lo que pugan per esser lo temps breu. — E mes dit die de part dels senyors consellers y setzena per lo S.or Francesch de Argensola cavaler acompanyat de alguns officials de casa, es estada aportada als senyors diputats la embaxada seguent — «Los senyors consellers y setzena elegida per les cosas tocants a la diputatio son anats ab embaxada a sa Ex.ia representantli com lo negosi occorrent de les differentias entre lo consell Real y diputats ells havian praticat y tractat dit negosi ab lo Ill.m y R.m archabisbe y consili provintial y tambe ab dits senyors diputats y devuytena, y que pus lo negosi comensa ab la scriptura li era estada aportada per lo vezcompte de Rochaberti a la qual havia respost estava be pero queu havia de consultar ab sa magestat, supplicaven a sa Ex.ia fos servit manar ques continuas dit tracte, y tambe lo supplicaven fos servit per no donar li fastidi que anomenas alguna persona ab qui estos negosis se poguessen tractar, y per sa Ex.ia lus es estat respost que li apparexia que de la resposta feu a la ultima embaxada podien entendre sa voluntat y ser resposta pera la embaxada de vuy, y que no se havia de tractar de cosa alguna de las passadas perque li paria que seria mes gastar lo negosi tractar del passat, y que no tenia que anomenar persona alguna per dit effecte sino que ses merces procurassen ab diligentia algun bon asiento y que loy donassen perque ell lo pogues representar a sa magestat, y que ell com a natural de la terra ho desijave molt y ajudaria en tot lo que poria y que procurassen en darse pressa tot lo que pugan per esser lo temps breu. Perso los senyors consellers y setzena suplican a V.s SS. y m.s manen dar los alguna scriptura del asiento se ha de pendre en dits negosis, pus de la scriptura passada no sen pot parlar». — E mes dit die

estant junts los senyors consellers y setzena vingueren ali per embaxadors per part dels senyors diputats y devuytena mossen Cosme Fivaler Cavaler y Julia den Abell ciuteda honrat de Barchinona, y refferiren a dits senyors consellers y setzena que los senyors diputats y hoydors per darlus raho acercha del que la ciutat lus havia enviat a dir, que fossen servits de scriure al princep a la emperatrix y a la infanta quels paria que per ara y havia algun inconvenient, per tenir letra dels embaxadors de com havian dada la letra a sa magestat, y que parexeria seria enfado, y per los S.ors consellers fonch respost que totavia scriguessen. — E mes dit die estant congregats los senyors Consellers y setzena, vingueren ali de part del Ill.m y R.m senyor archabisbe y sacro consili provintial lo R.nt ..... Castellar prior de S.ta Anna lo s.or Canonge Grilo canonge de la seu de Gerona lo s.or Joan Boscha canonge de la seu Delna y lo S.or doctor Margaleff canonge de la seu de Leyda, los quals refferiren y digueren que com per part de sas mag.cies y m.s sien estats enviats quatre embaxadors al dit Ill.m y R.m senyor archabisbe y sacro consili provincial los quals havian refferit a dita provintia que havian feta nominacio de la persona del senyor Francesch Argensola pera tractar estos negosis occorrents entre la diputatio y real consell, que tambe la provintia havia feta nominatio de la persona del R.nt don Miquel Aymerich abad del Avaix per tractar lo mateix per part de la provintia.

DISAPTE XJ. — Dit die per part dels senyors (concellers) y setzena per lo senyor Francesch de Argensola fonch aportada als senyors diputats y devuytena una scriptura del thenor seguent — «Los senyors consellers y setzena han ordenat per via de pensament los apuntaments infrascrits pera que V.s SS. y m.s los vegen y consideren y fassen entendre si convindran per lo bon asiento per les differentias occorrents — Que als mag.chs micer Sans y micer Joseph Mur los sien tornats pagar integrament los salaris de sos officis, attessa la revocatio feu lo Ex.m senyor Manrique de Lara a setze de abrill M.D.LXXXVIIIJ. — Que sia pagat lo salari al mag.ch micer Francesch Puig integrament, per haver lo alsat los diputats per tenir dos officis incompatibles contra constitutio, y que dit mag.ch micer Puig renuntie a la ferma de dret per ell feta en lo consell real attes que cessa la causa per la qual fonch feta. — Que sa magestat supplicantho los diputats, mane provehir lo offici de thesorer que

Continua dita questio.

es incompetible ab doctor del real consell, en altre persona que noy age incompatibilitat, y aso supplicaran los diputats a sa Ex.[ia] queu supplique a sa magestat, y que lo sacro consili provintial y los consellers fassen lo mateix axi ab sa magestat com ab sa Ex.[ia] — Que los diputats consellers y sacro consili provintial suppliquen a sa Ex.[ia] y a sa magestat que totes les provisions, manaments exequutions regalias y enquestas y dezliberations axi en lo Real consell com en qualsevol tribunal y cort Real com tambe en la diputatio, processos y altros procehiments fets per una part y per altre respectivament per occasio dels negosis y differencias occorrents directament, o, indirecta dependents insidents, o, emergents de aquells contra qualsevol personas, se sobreseguen y sien aguts per sobreseguts en tot y pera tostemps Y axi mateix que per raho dels negosis occorrents insidents dependents o, emergents de aquells directament o, indirecta, acumulant ha altres ni de qualsevol manera, nos puga en lo sdevenidor fer enquesta ni regalia o, altre procehiment algu contra persona alguna, y que de las ditas regalias enquestas y processos criminals fets per lo Real consell o, altre tribunal y cort real desdel die que prengueren ha Hieronim Cardona inclusive fins al die present, nos puga en temps algu fer carrech offensa ni impediment a persona alguna directament o, indirecta, acumulant, a, altres ni de altri qualsevol manera».

Sobre lo mateix.

DIUMENGE XIJ. — Dit die estant ajustats los senyors consellers y setzena en Casa de la Ciutat y en la instansia del consell de cent, vingue ali mossen Francesch Cosme Fivaler per part dels senyors diputats y devuytena lo qual aporta una embaxada en scrits del thenor seguent — «Los senyors diputats oydors y devuytena diuen que encara que lo remey ordinari y acostumat de les cosas fetas contra constitutions capitols de cort privilegis usos y stils del general sia la revocatio de aquells, per desijar lo asiento de les differentias occorrents y correspondre ab los apuntaments que V.[s] mag.[s] y setzena per via de pensament los han enviats, los apar que aquels se podrian tractar ab la forma seguent que en effecte, encara que mes declarada, es la matexa que per V.[s] mag.[s] y setzena es stada apuntada — Que la provisio de captura del diputat militar y totes les provisions manaments exequutions regalias enquestas y dezliberations axi en lo Real consell com en qualsevol tribunal y cort Real com tambe en la diputatio processos y altros procehiments fets per

una part y per altre respectivament per occasio de dita provisio de captura y de les differentias occorrents directament o, indirecta dependents incidents o, emergents de aquellas contra qualsevol personas, se sobreseguen y sien aguts per sobreseguts en tot y pera tot temps, y aximateix que per raho dels negosis occorrents insidents dependents o, emergents de aquells directament ho indirecta acumulant ha altres ni de qualsevol manera, nos puga en lo sdevenidor fer enquesta ni regalia, o, altre procehiment algu contra persona alguna, y que de les dites regalias enquestas y processos criminals fets per lo Real consell o, altre tribunal y cort real desdel die que prengueren mossen Hieronim Cardona, o, de abans per raho de les differentias occorrents inclusive fins lo die present, nos puga en temps algu fer carrech offensa ni impediment a persona alguna directament ho indirecta acumulantho a altres ni de altre qualsevol manera — Que sa magestat supplicantho los diputats lo consili provintial y los consellers de la present Ciutat a sa magestat y a sa Ex.^{ia}, mane provehir lo offici de Regent la Real thesoreria que es incompetible ab doctor del Real consell en altre persona que noy age incompetibilitat, y renunciat que age lo mag.^{ch} micer Puig a la ferma de dret per ell feta en lo consell Real li sia pagat lo salari integrament lo qual li fou alsat per obtenir contra constitutio dos officis incompetibles. — Que als mag.^{chs} micer Sans y micer Joseph Mur los sien tornats y pagats integrament los salaris de sos officis, attesa la revocatio feu lo Ex.^{m} S.^{or} don Manrique de Lara a 26 de abrill 1589».

DILUNS XIIJ. — Dit die de part dels senyors consellers y setzena per lo Sor Francesch de Argensola fonch aportada als senyors diputats y devuytena una scriptura del thenor seguent — «Los senyors consellers y setzena supplican a V. SS. y m.^{s} sien servits considerar la scriptura dels apuntaments que ha onze del present de lur part lus fou reportada, y que per mes fer merce a dits senyors consellers y setzena se aderesquen en aquesta, ates que entenen conve axi per bon asiento del negosi». — A XIIJ de Janer 1592 per lo R.^{nt} don Miquel Aymerich abat del monastir del Abaix de part del Ill.^{m} y R.^{m} archabisbe y sacro consili provintial estant congregats los senyors consellers y setzena, lus fonch aportada la scriptura seguent — «Que considerada la brevedat del temps que com es ben notori insta urgentissimament pera ques dega donar bon succes y fi en los

Continuacio dels debats de la Diputacio.

caps apuntats per V.s mag.s senyors consellers y setzena, juntament ab lo que se ha vist de les respostas per los senyors diputats y hoydors y devuytena, y considerat que apres de tantes consultas y embaxades com fins avuy se son fetas a sa magestat se veja per letra sua scrita a V.s mag.s a XXJ de dezembre passat esser la sua determinada voluntat que lo predit sia de manera ques leven les occasions pera que noy age novedats ni ningu falte a sa obligatio ni vulla mes del que justament li tocara, apar a aquesta congregatio provintial que sobre los dits apuntaments y deduhit en la resposta o, sobre altres caps que tingan respecte al estat present o, sdevenidor pera levar semblants occasions de contentions o, altres contingentias ques porian succehir, ja nos pot tractar per via de arbitraria ni altre que no sia attenent aquella resolutio, sia per lo punt de la justitia que per altre cami o, forma de tracte seria perdre molt temps gastantlo en altres dates y presas de concerts, y essent molt clar que de les cosas ques resolen per lo punt de la justitia en la qual pus si enclou la observansa de les leys de la terra, mes convenient son en tot temps pera levar qualsevol inquietut y occasions en lo sdevenidor y fan mes al preposit les determinations, o, resolutions que resten en exemplar fundades sobre justitia, per ser de si matex sempre certa que no les que resulten de apuntaments y concerts que se acaben ab considerations amigables encara que no sens falta de bones rahons. — Que perso desijant aquesta congregatio acertar en lo just que es lo scopo que sa magestat apunta y per millor ajudar a V.s mag.s en tant bon intent com han tingut y tenen en lo que han empres de interposarse per mediadors en dits negosis, sia necessari entendre la justifficatio de les cosas pretesas y apuntadas, o, altres mogudes perque nos dexe en ubert, apar tambe que per so se envias ha esta congregatio memoria de dites justiffications sobre quiscun cap en lo fet fundat en justitia, perque apres interposant se a sa magestat la resolutio axi ordenadora en justitia com vol, y supplicant lo per la observansa della y de les constitutions usatges actes, o, capitols de cort privilegis y altres leys de aquesta sua terra les quals te jurades, tingues major causa de posarhi la sua Real ma per al just y degut fi, y apres ser las mes facils per la sua gran benignitat y clementia en concedir les gratias y merces que se li demanarien y supplicarian pera la total quietut y sosiego que en la matexa alt calendada letra clarament

mostra desijar a aquestos bons y faels vassals seus, tenint consideratio axi a la innata fidelitat sua y serveys fets a la Real corona ab los quals los passats alcansaren moltas merces, com als trebals que en aquestas contentions se han sostenguts pus a la fi tot ha de parar pera poderse millor emplear en lo que sia de son real servey».

DIMARS XIIIJ. — En aquest die lo S.or Francesch Cosme Fivaler de part dels senyors diputats y devuytena de la intentada captura del diputat militar y micer Francesch Puig, fonch aportada als S.ors consellers y setzena una scriptura del thenor seguent — «Que als mag.chs micer Francesch Sans y micer Joseph Mur los sien tornats y pagats integrament los salaris de sos officis attesa la revocatio feu lo Ex.nt senyor don Manrique de Lara a XXVJ de abrill M.D.LXXXVIIIJ. Segueix lo tracte de dit negoci.

II. Que sia pagat lo salari al mag.ch micer Francesch Puig integrament, lo qual li fou alsat per los diputats per obtenir contra constitutio dos officis incompetibles, y que dit mag.ch micer Puig renuntie a la ferma de dret per ell feta en lo consell Real.

III. Que sa magestat supplicant ho los diputats mane provehir lo offici de thresorer ques incompetible ab doctor del Real Consell en altre persona que noy age incompetibilitat, y aso supplicaran los diputats a sa Ex.ia queu supplique a sa magestat, y que lo sacro consili provintial y los consellers fassen lo mateix axi ab sa magestat com ab sa Ex.ia

IIII. Que totes les provisions contra diputat, o, diputats fetes y altres qualsevol personas manaments exequutions regalias y enquestas y dezliberations axi en lo real consell com en qualsevol tribunal y cort real com tambe en la deputacio, processos y altros procehiments fets per una part y per altre respectivament per occasio dels negosis y differentias occorrents directament o, indirecta dependents insidents o, emergents de aquells contra qualsevol personas, se sobreseguen y sien aguts per sobreseguts en tot y pera tot temps, y aximateix que per raho dels negosis occorrents incidents dependents o, emergents de aquels directament ho indirecta acumulant ha altres ni de qualsevol manera, nos puga en lo sdevenidor fer enquesta ni regalia, o, altre procehiment algu contra persona alguna y que de les dites regalias y enquestas y processos criminals fets per lo Real consell o, altre tribunal y cort real desdel die de XVIIIJ de abrill M.D.LXXXVIIIJ inclusive fins al die present, nos puga

en temps algu fer carrech offensa ni impediment a persona alguna directament, o, indirecta acumulant a, altres ni de qualsevol manera».

Jurament de veguer.

DIMECRES XV. — En aquest die los mag.chs consellers acompanyats de alguns cavallers y Ciutedans y dels officials de la casa de la Ciutat anaren al porxo de S.t Jaume ha effecte y per lo jurament havia de prestar don Berenguer de Paguera veguer novament creat, y essent ali tantost acudi lo dit don Berenguer de Paguera ab alguns cavalers quel acompanyaven y assentats tots en los padrissos que ali son los quals estaven ab sos draps de ras, se feu la agraduatio per los obres en la forma acostumada y segons en lo libre de les agraduations te lo scriva de les obres, anant lo dit don Berenguer de Paguera sdevenidor veguer en la segona filera, y axi agraduats anaren a la plassa del Rey anant per la Calsetaria, y pujaren alt al repla de les scales que son devant la ysglesia del palau ha hont era ja lo mag.ch mossen ..... Pons balle de Barchinona en ma y poder del qual jura y presta lo jurament acostumat prestar lo dit don Berenguer de Paguera y legit aquel per lo scriva de la ballia, y apres hoy sententia de excomunicatio la qual profferi lo R.nt micer Onoffre Pau Cellers official del R.m bisbe de Barchinona y encontinent lo dit balle de Barchinona dona y posa en mans de dit veguer un basto larch com solen portar, y fet aso tots ensemps baxant de dit loch sen anaren a Casa de la Ciutat anant lo dit don Berenguer veguer a ma dreta de la primera fillera y lo conseller en cap a la squerra y en mig anaven los qui eran estats agraduats, tornant los altros de la matexa manera eran anats, y essent en casa de la Ciutat en lo apartament o, instantia de consell de trenta, presta lo jurament acostumat legit aquell primer per lo scriva del consell, y despres tots junts anaren a la cort del veguer anant de la manera eran vinguts y dit S.or veguer se asegue en la cadira que esta en dita cort y al seu costat dassa y della los mag.chs consellers y entre ells feren seure alguns cavallers que anaven ab ells en dita agraduatio, y encontinent Hieronim Mercet causidich feu demanda devant dit S.or veguer al noble don Plegamans de Marimon dient li que li pagas deu ducats que li devia los quals li havia prestats, y dit don Plegamans respongue que no li devia res, y per dit S.or veguer foren donats deu dies a provar Y encontinent mossen ..... Gilabert notari dels reclams aporta un albara pera traure un pres

de la preso quel li fermas lo qual ferma encontinent, y li fonch perso donat un Real per lo ters li tocave lo qual mana donar al primer pobre y fonch donat, y fets dits excercissis tornaren dit senyor veguer y consellers a la casa de la ciutat ab tots los qui aquels acompanyaven y dexaren en ella a dits mag.chs consellers, lo dit S.or veguer munta a caval y ab ell molts cavallers y feren la volta acostumada.

DIJOUS XVJ. — Dit die los senyors de consellers acompanyats de alguns de la setzena del negosi de la diputatio y de molts offitials de casa anaren en casa del Ex.m senyor loctinent general lo qual trobaren en una instantia de vers la marina, y li donaren una scriptura la qual a XIIIJ del corrent fonch aportada als mag.chs senyors de consellers per part dels senyors diputats la qual es ja incertada a dita jornada de 14 y comensa «Que al mag.ch micer Francesch Sans etc.» y li digueren de paraula los fes merce que si en dita scriptura y havia alguna cosa que no li aparagues be y agues de offendre les orelles de sa magestat o sos offitials, los ho fes asaber y que dits mag.chs consellers havian anomenat a mossen Francesch Argensola al qual sa Ex.ia podia donar plena fe y crehensa sobre dites cosas E lo dit Ex.m loctinent general responent dix — «Que ell agradetia mucho las diligentias que la Ciutad hiva haziendo, y les encargava mucho que lo hiciessen como lo havian comensado y que aun que ell no tuviesse orden de su magestat antes lo tenia, quitado en cosas tocantes el asiento del negotio de la diputation todavia por lo que deseava librar esta ciudad y provintia de inconvenientes, y al tiempo que su magestat le dio el cargo se determino de ser muy cathalan, se offrecio de que queriendose esta ciudad valer del como de puente lo aria de muy buena voluntad y que la determination le paresia muy bien echa y que ansi ell lo miraria, y si en ella habria que emendar que ell lo avisaria sin signifficar les causas porque les manden emendar, librando desta manera esta ciudad y provintia de los trabaios en que stan nuestros vezinos, y si estara bien la embiare y me valdre de todos los medios porque ajuden con su magestat en el assiento, y juro a V.s m.s por ell abito que traygo y por Dios que no se nada de lo que su magestat tiene determinado porque no me ha dado parte de nada y asi dudo que no tenga hecha su resolution en ell». — E mes dit die de part dels senyors (concellers) y setzena per lo S.or Francesch de Argensola fonch

Negocis de la Diputacio.

aportada al Ill.m y R.m senyor archabisbe y sacro consili provintial la scriptura que per los S.ors diputats a XIIIJ del present fonch tramesa a dits S.ors consellers y setzena, y vuy die present per dits senyors consellers ab embaxada fonch portada al Ex.m loctinent general que comensa «Que al mag.ch micer Francesch Sans etc.» Es ja estada incertada a la jornada de 14 del present E juntament ab dita scriptura aportava altre scriptura del thenor seguent — «Los mag.chs consellers y setzena satisfent a la scriptura per part del Ill.m y R.m senyor archabisbe y sacro consili provintial reportada lo die de XIIIJ per lo senyor abat del Abaix diuhen lo seguent — Quant al primer capitol del memorial se diu que attes ab la attendentia de dit capitol resta ja justifficat noy ha que dar altre justifficatio. — Quant al segon se diu que de dit capitol resulta que en temps sdevenidor noy haura mes contentio per dita causa per dirse ab aquell se restituescha lo salari per esser se alsat per contrafactio de constitutions y axi no necessita de mes justifficatio. — Quant al ters encara que se pretenga que no esta expressament disposat per constitutio, tota via per los molts y notoris inconvenients los quals son estats representats a sa mag.t y a sa Ex.ia es causa justa supplicar ho a sa mag.t — Quant al quart y ultim com sia tot cosa de gratia y sa mag.t sia stat servit per sa benignitat y clementia altres voltas fer semblant merce, perso se confía que sa mag.t fara merce de concedir lo segon capitol, y attes que apar que dits caps stan justifficats se supplica a V. s. Ill.ma y sacro consili provintial se servesquen en ajudar a la bona directio del dit negosi en ditas cosas en dit memorial y caps contengudes».

Segueix lo mateix.

DIVENDRES XVIJ. — Dit die stant congregats los señors de consellers y setzena per lo señor don Miquel Aymerich abad de la Baix, de part del Ill.im y R.m señor archabisbe y sacro consili lus fonch aportada la scriptura seguent — «Com lo Ill.m señor archabisbe y sacro consili provintial de Tarragona vingut y porrogat a la present ciutat a instantia y petitio de V.s mag.s (lo que ha paregut a sa mag.t cosa molt acertada) desije en gran manera ques done lo asiento prompte qual conve ha est principat en les differentias occorrents entre los ministres de sa mag.t de la Rota y los Deputats y devuytenas, y per haver de supplicar a sa mag.t de part de aquest sacro consili acercha de dits negosis no apar se dega sens primer saber de la Justitia

axi dels dits ministres de sa mag.[t] com dels diputats y devuytenas, y entenent no estar conformes dits diputats ab lo parer de las devuytenas te sa senyoria Ill.[ma] y sacro consili maior occasio de reparar en no demanar a sa mag.[t] sino cosas justas y que de dret y justitia toquen ys pertangan, que aso es sol lo ques preten ys deu supplicar a sa mag.[t] perque cada (hu) tinga y se acontenta en lo que es seu, que sa mag.[t] es tan Xpia. que supplicantloy y demanantloy ab los termes deguts no pot dexar de fer nos tota merce, y entenent que V.[s] mag.[es] y merces tenen ajustats en aquexa casa alguns doctors a mes dels ordinaris della los quals se enten son los mes antichs y experimentats en special en la casa de la diputatio per esser estats alguns dels advocats ho acessors della, qui millor poran dir y judicar la justitia destes differentias per haverles tingudes entre mans y haver vists los privilegis de dita casa, ha paregut a dit sagrat consili tenir molta necessitat de sa relatio en scrits y firmada de sa ma, perque havent hi personas en dit sacro consili de tantes letras y experientia de govern se ha de confiar acertaran en la petitio justa que se ha de fer a sa mag.[t] » — E mes dit die se tingue consell de cent en la sala gran, he estant ajustat dit consell se feu extractio de clavari he hisque primer mossen Pera Ferreras ciutada honrat de Bar.[a], y en haver legit lo rodolí fonch deduhit en consell que no podia esser clavari attes que encara no estave abilitat de la suspentio li era estada feta per lo consell de cent, per lo que era anat per sindich de dita ciutat a Monso en les corts celebrades per lo Rey nre S.[or] en lany *1585*, per lo que no havia seguit lorde tenía de la ciutat y tambe perque digueren que devia a la Ciutat, y axi fonch determinat per lo consell de cent que fos passat avant en fer extraccio de altre rodoli y fonch tret com es dit altre rodoli en lo qual fonch trobat scrit lo nom de micer Francesch Gamis, y de aqui se ha seguida questio entre dit Ferreras y Gamis pretenent dit Ferreras nos podia fer altre extraccio, ys porta lo plet en la Real audiensia y fonch declarat en favor de dit Ferreras a relatio de micer Joan Sabater. — E mes dit die fonch feta extraccio per mort de ..... Eras en Credenser de les franquesas de les carns per los ecclesiastichs, y hisque mossen Baldiri Pedralbes mercader.

Clavari; extraccio.

Credencer: extraccio.

DISAPTE XVIIJ. — Dit die estant los señors consellers y setzena ajuntats, lo mag.[ch] mossen Francesch de Argensola digue y refferi a dits señors consellers y setzena com sa Ex.[ia] lo

Negocis de la Diputacio.

havia enviat a demanar y li havia dit que no li aparia que la scriptura se li era estada donada per los mag.chs consellers se presentas a sa mag.t , y que perso tornava aquella.

Idem. DIUMENGE XVIIIJ. — Dit die de part dels señors consellers y setzena per lo señor Francesch de Argensola fonch aportada als señors diputats oydors y devuytena una scriptura del thenor seguent — «Havent dezliberat lo die de ahyr disapte a devuyt de Janer *1592* per los mag.chs consellers y setzena que lo señor Francesch de Argensola fes asaber a V.s SS. y m. com sa Ex.ia havia respost que la scriptura li fou presentada no li apparexia fos tal ques pogues enviar a sa Mag.t per que seria dar occasio mes prest de irritarlo que no de induhirlo a que concedis lo que ab aquella se li entenia supplicar, y que perso la tornava en sa propria forma y figura com de fet lay torna, y essent anat dit señor Francesch Argensola a la diputatio dit die y no havent trobat a qui poder explicar sa embaxada y la dita dezliberatio y essent tornat en la casa de la ciutat hahont estaven dits mag.chs consellers y setzena per veure lo que se devia per beneffici de dit negosi apuntar, vingue lo S.or Francesch Cosme Fivaler de part de V.s SS. y m.s dient com V.s SS. y m.s havian dezliberat de scriure a sos embaxadors y enviar anaquells dita scriptura y que supplicassen a sa mag.t fos servit manar a son loctinent general que concordas los negosis de la diputatio conforme esta apuntat en dita scriptura ha ell presentada, y que en recomendatio de aqueix negosi aquesta ciutat scrigues a sa mag.t y que per part desta Ciutat se supplicas al sacro consili provintial supplicas lo mateix a sa mag.t Y per quant de la relatio del dit Francesch Argensola tenim entes no star dita scriptura convenient per al bon assiento del dit negosi, y feta entre dits mag.chs consellers y setzena refleccio ab vot y parer dels advocats ordinaris de dita ciutat y molts altres aplicats, ha considerat que pera que los negosis ques tracten tingan lo asiento que tots desijam al servey de Deu de sa Mag.t y beneffici de aquest principat, es molt necessari y forsos que dita scriptura no vage en manera alguna ans be sen fasse altre qual conve per a la bona directio del dit negosi, y perso dits mag.chs consellers y setzena supplican a V.s SS. y m.s no la envien perque altrament tindrian obligatio de donar ne dezcarrech a sa mag.t y ferli asaber que V.s SS. y m.s lan enviada contra expresa voluntat de dits mag.chs consellers y setzena, y que si

per dita causa de enviar aquella se seguia alguns danys y enconvenients fos a carrech de V.s SS. y m.s y no desta ciutat la qual per sa indempnitat ŷ descarrech seria forsada fer lo que seria aconsellada».

DILLUNS XX. — Dit die de part dels mag.chs señors consellers y setzena per mossen Francesch de Argeñsola cavaller fonch aportada al Ill.m y R.m señor archabisbe y sacro consili provintial la scriptura prop incértada que comensa «Havent dezliberat lo die de ayr» la qual scriptura era estada aportada als S.ors diputats y devuytena a 19 del corrent, y tambe juntament ab dita scriptura dit Argensola de part de dits S.ors consellers y setzena aporta a dits Ill.m y R.m archabisbe y sacro consili altre scriptura, o, apuntaments fets per los mag.chs señors consellers ab vot y parer de molts y diversos doctors axi de la casa de la Ciutat com fora dela, pera que dit Ill.m y R.m archabisbe y sacro consili mirassen aquella y digan lur parer y si apparra presentarla a sa Ex.ia, la qual scriptura es firmada de própria ma de molts advocats y es del thenor seguent Segueix lo tracte de dita questio.

«Que als mag.chs micer Francesch Sans y micer Joseph Mur los sian tornats y pagats integrament los salaris de sos officis

Que sia pagat lo salari integrament al mag.ch micer Puig per esser li estat alsat per diputats y devuytena ab motiu de contrafaccio de constitutio, lo qual per dita causa no podian alsar dits diputats ni fer altres procehiments de fet contra doctors del Real consell ni altres offitials Reals sino seguir la forma de les constitutions de la observansa.

Que sa mag.t supplicant ho los diputats se servescha manar provehir lo offici de thesorer en persona que no sia del Real consell ni tinga altre offici real per los molts y notoris inconvenients que resultan de estar dit offici en persona del consel Real o, official Real, los quals inconvenients son estats ja representats a sa mag.t y a sa Ex.ia y es causa justa supplicar ho

Los diputats consellers y sacro consili provintial supplicaran a sa mag.t que per sa benignitat y clementia sia servit que totes les provisions contra diputat o, diputats fetes y altres qualsevol personas, manaments executions regalias y enquestas y dezliberations axi en lo Real consell com en qualsevol tribunal y cort Real com tambe en la diputatio, processos y altres procehiments fets per una part y per altre respectivament per occasío del negosi y differentias occorrents directament o, indirecta

contra qualsevol personas, y la ferma de dret feta per lo dit mag.[ch] micer Francesch Puig en lo Real consell se sobresegan y sian aguts per sobreseguts en tot y per tot temps.

Jacobus Pineda advocatus viconssul Civitatis
Petrus Serra
Sarrovira advocatus ordinarius Civitatis
Dalmau advocatus Civitatis
Montaners consulens
Cellers decretorum doctor consulens
Rodes consulens
Gamis consulens
Torner consulens».

E mes dit die de part dels señors diputats y devuytena per lo Sor Francesch Cosma Fivaler fonch aportada als señors consellers y setzena una scriptura del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y devuytena diuen que a sinch del corrent quant per part de V.[s] mag.[s] y S.[ors] de la setzena los fonch enviat a dir gustarien de tractar lo assiento dels negosis occorrents perque entenian que lo mateix desijava sa Ex.[ia], encara que los apparague de inconvenient tractar assi ninguna cosa aguardant resposta de sa mag.[t], per desijar dar gust a V.[s] mag.[s] y a la ciutat y seguint en aso son parer, vingueren be en que V.[s] mag.[s] presentassen a sa Ex.[ia] los apuntaments que a XIIIJ del corrent se eran fets per assiento de ditas differentias, los quals abans de part de V.[s] mag.[s] y m.[s] a XJ del corrent lus eran estats enviats a dits señors diputats hoydors y devuytena, y entenent apres per la resposta de sa Ex.[ia] que no tenia poder per assentar dites cosas o, volia usar dell, determinaren avisar a sos embaxadors y a sa mag.[t] del que asi havia passat, supplicant lo que com a Rey y Señor nostre fos servit en la forma de dita scriptura ho altrament donar convenient remey a les dites differentias, y essent esta determinatio tant justa y fundada ab bona raho y servey de sa mag.[t] no poden dits señors diputats oydors y devuytenas dexar de sentir lo terme que V.[s] mag.[s] y merces han usat ab ells ab la scriptura que a XVIIIJ del corrent los fou enviada, y perque entenen que no tenint sa Ex.[ia] o, no volent usar de son poder ni volent dir sa voluntat en lo asiento de les differentias occorrents y estant los embaxadors que en la Real cort residexen, com per ses cartes se enten estan de dia en dia aguardant la resposta de sa

Mag.[t] seria inconvenient per la bona directio dels negosis tractar assi de aquells, los ha apparegut avisar a dits sos embaxadors per propri correu ab diligentia y a sa Mag.[t] supplicar sia servit donar lo assiento que conve ha estas cosas per excusar tants gastos com se fan per elles en lo general, y axi suppliquen a V.[s] mag.[s] y m.[s] sian servits entretant sobreseurer en dit tracte perque confien que de sa mag.[t] com a tant christianissim tindra lo remey convenient a dites différentias en conservatio dels capitols de cort y beneffici publich de tot lo principat».

Continuan dits debats.

DIMARS XXJ. — Dit die estant ajustats los señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent, de part del Ill.[m] y R.[m] archabisbe y sacro consili provintial vingue Don Miquel Aymerich abad de la Baix lo qual aporta una scriptura a dits señors consellers y setzena del thenor seguent — «Resposta de la congregatio provintial a les scriptures comunicades a la dita congregatio per part dels señors consellers a XX de Janer = A la segona se respongue que se te per cosa acertada lo que se ha fet ab los señors diputats y devuytena, y que en tot lo demes que occorrera se deu continuar lo mateix offici ab la matexa instantia y efficatia = A la tersera oyda la scriptura ab lo que sobre ella han dit los advocats ha paregut tot molt be = Que axi com se han deslindat los caps de dita scriptura y liquidat lo que es de justitia, se deu lo mateix fer de altres que resten que son molt mes principals y que conve tornar a son loch pera poder donar satisfaccio al Rey nostre S.[or] = Que no appar se dega donar a sa Ex.[ia] dita scriptura sense los altres caps que falten, per estar en temps y occasio que conve abreviar quant se puga y no entretenir en cosa que no basten a donar complida satisfaccio = Y per via de pensament se representa que se scusaria molt treball y se abreviaria molt, quant se pogues acabar que se posas tot en mans de sa mag.[t] que manas tornar en son loch si en alguna cosa se ha excedit, guardats los privilegis y constitutions y lo que sa mag.[t] y sos predecessors son estats servits concedir a la terra». = Mes dit die jura lo doctor Castello per mostasaff ab la serimonia acostumada com conste en lo libre del Scriva de les obres. = E mes dit die estant ajustats los señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent vingueren ali don Plegamans de Marimon mossen Joan Lull y mossen Joan Bastida de part del estament del bras militar lo qual estave congregat en lo capitol de la seu, y digueren

Mostaçaf: jurament.

Prossegueix lo negoci de la Diputacio.

als dits mag.^{chs} señors consellers y setzena que lo estament militar estave ajustat en lo capitol de la seu yls enviaven ali a ses mag.^{cies} y merces per representarlus que dit estament militar estave molt confiat en que ses mag.^{cies} y la casa de la ciutat may faltaria com be tenia acostumat a la casa de la diputatio ab tota conformitat, y que aquexa confiansa tenian aquels cavallers sempre que en tot y per tot tindrian les dos casas la correspondentia acostumada.

Idem. DIMECRES XXIJ. — Dit die per los mag.^{chs} señors consellers y setzena foren enviats per embaxadors los mag.^{chs} mossen Francesch de Altariba y Alexandre Cordelles de la matexa setzena, al stament del bras militar lo qual estave congregat en lo capitol de la seu y digueren y representaren a dit estament militar que aquesta ciutat los agrahia molt la embaxada que lo die de hayr los enviaren per lo noble don Plegamans de Marimon Joan Lull y Miquel Joan Bastida ab la qual lus representaven la conformitat que la casa de la ciutat devia tenir ab la casa de la diputatio, y que aquesta ciutat may faltaria en lo que deu y te obligatio en beneffici de aquella casa y al servey de sa mag.^{t} y del present principat E tornats refferiren que dit estament militar y congregatio havia respost que sempre havian tinguda tal confiansa de la present ciutat. = E mes dit die de part dels señors consellers y setzena per lo mag.^{ch} Francesch de Argensola fonch aportada al Ill.^{m} y R.^{m} señor archabisbe y sacro consili provintial los apuntaments firmats de ma dels advocats de la casa y altros doctors, incertats a la jornada de XX del corrent juntament ab una scriptura, la qual es del thenor seguent — «Lo die de diluns a XX del corrent mes de Janer, los mag.^{chs} señors consellers y setzena reberan una scriptura que per part de V. S.^{as} y merces los aporta mossen Francesch Cosme Fivaller, en effecte contenint que stant los embaxadors del general en cort aguardant la resposta de sa mag.^{t} seria inconvenient tractar assi lo asiento dels negosis concorrents, que perso dits mag.^{chs} consellers y setzena entretant sobreseguessen en lo tracte, de que han feta y fan molta maravella dits mag.^{chs} consellers y setzena perque com V. S.^{as} y merces saben fou dezliberat per lo consell de cent de la present ciutat que dits mag.^{chs} consellers y setzena continuassen dit tracte y lo asiento de aquell durant los sis mesos presos per dit consell de cent y acceptats y aprovats per sa Ex.^{ia}, y perso no poden sobreseure

a dit tracte sino continuar y procurar lo bon asiento de aquell, majorment confiant que ha de esser en utilitat y quietut de la present ciutat y principat y molt conforme a la voluntat de sa mag.t declarada ab sa letra a XXJ del passat de la qual V. SS. y merces tenen plena notitia, y perque dits mag.chs señors consellers y setzena sempre han procurat y procuren que dit negosi tinga bon asiento, vehent que sa Ex.ia havia tornada la scriptura que li fou presentada dels primers apuntaments per parexer no estava de manera ques degues enviar a sa mag.t, ab vot y parer dels advocats de la casa de la Ciutat y de altres aplicats per la bona directio del dit tracte apres de haver molt sobre lo asiento de dits negosis conferit han ordenat altre scriptura la qual per dits mag.chs consellers y setzena es stada representada al sacro consili provintial, y aquella se envia a V. SS. y merces firmada per dits advocats junctament ab la resposta del sacro consili provintial, y perque confian que representant se dita scriptura a sa Ex.ia de part de V. SS. y merces y desta ciutat y sacro consili provintial dit tracte pendra bon asiento, se supplica a V. SS. y merces sien servits tenir per be que dita scriptura se presente a sa Ex.ia perque dit tracte tinga bon fi y no se alargue mes ni se aguarde que passen los sis mesos per evitar los molts inconvenientes sen podrian seguir, perque altrament no podria dexar esta ciutat de donar son descarrech a sa mag.t »

DIJOUS XXIIJ. — Dit die de part dels señors consellers y setzena per lo S.or Francesch de Argensola fonch aportada als señors diputats la scriptura proxim incertada a XXIJ del corrent que comensa «Lo die de diluns a XX del corrent mes de Janer &» junctament ab los apuntaments firmats de ma dels advocats de casa de la ciutat y altres incertats a la jornada de XX del corrent que comensan «Que als mag.chs micer Francesch Sans &» y tambe la scriptura que fonch aportada als señors consellers y setzena de part del Ill.m y R.m señor archabisbe y sacro consili provintial incertada a la jornada de XXJ del corrent que comensa «Resposta de la congregatio provintial &». Se tracta lo mateix.
= E mes dit die stant congregats (los) señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent vingue en dita instantia lo noble don Joan Burgues lo qual dix venia de part del estament militar que estave congregat en lo capitol de la seu y digue que lo estament militar supplicave als mag.chs consellers

y setzena scriguessen a sa mag.[t] supplicant lo fos de son Real servey despedir los embaxadors que ali eran enviats per lo general de Cathalunya y scriura als ambaxadors tramesos per la present ciutat fassen lo mateix ab sa mag.[t]

Continuan los negocis de la Diputacio.

DIVENDRES XXIIIJ. — Dit die stant junts los señors consellers en Casa de la Ciutat, per part del estament militar, per lo noble don Joan Burgues lus fonch aportada una embaxada del thenor seguent — «A les personas del estament militar que hayr a XXIIJ del corrent estaven congregades en lo capitol de la Seu de la present ciutat, per part dels señors diputats hoydors y devuytenas foren enviades tres scripturas les quals digueren que per part de V. mag.[es] y setzena eran estades ha ells tramesas y que les enviaven perque pus eran vistas per dita setzena y consili provintial, desijaven les vessen tambe en aquell estament com a tant principal part de Cathalunya y que sobre aquellas los diguessen son parer Y perque mirades y molt considerades dites scripturas appar que delas poden resultar molts inconvenients en aquesta ciutat y a tot lo principat han determinat dir son parer a dits señors diputats y representar a V. mag.[s] y setzena lo seguent, perque millor se puga caminar per la via que conve a gloria de Deu servey de sa mag.[t] y beneffici publich= Y quant a la scriptura que comense «Lo die de diluns» los appar que es gran inconvenient y seria poch respecte a sa mag.[t] que tractant ab ell los negosis per medi de sos embaxadors los quals anaren ab voluntat de sa Ex.[ia] y son estats hoyts ab gran benignitat de sa mag.[t], sens tenir resposta a dita embaxada se tractas asi asiento per lo ques poria seguir, y lo de asi destorbas lo de ali o, fos different la hu del altre y tambe perque havent dit sa Ex.[ia] que no te poder pera tractar, sempre sera millor tractar ab nostron Rey y señor natural que per medi de altres ministres seus. = E mes los appar que lo intent del consell de cent quant determina que durant lo sobresehiment per V.[s] mag.[s] y merces se procuras lo bon asiento dels negosis de la diputatio, no fou voler se procuras per los medis que asi V. mag.[s] vuy ho tracten perque ab la matexa forma que ara se tractaven les horas y foren sobreseguts, sino per altres medis que solen ser molt millors y que en la ciutat fins vuy se son sempre acostumats, so es supplicant a sa mag.[t] ab cartes y per sos embaxadors pus son en Cort, sie servit manar remediar los agravis fets al general y tot lo principat, y procurar per aquest

mateix effecte scriure tambe a les personas mes convinga, de manera que se entenga les sinistres informations que per alguns son estades representades a sa mag.t , y quant justa causa deffensa lo general y los danys que pateix en la dilatio del remey = E mes los appar que essent la diputatio qui ab justa causa se quexa per la intentada captura del señor diputat militar he incompatibilitat que obte lo mag.ch micer Puig, y no sabent se fins vuy certament que sa mag.t tinga alguna quexa de diputats y devuytenas, per quant lo que tenia de la captura de Sorita per una part y per altre esta ja remediada, y apres sa mag.t ab les dos ultimas cartas scritas als S.ors diputats una de XXVIJ de Juliol y altre de XXXJ de dezembre prop passat mostra tenir satisfactio y contento dels y de sos procehiments he innata fidelitat, y perso fent V. mag.s y merces lo offici de medianers no appar deurian tractar sino dels dits dos caps procurant y supplicant fos servit sa mag.t remediar los, y quant se entenga certament alguna quexa o, altra cosa proceir de la voluntat de sa mag.t , refferir la als dits diputats en nom de la persona per qui la sebran, y aribaran termens que deduhit cada hu son dret restara en lo que li toque y tots ab la pau y quietut que desijan. = E mes los apar que essent V.s mag.s y merces medianers entre los mag.chs doctors de la tercera sala del Real consell y los diputats hoydors y devuytenas los quals tots tracten del servey de sa mag.t y deffensar la jurisdictio que per sa mag.t y cort general los es comesa, no es convenient posar altres personas en lo mig ni consultar ab ningu sino tant solament en les parts que se han de consultar, perque tractat ab uns y no ab altres se done recel y difficultat en lo negosi y se excedeix lo offici de medianer, del qual es propri entendre les parts y oydas aquellas cercar medi tantsolament en les cosas que estan differents y nos poden concordar. = Mes los appar que sens saber V.s mag.s y merces la resposta y voluntat de sa mag.t no deuen procurar ningun medi sino tantsolament perque se entenga aquella, perque es molt possible y se ha de creure de Rey tant cristiá que sens haver de cerchar medi manara revocar a sos ministres y offitials les provisions y procehiments fets contra privilegis constitutions capitols y actes de cort usos y estils de la diputatio, com altres voltas per sa benignitat ell y sos predecessors ho han acostumat. = Per totes les quals y altres moltes rahons supp.an a V.s mag.s y m.s se serveschan

tractar los negosis de la casa de la diputatio que son de tota Cathalunya, ab lo bon zel que en la casa de la ciutat de Barchinona se ha sempre acostumat y que de V.s mag.s y m.s se confie Procurant si menester sera de entendre ab los matexos de la diputatio com a personas que estan mes instruits ab los negosis que cadaldie tracten quins medis tindran per bons per als serveys de les differentias occorrents, y no res menys procurant no sols de tenir conformitat ab la diputatio sino de tractar de tal manera les cosas que tot lo mon les entenga, y que pus en la diputatio y Casa de la ciutat nos tracte sino del servey de sa mag.t y beneffici publich, es just que ab lo mateix bon zell conformitat y correspondentia se cerchan medis per alcansar aquest fi que tant importa per la quietut de tots».

Prosseguеix lo tracte de dit negoci.

DISAPTE XXV. — Dit die estant ajustats los señors consellers y setzena en la instantia del consell de cent de la casa de la present Ciutat, vingue alí mossen Francesch Cosme Fivaler lo qual de part dels S.ors diputats oydors y devuytenas aporta una embaxada del thenor seguent — «Los señors diputats hoydors y devuytenas diuhen que han consultats los papers per V.s mag.s y m.s los foren enviats ab les personas del stament militar, als quals y als dits señors diputats oydors y devuytenas havent molt considerat lo negosi ha paragut que pus han supplicat a sa mag.t per lo remey de les differentias occorrents y tenen per aquest effecte nou embaxadors en sa Real cort com a tots es notori, y que sens haver cobrada resposta de sa mag.t y entendre sa Real voluntat seria gran inconvenient tractar asi cosa alguna majorment entenent per lo que V.s mag.s los han enviat a dir que lo Ex.m señor loctinent general no te poder per asentar estos negosis y no vol usar dell ni vol declarar lo que seria servey de sa mag.t y seu, y quant se entenga que asi poden y deuen tractar alguna cosa les hores respondran a les scriptures per V.s mag.s ha ells enviades, y al entretant estan continuament trebalant per la bona directio y asiento dels negosis occorrents, y voldrian que V.s mag.s usassen los medis que en esta ciutat en semblant occasio son estats de importantia ques supplicas en conformitat a sa mag.t lo mateix que fa la casa de la diputatio».

FEBRER

DIUMENGE IJ. — Die de nostra S.ª — Dit die fonch benehida y consagrada la ysglesia nova de nostra señora de Monserrat per lo Ill.ᵉ y R.ᵐ señor don Pedro Jayme bisbe de Vich, acistint en dita benediccio don Jaume Casador bisbe de Gerona Don Andreu Çapila bisbe de Urgell Don Francesch Sala y Raboster bisbe de Elna y tambe y fonch lo Ex.ᵐ S.ºʳ Don ..... (1) de Borja maestra de Montesa loctinent y capita general per sa mag.ᵗ en lo present principat de Cathalunya. Nova iglesia de N.ʳᵃ S.ʳᵃ de Montserrat: benediccio y consagracio.

DIJOUS VJ. — Dit die de part dels señors consellers y setzena per lo S.ºʳ Francesch de Argensola fonch aportada als señors diputats hoydors y devuytenas una embaxada del thenor seguent — «Los consellers y setzena elegida per lo consell de cent en nom de la present ciutat han fetas totas las diligentias que han pogut perque se assentassen les differentias occorrents, y attes que sa Ex.ⁱᵃ ha dit tractant destos negosis no te orde de poderles assentar y que creu que sa mag.ᵗ deu tenir dezliberat lo modo de assentar aquellas, y considerant que lo temps dels sis mesos presos se va acostant y que passats aquels se poden seguir alguns inconvenients, perso los apparria V.ˢ SS. y merces per obviar los inconvenients que seguir se porien junctament ab esta ciutat y S. Consili provintial, ab conformitat deurien supplicar a sa mag.ᵗ sia de son Real servey declarar sa Real voluntat y lo que es servit se fassa per lo assiento de ditas contentions, que V. SS. y m.ˢ y present ciutat y consili provintial serviran a sa mag.ᵗ en lo que manara, confiant de sa gran christiendat y clementia y que nons manara cosas que sian contra las constitutions privilegis y capitols de cort». Negocis de la Diputacio.

DISAPTE VIIJ. — Dit die estant ajustats los señors consellers y setzena en la instansia del consell de cent de casa de la ciutat, per lo R.ⁿᵗ don Miquel Aymerich abat de la Baix de part del Ill.ᵐ y R.ᵐ señor archabisbe y sacro consili provintial lus fonch aportada una embaxada en scrits del thenor seguent — «Lo Ill.ᵐ señor archabisbe y sacro consili provintial Sobre lo mateix.

(1) Pere Luys Galcerán.

a instantia de V.s mag.s y merces ses transferit de la ciutat de Tarragona ha esta per ajudarlos, y conforme a sa petitio aconsellar los en lo que convindria fer pera donar lo assiento que convingues a les cosas occorrents, dexant los prelats y altres personas que en aquel acistexen ses ysglesias en temps de advent y nativitat de nostre señor, en lo qual es tant necessari sa presentia en ellas com los sacros canons encarregan, y fins ara no han faltat en dir son parer en tot lo que de part de V.s mag.s y m.s los es estat comunicat conforme los ha aparagut convenia al servey de nostre S.or de sa mag.t y beneffici de tot aquest principat, pero vent que ha dos mesos stan asi sens haver resolt cosa de momento ni mostrar se calor algu de passar avant lo tracte ques comensa y que per so no es posible aribar tant prest al punt que pera donar lo asiento convenient es menester, y que entrant en la quaresma no poden los prelats dexar ses ysglesias ni fraudar del past a ses ovellas que stan obligats procurar los, sens gran detriment de ses consientias y dany de sos feligresos, perque nos perde tant temps en apuntaments y tractes que no abrassen ni resolen del tot estos negosis, y no mostren faltar al que la dignitat en que nostre señor los ha posat y tenir lo primer loch en los staments dest principat los obliga, an resolt per descarrech de ses consientias representar a V.s mag.s y m.s los apuntaments deval scrits perque parexent be algu dels se prenga lo que mes convinga, entenent que de qualsevol destos sa mag.t restara servit y est principat ab ses libertats constitutions y privilegis y ab brevedat obtindra la quietut que tant conve per al sdevenidor, y perque stas cosas no prenent se algu dels medis que comprenen tots los caps de hont resultan los inconvenients, no poden dexar de alargarse, y la residentia dels prelats es tant necessaria com es notori, no pot dexar lo dit Ill.m señor y S. C. porrogar per apres de les festes de paschua y tornarsen entretant a ses ysglesias pera complir ab la obligatio que tenen, y si les hores ho entretant sa presentia sera de importantia tornaran a continuar lo consili per al temps que convindra». = «Ab altre scriptura, responent ha una de V.s mag.s y m.s per via de pensament attesa la gran xpiandat benignitat y clementia del Rey nostro S.or, se adverti ques miras si seria expedient que totas estas cosas se dexassen en ma de sa mag.t perque conforme les libertats constitutions y privilegis dest principat donas lo assiento que mes fos convenient, y per-

que per no haverse sobre aso donat resposta alguna no ha pogut lo S. C. P. entendre lo que a V.s mag.s y m.s haura paragut ha determinat representarlo de nou, confiat que sa mag.t conforme sa benignitat y clementia com sta dit manara donar tal assiento a totes estas cosas que los privilegis y immunitats dest principat restaran ab sa forsa y vigor, y supplicant lo de part de V.s mag.s y m.s y del S. C. P. que si fins asi hi ha agut algun descuyt en la casa de la diputatio puix es cert ques stat pensat acertar y no deservir a sa mag.t segons sa Real clementia, se servira remetrer los descuyts que fins asi y poria haver agut Encara que en les ultimas Corts celebrades en la vila de Monso en lo any *1585* per obviar alguns gastos superfluos que en la casa de la diputatio se feyan y per altres causes, sa mag.t fou servit se fes un nou Redres pera la casa de la Diputatio ab loatio y aprobatio de la cort, la experientia empero nos ha mostrat quant pernitiosa fonch aquella ley pera tot aquest principat puix del no resulta altra cosa sino gastar la hazienda del general y posar en debats y contentions a tot aquest principat, levar la auctoritat a la justitia y lo govern de aquella casa als diputats, y com ninguna ley pernitiosa ni dega ni puga en bona consientia ser observada, ha paragut al Sacro consili provintial com a personas a les quals tant toca mirar per la consientia dels qui habiten en est principat, representar a V.s mag.s y m.s ques deu supplicar a sa mag.t que sia de son Real servey suspendre la executio de dit Redres fins a la conclusio de les primeres corts per la millor manera y forma que ser puga, y que entre tant les cosas de la casa de la diputatio se governen ys tracten de la manera que solian ans de la executio de aquest redres, que desta manera enten lo S. C. P. se satisfara a la consientia de tots, y sa mag.t restara servit y aquest principat ab sa antiga quietut y repos, y pera qualsevol destos caps offereix lo S. C. P. sa intercessio ab sa mag.t, y si ninguna dellas apparexera a V.s mag.s y m.s, hauran satisfet a sa consientia de manera que en ningun temps sels puga donar culpa que no agen dit ni aconsellat lo que al descarrech de ses consientias convenia y al servey de nostro S.or de sa mag.t y quietut de aquest principat parer convenir».

DIMECRES XIJ. — En aquest die se feu la festa del martiri de la beneventurada S.ta Eulalia no obstant que fos lo primer die de coresma. **Primer dia de Coresma y festa de S.ta Eulalia.**

Negocis de la Diputacio.

Dijous XIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y estant los señors consellers en la sala gran del Consell de cent ab dit consell ajustat y congregat, vingueren ali en dit consell per embaxadors per part dels señors diputats oydors y devuytena lo R.nt don Bernat de Cardona abad de Camprodon mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell y mossen Joan Benet Codina Ciuteda honrat de Barchna, los quals aportaren a dits S.ors consellers y savi consell una scriptura ho embaxada junctament ab dos copias de dos letrás tramesas a dits S.ors diputats per los embaxadors qui estan per part de la diputatio en la cort de sa mag.t y tambe una copia del memorial que per informatio de la justitia del general havian donat dits embaxadors al compte de Sinchon, les quals embaxada copias de letras y memorials foren donats a mi Monserrat Riera notari y S.a Rational de la dita casa de la Ciutat perque aquels buydas en dietari y son com se seguexen una apres altre — «Los señors diputats hoydors y devuytena han entes que entre alguns particulars de la present ciutat se tractave dels negosis de la diputatio differentment del que passa, y perque V.s mag.s y aquest savi consell los entengan ab certitut y sapian lo stat de aquells pus son tant propris de tots, nos han enviat asi per aportar copia de les cartes ha ells ultimadament tramesas per sos embaxadors qui residexen en la Real cort, ab copia del memorial que per informatio de la justitia del general donaren al S.or compte de Xinchon, y tambe pera supp.ar a V.s mag.s y aquest savi consell que pus de les dites cartes y altrament se enten que lo major dany dels negosis de la diputatio y present ciutat es la divisio y discordia que entre elles alguns particulars per propris interessos sens tenir compte ab (al) beneffici public volen posar, sien servits donar orde que assi los S.ors de la setzena y en Madrid los embaxadors de la ciutat tingan gran conformitat y correspondentia ab la casa de la diputatio com sempre han acostumat, perque ab ella se assenten los negosis com conve al servey de deu de sa mag.t beneffici y quietut desta ciutat y de tot lo principat».

«Al R.m y molt Ill.es señors los diputats del general de Cathalunya residents en Bar.a

R.m y molt Ill.es señors

Apres de esser partit mossen Jaume Barcelo donarem tots

juncts la carta de V.s SS. al S.or comte de Xinchon y per la crehensa lo informarem dels dos negosis que tenim a carrech yls supplicarem per la expeditio de aquells: rebe dita carta ab gran contento y nos offeri fer nos molt gran merced senyalant nos desijave que los dits negosis se assentassen ab mes blandura y contento de que havem conegut de algu dels S.ors R.nts del consell suppremo, que informant lo sobre lo memorial donat a sa mag.t no sols nos digue semblants paraules que lo S.or loctinent general respongue a la ciutat y altres consemblants, dient que ell Rey estave cent anys ha en possessio de pendre la diputatio y fer diputats y de pendrels, com ho feu lo duch de Franchavila y tambe lo que feu lo duch de Alcala quant los prengue la depositio A tot se satisfeu ab gran compliment y com convenia al benefici de aquexa casa, y negaram li que may haviam entes que lo Rey prengues la diputatio perque en ningunas historias havem trobat tal, y que si alguna cosa de axo hi hague en algun temps lo que nos creu, seria per voler usar lo Rey de poder absolut y no de justitia, y que creyem que tenint lo Rey tant christianissim no temem de que sa mag.t deix de servar lo quens te jurat y atorgat, y que sta confiansa nos ha aportat asi Y aximateix diguerem que la pretesa captura dels diputats en temps del duch de Franchavila era una de les deffensas que toquen a nostron cas, perque no podia dit señor Regent ignorar que trobant se lo Virey y Real consell torbats de tal captura los tragueren per forsa de la preso, y aximateix digueren del que deya de la depositio que volgueren pendre les dites depositions, que amostras com tals depositions se prengueren perque era lo que deya molt contra lo ques feu, pero que lo S.or Regent Terça ho sabra molt be pus ell fou lo qui tenta de pendra dita depositio, y ab estas cosas sels digue moltes altres, y en la informatio del dit S.or Regent Terça li tornarem a recordar tot lo que passa per ell, y estan tant oblidats que volen tots dos Regents ignorar lo que saben y es notori a tots los cathalans, yns diuhen que amostrem los privilegis capitols de cort estils usos costums que cotam en lo memorial se dona a sa mag.t y diem informant, donant lus ho auctentich, senyalant que no son bastants los que fins asi los havem donats De tots aquestos danys son causa algunas personas de aquexa ciutat y altres que oblidats del que deuen al servey de Deu y del Rey y be comu de aqueix principat, per lo propri diuhen y fan tanta cosa que si no

tinguerem un Rey tant christianissim y que tant de veras coneix la fidelitat de aquexa provintia y no tinguera lo amor paternal a tots te, bastaren ses cosas a posar aquexa ciutat y tot lo principat en molts grans treballs Mas confiam sa mag.t entendra que los sobredits nos mouen per bon zel sino per particular interes, supplicam a V.s SS. nos manen enviar tots los privilegis capitols de cort stils usos y costums que no tenim asi aucten-tichs per prova de tot lo que V.s SS. nos donaren en instructio, que es lo mateix havem informat y donat memorial a sa magestat, particularment tots los actes de requestas protests y altres procehiments se feren en la pretesa captura dels diputats Calders de Sancta Fe Miquel Doms y altres en temps del duch de Franchavila, y tambe en temps nos apar del duch de Alcala, diem (1) que essent diputat Joan Luis Cornet entre altres los feren anar en casa del virey yls prengueren la depositio lo que entenem asi no es axi, V. SS. enviaran si alguna cosa tindran de aso y alguns exemplars que deputats agen presos offitials Reals, y los privilegis te aquexa casa, perque diuhen ha hont hi ha regalia no tenen alguna jurisdictio los diputats y diuhen tenen una declaratio feren los Jutges de greuges en les ultimas corts en lo negosi de Setanti Asi nos appar nos es proposit tota via seria be V.s SS. ho vejan y envien les exequutions dels exemplars que estan firmats (2) los del consell que son micer Fort micer Sunyer micer Guardiola micer Oliba y altres = Tambe fan gran forsa en la pretesa recistentia del S.or diputat, per lo qual y per lo demes senyalen, y encara lo S.or compte de Xinchon anant y vuy a donar particularment un memorial copia del qual sera ab esta, nos ha dit no per via de resposta sino com a consell y de si mateix, seria molt convenient se posas lo señor diputat a la preso y de alli supp.as a sa mag.t per lo remey destas cosas, ha se li respost que nosaltros eram estats enviats pera representar a sa mag.t los agravis eran estats fets per sos ministres als privilegis y capitols de cort concedits per sa mag.t y sos predecessors de gloriosa memoria, als estills usos y costums de la casa de la diputatio los quals sa mag.t tenia jurats, y que essent tant christianissim confiavem los manaria guardar com havia fet fins asi y que altra voluntat de sa mag.t no haviam

(1) Dihuen.
(2) Per.

entes fins vuy Diguens era veritat que sa mag.^{t} no faria sino lo just y lo que altres voltas havia fet, senyalant lo exemplar de la pretesa captura dels diputats Calders de Sta Fe y de Miquel Doms al qual y a moltes altres rahons nos digue de substantia, responguerem com convenia a la auctoritat de aquexa casa y a la fi nos digue yns asegura que teniem tant grans cōtraris que donarian un dit de la ma, senyalant nos de la sua «por ver nos caydos» Ans aparagut advertir a V.^{s} SS. de aso pera que estigan previnguts pera quant nos tornaran la resposta que sera prest, pus lo Sor Regent Quintana va ja al consell y confiam no sera tant aspre com aquest parer del comte de Xinchon, y per aso y per lo demes que V.^{s} SS. nos ordenen en sa ultima carta havem determinat despatxar a mossen Pujol despatxat ab tota diligentia: V.^{s} SS. seran servits manar nos enviar les scriptures que dalt demanam, guarde nostre S.^{or} la R.^{ma} y molt Ill.^{es} personas &, de V.^{s} SS. com se desija en Madrid a 2 de febrer 1592.

R.^{m} y molt Ill.^{es} señors
B. l. m. a V.^{s} SS. los major servidors

Lo Abad de la Portella
Lo ardiacha Fivaller
Lo canonje Rajadell
Don Federich de Cabrera
Don Noffre de Alentorn
De Corbera y Gualbes
Galceran de Navell
Francesch Cornet
Hier.^{m} Vila».

«*Als R.^{m} y molt Ill.^{es} señors lo diputats del general de Cathalunya residents en Bar.^{a}*

R.^{M} Y MOLT ILLES SEÑORS

En aquest punt que son les nou horas de la nit, havem entes partia un correu despatchat per al virey, hans aparagut per excusar de enviarne altre a V.^{s} SS. donar una avantatge de cent reals ha est correu los quals V.^{s} SS. li manaran pagar, que per ser a tal hora y los demes embaxadors estar tant apartats y estar lo correu pera partir era impossible poderla firmar tots, va firmada de ma de sols los que V.^{s} SS. veuran que se son trobats juncts y es per fer asaber a V.^{s} SS. com per Toralla reberem la de V.^{s} SS. de 30 del passat a 4 del corrent, juntament ab ella los papers y memorials y altres recaptes que dins lo

despaix venien, lo qual tot es vengut a tant bona occasio que sent ells tant al preposit confiam seran part pera que los ministres de sa mag.t resten ben enterats de la justitia de aqueix principat, y entesa aquella per sa mag.t speram sera la resposta que nos han de donar com se spera de un Rey tant christianissim y desijos de cumplir lo quens te promes y jurat, encara que ab aquestos nous papers pora esser se differesca la resolutio del negosi per lo temps que hauran de posar en mirarlos, los demes que apparra a V.s SS. ser convenients per aquestos negosis si seran servits nos manaran enviar, y si sera possible per aquest mateix correu que va despatchat anant y venint: guart nostre S.or la R.ma y molt Ill.es personas de V. S. En Madrid 7 de febrer y deu horas de nit 1592.

R.m y molt Ill es señors
B. l. m. a V.s SS. sos majors servidors

Lo abad de la Portella Don Onoffre de Alentorn
Francesch Cornet».

«*Sobre la captura del deputado Granollachs se advierte a V. S. lo que se sigue*

Que por privilegios del Rey don Pedro 3.° y del Rey don Martín y de otros serenissimos Reyes predecessores de su mag.t que no estan revocados ni derogados, a mes expressamente confirmados y jurados por su mag.t, se dispone que contra los diputados por cosas del general o, que en qualquier manera toquen ha ellas o, tengan insidentia dependentia, o, emergentia dellas o, otras qualesquier, ell S.or rey o, sus offitiales o, alguno dellos o, sus bienes o, del dicho general civil, o, criminalmente por qualquier razon drecho caso, o, causa que se puede dezir ho entender, y que los dichos diputados no sean impedidos en sus offitios y que por negotios de la diputation el S.or Rey no pueda inquirir ni castigar alguno de los diputados sino a instantia de los otros deputados Que conforme ha esto hasta hoy, no solo los deputados y oydores no han sido presos pero ni hahun se ha dado lugar que fuessen convenidos juditialmente por ninguna causa civil ni criminal, y si alguna vez se ha hecho se ha revocado todo juditialmente y los exemplares stan aquí sin que haya ninguno en contrario, y algunas de las revocationes

les han hecho y firmado quatro de los doctores que hoy son de la audientia de Cathalunya que son micer Sunyer, micer Fort, micer Guardiola y micer Oliba y se dize que prendieron a Calders de Sancta Fe y a Miguel Doms deputados, la verdad es que sabiendo ellos que los querian prender de hecho y el pueblo impedir lo, por escusar el scandalo y inconvenientes que dello havian de resultar con devido acuerdo se fueron a la carcel protestando siempre que no podian ser presos y que yvan a la carcell por aquell fin, y assi haunque ell virey y audientia los mandaron salir della el mismo dia no lo quisieron acceptar por no concentir ni reconoscer su jurisdiction en este caso, y assí de hecho los mando hechar de la carcel el virey y los sacaron della por fuerza los dos algutzilles ordinarios, protestando siempre los dichos deputados, y esto con certeza y verdad consta por authos. = Y si les declarationes que ariba se dise que han hecho los quatro doctores de la audientia, resulta que los diputados y oydores haun en causas civiles no pueden ser convenidos, mas cierto es que no lo pueden ser en las criminales pues las tales necessariamente han de impedir el excertitio de deputado. = Supuesto esto se ha de dizir que la orden que dio para prender al diputado militar fue contra lo que esta dispuesto por los dichos privilegios y capitulos de corte, y que el diputado como persona que tenia dellos entera notitia sin resistentia ninguna porque no la podia haver de offitial Real a, offitial Real deffendiendo cada uno su jurisdiction, y si alguno alboroto huvo fue por el mal modo que ell offitial Real tuvo en el querer hazer la dicha prision con alabarderos y muchos ministros, conque dio occasion a que se juntase el pueblo como es ordinario en semejantes casos, su fin fue excusar su prision para quitar el scandolo que se havia de seguir si le vieren levar preso y para dar notitia a su mag.[t] y a su lugartiniente y capitan general en aquell Reyno de los dichos privilegios y capitulos de corte, confiando que haviendo los entendido se serviria su mag.[t] de mandar que se le guardassen al Principado de Cathalunya, como su mag.[t] y los sere.[mos] Reyes sus predecessores lo han acostumbrado siempre, y su persona en el entretanto que su mag.[t] mandava mirar este negotio no la ausento sino que la puso de manifiesto en las casas de la diputation para que alí con los mas diputados y oydores de cuentas sus companyeros y las demas personas con quien se suelen aconsejar, se tractasse y platicasse del agravio

que se le havia etcho en mandar lo prender en prejuizio de los dichos capitulos de corte y privilegios y costumbre inmemorial y de todo se diesse cuenta a su mag.t como se hizo. = Y assi haviendo su mag.t tenido notitia desto, y su lugartiniente general que hoy es, tuvo por bien el dicho lugartiniente general que se entendiesse la verdad deste negotio y que se assentasse como fuera de razon y de justitia, y haviendose platicado sobre esto como se acostumbra en semejantes casos por medio de los consellers de Barchna, el lugartiniente general con su consejo Real revoco la captura de Hieronimo Cardona declarando que Joan Baptista Sorita no havia tenido jurisdiction para prender lo porque no era algutzil Real, y assi resultan desto dos cosas, la una es que los offitiales de su mag.t dieron occasion ha este trabajo pues por su inadvertentia y descuydo ha un hombre que no era offitial Real ni tenia jurisdiction le mandaron que usasse della, supplicamos a V. S. que este mucho en este puncto como fuente deste trabajo pues se vee que no son la occasion de los diputados Lo otro es que pues no prendieron ha offitial Real como realmente no lo era, menos es el excesso y los deputados revocaron en la misma conformidad la prision de Joan Baptista Sorita declarando que no se havia podido hazer y que fuessen nullos todos los auctos que se huviessen hecho en razon della, y esto fue con apuntamento que estava tomado con el lugartiniente general de que pues los deputados havian reconossido el excesso que havian etcho en hazer prender al dicho Sorita, revocaria todo lo tocante a la prision del dicho deputado y se ordeno la scriptura que havia de firmar el virey y los deputados tambien, y al tiempo de firmarla haviendo la aprovado respondio que la dexave de firmar porque tenia nueva orden de la corte y la havia de consultar con su mag.t , y confiamos que a su mag.t le ha de mover mucho y tambien a V. S. veer que un negotio que estava ja assentado se buelva atras sin nueva culpa y occasion de los naturales de aquell principado A mes bien la ha tenido su mag.t para confirmarse en la amor y fidelidad que tenian a su Real persona y servitio, como lo han mostrado en la obedientia y submission conque estan hoy alla y aca supplicando le el remedio y assiento deste negotio y la conservation de sus privilegios y constitutiones, y no se pone en consideration el exemplo de fidelidad que han dado al mundo y a los demas vassallos de su mag.t y pues ha sido complir con su

obligation, y supuesta esta verdad toda su esperansa pende de que su mag.t que sabe quant fiel le es aquela provintia, y V. S. que es ministro suyo tan entero y recto como ell mundo sabe, sin cometer a personas que podrian tener otros fines determinen este negotio».

E mes dit die estant congregat y ajustat dit consell de cent vingueren alí en dita sala gran y, consell lo noble don Joan Burgues y de So y ..... Vilafrancha cavaller, y digueren com venian ali de part del estament militar per pregar aquest savi consell en que la casa de la ciutat y dit savi consell tinga la correspondentia acostuma tenir ab la casa de la diputatio E dit consell dezlibera sobre les dites y altres cosas com en la dezliberatio feta consta en poder del scriva del Consell.

DISAPTE XV. — En aquest die los señors consellers reberen una letra dels pahers de la ciutat de Leyda, dient que tenian avis de Tamarit de Litera y del governador de Arago com lo de Bearn era entrat ab excercit per la vall de Tena caminant la volta de Brescas y Ciutat de Jaca. Avis de la entrada del de Bearn en Arago.

DIMARS XVIIJ. — Dit die de part dels señors consellers y setzena ana lo S.or Francesch de Argensola als señors diputats y hoydors yls aporta una embaxada la qual es del thenor seguent — «Los S.ors consellers inseguint la determinatio y dezliberatio feta per lo consell de cent celebrat a XIIJ del present, responent a la embaxada que per part de V.s SS. y merces en dit consell de cent embiada, diuhen que esta Ciutat sempre ha procurat y procura tenir aquella correspondentia ab la casa de la diputatio en tot lo que convindra y sempre ha acostumat tenir la en tot lo que sera servey de Deu de sa mag.t be y quietut de la present Ciutat y principat — Y tambe los S.ors consellers y setzena suplican a V.s SS. y m.s sien servits tornar la resposta a la scriptura que a sis del present per mossen Francesch de Argensola de part de dits S.ors consellers y setzena fou aportada y presentada a V.s SS. y merces». Negocis de la Diputacio.

DIMECRES XVIIIJ. — Dit die per mossen Francesch Cosme Fivaler fonch aportada als señors consellers y setzena estant congregats en la instantia del Consell de cent, de part dels S.ors diputats hoydors y devuytena una embaxada la qual es del thenor seguent — «Los S.ors diputats oydors y devuytena diuhen que desde vint y quatre de maig proppassat que se attenta la captura del S.or diputat militar, per ser aquella contra capitols Idem.

de cort y en evident torp y prejudici del general y de tot lo principat, han supplicat y continuament supplican a sa mag.t per observansa dels dits capitols y conservatio del general sia servit manar lo reintegrar, y tenen gran confiansa com de Rey y S.or nostre tant christianissim que essent com es la demanda tant humil y justa y havent ja feta la matexa en consemblant cas la cort general que ultimadament fou congregada y en ella sa mag.t offert desagraviar al general, entenent ara per los embaxadors que residexen en sa Real cort de quant inconvenient es stat no haver se fet lo que sa mag.t fou servit de offerir en dites corts, manara desagraviar lo general, y axi no entenen encara que passassen sis mesos quey puga haver ningun inconvenient estant dits embaxadors aguardant entendre la voluntat de sa mag.t , y quels aparra molt acertat que los señors consellers de part de la ciutat scrigan a sa mag.t en conformitat del que ha scrit y entenen scriure la diputatio, que es supplicant li per lo breu remey y expeditio destos negosis com conve a son servey y a la quietut y beneffici de aquesta Ciutat y principat sens dir se li altra cosa, pus es ben cert que tots com a fidelissims vassals desijam fer lo que entenem ser de son servey y Real voluntat en quant per constitutions y capitols de cort nos es licit y permes».

Forments: carestia.

DIMECRES XXVJ. — Dit die anaren los señors consellers acompanyats de molts de la administratio dels forments y alguns offitials de casa en Casa del Ex.m S.or loctinent general, y li representaren y digueren lo gran dany era de la Republica y gran crestia que vuy es en Bar.a per no trobar se blats per la terra, y axi supplican a sa (Ex.ia) tinga per be que lo blat de Arago que per part de V. Ex.ia demana pas pera Flix, Ricardo genoves, no hischa de Cathalunya y si V. Ex.ia vol, dit pas se li concedescha E lo dit Ex.nt loctinent general responent dix que la embaxada que li demanaven era de pocha importantia y que era cosa scusada pendre treball de venir en sa casa, y que no daria licentia a ningu per traure dit blat ni de Arago ni de Cathalunya, y que en lo del genoves ell ho havia dit pera que sino era dany desta ciutat y principat per esser de Regne estrany en dexarli traure aquell, poria recuperar lo dany havia rebut del blat que la ciutat li havia pres en la Empolla. — E mes dit die estant congregats dits señors consellers vingue en Casa de la ciutat mossen Francesch Cosme Fivaler de part dels señors di-

Debats de la Diputacio.

putats y devuytena de la intentada captura del S.or diputat militar, lo qual aporta y dexa a dits señors consellers una copia de una letra de lurs embaxadors tenen en la cort de sa mag.t, la qual fonch donada a mi Monserrat Riera notari y S.a Rational pera que aquella incertas en lo dietari y es del thenor seguent

«*Als R.m y molt Ill.es señors los diputats del general de Cathalunya residents en Bar.a*

R.M Y MOLT ILL.ES SEÑORS

Ab Medina correu, scriguerem a V.s SS. y ferem asaber com per Toralla haviam rebut als 4 del corrent la carta de V.s SS. de 30 del passat, junctament ab ella los papers que en lo despaix venian, y la letra para a V.s SS. no ana firmada sino de tres per la pressa nos donava lo correu y per la matexa dexarem de scriurer larch y dir a V.s SS. lo quens havian acontentat tots los papers, per venir molt aproposit del que asi haviam menester segons les dates y presas tenim ab los S.ors Regents, y lo parer del bras militar enviat als S.ors consellers nos ha aparagut molt be quens par acertava en tot lo que deya tant com alguns altros desacertaven, y apres de esser partit dit correu som anats donant copias dels papers enviats per V.s SS. y informant los de la justitia de aqueix principat, dientlos en effecte que en los papers que novament sels donave clarament constava della, y a mes de aso sels deya que de la captura que los señors diputats y devuytena manaren fer de la persona de Sorita ni de la pretesa recistentia en la presa del señor diputat nos podia parlar en ninguna manera, per quant lo señor loctinent general ab interventio dels señors consellers de Barchna per tracte havent revocat sa Ex.ia la captura feta per dit Sorita de la persona de Hieronim Cardona, V.s SS. revocaren la que fou feta per lo porter del general de la persona de dit Sorita ab tracte pensament y fonament que de dites captures en ningun temps sen havia de parlar, com cónsta per dits actes de revocations y anullations fets per dit effecte, y no perque per ells aguessen de exir dels carcers dit Cardona y Sorita per haver ja dos mesos eran fora, y consta tambe que la scriptura que per dits señors consellers y vezcompte de Rochaberti fou presentada al S.or loctinent

general, que entenia que los procehiments fets per la captura del S.or diputat militar eran nullos y per conseguent se havian de cassar y anullar conforme dita scriptura, y axi ho entengue y u digue dit loctinent general y que sols falta volerho consultar ab sa mag.t Al qual nos han respost que ells ni lo loctinent general nou entenian de aquexa manera, que si axi fos noy hauria que tractar de aqueix cap, havem los dit que ells tenian obligatio de creurer ser axi com ho portavem en nostras instructions les quals venian firmadas del S.or bisbe de Gerona y del Scriva major dexa casa ab lo signe y segell della, y no obstant aso nos digueren que no creyan res de aso, diguerem los que enviariam aqui a suplicar a V.s SS. nos fessen merce de enviar nos ho lo mes justifficat y auctentich conforme lo que devien en est particular, les instructions, y axi ho supplicam a V.s SS. pus se pora traurer dels dietaris de la ciutat y dexa (Casa) y ab los testimonis que poran deposar en est particular, y perque los señors Regents digueren que voldrian veurer carta del S.or loctinent general sobre aso, nos appar que seria molt convenient se procuras carta del dit señor loctinent general per aqueix effecte, que pus es cert que passa axi conforme V.s SS. nos ho han donat en les instructions, es just la scriga per rematar aqueix negosi que sa Ex.ia tingue les horas per rematat, sis pora haver V.s SS. la manaran enviar y poran excusar les diligentias que dalt diem y sino fer les han y les enviaran ab la mes diligentia sia possible juntament ab los papers que ab altres tenim supplicat a V.s SS. quens envien, particularment les executions fetes de les provisions dels exemplars se feren en aquexa casa sobre que los señors deputats no poden esser convenguts, per lo que lo S.or comte de Xinchon donant li los papers nos digue «que en su casa cada uno podia hazer lo que se le entojava y scrivir en sus libros» y que mostrassem lo que se havia fet en contradictori judici, y lo mateix nos digue lo vicicanceller Tambe conve molt sens envien los exemplars que hay tenen de haver presos offitials Reals, y si acas se trobava algun exemplar de haver alsats salaris seria molt acertat sen envias encara que lo quens han enviat son de gran importantia Tambe nos han dit que don Fran.co de Beamunt sent capita general en Perpinya scrigue una carta als diputats que les horas eran dient los en lo sobrescrit — «A Pasqual y sus companyeros» y per lo desacato procehiren contra ell de manera que vingue a fer obedientia al

concistori ab carta del emperador, dient los quel tractassen ab benignitat Si tal tindran V.s SS. hay, no dexen V.s SS. de enviar la que sera de gran importantia Tambe sels poria enviar la dezliberatio de la devuytena que feu per la presa de Sorita, que tenint tots estos recaptes estam ab molta confiansa que negotiarem be y prest, que tenir sobrada justitia appar que alargue lo negosi En lo que toca al que V.s SS. diuhen sins enviaran les letras pera sas mag.ts y altesas per los negosis de Arago, ells estan en estos termens que de asi es partit micer Lans ques un doctor aragones senador de Mila para Saragosa, va a pendra informations de tots los reservats y altres y confiscar los las haziendas, y de altre part diuhen per nova certa que son entrats don Martín de la Nusa Manuel don Lope y altres, ab molts francesos en les montanyas de Jaca, y que don Alonso ab la major part del excerçit es puiat alla y que sols en Saragosa ha restat un tersio de infantaria y tota la cavallaria, no saben en que parara, nostre S.or ho remedie com conve Los embaxadors de la ciutat y per part de la provintia han donat cartes a sa mag.t sobre estos negosis y veyem que fan poch fruyt, si a V.s SS. los apparra enviar nos las que diuhen seguirem lorde que V.s SS. nos donaran, y para que V.s SS. entengan lo que passa y lo quens han de fer merce V.s SS. de enviar y per complir ab lorde quens tenen donat, havem determinat de enviar est correu ab tota diligentia Supplicam a V.s SS. que ab la matexa nos manen avisar de tot lo que aqui passa apres de la darrera carta que V.s SS. nos han scrit Guarde nostre S.or la R.ma y molt Ill.es personas de V.s SS. en Madrit a 18 de Febrer 1592.

R.m y molt Ill.es señors
B. i. m. a V.s SS. sos majors servidors

Lo abat de la Portella	De Corbera y Gualbes
Lo ardiacha Fivaller	Galceran de Navel
Lo canonje Rajadel	Francesch Cornet
Don Federique de Cabrera	Hieronim Vila».
Don Onofre de Lantorn	

DIJOUS XXVIJ. — Dit die stant congregats y ajustats los señors de consellers en la instantia del trentanari, vingue ali mossén Bernat Macip Scriva de manament y secretari del Ex.m loctinent general y dix com venia de part de sa Ex.ia yls portave una letra que sa Ex.ia havia rebuda de Guescha del Regne Negocis de Arago.

de Arago de Stevan de Yvarra, ab la qual lo avisave del stat en que estaven los negosis de aquel Regne, la qual letra fonch donada a mi Monserrat Riera notari y S.ª Rational de Casa de la Ciutat de Barchna pera que la incertas en lo dietari, la qual letra es del thenor seguent

«Al maestre de Montesa visorey y capitan general del principado de Cathalunya por su mag.ᵗ en Bar.ª

Los rebeldes deste Reyno acompanyados de 600, o, 700 hereies del principado de Vearne, enprendieron tentar las voluntades deste Reyno y con la celeridad que franceses suelen acometer, se apoderaron de dos passos desta mantanya y luego de unos lugarejos alli vezinos en que tractavan de fortifficar se, y viendo de que consequentia podia este negosio ser, se acudio al remedio que pedia yendo alli el S.ᵒʳ don Alonso de Vargas en persona, de quien acabo de recivir ahora una carta cuyo translado va con esta La vitoria puede se estimar en poco por ser de tant ruyn gente, pero la occasion y consequentia importa mucho, y asi me ha paresido avisar dello a V. Ex.ⁱᵃ con este correo. Tengo para mi que haun de aqui a manyana ha de haver nueva de major effecto, porque todavia yvan en sus alcanses muchos de los destas mantanyas que se han senyalado en fidelitat y animo Guarde nuestro S.ᵒʳ a V. Ex.ⁱᵃ como dezeo de Guescha a 20 de Hebrero 1592.

ESTEVAN DE YVARRA».

COPIA de la carta acusada ab la demunt dita, enviada per don Alonso de Vargas al secretario Stevan Yvarra

«Ya es tomada Brescas y el pusio de S.ᵗᵃ Elena y Sallents y don Diego de Heredia, y muertos muchos de los herejes y presos algunos, gratias a Dios. Scapose don Martin de la Nusa perdiendo el cavallo que se le quito un ginete con la capa y daga. A su mag.ᵗ scrivio (1) solamente avisando deste, y por yr de priessa el que la leva no soy mas largo Nuestro S.ᵒʳ guarde a V. m. De Bressas a 19 de Hebrero 1592 — Los ginetes de mi guarda lo han hecho maravilosamente —

DON ALONSO DE VARGAS».

(1) Scrivi? Scrivo?

DISAPTE XXVIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent, y estant ajustat y congregat en la instantia del consell los señors consellers y dit consell, vingueren ali don Joan Burgues y de So, Luys de Vilafrancha cavaller y Joan Benet Codina ciuteda honrat de Barchna los quals digueren que venien per embaxadors del estament militar y refferiren en dit consell que lo estament militar agrahia molt la resposta que la Ciutat havia donada al dit stament per mossen Francesch de Altariba donzell, y que supplicaven lo present consell fos servit de voler scriure als embaxadors que la present ciutat te a la cort de sa mag.[t] , que acistesquen y acuden als embaxadors que lo general te en dita Real cort en lo que convinga per la bona directio dels negosis occorrents — E mes estant ajustat y congregat dit consell de cent vingueren per embaxadors per part dels señors diputats hoydors y devuytena en dit consell de cent lo R.[nt] don Bernat de Cardona abad de Camprodon Galceran Cahors y dez Soler donzell y Julia de Navell Ciuteda honrat de Barchna y en lur companyia micer Pera Aylla y micer Phederich Cornet, e lo dit señor don Bernat dix que sabent los señors diputats hoydors y devuytena que lo present consell se ajustave, los han enviats asi perque lo present consell sabes y entengues lo stat dels negosis de la diputatio, com mes largament refferiran micer Cornet y micer Aylla, y tambe agraien molt la dezliberatio que lo present consell los dies passats havia feta sobre dits negosis y tambe que la present ciutat vulla scriura a sa mag.[t] tinga per be ab la brevedat li apparra sia de son Real servey spedir y concloure los presents negosis — E explicada dita embaxada lo mag.[ch] micer Pera Aylla se alsa y de paraula refferi y dona raho del stat del dit negosi E acabat que ague se alsa lo dit mag.[ch] micer Phederich Cornet y refferi lo mateix que micer Aylla E acabat lo dit rahonament, lo S.[or] conseller en Cap dix que aquesta ciutat faria lo que en semblants cassos tenia acostumat — E lo dit don Bernat de Cardona dix que axi ho confiaven los S.[ors] diputats.

Negocis de la Diputacio.

MARS

DIUMENGE XV. — Dit die entre les dos y tres hores despres de mig die de part dels señors consellers, lo mag.[ch] micer

Malaltia del Virey.

Miquel Sarrovira ana en casa del Ex.m loctinent general perso que dits S.ors consellers havien entes estave de mala gana y ab molt gran perill de sa vida, per entendre y saber de sa salut E tornat dit mag.ch micer Miquel Sarrovira digue y refferi als dits mag.chs señors consellers, de com ell era estat en Casa de sa Ex.ia y havia demanat del majordom y del S.or comanador Falco y que havia parlat ab dit majordom, y ab dit comanador Falco no havia pogut parlar per lo que estave al capsal de sa Ex.ia tenint compte en sa salut, y que havia dit al dit maiordom la ansia y cuydado en que dits mag.chs consellers staven de la salut de sa Ex.ia y desijarian saber com se trobave, y que voldrian venir a veurell per lo que tenen obligatio de visitar lo y servir lo en semblant treball en que entenian dit S.or loctinent estave, per la molta amor y bona voluntat li tenen y per son merexer y offici en que esta E lo dit majordom li dix que molt cert estava sa Ex.ia y tots los de sa casa de la molta amor y voluntat que sempre dits mag.chs consellers havian tingut y tenian a sa Ex.ia y que dit señor estava molt de mala gana, y que ell no volia tornar resposta sens consell y que la volia consultar ab dit comanador Falco, y axi dit majordom dix sen entra hont lo Ex.m loctinent estave malalt y tornant exir digue al mag.ch micer Miquel Sarrovira de com ell havia refferida sa embaxada al comanador Falco, y li havia dit estava molt cert de la voluntat y amor dits mag.chs Consellers tenian a sa Ex.ia y que per ara noy havia lloch en que los mag.chs consellers anassen a visitar a sa Ex.ia per lo que se trobava molt fadigat de sa malaltia, y que si se trobava millor que ell los ho manaria fer asaber y les hores porien fer lo que serian servits.

Debats de la Diputacio.

DILUNS XVJ. — S.ta Madrona. — Dit die estant ajustats los señors consellers en la casa de la ciutat y en la instantia del Consell de trenta, de part dels señors diputats vingue mossen Cosma Fivaler lo qual lus aporta una embaxada de part de dits señors diputats y copia de dos letras dels embaxadors tenen dits señors diputats en la cort de la Real mag.t, les quals embaxada y letras foren donades a mi Monserrat Riera notari y S.a Rational per Antich Hieronym Canyelles scriva del consell perque aquellas continuas en dietari y son com se segueixen una apres altre.

«Vistes les dos cartes dels señors embaxadors del general de 9 del corrent mes de mars y la dels señors embaxadors de la

Ciutat feta lo mateix die, apar que pus per sinistres informations entenen en Madrid que entre les personas del general y de la ciutat que tractan estas occorrents differentias noy ha conformitat sino discordia y divisio, la qual y algunes paraules de particulars que alli diuhen se son refferides causan dany a la bona expeditio de dites differentias, se hauria de procurar que los señors diputats y devuytena y los señors consellers de la present Ciutat y les personas del estament militar en conformitat, cada hu per sa part scriguessen y supplicassen a sa mag.^t y sos ministres fos servit sa mag.^t de manar posar assiento en les differentias occorrents, que tants danys y gastos causen en tot aquest principat, y als ministres que sien servits en fer bons officis per la breu y bona expeditio de aquelles Y appar tambe que per resposta de la carta ultima de dits señors embaxadors del general en quant diuhen que una persona que te molta entrada en Casa dels ministres que tracten nostros negosis, los ha dit que entenen que si de asi se demanas a sa mag.^t remetes algunas ho totas estas differentias a les primeres corts ho admetrie, deuen dits señors embaxadors de part dels señors diputats agrahir lo dit avis y essent persona de quis puga probablament entendre que sa mag.^t ho sos ministres gustan tractar estas cosas per son medi, procuren saber y entendre ab ell de quinas cosas sera servit sa mag.^t se remeten a les primeras corts y a quinas sera servit donar remey y reparo Perque los señors diputats y devuytena encara que per son descarrech deuen supplicar a sa mag.^t en la forma acostumada per lo remey y reparo de les occorrents diferentias, si entenen que sa mag.^t per ses moltes occupations es servit remetren algunas a les primeras corts, desijant com desijan donar contento y servir com ha hobedients vassals a sa mag.^t tractaran dites cosas y conformant se en los capitols de cort faran sobre ellas convenient resolutio al servey de Deu de sa mag.^t y beneffici de la Cosa publica de tot lo principat».

«*Als R.^m y molt Ill.^es señors los diputats del general de Cathalunya residents en Bar.^a*

R.^M Y MOLT ILLES SEÑORS

Per cumplir ab lo que V. SS. ab ses cartes nos tenen orde-

nat de que cada semmana los avisem del stat en que staran los negosis, los despatcham a mossen Jaume Barcelo per fer los asaber lo que occorre dels negosis despres de la partida de Jaume Bosch fins lo die present, y es que havem acabat de donar los papers y havem entes dels S.ors vicicanceller y Regents que se ha tractat ys tracta de cadaldie tant de veras destos negosis quens offerexen ab brevedad de despatchar nos perque tenen ja vists tots los papers en Consell. y axi nosaltres no dexam de solicitar los y solicitarem de cadaldie fins a tant ne tingam resposta la qual entesa avisarem encontinent a V. S., y perque per lo bon succes de aquestos negosis conve entengan asi que aqui se te molta conformitat en los dits negosis pera que se asenten com conve al servey de Deu de sa mag.t y beneffici de aqueix principat, axi en la casa de la ciutat y aquexa com en los demes particulars supplicam a V. SS. com sempre havem supplicat ho procuren molt de veras y que ningu ab paraules no donen occasio a que aquestos negosis tant graves se vinguessen a danyar, que asi fan gran festa en saber que aqui axi en lo general com en lo particular nos te la conformitat ques deu, ques la mes pernitiosa cosa y que mes pot danyar pera la bona resolutio dels negosis, y de aquest parer son totas les personas graves y de quis pot tenir seguretat que desijan lo be de aqueix Principat La Carta de V. S. pera sa mag.t no ses donada encara per haver estat de mala gana y estar encara en convalesentia Guarde nostre señor la R.ma y molt Ill.es personas de V. S. en Madrid a 9 de mars *1592* — Asi es aribat don Xpofol Sanoguera pochs dies fa pera passar la Causa de les encomandes avant devant lo nuntio, per impediment de don Vicentio Agusti Assi noy ha ningu que tinga poder ni sindicat de V. S. pera poder respondre, V. S. lo manaran enviar a qui seran servits —

R.m y molt Ill.es señors
B. L. m. a V. S. sos majors servidors

Lo abad de la Portella
Lo ardiacha Fivaller
Lo canonje Rajadell
Don Federique de Cabrera
Don Onoffre de Alentorn
Francesch de Corbera y Gualbes
Galceran de Navell
Francesch Cornet
Hieronim Vila».

«*Al R.*[m] *y molt Ill.*[es] *señors los diputats del general de Cathalunya residents en Bar.*[a].

R.[M] Y MOLT ILL.[ES] SEÑORS

Apres de haver scrit y fet lo despaig, es vingut a nosaltres una persona que te molta entrada en Casa dels ministres que tracten nostros negosis, y nos ha dit que no obstant que tenen feta la resolutio en nostres negossis y no a nostron gust, que ab tot si enteniem que de aqui se demanas a sa mag.[t] que remetes algunas ho totas destas differentias a les primeras corts, que te entes dels ministres ab qui tracte que sa mag.[t] ho admetria Avisam ne a V. S. perque aqui resolgan lo que mes servey lo sia y nos ne manaran avisar, y per ser tard y lo correu estar ja a caval no va firmada esta carta sino dels quens trobam junts: Guarde nostre S.[or] la R.[ma] y molt Ill.[es] personas de V. S. en Madrid a 9 de mars 1592 —

R.[m] y molt Ill.[es] señors
B. l. m. a V.[s] SS. sos majors servidors

Lo abad de la Portella
Lo ardiacha Fivaller
Don Federich de Cabrera
Don Onoffre de Alentorn
F. de Corbera y Gualbes
Francesch Cornet
Hieronim Vila».

Malaltia del Virey.

DIJOUS XVIIIJ. — Dit die anaren de part dels mag.[chs] señors consellers lo mag.[ch] micer Jaume Dalmau advocat de la Ciutat y lo discret en Miquel Joseph Cellers notari y subsindich de la present ciutat en Casa del Ex.[m] loctinent general de sa mag.[t] per entendre y saber de sa salut, y com foren tornats refferiren y digueren com eran estats en Casa del dit señor loctinent general y havian parlat ab lo comanador Falco demanant li de la salut del dit S.[or] loctinent general, lo qual lus digue com dit señor loctinent general havia estat molt de mala gana y havia tinguda una pocha de miloria y que vuy li havia sobrevinguda molta febra y que no sabian en que pararia son mal. — E mes dit die demati aportaren lo sanctissim sagrament al Ex.[m] loctinent general per estar molt de mala gana, anant hi lo señor micer Miquel Cordelles Regent la cancellaria de sa mag.[t] y molts cavallers acompanyant dit S.[t] sagrament E per no saber ho los S.[ors] Consellers noy feren ninguna diligentia en anar hi. — E mes dit die despres dinar lo mag.[ch] micer Miquel

Sarrovira de part dels S.ors consellers ana en Casa del Ex.m loctinent general pera saber y entendre de sa salut y com se trobave E tornat dix que havia parlat ab lo S.or comanador Falco y li havia dit que dit señor loctinent general estave molt de mala gana y ab gran perill de sa vida.

Idem.

DIVENDRES XX. — Dit die los mag.chs señors consellers enviaren lo discret en Miquel Joseph Cellers sotssindich de la present Ciutat en casa del Ex.m loctinent general per saber y entendre de son majordom y del comanador Falco com se trobava dit Ex.m loctinent general de sa mala gana, per lo que tenien entes estave molt dolent y ab molt gran perill de sa vida y essent axi tenian obligatio de anar lo a visitar — E tornat dit honorable sotssindich dix he refferi a dits S.ors consellers, com havia parlat a dit comanador Falco y li havia dit com dit S.or loctinent general estava molt dolent y ab gran perill de sa vida, y que pregava als dits señors consellers lo acomanassen ab ses oracions a nostro S.or, y que la visita volian fer ho dexassen per altre hora que ell los avisaria perque no estave de manera pogues rebre la visita. — E mes dit die entre dos y tres horas apres de migdie los mag.chs señors consellers manaren al mag.ch micer Jaume Dalmau advocat y al discret Miquel Joseph Cellers notari he sotssindich (de) dita casa, servint lo offici de scriva Rational per indispositio y malaltia de Monserrat Riera notari y S.a Rational, que anassen los dos als S.ors diputats y quels diguessen que per part de sas senyorias havian enviat a dir al mag.ch señor conseller segon de la present Ciutat que anas als brassos que pera les tres horas de aquell die eran estats cridats en la casa de la diputatio, y que dit mag.ch conseller estava prest per anar sempre y quant sas senyorias manassen servar la forma que per lo consell de cent era estada donada als mag.chs consellers sobre del fahedor en tal cars, com ho veurian ses senyorias ab les desliberations fetas per dit consell copia de les quals los aportam E tornats los dits digueren a dits mag.chs consellers de com havian fet lo que per ses mag.s lus es stat manat y com havian dexada la copia de les desliberacions en ma del S.or bisbe de Gerona diputat ecclesiastich, y quels havian respost que sempre que dit señor conseller vingues en la forma de la interpretatio que seria ben aribat. = E mes dit die entre les sinch y sis horas de la tarda mori lo Ex.m S.or don Pera Luys Galceran de Boria marques de Navarres maestre del orde

Negocis de la Diputacio.

Mort del Virey.

y cavallaria de nostra senyora de Montesa y St Jordi, loctinent y capita general per la mag.^t del Rey nostro S.^or en lo present principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Cerdanya apres de haver rebuts tots los sagraments de Sta mare ysglesia *cuius anima requiescat in pace.* — Dit die divendres XX. — De les personas dels tres staments y la major part es de parer y aconsella que tot se remeta als señors diputats y devuytena tenint consideratio al que es stat apuntat en los vots dels señors Don Francesch de Agullana Caors Boxadors Don Plegamans pobordre Casanovas y Don Berenguer Doms.

DISAPTE XXJ. — En aquest die demati foren y se ajustaren tots los mag.^chs señors consellers en la casa de la ciutat ha hont acudiren ab los mantos negras y caperons vermels; per entendre en lo fahedor sobre la serimonia de la sepultura se havia de fer del Ex.^m señor maestre de Muntesa loctinent y capita general, y axi com tots foren ajustats determinaren tenir dol en la manera se tingue per la mort de don Antoni de Sunyiga que mori en la Ciutat de Gerona, conforme esta en lo dietari del any *1524* en la jornada (de IV) del mes de (Novembre) y manaren encontinent tancar la porta gran de casa de la ciutat y obrir les portellas per mostrar lo dol tenia la Ciutat per la dita mort, y enviaren ha Honoffre Co lur verguer a Casa del mag.^ch micer Miquel Cordelles Regent la Real cancellaria, per saber ab ell lo que entenia a fer lo Real Consell per raho de la dita mort del dit S.^or loctinent, per lo que en Casa del dit S.^or loctinent general noy havia ab qui tractar ditas cosas E tornat lo dit verguer dix com dit mag.^ch Regent la Real cancellaria li havia dit que sen hàvian aportat lo Cos del dit S.^or loctinent pera sepultar aquell en son mestrat, y que rebria contento li enviassen la forma del que la Ciutat acostuma de fer en semblant cas, y axi li enviaren copia de la serimonia de la mort del Ill.^m y R.^m señor loctinent don Anthonio de Sunyiga lo qual mori en la ciutat de Gerona en lany *1524* — E tornat dit Onoffre Cho de casa del Sor Regent hahont havia aportada dita copia, dix que lo señor Regent rebria contento que se li enviassen altres serimonias tenia fetas la Ciutat en semblant cas. — E axi fonch manat per dits mag.^chs señors consellers a mi Miquel Joseph Cellers notari he sotsindich de ciutat servint lo offici de scriva Rational per impediment y malaltia de Monserrat Riera notari y S.^a Ratoinal, que aportas los libres he serimonias fahents per dit negosi a

Dol per la mort del Virey.

dit mag.ch Regent la Cancellaria, los quals aportats dits libres y legides per dit S.or Regent dites serimonias dix li apparexia molt be lo que la Ciutat acostuma de fer en dit cas y que per avuy ell pensaria y consultaria ab lo S.or Governador y Real consell lo fahedor acercha dites cosas, attes que en Casa del dit S.or loctinent no tenian dol ni si feya serimonia alguna, y que de asi ha una hora acudis ab ell que tornaria la resposta del que li apparaxeria fer sobre dites serimonias — E apres entre les nou y deu horas demati manaren los mag.chs señors consellers al honorable en Miquel Joseph Cellers sotssindich de la present Ciutat anas als señors diputats ylls digues de com la Ciutat acostumave enviar un correu propri a sa mag.t avisant lo de la mort de son loctinent y quant la present Ciutat havia sentit la sua mort, y supplicar lo fos servit enviar altre loctinent per administrar justitia, y que dit correu se enviave a despesas comunas de la present Ciutat y del general y que perso los ho representas — E tornat dit sotssindich dix que dits señors diputats li havian dit que ells manarien mirar lo que lo general tenia acostumat fer en tal cas y en tot farien lo que acostumaven, y agrayan molt als señors consellers lo bon cuydado tenian en ditas cosas. — E poch apres lo mateix die vingue en la Casa de la Ciutat ..... Llargues procurador fiscal de la Regia cort de part del señor governador y consell Real, y digue que per haver sen aportat lo cos del dit loctinent general de la present Ciutat y no tenir dol en sa casa que al Consell Real aparia que no tenian perque asenyalar se de dol, y que los señors Consellers se devian tractar de la manera se tractaren en la mort de don Antoni de Sunyiga virey que fonch de Cathalunya lo qual mori en Girona, y fonch li respost per dits mag.chs consellers que besaven (1) a sa senyoria y que seguirian lo que trobaven sera fet en lany *1524* per la mort del dit don Anthoni de Sunyiga, com realment ho feren — E apres entre les deu y honse horas dits mag.chs señors Consellers sen anaren en ses cases de la manera eran vinguts ab sos mantos negras y caperons vermells. — E essent romasos en casa de la Ciutat los mag.chs señors Consellers quart y quint y estant ja per anarsen, ariba en dita casa lo discret en Miquel Camplonch notari publich de Barchna y sindich del general, y dix a dits S.ors dos consellers que venia per

(1) Las mans.

part dels S.ors diputats y hoydors pera dir los com dits señors diputats estaven promptes y apparellats en pagar la meytat dels gastos del correu la ciutat volia enviar a sa mag.t per donar li avis de la mort de son loctinent general, per lo que axi havian trobat sera acostumat de fer en la Casa de la diputatio en lo any M.D.XXIIIJ y en lo any M.D.LIIJ. — E mes dit die se tingue consell de cent, y estant ajustat y congregat dits señors consellers y consell de cent vingueren ali en dita instantia de consell de cent, de part dels señors diputats hoydors y devuytena lo R.nt don Bernat de Cardona abad de Camprodon mossen Galceran Cahors y dez Soler donzell y mossen Gervasi Sapila Ciuteda honrat de Barchna per ambaxadors, y digueren que los señors diputats oydors y devuytena agrahian molt a sas mag.s y en aquest savi consell la merce que havian feta en aquella casa de la diputatio y a sas SS. en scriure a sa mag.t en conformitat sobre lo assiento de aquestos negosis occorrents, y quels aportaven copias de les letras que ultimadament havian rebudas de sos embaxadors eran en la cort de sa mag.t del Rey nostro S.or y de la dezliberatio feta per los brassos lo die de hayr y de la prepositio se feu en dits brassos, les quals scripturas foren donades a mi Monserrat Riera notari y S.a Rational per que aquellas continuas en lo dietari y son com seguexen

Segueixen los negocis de la Diputacio.

«PREPOSITIO

A XX de mars M.D.LXXXXIJ Per resolutio y consell de V.s SS. y m.s fet a XXV de setembre proppassat se envia a sa mag.t solemne embaxada de nou personas les quals ab molta solicitut y cuydado y ab gran respecte han presentat a sa mag.t y sos ministres los prejudicis inconvenients y danys que resultaven de la intentada captura del S.or diputat militar, he incompatibilitat dels dos officis que obte lo mag.ch micer Francesch Puig, representant tambe la molta justitia que lo general te en ses pretencions fundada ab constitutions capitols de cort privilegis y exemplars antichs y moderns que tenen forsa de capitols de cort dels quals lus han fet hostensio Supplicant lo ab gran humilitat fos sa mag.t servit per sa gran christiandat manar remediar les dites differentias en servey seu y beneffici publich del general y de tot lo principat, y pensant que ab estas diligentias al cap de tant larch temps havien de tenir convenient remey

de nostras quexas, vuy die present havem rebut carta de nostros embaxadors avisant nos de la resposta que lo S.[or] vicicanceller de part de sa mag.[t] los ha donada la qual es del thenor seguent

«*Als R.[m] y molt Ill.[es] señors los deputats del general de Cathalunya residents en Bar.[a]*

R.[M] Y MOLT ILL.[ES] SEÑORS

Ab Joan Benavent que despatcharem hayr 14 del corrent, a V.[s] SS. donarem avis en lo stat estaven los negosis y de com nos havian dit que per avuy diumenge nos donarían la resposta a nostra embaxada per part de sa mag.[t] lo que es stat axi, que avuy diumenge demati ha enviat lo S.[or] vicicanceller un patge al Sor Abad de la Portella dient li que a les sinch horas de la tarda fos a sa casa ab tots los demes embaxadors pera donar los la resposta per part de sa mag.[t] a sa embaxada, y axi hi som anats tots exceptat lo S.[or] de Sero, per estar en lo lit de la gota, y lo S.[or] canonge Rajadell tambe per estar mal, y sent alli nos ha donada la resposta ques segueix — «Que su mag.[t] havia visto y los del consejo el memorial que V.[s] m.[s] le dieron y todos los demas papelles que nos han dado, y ha resuelto de que no se trate de los demas negotios sin que primero ell diputado se ponga en los carceles Reales y entonses su mag.[t] mandara a su lugartiniente que le oya y el allegue de sus pretentiones de la presa de Sorita y de todas las demas pretenciones que parece por los papeles que nos han dado tocantes a su negotio, y sea despatchado con brevedad y entonses su mag.[t] usara de su benignitad» — Y de si mateix digue «que ha ell le pesava desto y que el señor conde de Chinchon y los otros señores Regentes havian hablado claro a V.[s] m.[s] y jo tambien alguna vez desmasiadamente, y por V.[s] m.[s] nuncha se ha movido trato alguno, que a su mag.[t] no le estava bien mover le». Esta es la resposta que sens ha donada a nostra embaxada a cap de sis mesos, havent nos sempre dit lo que ab nostres cartes tenim scrit a V. SS. les quals poran manar V. SS. veurer, y algunas voltas parlat ab los señors Regents de cosas de tractes los quals nuncha han volgut admetre de la manera los proposaven, y pus lo señor vicicanceller ab ses paraules y los S.[ors] Regents dien lo mateix, par que admetran tractes. V.[s] SS. aqui pensaran lo mi-

llor y per los millors medis que convinga ho tractaran considerant la concorrentia del temps, que com se asenten estas cosas al servey de Deu y del Rey y beneffici de aqueix principat tots ne restarem contents Manar nos han V.^{s} SS. avisar del que haurem de fer que asi restam ab lo cuydado que V.^{s} SS. poden pensar Guard nostre S.^{or} la R.^{ma} y molt Ill.^{es} personas de V.^{s} SS. en Madrid a 15 de mars *1592*.

R.^{m} y molt Ill.^{es} señors
b. l. m. a V.^{s} SS. sos majors servidors —

Lo Abad de la Portella	De Corbera y Gualbes
Lo ardiacha Fivaller	Galceran de Navell
Lo canonje Rajadel	Francesch Cornet
Don Federique de Cabrera	Hieronim Vila.
Don Noffre Alentorn	

«Y perque de la resolutio predita que scriuan, resultan grans inconvenients y danys y notoria violatio a les constitutions de Cathalunya capitols de cort y privilegis, perso essent com es aquest negosi dels mes graves he importants de Cathalunya, y que mes importa sobre aquell fer convenient resolutio, confiats de la benignitat de sa mag.^{t} nos ha apparagut juntar a V.^{s} SS. y m.^{s} pera fer los asaber estas cosas y supplicar los sien servits sobre ellas aconsellar nos y dir nos sos parers, perque ab conformitat de tots acertem lo que conve al servey de Deu de sa mag.^{t} y beneffici de aquest principat».

«*Al R.^{m} y molt Ill.^{es} señors los diputats del general de Cathalunya residents en Barchna.*

R.^{M} Y MOLT ILLES SEÑORS

Ab Joan Benavent qui ariba asi a 12 del corrent a les sinch horas de matí, reberem la carta de V.^{s} SS. de sinch del mateix juntament ab ella lo despaix que per als señors embaxadors dexa ciutat venia, lo qual sols donaren la hora matexa y faherem ab ells lo compliment conforme V.^{s} SS. nos tenen ordenat Tinguerem tots molt gran contento dels avisos que en dita carta nos donen y perque V.^{s} SS. sapien lo que asi se ha fet apres de esser partit mossen Jaume Barcelo, diem que hu dels señors Regents tractant ab los señors ardiacha Fivaller y don Phederich de Cabrera los proposa tres ho quatre caps perque aquels consultassen asi ab tots y apres los scriguessen a V. SS. Mira-

rem los y veherem que en ells y havia algunas cosas que eran contra capitols de cort y les pretencions que tenim per part de aquexa casa, y axi per los matexos señors li fou tornada resposta que si sa merce volia que enviassem aquells caps a V.^s SS. y volia los supplicassem passassen per ells, se havien de limitar y passar los en lo que fos just, que fahent se de aquexa manera nosaltres ho scriuriam y supplicariem a V.^s SS. molt de veres per lo que entenem que aqui y assi se desije lo assiento de aquestos negosis Respongue dit Sor Regent que lo que ell havia dit era pensament seu y que lo tractava en Consell y tornaria resposta y que duptave queu fessen, perque no era auctoritat del Rey entrar ab tracte ab sos vassals, y que si se acceptave nos tornaria resposta, sino que lo callar seria per resposta, y essent fora del consell envia a demanar als dits S.^{ors} ardiacha y don Federich y los digue que per no esser estat en consell lo Sor Regent Tersa no sen havia tractat y que en lo primer consell sen tractaria, y que aso nos ho deya pera que se era offert de quens tornaria resposta si al consell li aparia, y en aquest punt lo mateix señor Regent ha dit ha hu dels embaxadors que pera dema diumenge nos tornarian resposta a nostra embaxada per part de sa mag.^t , y per quens diuhen que no sera conforme desijam, ni en los dos caps sino sols en lo del S.^{or} diputat militar nos ha aparagut despatxar a Joan Benavent perque V. SS. entengan lo que passe, y tambe perque si V.^s SS. ab la conformitat se te ab la ciutat per asentar aquest negosi al servey de Deu y del Rey y be de aqueix principat, aurien pres algun assiento convenient conforme al que ab los dos ultims correus los despatxarem tenim scrit, seria molt acertat nos avisassen la matexa hora y ab diligentia pera que aribas abans que esta resposta hisques si acas es que se alargas, que segons nos han asenyalat moltas jornadas seria possible se differis, y en la hora que la tindrem despatxarem ab tota diligentia a V.^s SS. cuyas R.^m y molt Ill.^{es} personas nostre señor guarde, en Madrid a 14 de mars *1592*.

R.^m y molt Ill.^{es} señors
b. l. m. a V.^s SS. sos majors servidors

Lo abad de la Portella
Lo ardiacha Fivaller
Lo canonge Rajadell
Don Federich de Cabrera
Don Onoffre Alentorn
Francesch de Corbera y de Gualbes
Galceran de Navel
Francesch Cornet
Hieronim Vila».

DIUMENGE XXIJ. — Dit die parti ..... correu Real, trames per part de la diputatio y de la Ciutat a comunas despesas pera sa mag.t , fent li asaber la mort del maestre de Muntesa loctinent y Capita general en lo present principat de Cathalunya. Correu.

DIJOUS XXVJ. — Dijous S.t

DIUMENGE XXVIIIJ. — Paschua de resurreccio.

ABRILL

DIJOUS IJ. — Dit die se congregaren molts cavallers en lo capitol de la seu de Barchna, y estant congregats, de part de dita congregatio estant los S.ors consellers junts en casa de la ciutat y en la instantia nova del trentanari, vingue ali de part de dita congregatio don Gaspar Yvorra mossen Gervasi Sapila y mossen Joseph de Bellafilla y representaren a dits S.ors consellers que les personas del estament militar havian determinat que ells vinguessen a supplicar a ses mag.s fossen servits enviar una embaxada als señors diputats, pera que ajustassen brassos pera fer devuytena pera tractar de fer gent pera traure los ladres de Cathalunya E per los señors consellers fonch respost agrahint los molt lo bon cuydado que tenien y que ells determinarien lo que millor los apparria. Bandolers.

DIVENDRES IIJ. — Dit die per los señors consellers per mort de ..... Capero sego, fonch provehida la plassa de musich per sonar a corpus a Pau Bellmunt sego. Musich: provisio de plassa.

DISAPTE IIIJ. — Dit die estant juncts los señors consellers segon ters quart y quint en la instantia del Consell de cent essent absent lo S.or conseller en cap, vingue ali Jaume Losada de part dels S.ors diputats los quals estaven juncts en casa del diputat ecclesiastich per estar de mala gana excepto lo diputat militar, y dix com venia de part dels S.ors diputats per fer lus asaber com aquell concistori havia determinat abans de posar ninguna cosa per obra del que lus era estat supplicat per part del estament militar acercha de donar orde en traure los bandolers de Cathalunya, de scriureu a sa mag.t y axi lus feyan asaber si ses mag.s volien scriure que lo correu se detindria E per lo S.or conseller segon fonch respost que ali no estave lo S.or conseller en cap y que com y seria loy dirian y veurian lo fahedor E apres de esser vingut lo S.or conseller en Cap y Bandolers.

essent informat del que dit Losada havia dit fonch enviat a dir a dits S.ors diputats per Francesch Guardiola notari de Barchna y ajudant del scriva major de la present Ciutat, que per estar molt occupats no podien scriure, y que sas senyorias despedissen lo correu sempre que volguessen loant molt la desliberatio del Concistori.

Festa de la Anunciacio de N.tra S.ra

Junta de Brassos en la Diputacio.

DILUNS VJ. — Dit die se feu la festa de nostra S.a de la anuntiatio, per esser estada dita festa en semmana sancta.

DIMARS VIJ. — Dit die estant los señors consellers juntats en la instantia del consell de trenta excepto lo quint, vingue en dita instantia Miquel Camplonch sindich del general, e dix que venia de part del señor diputat Granollachs en nom del concistori fent lus asaber que pera les tres horas tenian brassos, y que lo S.or conseller segon lus fes merce de anar als dits brassos E los dits señors consellers li digueren que dit S.or conseller y aniria en la forma que ja als señors diputats sels era estat representat y de la manera que per lo consell de cent era estat desliberat.

Festa en la Seu pera la eleccio de Papa: questio sobre ceremonial.

DISAPTE XJ. — Dit die anaren los señors consellers acompanyats dels offitials de casa a la Seu hahont se celebra offici y se feu professo dins la Seu cantant *tedeum laudamus* per la nova eleccio de papa Climent octau de aquest nom, y per lo que lo S.or bisbe havia posat coxi en lo altar major noy volgueren pujar sino que sen tornaren.

Credencer: extret.

Questio de precedencia entre Artistas y Menestrals.

Visita: proroga pera la defensa.

DIMECRES XV. — Dit die se tingue trentanari en la instantia nova y per mort de Baldiri Pedralbes mercader, fonch tret en Credenser de la franquesa de les carns a Pera Casals. — Item dit die fonch declarat en dit trentanari lo questio pretenien los menestrals de anar a ma dreta dels artistes, y fonch declarat los artistes anassen a ma dreta. — E mes en dit trentanari fonch porrogada la deffensa dels enquestats en la visita fan los S.or consellers, per temps de un mes.

Juy de prohomens.

DIVENDRES XVIJ. — Dit die lo señor governador ab acistentia dels señors consellers y promenia tingue Juy de promens en la instantia nova de la preso, y foren condemnats asots y desterro. — E fonch feta la agraduatio de dit Juy de promens en virtut de dezliberatio feta en lo consell de cent ordinari A la ma dreta lo S.or conseller en cap a la ma squerra lo S.or conseller quart per absentia del señor conseller ters y en lo mig un prom que fou mossen Riembau de Corbera E apres los promens,

so es a la ma dreta los honorables Ciutedans y militars agraduats per son orde, y a la ma squerra los mercaders y a la ma dreta los artistes y a la mà squerra los menestrals E apres los señors consellers so es lo S.or conseller segon a la ma dreta, y a la ma squerra lo señor conseller quint y en lo mig ū prom y fou mossen Joan Sauri.

DIUMENGE XVIIIJ. — Dit die fou publicat Jubileu plenissim concedit per papa Climent 8 ab que dejunen tres dies de la semmana dimecres divendres y disapte y confessen y combregan, visitant quatre ysglesias de les que per lo prelat seran anomenades ho una dellas, y foren anomenades la Seu S.t Jaume lespital general y lo hospital de misericordia, pregant a Deu per la extirpatio dels heretges, *et signantèr* per lo Regne de Fransa. — E mes dit die dematí se ajuntaren los mag.chs señors consellers en casa de la ciutat per respecte que lo die de ayr lo R.m señor bisbe de Gerona diputat ecclesiastich y lo diputat Real y oydors exceptat lo diputat militar, los feren asaber ab enbaxada a cada hu dels en particular en lurs cases per los mag.chs mossen Jaume Alos Colom y Miquel Joan Pons, de com se eran ajustats en Casa del dit R.m diputat ecclesiastich ab moltas personas dels tres staments, per tractar les differentias y havia en aquella occasio entre dit concistori de una part y dit diputat militar y algunas personas de la divuytena elegida sobre la expulsio dels ladres de Cathalunya de part altre, acercha que dit diputat militar y la major part de la dita devuytena havien determinat que de pecunias del general se girassen a mossen Joan Pau Ciurana regint los comptes del general, mil lliures per convertir aquelles en los gastos fahedors en la informatio se havia de rebre en lo torp fan dits ladres a la generalitat, y dit señor diputat ecclesiastich y Real y los hoydors pretenguessen de dites cosas no poder sen tractar, attes que dit negosi ses consultat ab sa mag.t y fins sia vinguda dita consulta nos deu posar la ma en dit negosi E per dit respecte pregaren dits embaxadors de part de dit concistori als dits mag.chs consellers que vuy dematí se ajustassen en casa de la ciutat per hoyr la embaxada que per part dels dits diputats sels faria. — E poch apres de ajustats dits mag.chs consellers vingue en Casa de la Ciutat T. Ycard porter dels señors diputats de part del señor diputat (1) y devuytena

Jubileu.

Diferencias en la Diputacio sobre la expulsio dels bandolers.

(1) Militar.

de la expulsio dels ladres y dix als señors Consellers com dit S.or diputat y devuytena los volien enviar una embaxada E dits mag.chs señors consellers li digueren que sempre que vindrien serian ben aribats. — E poch apres entre les deu y onze horas de part del señor diputat militar y devuytena de la expulsio dels ladres vingueren en Casa de la ciutat lo R.m don Onoffre de Alentorn ardiacha de Benach Don Joan Burgues Julia de Navell y micer Federich Cornet y representaren y digueren a dits mag.chs señors consellers fossen servits de que ab lur medi pregassen lo R.m señor diputat ecclesiastich diputat Real y hoydors de Comptes que estaven junts en Casa del dit diputat ecclesiastich, se ajustassen en Casa de la diputatio per esser lo loch hont dits diputats y hoydors se acostumen de ajustar pera fer los negosis tocan al general, y voler asentar dits negosis de la millor manera que convinga al be y quietut del present principat y que com a medianers procurassen de asentar dits negosis. E tambe los supplicaven fossen servits de voler ajustar consell de cent per donar los raho de totes aquestas differentias y debats. — E dits mag.chs consellers los respongueren que havian entesa dita embaxada y que ells mirarien y entendrien sobre les dites cosas y farien tot lo que convinga al be de la generalitat y sosiego de la cosa publica. — E mes dit die e poch apres vingueren en Casa de la ciutat lo prior de S.ta Anna, Jaume Alos Colom cavaller y Federich Vilana ciuteda honrat de Barchna y digueren als dits mag.chs señors consellers com venian de part dels señors diputats y hoydors exceptat lo S.or diputat militar, los quals estaven junts en Casa del R.m bisbe de Gerona diputat ecclesiastich, y que supplicaven a ses mag.ies que pus sabien les differentias occorrents eran entre lo señor diputat militar y altres condiputats los suppliquen fossen servits de voler los ajudar en tot lo que porien en les dites differentias y debats. — E los dits mag.chs consellers los digueren que se dolian molt de les differentias y debats, y que ells no faltarien un punt en servir als señors diputats en tot lo que convinga acercha lo sosiego de ditas cosas, y que despres dinar se ajuntarien en la present casa ha hont estarian apparellats per lo que convindria al be y quietut de la generalitat. — E mes dit die entre les dotze y una hora passat mig die los mag.chs señors consellers manaren al discret en Miquel Joseph Cellers sotssindich de la present ciutat que de part lur anas al señor diputat militar y li digues que para

despres dinar per ventura dits mag.chs señors consellers tindrian que enviar li alguna embaxada. — E mes dit die despres dinar los dits mag.chs señors consellers ajustats en casa de la ciutat enviaren al señor Gaspar Pons de Ribelles y mossen Enrich Terre a Casa del R.m bisbe de Gerona diputat ecclesiastich, ha hont estaven ajustats lo diputat Real tots los hoydors y moltes personas de tots estaments y asenyaladament lo R.nt bisbe de Barchna y molts canonges de la seu de Bar.a Y digueren a sa senyoria de part de dits señors consellers que per part del diputat militar eran estats pregats se possassen per medianers en los negosis occorrents, y que si sa senyoria y merces ho tenian per be que los S.ors consellers se posarian per medianers y procurarien en quant podrian la pau y quietut de aquella casa y de la present Ciutat, y tornats que foren en Casa de la Ciutat digueren a dits mag.chs señors consellers que dit R.m señor diputat ecclesiastich los havia dit que estaven ajustats alli en sa casa per dits negosis, que ells mirarien dites cosas y enviarien la resposta sobre les cosas fahedoras. — E mes dit die despres dinar en les quatre y sinch horas estant ajustats los señors consellers en Casa de la ciutat, de part del señor vezcompte de Rochaberti y estament militar vingueren ali Don Guillem Yvorra Luys Boxadors y Gervasi Sapila y digueren en effecte lo que per part del señor diputat demati los era estat dit E dits mag.chs señors consellers los digueren que ja tenian la ma en lo negosi y ho tractarien y tornarien resposta, y que ja havian enviats dos Cavallers al S.or diputat ecclesiastich per lo que dalt era dit y que aguardaven la resposta. — E poch apres entre les sinch y sis hores de la tarda aribaren ab embaxada estant congregats y ajustats los S.ors consellers, de part del estament militar Galceran Cahors y dez Soler Luys de Boxadors y Gervasi Sapila y digueren que havian entes que los señors diputats y oydors despedien Anthoni Joan Ferran correu major pera la Cort de sa mag.t y quels pregaven fossen servits de destorbar dita anada per lo que sen poria seguir alguns inconvenients, e los dits señors (concellers) los respongueren que ells ho entendrian y farian lo que mes convindria per la bona directio de dit negosi. — E mes dit die los dits mag.chs señors consellers enviaren a cerchar los mag.chs mossen Gaspar de Pons de Ribelles y mossen Enrich Terre de Picalques y enviaren aquels als S.ors diputats ecclesiastich y real y hoydors de comptes perque lus repre-

sentassen les dites cosas reportades per lo dit stament militar, pregant los fossen servits dits S.ors diputats y hoydors de no moure ninguna cosa en enviar a la cort de sa mag.t fins a tant que dits mag.chs consellers vejan si ditas differentias se poran asentar. — E mes dit die estant ajustats dits señors consellers en Casa de la Ciutat vingueren ali de part dels señors diputats y hoydors excepto lo diputat militar y de les personas dels tres staments que eran estats juntats en Casa del S.or bisbe, per demanar lus de parer sobre dites coses, mossen Joan Vila Canonge de la seu de Barchna Don Francesch Agullana y Joseph de Ferrera y digueren com los agrahían molt del bon cuydado tenian dits mag.chs consellers sobrê lo assiento de dits negosis y que per ara no entenien posar en tracte dit negosi fins a tant tinguessen resposta de sa mag.t al qual entenian dar raho de ditas cosas ab diligentia, per lo que entenien que algunes personas ministres de sa mag.t havian despatxat per sa mag.t , y que tambe havien determinat que per evitar alguns inconvenients que sobre aso se porian seguir, que lo concistori se tinga en Casa del señor bisbe de Gerona, y que en lo entretant los anirian donant raho per momentos de tot lo que en dit negosi anirian fent. — E tornats que foren dits señors Gaspar de Pons y Enrich Terre ambaxadors tramesos per part dels señors consellers als señors diputats digueren als S.ors consellers segon y ters, per lo que ja sen eran anats los altres de Casa de la Ciutat, que dit señor bisbe de Gerona diputats y hoydors lus havian dit que ja havian respost a la dita embaxada per ells aportada a sas mag.s — E mes dit die estant congregats los señors consellers en cap segon y ters en Casa de la Ciutat, de part del señor diputat militar vingueren ali Don Miquel Angell Mijavila y Gervasi Sapila y digueren quels feyan asaber que vuy demati la devuytena de la expulsio dels ladres havien determinat enviar un Correu a sa mag.t ab los actes de tots los negosis que fins asi se eran fets, y que si volian scriure ho porian fer y que perso lus ho feyan asaber, y tambe los pregaven tornassen resposta de la embaxada que vuy demati lus havia enviada. E dits mag.chs señors consellers los digueren quels besaven les mans del bon cuydado. — E inmediadament dits tres señors consellers enviaren als mag.chs mossen Gaspar de Pons de Ribelles y mossen Enrich Terre de Picalquers al señor diputat militar y li aportaren la embaxada era estada aportada a dits señors Consellers

per lo S.or bisbe de Gerona y altres condiputats y hoydors. E poch apres tornats que foren dits señors Gaspar de Pons y Enrich Terre digueren a dits mag.chs señors consellers com havien reportades les dites cosas al señor diputat militar y quels havia dit que ell ho consultaria ab la devuytena y tornaria resposta.

Diferencias en la Diputacio.

DILUNS XX. — Dit die estant ajustats los señors consellers en Casa de la Ciutat vingueren ali de part del vezcompte de Rochaberti y personas del estament del bras militar les quals estaven ajustats en lo capitol de la seu de Barchna, Don Bernat de Boxadors Francesch Cosme Fivaler y Julia de Navell los quals digueren com venian de part del estament militar pera representar als señors consellers lo perill gran en que les cosas de la generalitat estaven per causa de les differentias son entre lo S.or diputat militar y los altros diputats y oydors, y que venian pregarlos que ab sa auctoritat y ab son bon medi y consell de cent lo qual fossen servits de ajustar, volguessen posar la ma en dit negosi y veurer de la millor manera aquells se porian assentar, ha effecte que dits S.ors diputats ecclesiastich y real y tots los altres oydors tornassen ajuntar se en Casa de la diputatio E los dits mag.chs señors consellers los respongueren que consultarien dites cosas y farien lo que en dit negosi seran aconsellats. — E mes dit die los mag.chs señors consellers manaren al discret en Miquel Joseph Cellers sotsindich, que de lur part anas al R.m señor bisbe de Barchna y li digues que volian veure si per lur medi y del consell de cent les differentias occorrents se porian asentar y que volien pera dema tenir consell de Cent, y que perso supplicaven a sa senyoria ho volgues acomanar a nostro señor los volgues tenir de sa ma pera que desliberen cosas al servey de Deu de sa mag.t be y repos de la cosa publica E tornat dit subsindich dix que dit señor bisbe li havia dit que de molt bona gana ho manaria acomanar a personas Religiosas y devotas que ab tota solicitut y cuydado volguessen acomanar a nostro señor dites cosas. — E mes dit die los señors Gaspar de Pons de Ribelles y Enrich Terre de Picalques anaren per orde dels mag.chs señors consellers al señor diputat militar lo qual trobaren en la casa de la diputatio y li digueren de part dels dits señors consellers que ells com a pares de la Republica y zelosos de tota pau y quietut majorment en aquel tribunal, pensant molts expedients havian pensat si a V. S. li estaria be

que lo señor bisbe y los altres señors diputats y hoydors de comptes tornassen a la casa de la diputatio pera tractar los negosis de la generalitat com se acostumaven de fer en aquella casa, y que nos passas avant en lo negosi de la devuytena de la expulsio dels ladres, y si li appar be a V. S. lo pensament dels señors consellers o tractarien ab lo S.^{or} bisbe y lo altre diputat Real y oydors de Comptes. — E tornats que foren dits señors Gaspar de Pons y Enrich Terre en Casa de la Ciutat digueren a dits señors consellers que dit señor diputat militar los havia dit que quant en lo tornar dit señor bisbe, diputat Real y oydors en aquella casa pera tractar los dits negosis com se acostumaven y era casa dedicada per en axo, que ells y folgarian molt y que no desijave altre cosa, y quant en lo de la devuytena de la expulsio dels ladres de sobreseure, que ell nou podia fer que no consultas ab dita devuytena y que lo mes prest que poria ell la ajustaria y tornaria resposta als dits señors consellers. — E mes dit die estant congregats y ajustats dits señors consellers en Casa de la Ciutat vingueren ali ab embaxada de part del señor diputat militar y devuytena de la expulsio dels ladres, lo señor don Onoffre de Alentorn ardiacha de Benasch Don Joan Burgues y Julia de Navell y digueren que per lo que ses mag.^{s} entenen, lo señor diputat y devuytena son les personas que mes particularment ponderen les cosas que son convenients al benefici de la casa de la diputatio com a membre mes principal della, que perso tenen per cert esser molt acertat lo pensament de ses mag.^{s} y axi lo S.^{or} diputat militar y devuytena fins a tant que tingan resposta de les letras han scrites de part de dit S.^{or} diputat y devuytena a sa mag.^{t} sobre dit negosi, sobreseuran en totes les cosas tocants a dita devuytena, y que suppliquen sien servits ses mag.^{s} de saber la resposta dels señors diputats ecclesiastich y real y oydors, la qual resposta staran aguardant lo S.^{or} diputat militar y devuytena en lo concistori de la diputatio E dits mag.^{chs} señors consellers respongueren que ells ab tota diligentia possible procurarien donar orde en dites cosas. — E encontinent dits mag.^{chs} señors consellers determinaren que perque dit negosi se tractas ab maior calor, anassen los S.^{ors} consellers en cap y segon en casa del señor bisbe de Gerona pera tractar ab dit señor bisbe dites cosas. — E encontinent dits mag.^{chs} señors consellers enviaren un verguer en casa del señor bisbe de Gerona per fer li asaber que los señors con-

sellers en Cap y segon volian anar en sa casa per tractar ab sa senyoria certs negosis. — E mes dit die estant ajustats dits señors consellers en Casa de la ciutat, de part del señor diputat militar vingueren en dita casa mossen Luys de Vilafrancha y mossen Perot Amat y digueren a dits señors consellers que quant la embaxada que lo señor diputat militar havia enviada a sas mag.s era vinguda asi, eran aribats en dita casa de la diputatio mossen Joan Pau Ciurana y Anthoni Rossell de part del señor bisbe de Gerona diputat Real y hoydors, demanant a dit señor diputat les mases del concistori y los segels, y que dit señor diputat los ha dit que tenia enviada una embaxada als señors consellers en resposta de altre li havian enviada y fins tinga resposta de aquella no enten fer ninguna cosa, y que perso ho venien a representar als señors consellers perque provehissen de remey convenient y que manen dar la resposta a la embaxada los tenen feta ab tota diligentia possible. — E los dits señors consellers los respongueren que ells daran tota la pressa possible en tornar la resposta a dita embaxada. — E tornat que fonch lo dit verguer dix que lo señor bisbe de Gerona diputat ecclesiastich li havia dit que sempre que ses m.s anassen serian ben aribats. — E encontinent hoyda dita resposta dits señors consellers en cap y segon se partiren de la Casa de la ciutat y acompanyats dels offitials de aquella anaren en Casa del S.or bisbe de Gerona so es en Casa de mossen Gabriel Cassador son germa ha hont posa, les quals estan scituades en lo carrer de Moncada de la present Ciutat E aribats que foren en dita casa, lo dit señor bisbe los hisque a rebre al cap de la scala acompanyat dels altres diputat real y hoydors y de molts cavallers eran ajustats en dita casa, y dit señor bisbe los dona la benvinguda y dix que perdonassen com nols exian a rebre ab les masses per lo que lo señor diputat militar se les havia aturades, empero quey havia justitia en la terra Y anant del cap de la scala en la instantia ha hont dits señors diputats se acostumaven de ajustar, lo señor bisbe a la ma dreta del mag.ch señor conseller en cap y lo mag.ch señor conseller segon devant del señor bisbe so es a la ma dreta, y los diputat real oydors y altres cavallers devant, y tots junts sen entraren en dita instantia y se asentaren, lo S.or conseller en cap a ma dreta y lo señor conseller segon a la ma squerra y lo S.or bisbe al mig dels dits dos consellers y los altres diputat y hoydors de una part y altre junctament ab molts

cavallers y altres personas dels tres staments de la present Ciutat, y essent ali juncts los digueren lo pensament havian tingut los mag.chs Consellers sobre lo assiento de dits negosis yls pregaren fossen servits volguessen dar assiento sobre dits debats conforme la scriptura dalt continuada — E dit señor bisbe en nom de tots dix que agrahia molt lo zel y bon cuydado tenian de dits negosis y que li dexassen copia de la scriptura dalt continuada y que apres lus tornarian resposta, e dits mag.chs señors consellers se despediren E aribats que foren dits mag.chs señors consellers en Casa de la ciutat enviaren los mag.chs micer Miquel Sarrovira y micer Hieronim Guialmar en la casa de la diputatio al señor diputat militar y devuytena de la expulsio dels ladres, per dir los la resposta que lo señor bisbe diputat ecclesiastich y diputat Real y hoydors havian donat als señors consellers cap y segon, y quels fes merce de enviar al dit señor bisbe les mases y segells, y dit señor diputat los dix quels agrahia molt a ses mag.ies lo treball prenian en dits negosis, y en lo de les masses y segell ell ho consultaria ab los cavallers y advocats ordinaris de la casa y pera dema tornaria la resposta. — E mes dit die estant ajustats los señors consellers en Casa de la ciutat y en la instantia del consell de trenta, aribaren ali en dita instantia Don Garau Alentorn, Don Francesch de Erill, Don Guillem de Yvorra, mossen Miquel Bastida, Francesch Cosma Fivaler mossen Luys de Vilafrancha, mossen Julia de Navell, mossen Luys de Boxadors y mossen Francesch Vilana, los quals asentats digueren venian de part del bras del stament militar que estave congregat en lo capitol de la seu y aportaren una scriptura de part del dit estament militar, la qual scriptura era estada enviada a dit estament de part dels señors diputats ecclesiastich y Real y tres hoydors, y es del thenor seguent—

«Scriptura reportada per lo señor prior Oliva Miquel Pons y Pau·Moradell embaxadors dels señors diputats ecclesiastich y real y tres oydors al bras militar, vuy a XX de abrill M.D.LXXXXIJ. Que los señors diputats ecclesiastich y real y tres oydors de comptes inseguint lo parer y consell de moltas personas particulars de tots staments y doctors per ses senyorias applicats, han dezliberat que per ara se tinga lo concistori en Casa lo S.or bisbe de Gerona diputat ecclesiastich, per justes causes y rahons concernents lo servey de Deu y de sa mag.t beneffici y quietut

del present principat y del general contengudes en la dezliberatio per sas senyorias sobre aso feta, y axi diuhen que per ara no poden dexar de observar la dita desliberatio y que per les matexas rahons han porrogat per ara la festa del glorios sanct Jordi fins altre die que apparaxera a ses senyorias.»

Y axi supplicaren tambe als mag.chs señors consellers que volguessen tenir la ma en lo assiento dels negosis occorrents, y que fossen servits de voler tenir consell de cent per lo que confiaven ne resultaria alguna dezliberatio, la qual seria medi perque dits negosis prenguessen assiento lo que mes convinga al servey de Deu y de sa mag.t be y quietut de la present Ciutat y de aquest principat — E tambe digueren los supplicaven que fossen servits de remediar la porrogatio havian feta dits señors diputats ecclesiastich y real y oydors de comptes de la festa del glorios S.t Jordi, per lo que apparexía tant mal a tot lo poble.

DIMARS XXJ. — Dit die se tingue consell de cent, e estant congregats y ajustats los señors consellers en la sala gran de consell de cent de Casa de la Ciutat, vingueren ali en dita instantia de part del señor diputat militar lo R.nt señor Don Onoffre de Alentorn ardiacha de Benasch Don Joan Burgues y mossen Julia de Navel y digueren que com lo die de hayr aportassen a V.s mag.s una embaxada de part del diputat militar y devuytena de la expulsio dels ladres, ab la qual explicaren lo desig tenien de que les differentias son entre lo señor diputat militar y dita devuytena ab los señors diputats ecclesiastich y Real y oydors, ab la qual digueren que lo que ses mag.s entenen lo señor diputat militar y devuytena son les personas que mes particularment ponderan les cosas que son convenients al beneffici de la casa de la diputatio, com a membre mes principal della sa intentio es stada y es dirigir dites paraules a V.s mag.s com aquells qui son lo principal membre de la casa de la diputatio, ni atribuyr ninguna cosa a diputat ni a devuytena com lo mateix agen entes V.s mag.s , y si esta ordenada de aquella manera es stat la causa per ordenarse de paraula, y que havia de comensar la scriptura en aquellas paraules «Lo señor diputat militar y devuytena entenen que V.s mag.s son les personas etc» perque altrament seria stat loar se ells matexos lo que may han pensat, y axi suppliquen a V.s mag.s sien servits de

Segueixen ditas diferencias.

enviar esta declaratio als señors diputats y hoydors y certifficar los que axi ho han entes v.^{s} mag.^{s} E dits mag.^{chs} consellers respongueren que encontinent faran fer copia de aquesta declaratio y en aquella enviaran a dir a dits S.^{ors} diputats y oydors que de aquexa manera ho han entes. E encontinent dits mag.^{chs} señors consellers enviaren als mag.^{chs} Miquel Antich de Remires cavaller y Enrich Terre Ciuteda honrat de Barchna als señors diputats ecclesiastich y real y hoydors de comptes, enviant lus copia de la sobredita embaxada. — E mes dit die estant dits señors ajustats en la instantia del consell de cent entre les nou y deu horas demati, vingueren ali lo R.^{nt} don Miquel Tormo Don Joachim Centelles he mossen Joachim Setanti de part del R.^{nt} señor bisbe de Gerona diputat ecclesiastich y diputat Real y oydors de comptes, y aportaren a dits señors consellers una embaxada del thenor seguent

«Responent los deputats ecclesiastich y Real y oydors de Comptes ecclesiastich militar y Real en son concistori congregats, a la embaxada que per los señors consellers en cap y segon lo die de hayr que comptavem a vint del corrent los fonch portada, y a la scriptura que del diputat militar y devuytena ques diu ser elegida per la expulsio dels ladres a la present Ciutat fou lliurada y per dits señors Consellers a dit concistori reportada, diuhen que fan moltas gratias a la present Ciutat dels bons officis que fa pera procurar la pau y quietut universal com te ben acostumat, la qual dits sinch diputats y hoydors aximateix summament desigen y procuran si be per part de dit diputat militar y algunas personas de la sobredita y altres devuytenas en alguna manera es perturbada, axi ab sos procehiments y acumulades contencions que voluntariament en esta temporada tenen ab los ministres de sa mag.^{t}, ab fonaments que segons comunament se enten no son de molt gran part tant solidos ni efficaces com ells pretenen, donant occasio a que sa mag.^{t} ne fasse lo sentiment que tots sabem, com tambe ab lo terme scabros que usan ab ses scripturas y entre altres ab la que ultimadament han presentada a la present Ciutat, jactant se de ser les personas que mes ponderan les cosas que son mes convenients al beneffici de la diputatio, attribuint se y vindicant se tot lo govern della, fent se en la present ciutat unichs zelosos del be publich en no pocha desonor de tots los altres habitants en ella, y essent cosa

notoria que les devuytenas no tenen jurisdiccio sino tant solament en los negosis per als quals respectivament son elegides, ab la matexa scriptura ab que per ara se acontentan de sobreseure en totes les cosas tocants a la sua devuytena, se anomenen ab lo sol diputat militar membres mes principals de la diputatio en gran prejudici he injuria del concistori que vuy representan los sobredits dos diputats y tres hoydors com a major y mes sana part dels, de les quals cosas pora la present Ciutat clarament colligir de la manera que dit diputat militar y sos adherents procehexen Y perque no intentassen de voler persuadir a la present ciutat que en sobreseure per ara en los negosis de la devuytena fan alguna cosa notable, se adverteix per part del concistori de la diputatio a la present ciutat que havent dita devuytena consultat lo negosi de la expulsio dels ladres ab sa mag.t , te ja precissa obligatio de aguardar sa resposta sens innovar en lo entretant cosa alguna per no donar en esta temporada occasio de major sentiment a sa Mag.t , de la que les matexas personas de dita devuytena per altres devuytenas elegides junctament ab lo dit diputat militar ab sos procehiments li han donada Al que tenint consideratio los dits diputats oydors ab consell de moltes graves y notables personas, han determinat de no consentir en que per ara la dita devuytena pogues traurer moneda de la taula, y es ben cert que sols la falta della los ha moguts a fer la dita offerta y no altre respecte algu, y mes nottiffican los dits diputats y oydors a la present Ciutat que sempre que lo diputat militar y les demes personas regaliades que estan y fan casa propria de la diputatio, seran fora della y tindran seguretat de que ali no sels fara alguna violentia de la qual per ara ab molta raho tenen y tindran libertat pera ferho, tornaran a tenir alli lo Concistori puix es cosa notoria que tornar hy altrament, no seria sino donar occasio proxima a grans scandols he inconvenients.»

E mes dit die estant junts dits señors consellers en la instantia del Consell de cent y comensant se de ajustar dit honorable y savi consell, vingue ali mossen Miquel Camplonch notari de Barchna he sindich del general acompanyat de dos offitials de Casa de la diputatio de part dels señors diputats ecclesiastich y real y oydors, dient que supplicave a ses mag.s de part de aquells señors fossen servits que apres de haver rebuda emba-

xada del señor diputat militar la qual entenian havia de venir estant lo consell junct, los ho fessen asaber ans de votar cosa alguna perque dits señors diputats volian enviar altre embaxada solempne per informar lo consell de cent. — E mes dit die estant congregats y ajustats dits mag.chs señors consellers en la instancia de consell de cent e dit savi consell, vingueren ali en dit consell lo R.nt don Onoffre Alentorn ardiacha de Benasch, Don Garau de Alentorn, micer Federich Cornet Don Phelip de Cruylles Don Joan Burgues, ... Granollachs, Julia de Navel, Francesch Cosme Fivaller y Gervasi Sapila, de part del señor diputat militar y major part de la devuytena de la expulsio dels ladres, y digueren que supplicaven a ses mag.s y aquel savi consell se interposassen per medianers en les differentias occorrents entre lo señor diputat militar y dita devuytena y los señors diputats ecclesiastich y Real y hoydors de comptes, los quals tenian concistori per si en la casa del señor diputat ecclesiastich, per lo que confiaven que ab lo medi del present consell les dites differentias se assentarian a be y quietut de la present ciutat y principat y de aquella casa de la diputatio — E encontinent se alsa lo mag.ch Micer Phederich Cornet he informa lo present consell y dona raho de tot lo stat del dit negosi y lo que havia passat fins asi en les dites differentias, y quant danyosas eran al bon asiento que se sperave en les altres differentias occorrents ab lo Real consell criminal y la diputatio, supplicant al present consell los aconsellas lo que dit diputat militar y devuytena havia de fer sobre dites differentias. — E mes dit die entre les dotze horas y la una passat migdie estant congregat y ajustat dit consell de cent, vingue en dit Consell Melchior Llargues procurador fiscal de la regia cort de part del señor governador, y dix als mag.chs señors consellers que dit señor governador lus volia enviar una embaxada per informar lo present consell E dits mag.chs señors consellers li digueren que sempre que vinguessen seria ben arribada dita embaxada. — E mes dit die estant ajustat dit consell de cent aribaren en dita sala gran de consell de cent de part dels señors diputats ecclesiastich y real y oydors de comptes, lo señor Don Hadria Maymo prior de Cathalunya, lo R.nt Joan Vila canonge de la seu, lo R.nt ..... Rovirola tambe canonge de la seu, Don Galceran de Cardona, Don Francesch Agullana, mossen Joachim Setanti, Jaume Alos Colom, Miquel Monserrat Grau y Joseph de Ferrera los quals

aportaren una scriptura del thenor seguent — «Notoria cosa deu ser a totes les personas de la present Ciutat, o la maior part dellas, que en totas ho en les demes embaxadas que en lo corrent trienni per part dels deputats y oydors de comptes del general de Cathalunya son estades reportades ha aquest savi consell, axi per la presa de Sorita com per la captura intentada en la persona del diputat militar y per lo retirament apres fet de sa persona en la casa de la diputatio, com tambe en los demes procehiments fets contra lo mag.[ch] Regent la thesoreria de sa mag.[t] alsant li lo salari de doctor de la tercera sala, y en tots los dependents y emergents de dits y altres consemblants negosis han sempre dissentit per la maior part los diputats ecclesiastich y real y oydors de comptes ecclesiastich militar y real, per veure manifestament que de tots los procehiments que sobre dits negosis se fehian en la casa de la diputatio, non redundava ni se sperava quen pogues redundar beneffici al general ni alguna utilitat a la present Ciutat ni als poblats del present principat y comptats, ans be com la experiencia ha amostrat se van consumint cadaldie les pecunias de la generalitat en gastos excessius y voluntaris axi en mantenir tants mesos en la cort de sa magestat una embaxada tant costosa de nou personas, podent se ab moltas mancho y ab molt menys gasto negotiar lo que ab ellas se negotia, y donar maiors salaris del que per capitols de cort se permet a molts advocats, axi als ordinaris com extraordinaris y ha altres personas aiunctades en la casa de la diputatio, y sis lliures cadaldie tant temps ha al diputat militar per son plat, ultra del salari que per capitols de cort li esta tatxat, y de tantes altres maneras que seria prolixitat gran haver les totes de refferir Y per altre part lo Rey nostro señor ab les cartes que per occasio de dits procehiments ha enviades en aquest savi consell y al nostro concistori de la diputatio y al sagrat consili provintial, y ab les respostas que ha donades y fetas donar als embaxadors desta ciutat y als del general qui per estos negosis residexen en sa Real cort y altrament, es anat sempre fent diverses demostrations del gran sentiment que dits procehiments li causaven, y concloent ultimament que no volia oyr ningun tracte fins a que lo diputat militar com a principal aucthor dels se posas en la preso, perseverant com persevera sa Real mag.[t] en dita determinatio y tement de veure per momentos la exequutio della y que dels dissentiments y contraris

parers dels sobredits sinch diputats y oydors y de las demes personas a sa opinio adherents ab difficultat podia constar, per no donar los loch lo dit diputat militar y algunes altres personas de las devuytenas per los sobredits negosis elegides a la opinio de dit diputat militar conformes, de que en la casa de la diputatio poguessen de sos vots y parers liberament levar actes, injuriant los de paraules y amanassant los sens tenir respecte a la dignitat de las personas y carrechs, y cominant de fer extraccio de altres en loch dels qui no volian adherir totalment a ses opinions, per millor prevenir als irreparables danys que de les sobredites cosas se speran succehir no provehint si ab brevedat de remey convenient, usant de la facultat que per capitols de cort los es donada de tenir y mudar lo concistori hont a la major part dels apparra, com sia loch Real dins lo present principat, han desliberat los sobredits diputats ecclesiastich y real ab interventio dels dits oydors de Comptes ecclesiastich militar y real, de transferir per ara lo concistori en lo carrer de Moncada de la present Ciutat, en la casa hont lo molt Ill.^{e} y R.^{m} señor bisbe de Gerona diputat ecclesiastich te sa habitatio, pera poder alli ab mes libertat de la que tenian en la casa de la diputatio tractar les cosas concernents lo be y utilitat del general y de tot lo present principat y comptats, y desde allí ho han intimat y nottifficat al dit diputat militar pera que si volia y pogues acudir per la obligatio que te de seguir la maior part del concistori, lo que fins asi lo dit diputat militar no sols no ha fet pero encara los dete los segells, impedint que no pugan despatchar los negosis dè justitia y de gratia y altres a que lo concistori te obligatio de dar raho y conclusio, y tambe los dete les mases que en lo die de hayr los feren molt gran falta per no haver pogut per falta dellas rebre als señors consellers en cap y segon y al R.^{mo} bisbe de Barchna, prior de Cathalunya, y altres ab la decentia que a semblants personas y pares de republica tant justament es deguda y acostumada Y perque mes plenament V.^{s} m.^{s} y aquest savi consell estigan al cap dels procehiments y designas de dit diputat militar y altres adherents seus, los fan asaber com despus ayr que era diumenge que comptavem a 19 del corrent mes en la nit, essent anat lo S.^{or} oidor ecclesiastich en companyia de Anthoni Joan Ferran cavaler desta Ciutat y de quatre ho sinch altres personas a casa del S.^{or} conseller segon de la present Ciutat, pera dar forma com se obris lo portal de St Antoni pera que

lo dit Anthoni Joan Ferran pogues partir ab lo despaix que del concistori aportave para sa mag.t , no tenint consideratio ni mirament a que tocaven a la porta de casa de un señor conseller desta ciutat, lo dit diputat militar ab trenta personas ho mes que aportava ab sa companyia tots armats de pedrenyals, los invadiren y regonegueran y corregueran tras del dit señor oydor qui per ser ecclesiastich y anar sens armas algunas se retira en Casa de un librater dintre de la qual lo seguiren, obligant lo a que se hague de salvar tancant se dins una instantia de dita casa. Han volgut los sinch diputats y oydors demunt dits concistorialment congregats donar esta summaria raho del que passe y novament ha passat, a V.s mag.s y en aquest savi consell, pera que a son temps y loch los servescha de descarrech y pera correspondre ab la unio y germandat que sempre aquell concistori ha tinguda y desija conservar ab esta casa, supplicant a V.s mag.s y anaquest savi Consell se vulla apiedar dels trebals en que esta ciutat esta posada, y no permetre que sentiam en ella lo que en nostres dies havem vist y vehem passar en la ciutat de Çaragosa, y pera que de tot lo sobredit puga en sdevenidor millor constar, han determinat en scrits donar esta embaxada a V.s mag.s y en aquest savi consell als quals supplicam tingan per be sen leve acte.»

E mes dit die encontinent que fonch feta dita embaxada, aribaren en dita sala gran de consell de cent estant ajustat y aplegat dit consell, los mag.chs señors micer Hieronim Planes doctor del Real consell de la tercera aula y micer Joan Castello tambe doctor del Real consell civil, los quals venien de part del S.or governador y consells de sa mag.t y digueren — «Molts de V.s m.s faran maravella que essent lo señor governador lo president y cap de aquesta terra, y axi ell y son Real consell com agen de esser los qui han de esser informats de qualsevol genero de negosis occorregan, y que nosaltres siam vinguts de sa part per informar aquest savi consell han de pensar que deu esser alguna gran causa y occasio, y axi es que mogut dit señor governador y real consell de voluntat y amor gran que tenen ha esta Ciutat, los ha aparagut enviar nos en est savi consell per lo que si acas algunas personas ab cinistras informations aurien dat entenent al reves del que passa en veritat acercha dels negosis occorrents, diem a V.s m.s que lo dit señor governador ab consell de totes les tres sales *nemine discrepante* ha deter-

minat y conclos que lo concistori que lo diputat militar te ab certes personas en la casa dita deputatio, no es concistori sino casa particular de gent cohadunada y congregats violentment per esser molts dels regaliats enemichs de sa mag.t, y que totes les personas quels donaran consell favor y ajuda encorreran en la indignatio de sa mag.t »

E hoydes les dites embaxades desobre continuades, encontinent manaren los mag.chs señors consellers al discret en Miquel Joseph Cellers notari y sotssindich de la present Ciutat regint lo offici de Scriva Rational per malaltia de Monserrat Riera notari y S.a Rational de la present Ciutat, que legis en plen consell les diligentias y tot lo que havia passat fins a la present hora E legit per dit Cellers dites cosas, apres de haver feta la prepositio lo Señor conseller en cap, los señors consellers se alsaren cada hu per si, exortant lo consell del que havian hoyt y era passat, y que cada hu per si miras be en purgar sa consientia y que ja vehien lo quant importave aquest negosi. — E tingut lo dit consell, lo qual ha desliberat que se scriga a sa mag.t com mes largament appar en dita dezliberatio continuada en lo libre de les deslibe-rations, los mag.chs señors consellers enviaren encontinent un verguer en Casa del señor governador per saber y entendre si dit S.or governador estave junt ab dit Real Consell, per fer li asaber la desliberatio se era feta en dit consell de cent E tornat dit verguer digue y torna resposta a dits señors consellers que lo señor governador li havia dit que lo Real consell estave desaplegat y que pera dema demati lo tindria junt, y porian los señors consellers enviar li a dir lo que manarian.

Diferencias en la Diputacio.

DIMECRES XXIJ. — En aquest die de part dels señors consellers anaren mossen Miquel Riembau de Corbera señor de Llinars mossen Miquel Antich de Ramires cavallers Joan Sauri y Alexandre Cordelles ciutedans honrats de Barchna al señor governador y Real consell, a fer li gratias de la merce que lo die de hayr havia feta ha esta ciutat en enviar dos doctors del Real consell per informar lo consell de cent, lo qual fonch gran part perque lo consell acertas en desliberar lo que mes convingues al servey de sa mag.t y quietut de la cosa publica, y li aportaren copia de la desliberatio que lo Consell de cent havia feta. —

Professo del S.t Jubileu.

E mes dit die fonch feta professo general ab tots los ordens y clero de les ysglesias de la present Ciutat, fent pregarias a nostre señor conforme lo Jubileu publicat lo die de diumenge prop

passat, y anava tant solament en dita professo la bandera de sancta Eulalia y la creu de la seu y gaffanons, y feu lo mateix cami que fa la professo lo die del Corpus. — E mes dit die de part dels mag.chs señors consellers anaren mossen Francesch de Argensola cavaller y mossen Alexandre Cordelles ciuteda honrat de Barchna en casa de Gabriel Cassador en lo carrer de Moncada ha hont posa lo R.m señor bisbe de Gerona diputat ecclesiastich, ha hont era tambe lo diputat Real y hoydors de comptes, y lus enviaren la dezliberatio feta en lo consell de cent lo die de hayr y tambe lus digueren de part dels señors consellers quels supplicaven fossen servits de voler tornar lo concistori en la casa de la diputatio. E essent tornats dits señors embaxadors, refferiren a dits señors consellers que los dits señors diputats ecclesiastich y real y oydors de comptes los havian dit que no tenian ganas de tornar en Casa de la diputatio per tenir ali concistori fins tinguessen resposta de sa mag.t, empero per haver los ho enviat a dir ses mag.s y per lo que desijaven servir ha esta ciutat que esta nit matexa y tornarian.

Continua lo negoci de las diferencias entre los Diputats.

DIVENDRES XXIIIJ. — Dit die de part dels mag.chs señors consellers anaren per embaxadors mossen Francesch de Argensola cavaller mossen Luys Pau Lull y mossen Alexandre Cordelles ciutedans honrats de Barchna al S.or governador y consell Real de la tercera sala, los quals trobaren junts en la instantia nova de la preso y en una saleta que trau finestra a la devalada de la preso, y com foren ali lus donaren banchs pera seure, y asentats digueren y representaren al señor don Enrich de Cardona portant veus de general governador en lo principat de Cathalunya de com ells venian ali tramesos per los señors consellers per supplicar a sa senyoria fos servit com a president que vuy es en Cathalunya, ques donas orde en la expulsio dels ladres en Cathalunya perque entenien los señors consellers que per avuy se passave gran detriment en Cathalunya acercha de dits ladres, y que la Ciutat faria tot lo que convindria al servey de Deu y de sa mag.t en lo que sa senyoria y real Consell manarian, los privilegis y constitutions de Cathalunya empero sempre salvos, y que los señors de consellers ho representaven a sa senyoria per quant desijave esta ciutat de servir a sa mag.t en tot lo que convinga que sia de son real servey, y que com se offeris lo cas ajustarian lo consell de cent pera representar ho alli, perque los señors consellers de si matexos sens donar ne

Bandolers.

raho a consell de cent no poden effectuar ninguna cosa E per lo dit señor don Enrich de Cardona portant veus de general governador fonch respost que aquexa era la confiansa que sa mag.[t] y ell tenian de aquesta Ciutat, y que ell ho tractaria ab lo Real consell y tornaria resposta a ses mag.[s] — E mes dit die apres dinar estant los señors consellers ajustats en la instantia del consell de trenta de la present casa, vingue ali de part del señor governador micer Joan Gallego son acessor y mossen Pera Bellet son algutzir, y digueren a dits señors consellers com venian de part del señor governador lo qual lus havia manat que diguessen a ses mag.[s] quels agrahia molt la offerta y bon cuydado que ses mag.[as] havian tingut y tenian dels negosis de sa mag.[t] , y que ell ho scriuria a sa mag.[t] y que ses mag.[cias] fossen servits de que la Ciutat de Barchna fermas la unio. E per los señors consellers fonch respost que dema y hauria consell de cent y que ells ho tractarian ab dit consell.

Consols de Llotja: extraccio. Credenser: extraccio. Unio.

DISAPTE XXV. — Dit die se tingue consell de cent E foren extrets en consols de lotja micer Francesch Saragosa ciuteda e Pera Benet Matalí mercader — E mes fonch extret en Credenser del dret nou per renuntiatio de Pera Casals, Miquel Joan Scola corredor de orella. — E mes en dit consell de cent tractant se de la unio que per part del señor governador en nom de sa mag.[t] havia enviat a dir als mag.[chs] señors consellers se fermas per la present ciutat, fonch elegida setzena per dit effecte, per que tractassen y vehessen dit negosi de quina manera se havia de asentar perque estigues be al servey de Deu y de sa mag.[t] y be y quietut de la present Ciutat.

MAIG

Galeras.

DIVENDRES I. — Dit die aribaren en la platje de la present Ciutat sinch galeres les quals venian de la banda de ponent.

Lletra del Rey sobre los negocis occorrents.

DILUNS IIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y en dit consell fonch uberta y legida una letra de sa mag.[t] la qual es del thenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los consellers y consejo de ciento de la nuestra Ciudad de Barchna.*

El Rey

Amados y fieles nuestros, ha un que no es para mí cosa nueva ell amor y fidelidat conque heza ciudad me ha servido siempre pues es tant proprio della, todavia entiendo hagora por parte de mi governador y otros, por la de XXJ deste que vuestros embaxadores me han dado, la voluntad con que vos offereix en servir me a toda occasion y de acistir y dar todo ell favor y ajuda que dicho governador y real consejo hos pidiera, para la exequution de lo que conviniera para la bona administration de la justitia y de mi servitio, y a lo demas que ha este proposito me scrivis he querido agradescer hos lo con esta y tener hos lo a tan accepto servitio como es rason, con entera confiansa que correspondiendo a lo que deveys y a la voluntad que tengo ha heza ciudad y al deseo que me queda de su bien y reposo y de conservar y guardar hos vuestros privilegios, hareys por vuestra parte todos los offitios que convengan para que pues todo va endressado al beneffìcio universal y particular dessa provintia se procure que este fin se aconsigue, al qual sera accepto haziendo lo conforme a lo que me offreseys y deveys, que alende que asiendo lo ansi complireis lo que tant proprio es de vuestra obligation y buen renombre, resibire Jo en ello muy senyalado servitio y me quedara a la memoria ques rason, para mirar y favorecer les cosas dessa Ciudad en todo lo que huviere lugar Data en Madrid a XXVIIIJ de abrill 1592.

Yo El Rey

V.t Frigola vicecancellarius — V.t Pellicer Regens
V.t Comes generalis thesaurarius — V.t Campi Regens
V.t Terça Regens. — V.t Quintana Regens

Gassol secretarius.»

Disapte VIIIJ. — Dit die juraren lo mag.ch micer Francesch Saragosa ciuteda honrat de Barcelona y lo honorable mossen Pera Matali mercader consols de lotja. *Consols de Llotja: jurament.*

Dimecres XIIJ. — Dit die se tingue trentanari en la instantia nova de consell de trenta per effectuatio de les ordinations *Receptor y credenser: extraccio.*

novament fetas per la exactio del dret de la duana, y tragueren en receptor y credenser a Francesch Cabes droguer.

DIUMENGE XVIJ. — Die de pentecostes.

Juy de prohomens.

DISAPTE XXIIJ. — Dit die se tingue Juy de promens per lo señor governador en la instantia nova de la preso, y fonch condempnat en dit Juy de promens T. Madrona, asots y marchar y set anys a galera.

DIJOUS XXVIIJ. — Die de Corpus.

Morbo: potestat dels Concellers pera la publicacio de cridas.

DIUMENGE XXXJ. — Dit die a la tarda vingue en casa del S.or micer Pineda conseller segon micer Joan Gallego acessor del S.or governador y li digue com venia de part del S.or governador per lo que entenia que les Cridas del morbo no las podian fer per part dels S.ors consellers sino que se havian de fer de part del veguer ho balle de Bar.a , y que ara les volia fer lo S.or governador E lo dit mag.ch micer Pineda li respongue que la ciutat tenia privilegi de poder les fer y estava en possessio de ferles.

JUNY

Idem.

DILUNS I. — Dit die vingue asi en Casa de la ciutat lo mag.ch micer Miquel Ferrero doctor del Real Consell y en la instantia del hort parla al mag.ch micer Jaume Pineda conseller segon y li digue lo mateix que lo mag.ch micer Gallego li havia dit, que mirassen que los señors consellers no podian fer Cridas per lo morbo, y per lo dit mag.ch micer Pineda li fonch respost lo mateix que havia dit al mag.ch micer Joan Gallego.

Idem.

DIMARS IJ. — Dit die per ordinatio dels señors consellers anaren los mag.chs micer Miquel Sarrovira y micer Hieronim Guialmar advocats ordinaris de casa de la ciutat en casa del señor governador ha hont estaven congregats los doctors del Real consell de la tercera aula, y entraren dintre y asentats en lur banch informaren per part de la ciutat dit señor governador y Real consell de la possessio en que estave la ciutat de poder fer cridas de cosas de morbo, y queu feya en virtut de privilegi concedit per lo Rey catholich a la ciutat de Barchna E informat que hagueran, per lo S.or governador lus fonch respost que acudissen ab lo mag.ch micer Planes altre dels doctors del Real consell a qui estave comes dit negosi y quel informassen.

DIMECRES IIJ. — Dit die anaren los mag.chs micer Miquel Sarrovira micer Hieronim Guialmar y micer Jaume Dalmau advocats ordinaris de la Ciutat en casa del mag.ch micer Hieronim Planes doctor del Real consell, yll informaren largament del que la ciutat pretenia y estava en possessio de poder fer Cridas de morbo, y li aportaren lo privilegi que la ciutat ne te del Rey catholich del any *1510*, y tambe moltes crides ha fetas la ciutat en virtut de dit privilegi, et *signanter* una crida feren lo mateix any se li concedi dit privilegi. Idem.

DILUNS VIIJ. — Dit die estant juntats los consells Reals civil y criminal en casa del señor governador acercha de les crides acostuma de fer la ciutat per causa del morbo, apres de haver fetas moltas informations per los advocats de la ciutat determinaren dits consels ques negosi que pot venir en judici contradictori y que perso les sales no han pogut votar hi ni declarar sos animos per ara.—E mes dit die despres dinar a les quatre horas mori mossen Barthomeu Boffill notari de Bar.a y S.a de les obres, *Anima eius requiescat in pace.* Idem. Scriva de las obras: obit.

DIMECRES X. — Dit die, estant ajustats los señors consellers en la instantia del consell de trenta, vingue ali en dita instantia lo mag.ch micer Miquel Ferrero doctor del Real consell y de la tercera sala, y dix venia de part del señor Regent y Real consell y aporta a dits señors consellers una letra de sa mag.t y los privilegis de virey y de capita general de don Bernardino de Cardines del present principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Cerdanya, novament provehit per sa mag.t per mort del maestre de Muntesa. Nou Virey: nominacio.

DILUNS XV. — Dit die mori Joan Cervera mercader caxer de la taula de la ciutat *Anima eius requiescat in pace.* — E mes dit die partiren los mag.chs micer Miquel Cordelles Regent la cancellaria de sa mag.t y los doctors del Real consell de la Tercera sala pera la ciutat de Leyda per anar a rebre lo S.or virey en Leyda Y tambe partiren Miquel Camplonch notari publich de Bar.a Sindich del general de Cathalunya y Miquel Joseph Cellers sotssindich de la ciutat de Barchna, per acistir en lo jurament prestador en la ciutat de Leyda per lo Ex.m señor don Bernardino de Cardines loctinent y capita general novament elegit per sa mag.t en lo present principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Cerdanya. Caxer de la Taula: obit. Jurament del nou Virey en Leyda.

DISAPTE XX. — Dit die se tingue Juy de promens y foren

Juy de prohomens.

condempnats a mort Germa Bou parayre, ... Torras y Bernat Requesens, y que primer fossen asotats y marchats, per lo que havian morta y robada una dona en la present ciutat en lo carrer dit dels Scorxadors vells y en sa casa, eran entrats de nits hora captada y fent li obrir la porta en nom del Rey, y perque dit Grau Bou era lo principal, fonch condempnat en levar li lo puny devant la porta ha hont havian fet lo cars. — E fonch exequutada dita sententia lo endema. — Y mes foren condempnats en dit Juy de promens un home y una dona, la dona asotar y marchar y lo home bandeix de Cathalunya.

Entrada y jurament de D. Bernardino de Cardines nou Virey, en Leyda.

DIMARS XXIIJ. — Dit die entra lo Ex.^{m} señor don Bernardino de Cardines en la ciutat de Leyda y presta lo solit jurament per virey y capita general del principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Cerdanya, acistint en dit jurament lo mag.^{ch} micer Cordelles Regent la cancellaria de sa mag.^{t} y molts doctors del Real consell de la tercera aula y los discrets en Miquel Camplonch sindich del general de Cathalunya y Miquel Joseph Celles sindich de la ciutat de Barchna, los quals feren les protestations acostumades de fer en semblants juraments, y axi me fonch refferit a mi Montserrat Riera notari y S.^{a} Rational per dit Miquel Joseph Cellers.

Juy de prohomens.

DIJOUS XXV. — Dit die se tingue Juy de promens y condempnaren un home genoves anomenat Baptista Ferrera ha asots, marchat, y a galera perpetua.

Galeras.

Virey de Sicilia.

Scriva de las Obras: extraccio.

DIVENDRES XXVJ. — Dit die aribaren demati tres gàleres les quals venian de Copluira y aportaren pres la persona de don Miquel Sbert. — E mes dit die dematí aribaren en la present platja de Barchna vuyt galeres de Scicilia les quals venian de levant y es capita general dellas don Alonso de Leyva, y aportaven al Conde de Alva de Lista qui era virey de Scicilia y la Condesa. — E mes dit die se tingue trentanari en la instantia nova de consell de trenta, y per mort de mossen Barthomeu Boffill notari de Barchna fonch extret en scriva de les obres lo discret en Nadal Castello notari de Bar.^{a}

JULIOL

DIVENDRES IIJ. — Dit die entra en la present Ciutat de Barchna don Bernardino de Cardines duch de Maqueda y mar-

ques de Elxi per Virey loctinent y capita general en lo principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Cerdanya, y (hisqueren los S.^{ors} consellers ab agraduatio a rebrel conforme conste en lo libre del Scriva de les obres, acompanyats dels offitials de casa y molta altre gent) fins al cap del empedrat mes enla de la creu cuberta, y de aqui vingue a la seu ha hont jura en ma y poder del R.^{nt} señor Onoffre Pau Cellers canonge de la seu de Barchna y vicari general per lo Ill.^{m} y R.^{m} señor bisbe de Barchna, y prengue lo acte del jurament Jaume Pellicer S.^{a} de manament, y acistiran en dit jurament los discrets en Joan Sala notari publich de Barchna sindich de la Ciutat & en Joan Camplonch notari publich de Barchna sindich del general de Cathalunya, los quals cada hu per sí comensant primer lo sindich de la ciutat feren en dit jurament les protestations acostumades E com comensaren a legir fonch dit per lo Sor Regent Cordelles que les tenia per legides y axi requeriren a dit Jaume Pellicer que de aquellas levas acte y continuas al peu del acte del dit jurament no obstant nos legissen, les quals protestations li donaren en scrits. Entrada del duch de Maqueda loctinent general.

DISAPTE IIIJ. — Dit die demati los S.^{ors} consellers enviaren ha Honoffre Co acompanyador a sa Ex.^{ia}, y li digue que los S.^{ors} consellers loy enviaven pera demanar li hora per anar lo a visitar E per sa Ex.^{ia} li fonch respost que a les quatre horas despres dinar porian venir. — E mes dit die apres dinar los señors consellers acompanyats de promens y dels offitials de casa y molta altre gent, anaren a visitar a sa Ex.^{ia} lo qual trobaren en la instantia de sa casa a la banda de la marina E per lo S.^{or} conseller en cap li fonch donada la ben vinguda dient li que esta ciutat ne rebia molt gran contento E per sa Ex.^{ia} li fonch respost que ell rebia molt gran contento del que esta Ciutat fehia per ell, y que en lo que importaria per esta ciutat ell faria tot lo que poria com veurian per la obra. Visita de benvinguda al Virey.

DIUMENGE V. — Dit die se tingue consell de cent y elegiren quatre personas per la vuytena dels forments, mossen Andreu de Lacera cavaller, Honoffre Climent Talavera mercader Joan Dalta chirurgia y Joan Riera fuster. Vuytena dels forments; eleccio.

DILUNS VJ. — Dit die demati per los señors consellers fonch trames Honoffre Cho acompanyador en casa de don Enrich de Agullana ha hont posa lo Ill.^{e} y R.^{m} don Luys de Copons canceller de sa mag.^{t} novament vingut en Barcelona, pera Visita al nou Canceller.

demanar li hora per lo que los S.[ors] consellers lo volian anar a visitar, y axi ana dit Cho y feu sa embaxada E per lo dit S.[or] canceller li fonch respost que a la tarda a les sis horas porian venir ses magniffícensias. — E mes dit dia apres dinar anaren los S.[ors] consellers acompanyats dels offitials de casa y de molta altra gent en Casa de don Enrich Agullana ha hont posa lo Ill.[e] y R.[m] don Luys de Copons canceller de sa mag.[t], lo qual lus hisque a rebrels fins al cap del corredor junt a la porta qui entra de dit corredor a la instantia del cap de la scala, y se posaren los tres consellers devant y restaren los dos consellers cap y segon, so es lo conseller en cap a ma squerra y lo segon a ma dreta, y entraren tots junts en una instantia qui mira al carrer del Regomir, y asentats en lurs cadiras lo S.[or] conceller en cap li digue com esta ciutat havia rebut molt gran contento de la nominatio que sa mag.[t] havia feta de sa persona per Canceller de la corona de Arago, y per dit Sor Canceller fonch respost que be sabía quanta era la merce que sa mag.[t] li havia feta y que ell ho rebia per molta merce, y que rebia molt gran contento que fos ab occasio que ell pogues emplear se en servey desta ciutat per esser natural della, com de veres ho faria sempre que se offeris occasio com veuran per experientia.

Festa votiva de S.[t] Christofol.

DIVENDRES X. — Dit die essent lo die de S.[t] Xpofol, feu festa la ciutat com acostuma per vot ne te fet, per lo que en dies passats havent pesta en Barchna cessa dit die la pesta.

Receptors del dret del vi: extraccio. Pesador del peix fresch: extraccio.

DIUMENGE XIJ. — Dit die se tingue consell de cent y foren extrets en receptors del dret del vi Monserrat Montalt mercader y Pera Texeres tintorer. — E mes fonch extret pesador del peix fresch Pera Sanctapau negotiant.

Prorogacio de la audiencia civil.

DIMECRES XV. — Dit die vingue en la present casa de la ciutat Jaume Pellicer Scriva de manament y secretari de sa Ex.[ia], y entra en la instantia del consell de trenta ha hont estaven congregats los mag.[chs] señors consellers ylls digue de part de sa Ex.[ia] que ell los demanave que li anassen a parlar E poch apres los mag.[chs] señors consellers acompanyats dels offitials de casa e de molta altra gent anaren en Casa de sa Ex.[ia] yll trobaren en la instantia, o sala devers la marina, que desijant condecendre en lo que lo advocat de la ciutat per part de ses merces li havia demanat acercha de la porrogatio dels consells civils, havia determinat ab vot y parer de dits consells de porrogar aquells per aquestos dos mesos de Juliol y Agost excepto les

causes ques portarian de la vegaria estreta de Barchna, y que pus ell feya lo que li era estat demanat, que los S.ors consellers fessen lo que tenian obliagatio en la custodia de aquesta ciutat y en tenir molt bonas guardas, que altrament seria forsat de provehir hi, perque fent ho com de ses merces sperave sa mag.t ne restaria servit y ell satisfet E per lo S.or conseller en Cap li fonch respost ques procuraria ab gran solicitut se fes bona guarda.

Prevencions sanitarias.

DIJOUS XVJ. — Dit die anaren los señors consellers segon y ters en Casa de sa Ex.ia acompanyats de alguns offitials, lo qual trobaren en la instantia a la banda de marina, y per lo S.or conseller segon li fonch dit — «Ex.m señor, asi venim pera representar a V. Ex.ia de com la Ciutat te avis de la guarda de Moncada que la ciutat te ali per lo morbo, que aqui junt a Moncada esta una companyia de soldats los quals entren per los lochs y estan enponsoyats de pesta, y lo mateix avis te la ciutat de la guarda esta al coll de Mongad que hayr foren ali quinze o, vint soldats y perque la guarda nols dexa passar sen tornaren als lochs mes enla, com es Taya y Alella y se son aposentats per les cases, y tambe se enten que venen de Empurda y enponsoyats Esta ciutat supplica humilment a V. Ex.ia ho mane remediar» — E per dit Ex.m señor fonch respost que ell ho manaria remediar ab diligentia. — E mes dit die fonch porrogada la audiencia civil fins a XVIJ de agost, excepto les causes dins la vegaria estreta y altres conforme estan continuades en lo cartell de la porrogatio.

Avisos de peste.

Prorogacio de la Audiencia civil.

DIUMENGE XVIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y fonch determinat fos dada possessio a mossen Pera Ferreres en lo offici del clavariat.

Clavari: possessio.

DIVENDRES XXXJ. — Dit die anaren los S.ors consellers en cap segon quart y quint per lo que lo ters stave de mala gana, acompanyats de molts offitials y altra gent en casa de sa Ex.ia, lo qual trobaren baix en la instantia devers marina E per lo S.or conseller en cap li fonch dit en effecte com hu dels mes particulars y majors carrechs que los consellers y personas de la administratio dels forments tenen y se svellen, es en tenir provehida la present ciutat de forments farinas y pa a la plasa y perso sempre stan svellats en les cosas convenen provehir per beneffici universal de la present Ciutat y principat, y com lo major y mes principal beneffici sie procurar nos carregan ni

Que no 's traguen vitualles del Principat.

traguen forments del present principat, venim asi pera supplicar a V. Ex.ia sia servit per fer merce ha esta ciutat manar nos traguen forments de la terra ni donar licentia que sen traguen, com esta ciutat confia V. Ex.ia nos fara tota merce y manar castigar los agabelladors — Tambe com nostra obligatio sia procurar tota quietut y ajudar a relevar de trebals als poblats de la dita ciutat, advertits de moltas personas zelosas del servey de nostre S.or y de sa mag.t vehent que moltas personas se han absentadas per causa de les differentias de la diputatio, les quals patexen en lurs cases mullers y familia, y moltas delas se te per cert se son absentades mes per temor de entrar en preso que per culpes y delictes que agen comes, y altres que ignorantment sens malitia seran cayguts en alguna culpa, venim a supplicar a V. Ex.ia sia servit usar de benignitat ab les personas que se entendra no han pecat per malitia sino per lur simplesa y ignorantia com se ha de creure son les demes personas se son absentades — Tambe supplicam a V. Ex.ia sia servit en donar orde se pos en executio la unio y se procure en expellir la mala gent, per levar les opressions que de quiscun die enten fan los ladres y bandolers.» — E per sa Ex.ia fonch respost quant al primer cap, que molt be entenia ell lo bon cuydado tenien ses merces en tenir la ciutat provehida dels bastiments necessaris, y que estiguessen molt descansats que ell no permetria se traguessen bastiments alguns de Cathalunya, y que en lo dels agabelladors ja tenia manat al Consell que los castigas y que altra volta lus ho tornaria dir E quant al cap dels negosis de la diputatio tenia molt gran contento de esser vingut en aquest principat perque la justitia fos mantinguda y se fes en aquell conforme era raho, y que sempre y agues occasio ell molt de veras ho supplicaria a sa mag.t perqueu manas remediar E quant en lo de la unio que ja micer don Luys de Paguera era anat per fer la fermar per la terra, y que tambe ell havia manat al governador de Rossello que ab effecte acabas ques fermas en aquells comptats y que micer Mur doctor del Real consell tenia orde de fer fermar dita unio per estas comarcas cercha Barcelona, y que en lo de Pallas ha ell lin havia cabut molt gran sentiment y que ab la promptitut li era estat possible ho ha manat remediar.

Desterrats ab motiu de las diferencias de la Diputacio.

Unio pera la persecucio del bandolerisme.

AGOST

DISAPTE I. — Ligams de S.[t] Pera.

DIUMENGE IJ. — La translatio de S.[t] Cever.

DILUNS X. — Dit die fonch feta extractio de administrador de les plases per renunciatio feta per mossen Belloch, y foren extrets mossen Pau Lull fill de Luys Lull y mossen Pau Jorda mercader, y prengue lo virey dit Lull — Mes dit die fonch extret Joan Pujol per faller en lo pes de la farina per mort de Luys Lemosí E mes dit die fonch extret en receptor del dret del vi Francesch Bou per renuntiatio de ..... Texeres lo qual renuntia.

Administrador de las plassas: extraccio.

Faller del pes de la farina y Receptor del dret del vi: extraccio.

DIJOUS XIIJ. — Dit die los mag.[chs] señors consellers en presentia dels mag.[chs] advocats de la casa y dels de la vuytena dels forments, estant congregats en la instantia del consell de trenta enviaren a cerchar per un veguer a mossen Francesch Pons balle de la present Ciutat de Bar.[a], y vingut en dita instantia present de tots los sobredits, li fonch dit per los mag.[chs] señors consellers que sabian y havian vista una Crida per ell manada publicar, imposant penas ab dita crida als terratinents qui dintra lo temps en dita crida speciffìcat no haurian sbardissat y scurades les sequies en los termens y territoris de Barchna, y que com ell dit balle no pogues fer semblants cridas ni de imposar penas ni bans sino fos publicar les penas y bans devalants de ordinations de la present ciutat, les quals quant en dit cap de penas y bans estan revocades, que per tant tingues a be de revocar dita crida altrament procehiran contra del de la manera que per privilegis y altrament de justitia lus sera licit y permes A les quals cosas respongue lo dit mag.[ch] mossen Francesch Pons balle sobredit que ell enten haver pogut fer lo que ha fet, y que sap molt be lo privilegi del *recognoverunt proceres* que diu que los consellers y promens pugan imposar bans y penas y que aquells poden revocar, y lo balle ho veguer les ha de publicar y exequutar, pero que allo se enten de altra manera y altrament que ses mag.[es] ho entenen, y que de asso te ell consell no sols de son acessor sino de altres personas de major tomo y qui tenen mes leys y queu pot fer, y axi determine abans suffrir

Competencia sobre cridas publicadas per lo Balle.

esser asegetat com un S.[t] Sebastia que no fer tal revocatio, ni que may revocara tal crida que sa Ex.[ia] ho son real consell no loy man, y que ses magnificentias fassen lo que sien servits, y que si ell haura fet mal offici y excedit que sa Ex.[ia] li man levar lo cap, que ell estima mes morir per deffensar les Regalias Reals que si revocant lo que ha fet les derogave Asentat en una part de la instantia (digue dites respostes) no volent se asentar entre los s.[ors] consellers, volent li donar lo loch que se li acostuma de donar que es entre segon y quart, perque lo quint noy era, y lo dit mossen Francesch Pons no volgue acceptar aquell loch pretenent haver se de asentar entre cap y ters, y ab aquestas pretentions requestas y respostas dit mossen Francesch Pons balle sen ana.

Festa de S.[t] Roch.

DILUNS XVIJ. — Dit die se feu la professo del beneventurat S.[t] Roch per lo que fonch la festa lo diumenge, y manaren los S.[ors] consellers tot hom fes festa.

Galeras de Sicilia: primeras que espalmaren en lo moll.

DISAPTE XXIJ. — Dit die estant en lo moll de la present Ciutat vuyt galeres de Scicilia tragueren tota la roba y altres cosas de las galeras en terra y spalmaren, y son les primeres qui han spalmat en dit moll, e fonch la primera qui comensa de spalmar la galera anomenada Speransa y era capita della Gil Moreno. — E mes dit die presta lo jurament acostumat mossen Pau Lull administrador de les plases en poder del balle de Bar.[a]

Ad.[mor] de las plassas: jurament.

Captura de un familiar del St Offici per agabellador.

DIMECRES XXVJ. — Dit die los señors consellers segon ters y quart acompanyats de molts offitials de casa, anaren en casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en la sala gran de cara de la marina E per lo S.[cr] conseller segon li fonch dit «Ex.[m] Señor, a notitia dels consellers de la present ciutat es vingut com V. Ex.[ia] te pres per agabellador en los carcers reals un familiar del S.[t] offici, supplican a V. Ex.[ia] dits S.[ors] consellers li sia de merce no obstant sia familiar del S.[t] offici manar lo castigar, pera que se enten que ab color de esser familiar de sanct offici aqueix y altres familiars se atrevexen agabellar forments y altres vituualles, de tal manera que lo present principat y esta Ciutat ne restan molt vexats» E per dit Ex.[m] señor fonch respost que era veritat que en los carcers comuns estave pres un familiar del S.[t] offici per agabellador, y que los Inquisidors lo havian demanat dient que tambe ells farian justitia, y que lo consell havia determinat de retenirlo, y que prenia gran plaher en que la ciu-

tat en aquest particular loy agues dit y que ell procuraria que dit familiar se retingues per lo que sabia que sa mag.t gustave ques fes justitia.

SETEMBRE

DISAPTE V. — Dit die se tingue trentanari y en dit trentanari foren Nicholau Leopart negotiant, receptor del dret del vi per renuntiatio feta per T. Maurici assahonador, y per romaner y guarda del peix fresch Raphel Quer sabater per renuntiatio feta per Pera Sanctapau, y mes fonch extret en mestre portola mossen Gaspar Sanctcliment.

Receptors del dret del vi y del peix fresch: extraccio.

Mestre Portolá: extraccio.

DIUMENGE XIIJ. — Dit die lo Ex.m señor Loctinent General ha enviats a cerchar los consellers pera que a les tres horas anassen a palatio per lo que tenia negosis de importantia que comunicar los E axi a les tres horas despres dinar los dits señors mag.chs consellers absent lo segon, acompanyats del advocats y altres offitials de la casa son anats a Casa de dit S.or loctinent general lo qual han trobat en la quadra qui mira a la marina, als quals en effecte los ha dit — «Que continuando los buenos offitios que el maestro de Montesa su predecessor havia enpessado de hazer acercha de la union para la expulsion de los bandoleros y maletchores deste principado, y con todas las veras ha ell possible, aviendo acabado la union para que vinyiesse a su punto en este principado, que como sta Ciudad era cabessa y en la qual todas las otras universitades se mirarian con speyo y meritamente por su buen govierno, que assi les desia que hiziessen alguna demostration en la vegaria stretxa que en ello se serviria a su mag.t y ha ell se le haria merced» — y per lo dit S.or conseller en cap en nom de tots, es stat respost que pendrian son consell y del que seria se li tornaria resposta Y encontinent per dit S.or loctinent general los fonch dit com lo condestable de Castella venia pera governador de Mila y que en sa entrada lo honrassen, que sa mag.t sen serviria hi ha ell li farian merce, y per dit conseller en cap li fonch respost que aquesta ciutat faria com be tenia acostumat en semblants personas.

Unio pera la expulsio dels bandolers.

Governador de Mila: avis de sa vinguda.

DILUNS XIIIJ. — Dit die se tingue consell de cent.

Vinguda de dit Governador per mar.

Dimars XV. — Dit die aribaren les vuyt galeres de Scicilia de la part de ponent, les quals havia poch sen eran anades de la present ciutat y aportaven a don Joan de Valachas y sa muler casa y familia, condestable de Castella, lo qual anave per governador de Mila, y com ditas galeras foren devant lo baluart de la dressana lo baluart de la dressana comensa a tirar, y les galeres respongueren y tiraren totes les galeres, y apres com foren devant lo moll no tira sino la Capitana dellas, y vist per la ciutat que no tira sino tantsolament la capitana, no tira lo baluart de la Ciutat sino una pessa xicha.

Negoci dels cavallers desterrats.

Disapte XVIIIJ. — Dit die stant congregats los S.ors Consellers en la instantia del trentanari, vingueren ali don Bernat de Boxadors don Pedro de Queralt y don Francesch Agullana los quals digueren a ses mag.cies que entenent ells del modo anave aquest negosi de la diputatio ab los offitials de sa mag.t y sas mag.cias, y esta ciutat esser estada sempre de per mig, quels supplicaven fossen servits de voler intercedir ab sa Ex.ia volgues esser part ab sa mag.t perques remedias, perque estos cavallers y altra gent que estaven fora de lurs cases y poguessen tornar y estar salvos en ellas, y que tenian per molt cert que si ses mag.cias en estas cosas se sforsaven com fins asi han acostumat de fer, que per ventura supplicant la ciutat a sa Ex.ia sera part perque sa Ex.ia ho scriga a sa mag.t y que tot se remediaria E per lo S.or conseller en cap lus fonch respost queu tractarian y que la ciutat faria tot so que ha ella li tocaria com be ha fet fins asi.

Sentencia de un cavaller: contrafaccio de privilegis.

Disapte XXVJ. — Dit die stant ajustats los S.ors consellers en la instantia del consell de trenta, de part dels señors diputats y hoydors vingueren ali lo noble don Francesch Agullana mossen ..... Durall ciuteda honrat de Bar.a , y digueren a dits S.ors consellers que los S.ors diputats havent entes que sa Ex.ia y lo Real consell havia sententiat y condempnat a mort lo bastard Dager y que lo haurian condempnat asotar a marchar y scorterar, y que aso seria en gran dany del estament militar en lo present principat de Cathalunya y que dits S.ors diputats estaven determinats de fer ne embaxada a sa Ex.ia pera que fos servit de voler comutar tal modo de sententia, y axi suppliquen a ses magnificensias que per part desta Ciutat volguessen fer lo mateix E per lo S.or conseller en cap fonch respost que farian lo mateix. — E encontinent fonch enviat .....

Serra servint lo offici de verguer en loch de Francesch a sa Ex.^{ia}, pera demanar li hora per poder hi anar pera parlar li E tornat que fonch dix que sa Ex.^{ia} estave hoynt missa, empero que acabat de hoyr missa podien anar. — E poch apres los mag.^{chs} señors consellers acompanyats de molts offitials de casa y altra gent anaren en Casa de sa Ex.^{ia} lo qual trobaren en una instantia del terraple de la font ha hont acostuma de estar lo consell criminal E per lo S.^{or} conseller en cap li fonch dit — «Ex.^{m} señor, entenent esta ciutat que una sententia que se hauria dada per V. Ex.^{ia} y lo Real Consell contra del bastard Ager ab la qual es condempnat asotar marchar y scorterar, y que essent ell cavaler seria contra privilegis statuts y leys de la terra les quals V. Ex.^{ia} te jurades, y perso supplica esta Ciutat a V. Ex.^{ia} tinga per be de comutar semblant sententia y que sia sententiat com a cavaller» — E per sa Ex.^{ia} fonch respost que en lo proces no constave que fos cavaller y que perso se era feta la sententia de aquella manera, y que ja los diputats loy havian supplicat y que ell ho havia remes al Consell, y que ministras testimonis com era cavaller y que en tot lo que ell poria desijave a condecendre a la voluntat dest principat y Ciutat. — E mes dit die apres dinar estant junts los S.^{ors} consellers en la instantia del consell de cent, vingue ali lo discret en Miquel Camplonch notari publich de Barchna y sindich del general de Cathalunya, e dix als S.^{ors} consellers que venia per part dels S.^{ors} diputats he hoydors de comptes per fer lus asaber com los S.^{ors} diputats eran estats en Casa de sa Ex.^{ia} per supplicar lo fos servit de voler commutar la sententia havia dada contra del bastard de Ager attes era cavaller, y per sa Ex.^{ia} lus fonch respost que en proces no constave ninguna cosa que fos cavaller y que ministrassen testimonis perque constas que fos cavaller y que ja havia manat al consell los rebes. — E poch apres de part dels S.^{ors} consellers lo discret en Miquel Joseph Cellers notari he sotsindich de la present Ciutat ana als señors diputats a dir los y fer relatio de la ambaxada que los S.^{ors} consellers havian feta vuy die present a sa Ex.^{ia}, acercha de la sententia proferida contra del bastard de Ager y de la resposta sa Ex.^{ia} lus havia feta.

OCTUBRE

Rebeldia de mossen Cadell: siti del castell d'Arsegol.

DIJOUS I. — Dit die stant ajustats los S.ors consellers segon ters quart y quint en la instantia del consell de trenta, vingueren en dita instantia de part del estament militar lo noble Don Plegamans de Marimon mossen Joan Luys Lull y mossen Francesch Vilana, y refferiren a dits mag.chs señors consellers com lo estament militar se era juntat en lo capitol de la Seu y havia determinat de fer embaxada a ses mag.cies, com tambe ne havian feta als S.ors diputats fent lus asaber lo que passave acercha del siti estave sobre lo castell de Arsegol, y que parexia que eran cosas en molt gran deservey de Deu y de sa mag.t, y que com aquest principat sempre se es hagut en cosas tocants al servey de Deu y de sa mag.t que tambe era raho ab esta se fes lo que tenian obligatio, y que perso dit estament militar li havia paragut fer ho asaber a ses mag.ies tenint per cert que posant hi les mans esta ciutat, se encaminara de la manera que convinga com sempre ses fet en cosas que esta Ciutat age tingudas les mans E per los S.ors consellers lus fonch respost que ells ho tractarian ab les personas que han de tractar y faran lo que convinga. — E mes dit die vingue en la present casa de la ciutat de part de sa Ex.ia mossen Gabriel Olzina son secretari, y digue als S.ors consellers que sa Ex.ia lo enviave perque fossen servits de anar li a parlar E poch apres los mag.chs señors consellers acompanyats dels offitials de casa y de molta altra gent anaren en Casa de sa Ex.ia, lo qual trobaren en una instantia ha hont raja una font y ha hont se tenen los consells, y per sa Ex.ia lus fonch dit — «Jo he enviado a lamar a v.s m.s por lo que son muy grandes amigos de su mag.t por hazer los entender lo que passa acercha del sitio esta puesto en ell castilo de Arsegol, que por letra de micer Ubach y de micer Mur doctores del consejo tengo entendido que se ha hecho fuerte en dicho castillo, Cadell Y he los dicho esto para que sepan lo que passa y que como amigos de su mag.t tienen contento del que es en beneffitio de su mag.t, que este particular siendo en tant gran desservitio de Dios y de su mag.t se duelgan dello» — E per lo mag.ch señor conseller en cap li fonch respost que

com a molt grans servidors de sa mag.[t] esta ciutat se dolia molt del desacato entenia feya a sa mag.[t] dit Cadell, y que ho tractarian ab les personas queu havian de tractar y que en tot lo que convindria servirian a sa mag.[t] — E mes dit die de part dels S.[ors] consellers anaren mossen Miquel Doms mossen Pons de Ribelles mossen Miquel Joan Pons y mossen Pons de Peramola y de Vallterra als señors diputats per fer los entendre lo que sa Ex.[ia] lus havia dit, y com foren a la diputatio feren dita embaxada als señors diputats, y per los señors diputats lus fonch respost que lo mateix lus havia dit lo die abans sa Ex.[ia]

Sobre negoci de la sentencia t un cavaller

DIVENDRES IJ. — E mes dit die estant los Señors consellers ajustats en la instancia del consell de trenta, de part del estament militar vingueren lo noble don Pedro de Queralt mossen Joan Luys Lull he mossen Francesch Durall y representaren a dits señors consellers que lo estament militar estave ajustat en lo capitol de la seu, y havia feta embaxada als señors diputats representant lus lo agravi gran se havia fet al estament militar acercha de la sententia dada contra Thomas de Ager cavaler, lo qual era estat condempnat a tortura y asotar y altres cosas de les quals lo estament militar en Cathalunya estave absent, y tambe representant lus lo atreviment tan gran ha tingut y te mossen Cadell de Arsegol per esser rebelle contra de sa mag.[t] y de la fidelitat li te prestada, y que per esser cassos nous y molt enormes contra del estament militar volguessen juntar brassos, y axi lo dit estament militar ne supplica a V.[s] m.[s] sian servits de ferlos ne embaxada a dits S.[ors] diputats pera que sian servits de voler tenir brassos.

Sobre lo cars de mossen Cadell.

Segueixen dits dos negocis.

DISAPTE IIJ. — Dit die de part dels Señors consellers anaren mossen Francesch de Argensola y mossen Joan Durall al estament militar lo qual estave ajustat al capitol de la seu, y representaren al dit estament militar que los señors consellers los pregaven fossen servits de fer embaxada als señors diputats perque fossen servits de ajuntar brassos acercha del que se era seguit del siti posat per los offitials de sa mag.[t] al castell de Arsegol, y del atreviment havia tingut mossen Cadell de fer recistentia a dits offitials Reals, y que ja los S.[ors] consellers lus havian feta embaxada per lo mateix effecte E per dit estament militar fonch respost quels farian enbaxada yls supplicarian fossen servits de voler ajuntar brassos. — E mes dit die los predits Francesch de Argensola y Juan Durall de part dels S.[ors]

consellers anaren als señors diputats, los quals trobaren en la diputatio ylls digueren que fossen servits de ajustar brassos, y que mirassen que lo cars perque havien de juntar brassos era cas nou y de tanta importantia com sas senyorias vehian, y que convenia a tot lo principat de Cathalunya que no se entengues que un Cavaler particular agues de fer recistencia als offitials de sa mag.[t] , y que perso los pregaven los señors consellers fossen servits de voler tenir brassos, y que en lo de Thomas de Ager los S.[ors] consellers farian tot so y quant lus tocaria com be tenian acostumat de tenir correspondentia ab la casa de la diputatio E per lo Ill.[e] y R.[nt] Señor diputat ecclesiastich fonch respost que noy havia compliment de diputats y que faria tot so y quant convindria al servey de Deu y de sa mag.[t]

Desterrats ab motiu de las diferencias de la Diputacio.

DIJOUS VIIJ. — Dit die per los señors consellers fonch trames Honofre Cho acompanyador a sa Ex.[ia], lo qual troba en sa casa e li digue que los S.[ors] consellers li supplicaven fos servit voler lus assegurar hora per lo que ells li volian fer embaxada E per sa Ex.[ia] fonch respost que pera les quatre horas y porian anar. — E mes dit die apres dinar los señors consellers ab promens acompanyats dels offitials de casa y de molta altra gent anaren en Casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en la instantia del terraple de la font en la sala ha hont se te lo consell criminal E per lo S.[or] conseller en cap li fonch dit — «Ex.[m] señor, supplica esta ciutat a V. Ex.[ia] que li sia de merce de intercedir ab sa magestat de que vulla remediar en que estos cavallers qui estan fora de lurs cases y pugan liberament tornar per lo que patexen molt en gran manera, y axi esta molt confiada esta ciutat que per medi de V. Ex.[ia] com a princep tant xpianissim alcansara de sa mag.[t] tota merce» — E per sa Ex.[ia] fonch respost que en tot lo que ell poria ell desijave servir a ses mag.[s] y ha esta ciutat com veurian per la obra E per lo S.[or] conseller en cap fonch respost que per la tardansa se poria rebre molt gran dany, y axi supplicaven a sa Ex.[ia] que en aso fos servit voler fer merce ha esta ciutat fos lo mes prest poria E per sa Ex.[ia] fonch respost queu faria ab la brevedat possible.

Governador de Mila: partida.

DISAPTE XXIIIJ. — Dit die a les quatre horas de la tarda se embarcha don Joan de Valascas condestable de Castella ab sa muller y familia, y anave per governador de Mila, y se embarcha ab set galeres de Sicilia perque ne resta una al moll.

NOHEMBRE

Ajudant de Escriva racional: obit.

DISAPTE VIJ. — Dit die mori mossen Pera Ferrer notari de Bar.ª ajudant de S.ª Rational.

Notaris: examen.

DISAPTE XIIIJ. — Dit die foren examinats en la instantia del consell de trenta, presents los S.ors Consellers y molta altra gent, Bernat Puigvert y Anthoni Roura en notaris publichs de Barchna.

Vindicacio de mossen Argensola sobre lo fet de Arsegol.

DIJOUS XVIIIJ. — Dit die per orde dels señors consellers ana lo mag.ch micer Hieronim Guialmar advocat ordinari de casa de la Ciutat en Casa del Ex.m señor loctinent general, y li feu una embaxada de part dels dits señors consellers la qual me dona a mi Monserrat Riera notari y S.ª Rational de dita casa perque aquella continuas en dietari y es del thenor seguent — «Entenent Hieronim de Argensola donzell ciuteda desta ciutat que V. Ex.ia lo hauria manat capturar per algunes falsas informations que a V. Ex.ia serian estades donades en lo que li tocave en carrech en lo siti de Arsegol, desijant se entengues la veritat y ves V. Ex.ia com falsament lo han informat, ha procurat que per part sua se supplicas a V. Ex.ia li manas rebre sobre uns interrogatoris que ministrave la depositio dels soldats que juntament ab ell se trobaven en dit siti, y com fins vuy may per may per ningun mag.ch doctor dels servints de Jutges de cort se ha pogut alcansar se rebessen, y se entenga estan los dits soldats per embarchar se a la galera de Scicilia que esta en lo moll per passar se en Italia, o, Flandes, y entenga que faltant exos faltara la verdadera prova de sa innocentia, los Consellers considerant la obligatio tenen en procurar que se entenga quant los Ciutedans desta Ciutat son fels a son rey y señor, suppliquen a V. Ex.ia li sia de servey manar a dalgun mag.ch doctor de la tercera sala reba la depositio de dits testimonis sobre los interrogatoris se daran per part del dit Argensola» — Respongue sa Ex.ia y digue que molts li havian parlat sobre dit negosi y que no sabia de que pendra deffensas, no havent se fet carrech de res y no essent publicada enquesta Replicas a sa Ex.ia y se li digue que per quant se deya publicament que la dita captura se era feta per raho del siti de Arsegol, era necessari se rebessen dites

depositions dels soldats perque (si) acas fos dita captura sobre dit siti, restas provada la desculpa y treta en limpio la veritat la qual nos poria provar si dits soldats sen eran anats fora del Regne, y axi restaria la justitia de dit Argensola y veritat occultada per falta de provas, y com los dits consellers entengan que lo dit Argensola es cavaler molt antich y home que sempre es stat en opinio de molt honrat y zelos del servey de sa mag.[t] per lo qual en moltas occasions ha scampada molta sanch, supplican a V. Ex.[ia] li sia de servey manar rebre la dita informatio y depositio de dits soldats sobre dits interrogatoris, y no parent a V. Ex.[ia] rebrels sobre dits interrogatoris en deffensa los mane rebre en sa offensa Respongue sa Ex.[ia] que ell ho veuria y o tractaria y veuria lo ques poria fer.

Concellers y Obrers: extraccio.

DILUNS XXX. — Dit die se tingue consell de Cent lo qual congregat y ajustat en la sala gran de casa de la ciutat, se feu extraccio de consellers y obres per lo any vinent y foren extrets los seguents

Primo mossen Joachim Setanti ciuteda honrat de Bar.[a] , en cap
Segon mossen Miquel Antich de Remires, Cavaler
Ters micer Francesch Rodes
Quart mossen Jaume Genoves mercader
Quint Barthomeu Rocha parayre

OBRES

Micer Francesch Sala   Sebastia Bertran mercader.

DECEMBRE

Concellers y Obrers: jurament.

Visita dels nous Concellers al Virey.

DIMARS I. — Dit die juraren los señors consellers y mossen Bertran obrer en la forma acostumada. — Mes dit die a les honze horas los señors Consellers acompanyats dels offitials de casa y molta altra gent, anaren a visitar lo Ex.[m] señor loctinent general lo qual trobaren en sa casa y en la instantia de la banda de mar.

Visita dels mateixos al R.[nt] Bisbe.

DIMECRES IJ. — Dit die los señors consellers acompanyats de molts offitials de casa y altra gent anaren a visitar lo R.[m] se-

ñor bisbe de Barchna, los quals assentats en lus cadires en lo palau Episcopal y en la instantia de la ximenea, per lo S.or conseller en cap li fonch dit que ells eran vinguts per besar les mans a sa senyoria yl supplicaven molt com a bon pastor fos servit de pregar a nostre S.or los encaminas y guias pera ben governar y regir, y tambe fos servit de voler ho dir al R.nt capitol E per lo S.or bisbe fonch respost que havia rebut molt gran contento de tant bona extractio y que ne pregava molt a deveras a nostre S.or, y tambe ho manaria als capellans de sa casa perque en lus sacrificis sen recordasen perque los dexas ben regir com tenia confiansa queu farien.

DIJOUS IIJ. — Dit die anaren los S.ors consellers a visitar al R.m Don Luys de Copons canceller de sa mag.t en lo palau de la condessa ha hont esta, y assentats en lus cadires per lo S.or conseller en cap li fonch dit com esta ciutat havia rebut molt gran contento de la bona eleccio sa mag.t havia feta de la persona de sa senyoria pera semblant carrech, y que esta ciutat estave molt confiada que en tota occasio li valdria ab sa mag.t y altres cosas li convingues E per lo S.or canceller fonch respost que sa mag.t li havia feta molta merce de semblant carrech y que sempre occorregues cosa alguna ha esta ciutat ell faria tot lo que convindria per al servey desta ciutat com a fill que es della.

Visita al S.or Canceller per los novells Concellers.

DIJOUS X. — Dit die vingueren en la present Casa de la ciutat y en la instantia del consell de trenta ha hont eran los S.ors Consellers, lo Abad de la Portella Don Manuel de Rajadell Miquel Doms menor, los quals digueren venian de part dels S.ors diputats pera fer asaber als mag.chs concellers com aquell concistori havia determinat de enviar una embaxada a sa mag.t lo qual al present se trobave en Arago, supplicant ab aquella sia de son Real servey que pus se troba dins de la corona de Arago fos de son servey visitar aquest principat per lo molt contento que tota aquesta terra per sa vinguda ha de rebre, y pregant los si voldrian fer lo mateix ab conformitat.

Sobre suplicar al Rey sa vinguda al present Principat.

DIUMENGE XIIJ. — Dit die en consell de cent per mort de mossen Pera Ferrer notari de Bar.a, fonch extret en ajudant de S.a rational Francesch Aquilles notari de Bar.a

Ajudant d' Escriva Rational: extraccio.

M . D . LXXXXIIJ

JANER

Ninou, cavalcada.

DIVENDRES I. — Dit die se feu la cavalcada ordinaria y vingue en ella lo Ill.e y R.nt señor Don Luys de Copons canceller de sa mag.t , ab masses alsades, y axi ana en dita cavalcada y esta conforme la agraduatio feta en lo libre del S.a de les obres.

Vi vel gratis, aprehensio de blats.

DIJOUS VIJ. — En aquest die enviaren los mag.chs señors consellers al mag.ch mossen Pau de Fluvia algutzir ordinari de sa mag.t los honorables en Miquel Joseph Cellers sotsindich y Francesch Guardiola notari de Barcelona ajudant de scriva major, per mar ab una barcha, per anar en la costa de Cathalunya ha effecte de veure si porian trobar alguns vexels de blat que acas lo temps los lansas en terra, per los molts que passaven de les parts de Alemanya vassals del Rey de Dinamarcha pera Genova Liorna y altres parts.

Idem.

DILUNS XJ. — En aquest die dematí aribaren en la platja de Barchna tres naus carregades de blat vassals del Rey de Dinamarcha, y essent aribades y surgides encontinent la galeota de la present Ciutat les remolca y entraren en lo moll, de les quals tres naus havia feta apprehentio Pau de Fluvia algutzir ordinari de sa mag.t a requesta del honorable en Miquel Joseph Cellers sotssindich en virtut del privilegi *vi vel gratis*. — E mes dit die despres dinar a la tarda, tornaren a la present Ciutat lo mag.ch mossen Pau de Fluvia y los discrets en Miquel Joseph Cellers notari he sotssíndich de la present Ciutat y Francesch Guardiola notari publich de Barchna y ajudant de scriva major, los

quals eran estats tramesos pera fer aprehentio de algunes naus de blat passaven a Italia les quals eran per la costa de Cathalunya.

Idem.

DIMARS XIJ. — En aquest die ajustats los mag.chs S.ors consellers y la honorable vuytena de la administratio dels forments, lo discret en Miquel Joseph Cellers notari he subsindich de la present Ciutat feu relatio als mag.chs señors consellers y vuytena dels forments de com en companyia del mag.ch mossen Pau de Fluvia era anat per la costa de Cathalunya y com devant la Vila de Canet havian trobades tres naus flamenchas carregades de blat les quals anaven ha Italia, y que eran entrats dins y havian feta aprehentio de aquellas, ab moltas penas que lo dit mossen Pau de Fluvia lus havie posades.

Nunci apostholich: arribada.

DIMECRES XIIJ. — En aquest die aribaren en lo moll de la present ciutat dos galeres de Genova y aportaven un nuntio de sa sanctedat pera la cort del Señor Rey.

Dret de las marcas.

DISAPTE XVJ. — Dit die los mag.chs señors consellers enviaren als mag.chs mossen Miquel Doms ciuteda honrat de Bar.a y mossen Miquel Joan Pons cavaler als S.ors diputats, dient los que de sa part los pregaven fossen servits voler ajuntar brassos y elegir una devuytena pera donar forma en asentar lo dret de les marques, per los molts danys que axi la present Ciutat com lo general ne rebia per causa de aquella, per lo que los acreadors de la dita marcha se eran offerts sotsmetres a tot lo que los dits señors diputats y devuytena elegidora sobre dit dret apparia deuria fer.

Taulers: extraccio.

DIUMENGE XVIJ. — Die de S.t Anthoni. — En aquest die fonch feta extractio de taulers y foren extrets mossen Antich Miquel de Ramires cavaller conseller segon y Francesch Palau mercader fill de Francesch. — E mes fonch feta extractio de capdaguayta de la ciutat y fonch extret ..... Scriva passamaner.

Cap-de-guayta: extraccio.

Expulsio dels lladres.

DISAPTE XXIIJ. — Dit die estant ajustats los señors consellers en la instantia del Consell de trenta, vingueren en dita instantia lo noble don Francesch Agullana y de Calders lo mag.ch Miquel Doms ciuteda honrat de Barchna de part dels señors diputats ab embaxada, fent los asaber de com los S.ors diputats y devuytena eleta per la expulsio dels ladres se havia determinat de fer gent a costas y despesas de la generalitat per ha extirpar les quadrillas dels ladres que van per Cathalunya E mes suppli-

quen dits S.^{ors} diputats a V.^{s} mag.^{s} sien servits de voler anar a casa del señor loctinent general y ab promenia pera suplicar lo sia servit vulla donar algun bon asiento acercha los negosis de la absentia del S.^{or} diputat militar y cavallers que per dita causa estan absents. — E los dits mag.^{chs} señors consellers respongueren que rebian molt contento de que lo general agues feta una tant sancta determinatio, y en lo negosi del S.^{or} diputat militar que estan promptes en fer tot lo que esta ciutat podra acercha lo asiento de dit negosi. — E encontinent dits mag.^{chs} consellers determinaren se fes dita embaxada ab promenia, y axi enviaren a Pau Amell verguer en casa del Ex.^{m} loctinent general pera demanar hora E tornat que fonch dit Amell dix com sa Ex.^{ia} li havia dit que encontinent podian anar. — E mes dit die anaren los S.^{ors} consellers primer segon ters y quint per lo que lo quart estave de mala gana ab promens a sa Ex.^{ia}, lo qual trobaren en la instantia de baix en la banda de mar E per lo S.^{or} conseller en cap li fonch dit — «Ex.^{m} señor, nosaltros com a pares de republica supplicam a V. Ex.^{ia} que li sia de merce voler intercedir ab sa mag.^{t} pera que sia de son Real servey de voler remetre estos cavallers que tant temps ha estan fora lurs cases, y com los patrimonis dels cavallers sien tenuos en Cathalunya, se van gastant lurs patrimonis y van perdent se y axi per part desta ciutat supplicam a V. Ex.^{ia} sia servit voler intercedir ab sa mag.^{t} de que estos cavallers pugan tornar en lurs cases.» — E per dit Ex.^{m} señor loctinent general fonch respost que ja saben ses merces de com ell havia intercedit ab sa mag.^{t} en estos negosis, y que tambe ho fara offerint se occasio com veuran per la experientia.

Desterrats ab motiu de las diferencias de la Diputacio.

Leuda de Tortosa: debats sobre sa exaccio per la Ballia general.

DILUNS XXV. — En aquest die anaren los mag.^{chs} señors consellers ha hoyr missa y offici al monastir de Sanct Pau, y estant los dits mag.^{chs} señors consellers hoynt lo offici ariba alí lo mag.^{ch} mossen Miquel Lacera altre dels de la vuytena dels forments en companyia de Joan Pau Salvany credenser dels forments, fent los asaber de com T. Marti procurador fiscal de la ballia general era aribat a mar y volia entrar a les tres naus flamenchas que estaven descarregant blat, volent penyorar lo dit blat per lo dret diu devian al Sor Rey axi per la leuda de Tortosa ques cull en Barchna com per lo dret Italia degut al Sor Rey, per lo ques preten que dits forments eran de Italians y que perso devien lo dit dret. — E encontinent los mag.^{chs} señors

consellers manaren a micer Jaume Pineda advocat de casa de la Ciutat y al discret en Miquel Joseph Cellers sotssindich que anassen al S.or balle general y a sa Ex.ia fent los asaber de com la Ciutat estave spantada de semblant novedat, que sens mes se volgues procehir de fet en penyoraments, y que lo blat no era de la Ciutat ni tantpoch sabien de qui era, que com tot hom sabia lo havia pres la ciutat per forsa, y que sempre que dit blat degues dret algu la ciutat estave aperellada y prompte en pagar lo que seria degut, y quels pregassen no se procehis ni passas avant en dits penyoraments. — E tornats que foren los sobredits micer Jaume Pineda y Miquel Joseph Cellers subsíndich, trobaren los dits mag.chs consellers fora de la dita ysglesia de S.t Pau en lo carrer, y acompanyaren aquels fins a casa del mag.ch micer Roders conseller ters que esta en lo Call prop la ymatge de S.t Miquel, yls refferiren de com havian parlat ab lo dit señor balle general y quels havia dit que ell havia manat dar raho de com dit blat devia lo dret de la leuda de Tortosa y dret de Italia y no se li era tornada resposta, y que en dits drets y havia arrendador que era lo que instava y que ab facilitat se porian concertar ab ell, y que advertissen que dits drets eran de la Ciutat per la special obligatio del censal del Rey don Alfonso y que la ciutat tenia obligatio de fer que dit dret se pagas per son propri interes, y en lo dels penyoraments manaria sobreseure en aquells pus lo negosi estave en tracte E mes los digueren de com havian fet lo mateix ab lo señor loctinent y quels havia dit de com se folgaria que la ciutat no recusas en pagar sempre se degues lo dret, y que ell hi posaria la ma en dit negosi y ho manaria assentar.

Dret de las marcas.

DIMARS XXVJ. — Dit die estant los mag.chs señors de consellers en la instancia del consell de trenta, vingueren ali lo noble don Berenguer Doms mossen Joan Lull y mossen Joseph de Ferrera de part dels acreadors de les marques, supplicant los fossen servits voler intercedir ab los señors diputats fossen servits de voler ajuntar brassos y fer una devuytena sobre lo asiento del dit dret, attes que ja los dits arrendadors lus ho havian supplicat a dits señors diputats y que may se era pogut acabar, per lo que estaven molt confiats que si dits S.ors consellers lus ho supplicaven se acabaria alguna cosa E los dits mag.chs señors consellers lus respongueran que ells estaven sempre promptes en fer tot allo que convindria al beneffici publich, y suppli-

Sobre lo negoci dels cavallers desterrats.

carian als S.ors diputats volguessen juntar dits brassos. — E mes dit die de part dels mag.chs señors consellers anaren los mag.chs mossen Galceran Cahors y dez Soler y mossen Federich Vilana als S.ors diputats ylls digueren com los S.ors consellers havian feta la embaxada al S.or virey que per lur part lus era estat dit, y que dit S.or virey lus havia dit que ho manaria scriura a sa mag.t y que per sa part intercediria en que dits negosis prenguessen algun bon assiento — E mes de part de dits S.ors consellers digueren a dits S.ors diputats com ells havian pensat seria be per alguna persona o, correu propri, scriura a sa mag.t volgues dar algun bon asiento en dit negosi y que de aso los manassen avisar de son parer. — E com foren partits los sobredits aribaren en dita casa de la ciutat y en la instantia del consell de trenta hahont estaven junts los señors consellers, los nobles don Miquel de Cruylles y de Camplonch Don Alonso Mecha y don Guillem Yvorra los quals digueren venian de part dels cavallers absents per los negosis de la diputatio, fent lus moltas gratias y merces per los molts trebals prenian en lo assiento de dits negosis axi ab la embaxada feren a sa Ex.ia com altrament, y quels supplicaven fossen servits de no levar la ma de dit negosi per lo que estaven molt confiats que ab tant bons medianers dit negosi pendria lo assiento qual convenia, y sils apparria scriuren alguna cosa a sa mag.t seria de molta importantia per dit negosi E los mag.chs señors consellers respongueren que sempre esta ciutat sera molt lastimada dels trebals en que dits cavallers estaven com a mare de tots, y que per sa part havia fet y faria tot allo que convindria per al assiento de dits negosis supplicant ho a sa Ex.ia y si convindria tambe a sa mag.t — E poch apres tornaren los dits mag.chs mossen Galceran Cahors y dez Soler y mossen Phederich Vilana y refferiren als dits mag.chs consellers de com havian feta la dita embaxada.

FEBRER

Expulsio dels lladres. Segueix lo negoci dels Cavallers desterrats.

DILUNS I. — Dit die estant ajustats los señors consellers en la instantia del consell de trenta, vingueren ali Don Francesch Agullana y de Calders y lo mag.ch mossen Miquel Doms ciuteda honrat de Barchna de part dels S.ors diputats, fent lus asa-

ber de com sas senyorias y la devuytena de la expulsio dels ladres havian determinat enviar a sa mag.[t] lo noble Don Bernat de Boxadors pera ferli asaber de la desliberatio dita devuytena havia feta acercha de la expulsio de dits ladres, y que tambe si volian donar orde supplicar a sa mag.[t] sia de son servey voler donar algun bon asiento sobre del negosi de la absentia del S.[or] diputat militar y cavallers, absents, y queu supplicaven a sas mag.[ies] ab conformitat volguessen enviar alguna persona a sa mag.[t] pera supplicar lo sobre dites cosas E los dits mag.[chs] señors consellers lus digueren que aquesta ciutat estave prompte en fer tot lo que convindria al be de la generalitat y a diputat y cavallers absents y que ajustarian consell de cent al qual representarian dites cosas. — E mes dit die vingue en casa de la ciutat lo noble don Joan Ycart balle general de Cathalunya y parla al S.[or] Joachim Setanti conseller en cap y li digue com en son concistori de consell de sos acessors se havia feta provisio de pendre y posar en preso los capitans de les naus flamenchas eran dins lo moll, per lo dret deuen de la leuda de Tortosa ques cull en Barchna y altres drets que deuen E lo dit mag.[ch] S.[or] conseller lo digue quel pregave molt que no volgues fer semblant novedat en procehir de fet en dit negosi, per lo que ja la ciutat se era offerta en pagar dit dret sempre que se degues y havia dexat dit negosi en ma del S.[or] loctinent general Y anat que sen fonch dit balle general lo S.[or] conseller en cap relata he refferi dites cosas als altros mag.[chs] señors consellers. — E encontinent dits mag.[chs] señors consellers determinaren de dites cosas darne raho al S.[or] loctinent general, he enviaren un verguer pera pendre hora E tornat que fonch dit verguer dix que sempre que volguessen podian anar a parlar li — E encontinent dits mag.[chs] señors de consellers entesa la resposta de dit verguer, acompanyats dels offitials de casa y molta altra gent anaren en casa del Ex.[m] señor loctinent general lo qual trobaren en lo lit per alguna indispositio que tenia, y estant en presentia sua li digueren de com feyan molta maravella de una novedat que lo balle general de Cathalunya havia feta, asaber, de com en son concistori sera determinat posar a la preso los capitans de las naus flamenchas eran en lo moll per lo dret devian de la leuda de Tortosa ques cull en Barchna, y que no feyan maravella tant de la dita provisio com encara que havent dexat la present ciutat dit negosi en ma de sa Ex.[ia] volgues dit

Leuda de Tortosa: continuan los debats acerca sa exaccio.

balle general passar avant en fer procehiments de fet, y que la present Ciutat may havia recusat pagar sempre que los blats deguessen cosa alguna, y que perso lo supplicaven fos servit en manar nos procehis en fer procehiments de fet, per lo que sempre en semblants procehiments de fet sen podian seguir algunas novedats — E lo dit señor loctinent general dix de com tenia notitia de dites cosas per lo que lo mag.ch micer Jaume Pineda de part de la Ciutat les hi havia relatades, y que ell ho manaria entendre y que en tot lo que podria daria contento ha esta ciutat.

Leuda de Tortosa: continuacio.

DIMECRES IIJ. — En aquest die lo mag.ch micer Jaume Pineda advocat ordinari de la present ciutat, estant ajustats los mag.chs señors consellers en la instantia del Consell de trenta los digue de com era estat hayr vespre en casa del mag.ch micer Joan Castello doctor del Real Consell de sa mag.t y advocat fiscal patrimonial, y li havia (dit) al dit micer Castello que lo balle general era estat lo diluns en casa de la ciutat y havia parlat ab lo S.or conseller en cap y li havia dit que en la ballia gegeneral havian feta provisio pera pendre algun dels tres capitans de les naus flamenchas que havien portat lo forment per lo que devien de la leuda de Tortosa, y dit S.or conseller en cap li respongue que miras lo que faria per lo que sen podria seguir grans inconvenients, y lo dit balle general respongue que no podia dexar de exequutar dita provisio, y de aqui prengueren occasio dits mag.chs señors consellers de anar ne dar raho a sa Ex.ia, com de fet y anaren yll supplicaren que manas al dit balle general que no fes tal executio, y lo S.or virey respongue a la dita embaxada que ell ho manaria veure y entendre, y axi li havien manat que digues a sa merce que miras molt en aquest negosi y que la present Ciutat estave en possessio de no pagar leuda de Tortosa ni altre de forment vingues ha esta ciutat, y encara que lo balle general allegue un exemplar de don Hieronim Agostí balle general, que un sol exemplar no podia abastar pera que lo balle general pogues fer los procehiments que volia fer, havent vingut molt forment ha esta ciutat axi de les parts de levant com de ponent y no haver se exhigit dret de leuda en una part ni altre, y en cars que se agues de pagar havia de esser passant per lo leudari de Tortosa que es dotze lleugas dins la mar o, sexanta milles, a raho de sis milles per leuga, com se amostra clarament ab un privilegi del Rey en Jaume lo qual dit

micer Pineda dix dexa a dit micer Joan Castello per quel miras, y com dites tres naus no fossen passades dins los limits de dites sexanta milles sino mes enla, no eran obligadesa pagar leuda, y micer Castello prengue dit privilegi y dix quel miraria Y dit micer Joan Castello respos a micer Pineda que sa Ex.ia li havia manat anas a dir als mag.chs consellers que sis acontentarian de fer emparar los diners de dits blats fins a tant fos declarat en dit dupte, y que pus ell dit micer Pineda era aqui que ell dexaria de anar hi, y que ell dit micer Pineda hi anas y de sa part lus ho digues, y axi feu la present relatio micer Pineda als dits mag.chs señors consellers.

DIJOUS IIIJ. — En aquest die estant congregats los señors consellers en la instantia del consell de trenta vingueren ali los mag.chs mossen Perot de Tamarit y Galceran de Sarria de part dels cavallers absentats, yls digueren quels agrahian molt la merce que ses mag.cies los havian feta en solicitar lo assiento de lurs negosis y quels supplicaven, attento los señors diputats enviaven al S.or don Bernat de Boxadors a sa mag.t per lo asiento de dits negosis, que fossen servits juntar lo consell de cent perque aquell pogues dezliberar lo que convindria a fer tambe per lo assiento de dits negosis y los señors diputats poguessen fer una embaxada en lo consell de cent. — E los dits mag.chs señors consellers los digueren que ells entendrien si los S.ors diputats enviarien de prompte lo S.or don Bernat de Boxadors, y que ells determinarian lo que convindria per la bona directio de dit negosi. — E encontinent dits mag.chs consellers enviaren lo honorable en Joan Sala sindich de la present ciutat als señors diputats per saber si dits señors diputats enviarian tant prest lo dit don Bernat de Boxadors, e li digueren que si deyan que tant prest lo enviarian, que digues als señors diputats per part dels dits mag.chs señors consellers que dema que comptariam a sinch del present tindrian lo Consell de cent, y que ses senyorias podrian enviar la embaxada en dit consell tenian determinat de fer Y tornant dit Sala digue que los señors diputats li havian dit que despedirian al dit don Bernat pera dimars ho dimecres primer vinents, y dix tambe dit Joan Sala quels havia dit que pera dema seria lo consell de cent.

Negoci del retorn dels Cavallers desterrats.

DIVENDRES V. — En aquest dia se tingue consell de cent E ajustat lo dit consell de cent dalt en la sala gran de part dels señors diputats y devuytena de la expulsio dels ladres, vingueren

Expulsio dels ladres y retorn dels Cavallers fugits.

en dit consell de cent ab masses alsades Don Phederich Mecha Don Francesch Agullana y mossen Miquel Doms dihent y representant al consell lo quant dits señors diputats y devuytena estaven solicits y attents en donar assiento en la quietut del present principat sobre la expulsio dels dits ladres, y que pera daso havian feta gent pera perseguir aquells, y aquestas cosas havian representades y ditas al S.or loctinent general pera que y volgues donar aquela calor qual la importantia del dit negosi requeria, y per fer tambe asaber dites cosas a sa mag.t dits S.ors diputats y devuytena havian anomenat al noble don Bernat de Boxadors perque ab embaxada ho representas y digues a sa mag.t E com al present se trobassen absents de la present Ciutat lo señor diputat militar y molts cavallers y altres personas per los negosis de la diputatio, los quals ab la themor que tenen a son Rey y por de estar encarcerats, y anassen per lo present principat guardant se de la justitia, los quals ab facilitat y vehent se fora de lurs cases porian causar algun desasosiego al present principat y nos poria alcansar la fi que dits S.ors diputats y devuytena desijan, que perso seria be que la present Ciutat volgues anomenar alguna persona que en companyia del dit S.or don Bernat supplicassen los dos junts a sa mag.t volgues donar algun bon asiento en dit negosi de la diputatio y cavallers y altres personas absents—Lo qual consell axi ajustat y congregat feu dezliberatio y conclusio que se scriga a sa mag.t sobre dit negosi y la letra vage per lo correu ordinari de la Ciutat.

Segueixen dits negocis.

DISAPTE VJ. — En aquest die los mag.chs señors consellers per executio de la desliberatio feta lo die de hayr en consell de cent, enviaren los mag.chs mossen Phederich Pol y Miquel Doms al señor loctinent general per fer li asaber la determinatio que lo consell de cent havia feta y supplicar lo se servis de voler scriura a sa mag.t en recomendatio de dit negosi — E mes lo mateix die e per los matexos feran embaxada als S.ors diputats fent los asaber la determinatio del consell de cent.

Lletra al Rey, partida del Correu.

DIVENDRES XIJ. — Die del martiri de la gloriosa S.ta Eulalia. — Dit die de dotze parti despres dinar pera la cort ab letra dels señors consellers pera sa mag.t Benet Fort, correu.

Sposallas de la filla de un verguer.

DISAPTE XIIJ. — Dit die se sposa en la present casa y en la instantia del consell de trenta, una filla de Francesch Pons verguer anomenada Izabel Joana, la qual casa ab Francesch Pujol sabater.

DILUNS XXIJ. — Cadira de S.t Pera. — Dit die demati Gabriel Olzina secretari de sa Ex.ia (ana) en casa del mag.ch señor Conseller en cap y li dix que se ajustas en casa de la Ciutat ab sos companyons perque sa Ex.ia tenia que comunicar y tractar lus algun negosi. — Dit die despres dinar essent ajustats los mag.chs señors consellers en casa de la ciutat ariba Monserrat Carbonell scriva de manament, y dix als mag.chs señors consellers com sa Ex.ia los enviave a demanar y que anassen en sa casa per certs negosis los tenia que comunicar y tractar — E encontinent dits mag.chs consellers acompanyats dels offitials de la casa anaren en casa del Ex.nt S.or loctinent general y essent en sa presentia los dix estas ho semblants paraules — «Que sa mag.t desijant la quietut y sosiego de aquest principat y perque no agues de procurar ab rigurosas exequutions de sos ministres, havia manat sobreseure tres capitols de cort del nou Redres, y que ja ho tenia dit als diputats, y que per esser esta ciutat tant fael a sa mag.t los havia enviats a cerchar pera fer los ho asaber com ho havia nottifficat als dits diputats» — E encontinent fonch respost per lo mag.ch conseller en cap que besaven les mans a sa Ex.ia per la merce quels feya en advertir los del que de part de sa mag.t havia nottifficat als diputats, que per ara no tenen mes que respondre.

Diputacio, sobressehiment de capitols del nou Redres per sa mag.t

DIJOUS XXV. — En aquest die mori lo honorable en Dalmau Ros mercader y Rational de la present Casa, *cuius anima requiescat in pace.*

Mercader racional: obit.

MARS

DIMECRES IIJ. — Primer die de coresma.

DIJOUS XVIIJ. — Dit die stant junts los mag.chs señors consellers en la instantia del trentanari, vingue ali mossen Gabriel Olzina secretari de sa Ex.ia yls digue que sa Ex.ia tenia que parlar lus alguna cosa y axi que li vinguessen a parlar a les honze oras — E mes dit die los señors consellers acompanyats dels offitials de la present casa anaren en casa del señor loctinent general, y estant en sa presentia los dix de com per cartes de sa mag.t tenia avis com de les parts de les ylles de Olanda y Gelanda y Alemanya havien partits molts vaxells sots color

Avis de la vinguda de vaxells armats.

que aportaven blat per Spanya e Italia, los quals venien ab molta mes gent de la que acostumaven de aportar y carregats de moltes armes, que perso los ho feya asaber perque la present ciutat se pose apunt y estigan previnguts que en cas vingan dits vexells nols tropian en descuyt. E mes los dix de com havia scrit a sa mag.[t] fent li asaber de que en lo moll que fa la present Ciutat ja y entraven vexells de alt bordo, y que sa mag.[t] ne havia rebut gran contento y que seria de son servey dita obra passas avant.

Obra del moll.

Vituallas: segrest de forments per la Regia cort.

DIMARS XXIIJ. — Dit die de part dels señors consellers los mag.[chs] Joan Sauri ciuteda honrat de Bar.[a] y Miquel de Lacera anaren a sa Ex.[ia] lo qual trobaren en la instantia junt al pont de la casa gran, y li digueren que los señors consellers lo supplicaven fos servit de voler manar que los forments sequestrats per la Regia cort los fes portar a la present ciutat E per sa Ex.[ia] fonch respost que desijave condecender ab lo desta ciutat ab tot y en particular ab lo que se li supplicave, y que acudissen a dir ne una paraula al mag.[ch] micer Francesch Ubach Relador de la causa de les vituales, y encontinent dits mag.[chs] Joan Sauri y Miquel de Lacera anaren al dit mag.[ch] micer Ubach y li digueren lo que sa Ex.[ia] lus havia respost, y per dit mag.[ch] micer Ubach fonch respost que li fessen venir ha..... Orpi notari de dita causa, y ell li manaria tragues un memorial del proces de les personas qui tenian recondits dits blats, per entendre lo quey havia per universitats.

Professo per la eleccio de Rey fahedora en Fransa.

DIUMENGE XXVIIJ. — Dit die se feu professo solempne per la nova eleccio de Rey fahedora en lo Realme de Fransa, y feu se com lo die del corpus salvo que noy anaren banderas ni creus sino les banderes y creu de la seu, y aportaren la varonica, y noy ana lo S.[or] bisbe.

ABRILL

Portant veus de G.[ral] Governador: obit.

DISAPTE X. — Dit die mori Don Pedro de Cardona, portant veus de general governador en lo principat de Cathalunya.

Idem: sepeli.

DILUNS XIJ. — Dit die soterraren lo Ill.[e] Señor Don Pedro de Cardona portant veus de general governador en lo principat de Cathalunya, en lo monastir de les monjas de Hierusalem.

DIMARS XIIJ. — Dit die anaren los señors consellers ab gramallas de dol acompanyats de lurs verguers y molts altres offitials, en casa del S.or governador al dol, y entraren en una sala gran a la banda del ort, y asenta lo conseller en cap al costat de Don Enrich de Cardona vuy governador, restant dit governador a ma dreta y al seu costat a ma dreta (1) asenta lo S.or Conseller segon, en apres asenta Don Galceran de Cardona y apres lo conseller quart, y al costat del S.or conseller en cap asenta lo señor conseller ters y apres don Bernat de Cardona abad de Camprodon y en apres lo conseller quint.

Idem: assistencia dels Concellers al dol.

DIMECRES XIIIJ. — Dit die aribaren en lo moll tres galeres de levant y aportaren lo princep Dasculi y don Joan Cabanila lo qual anave per embaxador per part del emperador a la mag.t del Rey Don Phelip nostre S.or

Embaxador alemany pera la Cort: arribada per mar.

DIUMENGE XVIIJ. — Die de paschua de resurreccio.

DILUNS XVIIIJ. — Dit die entra lo Ill.e y R.mo don Pedro Melino nuntio de sa sanctedat, lo qual venia de la cort del Rey don Phelip: hospeda en casa del virey.

Nunci apostolich: retorn de la Cort.

DIJOUS XXIJ. — Vigilia de S.t Jordi.

DIUMENGE XXV. — Dit die se tingue consell de cent ordinari, foren extrets consols de lotia Anthoni Bosser doctor en medecina y Bernat Lonch mercader — E mes fonch extret en paloler Joan Andreu notari publich de Barchna. — E mes fonch extret en receptor y credencer del dret nou de la duana, per acabament de Benet Dams, Monserrat Besturs notari Real. — E mes dit die en dit consell de cent fonch determinat que de dos en dos anys sien fetas als bastaxos de la Taula a cada hu, una cota de xemelot blau ho morat per portar en los estius.

Die de S.t March.
Consols de Llotja: extraccio.
Palloler: extraccio.
Receptor y credencer del dret de la Aduana: extraccio.
Bastaxos de la Taula: cotas.

DIVENDRES XXX. — Dit die juraren lo mag.ch señor Antich Miquel de Remires cavaler conseller segon y lo honorable mossen Francesch Palau, per taulers novament extrets.

Taulers, jurament.

MAIG

DILUNS X. — Dit die comensaren a fer professo per pluja y comensaren les cambres, y anaren a Natzeret.

Pregarias per pluja.

(1) Esquerra.

Idem. DIMARS XJ. — Dit die ana la professo a Sanct Agosti.

Idem. DIMECRES XIJ. — Dit die aportaren lo cors de sancta Madrona ab solempne professo com es acostumat.

Consols de Llotja, jurament. DIJOUS XIIJ. — Dit die juraren en la forma acostumada Gabriel Anthoni Bosser doctor en medecina y Bernat Lonch mercader consols de lotja ab la forma acostumada, y anaren de casa de la ciutat en lotja ab agraduatio conforme conste en lo libre de la obreria.

Mallorcha: taula commemorativa del socors de forments fet per Barchna a dit Regne. DILUNS XXIIIJ. — Dit die los señors consellers reberen una certifficatoria a modo de letra dels Jurats y Ciutat de Mallorcha, segellada ab lo segell de dita ciutat la qual fonch donada a mi Monserrat Riera notari Ciuteda de Bar.ª y S.ª Rational de casa de la ciutat de Barchna perque aquella continuas en dietari, y es del thenor seguent

«Ab la present scriptura de ma propria ma scrita, atteste e fas indubitada fee, yo Pera Anthoni Cererols notari publich de Mallorchas archiver de la Universitat y Regne de Mallorchas, com en la sala inferior de la casa de la Juraria de la dita universitat ciutat y Regne de Mallorçhas, sta penjada una taula de memoria scrita ab letras grossas, al principi ab letras vermellas, del thenor seguent

« — ANY-1592 — »

«Una de las majors excellentias que entre los humans se considera es la gratitut, y de las mes detestables la ingratitut Per so los mag.chs Ferrando Moix donzell, Bonifasi de Pax y Anthoni Nadal Ciutedans, Anthoni Urgell y Gabriel Fiol mercaders, he Thomas Benajam guanter Jurats del any de la nativitat de nostre señor *1591* qui fine lo die de S.ta Lucia *1592*, pera que aquest Regne sia agratut y agrahesca en qualsevol occasio que se offerescha en beneffici de la ciutat de Barchna y principat de Cathalunya (sent empero cosa que no repugne al servey de sa mag.t del Rey nostre señor), manaren fer perpetua memoria ab stos scrits, de com essent entrats Jurats trobaren lo Regne exhausto de forments y altres grans, y elegits sindichs pera la cort, hora (1) Italia y altres parts per haver forments, o, altres

(1) Pera?

grans perque lo Regne no peris de fam, no pogue ser provehit de part alguna perque per tota Spanya he Italia hi havia penuria y falta de forments, he en Sicilia se morien molts de fam, y axi fonch secorregut aquest Regne de forments y ordis per la Ciutat de Barchna, qual concedi als sindichs dest regne so-es lo mag.[ch] Pera Anthoni Çafortesa donzell y Anthoni Bordoy mercader trata de molts forments y ordis que aribaren assi a salvament, de manera que essent nostre S.[or] servit, axi aquest Regne per favor ma y medi de Barchna fonch libertat del gran perill tenia de perir de fam: *Laus Deo.*»

«En fe e en testimoni de lo qual es stat asi baix impres lo segell del archiu de dita universitat de manament dels mag.[chs] Jurats del present Regne, per mi dit Pera Anthoni Cererols notari archiver desus dit, vuy a XVJ del mes de mars Any M.D.LXXXXIIJ, *ut ecce.*»

DIJOUS XXVIJ. — Die de la assentio.

JUNY

DIUMENGE VJ. — Pentecostes.

DIMECRES VIIIJ. — Dit die stant los señors consellers cap y quart en la instantia del consell de trenta, vingue ali Gabriel Olzina secretari de sa Ex.[ia] y digue sa Ex.[ia] tenia que tractar alguna cosa ab ses mag.[cias] y que a les deu hores fossen servits de esser ab ell, y per lo S.[or] conseller en cap li fonch respost quey anirian — E mes dit die anaren los señors consellers excepto lo quint en casa de sa Ex.[ia], lo qual trobaren a la instantia gran a la banda del carrer Ample E per dit S.[or] loctinent general lus fonch dit de com ell havia scrit a sa mag.[t] del que esta ciutat feya de fer los bescuyts eran estats demanats, y que sa mag.[t] li havia respost que agrahía molt ha esta ciutat lo plaher li feyan de fer los bescuyts y que a tota occasio ell sen recordaria E per lo señor conseller en cap fonch respost que esta ciutat estave aparellada en servir a sa mag.[t] a tota occasio. Bescuyt pera lo servey del Rey.

DIMARS XV. — Dit die aribaren denou galeres de la banda de levant les quals aportaren lo duch de Terranova, lo qual anave en cort, y era general de ellas Joan Andres Doria, y en lo mateix die a la tarda sen anaren. Galeras. Duch de Terranova.

DIJOUS XVIJ. — Festa del sacratissim cors pretios de Jesuxpt.

Cavalcada de S.t Joan.

DIJOUS XXIIIJ. — Die de S.t Joan. — Dit die se feu la cavalcada acostumada ab agraduatio, conforme conste en lo libre del scriva de les obres.

JULIOL

DIUMENGE XJ. — La festa de la translatio de S.ta Eulalia.

Galeras de Sicilia.

DIMARS XX. — Dit die aribaren en lo moll de la present Ciutat vint y dos galeres de Scicilia, venian de Levant, era capita general dellas don Pedro de Toledo.

Diputacio, contrafaccions en la insaculacio.

DIMECRES XXJ. — Dit die estant los señors consellers primer segon y quart en la instantia del trentanari, vingueren ali lo noble don Francesch Agullana lo S.or Ozoias March cavaller y ..... Sauri fill de mossen Joan Sauri ciuteda honrat de Barchna, de part del estament militar lo qual estave ajustat en lo capitol de la seu, y digueren que dit estament feya asaber a ses mag.cias lo agravi que los señors diputats havian fet a dit estament militar acercha que estant enseculat a diputat abans del nou Redres, mossen Onoffre Argensola señor de les Pallargues per la vegaria de Barchna hahont ha molts anys ell y sos passats tenen casa en la present Ciutat, que ara lo han desenseculat y lo havian inseculat en la vegaria de Servera, y en son loch havian inseculat mestre Onoffre Bruguera doctor en medecina, lo que era contra del nou Redres, perque ningu pot esser inseculat per vegaria alguna sino ali ha hont te son principal domicili, y tambe era contra justitia y estill perque si axo se feya seria molt gran obsurdo, y que per so dit estament militar supplicaven a ses mag.cies en aso com a pares de republica volguessen fer embaxada als señors diputats perque ab diligentia ho manassen remediar E per lo S.or conseller en Cap fonch respost que ells farian tot so y quant aquesta ciutat te acostumat de fer en semblants cosas — Lo mateix die a les tres hores despres dinar anaren de part dels mag.chs consellers mossen Pera Ferreras micer Miquel Sarrovira ciutedans honrats y mossen Francesch Calsa cavaller als diputats, y trobant aquels en concistori aseguts de una part, a la part altre donaren loch a dits tres com es

dit enviats per dits mag.[chs] Consellers, y axi asseguts explicaren sa embaxada dient en effecte com dits mag.[chs] consellers havian entes per alguns cavallers ha ells tramesos de part del estament militar, com en la ultima inseculatio se era feta de la persona de Onoffre Bruguera cavaler y doctor en medecina en lo loch que estave enseculat Onoffre de Argensola señor de les Palargues per militar y per la vegaria de Bar.[a], trahent dit Argensola de dit son loch y posant, o, enseculant aquell en loch vagant per mort de ..... militar, per la vegaria de Servera E com axi la desenseculatio o, traure de son loch al dit Argensola de la vegaria de Barchna essent de present ciuteda y habitant en Barchna, y per lo semblant essent enseculat en temps que tenia sa casa ha hont son pare y los seus havian sempre tingut son domicili, y per lo semblant com dit Argensola havia inseculat per la vegaria de Cervera tenint dit Argensola son domicili en lo loch de les Palargues ques dins la vegaria de Agramunt E com dites cosas fossen fetas contra capitols de cort us y costum de la casa de la diputatio y com per lo semblant ses estat fet perjuy no sols en general als dits capitols de cort mes encara a la present ciutat, com no convinga que los qui axi rectament son enseculats en la forma que dit Argensola es stat extret y desenseculat se trague de son loc, per lo que dits militars ab justa querela agen supplicat dit reparo y en particular los cavallers domiciliats en dita vegaria de Servera, supplicaren a dits diputats que promptament reparassen dit agravi E lo R.[m] bisbe de Gerona diputat ecclesiastich respongue que dit negosi havian remes als advocats perque provehissen lo que seria de justitia.

DISAPTE XXIIIJ. — Dit die estant los señors consellers en la instantia del consell de trenta, de part del estament militar vingueren ali don Pedro de Queralt, mossen Hieronim Prats de Bigas cavaller, mossen Enrich Terre ciuteda honrat de Barchna, los quals digueren a dits señors consellers que ja ses mag.[cies] sabian lo agravi era estat fet en aquell estament per los señors diputats de la desenseculatio de Argensola de les Palargues, y que lo estament militar havia elegits ha ells tres pera solicitar dit negosi y tambe pera ffer ho asaber a ses magnificentias, confiats que en tot lo que convinga ses mag.[cies] y esta ciutat se hauran en dit negosi com tenen acostumat, y que encara no saben la provisio se havia feta acercha de dit negosi, y que com Segueix dit negoci.

los señors diputats los hauran fet asaber lo que hauran fet ho faran asaber a ses mag.[cies]

Veguer y Balle, debats sobre un privilegi del Virey, reposant als que cessaren en dits officis.

DIJOUS XXVIIIJ. — Dit die a instantia del discret en Joan Sala notari publich de Barchna y sindich de la present Ciutat, fonch donada una requesta a mossen Francesch Pons balle de Barchna y a mossen Francesch Aquiles notari publich de Barchna y S.[a] de la cort del honorable balle, contenint en effecte que no prenguessen lo jurament al noble don Berenguer de Paguera lo qual havia renunciat lo basto de veguer per concorrer a diputat, y attes que havia renuntiat y era ja passat la major part del trienni, no podia tornar a cobrar lo basto de veguer conforme a constitutions de Cathalunya sens primer haver purgada taula, y tambe que ab privilegi del virey no pot excercir, que ha de tenir privilegi del Rey.

Idem.

DIVENDRES XXX. — Dit die de part del noble Don Berenguer de Paguera fonch presentat als señors consellers un privilegi despedit per lo S.[or] loctinent general, del que li faltave pera complir lo trienni de veguer.

Idem.

DISAPTE XXXJ. — Dit die demati de part dels señors consellers fonch enviat Pau Amell verguer a sa Ex.[ia], lo qual trobat en sa casa en lo lit per lo que estave de mala gana li digue com venia de part dels S.[ors] consellers pera demanar li hora perque dits S.[ors] consellers volian anar a tractar li un negosi E per sa Ex.[ia] fonch respost que pera les quatre horas porian venir. — E apres a les quatre horas de la tarda los señors consellers acceptat lo ters per lo que estave de mala gana, anaren a casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en lo lit en una instantia de casa a la banda de la marina E per lo S.[or] conseller en cap li fonch dit — «Ex.[m] señor: esta Ciutat te entes que mossen Pons havent renuntiat lo basto de balle de Bar.[a] ha tornat pendre aquel sens haver purgat taula, y don Berenguer de Paguera lo qual era veguer havent renuntiat voldria tornar pendre dit basto de veguer, les quals cosas son contra constitutions de Cathalunya y leys de la patria les quals V. Ex.[ia] te jurades, y havent se dades unes requestas al balle de Barchna y S.[a] de sa cort perque no prenguessen lo jurament a dit Don Berenguer de Paguera, nos ha aportat dit don Berenguer un privilegi nou expedit contra les constitutions de Cathalunya conforme per los advocats de casa de la ciutat nos es estat aconsellat, y com vuy sia vingut dit don Berenguer de Paguera en casa de la ciutat y nos hage dada una

requesta de que nosaltres acistissem en lo jurament per ell de nou prestador, y per nosaltres es estat respost nos aturavem lo temps de la constitutio pera respondre, y com estas cosas sian contra constitutions y inusitades en Cathalunya supplicam a V. Ex.ia sia servit voler manar remediar dites cosas» — E per dit Ex.m señor loctinent general fonch respost que ell desijave molt en condecendre ab esta ciutat en tot lo que sera menester, y que ja creya que tenian en casa de la ciutat lo seu privilegi tenia de sa mag.t pera governar aquest Regne, y que vejan los poders que te quant larchs son, y que procurara ab prestesa remediar ho ab la diligentia possible en tot lo que convindra.

AGOST

DILUNS VIIIJ. — Dit die fonch alsat lo Retaula del altar maior de la seu ab ingins fets per fusters y mestres de cases tot plegat, sis palms mes del que estave. *Retaule del altar major de la Seu.*

DIMARS X. — Die de S.t Lorens. — Dit die se tingue consell de cent. *Concell de Cent.*

DIMECRES XJ. — Dit die estant los señors consellers en la instantia del consell de trenta vingueren alí lo noble don Garau Alentorn mossen Gaspar Pons S.or de Monclar y mossen Phederich Vilana ciuteda honrat de Barchna de part del compte de Prades y de les personas del estament militar, los quals estaven congregats en lo capitol de la seu, y digueren que aquel estament supplicaven a ses magnificentias fossen servits de intercedir ab sa mag.t y ab sa Ex.ia y tambe ab los señors diputats novament extrets pera que estos cavallers que estaven en treball poguessen exir de treball, y que aquells señors estaven molt confiats que tenint y la ciutat la ma tindria molt bon succes E per lo S.or conseller en cap fonch respost que la ciutat en tot lo que convindria no faltaria. *Negoci dels Cavallers desterrats.*

DIVENDRES XIIJ. — Dit die los señors consellers trameteren demati a Pau Amell verguer a sa Ex.ia pera demanar li hora perque tenian un negosi que tractar ab ell, y axi torna resposta que a les dos horas podien anar — E mes dit die a les tres horas los señors consellers primer segon quart y quint per impediment del ters lo qual estave malalt, acompanyats de molts offitials de *Continuan los debats sobre los officis de Veguer y Balle.*

la casa anaren en Casa de sa Ex.ia lo qual trobaren en lo lit en una instantia a la banda de marina, los quals asentats en lurs cadiras de repos junt al lit, per lo S.or conseller en cap li fonch dit — «Ex.m S.or, havent esta ciutat supplicat a V. Ex.ia acercha del ques pretenia contra don Berenguer de Paguera de que no podia cobrar lo basto de veguer per esser contra constitutions de Cathalunya, fonch respost per V. Ex.ia queu remetria al Canceller y Regent y que los advocats desta ciutat acodissen ab dits canceller y Regent, com de fet y son anats y han respost que per dit effecte volian juntar les sales, y vuy ses entes que dit don Berenguer de Paguera ha jurat contra forma y estill del jurament acostumen de prestar los veguers, y ne ha levat acte lo scriva maior de la cort del balle com acostume Y com nosaltres ajam enviat al canceller pera saber lo resposta, nos ha trames a dir que V. Ex.ia nos daria la resposta E com Ex.m señor, estas cosas sian contra constitutions de Cathalunya y se entenga quant zelos sia V. Ex.ia de guardar aquellas, supplicam a V. Ex.ia sia servit manar remediar ditas cosas de tal manera que dites constitutions no restan en part alguna lesas, altrament nosaltres no poriam fer altre cosa sino donar ne raho a Consell de cent y supplicar a V. Ex.ia no consenta en ninguna manera se rompen dites constitutions» — E per dit S.or loctinent general fonch respost que ell ho havia remes al Canceller y Regent y que entenia que per dit effecte havian ajustades les sales, y que ell ho manaria remediar per termens de justitia ab tota brevedad, y que no entenia en ninguna manera trancar les constitutions y leys desta terra.

Segueixen dits debats.

DISAPTE XIIIJ. — Dit die los mag.chs mossen Gaspar Pons de Ribelles cavaller y mossen Enrich Terre ciuteda honrat de Barchna embaxadors per part dels señors consellers enviats als S.ors diputats de Cathalunya, han refferit als señors consellers com ells havian representat als señors diputats com per la nova assumptio dels carrechs de veguer y balle que don Berenguer de Paguera y Francesch Pons han feta, la han feta contra dispositio de constitutions de Cathalunya usos y estils de la present ciutat, y que per aquest effecte los han donat un memorial que ses mag.cias lus havian donat pera presentar als señors diputats en lo qual memorial estaven continuades y cotades les constitutions que los dits don Berenguer de Paguera y Francesch Pons respectivament havian rompudas, y que ses mag.cies los hi

enviaven pera notifficar los les dites constitutions rompudes, pera instar a sas senyorias lo que altre vegada per part de aquesta ciutat era estat instat, y que sas senyorias se servissen fer en aso lo que toca a lur carrech conforme constitutions y sas senyorias en semblants cassos han acostumat de fer com a p̃rotectors verdaders que son de les dites Constitutions E que los señors diputats lus han respost que ells entenen la diligentia que esta ciutat ha feta en dit negosi y que perso ells han feta electio de personas les quals ab los acessors de aquella casa y ab les personas per v.s mag.s eletas y advocats de aquesta casa sobre asso, vehessen lo que es de justitia y que ells farian en aso tot lo que poran y deuran fer y lo carrech de lur offici los obliga.

DIVENDRES XX. — Dit die per lo señor Luys de Copons canceller de sa mag.t feta paraula en la Regia audientia, fonch declarat en la causa de don Berenguer de Paguera veguer y F. Pons balle, la qual declaratio es del thenor seguent

Idem: declaracio de la causa.

«Vigesima augusti millesimo quingentesimo nonagesimo tertio, visa supplicatione oblata per sindicum generalem Cathalonie Ex.mo domino locumtenenti generali die decimanona currentis mensis Augusti cum incertione oblate depputatis dicti generalis per sindicum Civitatis Barchne, visis privilegiis per suam Ex.iam concesis die vicesimo septimo Julii proxime lapsi Nobili Berengario de Paguera de offitio vicarii seu Regentis vicariam Barchne & Fran.co Pons de offitio bajuli dicte civitatis, visis requisitionibus per sindicum civitatis Barchne dictis Berengario de Paguera & Francischo Pons presentatis & responsionibus illorum dictis requisitionibus factis, visis videndis, facta relatione in regia audientia per Ludovicum de Copons cancellarium, ach juramento per ipsum ach doctores dicte regie audientie prestito, factaque conclusione in dicta audientia & illam insequendo, declarat non fuisse intentionis sue Ex.ie concedere dicta privilegia Vicarii seu Regenti vicariam Barchne dicto nobili Berengario de Paguêra, nech baiuli Barchne dicto F.co Pons, nech eis dicta jurisdictionis officia committere et commendare contra mentem seriem & thenorem generalium constitutionum Cathalonie, & consequenter dicta privilegia fore & esse cassanda revocanda & anullanda & a regestris delenda, sicuti cum presenti cassat revocat & anullat & a regestris deleri mandat, intimetur= De Copons cancellarius = Quequidem provisio & omnia & sin-

gula in ea contenta fuerunt intimata & notifficata nobili Berengario de Paguera die vicesimo septimo predictorum mensis & anni, dimitendo intime scedulam eidem personaliter per Joannem Montaner regium virgarium sich refferens Item etiam fuerunt intimata & notifficata Francescho Pons dicto & eodem die, dimitendo intime scedulam eidem personaliter per Montaner regium virgarium sich refferentem. = De premissis propria manu scriptis, extractis ab originali processu coram R.[do] cancellario dicto contra supplicatos, fidem facio ego Monserratus Carbonell Scriba mandati.»

Retorn de un correu enviat a la Cort.

DISAPTE XXJ. — Dit die torna Benet Fort correu de la cort del Rey Phelip, ha hont era estat trames per ses mag.[s]

Lletra de sa Mag.[t] acercha lo negoci dels Cavallers desterrats.

DILUNS XXIIJ. — Dit die se tingue consell de cent en la sala gran de la present Ciutat, y essent ajustat dit consell fonch uberta y legida una letra de sa mag.[t] la qual es del thenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra Ciudad de Barchna.*

EL REY

Amados y fieles nuestros: vuestra carta de 10 de hebrero proximo passado he resibido, y desseando que en essa ciudad y principado aja la pas y quietut que conviene, scrivo al duque de Maqueda mi lugartiniente y capitan general cercha de lo que en ella me supplicays lo que del entendereys, tuviendo por cierto que en lo de mi servitio se offressiere acudireys ha ell con ell amor y volundad que les obras han dado dello testimonio hasta aquí. Data en St Llorenso a XIIIJ de agosto, M.D.XCIIJ.

YO EL REY

V.[t] Frigola vicecancellarius
V.[t] Comes generalis thessaurarius
V.[t] Quintana Regens
V.[t] Tersa Regens
V.[t] Batista Regens
Gassol Secretarius»

E legida dita letra per lo discret Hieronim Antich Canyelles notari publich de Barchna y S.[a] del honorable consell, fonch

determinat per lo dit consell que pera saber del Ex.^{m} señor loctinent general la resposta, y anassen los señors consellers ab embaxada solempne, y fonch determinat y anassen sis homens de cada estament E encontinent per los mag.^{chs} señors consellers foren elegits

STAMENT MILITAR

Galceran de Navell
mossen Gaspar Pons
mossen Francesch Calsa
mossen Joan Miquel Pons
Mossen Enrich Terre de Picalques
mossen Francesch Terre

ARTISTES

Francesch Pedralbes notari publich de Bar.^{a}
Francesch Aquiles notari de Bar.^{a}
Jaume Gelabert notari real
Gaspar Masaguer chirurgia
Miquel Querol apothecari
Jaume Pedramini candeler

MERCADERS

Bernat Lonch
Joan Mija
Melchior Bertrola
Raphel Jorda
Baltezar Gual
Monserrat Lavaneres

MENESTRALS

Pau Cadaval sastre
Jaume Amell
Vicens Leopart
Pera Guel
Climent Soler
..... Mas bayner.

— E encontinent feta dita electio, los señors consellers ensemps ab les vint y quatre personas eletas agraduats cada hu en son loch acompanyats dels offitials de casa y altres personas, anaren a casa de sa Ex.^{ia} lo qual trobaren baix a les instantias que miran a la banda de marina E per lo S.^{or} conseller en Cap li fonch dit — «Ex.^{im} señor: havent legida en lo consell de cent una letra de sa mag.^{t} en la qual remetia la resposta del que se li era supplicat acercha dels cavallers que estaven absents a V. Ex.^{ia}, lo consell de cent ha determinat vinguessem juntament ab sis personas de cada estament a V. Ex.^{ia} pera saber la merce

que sa mag.t havia feta acercha del que se li era supplicat» — Y encontinent sa Ex.ia respongue «que su mag.t le havia mandado que dixesse a la ciudad que por haver estado occupado en negotios graves de la christiandad no havia podido entender en ell negotio, y que le havia dado orden que por haora guiasse algunos de dichos cavalleros a (1) tanto aia podido hazer resolution en ell negotio y que los que quedaran seran pochos, y que en todo lo que ell pudiere servir a la ciudad lo ara.»

Troba de una lápida dessota lo altar major de la Seu.

DIMECRES XXV. — Dit die fonch alsat lo altar maior de la seu un palm y mig, y com lo desferen trobaren desota de la ara gran del altar baix en lo pahiment, una pedra quadrada de mabra en la qual estave continuada una scriptura sculpida en dita pedra del thenor seguent:

«XIJ chalen. martij A. D. M.CCC.XXXVIJ fuit rehedifficatum hoc altare in honore S.me crucis et per vene.m dominum fratrem fr. Dei gratia eiusdem Episcopum, presentibus prelatis canonicis benefficiatis & aliis quamplurimis civibus clericis & laycis fuerunt posite, que reperte fuerunt in dirutione eiusdem primi altaris reliquie que sequuntur, videlicet de precepe, de sancto sepulcro, et de ligno domini, et de vestibus beate Marie, de sanguine beati Joannis baptiste, et sancti Lamberti & Ugueti, & sancti Pancrasii et de osibus S.te Columbe, sancti Severi Episcopi Barchne.» —

Negoci dels Cavallers desterrats.

DILUNS XXX. — Dit die se tingue consell de cent y fonch determinat en dit consell se fes embaxada a sa Ex.ia acercha del negosi dels cavalers estan absentats. — Mes dit die apres dinar los mag.chs señors consellers acompanyats de molts offitials anaren en Casa de sa Ex.ia lo qual trobaren en la instantia baix envers la marina E per lo señor conseller en cap en nom de tots li fonch dit — «Ex.im señor: esta Ciutat supplica a V. Ex.ia sia servit voler remediar estos negosis destos cavallers ques guarden, y que com los patrimonis dels sia tenua per estar fora lur casa, patexen grandissim dany y destructio de lurs bens, y tambe esta ciutat te molta necessitat dels, que ademes que esta ciutat ne rebra particular merce seria molt gran benefici della» — E per sa Ex.ia fonch respost que ell ho faria ab la brevedad possible conforme lorde tenia de sa mag.t

(1) Ata o hasta.

SETEMBRE

DISAPTE IIIJ. — Dit die a les honze horas los señors consellers cap segon quart y quint essent absent lo ters, acompanyats dels offitials de casa anaren en casa del S.or loctinent general, lo qual trobaren en la instantia del tarradet del sortidor y en la instantia hahont se ajusta lo consell criminal, e per lo S.or conseller en cap en nom de tots li fonch dit que lo privilegi de Vaguer per sa Ex.ia concedit en persona de Alexandre Cordelles, dit Cordelles havia aportat aquell en casa de la ciutat y quel havian fet mirar als advocats de casa de la ciutat y tambe ha altres advocats juntament ab ells, y que havian trobat que axi aqueix com encara lo concedit a Francesch Miquel Pons pera balle per renuntiatio de Francesch Pons son fill, que era contra constitutions de Cathalunya les quals disposaven que renuntiant algu dit offici de vaguer ho balle aquel no podia esser provehit en persona que li fos conjunta ni parenta, y axi supplicaven a sa Ex.ia que fos servit de voler remediar dit agravi de rompiment de constitutions E per sa Ex.ia fonch respost ques folgave molt quel aguessen avisat y que ell procuraria de remediar lo ab brevedat. — Mes dit die parti sa Ex.ia pera nostra S.a de Monserrat.

Veguer y Balle: nova nominacio contra constitucions.

Virey: partida pera Montserrat.

DIJOUS XVJ. — En aquest die fonch mudada la ossa de la benaventurada sancta Madrona, de la caxa vella en que estava, en la caxa de bronso sobredeurada novament feta y manada fabricar per los señors consellers, y fonch dita mutatio en lo Capitol de la seu per lo ques netejave la seu y los officis se feyan en dit capitol, y fonch aquesta la serimonia que estant ali lo Ex.m señor don Bernardino de Cardines duch de Maqueda loctinent y capita general en lo present principat de Cathalunya y comptats de Rossello y Cerdanya per la S. C. y R. mag.t, y los mag.chs señors Joachim Setanti ciuteda honrat de Barchna conseller en cap, Antich Miquel de Ramires cavaller conseller segon y Barthomeu Rocha perayre conseller quint, essent absents per impediment los mag.chs señors consellers ters y quart, y tambe era present mossen Pera Ferreras ciuteda de Barchna clavari de la present Ciutat lany present Y en lo altar estave la caxa vella

Translacio de la ossa de S.ta Madrona á una nova caxa de bronzo.

ab lo mateix cors de la gloriosa sancta Madrona, y devant dit altar sis ho set passos luny estave parat un altar y aqui estave la caxa nova, y lo Ill.^{e} y R.^{m} señor don Dimas Loris per la gratia de Deu y de la sancta sede apostolica bisbe de Bar.^{a} estant revestit de pontiffical en la sacristia de la seu, per part del dit S.^{or} loctinent general vingue en dita sacristia don Ramon Torrelles y digue al dit R.^{m} S.^{or} bisbe que lo Ex.^{m} señor loctinent general demanave se li donas del sudari y alguna cosa de la reliquia de la benaventurada sancta Madrona E per lo S.^{or} bisbe li fonch respost que nou podia fer sens aplegar capitol y donar lin raho, y encontinent vingueren los canonges en la sacristia y determinaren que nos donas cosa alguna de dita reliquia fins a major dezliberatio, y axi tornaren dita resposta a dit don Ramon Torrelles, y dada dita resposta ana desde la sacristia de la seu fins a dit capitol lo R.^{m} S.^{or} bisbe vestit com dit es de pontiffical, y eran acistents Monserrat Granolachs ardiacha major y micer Onoffre Pau Cellers daga y vicari general, y servia de diacha lo canonge Reart y de sots diacha lo canonge Mates, y tambe y era Baptista de Yerva mestre de serimonias, y digue missa de pontiffical ab la capella dels cantors a cant dorgue y un organet petit, y tambe y eran los canonges y ecclesiastichs, y en apres de haver dita la missa fonch posada la dita caxa nova de bronso deurada y tambe laltre caxa de fusta enforrada de taffata que estave feta per posar dins de la de bronso demunt del altar, y benehi aquellas juntament ab dos canas de taffata blanch y havia per posar la ossa de la benaventurada Sta Madrona, y benehidas que foren ditas caxas tornaren aquellas en lo dit altar que estave baix, y tambe abaxaren dita caxa vella y uberta que fonch per lo dit Ill.^{m} y R.^{m} señor bisbe, en presentia del dit Ex.^{m} señor loctinent general y de dits señors consellers y dels nobles don Berenguer Doms don Ramon Torrelles don Joan Ycart balle general don Francesch Agullana don Aleix Sbert y dels canonges y clero y de molta altre gent de tots staments y molt poble, foren tretas de dita caxa vella moltas reliquias y posades en la dita caxa nova de fusta, y per lo que estave fatigat mana a dit canonge Reart diacha acabas de traure ditas reliquias y mudas en dita caxa nova de fusta, com de fet ho feu ab molta reverentia de la beneventurada sancta, amostrant al poble la ossa de dita sancta com la traya de la caxa vella per posar en la caxa nova en presentia de tots los sobredits y del

poble, y dins dita caxa foren trobades algunes scriptures ab un saquet, y asenyaladament un paper ho scriptura lo qual deya y narrave que la beneventurada sancta fonch transladada en lany nou cents noranta y dos, y altre scriptura la qual en effecte contenia que essent president en Cathalunya per la S. C. y R.[al] mag.[t] del Rey don Ferrando lo Infant don Enrich, demana dit Infant don Enrich al vicari de sanct Pau li donas certa part de les reliquias de sancta Madrona, e per dit vicari li fonch respost que de sí mateix nou podia fer empero que tindria capitol y li tornaria resposta, y de fet la tornaren que nou podien dar, y tornada aquella vist que no volgueren consentir de donar dita reliquia, ana dit Infant Don Enrich y de fet despanya lo loch hahont estave dita sancta Madrona y de fet sen aporta molta part de dita reliquia, y aso fonch lo die dels Reys sens dir quin any era En apres de haver sen aportada dita reliquia li seguiren moltas infortunias en sa casa, y vist aso determina de tornar dita reliquia y axi la torna lo die de la Cadira de S.[t] Pera seguent, y aso es en effecte lo que dita scriptura conte, y lo mateix segui ha altre persona qui sen havia aportada una costella de dita sancta y la torna apres de moltas infortunias li seguiren, segons conste ab altre scriptura, y foren tornades ditas scripturas en dit saquet y dins dita caxa nova, y tretas que foren ditas reliquias de dita caxa vella y posades en la caxa nova de fusta fonch uberta una caxeta xicha la qual estave posada demunt de la dita caxa vella ha hont estave dita sancta Madrona, y uberta dita caxeta foren mirades unas reliquias que segons se entengue per un letrero havia en dita caxeta eran reliquias dels beneventurats sanct Fructuos archabisbe de Tarragona sanct Auguri y sanct Eulogi diacha y sotsdiacha seus, y vistas ditas reliquias fonch tornada a tancar, y per dit Il.[m] y R.[m] señor bisbe y dit canonge Reart fonch posada dins la caxa de fusta novament feta per posar lo cors de sancta Madrona, y encontinent fonch tancada dita caxa de fusta y fonch posada dins dita caxa de bronso deurada, la qual estave ab sinch claus, les quals foren donades als señors consellers, y closa y tancada que fonch dita caxa nova de bronso fonch presa per ecclesiastichs del loch ho altar parat ha hont estave y fonch posada en lo altar de sanct Yvo de dit capitol, cantant la antiphona *Veni sponsa Xpi*, y respongue tot lo clero cantant dita antiphona, y dos minyons de cota de grana digueren lo vers *ora pro nobis beata Matrona*, y sa senyoria

R.ma encontinent digue la oratio de dita sancta que es *Indulgentiam nobis quesumus domine* &.a E acabada dita oratio per sa senyoria R.ma fonch donada la benediccio a tot lo poble, y en dit offici y ague ministrils y molta musicha, y lo virey portave un taffata gran vermell, y vist que no li volgueren dar de la reliquia dona dit taffata al S.or bisbe en lo temps que fonch uberta la caxa vella perque fos servit de fer lo tocar en la reliquia de sancta Madrona, com de fet loy feu tocar y li fonch tornat, y juntament ab dit taffata li fonch donat molt coto del que estave dins dita caxa vella y del que estave mes cercha de la ossa de S.ta Madrona, y tambe ne fonch donat a moltes altres personas ab molt gran honor y reverentia de la beneventurada S.ta E tot lo demunt dit passa essent present Monserrat Riera notari y S.a rational de casa de la ciutat.

Professo.- Nou altar y sepultura de S.ta Madrona.

DIVENDRES XVIJ. — Dit die ab solempne professo fonch aportada la beneventurada sancta Madrona en la sua sancta casa y capella en la montanya de Monjuhich, y ali fonch posada la caxa novament feta en lo altar y sepultura que novament havian feta fabricar los S.ors consellers.

Sobre lo negoci dels Cavallers desterrats y presos.

DISAPTE XXV. — Dit die anaren los señors Consellers en casa de sa Ex.ia lo qual trobaren en la instantia del terraple a la banda de marina, e per lo señor conseller en cap li fonch dit que esta ciutat havia rebuda molt gran merce del que sa Ex.ia havia fet ab los cavallers eran exits de mal, supplicant lo que pus havia comensat fos servit de intercedir ab sa mag.t que hisquessen del arest en que estaven, y que tambe fos servit de fer la matexa intercessio per los altros cavallers que estaven absents y presos y que tots desijaven servir a sa mag.t y emplear se en son Real servey, y aso per lo que havia tant que patian y esser tant tenuas las haziendas déls, que no podien supportar dits gastos, y que aquesta ciutat ne rebria particular merce ho vulla intercedir ab sa mag.t queu vulla remediar E per dit Ex.m señor fonch respost que tot lo que havia pogut fer ab sa mag.t per esta ciutat jau havia fet, y que no per axo pararia de fer tot lo que poria per dar contento ha esta ciutat ab la qual desijave molt condecendre ab lur voluntat.

OCTUBRE

DIUMENGE IIJ. — Dit die fonch mudat lo S.^{t} sagrament en la ysglesia novament fabricada, de sanct Joseph dels descalsos en la Rambla, y acistiren ali los señors consellers. Nova ysglesia de St Joseph dels descalços: translacio del St Sagrament.

DIVENDRES XV. — Dit die a les honze horas anaren los señors consellers en cap segon ters y quint per estar de mala gana lo quart, acompanyats de molts offitials de casa, en casa de sa Ex.^{ia} lo qual trobaren en una instantia gran a la part del carrer Ample E per lo conseller en cap li fonch dit que esta ciutat cadaldie rebia merces per ma de sa Ex.^{ia} tant en estas cosas de la diputatio com en tot lo que ha occorregut li ha feta tota merce, y com se veja ara que estas causas dels cavalers presos per dita occasio se vagen fent, supplica esta ciutat a V. Ex.^{ia} li sia de merce voler intercedir ab sa mag.^{t} que vulla sobreseure en dit negosi y que estos cavalers pugan liberament tornar en sa casa, tenint per molt cert que per tant bon medi com lo de V. Ex.^{ia}, sa mag.^{t} usara ab esta Ciutat y ab sos vassals de la benignitat acostuma de usar en semblants cosas E per sa Ex.^{ia} fonch respost — «be saben V.^{s} m.^{s} lo quant desig jo condecendre en lo desta ciutat y que en tot lo que jo pore nou dexare de fer, y que ja los diputats me son estats a parlar y que me han supplicat lo mateix y que es menester ques fasse justitia» — E per lo S.^{or} conseller en cap li fonch replicat que los diputats y esta ciutat havian determinat de scriura al Cardenal per que fos servit de intercedir ab sa mag.^{t} pera que usas de benignitat y clementia ab estos negosis, y lo mateix supplicaven a sa Ex.^{ia} tenint molta confiansa que per tants bons medis sa mag.^{t} úsaria de clementia y benignitat ab estos negosis E per sa Ex.^{ia} fonch respost que en tot lo que ell poria valer ha esta Ciutat ho faria de molt bona gana com veurian. Segueix lo negoci dels Cavallers desterrats y presos.

DIMECRES XX. — Dit die estant los S.^{ors} consellers en la instantia del consell de trenta vingueren ali don Miquel Alentorn comanador de St Joan mossen Boxadors de Pontons Don Bernat de Pinos don Jayme Mijavila mossen Onoffre de Argensola ..... Vilafrancha mossen Hieronim Vila, los quals digueren a ses mag.^{cies} que ja vehian en lo treball en que estaven molts cava- Idem.

llers y tambe los procehiments passaven avant contra los qui estan presos, y que per tant supplicaven a ses mag.[cies] fossen servits de voler scriure a sa mag.[t] y supplicarlo que volgues remediar estos negosis E per lo S.[or] conseller en cap fonch respost que be sabien ses merces que aquesta ciutat ha sempre fet lo que ha pogut per dit negosi y tambe per avuy esta prompta de fer tot lo que puga.

NOHEMBRE

Mostasaph: suspensio. Crida publica no'tifficantla.

DIMECRES XXIIIJ. — Dit die de part dels señors consellers fonch publicada una crida contra Narcis Avella mercader mostasaph lany present, del thenor seguent

«Ara hoiats que us nottiffican y fan asaber a tothom generalment de part dels molt mag.[chs] señors consellers de la present ciutat de Barchna, que com ells dits S.[ors] consellers, de consell vot y parer ab provisio dels mag.[chs] micer Miquel Sarrovira y micer Hieronim Guialmar doctors en quiscun dret advocats ordinaris de la casa de la ciutat instant lo sindich de la ciutat, lo die present agen suspes a Narcis Avella mercader ciuteda de Barchna, lo present any mostasaph de la present ciutat del carrech offici y excercissi de mostasaph per ara y fins altrament y sia provehit, per les causes y rahons en dita suspensio contengudes Perso diuhen y manen a tothom generalment que de asi avant nol hobeheschan en res ni per res al dit Narcis Avella en lo dit excercissi de mostasaph, com a tal suspes de dit carrech y offici, y perque sia notori a tothom dits S.[ors] consellers manen fer publicar la present publica crida per los lochs acostumats de la present Ciutat» — «Pau Calopa notari públich de Bar.[a] altre dels ajudants de la Casa del consell per lo Scriva major de dit consell impedit» — «Fonch feta y publicada la present publica crida per los lochs acostumats de la present Ciutat de Bar.[a] ab veu de sis trompetas per mi Joan Xoriguer trompeta de la Ciutat per absentia de Barthomeu Melons, vuy a XXIIIJ de nohembre M.D.LXXXXIIJ.»

DIMARS XXX. — Die de S.[t] Andreu. — Dit die se tingue

consell de cent, lo qual congregat y ajustat en la sala gran de casa de la ciutat se feu extraccio de consellers y obres per lo any vinent y foren extrets los seguents

Concellers y Obrers: extraccio.

Primo Joan Benet Codina ciuteda honrat de Bar.[a] Conseller en cap.
Segon micer Hieronim Miquel
Ters mossen Francesch Pons cavaller
Quart mossen Xpofol Monserrat Montaner mercader
Quint Bernat Flaquer chirurgia.

Obres

Mossen Galceran de Sarria cavaller
Pau Masdeu notari Real.

DECEMBRE

Dimecres I. — Dit die juraren los señors Consellers y los obres en la forma acostumada. — E mes dit die apres de haver prestat lo jurament los mag.[chs] S.[ors] consellers, inseguint en aso lo bon orde que acostumen de tenir quiscun any, acompanyats de molts offitials de casa y de molta altre gent anaren a visitar a sa Ex.[ia], lo qual trobaren en la instantia segona a la banda del carrer E per orgue del S.[or] conseller en cap li fonch dit com la sort los havia cabut en Consellers de la present Ciutat y que axi eran vinguts pera besarli les mans offerint li la present ciutat y tot lo que tocaria al servey de Deu de sa mag.[t] y al be de dita ciutat, y que confiaven ab nostre S.[or] que havent los donat tant bon president ells acertarian a regir aquesta ciutat conforme tenian obligatio E per sa Ex.[ia] fonch respost en lengua castellana — «que se holgava mucho que la suerte hoviesse cupido en personas tant principales como sus mercedes, y que confiava que con sus buenas providentias esta Ciudad seria muy bien regida, y que les acceptave de parte de su mag.[t] y suya el offressimiento que le havian etcho de la dicha Ciudad, y que todo lo que poria hazer por ellos y por la dicha Ciudad lo aria» — E per lo S.[or] conseller en cap li fonch replicat que aquesta Ciutad havia entes com de Fransa eran exidas cent tartanas ab

Concellers y Obrers: jurament.
Idem: visita al Virey.

Nova d'exida de tropas francesas pera Cathalunya.

dos milia mosquetes y que se entenia venian per esta costa de Cathalunya, y que crehian sa Ex.[ia] ne tindria avis y que ja sa Ex.[ia] y hauria provehit E dit Ex.[m] S.[or] loctinent general digue que jan tenia avis y «que los agredesia al buen acuerdo, y que les dava ell parabien de consellers.» — Dit die parti Benet Fort correu ab letra dels S.[ors] consellers pera sa mag.[t] donant li avis de la nova extraccio de Consellers per la posta.

Lletra de avis de la nova extraccio de Concellers al Rey.

Visita dels nous Concellers al R.[m] Bisbe.

DIVENDRES IIJ. — Dit die anaren los S.[ers] consellers acompanyats de molts offitials a visitar lo S.[or] bisbe de Bar.[a]

Visita de dits Concellers al Canceller.

DISAPTE IIIJ. — Dit die anaren a visitar los S.[ors] Consellers lo S.[or] Canceller.

Mostasaph: extraccio.

DILUNS XIIJ. — Die de S.[ta] Lutia. — Dit die se tingue consell de cent en la forma acostumada, he foren fetes les extraccions seguents

TERNA DE MOSTASAPH

Mossen Simon Canyet mercader
Jaume Ferrer
Raphel Cervera, *et fuit assumptus*

ADMINISTRADORS DE LES PLASSES

Administradors de plassas: extraccio.

Regonexedors de las monedas: extraccio.

Mossen Francesch de Aguilar ciuteda de Bar.[a]
Sotaadministrador Anthoni Carreres flassader
Regonexedor de les monedes Pera Benet Soler doctor en medecina ciuteda, Pera Benet Matali mercader.

PESADORS DE MOSTASAPH

Pesadors de Mostasaph: extraccio.

Barthomeu Bosch
Pau Massot parayre
Benet Vilar assahonador
Nicholau Beluga matalafer.

TERNA DE MESTRE PORTOLA

Mestre Portola: extraccio.

Procurador de las Baronias: extraccio.

Receptors: extraccio.

Pesador de las cansaladas: extraccio.

Mossen Hieronim Prats de Bigas cavaler
Joan Canyelles mercader
Domingo Campamar mercader
Procurador de les baronias mossen Joan Palau cavaler.
Receptor del peix fresch mossen Soria mercader
Receptor del Cabassatge Anthonio Ferrer
Pesador de les cansalades Joan Carles notari

DIMARS XIIIJ. — En aquest die anaren los mag.[chs] señors consellers acompanyats dels offitials de la casa en Casa del S.[or] virey yl supplicaren fos servit manar al mag.[ch] micer Sunyer volgues donar una comunicatio del proces que a relatio sua se aporta contra de Narcis Avella olim mostasaph, per occasio de alguns accessos havia comes en son offici, la qual comunicatio dit micer Sunyer recusave donar dient tenia tal orde de sa Ex.[ia] — E lo dit S.[or] loctinent dix ho manaria provehir. — E dit die despres dinar vingue lo honorable sindich als mag.[chs] Consellers yls digue com lo mag.[ch] micer Sunyer li havia dit daria comunicatio del proces de Narcis Avella sempre que la volria, empero que advertis que a ningu convenia mancho alargar la causa que a la ciutat, perque lo proces estave ben instruhit que sols havien de informar sobre del Ritu, que per estar be dit proces havia dexat de dar dita comunicatio. Proces contra lo Mostasaph suspes.

DISAPTE XVIIJ. — Dit die fonch feta provisio per lo mag.[ch] micer Guillem Sunyer doctor del Real consell en la causa de recors interposada per Narcis Avella olim mostasaph, de la Crida feta contra del (per) los S.[ors] consellers a XXIIIJ de nohembre proppassat, la qual provisio es del thenor seguent Idem.

«Die decima octava dezembris millesimo quingentesimo nonagesimo tercio: Visa supplicatione per Narcissum Avella mercatorem oblata die vigesima septima novembris proxime preteriti, cum qua in effectu supplicat ad regiam evocari causam recursus interpositi per dictum Avella a procedimentis contra ipsum factis per consiliarios civitatis Barchne, & illam committi alicui ex mag.[cis] doctoribus dicte Regie audientie prout in dicta supplicatione ad quam habetur relatio latius continetur: visa evocatione presentis cause ad Regiam audientiam & commissione illius Guillermo Sunyer doctori Regie audientie subscripto relatori facta: viso cartello citatorio directo consiliariis presentis Civitatis & illius presentatione: visa partium comparitione in domo dicti relatoris dicta die facta: visis articulis per Petrum Sanctapau procuratorem Narcissi Avella oblatis die vigesimo nono predictorum mensis & anni: visis articulis per Joannem Sala sindicum civitatis Barchne oblatis die prima presentis mensis dezembris: visa potestate dicti Joannis Sala sindici dicte civitatis: visa potestate Petri Sanctapau procuratoris Narcissi Avella: visis deductionibus partium: visis pluribus desliberatio-

nibus & ordinationibus factis per consiliarios presentis civitatis per dictum sindicum exhibitis: viso privilegio regis Petri civitati predicte & consilio centum Juratorum concesso: viso privilegio regis Ferdinandi secundi eidem civitati concesso: visa nominatione per Ex.^{m} locuntenentem generalem facta de persona Narcissi Avella pro officio Edilis presentis civitatis regendo, die decima tercia decembris millesimo quingentesimo nonagesimo secundo: viso juramento per dictum Avella in ingressu dicti officii edilis prestito cum fidejussoribus ab eo datis: visa apellatione vel recursu per dictum Avella interposito & consiliariis dicte civitatis presentato, & responsione per dictos consiliarios facta: viso instrumento requisitionis presentato per dictum Avella Paulo Calopa notario publico Barchne, et responsione facta per dictum Calopa: viso processu inquisitionis facte per dictos consiliarios contra dictum Narcissum Avella: visis depositionibus testium respective ministratorum: viso denique processu & videndis ex eo: visis meritis dicti processus attentis, facta relatione per Guillermum Sunyer dicte cause relatorem & conclusione in regia audientia secuta dictam insequendo conclusionem: Attento constat serenissimum quondam Regem Petrum cum suo privilegio dato decimo quarto chalendis novembris millesimo tercentesimo tricessimo nono disposuisse & ordinasse quod in Civitate Bar.^{ne} esset offitium Edilis sive mostasaph, & concessisse consiliariis & consilio centum Juratorum dicte civitatis quod anno quolibet eligerent tres probos homines quorum nomina presentarentur Regie magestati si presens esset, alias baiuli generali Cathalonie seu eius locumtenenti, qui unum ex predictis eligere & nominare essent adstricti ad dictum offitium Edilis administrandum, constat insuper ex eodem privilegio & alias offitium Edilis precipue concistere in recognitione victualium que quotidiano victui cibi & potus sunt necessaria & illa justis mensuris & rectis ponderibus mensurentur & appendantur & pretio per consiliarios tatxato vendantur prout in dicto privilegio ad quod habetur relatio hech & alia continentur, constat insuper Edilem sive mostasaphum teneri ad observantiam ordinationum que super dictis victualibus nomine dictorum consiliariorum publicantur, quibus principaliter cura dictarum rerum incumbit juxta formam dicti privilegii invictissimi regis Ferdinandi secundi dicte civitatis concessi, die decima sexta novembris millesimi quingentesimi undecimi, et etiam constat

edilem in administratis durante eius offitio inferiorem esse dictis consiliariis ad quos utpote superiores, de gestis per ipsum recurritur & provocatur Et constat Edilem consuevisse executioni mandare consiliariorum desliberationes victualia concernentes, item etiam consuevisse consiliariorum pondera et mensuras recognoscere & alia facere per que liquet offitium predictum esse offitium civitatis consiliariis subditum & subalternatum, et inter offitia dicte civitatis connumerari Et attento constat Narcissum Avella una cum aliis duobus sorte electis presentatum fuisse Exmo locumtenenti generali & ab eodem nominatum ad dictum offitium regendum, prout de dicta nominatione constat publico instrumento recepto per Anthicum Canyelles notarium publicum Barchne & scribam majorem dicte civitatis die decima tercia decembris millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, et dictum Avella solitum juramentum prestitisse, et dictum offitium Edilis exercisse, constat etiam dictos consiliarios ad instantiam sindici civitatis processisse contra dictum Avella eo pretextu quod contrafecerit ordinationibus dictorum consiliariorum, & juramentum violaverit, constat insuper dictos consiliarios durante offitio Edilis quod dictus Narcissus Avella excercerat depositiones plurium testium recepisse & processisse ad exigendum depositionem dicti Avella quantumvis deponere recusantis, & postea ad suspendendum illum ab excercissio dicti offitii donech aliter esset provisum, & quamvis pro parte dicti Avella deductum fuerit non licuisse dictis consiliariis predicta facere, asserendo quod ipse est regius offitialis & tenetur stare in sindicatu coram baiulo Bar.^{ne} finito offitio & non ante, prout in privilegio regis Petri supra calendato lacius continetur adque habetur relatio, quia tamen constat dictos consiliarios durante dicto offitio predictam inquisitionem inchoasse, quo tempore non est permissum consiliariis de gestis per dictum Edilem se intromittere, maxime cum ea que dicto Edili commissa sunt, omnium et presertim pauperum in presenti civitate degentium utilitate concernant Et attento constat dictos consiliarios recepta prius informatione & vocato dicto Narcisso Avella processisse ad suspendendum illum ab exercitio dicti offitii, in quo propter bonum publicum, quod precipue concistit ut victualia justis pretiis vendantur & illa palam & publice venalia exponantur ac sine ulla fraude comparentur, plura specialia merito sunt estatuta: Predictis & aliis meritis processus attentis & alias dictam insequendo con-

clusionem, provide et declarat consiliarios civitatis Barchne legitime contra Narcissum Avella etiam quoad suspentionem administrationis offitii edilis processisse, quia dicta suspentio modo predicto facta ad effectum scilicet inquirendi de denuntiatis contra dictum Avella nullam irrogat infamiam, intellecto tamen quod dicti consiliarii non possint procedere ulterius ad penam privationis vel alias, sed fiat per Judicem ad quem spectet, neutram partem ex causa in expensis condempnando sed pro bistractis fiat executio & intimetur = Sunyer = Quequidem provisio & omnia & singula in ea contenta fuit intimata & notifficata dicto Petro Sanctapau dicto nomine dicto die personaliter reperto & invento, inter quartam & quintam horas post meridiem ipsius die per Franciscum Piquer regium portarium sich refferentem = S.ª Amat, Petrus Jacobus Bas notarius»

M . D . LXXXXIIIJ

JANER

DIJOUS VJ. — Die dels tres Reys, ys feu la cavalcada acostumada. Cavalcada.

DIVENDRES VIJ. — Dit die ariba Benet Fort correu de sa mag.t de la cort del Rey nostre S.or, hahont era anat ab letra dels S.ors consellers pera portar la nova de la extraccio dels novells consellers. Correu: retorn.

DIJOUS XIIJ. — En aquest die fou nostre S.or servit portarsen a la sua sancta gloria la anima del honorable en Francesch Guitard mercader rational de la present casa, *cuius anima requiescat in pace.* Mercader racional: obit.

DIVENDRES XIIIJ. — En aquest die manaren los mag.chs señors consellers se tancas la porta de casa de la Ciutat per tres dies, en senyal de dol com es acostumat per semblants offitials. Dol per dita mort.

DIMARS XVIIJ. — Dit die se tingue consell de cent he en dit consell foren trets molts offitials — Primo fonch tret en clavari per lo bienni seguent, mossen Monserrat Montalt mercader. — Item fonch extret en receptor dels forments Sebastia Bertran mercader — Item fonch extret en Credenser dels forments per bienni Andreu Verdaguer notari real, y forenlos constituhides dos centas lliures de salari a quiscu cada any. — Item fonch anomenat en Credenser de les franquesas del dret del vi dels ecclesiastichs per lo bienni seguent Joseph Castro chirurgia — Item fou treta terna de mestre Portola so es Joan Benet Codina ciuteda, Galceran Cahors y dez Soler, y micer Francesch Sala, Clavari extraccio. Receptor y credensers: extraccio y salari. Mestre Portola: extraccio.

qui *fuit assumptus* per Ex.m D. locumtenentem generalem. — Item foren trets en portalers

Portalers: extraccio.

Gervasi Martorell notari	Joan Figuerola fuster
Garau Orelles fuster	Sebastia Toronja baxador
Pera Ballester boter	Honoffre Gori libreter
Joachim Querol apothecari	Francesch Comalada assahonador
Monserrat Tantalaya	Francesch Magrinya peller
Miquel Mas taverner	Archangel Campoliva vedrier
Pau Sanctacana parayre	Monserrat Ferran ortola
Pau Darder corder	Anthoni Angell Gil argenter
Joan Riera fuster	Anthoni Mestre scudeller.

Conceller en cap: obit.

DIVENDRES XXJ. — En aquest die entre les tres y les quatre despres dinar fonch nostre señor servit aportar sen a la sua sancta gloria la anima del mag.ch S.or Joan Benet Codina conseller en cap, *cuius anima requiescat in pace.* — En aquest die los mag.chs señors consellers per mostrar lo gran sentiment he dolor tenian de la mort del dit S.or Joan Benet Codina conseller en cap, se ajustaren en les cases del mag.ch conseller segon micer Hieronim Miquel les quals son prop la ysglesia de S.t Just y alli aiustats y tingut colloqui entre ells, determinaren se tancassen les portes de la casa de la ciutat y sols tinguessen la portelleta uberta y enviar los honorables en Joan Sala sindich y en Miquel Joseph Cellers subsindich en les cases del dit S.or conseller en cap Joan Benet Codina deffunt pera parlar ab la S.ra ..... Codina viuda relicta de aquell, y dir li lo molt havien sentida la mort del dit S.or Joan Benet Codina y saber de ella lo modo de la sepultura entenia y volia fer perque la ciutat puga fer lo que tenia de costum y pratica, los quals anaren sens gramalles de dol. — E tornats dits sindichs digueren y refferiren a dits mag.chs consellers com eran estats en les cases del dit S.or Joan Benet Codina y havian parlat ab la dita S.ra ..... Codina viuda relicta de aquel, la qual havian trobada tant lastimada y adolorida que ab molt gran treball los havia poguda tornar resposta al que per ells li era estat dit, la qual ab moltas lagrimas torna y dix los pregave per amor del señor que volguessen acudir ab los señors de marmessors que ells lus tornarian la resposta, a la determinacio dels quals ella estaria en tot he per tot. E exits dits sindichs de la dita instantia hahont estave dita se-

ñora viuda parlaren ab lo S.or Joan Dusay ciuteda he ab ..... marmessors seus juntament ab la dita senyora viuda, yls digueren com ells axi per sa part com de la dita senyora viuda besaven les mans y agrahian molt als señors consellers lo bon cuydado havien tingut de les cosas del S.or Codina, y que havien determinat enterrar lo cors del S.or Codina disapte primer vinent a les nou horas fent li la sepultura ordinaria que ha un cavaler se acostuma de fer, y que pregaven als S.ors de consellers ho tinguessen a be E dits señors consellers resolgueren y determinaren se estigues a la dita determinatio. — E poch apres ajustats dits mag.chs consellers ab la vuytena dels forments la qual per negosis de pressa de la ciutat estava ajustada, vingueren y aribaren los mag.chs señors Joan Dusay y .... y aribats y aseguts ab ses cadires digueren com venian de part de la señora ..... Codina viuda relicta del señor Joan Benet Codina a besar les mans de ses magnificensias de la merce li havian feta, y supplicar los fossen servits fer li de merce pera dema a les nou horas honrar los ab sa presentia en voler tenir lus dol y lo cap de aquell, com sempre la ciutat en tal cars te acostumat E dits mag.chs señors consellers se offeriren promptes en fer tot lo que la present ciutat tenia acostumat.

DISAPTE XXIJ. — En aquest die los mag.chs señors consellers vingueren y aribaren en la present casa ab gramalles de dol, y encontinent manaren se posassen les respalleres de la instantia del consell de trenta y lo tapet de dol y que se tancassen les portes de la casa de la ciutat E acompanyats dels taulers y offitials de la casa y de la taula, anaren en casa del dit señor Codina pera tenir lo dol, y arribats a la entrada de la dita casa manaren als verguers se cobrissen lo cap y ells tambe sel cobriren y puiant la scala de aquesta manera entraren en la instantia hahont se tenia lo dol y alli trobaren un fill del dit S.or Codina, un minyo petit que tenia lo dol ab lo cap cubert, y assentant se dits señors consellers ab los caparons al cap tingueren lo cap del dol ha hont estigueren acompanyats de molts cavallers y personas principals, y arribats que foren los qui havien acompanyat lo cors y fet les graties acostumades, dits señors consellers sen anaren y tornaren en casa de la ciutat de hont cada hu sen ana en sa casa. Idem, enterro y dol.

DIUMENGE XXIIJ. — En aquest die noy ague dol per esser diumenge.

Segueix lo dol.

DILUNS XXIIIJ. — En aquest die los mag.chs señors consellers tornaren al dol y no se posaren los caparons al cap, y apres sen tornaren en la casa de la ciutat.

DIMARS XXV. — En aquest die noy ague dol per esser la conversio de S.t Pau.

Idem.

DIMECRES XXVJ. — En aquest die dits mag.chs S.ors consellers tornaren al dit dol y com sen volgueren anar anaren a besar les mans a la dita S.a Codina viuda, a la qual donaren lo pesame y aconsolaren aquella offerint se li promptes en tot lo que sia de son servey, y axi sen tornaren en casa de la ciutat

Concell de Cent: convocacio pera extraurer nou Conceller en Cap.

— E mes dit die manaren dits señors consellers cridar consell de cent pera dema per fer la nova extraccio de conseller en cap per mort de dit Codina.

Fineix lo dol.

Nova extraccio de Conceller en Cap.

DIJOUS XXVIJ. — Dit die dits mag.chs consellers vingueren en casa de la ciutat y levaren lo dol per ajuntar lo consell de cent per la nova extraccio de conseller, en virtut del nou privilegi concedit a la present ciutat per la mag.t del Rey nostre señor les ultimas corts — Lo qual consell axi ajustat y congregat fonch procehit al fer de dita extractio, y fonch extret lo mag.ch S.or Joan Sauri ciuteda honrat de Barchna.

Conceller en Cap: jurament.

DIVENDRES XXVIIJ. — En aquest die vingue y arriba en la present casa lo mag.ch señor Joan Sauri ciuteda honrat de Barchna conseller en cap novament extret, acompanyat de molts cavallers y ciutedans y altres personas de tots estaments, y aribat que fou en la present casa feu oratio en la capella de la present casa y acabada la oratio, com fou a la porta de la instantia nova del consell de trenta tots los altres señors consellers lo hisqueren a rebre y tots junts se asentaren, y estant axi un poch parlant fonch legit lo jurament per lo honorable en Pau Calopa notari per infirmitat del honorable en Hieronim Antich Canyelles, y legit aquell fonch procehit en hoyr la sententia de excomunicatio acostumada, la qual sententia de excomunicatio y jurament axi legits fou per dits mag.chs señors consellers consultat ab molts ciutedans y militars que ali eran si la present ciutat tenia obligatio de que lo dit señor conseller en cap per esser novament extret en fer les visites acostumades y fer correu a sa mag.t , los quals resolgueren que attes que ab altres exemplars se trobave que quant algun mag.ch conseller lo die de la extractio nos trobave en Bar.a y lo die del jurament no jurave ab los altros señors consellers no perso anave a visitar a ningu, y

que perso dit señor conseller no devia anar fer ditas visitas y que tantpoch nos devia enviar a sa mag.[t]

DIUMENGE XXX. — Dit die entra la bulla de la Sta Crusada. Crusada.

FEBRÉR

DIMARS I. — En aquest die fou lo jurament de mossen Monserrat Montalt novament extret en clavari de la present ciutat per lo bienni vinent. Clavari: jurament.

DIJOUS X. — Dit die los mag.[chs] señors consellers enviaren a Pau Amell verguer a sa Ex.[ia] pera demanar li hora perque volian anar a parlarli E tornat que fonch dix que li havia dit quey anassen al mati. — Dit die a les honza horas anaren los señors consellers en cap segon ters y quart en casa de sa Ex.[ia], lo qual trobaren arimat en un doser de brocat en la instantia que trau finestra al carrer Ample y per orga del mag.[ch] señor Joan Sauri conseller en cap li fonch dit la obligatio que tenian de advertir a sa Ex.[ia] manas provehir en levar les mascharas que en aquestos temps se fan, per evitar scandols y offensas a nostre Sor Deu, y axi be manas provehir los jochs que tenen en casas particulars ha hont se jugan los poblats desta ciutat lurs patrimonis y restan destruhits, de hont se seguexen molt grans inconvenients, y specialment manas provehir que en les atarassanes no jugassen ninguns offitials ni altres provintials de la present ciutat perque aqui se jugaven los offitials les robes y joyes de lurs mullers del que se seguien moltas offensas a Deu nostre S.[or], y axi be que fos servit donar orde en lo abus gran de les dones cantoneras y casas de vici que estan en la present ciutat, tant publicas que ultra que donen gran dany als poblats desta ciutat ne resultan molt grans offensas a Deu nostre S.[or] Tot lo qual representaven a sa Ex.[ia] perque fos servit manar ho remediar per la obligatio de son carrech E per sa Ex.[ia] fonch respost que en lo que tocave a les mascaras noy havia desorde, que anaven prou limitades, pero que ell tindria compte que nos fassen excessos ni desordens, y quant en lo dels jochs que ell havia manat al capita de les atarasanes que no dexas jugar ningun offitial sino los soldats, y que en lo demes procuraria en donar Mascaras, jochs, burdells: excessos.

orde que les casas de vici se reprimissen de tal manera que fos servey de Deu y utilitat y contento de la terra.

DIVENDRES XVIIJ. — Dit die se tingue consell de cent.

DIMARS XXIJ. — Die de carnestoltes.

DIMECRES XXIIJ. — P.r die de coresma.

Sentencia de un noble: contrafaccio de Constitucions.

DILUNS XXVIIJ. — Dit die estant congregats los S.ors consellers en la present casa y en la instantia del consell de trenta, de part dels S.ors diputats vingueren ali lo S.or abat Aymerich, don Miquel de Cruylles y micer Hieronim Ollers los quals digueren a dits S.ors consellers com venian de part dels S.ors diputats, per fer los asaber com lo S.or loctinent general havia proferida sententia contra lo noble don Xpofol Dox ab la qual per sos delictes se li manave levar lo cap, y com en dita casa de la diputatio fossen acudits molts deutes y parents del dit don Xpofol supplicant als señors diputats fossen servits opposarse a la deffensa del dit don Xpofol per observansa de la constitutio del rey nostre S.or M.D.LIIJ cap. XXXJ, perso que dit don Xpofol era frare profes del orde de S.t Benet, y lo Ill.e y R.m S.or bisbe haver firmada ja la contentio ab electio de arbitre, y entendre que lo S.or virey faria algun dupte en firmar dita contentio en respondre a les letres de la cort ecclesiastica E los dits mag.chs consellers los respongueren que besaven les mans als S.ors diputats de la merce los tenian feta en fer los asaber les dites cosas, y que ells se offerien promptes en tot lo que convindria al servey dels S.ors diputats y en observansa de les constitutions del present principat y a les libertats de la ysglesia, y en lo que convinga a la bona directio de la justitia del dit S.or Don Xpofol Dox E poch apres vingueren en la present casa mossen Galceran Cahors, mossen Francesch Argensola y mossen Phelip de Roger de part dels señors diputats supplicant als señors consellers fossen servits que lo señor conseller en cap anas en la casa de la diputatio pera que ali se pogues tractar, axí ab dit S.or conseller com ab altres cavallers y personas principals que ali tenian aiustades, y ab molt madur consell tractar lo fahedor acercha de dites cosas E dits mag.chs señors consellers resolgueren que dit S.or conseller en cap anas a dita casa de la diputatio lo qual anas acompanyat dels offitials de la present casa y altres personas. — E poch apres torna dit S.or conseller en cap de dita casa de la diputatio acompanyat de mossen Galceran Cahors, mossen Francesch Terre y altres personas, e dix a dits

mag.chs consellers com en dita casa de la diputatio dits S.ors diputats tenian ajustades moltas personas de tots estaments y que alli havien tractat sobre dit negosi, y que havien determinat que axi dits señors diputats com los señors consellers per lo que lo negosi tenia necessitat de molta calor, anassen al S.or loctinent y supplicarlo volgues sobreseure a la exequutio de la dita sententia y admetre la dita fermá de dret. — E los dits S.ors consellers resolgueren que los dits señors diputats anassen a fer la dita embaxada que apres ells farien lo que mes convindria per la bona direccio del negosi. La qual resposta tornaren als dits señors diputats los dits mossen Galceran Cahors y mossen Francesch Terre — E encontinent dits mag.chs señors consellers ajustaren los mag.chs advocats de la present casa y axi ajustats los consultaren lo que deuen fer acercha de dites cosas, los quals tots concordes resolgueren que dits mag.chs consellers com a cap del bras real devian y tenian obligatio de anar al S.or loctinent y supplicar lo fos servit manar guardar la dita constitutio del Rey nostre S.or del any *1553* cap. *31*, la qual disposa que presentada la letra de contentio age de parar la cort a qui es stada presentada, y tambe de servar los capitols de la concordia de la reyna dona Eleonor y cardenal de Comenge y capitols de S.t Cugat, los quals sa Ex.ia havia jurat servar y hoyt sententia de excomunicatio — E poch apres dits mag.chs consellers enviaren son verguer Pau Amell al S.or loctinent general pera demanar li hora que dits mag.chs consellers li volian anar a parlar E torna de resposta lo dit verguer als mag.chs señors consellers com sa Ex.ia li havia dit podien anar encontinent que los S.ors diputats, los quals tenian de anar a parlar li, sen serian anats — E dits mag.chs señors consellers acompanyats dels offitials de la present casa y altres personas anaren en casa del S.or loctinent general y essent en sa presentia li representaren lo gran dany rebia la present ciutat y lo present principat de la contrafaccio de la dita constitutio la qual sa Ex.ia havia jurada — E lo S.or loctinent dix que ell ho manaria veure, y tot lo que convindria al util de la present ciutat y principat ho manaria remediar — E mes dit die apres dinar los dits mag.chs señors consellers enviaren los mag.chs mossen Galceran Cahors y mossen Miquel Doms als señors diputats, fent los asaber lo que havien fet y tractat ab lo señor virey.

MARS

Dret del pes del Rey.

Dijous IIJ. — Dit die mossen Joan Sala sindich de la present ciutat ana a parlar al balle general per orde dels señors consellers, pera dir li quina resposta tenia del arrendador del pes del Rey acercha del dret que aquel feya exigir en lo portal, dels tossinos que aribaren en la festa de sanct Thomas prop passada, lo qual segons se deya exigia pes de rey per quiscun tossino que entrave en la present ciutat, pretenent que attes que la maior part se venian a pes, que era degut dret de pes de rey per aquells E com tal dret may se fos exigit en la present ciutat sino sols de aquells bachons salats y morts ques venen en la present ciutat ys van a pesar al pes del Rey se deu de aquells y no altrament, y perso per los señors consellers fonch fet contrari a dit arrendador y ne fonch dada raho al dit S.^{or} balle general per dit sindich Y dit balle general respongue que ell miraria la taba y faria venir lo arrendador de dit dret y que entendria de ell quin dret era aquell que ell exigia en lo portal, y que ell tornaria resposta del que aquell li hauria dit, per la qual resposta vuy de present ana dit sindich a la casa de la ballia general y alli estant lo dit señor balle general concistorialment en companyia de micer ..... Regas son acessor y mossen Pera Marti procurador fiscal de dita ballia general, tornant la resposta. lo dit balle general al dit sindich dix, que ell havia parlat ab mossen Barrera arrendador del dit dret del pes del Rey y de la leuda y ab mossen Joan Pau Vendrell que scriu en lo pes del Rey, los quals li havian dit que ells may exigian ningun dret dels dits tossinos per raho del pes del Rey sino sols exigian lo dret que ells exigian per raho del dret de la leuda que ells tenian arrendada y no altrament, y perque nos pogues allegar exemplar per part dels ministres del pes del Rey se feu aquesta diligentia per los mag.^{chs} señors consellers manant a mi Monserrat Riera notari y S.^{a} rational ho continuas en dietari per lo sdevenidor.

Comença la festa de St Pacia, bisbe de Barchna.

Dimecres VIIIJ. — Dit die se feu la festa del beneventurat Sanct Patia bisbe de Barchna y aquest die se li ha comensat de fer lo offici en la Seu, y ne fa festa la ysglesia y esta scrit en lo martirologio dels sancts.

DIVENDRES XVIIJ. — Dit die se entengue com dels carcers comuns de la present ciutat entre dos y tres horas de matinada, eran fugits de aquels sens haver rompudas les presons ni effusio de sanch lo noble don Grau de Cruylles, ... Cortit de la Morana, mossen Hieronim Valls de Leyda, Hieronim Gomar tambe de Leyda los quals estaven tancats a la torreta, y don Xpofol Barutell lo qual estave tancat a la gonguera (1) Y aquels se entengue baxaren ab una corda del tarrat de la preso ha un tarradet de les cases arimades a dita preso, y al baxar dit don Xpofol segons se entengue, se rompe algunes costelles de que fonch forsat haver se de retraure en lo monastir de Sancta Anna, y los altres sen anaren y una guarda de la preso. Fugida de presos dels carcers comuns.

DISAPTE XVIIIJ. — En aquest die manaren los mag.chs señors consellers al honorable sindich que convidas per apres dinar pera la present casa lo Ill.e y R.nt señor don Luys de Copons canceller de sa mag.t, los mag.chs micer Francesch Puig thesorer, micer Francesch Fort advocat fiscal y micer Anthoni Oliba doctor del Real consell, per executio de una deslibe ratio feta en Consell ordinari los dies passats per cosas de la visita. — E mes en aquest die despres dinar entre les quatre y les sinch hores vingueren en la present casa lo Ill.e y R.nt S.or canceller y altres doctors del Real consell ja dalt anomenats, y al dit S.or canceller hisqueren ha rebre los offitials de la present casa a la primera porta y apres los mag.chs S.ors consellers lo hisqueren a rebre a la segona, y tots junts posant aquell lo señor conseller en cap a la ma dreta, sen entraren en la instantia nova del consell ordinari y donaren la precedentia al dit S.or canceller, y los altres mag.chs doctors se assentaren entre los mag.chs consellers. Visita.

DIMARS XXIJ. — Dit die renuntia Anthoni Angell Gil argenter lo offici de portaler. Portaler: renunciacio.

DIMECRES XXIIJ. — Dit die se entengue que don Xpofol Barutell qui era fugit de la preso y estave retret en lo monastir de Sancta Anna y ab guardes, era tambe fugit de dit monastir. Fugida de un pres.

---

(1) Podrá ser variant de *congreny*, cep, ó millor segons lo sentit del text, un lloch de la presó ahont estaven los ceps pera cástich de malfaytors. Labernia, diu: «Congreny, instrument de fuster, especie de prempsa pera fer ajustar la fusta encolada; en castellá *congriel, cepo.*» Lo illustrat e malhuyrat en Mariá Aguiló té apuntada en sa valuosa collecció etimológica catalana la paraula *gonga*, radical sens dupte de gonguera; y gonga té gran analogía ab *conca*, cavitat fonda, que be podria convenir, per exemple, á subterrani de una presó. Ho anotám com simples conjecturas.

ABRILL

Combregar del R.m Bisbe de Barchna.

DIUMENGE IIJ. — Die de Rams. — Dit die abans de comensar se lo offici en la seu aportaren lo sanct sagrament al Ill.e y R.m señor don Dimas Loris per la gratia de Deu y de la sancta sede apostolica bisbe de Bar.a lo qual estave malalt, y fonch aquesta la serimonia, que parti lo sanct sagrament del altar maior de la seu, y aportave aquell lo R.nt Luis Sancts canonge de la dita seu y anaven los S.ors canonges per lur orde y los beneffitiats ab molta luminaria, y tambe y anaren dos S.ors de consellers so es lo S.or Francesch Pons cavaler conseller ters y lo S.or Bernat Flaquer chirurgia conseller quint, los quals se trobaren en lo altar maior que eran vinguts per hoyr lo offiti, y devala la professo ab lo sanct sagrament per lo portal maior y baxa les scales de la seu y ariba a la plassa Nova y apres sen muntaren al palau del dit R.m señor bisbe, y apres de esser li liurat lo sanct sagrament sen tornaren a baxar y ana la professo dret a la plassa de S.t Jaume y per lo carrer de la Librateria y a la plassa del Rey, y torna entrar per lo mateix portal maior de la seu.

Aniversari de Pere de Moncada.

DISAPTE XVJ. — Dit die feren lo aniversari de Pera de Moncada en la Lotja, y los S.ors Consellers y anaren ab dol acompanyats de molts offitials.

Capella de Montserrat prop la Torre nova, primera missa.

DIUMENGE XVIJ. — Dit die se digue la primera missa en la Capella de nostra S.a de Monserrat que novament han fabricada en la present Ciutat y prop la Torra nova.

Pregarias per pluja.

DIMARS XVIIIJ. — Dit die se comensaren fer pregaries per pluja y de fer les cambres de nostra S.a , y ana la professo al monastir de nostra señora de Natzaret y anaren los S.ors Consellers.

DIMECRES XX. — Dit die ana la professo al monastir de S.t Agosti y tambe y anaren los S.ors Consellers.

DIJOUS XXJ. — Dit die fonch feta professo y ana a la capella de sancta Madrona y aportaren la beneventurada sancta en la seu.

Vespres de S.t Jordi en la Diputacio.

DIVÉNDRES XXIJ. — Dit die ana la professo a la ysglesia parrochial del Pi. — Mes dit die anaren los señors Consellers

acompanyats de molts offitials de la casa hoyr vespres en la diputatio, hahont foren convidats per los S.ors diputats.

DISAPTE XXIIJ. — Die de S.t Jordi. — Dit die anaren los S.ors consellers hoyr lo offisi divinal en la Casa de la diputatio. Festa de S.t Jordi en la Diputacio.

DILUNS XXV. — Die de S.t March. — Dit die se tingue consell de cent com es acostumat. Concell de Cent.

DIMARS XXVJ. — Dit die ana la professo al monastir de nostra señora del Carme. Segueixen las pregarias per pluja.

DIMECRES XXVIJ. — Dit die ana la professo al monastir de nostra señora de la Merce.

DIJOUS XXVIIJ. — Dit die ana la professo al monastir de nostra Señora de Jonqueres.

DISAPTE XXX. — Dit die ana la professo al hospital general. — Mes dit die arribaren en lo moll de la present ciutat tres galeres que anaven en companyia de trenta y tres galeres y les trenta eran restadas devant Badalona, y saludaren la present ciutat y la ciutat tambe torna les saluts: venian de levant y era capita general deles Andrieta Doria, y en la nit les restants passaren alt a mar y no tocaren en la present ciutat, anant a la volta de ponent. Galeras.

MAIG

DILUNS IJ. — Dit die ana la professo al monastir de S.t Francesch.

DIMARS IIJ. — Dit die a les tres hores de matinada comensa a ploure molt be, lahors y gratias ne sian dadas á nostre S.or Pluja.

DIJOUS V. — Dit die se canta en la seu *tedeum laudamus* per la merce nos ha feta nostre S.or de dar nos pluia, y feren professo per la seu. Tedeum per la pluja.

DISAPTE VIJ. — Dit die aribaren a les quatre horas de la tarda vint y tres galeres de ponent, eran les de Napols y Genova. Galeras.

DIJOUS XIJ. — Dit die juraren micer Hieronim Ollers y mossen Jaume Caraps mercader consols de Lotja, en la forma acostumada y ab agraduatio, conforme conste en lo libre del Scriva de les obres. Consols de Lotja, jurament.

DILUNS XVJ. — Die de les letanies y ana la professo a S.t Pau. Letanies.

DIMARS XVIJ. — Dit die ana la professo al monastir de S.t Pera de les puelles. — Mes dit die apres dinar anaren los

Visita al Monastir de Pedralbes.

mag.[chs] señors consellers a visitar lo monastir de Pedralbes com a protectors que son de aquella casa, com acostuman quiscun any.

DIMECRES XVIIJ. — Dit die ana la professo a la ysglesia parrochial de St Miquel.

Professo.

Apostats.

DIMARS XXIIIJ. — Dit die se feu professo de les cambres y ana al monastir de Hierusalem. — Mes dit die partiren los señors Consellers pera St Vicens dels horts pera pendra los apostats dels castells de Cervello y de St Vicens, acompanyats de dos advocats y del sindich de la present ciutat y de alguns cavallers y de molts offitials de casa y altres personas.

Apostats.

DIMECRES XXV. — Dit die ana la proffesso al monastir de Sta Catherina. — Mes dit die essent los señors Consellers en Sanct Vicens dels Orts prengueren los apostats del castell de Sanct Vicens per raho del feu te la ciutat en dit castell, com mes largament consta ab acte rebut dit die en poder de mossen Hieronim Antich Canyelles notari publich de Barchna y scriva del honorable consell.

Causas de Confrarias: competencia de jurisdiccio ab la R.[l] Audiencia.

DIJOUS XXVJ. — Dit die ana la professo a Montission y anaren quatre consellers. — Mes dit die los S.[ors] consellers enviaren a Pau Amell verguer a sa Ex.[ia] pera demanar li hora per lo que tenian necessitat de parlar li, lo qual tornat digue que a les dos horas podien anar. — E mes dit die a les dos horas passat mitg die los señors consellers anaren a parlar ab sa Ex.[ia] lo qual trobaren en sa casa y en la instantia de la banda del carrer Ample, y per lo S.[or] conseller en cap li foren ditas estas ho semblants paraules, de com cadaldie se evocaven causas de confrarias en la real audientia, y que los doctors del Real consell se feyan pagar salari lo que era contra dels privilegis concedits a la present ciutat, del qual se dona copia a V. Ex.[ia] E mes li digue que Pera Moreix volia evocar una causa a la audientia per una resta que devia a la ciutat, per lo que restave a deure de les compres dels forments havia fetas per la present ciutat. — Mes li digue com la ciutat havia feta ordinatio del modo que los barquers havian de tenir les barchas a la vora de la mar de la present ciutat, per los inconvenients se seguien de cadaldie dels sclaus que fugien E per sa Ex.[ia] fonch respost que ells fessen per lur part lo quels tocave, que ell per la sua faria lo que tenia obligatio y queu manaria mirar.

Barquers: ordinacio.

DIUMENGE XXVIIIJ. — Paschua del sperit S.[t]

JUNY

DIUMENGE V. — Dit die aribaren en lo moll de la present Ciutat deu galeres venint de levant: son les de Scicilia, es capita general dellas don Pedro de Leyva.

Galeras.

DIMARS VIJ. — Dit die anaren los S.ors Consellers acompanyats de molts offitials de casa y altre gent, a visitar la torre del cap del Riu de Llobregat.

Torre del Cap del Riu: visita.

DIJOUS VIIIJ. — La festa del sagrat cors de Jesuxpt.

DISAPTE XVIIJ. — Dit die los señors consellers enviaren a Pau Amell verguer a sa Ex.ia pera demanar li hora per lo que havien de tractar ab ell algun negosi E tornat dit Pau Amell dix que a les deu horas podien anar.—E mes dit die a les deu horas los señors consellers segon ters quart y quint per impediment del S.or conseller en cap qui estave malalt, juntament ab les personas de la vuytena de la leuda acompanyats dels offitials de casa y altres personas anaren en Casa de sa Ex.ia, lo qual trobaren en una instantia gran a la banda del carrer Ample E per lo S.or conseller segon en nom de tots li fonch dit — «Ex.m señor, com aquesta ciutat entenga eximir los poblats en ella y los qui hi portan mercaderia de tants drets com hi ha, y asenyaladament lo dret de la leuda la qual esta en ma de molts particulars per concessio y gratia que los reys passats de bona memoria los ne feran, y com estiga en feu del Rey, y desijant la ciutat comprar dit dret, los particulars en ma de qui esta han procurat fer gran extorsio a la ciutat de voler ne excessius preus E com vuy estiga ab tracte de comprar una portio, e se sia demanada la fadiga al balle general lo qual te lo poder de sa mag.t, y en aquestas cosas ha paragut dit balle general ab la resposta voldria usar de fadiga en favor de altri, supplica perso esta ciutat a V. Ex.ia sia de son real servey voler intercedir que dit balle general no use de fadiga sino es en favor de la ciutat, perque tenint la ciutat esta portio sera part perque los altres venen lo que tenen, y tambe tenint sols sta portio sera part de que no se exigiran los dits drets de leuda ab tanta rigor, perque dit dret es part que molts vexels y molta mercaderia vindrian que no ve en Bar.a» — E per sa Ex.ia fonch respost que ente-

Leuda: compra de una porcio per la Ciutat.

nia be que aqueix dret era odios, y que com stas cosas fossen del patrimoni Real, que se li donas una memoria del que la ciutat pretenia que lo die ques tindria consell de patrimoni ell ho tractaria ab los del consell.

Canonitzacio de S.t Jacinto, festa en lo monastir de S.ta Catherina.

DIUMENGE XVIIIJ. — Dit die se feu solempne offici en lo monastir de Sancta Catherina ha honor y gloria del glorios S.t Jacchinto del orde S.t Domingo, de prosapia dels reys de Polonia, lo qual fonch canonitzat per sa sanctedat a deset de abrill mes proppassat, y apres dinar feren solempne professo los frares de dit monastir ha honor y gloria del dit sanct anant ab dita professo quatre consellers qui aportaven lo talem.

Abadessa de S.ta Clara, obit.

DIMARS XXJ. — Dit die mori la S.a ..... Vilalonga abadessa del monastir de S.ta Clara.

Cavalcada de S.t Joan.

DIVENDRES XXIIIJ. — Die de S.t Joan. — Dit die se feu la cavalcada acostumada ab agraduatio, conforme conste en lo libre del scriva de les obres.

Soterrament de dita Abadessa.

DISAPTE XXV. — Dit die soterraren la abadessa de sancta Clara, y anaren quatre consellers so es lo segon, ters, quart y quint acompanyats dels offitials de casa, y aribats en la ysglesia de S.ta Clara asentats en lo loch com se acostume, y aculiren entre ters y quart un cavaler germa de la abadessa morta que tenia lo cap del dol, y entre quart y quint un altre cavaler tambe parent de dita abadessa, y los señors consellers ni los qui estaven en lur banch no anaren offerir, y acabat lo offici y sermo ysque lo clero ab la creu alta per enterrar lo cors de dita abadessa qui estave dintre del monastir ab una instantia que dava una rexa en la ysglesia, y feren aqui una absolta, y apres hisque la professo de la ysglesia y entraren en lo monastir per cerchar lo cors de dita abadessa, y los señors consellers anaren en dita professo y roda tot lo claustro de baix de dins lo monastir, y en dita professo anave lo qui tenia lo cap del dol entre quart y quint, y soterraren dit cors en lo mateix claustro en lo vas ha hont acostumaven de soterrar y enterrat dit cors, los S.ors consellers prengueren la S.a Belloch priora de dit monastir entre segon y ters precehint tot lo convent devant, y entraren en lo Capitol ha hont la dita señora priora los feu gratias de la honra los havian feta en lo soterrament de la abadessa morta, y com a protectors que son de aquell monastir lus encomanava la Casa E los dits señors repongueren lus pesave molt de la mort de la dita S.a abadessa, exortant al convent que la eleccio de la nova

abadessa fessen de persona ben merita y tal per semblant dignitat convenia y ab la quietut y sosiego que de aquell sanct convent se confiave y recomanant les a lurs orations, y encontinent dits señors consellers sen anaren y ellas se ajustaren en dit capitol per fer eleccio de nova abadessa.

DILUNS XXVIJ. — Dit die los señors consellers enviaren al honorable y discret Miquel Joseph' Cellers notari y sotssindich de la present ciutat al monastir de sancta Clara pera dar lo parabien a la S.ª ..... Raiadella, novament elegida en abadessa del dit monastir, lo qual ana y troba aquella en lo parlador de la isglesia y li digue lo quant contento havian rebut los señors consellers de la present ciutat de la bona electio era estada feta de sa persona per abadessa de aquell sanct monastir, y ella respongue que besave les mans de sas mag.^{cias} del bon cuydado havian tingut de aquell monastir.

Nova eleccio de Abadessa de Sta Clara.

JULIOL

DIJOUS XIIIJ. — Dit die a la tarda aribaren en lo moll de la present ciutat vint galeres que venian de la banda de ponent, era capita general dellas don Pedro de Leyva y feren molt gran salva axi de archabussaria per lo que aportaven molta infantaria com tambe ab artilaria, y aportaven lo Duch de Pestrana lo qual va per general de la cavalaria en Flandes, hi hisque lo virey a rebrel a la vora de la mar al cap desa del moli ha hon desembarcha.

Galeras. Duch de Pestrana, vinguda.

DIUMENGE XVIJ. — Dit die passa a la mar Andrieta Doria ab devuyt galeres venint de la banda de levant, y no volgue tocar en Bar.ª

Galeras.

DIMARS XXVJ. — Dit die aribaren dotze galeras de las de Spanya y venian de la banda de ponent, era capita general dellas el adelantado de Castella, y de aquesta vinguda ha averades dotze galeras novas eran en la drassana, y ne dexa en lo moll dos de vellas.

Galeras de Spanya. Botadura de novas galeras de la Dressana.

DISAPTE XXX. — Dit die per los señors consellers fonch trames Pau Amell verguer a sa Ex.^{ia} pera que fos servit donar lus hora per lo que tenian necessitat de tractar li un negoci E per sa Ex.^{ia} fonch respost que a les quatre horas hi podian

Condempnats a galera, suplica de indult.

anar. — E mes dit die a les quatre horas los señors Consellers acompanyats dels offitials de casa y altre gent anaren pera parlar a sa Ex.ia lo qual trobaren en sa casa y en la instantia del sortidor en la sala ha hont acostuma de estar lo consell criminal E per lo S.or conseller en cap li fonch dit que esta ciutat supplicave a sa Ex.ia fos servit de voler remediar que T. Oliveres T. Jornet y T. Masaguer condempnats a galera per sa Ex.ia per cosas de la diputatio, no volgues executar dita sententia perque se entenia que los embaxadors eran en cort per part de la diputatio ho anirian remediant ab sa mag.t E per dit Ex.m loctinent general fonch respost que lo mateix li havian supplicat los diputats y que ell desijave molt condecendre ab la voluntat axi dels diputats com desta ciutat, y que tenia entes que en Cathalunya les sententias dels condempnats a galera lus corria lo temps del dia de la publicatio de aquella y que no executant se seria de ningun effecte, empero que ell se entretindria fins al ultim per veure y entendre si en lo entretant aribaria alguna altre cosa de sos embaxadors, y que ell desijave molt condecendre en lo que esta ciutat li demane y supplica E per lo señor Conseller en cap li fonch respost que esta ciutat estave molt certa de la voluntat de sa Ex.ia com havien vist fins asi.

AGOST

Solsona, erigida ciutat. Eleccio de Bisbe per aquella diocessis.

DIJOUS IIIJ. — En aquest any sa mag.t ha feta nova electio de bisbat y nova erectio de ciutat de la vila de Solsona, y vuy die present rebe la scedula de nova electio de bisbe de dit bisbat micer Luys Sans cononge de la seu de Barcha.

Leuda, compra daytal dret per la Ciutat.

DIMECRES XVIJ. — Dit die per los señors consellers fonch trames Pau Amell verguer a sa Ex.ia pera demanar li hora per lo que tenian que tractar li algun negosi, lo qual torna de resposta que a les quatre horas y podien anar. — E mes dit die los señors consellers segon ters quart y quint per absentia del S.or conseller en cap lo qual estave malalt, a les quatre horas acompanyats dels offitials de casa y altres personas anaren a parlar a sa Ex.ia lo qual trobaren en sa casa y en la instantia del tarradet de la font en la sala ha hont acostuma de estar lo consell criminal E per lo S.or conseller segon li fonch dit — «Ex.m señor, en

dies passats per part desta ciutat fonch supplicat a V. Ex.^{ia} acercha de la leuda de una portio volia comprar la ciutat, de Nadal Castello notari publich de Barchna possessor de aquella, y entenent que lo balle general per part de sa mag.^{t} volia usar de fadiga se supplica a V. Ex.^{ia} voler fer que dit balle general no usas de fadiga, y apres se es entes per lo mag.^{ch} micer Joan Castello doctor del Real consell a qui V. Ex.^{ia} havia comes dit negosi com ha hu dels jutges del patrimoni Real, que havent tractat V. Ex.^{ia} aquest negosi ab lo consell de patrimoni attes que era empenyorament y no era venda pura. noy havia fadiga, y no havent hi fadiga be podia la ciutat liberament comprar, y tambe ha entes la ciutat que los hereters de la leuda comprant ella aquesta portio, serian contents de vendra lo que resta a la ciutat, y que esta y posas personas que ells tambe ni posarien y la ciutat sera molt contenta de comprar lo que resta ab tal empero ques vullan contentar del que sera just, que no vullan massa excessiu preu» — E per sa Ex.^{ia} fonch respost que ell desijave molt en dar contento ha esta ciutat y que molt be podia ella comprar aquexa portio que li trayan venal de la leuda, que per sa part lus prometia en que lo balle general prestaria son consentiment per part de sa mag.^{t} , y en lo de comprar lo mes avant que ell se folgaria molt la comprassen per levar algunes oppressions segons se entenia feyan als poblats de la present ciutat y als forasters E mes li fonch dit per dit conseller segon, que ja sabia sa Ex.^{ia} que en dies passats era estat supplicat per part desta ciutat que sa Ex.^{ia} fos servit de voler fer mirar los privilegis tenia la mateixa acercha de posar scarceller en los carcers comuns, en absentia o impediment de scarceller ordinari que de present faltava per la absencia de mossen Durall, y que sa Ex.^{ia} ho havia remes al Sor Regent lo qual tenia los privilegis y era estat solicitat per lo sindich de la present ciutat que fos servit queu volgues mirar, y axi se supplica a V. Ex.^{ia} que li sia de merce fer ho mirar a dit Sor Regent pera que esta ciutat no reste frustrada en ninguna cosa Y tambe supplica a V. Ex.^{ia} en quant toca a la persona de mossen Durall scarceller, de fer merce ha esta ciutat de que torne a servir son offici per esser cosa que la ciutat ne rebra particular merce» — E per dit Ex.^{m} señor loctinent general fonch respost que en lo dels privilegis ho faria mirar al Regent pera que esta ciutat no reste frustrada en ninguna cosa en los privilegis que te, perque no desija sino es darli

Scarceller, sobre provisio del carrech.

tot contento y que en lo de Durall enten que nos pot tractar de persona absenta y que ell lo tenia per molt honrat y miraria per sa justitia. — E mes li fonch dit per dit S.[or] conseller segon que ja altre vegada sa Ex.[ia] era estat supplicat per part desta ciutat levar les listas ordinarias se feyan, perque era molt gran dany dels poblats y gent pobre, y que de aqui se seguian molt grans inconvenients y que era contra constitutio feta en corts del any *1585* E per sa Ex.[ia] fonch respost que ell no havia dada licentia com a loctinent general, que ja sabia que no la podia dar per lo que havia feta mirar la constitutio, empero que la licentia (la) havia dada sa mag.[t] , y que havia entes que era dany de molts poblats, empero que ell veuria de quina manera se poria remediar. — E mes li fonch supplicat y dit per dit S.[or] conseller segon que sa Ex.[ia] jas recordaria que en dias passats fonch supplicat no permetes que les causas de Confrarias fossen evocadas a la Regia audientia, com sian cosas que toquen a la ciutat y al bon govern de aquella, y que lo Canceller y Regent la cancellaria no permetessen aquellas se evocassen, y ja que les decretassen y cometessen a algun doctor del Real consell, que sempre que per part de la ciutat fos opposada exceptio, que la tal exceptio agues de esser declarada summariament sens salari, y que vuy ne penjaven dos causas en la Real audientia la una a relatio de micer Guardiola de la confraria dels parayres y altre dels taverners a relatio de micer dez Camps, y axi supplicaven a sa Ex.[ia] ho volgues entendre y remediar E per sa Ex.[ia] fonch respost que dema com entrarian en consell per lo sindich lin fessen donar un memorial.

Llistas ordinarias.

Causas de Confrarias, competencia de jurisdiccio ab la R.[l] Audiencia.

DIMARS XXX. — Dit die estant ajustats los S.[ors] consellers absent lo quint en la instantia del consell de trenta, de part dels señors diputats vingueren ali en dita instantia don Miquel Alentorn comanador del orde y militia de St Joan de Hierusalem, Francesch de Argensola y Francesch Vilana fent los asaber com per ordre del S.[or] loctinent general se havia pres en Cathalunya la persona de Pera de Mur aragones y anaven trahent aquell de Cathalunya per portar lo en Arago E mes lus feyan asaber que dit Pera de Mur era ciuteda de Barchna y que dita extractio era contra constitutions de Cathalunya privilegis de la present ciutat usos y costums del present principat, y perso ha aparagut als señors diputats representar ho a vostres mag.[s] perque se opposen a la deffensa de dit negosi, que los S.[ors] diputats

Captura de un cavaller aragonés: debats sobre sa extradicio.

ja faran lo quels tocara per lur part. — Mes dit die apres dinar a les quatre horas estant ajustats los dits S.^{ors} quatre consellers en la instantia del consell de trenta, vingueren en dita instantia los nobles don Miquel Alentorn cavaler del orde y militia de St Joan de Hierusalem, D. Berenguer Doms cavaler del orde y militia de Calatrava y mossen Galceran de Navell ciuteda, honrat de Barcelona los quals de part dels S.^{ors} diputats digueren a dits señors consellers que los S.^{ors} diputats supplicaven a ses mag.^{cies} que volguessen tenir la correspondentia que sempre estas dos casas han acostumat, y que tenian entes los S.^{ors} diputats que en esta casa haurian trobats alguns exemplars acercha del negosi de Pera de Mur, y perso supplicaven a ses mag.^{cies} per esser cosa tant ardua y contra constitutions queu fessen entendre a sa Ex.^{ia} pera que manas remediar dit cas, que en lo que convindra als S.^{ors} diputats no faltaran. — Mes dit die y poch apres vingueren en dita casa de la ciutat y en la dita instantia de consell de trenta ha hont estaven dits S.^{ors} consellers, mossen Francesch de Argensola cavaler y mossen Galceran de Navell ciuteda honrat de Barchna los quals de part dels señors diputats digueren a dits S.^{ors} consellers de part dels S.^{ors} diputats que fossen servits de voler anar a parlar ab lo S.^{or} loctinent general pera que sia servit voler remediar que Pera de Mur nos tragues de Cathalunya, per que los señors diputats entenian que sas mag.^{cias} eran mes acceptas a sa Ex.^{ia} que no los señors diputats, que en apres los S.^{ors} diputats y anirian E per lo S.^{or} conseller en cap fonch respost ques entretinguessen un poquet que ells tractarian lo fahedor y axi donaren loch, y poch apres foren tornats cridar y entrats en la dita instantia y asentats en los banchs, per lo S.^{or} conseller en cap lus fonch dit que lo negosi si, era pilotejat ali entre ells y que havian determinat de enviar hi dos cavallers a sa Ex.^{ia} y que segons la resposta tornarian, veurian y entendrian lo que se hauria de fer. — E mes dit die y poch apres de part del señors consellers, mossen Pera Ferreres ciuteda honrat de Barchna y mossen Francesch Calsa cavaler anaren en casa de sa Ex.^{ia} lo qual trobaren en la instantia del tarradet de la font E per dit Pera Ferreres li fonch dit — «Ex.^{m} señor: los consellers desta ciutat tenen entes que en los carcers Reals desta ciutat estave pres y capturat la persona de Pera de Mur, y que V. Ex.^{ia} lo hauria manat traure y aportar a Saragosa, y com dites cosas sian contra privilegis conce-

dits per los reys passats de gloriosa memoria a la present Ciutat, constitutions usos y costums del present principat de Cathalunya, Supplican perso a V. Ex.ia dits S.ors consellers que mane se remedie per que dit Pedro de Mur no hisque de Cathalunya» — Y per dit Calsa li fonch refferit lo mateix y que pus ells eran vinguts per oradors supplicaven a sa Ex.ia de part desta ciutat ho mane remediar E per sa Ex.ia fonch respost — «com privilegis te esta ciutat y exemplars, yo desig en tota cosa condecendre en lo que convinga en tot a la voluntat desta ciutat, yo ho manare mirar.» — E mes dit die apres de esser tornats dits mossen Pera Ferreras y mossen Francesch Calsa de casa del S.or virey, dada raho als S.ors consellers de lur part, acompanyats de alguns offitials de casa anaren a la casa de la diputatio y trobaren los S.ors diputats a la instantia del hort, y asentats en lurs cadires per dit mossen Pera Ferreres lus fonch dit de com venian aqui de part dels señors consellers pera fer lus asaber la embaxada havian feta a sa Ex.ia y de com sa Ex.ia lus havia respost que ell procuraria se ves ab brevedad E per lo S.or diputat ecclesiastich fonch respost que agrahian molt als S.ors consellers la bona diligentia y cuydado tenian en dit negosi y que convindria molt que ses mag.cias anassen ab brevetat a sa Ex.ia — E poch apres que foren tornats dits mossen Pera Ferreres y Francesch Calsa, vingueren en casa de la ciutat y en la instantia del consell de trenta hahont estaven ajustats los S.ors consellers, los nobles don Miquel Alentorn cavaller del orde y militia de sanct Joan de Hierusalem, don Berenguer Doms del orde y militia de Calatrava de part dels señors diputats y digueren a dits S.ors consellers que los S.ors diputats supplicaven a ses mag.cias fossen servits de anar ab embaxada a sa Ex.ia y supplicar lo en que sa Ex.ia fos servit de fer parar la persona de Pedro de Mur perque entenian que sas mag.cias eran molt acceptas a sa Ex.ia, perque per ventura aprofiteria molt la lur presentia y embaxada pera dit negosi, y per lo S.or conseller en cap fonch respost que estaven determinats de anar hi y que no estaven sperant sino que fossen acabats de copiar dits privilegis o, exemplars dels quals entenian darne copia a sa Ex.ia — E encontinent fonch trames Pau Amell verguer a sa Ex.ia pera que fos servit donar hora, los quals hi volian anar pera tractar li un negosi. — E tornat que fonch dit Pau Amell entre set y vuyt horas a la tarda los mag.chs señors consellers acompanyats

de molts offitials de casa y ab moltas atxas ensesas per lo que era tart, anaren en casa de sa Ex.ia lo qual trobaren a la instantia a la banda del carrer Ample e sota un doser E per lo S.or conseller en cap li fonch dit — «Ex.m señor, Ja per part desta ciutat es estada feta embaxada a V. Ex.ia acercha de la persona de Pedro de Mur lo qual mana Vostra Ex.ia posar en los carcers Reals de la present ciutat, y apres se ha entes que per orde de V. Ex.ia lan tret de dits carcers y aportat a Saragosa, lo que es contra constitutions de Cathalunya y de privilegis concedits a la present ciutat per los reys passats de bona memoria don Ferrando y del rey en Pera, copia autenctica dels quals se dona a V. Ex.ia, supplica perso esta ciutat a V. Ex.ia mane remediar dit negosi y ab la brevedat possible fasse que dit Pedro de Mur no hisque de Cathalunya perque exint de Cathalunya restaria frustrada esta ciutat en sos privilegis e aquest principat violades ses constitutions» — E per lo Ex.m señor loctinent general fonch respost que ell ho manaria mirar ab tota brevedat E per dit conseller en cap fonch replicat que esta ciutat lo supplicave molt en que fos servit manar en que la persona de Pedro de Mur paras y no fos treta de Cathalunya, perque es cert que si ariba en Arago pasara molt gran perill de sa vida. — E essent tornats dits señors consellers de casa del S.or loctinent general, mossen Pera Ferreres ciuteda honrat de Barchna y mossen Francesch Calsa cavaler de part de sas mag.cias acompanyats de molts offitials de casa y ab atxes ensesas, anaren a la diputatio y trobaren los señors diputats a la instantia a la banda del ort E per dit mossen Calsa fonch reiterada a dits señors diputats la embaxada era estada feta per los S.ors consellers al S.or loctinent general y tambe la resposta que sa Ex.ia havia feta E per lo señor diputat ecclesiastich fonch respost quels agrahian molt lo bon cuydado y solicitud que ses mag.cias tenian en dit negosi y que tindrian per be que los señors consellers tinguessen consell de cent. — E poch apres que foren tornats dits mossen Pera Ferreres y Francesch Calsa de la diputatio en casa de la ciutat vingueren (en dita casa de la ciutat y en la instantia del consell de trenta hahont eran los S.ors consellers) de part dels S.ors diputats Don Miquel Alentorn cavaler del orde y militia de sanct Joan de Hierusalem y Don Grau Alentorn, y digueren a dits señors consellers que los señors diputats lus agrahian molt lo bon cuydado tenian en aquest

negosi de la extractio del present regna de la persona de Pedro de Mur, y que tindrian per be que dema demati se tingues consell de cent y que esta nit se cridas, per que per ventura seria part en que sa Ex.ia donas pressa en fer parar la persona de dit Pedro de Mur. E per lo S.or conseller en Cap fonch respost queu veurien y entendrian lo que mes convindria E anats que sen foren dits ambaxadors determinaren los S.ors consellers que dit mossen Francesch Calsa y mossen Enrich Terre de Picalquers dema demati anassen a sa Ex.ia yl supplicassen de part desta ciutat sia servit de manar parar la persona de Pedro Mur perque nol passen en Arago.

Segueixen dits debats.

DIMECRES XXXJ. — Dit die demati a les set horas de part dels señors consellers, mossen Francesch Calsa cavaller y mossen Enrich Terre de Picalquers anaren a sa Ex.ia y li digueren de part de dits señors consellers quel supplicaven fos servit voler mirar y entendre lo que los consellers li havian supplicat esta nit passada E per dit Ex.m S.or lus fonch respost que ell ho faria mirar y entendre En apres a les deu horas dit mossen Francesch Calsa y mossen Enrich Terre de Picalquers tornaren en casa de sa Ex.ia per la resposta y li digueren si havia fet mirar dit negosi li havian supplicat, e per dit Ex.m señor loctinent general fonch respost que esta nit passada li donaren los papers y que ell los faria mirar. — Mes dit die jura mossen Alexandre Cordelles ciuteda honrat de Bar.a per veguer per lo trienni vinent, qui comensara a correr lo die de carnastoltas prop vinent y fonch desta manera, que essent dit Cordelles en lo porxo de S.t Jaume acompanyat de molts cavalers y ciutedans foren avisats los señors consellers que ja era dit Cordelles en lo porxo de S.t Jaume, y axi partiren de la present casa los S.ors consellers en cap segon ters y quart per esser absent lo quint, y anaren en dit porxo de S.t Jaume y com foren ali fonch feta agraduatio conforme conste en lo libre del scriva de les obres E feta dita agraduatio anaren a la plassa del Rey axi agraduats dalt en la porta qui entra en la sala y en lo repla de la ysglesia de sancta Agata, y ali trobaren mossen Miquel Joan Pons balle de la present ciutat de Bar.a E legit que fonch lo jurament per mossen Francesch Aquiles notari de Bar.a y S.a de la cort del balle, dit Alexandre Cordelles presta jurament en la forma acostumada en poder de dit mossen Miquel Joan Pons balle, lo qual li dona un basto de offitial E prestat dit jurament, per lo R.nt

Veguer, jurament.

micer Paulo Pla canonge de la seu de Barcha y offitial del S.or bisbe asentat en una cadira, li fonch legida sententia de excomunicatio, y apres tornaren dits S.ors veguer y consellers ab la matexa agraduatio anant dit veguer a ma dreta del S.or conseller en cap en casa de la ciutat y en la instantia dēl consell de trenta estant asentats per lur orde, per lo discret mossen Hieronim Antich Canyelles notari de Barchna y S.a del honorable consell fonch legit lo jurament per ell prestador en ma dels S.ors consellers y acabat de legir, dit S.or veguer se agenolla devant del S.or conseller en cap lo qual li prengue lo jurament, he prestat dit jurament dits S.ors veguer y consellers ab la matexa agraduatio anaren a la cort del veguer y ali asentat dit señor veguer en la cadira *pro tribunali* vingueren Luys Andreu misatge y demana a dit S.or veguer li fes justitia per lo que Joan Arus misatge ali present li devia sinchcents ducats, y quel fes pagar E dit Joan Arus respongue que no li devia res E dit S.or veguer provehi quels consentia deu dies a provar E encontinent tornaren tots junts ab la matexa agraduatio en casa de la Ciutat. E mes dit die se tingue consell de cent, e ajustat y congregat dit consell de cent en la instantia de la sala gran, vingueren ali en dit consell los nobles don Miquel Alentorn cavaler del orde y militia de S.t Joan de Hierusalem, don Francesch Agulana en Bar.a populat y lo mag.ch Galceran de Navell ciuteda honrat de Bar.a ab mases alsades, ambaxadors tramesos per los S.ors diputats E per lo dit S.or don Miquel Alentorn fonch dit y exposat als S.ors consellers y savi consell que ja sabien lo que passave y les embaxadas se eran fetas axi a sa Ex.ia com en aquesta casa acercha de la presa de Pedro de Mur, volent traure aquell sa Ex.ia del present principat de Cathalunya, y com estas cosas sien tant prejuditials a les constitutions de Cathalunya y capitols de cort y privilegis de la present ciutat conforme conste en un paper per los S.ors diputats enviat a V.s mag.s y en aquest savi consell, firmat de ma dels acessors de la diputatio y altres doctors en aquella casa agregats, y com de semblants cosas y age exemplars, supplican los S.ors diputats a V.s mag.as y aquest savi consell tingan per be que en ditas cosas ajuden y valegan en aquella casa com be sempre tenen acostumat attes que en asso se fa molt gran agravi en aquest principat. — E tornada que sen fonch dita embaxada fonch determinat per lo consell de cent que los S.ors consellers vagen

Continuan los debats acercha la extradicio de un pres del Principat.

ab embaxada a sa Ex.ia per supplicar lo de part del present consell y desta ciutat sia servit manar parar la extractio del regne de la persona de Pedro de Mur, donant letra a la present ciutat per als offitials qui aporten aquell, pera que nol tragan del regne fins a tant que madurament sa Ex.ia ab tots los consells Reals age vist y entes la justitia que la present ciutat te en supplicar li dites cosas, y a la replica se li supplich sia servit levar de gastos a la present ciutat que per raho de dita causa se li offeririan a fer. — E poch apres fonch trames Pau Amell verguer a sa Ex.ia pera demanar li hora, y anant hi li dona hora y dix que sempre que volguessen y podian anar. — E poc apres que fonch tornat dit Pau Amell partiren de consell de cent los señors consellers primer, segon, ters y quart per esser absent lo quint, acompanyats ab promens de consell de cent y de molts offitials de casa ab atxes ensesas, y anaren en casa de sa Ex.ia lo qual trobaren en la instantia del carrer Ampla E per lo conseller en cap li fonch dit que esta ciutat y lo consell de cent supplicaven a sa Ex.ia que fos servit de manar parar la extractio del present regne de la persona de Pedro de Mur, y que esta ciutat estave molt confiada que li faria tota merce E per lo Ex.m S.or loctinent general fonch respost que ja stas cosas li foren supplicades hayr axi per los diputats com per sas merces, y que los papers que li havian dats jals havia dats al Regent pera quels miras y que ell procuraria ques despedis E per lo señor conseller en cap li fonch replicat que ja sabia que esta ciutat estave prompte y aparellada en servir a sa mag.t y a sa Ex.ia y que perso se supplicava a sa Ex.ia per part desta ciutat y del consell de cent que fos servit de levar de gastos ha esta ciutat, y per sa Ex.ia fonch respost que ninguna persona li aportave aventatge en voler servir ha sta ciutat, y axi fonch tornada la resposta per dits S.ors consellers al consell de cent lo qual estave ajustat.

SETEMBRE

Segueixen los debats *ut supra.*

DIVENDRES IJ. — Dit die de part dels S.ors consellers anaren mossen Francesch Calsa cavaller y mossen Enrich Terre ciuteda honrat de Barchna en casa de sa Ex.ia, lo qual trobaren

en la segona instantia de la banda del carrer E per lo dit mossen Calsa li fonch dit que los señors consellers desijaven saber si sa Ex.ia hauria fetas algunas diligentias acercha de Pedro de Mur perque no hisques de Cathalunya, y si sera recordat sa Ex.ia lo que tantes vegades per part desta ciutat li era stat supplicat E per sa Ex.ia fonch respost mostrant que tenia contento del que la ciutat li supplicave — «pues no me tengo jo de recordar de les cosas desta Ciudad, no las tengo jo en oblido sino que me acuerdo dello como lo meresse» — y replicant li lo S.or Terre vehent que lo S.or Calsa havia dexat de dir a sa Ex.ia que sino se eran fetas les diligentias que fos servit de fer las, li replica dient que los S.ors consellers desijaven entendre que sino se eran fetas las diligentias lo supplicaven a sa Ex.ia manas ferlas ab diligentia, a la cual replica sa Ex.ia y ab la matexa affabilitat respongue — «yo procurare en aser lo que conviene.»

DISAPTE IIJ. — Dit die per los S.ors consellers fonch trames Pau Amell verguer a sa Ex.ia pera demanar li hora per lo que tenien de tractarli un negosi, lo qual tornat dix que a les tres horas porián anar. — Mes dit die a les tres horas los señors consellers segon, ters, quart y quint per estar de mala gana lo S.or conseller en cap, acompanyats de algunas personas de la vuytena de la leuda y de molts offitials de casa, anaren en casa de sa Ex.ia lo qual trobaren en la instantia de la font y en la sala hahont acostuma de estar lo consell criminal E per lo S.or conseller segon li fonch dit — «Ex.m señor: en dias passats fonch supplicat a V. Ex.ia acercha de una portio de la leuda volia comprar esta ciutat de Nadal Castello notari de Bar.a y estant ja fet lo tracte y parlat per mi mateix ab altres personas ab lo balle general per entendre la cortesia faria del luysme, fonch respost per dit balle general que se li aportas lo acte en la ballia que ell ho volia tractar ab los acessors del consistori y axi li fonch aportat dit acte per lo sindich de la ciutat al dit balle general, pera quell fermas Estant axi ab aquest tracte se es seguit que lo capitol de la seu ha comprat de don Francischo de Erill lo dret quey tenia, y han girades les set milia lliures al dit Nadal Castello, lo que par haver ho fet per voler fer tiro a la ciutat E com Ex.m señor, vuy la ciutat estiga determinada en voler comprar tota aquesta leuda per abolir totalment un dret tant odios a la ciutat y forasters, per lo que la ciutat te privilegis que sempre y quant y age cosas que sian utilosas a la mateixa

Leuda, compra de aquest dret per la Ciutat.

posant y personas queu estiman, la ciutat so pot pendre pagant lo just preu, y estant tant confiada esta ciutat que anant guiat aquest negosi per ma de V. Ex.ia tindra bon succes, supplica perso a V. Ex.ia tinga per be de voler intercedir ab sa mag.t de que ab lo luysme se age benignament ab ella — « E per dit Ex.m señor fonch respost que de veras li pesa molt de que aquesta part que la ciutat comprave de Nadal Castello per les set milia lliures no age tingut bon succes, perque era gran commoditat de la ciutat comprar la poch a poch, y que entenia molt be aquest dret de la leuda esser molt odios a la ciutat, y que fessen mirar los privilegis que tenian per lurs advocats y altres sils paraxia que en lo que tocaria a sa mag.t per lo del luysme ell per sa part intercediria pera que sa mag.t se agues benignament ab la ciutat, encara quey interposas la auctoritat de son carrech, y que ell desijave molt en que la ciutat la agues y que per sa part intercediria y ajudaria en tot lo que poria. — E mes fonch dit per dit Ex.m señor loctinent general — « Estos dias passats me digueren que jo fes se levassen les listes per lo que era gran dany dels poblats en esta ciutat, es ab privilegi de sa mag.t per los monastirs de les monjas de Montission y dels frares de S.t Fran.co de Paulo, empero ha sels de dar temps perque dins pochs mesos acaben.» — E mes per dit Ex.m señor loctinent general fonch dit — «Per part desta ciutat me fonch dit que lo scarceller dels carcers comuns de la present ciutat estave absent y que los carcers estaven vuy sens scarceller, y que perso ne pogues traure altre, ja la ciutat ha fet son offici empero jo so content en que lo scarceller ni pose altri en son nom encara que estiga absent.» — Mes digue dit Ex.m señor loctinent general que en lo que li era estat dit per part desta ciutat acercha dels salaris que los Jutges de la audientia se feyan pagar com les confrarias evocaven alguna causa a la real audientia opposantse exceptio que nos pot evocar, del que exigian salari, que ja lo Canceller y Regent estaven avisats no evocassen ni decretassen semblants causes, y que en lo dels salaris ques miras los privilegis pretenia tenir la ciutat acercha de axo.

Llistas.

Scarceller, subrogacio.

Causas de Confrarias, competencia de jurisdiccio ab la R.l Audiencia.

Galeras.

DILUNS V. — Dit die aribaren de la banda de levant vuyt galeres de Scicilia de les quals era capita general Don Pedro de Leyva.

DISAPTE X. — Dit die a las nou horas vingueren en Casa de la Ciutat don Miquel Alentorn del orde y militia de sanct

Joan de Hierusalem y don Berenguer Doms del orde y militia de Calatrava de part dels S.ors diputats, y estant congregats los S.ors consellers en la instantia del consell de trenta digueren com venian de part dels S.ors diputats per fer lus asaber com los S.ors diputats tenian rebuda letra del sindich del general de Leyda y quels havia scrit de com lo commissari qui aportave la persona de Pedro de Mur havia lliurat aquell al capita de cavals lleugers del regne de Arago, y axi supplicaven a ses mag.cias fossen servits de donar ne raho a consell de cent y fer tot so y quant convindra per la bona directio de dit negosi, que los S.ors diputats farien lo mateix. Segueixen los debats sobre la extradicio de un pres de Cathalunya.

DIUMENGE XJ. — Dit die los señors Inquisidors feren acte en lo monastir de sancta Catherina, y en dit acte foren presents don Bernardino de Cardines duch de Mecheda loctinent y capita general en lo principat de Cathalunya y comptats de Rosello y Cerdanya y la Señora duquesa muller sua, y tragueren a penitentia dotze personas so es onze homens y una dona, y dels ni ague quatre de reconsiliats, dos asotats per dos mullers y condempnats a galera y hu condempnat a servir un any al monastir de nostra señora de Monserrat, y la dona fonch condempnada a desterro y los altres foren condempnats a servir en galera per soldats. Inquisicio: acte de fe.

DILUNS XIJ. — Dit die de part dels señors consellers anaren mossen Galceran Cahors y dez Soler cavaller y mossen Joachim Setanti ciuteda honrat de Barchna a sa Ex.ia lo qual trobaren en sa casa, y li digueren com anaven ali de part dels S.ors consellers pera saber la resposta si havia fets mirar los papers li havian donats acercha del negosi de la extraccio del present principat de la persona de Pedro de Mur, perque tenian obligatio de juntar lo consell de cent y donar raho en aquell del que passave E per sa Ex.ia fonch respost que ell havia fets mirar los papers li havian dats per lo Regent y doctors del consell, y que havian resolt que dits papers eran indifferent cars de la de Pedro de Mur, per esser de natio estranya. Continua lo negoci de la extradicio de un pres.

DIVENDRES XXIIJ. — S.ta Tecla. — Dit die vingue en casa del S.or conseller en cap per esser die de festa, mossen Gabriel Olzina secretari de sa Ex.ia, y li digue com sa Ex.ia lus tenia de explicar alguna cosa y axi que anassen en sa casa. — E mes dit die a les honze horas los señors consellers partint de casa del señor conseller en cap acompanyats de alguns offitials de casa Avis de armada turquesca: prevencions.

y altres personas anaren en casa de sa Ex.ia, lo qual trobaren en la instantia del tarradet de la font y en la instantia ha hont acostuma de estar lo consell criminal E per sa Ex.ia lus fonch dit de com esta matinada havia rebut avis del governador de Malorcha lo qual governave aquell Regne per mort del Virey, de com havia aribat ali un galio lo qual havia aportada nova y tambe dit governador ne tenia letra de un mercader malorqui qui estave en Scicilia, com a vuytanta lleugas de Missina se havian vistas cent y cinch galeres y molts altros vexells de turchs, y axi que procurassen en que la ciutat estigues provehida de monitions y altres cosas de vituales com be te acostumat esta ciutat, y que ja que aquest estiu no se havian fetas guardas per estar la mar quieta y segura, que ara procurassen ab diligentia se fessen guardas com be tenen acostumat abans que no se entras en lo yvern, y que si vuy mateix podian comensar ho tindria a be perque tenia per cert que dins pochs dies tindrian nova certa del que seria E per lo S.or conseller en cap li fonch respost que esta ciutat besave les mans a sa Ex.ia del bon cuydado tenia della, y que encara que aquesta ciutat tingues avis per via de Malorcha del que sa Ex.ia lus havia dit y que esta ciutat faria tot lo que poria y convindria axi en fer les guardes com en altres cosas convenients pera dit effecte, y que en tot lo que convindria per la bona directio de dit negosi supplicaven a sa Ex.ia com be tenia acostumat de donar tot favor y ajuda en esta ciutat E per sa Ex.ia fonch respost queu faria com veurian per la obra perque ell desijave molt en tot condecendre a la voluntat desta ciutat. — E mes per sa Ex.ia lus fonch dit que ja ell lus havia fet dir que los papers y privilegis que tindrian acercha del agravi pretenian del home se era tret de Cathalunya y portat en Arago, quels fessen mirar per sos advocats y quels hi fessen donar, perque ell desijave molt si agravi hi havia desagraviar esta ciutat y queu faria manar mirar ab brevedad E per dit S.or conseller en cap li fonch respost que molt confiada estave esta ciutat que en tot lo que li convindria y estaria agraviada sa Ex.ia la desagraviaria Y que tambe esta ciutat lo supplicave fos servit manar que en la exactio dels drets no fos molestada per la audientia, perque si la ciutat no podia cobrar lo que li toca de sos drets no poria sustentarse de ninguna manera ans be seria forsat tancar la porta E per sa Ex.ia fonch respost que ja ell tenia manat als presidents que no co-

Sobre lo negoci de la extradicio de un pres.

Drets.

metessen les causas de la ciutat quels paraxeria no se aguessen de admetre, y que en lo dels salaris jau havia tractat ab lo Canceller y Regent. — E mes per sa Ex.[ia] lus fonch dit que ell volia esser medianer entre la ciutat y los de la leuda, y que los ecclesiastichs ja havian dit que ells nomenarian persona per lur part y que procuraria de fer parlar als cavallers qui tambe y tenian portions E per lo conseller en cap fonch respost que besaven les mans de sa Ex.[ia] y que la ciutat estave confiada que per ma de sa Ex.[ia] lo negoci tindria bon succes. — Dit die en la nit ariba correu de Missina lo qual anave al rey portant nova com la armada turquesca se era descuberta a cap de Yjols qui esta molt cercha de Missina.

Leuda.

Nova de la armada turquesca.

DISAPTE XXIIIJ. — Dit die despres dinar lo S.[or] Galceran Cahors y dez Soler donzell en Bar.[a] domiciliat y mossen Enrich Terre ciuteda honrat de Barchna per los S.[ors] consellers foren enviats a sa Ex.[ia] ab embaxada, y li digueren que noy pensaven tornar sobre aquest particular del negosi de Pedro de Mur pus vehian que ab la hostentio dels privilegis no havian pogut acabar que dit Pedro de Mur no fos extret de Cathalunya ni paras lo commissari quil portave sens tenir altre consulta, pero vist la merce que sa Ex.[ia] ha offert lo die de divendres proppassat ha aparagut als consellers enviar a V. Ex.[ia] per besar li les mans per la merce y offerta lus ha feta y diuen que ells han tornat a reveure lo que a V. Ex.[ia] mostraren y digueren no sols ab los advocats de la casa pero ab altres molt graves los quals han aconsellat y fermat que ab lo que li tenian amostrat a sa Ex.[ia] y ab lo que de paraula se li ha dit conste de la justa pretentio de la present ciutat E lo dit S.[or] loctinent general respongue «si tenian otras cosas que mostrar le que de buena gana les veria, porque lo que li havian mostrado parte desta ciudad y haun de los diputados que ja lo tenia visto» — Y replicant li digueren que no tenian orde de dir a sa Ex.[ia] mes del que estave dit, encara que quant se li envia altre embaxada de part desta ciutat que sa Ex.[ia] digue «que los del consejo havian determinado que lo que li havian amostrado no comprehendia los foresteres sino los naturales» Y digueren li que jay havia privilegis y constitutions que particularment nos podien traure los forasters de Cathalunya Y axi li digueren mes que en lo *recognoverunt proceres* se veya molt particularment ultra dels exemplars del Rey en Pera y del Rey don Ferrando y lo exem-

Segueixen los debats de la extradicio de un pres.

plar de don Joan de Beamont y lo postrer de Guillem Stas flamench E per lo Ex.m loctinent general fonch respost «que no sabia que la ciudad hoviesse etcho parte en ello, y tenia entendido en otro se sacho don Hieronimo Poll de la ciudad de Lerida, y que si tenian mas que mostrar le ell lo mandaria ver.»

Idem. DIMARS XXVIJ. — En aquest die se tingue consell de cent sobre lo negosi del dit Pedro de Mur, lo qual ajustat determina Que los señors consellers encontinent convocat lo present consell com esta, vajen a sa Ex.ia supplicarlo que attes les grans occupations que sa mag.t del Rey nostro señor al present te axi de cosas tocants a guerra com altres, sia servit remediar assi axi lo dit agravi de la extractio de Pedro de Mur com tambe lo que se ha de fer en dit negosi, y altres per avant pot causar la declaratio acercha aso feta en lo Real consell, y que no permeta que en un temps tant trebalat se age de acudir per aso a sa mag.t pus sa Ex.ia ho pot assi remediar E per executio de la dita dezliberatio los mag.chs señors consellers enviaren a Pau Amell a sa Ex.ia pera suplicarlo fos servit volerlus donar hora per explicar li la dita embaxada E tornat lo dit Pau Amell dix de com era estat en casa de dit S.or loctinent general y li havian dit de com no era en casa, y demanant ha hont trobaria aquell li havian dit que era anat fins a Monjuhich E poch apres dits mag.chs señors consellers tornaren a manar al dit Amell tornas en casa del dit S.or loctinent pera demanar li hora E tornat dit Pau Amell dix com dit S.or loctinent li havia dit estave prompte en hoyr dits S.ors consellers sempre que vullan anar en sa casa E encontinent dits mag.chs S.ors consellers acompanyats de alguns offitials de la present casa he altres, anaren en casa de dit S.or loctinent E li explicaren dita embaxada.

OCTUBRE

Tempestat. —Naufragi. DISAPTE I. — Dit die per molt gran tempestat de levant stant sobre del ferro (1) en la platja una nau cathalana de quatre milia salmes, dita la nau den Serra, dona al traves en lo arenal mes enla de la bocha del Estany de port prop la torra den Alfonso, ys negaren segons se entengue quoranta personas.

---

(1) Anclada?

DILUNS IIJ. — Dit die se tingue consell de cent.

DIUMENGE XXIIJ. — Dit die a la matinada fonch tant gran tormenta de vent de migiorn, que una nau que estave surgida en la platja se pensa perdre, y fonch forsat haver de tallar labre. Tormenta.

NOHEMBRE

DIMECRES IJ. — Dit die apres dinar parti mossen Joan Sala sindich de la present ciutat pera la cort de sa mag.[t], en virtut de dezliberatio feta en Consell de cent celebrat ..... (1). Partida del Sindich pera la Cort.

DILUNS VIJ. — Dit die de part dels señors consellers ana lo discret en Miquel Joseph Cellers sotssindich de la present ciutat a la ballia general, ha hont troba don Joan Ycard balle general y li digue de part dels S.[ors] consellers perque havia pres Anthoni Carreres sotadministrador de la present ciutat, e per lo balle general li fonch respost que alli en la ballia tenia una enquesta y que ali ho sabrian. — Dit die tingueren consell de cent y per esser tart porrogaren aquell per al die de dema. Captura de un Sota-administrador per lo Balle gral.

DIMARS VIIJ. — Dit die se tingue consell de cent y estant ajustat dit consell de cent, los S.[ors] consellers acompanyats de promens y de alguns offitials de casa y altra gent anaren en casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en la instantia del tarradet de la font y en la sala ha hont acostuma de estar lo consell criminal, e per lo S.[or] conseller en cap li fonch dit — «Ex.[m] señor, estos dies passats per Anthoni Carreres administrador de les plasses se es seguit que tenint informatio de moltas personas que en los molins Reals y altres los arrendadors feyan pagar un real y dos reals y tres sous per quortera de molta, essent contra ordinations de la present ciutat, ha volguda fer pagar la pena a dalgu de dits moliners y per adesso lo posa en la preso, es se seguit en apres que lo balle general sens poder ho fer ni tenir jurisdiccio alguna ha pres la persona de dit Anthoni Carreres sotaadministrador, y posat en la preso, essent ell dit Carreres offitial Real que encara ques traga de bossa se presenta la terna a V. Ex.[ia] y V. Ex.[ia] pren lo que vol Esta junt lo consell de cent y esta determinat que nosaltres vinguessem donar ne raho

Idem. Molturas: creximent de preu.

(1) Lo dilluns 3 de Octubre.

a V. Ex.ia supplicant lo que li sia de merce voler remediar tant notable dany com reb esta ciutat y los poblats della per fer lus semblants extortions en fer lus pagar excessiu salari de les molturas, y esta ciutat esta molt confiada en que V. Ex.ia ho manara remediar ab brevedat y per en aso se donen a V. Ex.ia copia dels privilegis y ordinations de aquella casa» — E per sa Ex.ia fonch respost que ell desijave molt en que la ciutat no fos agraviada en cosa alguna per los offitials reals y que axi loy tenia manat sa Mag.t , y que ab brevedad ell manaria mirar los papers, y si alguns dels arrendadors estaven en la preso, y fonch respost per lo S.or conseller en cap que noy estave sino un moliner y dit Carreres E per lo señor conseller ters fonch dit — «Ex.m señor, en lany *1568* fonch altre questio de que volien muntar les molturas y per en asso demana lo balle general acistentia de offitial real, y les hores lo loctinent general no lay volgue dar, y vuy lo balle general sens mes ha executat, occupant se sens tenir jurisdiccio les preheminentias y regalias reals E per dit Ex.m señor loctinent general fonch respost que no era raho que ningu se occupas les regalias reals y que ell con la brevedat possible ho manaria mirar.

Extradicio de un cavaller cathala, de Arago.

DIMECRES VIIIJ. — En aquest die vingueren en la present casa lo noble don Grau Alentorn Francesch de Argensola y Luys Gualbes cavallers de part del bras militar, pregant als mag.chs consellers y fent los asaber de com en Saragossa havian presa la persona de Phelip de Sorribes cavaler cathala y aquell portarien pres a la present ciutat, trahent aquell de dit regne ab motiu que pus los de Cathalunya donaven y liuraven personas delinquents en Arago, que perso donarian la persona de dit Phelip de Sorribes E que convindria que constas com la liuransa de Pedro de Mur, aragones feta a dit regne pochs dies fa, era estada feta contradient hi esta ciutat E per lo S.or conseller en Cap fonch respost dient que aquesta ciutat faria tot allo que convindria a la bona administratio de la justitia.

Notaris: examen.

DILUNS XIIIJ. — En aquest die fou lo examen dels notaris publichs de Barchna, y foren Steve Vilalta y Joan Antich Torrent.

DIVENDRES XXV. — S.ta Catherina. — Dit die se tingue consell de cent.

Concellers y Obrers: extraccio.

DIMECRES XXX. — Dit die se tingue consell de cent lo qual congregat y ajustat en la sala gran de casa de la ciutat se

feu extraccio de consellers y obres per lo any vinent, y foren extrets los seguents

Primo lo mag.^{ch} Joan de Gualba cavaler conseller en Cap
Lo mag.^{ch} micer Francesch Bonet conseller segon
Lo Sor Joan Dusay ciuteda honrat de Bar.^{a} conseller ters
Mossen Miquel Onyos mercader conseller quart
y Francesch Magrinya paller conseller quint.

Obres

Mossen Pera Ferreras ciuteda honrat de Bar.^{a}
Mossen Onoffre Climent Talavera mercader.

DECEMBRE

Concellers: jurament. Visita dels nous Concellers al Virey.

DIJOUS I. — Dit die juraren los señors consellers en la forma acostumada. — Mes dit die apres de haver jurat dits señors consellers, anaren a visitar a sa Ex.^{ia} lo qual trobaren en sa casa y en la instantia a la banda del carrer Ample, y per lo conseller en cap li fonch offerta esta ciutat com se acostuma.

Visita de dits S.^{ors} al R.^{m} Bisbe.

DIVENDRES IJ. — Dit die anaren dits S.^{ors} consellers a visitar lo S.^{or} bisbe.

Juraments.

DIMARS XIIJ. — Festa de Sta Lutia. — Dit die conforme la dispositio dels privilegis y ordinations de la present ciutat pratica y consuetut de aquella, se tingue consell de cent Jurats y ajustats y congregats en la gran sala de les casas del honorable Consell en la forma acostumada, foren prestats los juraments devall scrits, so es primerament ans de fer propositio alguna, legit lo jurament dels mag.^{chs} consellers juraren los mag.^{chs} consellers sobre lo libre vert en mans del mag.^{ch} mossen Alexandre Cordelles regint la vegaria de Barcelona lo qual seya al costat del mag.^{ch} conseller en cap E inmediadament jura dit mag.^{ch} señor Alexandre Cordelles en ma y poder del mag.^{ch} señor don Joan de Gualbes donzell conseller en cap, sobre lo dit libre vert legit primer lo jurament de aquell E inmediadament mossen Pera Pedrola regint la sotsvegaria lo qual seya al cap del banch hont acostuma de seura lo honorable clavari, y acabats de pres-

tar dits juraments per dits offitials, hisqueren fora y fora que foran de dit consell, ans de fer dits señors consellers propositio alguna fonch per lo scriva de dit consell lo jurament del consell de cent qui comensa «Jura quiscu &» E legit aquell jura quiscu de cent Jurats en ma y poder dels dos ajudants de la scrivania major E apres legit lo altre jurament qui comensa «en nom de Deu &» jura lo dit S.or Joan de Gualbes conseller en cap en ma y poder del mag.ch mossen Galceran Cahors y dez Soler com mes antich, lo qual seya primer en lo dit consell, e los restants consellers juraren en ma y poder de dit conseller en cap sobre lo dit libre vert E apres jura lo mag.ch mossen Monserrat Montalt clavari de dita ciutat, lo qual presta jurament y homenatge en ma y poder del dit mag.ch conseller en cap E apres inmediadament juraren los mag.chs micer Miquel Sarrovira micer Hieronim Guialmar micer Jaume Pineda y micer Jaume Dalmau advocats ordinaris y extraordinaris de dita ciutat y Joseph Cellers sotssindich, y acabats de prestar dits juraments feta la propositio per lo dit conseller en cap en virtut del privilegi del regiment del catholich rey don Ferrando, se feu extraccio de terna de mostasaff, y apres de administrador de les plasses, sota administrador, regonexedor de monedas, pesadors de mostasaff any vinent, de les bosses per asso dedicades E de la bossa de mostasaff fonch primer extret un redoli y en aquell trobat scrit lo nom de Onoffre Bruguera militar y doctor en medecina y en lo segon lo nom de Miquel Angell Salavert, lo qual per esser debitor a la ciutat fonch fet inhabill, y en lloch seu extret altre redoli y fonch trobat scrit lo nom de Bernat Romeu, y extret altre redoli fonch trobat lo nom de Phederich Pol scrit, y axi foren presentats en terna de mostasaff dits noms Onoffre Bruguera Bernat Romeu y Federich Pol Y per sa Ex.ia fonch pres y anomenat dit Onoffre Bruguera. — E apres procehint a la extraccio de administrador de les plasses per lany vinent, foren extrets tres redolins y en lo primer fonch trobat scrit lo nom de micer Hieronim Sanct Just fill de Enrich, y en lo segon lo nom de mossen Miquel Joan Pons lo qual per esser balle de la present ciutat no pogue, y en loch del fonch extret altre redoli y en ell trobat lo nom de Jaume Aguilar, axi que foren la parella E per sa Ex.ia fonch anomenat dit micer Hieronim Sanct Just. — E proseguint la extraccio per sota administrador de les plasses fonch extret un redoli y en ell trobaren

Mostasaff, Administradors de plassas, Regonexedor de monedas, Procurador de las Baronias, y Pesadors: extraccio.

scrit lo nom de Grau Fina fuster E de la bossa de conseller segon per regonexedor de monedas, fonch extret un redoli y en ell fonch trobat scrit lo nom de Francesch de Argensola E de la bossa de conseller quart per regonexedor de les monedas per lo estament mercantivol, fonch extret Pera Ferran fill de Salvador E de la bossa de consell per procurador de les baronias per lo bienni seguent fonch extret dit Onoffre Bruguera doctor en medecina E de la bossa de pesador de mostasaff per lo any vinent, foren extrets quatre redolins en los quals foren trobats scrits (los noms) de Antich Deu manobre de mestre de cases, de Pau Voltor parayre, de Melchior Esteve pages y de Jaume Esteve.

Mostasaff: jurament y possessio.

DIVENDRES XVJ. — Lo mag.[ch] mossen Onoffre Bruguera cavaller y en arts y medecina doctor, mostasaff elet per sa Ex.[ia] per lo any present de la present Ciutat, presta ab la forma acostumada lo jurament acostumat prestar en poder del mag.[ch] Joan de Gualbes conseller en cap lo any present. — Dit die los mag.[chs] consellers mossen Joan de Gualbes micer Francesch Bonet mossen Joan Dusay mossen Miquel Onyos y mossen Francesch Magrinya e lo dit mossen Onoffre Bruguera mostasaff elet per sa Ex.[ia] per lo corrent any de la terna ha ell presentada, cercha de les onze horas ans de migdie ab la forma acostumada acompanyats de molta gent com es acostumat, graduats anaren a la cort del mag.[ch] balle de Barcelona y asentat lo mag.[ch] balle qui es mossen Miquel Joan Pons en la cadira de la sua cort y apres los dits mag.[chs] señors consellers y altres cavallers y ciutedans y altres personas de honor en los banchs alli parats com es acostumat, dit mossen Onoffre Bruguera presta la cautio y seguretat acostumada y sagrament y homanatge en poder de dit mag.[ch] balle, y apres sen tornaren en casa de la ciutat dits mag.[chs] consellers y mostasaff, y lo dit mag.[ch] balle romangue en sa cort y apres lo dit mostasaff acompanyat de molta gent axi cavallers com altra gent de honor a cavall feren la passada acostumada.

M.D.LXXXXV

DIUMENGE XXV. — Festa de Nadal.

Novas de peste en Mila.
Vinguda del nebot de sa Sanctedat.

DIVENDRES XXX. — En aquest die entenent los mag.[chs] consellers que en Mila y en lochs circhunvehins hi havia algun moviment de mal contigios de pesta, y que de aquellas parts venian algunas galeras, pera provehir al que toca al bon govern y bona administratio y al dany que dites galeres desembarcant

la gent que en ellas venia si aguessen tocat en aquellas parts ha hont es lo mal contigios de pesta porian causar en aquesta ciutat, se ajuntaren a les nou hores de mati ho cercha tots los sinch consellers so es lo S.or Joan de Gualbes micer Francesch Bonet mossen Joan Dusay mossen Miquel Onyos mossen Francesch Magrinya juntament ab los mag.ch mossen Enrich Terre de Picalquers mossen Federich Pol mossen Pau Jorda mossen Salvador Jucla y mestre Pau Casadeval sastre y T. Mas bayner de la vuytena del morbo, y tots junts en lo baluart de Migiorn entenent que les galeres venian y se acostaven, determinaren de enviar una embaxada a sa Ex.ia per la qual anaren los mag.chs Enrich Terre de Picalquers y lo S.or Miquel Doms menor dient que com los consellers de aquesta ciutat agen entes que en Mila y en lochs circunvehins y havia agut algun moviment del mal contigios de la pesta, y per hores se aguardaven les quatre galeres del papa en les quals venia lo S.or Francischo Aldobrandini nebot de sa sanctedat vicari general de la ysglesia y general de la cavalleria del castell S.t Angell y que venian de aquelles parts, que perso supplicaven a sa Ex.ia per lo gran dany que porian causar en aquesta ciutat y als poblats en ella y a tot lo present principat, fos servit manar dar orde en que se detinguessen dites galeres alt a mar fins a tant que ells aguessen feta la deguda diligentia y informatio de la certitut del que estaven informats, la qual estaven fent tots junts ab los de la vuytena congregats en dit loch, y certifficats avisarien a sa Ex.a de tot E feta dita embaxada refferiren que sa Ex.ia respongue: «que ell no estave al cabo que passasse dessa manera, por que ell tenia en su casa un cavallero principal de Millan y que no lo hauria entendido dessa manera, y que ell veria todo lo que se habria de hazer en beneficio desta ciutad» Y tornats de dita embaxada encontinent veren ja les galeres que se acostaven prop y que se anaven acostant, determinaren dits mag.chs consellers y los dits de la vuytena per provehir a la indempnitat de aquesta ciutat per lo dany ques poria seguir, de fer altre embaxada per la qual anaren a sa Ex.ia dit Enrich Terre de Picalquers y Jaume Alos Colom pera dir y nottifficar a sa Ex.ia dos capitols contenguts en dos copias de dos letras que havian aportadas a dits consellers y vuytena, la una Jaume Marti mercader desta ciutat la qual havia rebut de son fill qui esta en Mila y laltra Joan Negroto genoves, ab les quals donaven avis de la

mala salut de Mila y dels circunvehins del mal contigios de pesta, supplicant lo que pus per dites letras constava de la mala salut de Mila y circunvehins, fos servit manar que dites galeres se detinguessen alta mar fins a tant fos vist lo que convindria haver se de fer, y que per dit effecte dits consellers y vuytena estaven junts al dit baluart de Migiorn y estarien fins a tant fos fet lo que convindria, y que de tot se daria raho a sa Ex.ia Y anats dits embaxadors y refferida dita embaxada a sa Ex.ia, respongue — «que ell deseava al bien y salut desta ciutat como tenia obligation, empero que ell entendia que dichas galeras no havian tocado ni trahian cosas algunas de Milan y que paressia que siendo asi como ell estava certifficado no havia de que temer, y en esse particular por lo que havia visto en aquellas copias, que ell recibiria contento hiziessen la diligentia conveniente y que le diezen razon de lo que sabrian, que ell aiudaria en todo lo que fuere necessario por su parte» — Y en lo que entretant les galeres se acostaven al moll, encontinent determinaren de fer altre embaxada a sa Ex.ia per los matexos Enrich Terre y Alos Colom dient que supplicaven lo mateix a sa Ex.ia que en la ultima embaxada li havian supplicat, y anant per fer dita embaxada trobaren que sa Ex.ia venia envers mar ab una carrossa pera rebre lo nebot de sa sanctedat, y supplicant li lo mateix dits embaxadors, refferiren que sa Ex.ia respongue — «que ell estava assanehado, y que no se traheria consigo sino el nebod de su sanctidad y siete ho otcho cavalleros, y que en lo demas que ell aria lo que tenia obligation» — Y rebuda dita resposta desliberaren dits consellers y vuytena de enviar altre embaxada al nebot de sa sanctedad, per executio de la qual anaren lo S.or Galceran Cahors y dez Soler cavaler y lo S.or Joan Miquel Bastida ciuteda honrat de Barcelona los quals ab una barcha anaren y entraren dins la galera hont era lo dit nebot de sa sanctedat, dient que los mag.chs señors consellers los enviaven ali per supplicar a sa Ex.ia quels fes merce de dir los que entenia y sabia de la salut de Mila y dels circunvehins de aquella, perso que ells havian entes ab copia de les letras dalt mencionades hi havia agut algun moviment, y ell los respongue Que lo mateix havia entes que ses Merses li havian refferit de dites letras de mossen Marti y Negroto, y apres lo supplicaren que fos servit que manas que ningu desembarchas fins a tant que ells aguessen tornat resposta de sa embaxada als mag.chs con-

sellers, y en aquest instant lo virey fonch aribat al moll y dit nebot de sa sanctedat desambarcha y sen ana ab lo virey a palatio y desambarcha molta gent, y axi dits consellers y vuytena vist que havia desambarchada tanta gent, perque aquella no entras fins a tant se agues feta mes discutio y lo que se havia de fer, manaren tancar lo portal de Mar y encontinent enviaren altre embaxada al general de dites galeres per la qual anaren mossen Phederich Pol y mossen Pau Jorda per pendra informatio del dit general, y que migensant jurament certifficas si les galeres que aportave havian tocat en Mila ni en part hont se tingues sospitio de pesta y si en aquelles tenian alguns passatgers y robes, o, mercaderies de dites parts hont se tenia dita sospitio de pesta, y feta per dits embaxadors dita embaxada refferiren al dit general lo quels era estat manat, y dit general ab jurament advera que no havian tocat en dites parts ni tantpoch portaven robas ni mercaderias de dites parts Y axi dits mag.chs consellers y vuytena hoyda dita relatio, provehiren y manaren que fos ubert lo portal y que dexassen entrar los passatgers y robes de aquells

M . D . LXXXXV

JANER

DIUMENGE I. — En aquest die los mag.^{chs} consellers quiscu de persí acompanyats de molta gent, se ajustaren en la plassa de sanct Jaume cercha les dos horas despres mig die per la cavalcada se fa sèmblant die per los mag.^{chs} consellers pera fer la passada acostumada, y per fer lo temps plujos no acudiren moltas de les personas principals convidades, y volent fer la agraduatio ab les personas que alli se trobaven vingue una gran pluja la qual dura molt, y axi se determina que se porrogas fer la dita cavalcada y pasada per altre die.

Ninou, proroga de la cavalcada ab motiu de pluja.

DISAPTE VIJ. — Aquest die se feu crida publica per los lochs acostumats de la present ciutat ab so de trompetas per los mag.^{chs} consellers y vuytena del morbo, prohibint que ningu vingues de les parts de Mila ni dels circunvehins hont se te nova quey ha moviment de pesta, no gosen ni presumeschan entrar en la present ciutat ni territori de aquella ni tantpoch entren robes ni mercaderies ni reben letres sots les penas en dites cridas contengudes.

Novas de peste en Mila, prevencions.

DIUMENGE VIIJ. — En aquest die arriba Benet Fort correu de la ciutat de la cort, de aportar la nova de la extraccio dels mag.^{chs} consellers a sa mag.^{t}

Correu a la Cort, retorn.

DIMARS XVIJ. — St Anthoni. — Dit die conforme la dispositio dels privilegis y ordinations de la present ciutat pratiga y consuetut de aquella se tingue consell de cent Jurats, y ajustats y congregats en la gran sala de les cases del honorable

consell en la forma acostumada en virtut de les ordinations del nou redres publicades a XXVIIIJ de Juliol M.D.LIIJ, se feren les relations acostumades de fer y extractions de vuytenas y quatretas per acabament dels que havien acabat E no res menys fonch feta extractio de taulers y foren extrets mossen Miquel Joan Sarrovira ciuteda y Raphael Antich mercader, y per renuntiatio de mossen Joan Palau procurador de les baronias per lo bienni corrent fonch extret pera procurador de les baronias micer Phelip Dimas Montaner, y per mestre portola per renuntiatio de micer Francesch Sala foren extrets en terna

Vuytenas y quatretas: extraccio.

Taulers: extraccio.

Procurador de las Baronias: extraccio.

Mestre portola: extraccio.

Hieronim Bosch
Conrat Domps
Galceran Ferrer

Y per albaraner y guarda de les franquesas dels ecclesiastichs per mort de Luys Torras fonch extret Sebria Fonollet, e per receptor del cabassatge per acabament de Jaume Carbonell fonch extret apres de altres extrets, Pera Pellicer negotiant, e per receptor del dret del vi per lo bienni vinent per acabament de Jaume Font, fonch extret Jaume Joan Ferrandis.

Albaraner y guarda de las franquesas: extraccio.

Receptors del Cabassatge y del Vi: extraccio.

Diluns XXIIJ. — En aquest die pera suplicar a sa Ex.ia se donas algun assiento en lo dels cavalers y altres personas que patexen molts trebals per les contentions de la diputatio, se feu embaxada a sa Ex.ia en la qual anaren tots los sinch consellers acompanyats de molta gent y lo S.or Joan de Gualbes conseller en Cap digue a sa Ex.ia — «Ex.mo señor, la confiansa molt gran que tenim de les merces que V. Ex.ia desija fer ha esta ciutad y los molts danys y desatents que han tingut y tenen molts cavallers y altres personas, les quals haura cercha de tres anys estan fora de ses proprias casas per les contentions ultimadament passades en la diputatio, nos ha obligat y donat animo de venir assi intercedir y humilment supplicar a V. Ex.ia sia servit voler se apiedar del que han tant patit en aquest larch temps, usant de sa benignitat y acostumada clementia pus son certs esta en ma de V. Ex.ia lo remey de aquest dany y treball, que ultra que en aso ne fara V. Ex.ia molt gran servey a nostre Señor sera continuar les moltas y acostumadas merces que V. Ex.ia ha fetas ha esta ciutat, y tots nosaltres la rebrem molt gran conforme havem confiat y speram rebre sempre de ma de V. Ex.ia Y sa Ex.ia respongue «Que muchas vezes havia de-

Sobre lo negoci dels cavallers desterrats.

seado lo que en esto le rogavan, y que ell havia procurado dar algun asiento, y que a los diputados no les havia paresido de la manera que ell lo procurava asentar, y que ell deseava dar les contento y que se olgava mucho que sus mercedes se huviessen puesto de por medio porque ell lo procuraria a les veras por las vías possibles y que en todo havia deseado dar contento ha esta ciudad.

DIUMENGE XXVIIIJ. — En aquest die se publica Jubileu plenissim concedit per sa sanctedat de papa Sixto quint, tant gran com se concedeix lo any sanct en Roma. Jubileu.

DILUNS XXX. — En aquest die se feu de part de sa Ex.ia crida publica prohibint per causa del Jubileu que lo dimars divendres y disapte de la present semmana ningu se fes mascara ni balás. Mascaras y balls, prohibicio.

FEBRER

DIMARS VIJ. — Die de carnestoltas.

DIMECRES VIIJ. — Primer die de quoresma.

DILUNS XIIJ. — En aquest die se celebra lo offici de sancta Eulalia y se ajuntaren los S.ors consellers en lo porxo de sanct Jaume, y de alli acompanyats de alguns cavallers y de molts offitials de casa de la ciutat anaren a la seu ha hoyr lo offici y sermo. Offici de S.ta Eulalia.

DIJOUS XVJ. — En aquest die los mag.chs consellers desijant dar asiento en lo dels cavallers y a les (altres) personas que patexen molts trebals per les contentions de la diputatio, se feu altra embaxada a sa Ex.ia en la qual anaren los mag.chs Jaume Alos Colom y Francesch Pons donzells pera representar li y supplicar li lo que ab altre embaxada feta per dits mag.chs consellers a XXIIJ del passat se li era estat supplicat, refferiren que sa Ex.ia respongue — «que este negotio estava en manos de su mag.t y que no podia ni era razon tratar dello porque seria muy gran inconveniente hazer ala su mag.t una cosa y aqui otra, que para interceder con su mag.t havia dada una carta a los diputados quando enviaron alla los embaxadores y que no se havian querido valer de su intercession antes le havian buelto la carta que les havia dada serrada, y que ja havian po- Segueix lo negoci dels cavallers desterrats.

dido conoscer su desseo en su manera de prodesser (sic), pero que con todo esso siempre que pudiesse hazer algo para dar contento ha heza ciudad lo aria de muy buena gana.»

Excessos dels officials reals.

DIMARS XXJ. — En aquest die los mag.chs consellers, venint los a notitia ques feyan alguns excessos ab los singulars del loch y baronia de Monbuy vassals de la present ciutat per alguns offitials de sa Ex.ia, se feu embaxada a sa Ex.ia en la qual anaren los mag.chs Henrich Terre de Picalquers y Miquel de Lacera ha effecte de supplicar a sa Ex.ia y representar li com en dies passats havien supplicat a sa Ex.ia fos servit remediar los excessos que los offitials de sa Ex.ia feyan ab los singulars del loch y baronia de Monbuy vassals de aquesta ciutat, en fer los traginar ab carretas la fusta de la dressana y fer los pagar y cercar aquells, y exequutant los y altres molestias y vexations, lo que en lo present principat de Cathalunya per constitutions y privilegis es prohibit poder se fer semblants vexations, lo que se offeri sa Ex.ia manar ho remediar E com age pochs dies ara de nou sien dits singulars de la dita baronia de Monbuy vexats y molestats per lo mateix effecte de traginar ab dites carretes la dita fusta de la dressana de la present ciutat, perso fos servit sa Ex.ia manar remediar ho E feta dita embaxada, tornats refferiren que sa Ex.ia respongue — «que no entendia que sus offitiales hiziessen vexationes ni cosas indebitas, y que ell lo mandaria ver y lo emenderia, y que la fusta era necessaria se truxesse a la teressana, que ell procuraria se levasse con la mayor comoditat y menos danyo se podria hazer.»

Guerra.

DIMECRES XXIJ. — En aquest die los mag.chs consellers cridats per sa Ex.ia, anaren acompanyats de molta gent a sa Ex.ia per a saber que era lo que manave, y essent devant sa Ex.ia los dix, que la causa perquels havia cridats era pera fer los asaber com anit passada havia rebut avis com la crida de la qual asi havien tinguda notitia era tambe publicada en Baces (1) y altres parts de la frontera, cridant guerra contra lo rey nostron señor y sos vassals, que per tant li apparexia dar ne raho a sas mag.cias perque ne estiguessen avisats, y lo S.or Joan de Gualbes conseller en cap respongue que esta ciutat li regressiave y tenia en lo compte que era raho la merce que li feya en notifficar les dites cosas E mes lus dix que attes que en Fransa havian manat

(1) Beziers?

que buydassen tots los spanyols y vassals del Rey nostre S.or, encara que en les parts que eran de la liga y xpians no havien fet nengun moviment ni obeit com en les terres que eran de la devotio del princep de Bearn E com en lo present principat y age molts francesos, e per lo que la present ciutat es principal interessada los pregave que vessen y pensassen del que ell poria fer en dit negoci ab memorials y altrament lou advertissen E lo dit mag.ch conseller en cap respongue agrahint molt la merce los feya en fer los asaber dites cosas y que ells ho tractarian y farian lo que tocaria ha ells y a lur obligatio. — E mes los dix que per quant per un capitol de les corts ultimadament celebrades en la vila de Monso, esta disposat que de les sinch centas milia lliures que foren offertes de donar a sa mag.t sen havian de gastar y distribuhir cent milia en torras y fortiffications del present principat, que per tant per lo que sabia que esta ciutad rebria contento de tot lo que era bon succes los feya asaber com ell estave en tractar de posar en exequutio la distributio de dites Cent milia lliures. — E apres lo dit mag.ch conseller en cap supplica a sa Ex.ia fos servit remediar les vexacions se feyan per los offitials en lo fer traginar ab carretas la fusta del Rey y fer treballar los singulars de la baronia de Monbuy vassals de aquesta ciutat, per ser contra constitutions del present principat y privilegis de la present ciutat com ja altres vegades se li havia supplicat, que ells ho rebrien a singular merce E sa Ex.ia respongue que ja ayr se troba en consell quant se tractave dit negosi y acisti a tot lo ques legi y se deduhi per part de la ciutat y mana si tingues particular compte, y axi ho fara y continuara en aquexa y totes les demes occasions. — E mes los dix sa Ex.ia que entenent que en lo Consell de cent que vuy se tindria se tractaria de la canonitzatio de fra Ramon, los feya asaber lo molt contento que sa mag.t ne rebria de que vingues a degut effecte, y que de sa part los pregave que la ciutad y ajudas y valgues lo que per sa part poria E lo dit mag.ch conseller en Cap respongue que tenian una carta (1) de sa mag.t que entenien era acercha de dit negosi, y axi la legirian en consell sis tractaria cera (cerca) de dit negosi.

Fortificacions: consignacio.

Sobre los excessos dels oficials reals.

Sobre la canonitzacio de fra Ramon de Penyafort.

DISAPTE XXV. — En aquest die los mag.chs señors consellers desijant fer les provisions necessarias per la ciutat, se feu

Polvora.

(1) Vegis l' Apéndix II.

embaxada a sa Ex.[ia] en la qual anaren los mag.[chs] Galceran Cahors y dez Soler y Miquel Doms menor de dies ha effecte de supplicar li que com ells agen entes que sa Ex.[ia] per orde de sa mag.[t] farie fer algunes sumas de salmitres en la ciutat de Leyda, y la present ciutat per fer les provisions necessarias per deffensa del enemich tindria necessitat de algunas sumas de dites salmitres y tot sie beneffici de la present ciutat y servey de sa mag.[t] , que perso supplicaven a sa Ex.[ia] fos servit de que al preu y cost se feya per sa mag.[t] ne acomodas de alguna summa a la present ciutat — E feta dita embaxada tornats refferiren que sa Ex.[ia] los respongue, que per orden de sa mag.[t] se feyan dits salmitres, y que tenian molta necessitat de fer polvoras per provehir les fronteras axi de Perpinya com altres, y que encara havian de cerchar ha hont sen porian fer mes per la molta necessitat ne tenia sa mag.[t] , y que li pesave com no podia acomodar la ciutat per lo que en tota occasio desijave servir la, pero que totavia ell scriuria al qui tenia carrech de fer dits salmitres y que veuria lo que poria fer per servir a la ciutat.

MARS

Encomandas de la castellania de Emposta.

DIMECRES I. — En aquest die per part del bras militar stant juntats los mag.[chs] señors Consellers en la casa de la ciutat, vingueren ab embaxada los nobles don Guerau de Alentorn mossen Phederich Pol y mossen Phederich Vilana dient y refferint com enviats de part del bras militar juntat en lo Capitol de la seu, que havian entes que lo negosi de les encomandes de la castellania de Emposta que esta dins lo present principat de Cathalunya los quals se aportaven devant lo nuntio que esta en la cort de sa mag.[t] , anava mal per no haver hi alli qui deffensas la part de aquest principat, y com aso era interes del estament militar y dels ciutedans de Bar.[a] , venian a suplicar a ses mag.[cies] que ab molta calor supplicassen als señors diputats que no dexassen lo emparo de dit negosi com los predecessors havien fet y asso ab tota la diligentia possible perque la tardansa podria danyar, y los dits mag.[chs] señors consellers respongueren que farian lo que porian per la bona directio del negosi.

DILUNS XIIJ. — En aquest die entenent los mag.[chs] señors Consellers que sa mag.[t] havia comes a sa Ex.[ia] lo remey y

assiento dels cavallers y altres personas que per les contentions de la diputatio estaven fora de ses cases, se feu embaxa (da) a sa Ex.^{ia} pera suplicarli lo que altres vegades per dit negosi se li era supplicat, en la qual anaren tots los sinch señors Consellers acompanyats de molta gent, y lo señor conseller en cap digue a sa Ex.^{ia} — «Illmo y Exmo señor, aquesta ciutat esta contentissima de que sa mag.^{t} nos age fèta merce de posar en ma y mera voluntat de V. Ex.^{ia} lo remey dels cavallers y de altres personas que tant temps ha estan patint fora de ses cases, y com Ex.^{m} señor, los nostros predecessors y nosaltres siam vinguts asi pera supplicar a V. Ex.^{ia} en aquest particular y sempre ajam entes de V. Ex.^{ia} la voluntat y gana que de fer merce en aquesta ciutat ha desijat, ab la matexa confiansa venim assi ara prostrats als peus de V. Ex.^{ia} en supplicar lo quant humilment podem sia servit per sa benignitat y acostumada clementia voler se apiedar de aquestos cavallers y demes personas, manant aquellas tornar en ses proprias casas ab sa pristina libertat pera que ab aquella millor pugan servir a sa mag.^{t} y a V. Ex.^{ia} com es molta raho, que ultra que en aso ne fara V. Ex.^{ia} molt gran servey a nostro S.^{or} aquesta ciutat y tots nosaltres ne rebrem particular gratia y merce de V. Ex.^{ia}» — E dita sa Ex.^{ia} respongue — «Que no havia para que encaracer el dezeo que su mag.^{t} tenia de complazer y dar contento ha esta ciutad como en todas las occasiones lo havian visto y por la mesma razon el dezea dar el mesmo contento, y que se olgava mucho que su mag.^{t} se lo hoviesse commetido por lo que ell deseava servir ha esta ciudad y darles todo contento, y que con mucha brevedad entenderia y resolveria dicho negocio y en todo lo que pudiere de su parte aria en darles el contento que podría.»

Segueix lo negoci dels cavallers desterrats.

DISAPTE XVIIJ. — En aquest die lo Ex.^{m} loctinent de sa mag.^{t} envia a mossen Gabriel Olzina secretari seu als señors consellers, lo qual dix als señors consellers juntats en casa de la ciutat de part de sa Ex.^{ia} que per ara sa Ex.^{ia} havia determinat de alsar lo desterro als mag.^{chs} micer Exerrat a micer Perot de Tamarit a mossen Francesch Traginer, y de alsar lo arrest y dar simple guiatge a Barthomeu Melons corredor de coll y guiar a mossen Gervasi Sapila mossen Cosme Fivaller y Benet Sanctamaria Anthoni Granollachs y micer Hieronim Fivaller E los señors consellers agrahiren molt la merce que sa Ex.^{ia} los feya.

Idem.

DIUMENGE XXVJ. — Die de paschua de resurreccio.

ABRILL

Convit als S.ors Concellers pera lo acte de consagracio del bisbe de Solsona.

DIVENDRES VIJ. — En aquest die lo molt Ill.e y R.nt señor don Luys Sans bisbe Elet de Solsona, envia un ecclesiastich als mag.chs señors Consellers pregant los fossen servits de acistir lo diumenge seguent a la consecratio de dit R.m S.or bisbe Sans en la seu.

Tempestat, naufragis en lo moll.

DISAPTE VIIJ. — Dit die y tota la nit seguent y encara lo diumenge feu tant gran tempestat, ques perderen alguns vexells en lo moll, y dos nauetes y quatre galeres del papa quey havia passaren molt gran tormenta, y lo diumenge de mati a les sis horas ana lo virey en companyia de don Joan Ycart balle general don Ramon Doms y molts altres cavallers al baluart de Migiorn per animar y dar animo a la gent qui ajudaven a dits vexels Y vehent que la tormenta no cessave ans anave sempre perseverant tragueren en dit baluart lo S.t sagrament de la ysglesia de S.ta Maria de la mar.

Consagracio del bisbe de Solsona.

DIUMENGE VIIIJ. — En aquest die fonch la consecratio del R.m S.or don Luys Sans bisbe de Solsona, en la qual acistiren los R.nts señors bisbe de Vich bisbe Delna y lo bisbe de Bar.a ab los mag.chs señors consellers, tots sinch asentats en lo altar major.

Vespres en la Diputacio.

DISAPTE XXIJ. — En aquest die vigilia del glorios S.t Jordi los mag.chs consellers (so) es Cap ters quart y quint al despres dinar, tots junts partiren de casa de la ciutat acompanyats de molts offitials de casa de la ciutat y anaren hoyr les vespres a la diputacio, lo segon empero conseller per trobar se diputat real aparague no havia de anarhi. — En aquest die mori mossen Vicens Sala mercader, offitial del libre de les soltas de la taula.

Oficial de la taula: obit.

Die de S.t Jordi.

DIUMENGE XXIIJ. — En aquest die de S.t Jordi glorios los dits mag.chs señors consellers so es cap ters quart y quint anaren a la diputatio per hoyr offici y sermo que en dita casa per la festa del glorios sanct Jordi se celebrava, hahont era lo S.or virey y los señors diputats ecclesiastich y militar, lo diputat Real lo qual era tambe conseller absent. — Tambe en aquest die a deu o, onze horas de la nit se embarcha lo S.or Joan Francischo Aldobrandini nebot de sa sanctedat, lo qual venia de sa mag.t y sen tornava en Roma.

Partida del nebot de sa sanctedat pera Roma.

DIMARS XXV. — St March. — En aquest die los S.[ors] consellers reberen una letra dels Jurats del regne de Malorcha, y es com se segueix

Letra dels Jurats de Mallorcha, demanant llicencia pera extraure forments de Barcelona.

«*Al molt Ill.[es] señors y de molta providentia los consellers de la ciutat de Bar.[a]*

MOLT ILL.[ES] SEÑORS

Quant gran sia la necessitat de aquest Regne volrian ab paraules saber lo exegerar, y no per duptar que V.[s] m.[s] nons affavoreschan en tot com han fet fins asi per lo pasat y present com appar en la memoria ne te esta universitat, sino perque se entengues com passa puntualment y mogues los animos a lastima veura que un Regne tant fael a sa mag.[t] y la clau de Spanya se perda, y com acudint a V.[s] m.[s] tingam remey qual altres voltas havem tingut no obstant residescha assi sindich y lo S.[or] procurador Real Pera de Pachs los quals fan son deber en amostrar nostra miseria, y que donam lo pa limitat als homens per onzes, y molt pocas y abastant pera no mes de sinch o, sis dies, havem determinat de elegir altre sindich lo S.[or] capita Anthonio Fortuny cavaller dels principals desta ciutat, V.[s] m.[s] se serviran afavorir lo en les tretes de forment ab despeditio que en esta occasio preval, y fasen com speram que lo ques mantingue los anys atras per V.[s] m.[s] en semblant necessitat ara nos perda, pus no sera esta de mancho memoria que la passada per nosaltres, y ab V.[s] m.[s] de major excellentia mantenir un Regne ques pretia esser fill de Cathalunya. N. S. les molt Ill.[es] personas de V.[s] m.[s] guarde y en tot be prospere De Malorcha y abrill des 25 de 1595.

Molt Ill.[es] señors

A la ordinatio de V.[s] m.[s] promptes

LOS JURATS DEL REGNE DE MALL.[CA]»

En aquest die conforme la dispositio dels privilegis y ordinations de la present ciutat pratica y consuetut de aquella, se tingue consell de cent y se feu extraccio de consols de lotia de la mar de la present ciutat, y de la bossa de ciutedans y militars fonch extret lo mag.[ch] mossen Hieronim Corts y dez Soler lo

Consols de Llotja: extraccio.

qual per esser *extra regnum* fonch en lo seu (loch) extret lo mag.[ch] mossen Joachim Setanti ciuteda, y per quant fonch dit en ple consell que era offitial real fonch dezliberat que fos hoyt, y apres a dos de maig del present any (1) per desliberatio feta per dit consell de cent Jurats, attes que lo dit Setanti tenia offici de rey y lo que se legi en ple consell, fonch tornat lo rodoli en la bossa y en son loch tret lo mag.[ch] micer Francesch Gamis donzell y doctor en quiscun dret en dita ciutat domiciliat, y de la bossa de consol mercader fonch extret lo mateix die de S.[t] March Joan Soria, lo qual per esser receptor del dret del peix fresch fonch extret mossen Gabriel Esteve mercader, y proseguint la matexa extraccio de la matexa bossa fonch extret pera Jutge de apells mossen Onoffre Climent Talavera, lo qual per esser obrer fonch extret mossen Monserrat Palomeres y Miquel, y pera consol del pont mercader fonch extret Jaume Agramunt, y per esser *extra regnum* fonch extret Miquel Ardevol, lo qual tambe per esser *extra regnum* fonch extret Sebria Caraps Item de la matexa bossa de conseller quart mercader per lo offici del libre de deposits de la taula de la ciutat de vida per mort de mossen Vicens Sala, fonch extret mossen Melchior Bertrola lo qual renuntia, y en loch seu fonch extret mossen Jaume Morillo, lo qual apres tambe renuntia y fonch extret mossen Jaume Genoves, lo qual per tenir ja offici de la taula renuntia aquell y en loch seu fonch extret mossen Simon Canyet mercader E proseguint la dita extractio de la bossa de palloler receptor y altres per lo offici de paloler per lo bienni seguent, per acabament de Joan Andreu notari de Bar.[a] fonch extret Antich Carbonell sastre E de la bossa de credenser y altres en loch de Bernabe Cabanyes y de Miquel Joan Scola per acabament de temps del dret nou de la duana, foren extrets dos redolins, en lo primer fonch trobat scrit mossen Francesch Puig droguer y en lo segon Luys Bertro notari E de la matexa bossa per adiunt de la persona de Magi Pellicer altre dels romaners del pes de la farina conforme estave desliberat per lo present consell, y fonch extret Hieronim Pedralbes botiguer de draps E de la dita bossa de paloller receptor per lo offici de receptor del pes de la farina per acabament de Francesch Castello botiguer de tellas, fonch extret mossen Pera Benet Matali mercader y de la bossa de

Jutge de apells: extraccio.

Consol del Pont: extraccio.

Official del llibre de deposits de la Taula: extraccio.

Palloler: extraccio.

Credencers: extraccio.

Ajudant de romaner del pes de la farina: extraccio.

Receptor de dit pes: extraccio.

---

(1) V. dita jornada.

bastaix de la taula per acabament de Jaume Font per lo trienni vinent fonch extret Monserrat Planes E de la bossa ultra marina pera Consol de Napols ques de vida per mort de Conrat Doms fonch extret Sagimon Ferreres E de la matexa bossa per mestre portola, foren extrets en terna micer Esteve Monfar Miquel Sarrovira, lo qual per esser tauler fonch extret Francesch Cosme Fivaler y micer Miquel Pomet, axi que son terna dits

Bastaix de la Taula: extraccio.
Consol de Napols: extraccio.
Mestre portola: extraccio.

micer Esteve Monfar
Francesch Cosme Fivaler
y micer Miquel Pomet.

DIJOUS XXVIJ. — En aquest die mori mossen Bernat Torrents andador de la taula lo qual tenia adjunt.

Andador de la Taula: obit.

DISAPTE XXVIIIJ. — En aquest die se tingue consell de cent per hoyr a mossen Joachim Setanti y a sos advocats perque deduissen de sa justitia acercha de la contradiccio se li havia feta en lo offici de consolat de lotja, que era estat extret.

DIUMENGE XXX. — En aquest die anaren los mag.chs señors tots sinch com be tenen acostumat a les Egepsiachas, y alli oyren lo offici y sermo, y feren empaliar y enramar tot com be tenen acostumat.

Die de S.ta Maria Egipsiacha.

MAIG

DIMARS IJ. — En aquest die se tingue consell de cent, per lo que havian fet contrari a mossen Joachim Setanti per lo offici de consolat de lotia de la mar que fonch extret, deduhint que no podia obtenir dit offici per ser offitial real, y pera que ell dit Setanti deduhit ab sos advocats lo que feya per sa justitia y lo consell, oys la relatio dels advocats de la present casa y dels que eran estats aplicats en virtud de la desliberatio feta per dit consell tengut a XXVIIIJ del passat, he hoyda la relatio dels advocats y lo que ali se legi contra dit Setanti y citat y no haver comparagut, ans be haver evocada una causa de jactats en la real audientia a relatio del mag.ch micer Francesch dez Camps, lo dit consell dezlibera quen fos tret altre redoli en son loch per lo dit offici de consol de lotja, y axi fonch extret altre redoli y trobat scrit lo nom del mag.ch micer Francesch Gamis donzell

Consol de lotja: nova extraccio y possessio.

y doctor en quiscun dret en Bar.[a] domicilliat, y lo mateix die presta la cautio acostumada y lo sagrament y homenatge y prengue possessio.

DIUMENGE XIIIJ. — Die de pentecostes.

Musichs: nominacio.

DILUNS XXIJ. — Dit die estant los señors (concellers) en la instantia del consell de trenta me manaren a mi Monserrat Riera notari y S.[a] rational de casa de la ciutat que continuas en dietari com ells per mort de mestre Joan Ysaga musich, nomenaven y provehien a Pau Ferrer tambe musich per sonar a la professo del corpus de la present ciutat, mes anomenaren en loch de T. Calahora musich extra ordinari per essersen anat, a Magi Ferrer.

DIJOUS XXV. — Die de Corpus.

Palloler: nova extraccio.

DILUNS XXVIIIJ. — Dit die se tingue trentanari en la instantia nova de consell de trenta, y per renuntiatio de Antich Carbonell sastre tragueren palloler y hisque mossen Simon Canyet mercader.

JUNY

Bescuyt.

DIVENDRES VIIIJ. — Dit die estant los S.[ors] consellers en la instancia del consell de trenta vingue ali Gabriel Olzina secretari de sa Ex.[ia], lo qual los digue que sa Ex.[ia] lus havia moltas gratias del plaher li havian fet de liurar los quatre cents quintars de bescuyt, y quels pregave fossen servits de fer ne fabricar mes y que ja havia manat al balle general que fes que la aygua del rech perals molins vingues de la manera que era menester.

Peticio de indult dels condempnats a galeres, ab motiu dels passats fets de la Diputacio.

— E mes dit die los señors consellers acompanyats de molts offitials de casa, anaren en casa de sa Ex.[ia] lo qual trobaren en la instantia del terraple a la banda de la marina E per lo S.[or] conseller en cap li fonch dit que ajustant a les merces que aquesta ciutat havia rebudes en traure los cavallers de mal, lo supplicaven fos servit voler tambe traure de les galeras aquells qui foren condempnats, attes estaven tots per un mateix delicte E per sa Ex.[ia] fonch respost que com les galeres fossen assi ell ho miraria, y que en lo entretant ell ho scriuria a sa mag.[t] quey donas lo remey que conve.

JULIOL

DIUMENGE IJ. — En aquest die se tingue consell de cent. Consell de Cent.

DILUNS IIJ. — En aquest die se torna ajuntar lo consell de cent per lo que se porroga lo die abans. Idem.

DIVENDRES VIJ. — En aquest die se tingue consell de cent. Idem.

DILUNS X. — Dit die aribaren en la present ciutat sinch galeres de Genova, venian de la banda de ponent. Galeras de Genova.

DIMARS XJ. — Dit die anaren los señors (concellers) acompanyats de molts offitials de casa y altra gent en Casa de sa Ex.^{ia} e per lo Sor Joan de Gualba conseller en cap li fonch dit, — «Illmo y Exmo señor: Los serenissims reys catholichs de gloriosa memoria señors nostres, fundadors de aquella casa real del monastir de nostra Señora de Pedralbes, encomanaren y manaren ab sos Reals privilegis als consellers de aquesta sua ciutat de Barchna fossen protectors del dit monastir y convent, y que una vegada lany anassen a visitar aquella Real casa affi y effecte que si sels offeria haver menester alguna cosa per al sustento axi de la casa com en las personas de ditas religiosas, nosaltres com a protectors acudissem a totes les necessitats y aquellas promptament remediassem Y com, Ex.^{m} señor, los consellers passats predecessors nostres, entenent que los vassals de dit monastir en la vila y terme de Piera, inquietaven a la abadessa y monjas de aquell monastir sobre la pretesa luytio y reduccio de la jurisdiccio civil y criminal de dita vila a la corona Real, moguts ab bon zel determinaren scriure a sa mag.^{t} pera que fos de son real servey no donar loch a la pretesa luytio pus no lin redundave ninguna utilitat a son real patrimoni Y tenint de aso sa mag.^{t} informatio de V. Ex.^{ia} y del real consell, per sa carta mana al procurador fiscal patrimonial nos fes instantia en dita causa ni los doctors del Real consell se entrametessen mes en aquella, ans los diners girats a dita abadessa y convent per dita luytio se restituissen a la universitat de Piera, y tambe lo invictissim emperador Carlos quint de gloriosa memoria, a petitio dels consellers havia manat altra volta sobreseura en dita luytio Y complint nostra obligatio pochs dies fa forem a visitar la aba- Vassallatge de Piera al monastir de Pedralbes.

dessa y religiosas de dit monastir les quals trobarem molt desconsolades y inquietas del que dits vassals lus fan patir, axi ab passio de animo com ab moltissims diners lus fan gastar y han gastat ab dita causa Y vehent nosaltres la gran clausura, religio y sanctedad que aquell convent te, no obstant que aquesta ciutat esta molt certa de la voluntat y gana que V. Ex.ia te de fer merce en aquella casa, nos ha obligats a venir asi pera supplicar a V. Ex.ia mane als doctors del Real consell lo que sa mag.t ab ses reals cartes ha manat se observe y guarde, que ultra sera fer V. Ex.ia molt gran servey a nostre señor y la voluntat de sa mag.t en relevar aquella real casa de patir mes del que fins asi ha patit y fer que dits vassals no les molesten ni inquieten mes del que fins asi han fet, nosaltres y tota aquesta Ciutat ne rebra particular merce de V. Ex.ia» — E per sa Ex.ia fonch respost que era molta veritat tot lo que per ses merces li era stat dit y representat, y que de la matexa manera ho havia scrit sa mag.t ab sa real carta, y que fins asi ell no havia entes que los consellers ni la ciutat tingues la ma en dit negosi, y que no obstant los sindichs de Piera instassen per sa part dita causa, tota via pendra contento en esta ciutat procuraria que la voluntad de sa mag.t se comple.

Encomandas de S.t Joan y altres beneficis: questio sobre sa provisio.

DILUNS XXIIIJ. — Dit die estant los señors consellers en la instantia del consell de trenta, de part del estament militar vingueren ali don Francesch Agullana mossen Phederich Vilana ciuteda honrat de Barchna y mossen Francesch Pons cavaler, los quals digueren com eran tramessos per part del estament militar per fer lus entendre lo gran dany rebia aquest principat essent contra constitutions de Cathalunya de que los beneficis estiguessen en ma de personas strangeras, y lo que vuy occorria acercha de les incomandas de S.t Joan lo que Francesch de Maya havia fet en Roma, que lo papa havia manat al cardenal Aldonbrandino que scrigues al nuntio Despanya que sobresegues en la executio de les incomandas, y que tambe havia lo estament militar feta embaxada al capitol de la seu acercha de dit negosi, y que parexia que ara era hora de apretar dit negosi que axi dites incomandes com encara altres beneficis del present principat no vinguessen en ma de personas estrangeras, y que per dit negosi havia estat Gualbes de Corbera en cort, y tambe sabien ses magnificentias de com don Bernat de Boxadors havia estat molt temps per orde dels señors diputats per

cosas tocants en aquest principat en cort, y que fins avuy no sels havia pagat cosa alguna, y que perso lo estament militar supplicave a ses mag.ies fossen servits de intercedir ab los señors diputats que dits Francesch de Maya y mossen Gualbes y don Bernat de Boxadors los quals fins avuy no son estats satisfets pus ho merexen, tambe que sien satisfets pus es de raho E per lo S.or conseller en cap fonch respost que estos S.ors entendran lo que se haura de fer, y en tot lo que convinga esta ciutat no faltara com be te acostumat.

AGOST

Intent de robo en la taula.

DIUMENGE XX. — Dit die en la nit ha hora captada, alguns fills de perditio poch tement a Deu y a la justitia temporal no duptaren de voler foradar la paret de la casa de la taula, a la banda de la ysglesia de S.t Just.

Concell de Cent sobre lo cas susdit.

DILUNS XXJ. — Dit die se tingue consell de cent per lo dit cas de haver tingut atreviment de voler foradar la paret de la casa de la taula E fonc determinat per provehir al attreviment de alguns fills de perdicio en voler atrevir de voler obrir les parets de dita taula y robar aquella, que los mag.ichs S.ors consellers vagen ab enbaxada a sa Excellentia y suplicar lo sie servit ab crides reals prometre als qui descobriran los ladres que han tingut atreviment de voler romprer dites parets y robar la dita taula, donant prova conclohent de remetrer una persona per ells nomenadora, de qualsevol cars que sia inculpat, a la regia cort, encara que sia remetent y guiant lo hu de dits ladres pus descobre tots los altres ab prova conclohent, offerint donar de bens de la ciutat trescentes liures al qui ho descobrira y dara dita prova conclohent E de altre part donar per cada hu de dits ladres qui han fet y hauran entrevingut en lo dit atreviment, sinquanta liures a les persones que aquells posaran en mans de la justitia perque puguen esser castigats los que tal han atrevit de fer, supplicant ho a sa Excellentia sie servit manar fer y publicar dites crides, donant poder facultat y potestat sobre dites coses als mag.ichs S.ors consellers y quatreta de la taula larc y bastant poder de pagar dites promeses, y acabat dit consell los mag.ichs S.ors consellers en cap segon ters y quint essent absent

lo quart, acompanyats de promens y molts officials de casa, anaren en casa de sa Excellentia lo qual trobaren en la instantia de front en la sala ahont acostume estar lo consell criminal E explicada la embaxada per lo S.[or] conseller en cap, respongue — «que le havia dado mutcha pena lo que se havia etcho en la casa de la tabla, y aunque fuesse cosa que tocava a la ciudad tocava mas en particular a su magestat y a el que estava en su lugar, y que para manyana daria razon al consejo y procuraria que se diesse contento a la ciudad y al consejo de ciento en lo que en el se havia desliberado» — y encontinent volgue que altra volta se li fossen reiterats per los S.[ors] consellers los premis que se havien de posar en les crides se farien per los qui descobririen lo atreviment fet la nit abans en la taula de la ciutat, y axi li foren rehiterats per dit S.[or] conseller en cap conforme estave desliberat per lo consell de cent. Mes fonc desliberat en dit consell y comes als mag.[ichs] consellers y quatreta de la taula, donant la mateixa potestat te lo consell axi en despendrer y obrar la casa de la taula, com encara en comprar la casa de mossen Argensola.

Crida offerint premis als descobridors dels lladres que attentaren contra la taula.

DIMECRES XXIIJ. — Crida real — «Ara hojats tothom generalment que us notifiquen y fan ha saber de part del Ex.[cm] S.[or] don Bernardino de Cardenes duc de Maqueda marques Delche de la s. c. y r. ma.[t] conseller loc tinent y capita general en lo present principat de Cathalunya comptats de Rossello y Cerdanya, que com alguns fills de perdicio poch tements a Deu y a la correctio de la justitia temporal no hagen duptat diumenge mes proppassat a XX del corrent mes de Agost del present any M.D.LXXXXV, de nits y hora captada en gran dany de la administratio de la justitia y notable scandol del poble, voler romprer y foradar ab barrines parpals y altres instruments de ferro la paret de la casa de la taula del cambi, o, deposits de la present ciutat de Barcelona a les spatlles darrera la sglesia de S.[t] Just, havent la ja comensada ha foredar y romprer trahent ne algunes pedres a fi y efecte de robar dita taula y les monedes robes y joyes y altres coses que en aquella estan deposades his guarden, la qual taula y dites monedes y joyes y altres coses della estan sots protectio y salvaguarda real, de tal manera que la conservatio y augment de dita taula se te y deu procurar per totes les vies posibles resultants de la bona administratio de dita taula y seguretat de aquella, notables beneficis als habitants en

la present ciutat y altres parts del present principat, y essent dita taula una de les coses insignes de dita ciutat de Barcelona, y per que conve molt al servey de nostre señor Deu y de sa magestat y al benefici public y particular dels dits principat y comptats, ques sapia y entenga los qui tant gran atreviment han fet y comes perque puguen esser com desija sa Excellentia presos y ab condigna pena punits y castigats, per ço sa Excellentia inseguint la conclusio en lo savi e real consell feta a XXIIJ del dit y corrent mes de agost a relatio del mag.[ich] y amat conseller de la prefata real magestat micer Josef Dalmau Jutge de cort, diu y notifica a tothom generalment y en sa bona fe y paraula real promet a qualsevol persona de qualsevol estament grau o, condicio sie que ab veritat descobrira y dara plena y congruhent prova a la regia cort de qui son estats los dits fills de perdicio y ladres qui com dit es han atrevit de romprer y foradar la dita paret de la dita casa de la taula de la present ciutat per voler robar les monedes yoyes y altres coses en ella deposades, fara remissio gratiosa y rametra y perdonara a totes persones son (1) inculpades de dit cars y delicte y una persona inculpada de qualsevol altres casos y delictes ha arbitre de sa Ex.[cia], y ultra aço li promet sots la matexa fe y paraula real de fer donar y pagar li realment y de fet per los mag.[ichs] consellers de la present ciutat de pecunies de aquella trescentes liures barceloneses, les quals dits mag.[ichs] consellers y consell de cent de dita ciutat ab sa desliberatio de vint y hu del mateix y corrent mes de agost, y per est efecte feta a sa Ex.[cia] ab embaxada notificada, offerexen donar y pagar de pecunies de dita ciutat y altres trescentes liures de pecunies y moneda de la real thesoreria E mes avant sa Ex.[cia] en la matexa fe y paraula real promet ha qualsevol persona de qualsevol estament grau o, condicio sia encara que sia official real, que pendra, o, fara pendrer y posara, o, fara posar en ma y poder de la regia cort qualsevol de dits fills de perdicio y ladres qui han sabut cabut y entrevingut en dit atreviment y rompiment de parets donant plena prova com esta dit, que li fara donar y pagar realment y de fet per los dits mag.[ichs] consellers de pecunies de dita ciutat, es a saber per cada hu de dits ladres que pendran, o, faran pendrer y posara y fara posar en ma de la dita regia cort, sinquanta

(1) Sien?

liures de la dita moneda les quals axi mateix los dits consellers y consell de cent ab la matexa desliberatio offeriren donar y pagar les de pecunies de la dita ciutat per la presa de cada hu de dits ladres, y altres sinquanta liures de pecunies de la real thesoreria per la presa de cada hu de dits ladres, y perque totes les dites coses vinguen a noticia de tots mana sa Ex.cia la present publica crida esser feta y publicada per los lochs acostumats de la present ciutat de Barcelona y de altres ciutats viles y lochs dels dits principat y comptats ahont convinga y menester sia

El duque de Maqueda

V.t Cordelles R.ns V.t Fort fisci advocatus
V.t Puig R.ns thesaurarius V.t Dalmau.
Gabriel Olzina.»

Cardenal Archiduch Alberto, avis de sa vinguda.

Dimecres XXX. — Dit dia de part de sa Excellentia, vingue en la present casa mossen Gabriel Olzina son secretari y digue al mag.ich micer Dalmau fos servit de dir a ses magnificencies que sa Ex.cia los tenia que parlar y que a les deu hores fossen ab ell, y axi per lo dit micer Dalmau ho fonch dit al S.or conseller en cap — E mes dit die a les deu hores los S.ors consellers cap segon ters y quint per absentia del quart, acompanyats de molts officials anaren en casa de sa Ex.cia lo qual trobaren en sa casa en la instantia de la font y en la sala del consell criminal, lo qual los digue com venia lo princep cardenal, y que sa magestat rebria molt gran contento de que se li fes tot bon acolliment a ell y a tota sa gent, y encontinent li dona una letra de sa magestat del tenor seguent

« *A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona*

El Rey

Amados y fieles nuestros, siendo el serenissimo cardenal Alberto archiduque, nuestro muy charo y amado sobrino, persona de tanta dignidad y grado y tan coniunta a nos en carne como sabeys, y haviendo de passar por essa ciudad de camino para se hir a Flandres a governar aquellos estados, dezeamos que en ella seha recebido servido y honrrado con toda la demostration que

ser pudiere, y assi para que entendido esto y el servitio tan accepto que en ello nos hareys podays meior conformaros con nuestra volundad como es de vuestra costumbre, he querido hazer esta y encargar hos y rogar hos que en el complimiento dello y en que la gente que fuere en su servitio ý companyia sean bien hospedados y tratados con toda benevolentia y amor y sin que les encarescan los precios de las cosas, hos hayays conforme a la confiansa qua (de) vosotros hazemos y deveys a la volundad que con tanta razon hos tenemos Data en S.t Lorenso a XXIJ de Agosto M.D.LXXXXV.

YO EL REY

V.t Frigola vicecancellarius
V.t Comes generalis thesaurarius
V.t Covarruvias R.ns
V.t Munyos R.ns
V.t Baptista R.ns
V.t Sans R.ns
V.t D. P. S. fisci advocatus

Gassol secretarius.»

SETEMBRE

DISAPTE IJ. — Dit die se tingue trentanari y fonc extret per cònsol de Napols micer Felip Dimas Montaner, receptor del dret del vi Francesc Palau fill de F., item per pesador del dret del peig Francesc Millars passamaner. *Consol de Napols. Receptor y Pesador: extraccio.*

DIMECRES VJ. — Dit dia se despedi lo S.or ..... sindic de Mallorcha, dels S.ors consellers, los quals estaven juncts en la instantia nova del trentanari, lo qual ere vingut en Cathalunya per comprar forments y dix sen tornave a Mallorcha. *Sindich de Mallorcha, despido.*

DIUMENGE X. — Dit dia a les quatre hores despres dinar parti lo noble don Felip de Erill portant veus de general governador en lo present principat de Cathalunya per absentia de don Enric de Cardona, acompanyat de dotze cavallers pera Leyda, pera rebrer lo S.or cardenal Alberto archiduc de Austria lo qual venia de Castella. *Cardenal Arxiduch, partida del portant veus de G.ral Governador pera rebrerlo.*

DILLUNS XJ. — Dit dia en la nit mori Perot Casals perayre y credenser de les franqueses de la sanc dels ecclesiastichs. *Credencer: obit.*

DIJOUS XIIIJ. — Exaltatio de S.ta Creu. — Dit dia dematí

Galeras.

arribaren divuyt galeres en lo moll de la present ciutat y ere general de ellas Andrea Doria.

Cerimonias reals.

DISAPTE XVJ. — Dit dia a les onze hores estant los S.[ors] consellers en la instantia del consell de trenta vingue alli mossen Gabriel Olzina secretari de sa Ex.[cia], y digue a dits S.[ors] consellers com sa Ex.[cia] lo enviava aqui pera dir lo que havia entes que los de les galeres feyen alguna diligentia en fer un pont en lo moll pera que lo serenissim cardenal pogues entrar en galera sens haver de entrar en barcha alguna, y que ell havia manat que parassen perque no voldria donar algun disgust anaquesta ciutat, y tambe per entendrer si ere cosa que se acostumas fer E per lo S.[or] conseller en cap fou respost que ells ho consultarian y mirarian y ne tornarien resposta a sa Ex.[cia] — Dit dia despres dinar mossen Hieronym Antic Canyelles scriva del consell, de part dels S.[ors] consellers ana a casa de sa Ex.[cia] y li digue que los S.[ors] consellers havian consultat lo que los havia enviat ha dir per lo secretari Alzina acerca del pont, y que ere serimonia real y que nos podia fer pont E per sa Ex.[cia] fonc respost que pus era serimonia real que no entenia que en res se trencassen.

Partida del Virey pera rebrer lo Cardenal Arxiduch.

DIUMENGE XVIJ. — Dit dia a les tres hores despres dinar parti per la posta lo Ex.[im] duch de Maqueda loctinent general ab molts cavallers quel acompanyaven, per anar ha (1) al Ex.[im] cardenal Alberto.

---

(1) Rebrer.

M. D. LXXXXVJ

FEBRER

DILLUNS XVIIIJ. — Dit dia se tingue consell de cent per ohir la relatio que havia de fer la vuytena elegida per dit consell de cent, de les diligenties eren estades fetes per los mag.chs consellers y dita vuytena acerca de les questions y dissentions eren entre los S.ors diputats y ohidors del general de Cathalunya, sobre lo poder despendrer y gastar los diners que son en la taula de la present ciutat en compte dels diputats del dit general de Cathalunya, ab albarans firmats de ma de un diputat y de los ohidors. — Dit dia fonc feta extraccio en dit consell de mi, Francesc Pedralbes notari public de Barcelona per lo offici de scriva rational de la present casa, vagant dit offici per mort de mossen Montserrat Riera notari real. — Mes fonc feta extraccio de Anthoni Carreres flassader per lo offici de receptor del cabessatge, per acabament de mossen Anthoni Ferrer. — Mes fonc feta extraccio de Nicholau Belluga per pesador del mostaçaf, per mort de Macia Garriga. — Mes fonc deliberat que lo tall de la coresma sel assumis la ciutat, y fonc feta quatreta per dit effecte.

Dissencions de la Diputació.

Scriva rational: extraccio.

Receptor del cabessatge: extraccio.

Pesador de Mostaçaf: extraccio.

Tall de la quaresma.

DIMARS XX. — Dit dia presti jo dit Francesc Pedralbes, lo jurament acostumat en ma y poder del mag.ch mossen Joan Miquel Bastida conseller en cap, y sagrament y homenatge en ma del porter del clavari, prestada primer cautio fideiussoria *de bene et legaliter me habendo.*

Scriva racional: jurament.

DIVENDRES XXIIJ. — Dit dia arribaren dins del moll de la present ciutat quatre galeres de Genova, les quals pochs dies

Galeras.

fa se eren partides de assi pera levant ab moltes carregues de moneda, y apres per orde y manament de sa mag.[tat] les feren tornar de Copliure.

Festa en lo Born.

DISAPTE XXIIIJ. — Dit dia anaren los S.[ors] consellers acompanyats ab molts oficials de la present casa y altres persones al Born, ahont estigueren en lo loc acostumat mirant una festa que feren los cavallers de la entrada de la reyna de Masigay (?), (1) tots vestits de diverses inventions ab mascares negres en la cara, acompanyada la reyna de molts embaxadors de diverses nations y ab moltes dames y cavallers, y ab molts alabarders de peu, y ab molts cassadors de diverses maneres de casses, los cassadors aviant y corrent la cassa que aportaren per lo Born, altres corregueren sortija, y altres corregueren contra una mona que estava sobre de un puntal que estava ficat en la plassa del dit Born, davant la casa de dona Isabel Meca y de Clasqueri, y per no saberse ben cobrir la dita mona ab lo scut que tenia, fonc travessada ab una lansa per les anques, hi dura dita festa per spay de un parell de hores, y tambe los cavallers ginets corregueren alcansies.

DIUMENGE XXV. — Dit dia era la festa de S.[t] Macia apostol, per ser any de bixest y per esser dominica privilegiada (la) sancta mare sglesia transferi lo offici per lo endema, y no fonc feta festa per lo poble.

DIMARTS XXVIJ. — Dia de carnestoltes.

Extraccio trimestral de trentenari.

DIJOUS XXVIIIJ. — Dit dia se tingue consell ordinari sols per fer extraccio del altro trentenari per les mesades de mars abril y maig.

MARS

Excessos dels galeots moros, en las arbredas de Montjuich.

DISAPTE IJ. — En aquest dia per los mag.[chs] senyors consellers foren enviats ab embaxada los mag.[chs] mossen Pere Ferreres ciutada y mossen Jaume Aguilar Peralta y Camporrells

(1) Alusió á Mesopotamia, á Surinam, al Senegal ó qualsevol altre dels pahissos semifantástichs, vagament coneguts en aquella época com pahissos de negres, per qual motiu anaven los cavallers ab máscares daytal color: grotescas farsas en celebració de festivals o joyas publicas á voltas, com en la present ocasió, per simple galanteria del jovent ben humorat; ressabi de costums caballerescas, que encara estaven vivas entre nosaltres en los sigles XVI y XVII.

donzell, al S.or don Enric de Cardona portant veus de general governador en lo present principat de Cathalunya, pera suplicar anaquell fos servit manar remediar un exces molt gran que feyen los moros de les galeres que vuy son en lo moll de la present ciutat, anant cada dia ab alguns soldats de guarda a la montanya de Monjohic pera fer lenya per provisio de les dites galeres, tallant trossos de oliveres y altres arbres y arrencant les raels (dels) arbres en gran dany dels terratinents y altres poblats de la present ciutat. — E lo senyor portant veus de general governador respongue als dits embaxadors que ell ho enviarie a dir al general de les galeres perque manas remediar lo sobredit.

DILLUNS IIIJ. — En aquest dia vingue en la present casa de la ciutat mossen Jaume Mambla notari y scriva petitioner, y digue als mag.chs consellers ajustats dins la instantia del consell de trenta, com lo S.or aportant veus de general governador lo enviava als dits consellers pera fer los asaber com ell havia enviat a dir al S.or don Pedro de Portacarrero general y als capitans de les galeres, la quexa que per part de la present ciutat li ere estada feta del dany que los moros donaven en voler fer lenya per provisio de les dites galeres en la montanya de Monjoich y altres parts circunvehines de la present ciutat, y lo dit senyor general y capitans de les dites galeres havian respost que ells ho manarien remediar, y que no sufririen ques anas a fer lenya de assi al davant, que no anas una persona per part del S.or governador pera quels guias ahont porien fer lenya sens fer dany als terratinents y poblats de la present ciutat. — Dit dia entra en la present ciutat entre les quatre y sinc hores despres dinar lo Ill.im y R.im senyor don Joan Teres archebisbe de Tarragona, lo qual es vingut a la present ciutat per rebrer la informatio ques ha de rebrer de la vida y miracles de sanct Ramon de Penyafort per raho de la canonitzatio se ha de fer de aquell en Roma Entra acompanyat de molts senyors ecclesiastichs y cavallers de la present ciutat quel hisqueren a rebrer, los senyors consellers noy hisqueren per no esser la primera entrada que havia feta en la present ciutat, ana ha hospedar se en lo mo.ir de sancta Catharina. — Dit dia fonc enviat per los S.ors consellers lo sotssindic al R.nt capitol de la seu pera que fessen pregaries y professons per pluja, y determinassen de aportar lo cors de sancta Madrona lo dia de la sua festa quant la professo hi aniria, per lo que la terra y los splets tenian necessitat de aygua

Idem.

Entrada del Archabisbe de Tarragona.

Informacio pera la canonitzacio de fra Ramon de Penyafort.

Pregarias per pluja.

E fonc li fet de resposta que dema comensarien a fer pregaries, y que procurarien de comensar a fer les professons de les cambres, y que de aportar lo dit cors de Sta Madrona pus fins al dia de la sua festa hi havia encara deu dies, que segons veurien lo temps ho determinarien.

Qüestio sobre les comandes de S.t Joan.

DIMARTS V. — En aquest dia vingueren en la present casa lo noble don Plegamans de Marimon, mossen Onofre de Argensola de les Pallargues donzell y mossen Joan Miquel Çarrovira ciutada honrat de la present ciutat de part del bras militar, y explicaren una embaxada als mag.^{chs} consellers de la present ciutat congregats dins la instantia nova del consell de trenta, contenint en effecte que com fos vingut a notitia del bras o, stament militar que per sa sanctedat seria estat manat despedir un breu per al R.^{im} nunti residint en la cort real de Spanya, pera que passas avant la causa que davant de ell se aporta entre los cavallers del regne de Arago y los cavallers del present principat de Cathalunya sobre les comandes del orde de sant Joan de Hierusalem, se suplicava per part del dit bras o, stament militar als dits S.^{ors} consellers fossen servits de solicitar y procurar per part de aquesta ciutat que los S.^{ors} diputats del general de Cathalunya fessen totes les diligenties que convinguen y sien necessaries en la defensa y prossequtio de la dita causa y del dret que competeix als cavallers del present principat en les dites comandes, y tambe de scriurer per part de aquesta ciutat axi a sa sanctedat com a sa mag.^{tat} tot allo que convingue al benefici del present principat de Cathalunya y bona directio de la dita causa. E los dits mag.^{chs} senyors consellers respongueren que estan promptes y aparellats de solicitar als S.^{ors} diputats de dit negoti y de scriurer a sa sanctedat y a sa mag.^{tat} y fer tot allo que mes avant convinga al servey de Deu y benefici del present principat de Cathalunya y del dit bras o stament militar. — Dit dia enviaren los S.^{ors} consellers a mossen Federic Pol y mossen Jaume de Aguilar Peralta y Camporrells, encara que los dos fossen militars per no haver trobat ningun ciutada, al mon.^{ir} de sancta Catharina pera visitar lo Ill.^{im} y R.^{im} S.^{or} archebisbe de Tarragona y per donar li la benvinguda de part de la ciutat E lo dit S.^{or} archebisbe los rebe ab molts compliments agrahint los molt la bona voluntat y compliment de aquesta ciutat. — Dit dia entra en la present ciutat lo R.^{im} senyor don Pedro Jayme bisbe de Vic, lo qual ve

Visita y benvinguda al Sor Archebisbe de Tarragona.

Entrada del Sor Bisbe de Vich.

per lo mateix effecte es vingut lo S.or archebisbe de Tarragona.

Informacio pera la canonitzacio de fra Ramon de Penyafort.

DISAPTE VIIIJ. — Dit dia entre les tres y quatre hores depres dinar vingue en la present casa lo R.nt senyor Anthoni Teres doctor en drets, prevere y vicari general ý nebot del Ill.im y R.im senyor don Joan Teres archebisbe de Tarragona, en companyia de mossen Pau Caloṕpa y mossen Teres y de mi Francesc Pedralbes tots notaris publichs de Bar.a y scrivans elegits per los davall scrits S.ors archebisbe y bisbes, pera fer lo proces de la remissoria se ha de fer sobre la canonitzacio fahedora en Roma del pare fra Ramon de Penyafort del orde de sanct Domingo dels frares predicadors, lo qual vingue ab embaxada per orde y de part del dit Ill.im senyor archebisbe de Tarragona y R.ms senyors bisbes de Barcelona y de Vic, jutges y comissaris apostolichs de la dita remissoria, als mag.chs consellers segon ters y quart congregats y ajustats en la instantia nova del consell de trenta de la casa de la present ciutat, lo qual S.or doctor Teres los digue com ere vingut aqui de part dels dits Ill.im y R.ms senyors archebisbe y bisbes pera fer los asaber com volien entendrer y passar avant en rebrer la dita informatio, ques havia de rebrer en la present ciutat per orde y manament de sa Sanctedat, y com lo breu de la dita remissoria y los articles de aquella fossen estats donats en Roma a peticio de sa mag.tat del rey nostron S.or y de la universitat de la present ciutat y dels senyors diputats del general de Cathalunya, y de tot lo orde y religio de sanct Domingo, que ses senyories los havien enviats aqui pera donar los copia dels dits articles y pera dirlos que si per part de la present ciutat se volien donar alguns testimonis o, produhir alguns actes o, altres qualsevol scriptures y provanses fahents per la dita canonitzatio, ses senyories estaven promptes y aparellats de rebrer aquelles E los dits mag.chs consellers respongueren a la dita embaxada que per no esser arribat encara en la present casa lo S.or conseller en cap no podien tornar ara de present la resposta, y que ells ho tractarien ab lo dit senyor conseller en cap y apres tornarien la resposta a ses senyories Ill.ma y R.mes

Quexa contra un doctor del Real Consell.

DILLUNS XJ. — En aquest dia anaren los S.ors consellers segon y ters acompanyats ab dos advocats y altres officials de la present casa ab embaxada al molt Ill.re S.or don Enric de Cardona portant veus de general governador, pera donar li quexa

de part de aquesta ciutat del mag.[ch] micer Rafel Alzina doctor del real consell civil, per lo que ab molta pressa y precipitatio volia fer provisio en una causa que devant de ell se aporta entre lo sindic de la present ciutat de una part, e mossen Joachim Setanti ciutada honrat de la present ciutat, sobre lo offici de consol de la lotja e, o, sobre la extraccio del dit offici de la part altra, en gran dany y prejudici dels privilegis reals concedits a la present ciutat, suplicant per part de la mateixa al dit S.[or] governador fos servit manar al dit S.[or] micer Alzina no passas avant en fer la dita provisio, que primer nó se hagues deduhit del dret y pretentio de la ciutat E lo dit senyor governador respongue que ell no volia ni entenia se fes prejudici o, agravi algu a la dita ciutat, ans be desijava donarli tot contento, y que en la hora matexa ell enviaria ha manar al dit micer Alzina que no passas avant en fer la dita provisio que primer no fossen vistos lo dret y justitia y pretensions de la ciutat.

Retorn del Sindich conseller quint, de la Cort.

DIMARTS XIJ. — En aquest dia entra en la present ciutat mossen Joan Sala notari de Bar.[a] conseller quint y sindic de la present ciutat, lo quant (qual) trobant se en la cort de sa mag.[tat] en la vila de Madrit per negotis y afers de la ciutat hisque conseller lo dia de S.[t] Andreu pus proppassat, y los mag.[chs] consellers hisqueren a rebrel ab cavalcada y ab agraduatio, la qual esta assentada en lo libre de les agraduations dels obres, hi hisqueren a fer dit recebiment fins a les cases ques diuen den Altamir, y dit S.[or] conseller quint entra vestit ab la gramalla, y agraduat en son loc com los altres S.[ors] consellers, hi entrats anaren fins davant la casa de la present ciutat y alli se desaplegaren y quiscu de ells sen ana en sa casa, y perque era feriat per a festa de S.[t] Gregori no jura aquell dia. — Dit dia arribaren en la platja y moll de la present ciutat sis galeres de les de Spanya, les quals venien de Mallorca, y pochs dies fa se eren partides de la present platja per anar a sercar una galera de les galeres que havien corregut tant gran fortuna en la vinguda del S.[or] compte de Miranda, la qual galera havia discorregut ha Mallorca, y per estar molt destrossada no ere poguda venir a la present ciutat, y axi les dites sis galeres la aportaren a la present platja juntament ab dues naus que prengueren per la mar tornant assi, les quals anaven carregades de spicies cotons y altres mercaderies que venien de Alexandrie, la una era de anglesos y laltra de francesos.

Galeras.

DIMECRES XIIJ. — En aquest dia jura mossen Joan Sala conseller quint en casa de la ciutat, en ma del S.or conseller en cap en la forma acostumada, y prestat lo jurament sen torna a sa casa molt acompanyat.

Conceller quint, jurament.

DIVENDRES XV. — Dia de S.ta Madrona. — En aquest dia no ana la professo de la seu ni anaren tampoc los senyors consellers a la capella de S.ta Madrona com es de costum, per haver molt plogut los dos dies abans de la dita festa y haver hi per lo cami molts grans fanchs que non foren poguts exir, ni tampoc se son hagudes a fer les professons que per part de la ciutat se instaven fossen fetes per pluja per lo que los splets ne tenien ja necessitat.

Plujas.

DILLUNS XVIIJ. — Dit dia per orde dels S.ors consellers mossen Jaume de Aguilar Peralta y Camporells y mestre Vicens Castello doctor en medicina, anaren ab embaxada en casa del S.or governador pera dir li y suplicar lo de part de aquesta ciutat que fos servit manar als tres doctors del real consell que per dits senyors consellers son estats elegits y anomenats, vinguen en la present casa pera aconsellar coses y negotis tocants y concernents al servey de sa mag.tat y al be y util de aquesta ciutad, e lo dit senyor governador respongue que ell sens falta ninguna ho tractaria ab lo real consell y que enviassen al despres dinar per la resposta, y que ell de sa part ho sforsaria molt per lo que desije servir molt de veres anaquesta ciutat. — Dit dia al depres dinar se tingue consell ordinari en la forma acostumada, y fonc extret Guillem de Pau scudeller per lo offici de acompanyador que vagava per mort de Onofre Cho.

Negocis de la ciutat, consulta a doctors del Real consell.

Acompanyador de Concellers, óbit.

DIMECRES XX. — Dit dia tornaren per orde dels S.ors consellers los sobredits mossen Jaume de Aguilar Peralta y Camporells y mestre Vicens Castello en casa del S.or governador, per cobrar la resposta del que per part de aquesta ciutat li ere estat suplicat a XVIIJ del corrent, y lo dit S.or governador los feu de resposta que ell ho havia tractat ab los doctors del consell y que diguessen de sa part als S.ors consellers ques aguardassen alguns dies per que dits doctors del consell no estaven resolts encara, y que ell manaria fer los resolrer y que tornassen de aqui uns quants dies per la resposta, y los dits S.ors embaxadors replicaren y tornaren a suplicar al dit S.or governador fos servit manar en ques fes dita resolutio lo mes prest que fos possible conforme requeria la necessitat del negoti de ques tractava.

Sobre dita consulta a doctors del Real consell.

Professo a S.ta Madrona.

DIJOUS XXJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers ab lo R.nt capitol y clero de la seu ab professo a la capella de S.ta Madrona, per visitar dita capella per lo que no si pugue anar lo dia de la sua festa per haver plogut molt, ahont fonc fet solemne offici com es de pratiga y bona costuma.

Causa sobre la extraccio de Consol de llotja, quexes.

DIVENDRES XXIJ. — Anaren los señors consellers acompanyats de molts officials de la casa de la ciutat en casa del S.or governador per no esser hi lo S.or loctinent general, lo qual trobaren dins una instantia gran de dita casa a la part de sol ponent, y per lo S.or conseller en cap li fonc feta embaxada dient li, que com ells haguessen entes que lo noble don Luis de Paguera relador de la causa se aporta en la real audientia del present principat, entre lo sindic de la present ciutat y lo mag.ic mossen Joachim Setanti ciuteda honrat de la dita ciutat, hauria fet una provisio en dita causa ab molta cuyta y precipitatio, sens haver pogut deduhir lo sindich de son dret, la qual provisio se enten seria en gran dany y preiudici de la ciutat, y per que ara y en qualsevol temps pugue constar de les diligenties que la ciutat te fetes acerca de dit negoti, se presenta a sa señoria una scriptura suplicantlo sia servit sa señoria manar legir aquella y levarne acte de dita presentatio, perque pugue constar de dites coses en lo sdevenidor E encontinent ohida y entesa per lo S.or governador dita embaxada, prengue la dita scriptura a ses propries mans y aquella dona encontinent a mossen Pere Ortoneda scriva maior de la governatio, la qual scriptura per esser un tant larga nos legi ates que ja lo S.or conseller en cap havia dit en summa lo que estava contengut en aquella E dit S.or governador digue que ell tornaria de dites coses resposta his atura la dita scriptura, la qual scriptura es del tenor seguent

«En la causa se aporta en la real audientia a relatio del mag.ich micer Francesc Descamps entre Joachim Setanti ciuteda honrat de la ciutat de Barcelona de una part, e lo sindic de dita ciutat de part altra en y sobre la extractio que a 25 de Abril proppassat fonc feta en lo consell de cent Jurats de dita ciutat per lo offici de consol de la lotja de la mar de la present ciutat de la persona del dit Joachim Setanti, lo qual per ser inhabil y no poder obtenir dit offici de consol, fonc procehit per los consellers y consell de cent a nova extractio en la qual fonc extret micer Francesc Gamis y posat en possessio de dit offici, de la qual nova extractio havent ja dit Joachim Setanti intro-

duhida causa contra del sindic de la dita ciutat, pretengue que los consellers y consell de cent havien attentat en preiudici de dita litte y causa, y axi a 6 del mes de maig proppassat y set dies despres de la introductio de dita causa, demana y suplica fossen dits procehiments fets per los mag.[chs] consellers y consell de cent, cassats revocats y anullats com ha procehiments atentatius y fets en preiudici de la introductio de dita lite y causa, a la qual responent lo sindic de ella a 5 del dit mes de maig sens animo de prorogar ni aprobar dit judici, deduhi y allega que dita causa nos ere poguda introduhir en la real audientia per esser causa de extractio de officis de la casa y govern de dita ciutat, de la qual per privilegis reals concedits a la ciutat, la conexensa y decisio de dita causa toque y specta als consellers y consell axi en primera instantia com en segona, abdicant sa magestat ab sos reals privilegis tota jurisdictio al loctinent general y al portant veus de general governador y altre qualsevol ministre y official real de jurisdictio, y axi fonc per dit sindic posada exceptio dilatoria per impedir lo ingres y progres de dita causa suplicant fos declarat no esser estada la intentio del loctinent general evocar a si y a la real audientia la dita causa, restituhint aquella als consellers y consell, y no obstant que per dit Setanti lo dia de 6 de maig fos contradit a dita exceptio demanant que no obstant aquella fos declarat haver los consellers y consell de cent atentat als dits procehiments, foren a 12 de juny apres seguent presentats per lo sindic de la ciutat uns articles sobre los merits de dita exceptio, y a 16 de dit mes fonch per dit Joachim Setanti contradit anaquells pretenent que attento dits articles no tenien respecte sino sols als merits de dita exceptio, no se havien de admetre, y essent estat suplicat per dit sindic li admetessen dits articles atento volia y entenia valerse de aquells axi per justificar la exceptio dilatoria per ell opposada com tambe pera repellir los pretesos attentats, a 9 de juny despues seguent fonc per dit sindic demanat fos compellit dit Setanti respondrer a dits articles personalment en la forma acostumada mitjensant jurament per paraula de crec, o, no crec, y essent contradit per dit Setanti y recusant de fer dites respostes personals y formant altercat sobre dita recusatio, a 3 del mes de juliol apres vinent fonc per dit mag.[ic] relador provehit y declarat sobre la admissio de dits articles, provehint que aquells fossen admesos en quant tenien respecte al article

dels attentats, concedint per prova de aquells sis dies de dilatio y manant juntament a dit Setanti respongues anaquells personalment E com la prova que dit sindic havia de fer sobre los articles per dit mag.[ic] relador admesos havia de esser en la Junquera en lo Bolo y en la vila de Perpinya, lochs distants de la present ciutat vint y sinch legues y mes, e, que la dilatio dels sis dies se havia de consumir casi tota sols en arribar en dits lochs, fonc per dit sindich ab moltes deductions demanat li fos concedida una nova y competent dilatio pera provar dits articles, la qual entenent se li havia de concedir com ha demanda justa y equa, fonc sens provehir cosa alguna acerca de dita nova dilatio, provehit y declarat a 3 del mes de agost proxim passat sobre dits pretesos atentats, declarant que los procehiments fets per dits consellers y consell de cent en la segona extractio de la persona de dit Francesc Gamis per lo offici de consol de la lotja y la possessio li ere estada donada de dit offici eren estats atentatius, y que com ha tals devien esser cassats revocats y anullats com ab dita provisio los cassave revocava y anullava, manant restituhir a dit Joachim Setanti en son pristino estat, declarant empero y provehint que per dita provisio nos fos fet preiudici al sindic de dita ciutat, ni sie vist fer acerca dels merits de la exceptio dilatoria per impedir lo ingres y progres de la causa opposada en dita lite, ans be reserva a dit sindic dret sobre dita exceptio en altre judici, de la qual provisio sentint se dit sindic gravat ne suplica en forma a ..... de dit mes de agost, la qual causa de supplicatio fonc comesa a la altra sala al mag.[ic] micer Celidon Valencas doctor de la real Audientia lo qual declara sobre dita causa de suplicatio a ..... del mes de ....., remetent ab dita provisio la declaratio fahedora sobre los merits de dits pretesos attentats pera la diffinitiva, de la qual provisio ne suplica dit Joachim Setanti a la tercera sala a 31 del mes de agost, y aquella fonc comesa al mag.[ic] micer Josef Mur davant del qual ha estat pendent dita causa de suplicatio, y per los respectes y causes que dit Setanti se sab no ha gustat que sobre dita causa de suplicatio se declaras, ans be mudant de stil y norte y apartant se de aquella, lo primer del mes de febrer proppassat presenta una suplicatio ab la qual renuntia a dita causa de suplicatio vertent davant dit mag.[ic] micer Josef Mur y demana aquella li fos admesa, e que fos declarat sobre los merits de la causa principal ço es acerca de la habilitat o, inhibilitat de sa

persona E que dita causa fos tractada com ha sumaria y per *compariant partes*, la qual suplicatio fonc comesa al noble don Luis de Paguera doctor de la real audientia per absentia del dit mag.[ic] Francesc Descamps, al qual provehi fos intimada dita suplicatio, y a 14 del dit mes de febrer fonc per lo sindic contradit a dita renunciatio deduhint y dient dita renuntiatio no haverse de admetre attento no era estada feta legitimament com aquella hagues de fer dit Setanti davant lo mag.[ic] jutge davant del qual estave pendent dita causa de suplicatio a la qual ell renuntiave, y axi davant del dit mag.[ic] micer Josef Mur y no davant del dit noble don Luis de Paguera, opposant lo sindic contra de dita renuntiatio exceptio de dita illegitima renuntiatio y de nullitat, suplicant que abans de passar avant en dita causa fos declarat sobre la illegitima renuntiatio y essent de justitia que primer se havia de declarar si dita renuntiatio era bona, o no, abans ques declaras sobre altres articles de dita causa Li aparague al dit noble don Luis de Paguera lo endema que fonc a 15 del dit mes de febrer, declarar sobre los merits del article de la exceptio dilatoria opposada com dit es, en lo introhit de dita causa per lo sindic, declarant ab aquella que no obstant dita exceptio dilatoria pera impedir lo ingres y progres de dita causa per lo sindic opposada fos passat avant en aquella, de la qual provisio sentintse gravat lo sindic de dita ciutat perço que dita provisio fonc feta abans que no fossen discorreguts y passats los 30 dies que la constitutio ultima en orde, que comensa « ..... » de les corts del any 85 en lo titol de exceptions y reconventions, dona a la part qui oposa dita exceptio per justificar y provar aquella, la qual dilatio de dits 30 dies (dona?) *ipso jure* dita constitutio sens precehir provisio alguna del mag.[ic] relador, los quals dits 30 dies conforme lo discurs y provisions del proces dalt mencionades, no foren discorreguts ni passats al sindic per poder justificar y provar dita exceptio ans be aquells (subposat que ha dit noble don Luis de Peguera li aparagues que la renuntiatio dalt chalendada feta per dit Setanti fos bona his degues admetrer), es molt cert que desdel dia de dita renuntiatio y admissio de aquella y no abans, li havie de comensar ha correr al sindic la dilatio de dits trenta dies, que a be que los articles dels attentats no fassen dormir la exceptio dilatoria, pero conforme la constitutio se enten quant el que opposa dita exceptio dilatoria subcumbeix en lo article dels attentats, que en

tal cars corre lo temps contra del qui subcumbeix, lo qual nos pot dir haver lo sindic subcumbit anaquell, ans be haver obtingut com ab dita provisio de dit mag.[ic] micer Celidoni Valencas apar, maiorment haver dit Setanti renuntiat a la causa de suplicatio la qual renuntiatio te forsa de provisio confirmatoria a la per dit mag.[ic] micer Valencas feta, quant mes que la exceptio dilatoria dorm y ha dormit en la present causa *aquella* (1) la voluntat y mente del mag.[ic] relador, al qual ab les damunt chalendades provisions de 3 de Juliol y 3 de Agost, ab la una expressament exclou al dit sindic que no tracte de dita exceptio dilatoria ni dels merits de aquella en quant li admet los articles que tenen respecte als attentats y no los demes, y ab dita provisio de 3 de agost recordant se de la exclusio dels merits de dita exceptio, li reserva dret en aquella *in alio judicio hoc est in judicio exceptionis*, lo qual com dit es havia de comensar a correr desdel dia de la renuntiatio feta per dit Setanti a dita causa de suplicatio y no abans, de manera que dit noble don Luis de Paguera olvidat de la obligatio que tenia de aguardar lo rito de dita constitutio, no sols precipitadament ha declarat sobre dit article de exceptio contra lo sindic, pero es estada tant asselerada y prompta dita declaratio ha fer lo que tots los demes mag.[chs] reladors de la real audientia fan, en manar ha lur porter avise a les parts pera que informen ans de declarar en les causes, no ha gustat que lo sindic per sa part lo fes informar per los advocats de la ciutat, com aquells no sapian quant ni en quina hora poden anar a informar al mag.[ichs] reladors per no saber si tenen vist lo proces sobre del qual se ha de fer dita informatio, pus que avent donada dita suplicatio a 14 de Febrer y no haver dit al sindic quel informas, y declarant com declara ha 15 del dit mes de febrer contra de son dret y pretentio, es cert fonc particular denegatio de auditio de advocats la qual conforme ha dret nos pot negar, de la qual provisio feta per dit noble don Luis de Peguera interposa causa de suplicatio dit sindic en la matexa sala per no poder exir de aquella per causa de exceptio, a relatio del mag.[ich] micer Alzina doctor de la real audientia al qual fonc per lo sindic demanada comunicatio del proces original de dita causa, per ço que havien los consellers

---

(1) Paraula visiblement equivocada y sens sentit aquí, com altres que resultan d' eix document, acás per errada copia d l scrivá racional. Seria *contra?*

acomanada la defensa y patrocinacio de aquella a un nou advocat de dita ciutat per la promotio fonc feta del qui lavia patrocinada, y essentseli concedida una comunicatio molt breu y precisa, y per justs y legitims impediments no haver pogut ab tant curt y perentori termini mirar y apuntar de dit proces lo que convenia per poder millor deduhir y mostrar ab quant justa causa havia suplicat de dita provisio, y lo que resultava de dit proces en son favor pera que dit mag.[ich] micer Alzina recusas aquella, a be que fonc suplicat per part de dits consellers ab embaxada per ells feta a V. S.[a] suplicant li fos servit que, atesa la calitat de dita causa per tractar se en ella de la jurisdictio dels consellers y de la viril observansa dels privilegis de la ciutat, manas se concedis nova comunicatio a dit nou advocat, e, que dita causa no fos tractada ab precipitatio y asselaratio, y si be fonc per V. S. com be te acostumat respost que manaria se fes acerca de dita comunicatio lo que seria de justitia, y en lo demes provihiria fos la ciutat plenament (1), avent acodit lo sindic a V. S. pera saber la resposta, la qual li fonc donada dimecres que comptavem a 14 del corrent, li fonc dit que havent tractat V. S. dit negoci en dita sala en la comunicatio demanada no y hauria remey, y que en lo demes aguardaria lo consell que la ciutat informas a son pler y asenyalant se li donaria molts dies pera fer dita informatio, y anant dimars proppassat que comptavem a 20 del present y corrent mes de mars lo sindic de la present ciutat ha informar ab hu dels advocats de la ciutat al dit mag.[ic] micer Alzina relador de dita causa, en lo introhit de la informatio li digue dit mag.[ic] relador que tenia que informar lo sobre dita causa que ja estava feta la conclusio della, y spantat dit advocat de tant gran precipitatio representant li en nom y per part de la ciutat lo dany tant manifest que a dita ciutat de semblant precipitatio se causave no donant li loc de poder informar sobre de lo que tant li importave, y comensant ha discorrer per via de informatio sobre los merits de dit proces, digue dit mag.[ic] micer Alzina haguera folgat lo haguessen informat abans, assenyalant haguera gustat de entendre lo que ab dita informatio se li representave, y sforsant dit advocat que pus que dita provisio no estave feta, o, al menys intimada, se fes ans de tenir dita intima y que de nou representas al consell lo que ab

---

(1) Attesa?

dita informatio li ere estat apuntat, se li estroncaren los bons desigs havie asenyalats tenir, pus podent remediarho digue que ja no sabia ahont se ere lo proces, y axi feu intimar dita provisio, y anant dit advocat ab lo sindic continuant sa informatio per mes assegurarse y enterar se del que li ere estat per dit micer Alzina dit acerca de dita conclusio, ana ha informar al noble don Luis de Peguera lo qual en lo principi de la informatio li digue lo mateix de com la conclusio de dita causa estava ja tocada, y venint ha tractar dels merits de la provisio damunt dita per ell feta y de la feta per dit mag.[ic] micer Alzina, arguint dit advocat acerca del sentiment que la ciutat feya per no haver se guardat ab ella lo ritto de la constitutio del any 85 acerca de la exceptio de dita dilatio, com ha cosa nova per a ell feu tant gran admiratio de que li era estat fet gravamen fos (1) per lo que la privassen de dita dilatio dels 30 dies, y axi per no guardar se ab ella lo rito de dita constitutio, que digue en presentia de alguns cavallers que en lo estudi de sa casa ahont se li feye dita informatio se trobaven, «may he pensat que la ciutat se sentis agraviada en lo que toca al rito» assenyalant ab dites paraules haver estat molt divertit y olvidat de la pretensio de dita ciutat, y regonexent ab si aquesta veritat, ences ab algun fervor digue encara «que (si) tot lo arxiu y tots los privilegis que en ell estan de la ciutat de Barcelona se fosen buydats en aquest proces, tots ells no hagueren abastat pera que nosaltres no haguessem declarat de la manera que estan les provisions y que nons haguessem retinguda la causa», les quals paraules son significatives del animo ab que dit noble don Luis de Peguera feu la demunt dita provisio a 15 de febrer, lo qual a notori se veu no esser desapationat y libre conforme deu ser lo animo de un jutge, maxime superior, pus tant a la clara gusta scientment de contrafer y rompre les constitutions de aquest principat, y de privar anaquesta ciutat de lo que ab elles y ab tants legitims titols y causes li es degut y ab ella inconcussament se es observat; dels quals excessos agravis y manifestes iniustities sentint se los consellers agraviats de elles, en la forma y modo que tenen en semblants coses be acostumat, les representen a V. S. suplicant lo sie de son servey que usant ab aquesta ciutat de aquella bona correspondentia que sempre ab ella ha usada y V. S. provida-

(1) Altre paraula ociosa ó sens sentit.

ment ha acostumat de acodir en totes les coses li son estades representades y suplicades, se servesca manar reparar tots aquestos agravis y danys per aquesta ciutat patits y causats de dites dos provisions, ço es la de 15 de febrer feta per dit don Luis de Peguera y la de 14 (?) de mars feta per dit miçer Alzina, y altrament en cars que per V. S. dits agravis y danys no fossen remediats y dita ciutat reintegrada en ells lo que nos creu, entenen dits consellers per reparo de dites coses representar ho a sa magestat enviant sols per dit efecte particular embaxador pera que de aquestos tant notables agravis y de altres que de atras aquesta ciutat ha patits tots juncts se li representaran, se servescha sa mag.^t manar provehir de degut y competent remey E que de la present scriptura ne sie levat acte. » — E apres per lo dit señor conseller en cap li fonc dit que com se portas en la real audientia del present principat altra causa entre los comenadors del orde de sanct Joan del regne de Arago y lo bras militar del present principat acerca de les encomiendes de St Joan, que perço fos servit sa señoria per part de la ciutat suplicarne a sa magestat tingue dit negoci bon succes, y lo dit S.^or governador respongue que ell ne te molt bon cuydado, y que per dita causa ha aiustat diverses vegades les dues sales y que ja don Miquel Alentorn ne tenia molt bon cuydado de dita causa, y que ell procuraria molt de veres ques miras molt en dit negoci per que ell es cathala y per conseguent tambe li cab interes en aquex negoci particular.

Segueix lo negoci de las encom a ndes de St Joan.

DISAPTE XXIIJ. — Dit dia se tingue consell de cent per ohir la relatio de mossen Joan Sala sindic y conseller quint de la present ciutat, de tot lo que havia tractat y negociat en cort de tot lo temps hi havia estat acerca dels negocis per los quals ere estat enviat a sa magestat per orde del consell de cent, y tambe se tingue dit consell per altres negocis y afers de dita ciutat. — E dit dia a les dues hores despres dinar mentre se aplegave lo dit consell anaren los S.^ors consellers segon y quint acompanyats ab molts officials de la casa en casa del S.^or governador enviats ha demanar per dit S.^or governador, per cobrar la resposta de la embaxada li ere estada feta per part de aquesta ciutat a vint y dos del corrent mes de mars, y quant foren en la casa de dit S.^or governador los dona resposta a la dita embaxada conforme esta contengut en una scriptura que per dit S.^or governador fonc donada als S.^ors consellers la qual es del tenor seguent

Concell de Cent, relacio del sindich trames a la Cort.

Continua lo negoci de la causa acerca la extraccio de Consol de llotja.

«YLL.RES SEÑORS»

«A la embaxada que a 22 del corrent mes de mars me feren V.s m.s sobre lo negoci y causa de Joachim Setanti de una part y del sindic de la present ciutat de part altra, responent dic que per V.s m.s alguns dies fa me fonc feta altra embaxada a la qual per complaurer y dar satisfactio volgui entendrer lo que en dita causa passave y trobi que los mag.ichs doctors del real consell a qui estava comesa tenien molta gana de fer en aquella justitia, com en totes tenen acostumat, empero no podien mes dilatar la expeditio de dita causa axi per la gran instantia feya dit Setanti com tambe per les quexes representava deduhint que la qualitat de la causa ere molt sumaria y que requeria breu y prompta despeditio, perque lo offici del qual se tractave no ere durador sino per un any, aquex finia lo mes de Abril proxim vinent, y que encara no estaven declarades les exceptions oppo-sades per dit sindic per impedlr lo ingres de la causa y altres coses que eren de consideratio, y fuy tambe certificat com en dita causa nos proceheix precipitadament ni asseleradament sino aguardats los terminis que segons la calitat de la causa ere obligatio, y com la comunicatio del proces se havia donada (a dita) (1) no essent encara denuntiat lo proces, ere estada concedida mes per voler donar contento en tot lo ques pugues a la dita ciutat que no per obligatio que de ferho hi hagues, y que havie lo advocat tingut dit proces per alguns dies etiam passat lo temps de la comunicatio, ab que lo havie pogut bastantment veurer, y ab tot axo se dilata lo temps de dita comunicatio en alguns dies mes passats los quals restituhi dit advocat lo proces, y se entengue en la despeditio de la causa de suplicatio penjant davant lo mag.ic micer Alzina, interposada per lo sindic de la provisio feta per lo noble don Luis de Paguera sobre dites exceptions, y encara per donar mes contento a la ciutat me encarregui jo de voluntat del real consell y de la sala hont dita causa se tracte, de advertir al sindic que informas en dita causa, y en efecte passant jo davant casa Hieronym Canyelles scriva maior de la casa de la ciutat li fiu dir que encontinent me fes venir lo dit sindic lo qual no vingue fins lo endema a la tarda, y li digui que fes informar perque la causa de dita suplicatio se havia de fer y que jom trobaria en la conclusio de dita causa

(1) Altres paraules sobrants.

com per la ciutat me ere estat demanat, y ab tota veritat per dit micer Alzina y per la real audientia foren sperats molts dies pera que informassen, y vist que may comparague advocat ni sindic algu fonc forsat procehir ha fer justitia, en lo que per dita petitio y demanda de V.s m.s me volgui jo trobar present, com de fet me trobi en lo consell quant se vota y conclogue, y se feu molt desapationadament y conciderat molt lo que per una part y altra se ere deduhit en lo procés, y de asso los puc assegurar y assegure, advertint los no creguen ha sinistres informations ni ha moltes coses contengudes y referides en dita embaxada E finalment dic que essent les coses sem demanen ab dita embaxada conserments merits de proces y tocants a justitia, jo no puc en elles de ma voluntat tocar sino remetre com (fas) de present als mag.ichs reladors de dites causes pera que administren servades les constitutions de Cathalunya y altres drets de la patria y en tot compliment de justitia.»

E tornats los señors consellers segon y quint ab dita resposta en la casa de la ciutat, se aplega lo consell de cent E lo dit señor quint dona complida raho al consell de tot lo que havia passat ha cerca dels negocis per los quals ere anat y trames, y dona una letra de sa magestat que ell aportava closa la qual fonc desclosa y legida en plen consell, la qual letra es del tenor seguent

Lletra del Rey, sobre negocis de la Ciutat.

«*A los amados y fieles nuestros los consellers consejo y hombres buenos de la nuestra ciudad de Barcelona.*

El Rey

Amados y fieles nuestros, Juan Sala sindico dessa ciudad de Barcelona me dio vuestra carta con el memorial de los cabos que trahia en comission, y aunque ha etcho con mutcho cuydado y satisfaction todos los buenos officios que convenian para que se tomasse breve resolution sobre ellos, con las mutchas ocupationes que se han ofrecido no ha sido posible hasta agora despatxarle, y porque se me a referido por su parte que se ha de bolver a servir el cargo de conseller dessa ciudad a que a sido extracto, no he querido dexar de acompanyarle con esta y asseguraros que de todo lo que tocare al beneficio y augmento de ditcha ciudad terne siempre particular quenta para hazer los el favor

y merced que huviere lugar y vuestra fidelidad y servicios merecen Data en Vazia (1) Madrid a XXIIJ de Ebrero M.D.XCVJ.

YO EL REY

V.[t] Frigola R. V.[t] Batista R.
V.[t] Comes generalis thessaurarius V.[t] Sans R.
V.[t] Covarruvias R. V.[t] D. P. S. fisci advocatus.»
V.[t] Muños R. Gassol secretarius

E apres per esser hora tarda no fonc conclos lo dit consell ans be fonch porrogat peral dimars primer vinent.

DIMARS XXVJ. — Dit dia se tingue consell de cent porrogat del dia de disapte proppassat, ab lo qual consell de cent entre altres coses fonc desliberat fossen donades al prior y convent del mon.[ir] de S.[ta] Catherina de la present ciutat sis milia liures per adiutori dels gastos se han de fer en Roma per la canonisatio del beneventurat S.[t] Ramon de Penya fort conventual del orde de predicadors lo qual ere natural y fill de aquesta ciutat — Item ab dit consell fonc feta electio de la persona de mestre Gaspar Massaguer chirurgia, per anar en cort com ha sindic de la present ciutat pera continuar y passar avant los negocis per los quals ere anat en cort lo dit mossen Joan Sala sindic de dita ciutat, los quals negocis no pugue passar avant lo dit mossen Sala per aversen de venir per exercir lo carrec de conseller de la present ciutat, en lo que fonc extret lo dia de St Andreu passat.

Subvencio pera 'ls gastos de la canonitzacio de fra Ramon de Penyafort.

Sindich pera la Cort, eleccio.

DIJOUS XXVIIJ. — Dit dia los señors consellers tots juncts congregats en la instantia del trentanari donaren les plasses a Pere Fidor y Pere Pau Pastor.

Notaris: provisio de plasses.

DIVENDRES XXVIIIJ. — Dit dia los señors consellers ters y quint acompanyats de alguns officials de la present casa per orde dels altres señors consellers, anaren ab enbaxada en casa de la comanda de Sanct Joan de la present ciutat ahont estave y residia lo Ill.[im] y R.[im] señor archabisbe de Tarragona, prenent la informatio ques rebia per orde de sa sanctedad sobre la canonitzacio fahedora de St Ramon de Penya fort, juntament ab los R.[ims] señors bisbe de Barcelona les hores absent de dita casa y lo señor bisbe de Vic alli present, en la qual casa se acostumen de congregar tots tres, o, al menys los dos quiscun dia

Informacio pera dita canonitzacio.

(1) Via aria?

pera rebrer dita informatio, y per dits señors consellers fonc dit y explicat al dit S.^{or} archabisbe com aquesta ciutat estave molt contenta y satisfeta de sa señoria Illma que per medi y intercessio sua fos vingut en ella per rebrer dita informatio, y pus se entenia que dita informatio havia ja alguns dies ques passave avant fos servit sa S.^{ria} Illma y R.^{ma} de continuar y prosseguir aquella fins a tant que tingues son degut efecte, per lo que aquest negoci redundava en molt gran servey de Deu y honra particular del dit benaventurat sanct Ramon de Penya fort y de tota aquesta ciutat de la qual ere natural, y que lo consell de cent ques tingue a XXVJ del corrent mes de mars feu deslliberatio y conclusio que no fos feta instantia en lo rebrer de dita informatio per part de la dita ciutat, pus lo interes principal ere de tot lo orde y religio del glorios pare sanct Domingo, y que la ciutat fins assi en dit negoci no havia fet sino intercedir ab letres a sa sanctedad y a sa magestat pera que se fes y procuras la dita canonitzacio, per esser lo dit sanct Ramon com tenien dit fill de esta ciutat, y que ab dit consell ere estat determinat y resolt fossen donades de diners de la ciutat sis milia liures per adiutori dels gastos se hauran de fer en Roma per raho de la canonitzacio, y que vehent la ciutat lo negoci de dita canonitzacio encaminat y ques pos en exequutio, no dexara de ajudar y valer en lo que convindra en la bona directio del negoci E lo Ill.^{im} y R.^{im} señor archabisbe de Tarragona agrahi molt la dita embaxada y loha la determinatio que ere estada feta per lo consell de cent, hi digue als dits señors consellers que ell ere vingut en la present ciutat ab la diligentia que havia convingut pera rebrer dita informatio, mogut en particular de la letra que per part dels señors consellers li ere estada feta y per lo que desije en qualsevol ocasio servir anaquesta ciutat, y que ell juntament ab los altres señors bisbes procurara de passar avant la dita informatio ab la diligentia que convindra axi per obehir als manaments de sa sanctedad y per la voluntat de sa magestat com per lo que toca al servey de Deu y honra del dit benaventurat sanct y de tot lo present principat de Cathalunya y en particular de aquesta ciutat per esser natural de aquella E passat lo dit rahonament los S.^{ers} consellers sen tornaren, acompanyant los lo S.^{or} archabisbe fins a la primera instantia que es ans de la instantia ahont estave lo S.^{or} archabisbe ab lo S.^{or} bisbe de Vic rebent dita informatio.

Juy de prohomens.

DISAPTE XXX. — Dit dia se tingue Juy de promens ab lo S.or governador, fonc extret ab la forma acostumada, y foren condempnats ..... Lavaneres vergueta, que li fossen donats cent açots, com de fet li foren dats lo mateix dia, y que sa muller fos posada a les Egipsiaques per spay de tres anys, y que lo amic de la dona qui ere mestre Felip Carbonell fuster, fos bandejat per spay de tres anys de la Vegueria ampla, per que lo dit Lavaneres ere alcavot de la dita sa muller y sufria que tots tres jaguessen y dormissen en un mateix lit en sa casa.

ABRIL

Correu: obit.
Sobre la canonitzacio de S.t Ramon de Penyafort.

DILLUNS I. — Dit dia mori Benet Fort correu de la present ciutat, *cuius anima requiescat in pace*. — Dit dia vingueren en la present casa Francesc Pedralbes Pau Calopa y Joan Teres notaris publichs de Bar.a y scrivans del proces de la remissoria se fa sobre la canonitzacio de sanct Ramon de Penyafort de part del Ill.im y R.im señor archabisbe de Tarragona y R.ims S.ors bisbes de Barcelona y de Vic, pera fer ha saber als mag.chs consellers com la informatio rebia sobre la dita canonitzacio se anave acabant, y que dits S.ors havien assignat los dies de dimars dimecres y dijous de la corrent semmana pera fer la designatio de la capella y obrir la tomba del cors del dit sanct Ramon, y que pregaven als dits S.ors consellers fossen servits al dia y hora que se hauria de obrir la dita tomba y fer la designatio del cors, fossen servits de voler assistir al dit acte per lo que redundave en molt gran servey de Deu y veneracio del benaventurat sanct y honra particular de la present ciutat per esser natural de aquella, y que dits S.ors archabisbe y bisbes assistirien al acte, y per esser lo loch de la capella molt stret y per levar alguns inconvenients ques porien seguir havien determinat que axi los dits S.ors archabisbe y bisbes y totes les altres persones que seran convidades y voldran assistir al acte hagen de estar de peus E los S.ors consellers respongueren que ells agrahien molt la merce que ses señories los feyen y que ells procurarien de assistir al acte a la hora ques faria.

Matricula de mercaders.

DIMECRES IIJ. — Dit dia vingueren los honorables consols de la lotja acompanyats ab molts mercaders en la present casa

pera fer la matricula ques sol fer quiscun any, y congregats los S.ors consellers ab tots los mercaders que solen entrevenir en fer la matricula y feta nominatio de vint y tres persones en la forma acostumada, ningu de aquells fonc matriculat. — Dit dia vingueren en la present casa los sobre dits Francesc Pedralbes y Pau Calopa notaris de Barcelona de part dels Ill.im y R.ims señors archabisbe de Tarragona y bisbes de Barcelona y de Vich per fer los asaber com estaven resolts pera dema que ere dijous a V (1) del corrent mes de Abril a les dues hores despres dinar, obrir la sepultura y fer la designacio del cors del benaventurat sanct Ramon de Penyafort, y que los S.ors consellers fossen servits de voler esser presents y asistir al dit acte lo qual havia de redundar en molt gran servey de Deu y honra particular del benaventurat sanct y de tota la present ciutat, per lo que ere fill y natural de aquella E los S.ors consellers respongueren que agrahien molt als dits S.ors archabisbe y bisbes la merce quels feyen en convidar los per al dit acte y que ells procurarien a la hora de acodir y asistir a ell.

Sobre la dita canonitzacio.

DIJOUS IIIJ. — Dit dia per los mag.ichs señors consellers foren tramesos ab enbaxada a les dotze hores tocades de mig dia los mag.ichs mossen Francesc de Pons donzell y mossen Pau de Moradell ciuteda honrat de la present ciutat al molt Ill.re señor don Enric de Cardona portant veus de general governador per sa magestat en lo present principat de Cathalunya y vuy president per no haver hi loctinent general, lo qual estave ja dinant dins una instantia de sa casa, y entenent dit S.or governador venian ab embaxada per part de la ciutat dona loc a que dits S.ors embaxadors entrassen, y axi per dits señors embaxadors fonc dit de paraula al señor governador de part dels dits S.ors consellers que com per al dia de vuy a les dues hores apres mig dia estigue assignada la hora en que se ha de obrir la sepultura del glorios pare sanct Ramon de Penyafort y fer la designatio de son benaventurat cors, y hagen entes dits S.ors consellers que sa señoria es estat convidat per assistir al dit acte y entenia anar y fer asistentia, acompanyat dels señors doctors del real consell, y com los doctors del dit real consell no tinguen loc ni hagen acostumat may de anar ni assistir a ninguns actes publichs en los quals asistesquen hi solen assistir los S.ors

Obertura de la tomba de S.t Ramon de Penyafort.

(1) IV.

consellers, fos servit sa señoria no voler donar loc en que los dits doctors del real consell vagen ni assistesquen en dit acte pus saben que noy tenen loc y que sa señoria fos servit de voler hi venir, que los señors consellers li donaran lo loc y precedentia que li toca com ha president que vuy es, conforme ells y lurs predecessors han acostumat donar E lo S.or governador respongue que ell desijava donar tot contento y gust a la ciutat conforme ab moltes altres ocasions havia sempre procurat, y com ell entengue que la voluntat, e, intensio del Ill.im S.or archabisbe de Tarragona sie que ell y los doctors del real consell sien presents y assistesquen al acte, conforme a ell fonc dit de paraula per lo mateix señor archabisbe en lo dia de ahir, que ell havia tractat ab los doctors del dit real consell y per dits doctors ere estada feta determinatio y conclusio de anar tot lo consell ab sa companyia pera fer assistentia al dit acte, y com ell y lo consell real fessen un cors tots juncts, que ell no podia dexar de anar ab lo dit consell, y que encara que lo loc, o, cadafal de la capella ahont se havia de fer lo acte fos petit, que ell se posaria al costat dels S.ors consellers, prenent los a la ma squerra com se acostuma y los doctors del dit real consell se posarien a la altra ma sua, de manera que no stiguessen separats de ell per fer tots un cors E a les dites coses li fonc replicat per los señors embaxadors y dit que los señors consellers no permetrien ni sufririen semblant cosa per lo que seria molt preiudicar a la auctoritat y preheminentia que sempre ha tinguda y te vuy dita ciutat de no donar loc a que pugue precehir als señors consellers mes avant de una persona, que ere la de sa señoria E tornant ha incistir dit S.or governador en la mateixa raho sobredita, tingueren a be axi lo S.or governador com los señors embaxadors per esser lo temps tant precis y no poder se consertar lo assiento del negoci de la manera que convindria y estigues be pera tots, que fos feta embaxada axi per part sua com per part dels S.ors consellers al dit S.or archabisbe pera suplicar lo fos servit voler prorogar lo acte per lo endema a la mateixa hora, y per esser ja la una hora tocada lo señor governador envia per sa part pera suplicar dita porrogatio al S.or don Joan de Erill ques trobave alli present, y los S.ors Francesc Pons y Pau de Moradell en nom y per part dels señors consellers anaren tambe pera suplicar la dita porrogatio, y quant foren en casa del señor archabisbe se trobaren tots juncts y quiscu per sa part suplica-

ren al señor archabisbe la porrogatio per que entre tant se pogues millor consertar del modo que se hauria de estar en lo dit cadafal de manera que los uns no fessen preiudici als altres E lo señor archabisbe los feu de resposta que ell folgaria que dit acte se fes ab lo sosiego y quietut que convenia per esser de la qualitat que ere y haverse de fer en la sglesia, y que diguessen de sa part axi al S.or governador y doctors del real consell com als S.ors consellers fossen servits de voler se consertar, y que lo dit acte per esser ja tant cerca la hora assignada nos podia porrogar en ninguna manera per altra jornada, maiorment que ell ha soles nou podia fer per haver hi tambe de entrevenir a la dita porrogatio los R.ims señors bisbes de Barcelona y de Vich, los quals eren estats presents al temps fonc feta la assignatio de la hora en la qual se havia de fer dit acte. — E apres dit dia a les dues hores que era la hora assignada per ha fer lo dit acte, vingueren al mon.ir de sancta Catherina los dits Ill.im señor archabisbe de Tarragona y R.ims S.ors bisbes de Barcelona y de Vich comissaris apostolichs delegats per sa sanctedat per dit efecte E tambe arribaren poc apres los R.ims señors bisbes de Elna y de Solsona quiscu de ells per sí, convidats per al dit efecte E apres arribaren los dits señors consellers ab los promens acompanyats de alguns officials de la casa y moltes altres persones, y per esser les portes de la sglesia tancades per la gran multitut de gent quey havia axi dins de la sglesia com fora en lo pati y en les claustres, entraren tots los sobre dits S.ors per la porta de la portaria y los Ill.im señor archabisbe y tots los altres señors bisbes sen anaren a la segrestia per aguardar alli que tots los magistrats convidats fossen arribats, y los dits señors consellers y promens sen anaren a la sglesia devers lo altar major, y agenollats als grahons del dit altar major feren oratio al sanctíssim sagrament, y feta dita oratio passant per lo mig del cor, sen anaren y pujaren en lo cadafal que per dit effecte estave fet en la capella y se posaren encontinent alt en lo cadafal de peus a son loc que es a la part dreta del altar de la capella per aguardar alli ques fes lo dit acte, y passant per lo cor saludaren als S.ors diputats que estaven assentats consistorialment en les cadires del cor a la part squerra que es lo loc ahont se acostumen assentar los S.ors diputats quant van consistorialment convidats en alguna sglesia, los quals señors diputats poc apres vehent que los S.ors consellers estaven ja en son loc ana-

ren tambe ab sos porters davant y ab les masses grans y sen pujaren tambe alt en lo dit cadafal y se posaren a la ma squerra del altar tambe de peus, per no haver hi en tot lo cadafal ninguna manera de setials per lo que axi ere estat consertat y apuntat per los dits S.ors comissaris apostolichs. — E apres que foren los señors consellers ab sos promens y los señors diputats alt en lo cadafal quiscu de ells en son loc, havent ja passat mes de dues hores y vehent que lo S.or governador ab los doctors del real consell los quals estaven ja juncts en la casa del S.or governador no venien per passar la hora y fer se tart, los dits Ill.im y R.ims señors archabisbe y bisbes comissaris apostolichs enviaren a mossen Pere Alos procurador fiscal real (lo qual ere alli per assistir per part de sa magestat al dit acte, per lo que ja havia assistit en tots los altres actes que eren estats fins a les hores fets) pera dir de part dels S.ors comissaris apostolichs al S.or governador y doctors del real consell que fossen servits de venir per lo que passava ja la hora y no estaven sino per ells de passar avant, y apres de esser anat lo dit mossen Pere Alos a cap de un quart, o, mija hora torna y dona la resposta secretament als S.ors comissaris apostolichs de manera que ningu dels altres que estaven alli presents la pogue ohir ni entendre, y encontinent apres de haver cobrada la dita resposta essent ja les sinc hores de la tarda o cerca, los dits Ill.im y R.ims señors archabisbe de Tarragona y bisbes de Barcelona y de Vich comissaris apostolichs vehent que la hora passava y que havia ja molt temps que los señors consellers y diputats y molts altres cavallers y persones principals y tot lo poble estaven aguardant, determinaren de anar com de fet anaren al cadafal pera fer la ubertura del dit sepulchre y designatio del cors del benaventurat sanct Ramon de Penyafort, com ja a dos dies del present mes haguessen feta la designatio de la capella y del altar y de totes les coses y circunstantias que eren en aquells, y exint de la segrestia (ahont havien sempre estat) acompanyats de moltes persones ecclesiastiques y seculars, lo Ill.im señor archabisbe ab la sua creu alsada davant y tots los altres R.ims señors bisbes anant los señors bisbes de Elna y de Solsona ab una filera, y apres venien los Ill.im S.or archabisbe y R.ims señors bisbes de Barcelona y de Vich ab altra filera, anant lo de Barcelona a la ma dreta y lo de Vich a la ma squerra aportant lo S.or archabisbe en lo mig ab los vestits ordinaris y no de pontifical, y

passant per lo mig del cor anaren vers la capella y pujaren al cadafal ahont trobaren los S.ors consellers y diputats que havia ja mes de dues hores que estaven alli aguardant se fes dit acte, y entrant per lo cadafal encara que ab molt gran dificultat per la multitut de la gent que ere ja en aquell, los señors consellers y promens anaren devers los dits Ill.im y R.ims S.ors archabisbe y bisbes pera rebrels, y rebuts ab lo modo que pogueren (per la multitut de la gent quey havia) sen tornaren a son loc y los Ill.im y R.ims señors archabisbe y bisbes feta oratio davant la sepultura, se posaren tots juncts de peus ab una filera estant lo S.or archabisbe en lo mig y dos señors bisbes a quiscun costat ço es lo de Barcelona y de Elna a la part dreta e lo de Vich y Solsona a la part squerra, quiscu de ells per son orde E presa per lo dit Ill.im señor archabisbe una stola y posada sobre del coll se agenolla y mana tots los altres se agenollassen y diguessen un pater noster y una ave Maria pera que lo negoci ques havia de fer tingues lo bon succes que tots desijaven, ha honor y gloria de nostre señor Deu y honra particular del dit S.t Ramon de Penyafort E feta la oracio tothom se alsa de peus e lo Ill.im señor archabisbe mana a mestre Montserrat Sanctacana mestre de cases y a mestre Miquel Sobra fuster que alli eren presents, que alsasen una gran pedra de pes de vint quintars que estave sobre la dita sepultura, los quals ab sos guarniments, o, inginys que tenien ja aparallats per dit efecte, juntament ab altra gent alsaren la dita gran pedra set, o, vuyt palms en alt, e, alsada la dita pedra y estant aquella axi penjant ab unes cordes despart molt grosses, lo Ill.im señor archabisbe en conspecte de tots los qui estaven presents, posa lo cap dins de la dita tomba y veu una caxa de fusta ahont estave lo cors, clavada y tant sensera y bona la fusta de aquella com sino hagues mes de un any que ley haguessen posada, mana desclavar aquella per lo fuster, la qual caixa apres de esser desclavada lo dit Ill.im S.or archabisbe troba dins la dita caixa una tela molt blancha y molt neta y sens ninguna taca, feta a modo de una coxinera, dins la qual estave recondida la maior part de la ossa del benaventurat sanct Ramon de Penyafort, la qual ossa prengue de pessa en pessa lo Ill.im S.or archabisbe ab una tovallola que tenia en les mans y aquella amostra a tots los que estaven presents en dit cadafal, comensant a mostrar la chalavera del cap y apres los ossos de les spatlles y les canyelles de les cames

y brassos y los ossos de les costelles y altres ossos, tots los quals ossos foren descrits y continuats per mi Francesc Pedralbes y per Pau Calopa y Joan Teres notaris publichs de Barcelona en lo acte que alli testificaren, conforme los foren designats per mestre Pere Benet Soler doctor en medicina cridat alli com ha expert per fer dita designatio E lo sobre dit mossen Pere Alos procurador fiscal real no comparegue ni fonc vist en tot lo dit acte, jat sie hi fos estat citat hi fos estat present lo dia ques feu la designatio de la capella y del altar y de les altres circunstanties que eren en aquells de manament dels dits Ill.^{im} y R.^{ims} señors comissaris apostolichs, e a instantia del R.^{nt} fra Bernat Sarria mestre en sacra theologia y prior del mon.^{ir} de sancta Catherina de la present ciutat en nom seu y del convent del dit mon.^{ir} y de tota la religio del orde de St Domingo, en presentia del R.^{nt} mossen Pere Pau Cassador doctor en drets y canonge de la seu de Barcelona procurador fiscal de sa sanctedat y de la cambra apostolica E apres lo dit Ill.^{im} señor archabisbe trague la tela en la qual estave tota la dita ossa, la qual tela estava tant blancha y tant testa y tinent, y no gens maculada ni embrutada com sino hagues mes de un any que la haguessen posada dins dita caixa, la qual tela fonc besada y adorada per moltes persones de les que estaven en lo cadafal E apres lo dit Ill.^{im} señor archabisbe torna ab ses propries mans tota la ossa dins la matexa tela, de la matexa manera que abans estava e mana tornar clavar la caixa y tambe mana abaxàr la dita gran pedra per que cobris lo sepulcre de manera que restas de la manera que abans estave, y mana encontinent publicar que ninguna persona gosas tocar ni pendrer de la dita ossa ni altres coses de la sepultura a pena de excomunicatio maior E fet tot lo sobredit lo Ill.^{im} señor archabisbe juntament ab tots los altres señors bisbes desus anomenats, volentsen abaxar del cadafal, los S.^{ors} consellers se iuntaren ab ells fent los moltes graties de la merce havien feta anaquesta ciutat y del treball havien pres en lo dit acte, hils acompanyaren fins a la porta de la segrestia de la sglesia agraduats de aquesta manera, que lo S.^{or} conseller en cap aportava a la sua ma dreta lo Ill.^{im} señor archabisbe de Tarragona, lo S.^{or} conseller segon lo R.^{im} bisbe de Barcelona, lo S.^{or} conseller ters lo R.^{im} bisbe de Vich, lo S.^{or} conseller quart lo R.^{im} de Elna y lo señor conseller quint lo R.^{im} de Solsona y apres de tots venien los sinc promens dels

S.ors consellers, y quant foren a la porta de la segrestia los dits Ill.im y R.ims señors archabisbe y bisbes se despediren dels S.ors consellers ab tota la cortesía deguda y sen entraren dins la segrestia per descansar allí un poc, y los S.ors consellers tornaren ha pendrer lurs proms al costat y sen tornaren en lurs cases de la matexa manera que eren vinguts.

DIUMENGE VIJ. — Dit dia anaren tots los S.ors consellers ha ohir lo offici a la seu. Diumenge del Ram.

DIJOUS XJ. — Dit dia anaren tots los señors consellers a ohir lo offici a la seu, lo S.or bisbe digue de pontifical y feu la benedictio de la crisma y apres de haver donat ha combregar a tot lo clero de la seu, dona ha combregar als dits S.ors consellers y als cavallers que estaven en lo altar y apres dona a combregar als seu mestre sala y patges y apres als verguers dels dits S.ors consellers, y apres acompanyaren lo S.t sagrament al moniment prenent per prom a don Berenguer Doms per no trobar se en la sglesia ningun militar ni ciuteda E al despres dinar anaren ab les gramalles de dol acompanyats de alguns oficials de la casa a cercar los moniments. Dijous sanct.

DIVENDRES XIJ. — Dit dia anaren dits S.ors consellers a ohir lo offici a la seu, y aportaren tambe lo talem ab lo dit don Berenguer de Oms quant tragueren nostre S.or del moniment. Divendres sant. — Dit dia despres dinar anaren convidats al monastir de la Merce los dits S.ors consellers exceptat lo ters, y acompanyaren la professo ques fa de la mare de Deu de la soledat ab les gramalles de dol. Professo.

DIUMENGE XIIIJ. — Dia de pasqua.

DISAPTE XX. — Dit die a les dues hores apres migiorn vingue en casa del señor conseller en cap ahont estaven congregats tots los altres señors consellers per negocis y afers de la present ciutat, mossen Pere Ortoneda notari y scriva major de la governacio en companyia de mossen Jaume Mambla notari y scriva petioner de mossen Pere Pau Bosc notari real, lo qual mossen Pere Ortoneda dix que venia aqui de part del molt Ill.re señor don Enric de Cardona portant veus de general governador en lo present principat de Cathalunya y vuy president per no haver hi loctinent general pera donar, o, presentar als dits S.ors consellers una scriptura y una copia de una letra que dit S.or governador tenia de sa magestat de sis del corrent mes de Abril, la qual scriptura y copia de dita letra lo dit mossen Ceremonial, perrogativas.

Pere Ortoneda sens legir aquella dona y dexa en mans del S.^{or} conseller en cap, lo qual respongue que ells ho mirarien y sobre lo fahedor tornarien resposta al dit S.^{or} governador, la qual scriptura es del tenor seguent

«Ja saben V.^{s} m.^{s} que en lo any setanta sis los mag.^{ichs} consellers que les hores eren desta ciutat pretengueren que podien aportar coxins, o, almoadillas en las sglesies de la present ciutat, sempre y quant se trobassen en part ahont lo S.^{or} governador se trobave portant coxi, o, almoadilla, no obstant que presidis per absentia del loctinent general, y essent se consultat ab sa magestat respongue sa magestat a la consulta ab letra particular dada a quinze de Abril del mateix any, dit S.^{or} governador presidint y no los mag.^{ichs} consellers de la present ciutat en presentia sua poguessen aportar almoadilla — E apres en lo mateix any pretengueren los consellers que eren les hores, que dita real letra tant solament se entenia trobant se dit S.^{or} governador en les sglesies y no en les finestres de les plasses y lochs ahont se feyen festes y actes publichs, y ab aquesta pretensio volien dits consellers tenir coxins en les finestres de dits lochs no obstant que dit S.^{or} governador se trobas en dites festes, o actes publichs, pera certificarse a ells mes de la voluntat de sa magestat enviaren ab desliberacio del consell de cent ha Francesc Guamis notari de Barcelona y official de dita ciutat pera representar a sa magestat lur pretensio, y sa magestat entesa la pretensio de dita ciutat y que les preheminenties y serimonies de aquella son propries de sa magestat, respongue a la consulta de la ciutat ab sa real carta dada a XXIIIJ de juny de dit any referint se a la primera letra de abril, lo mateix en efecte que en aquella axi en lo que tocave a les finestres y lochs publichs com en lo que tocava a les sglesies, les quals letres tenen V.^{s} m.^{s} en los registres com les te dit S.^{or} governador en los seus E com ara se oferescan les jornades de la festa del glorios sanct Jordi que sera dimars mes prop vinent e apres la festa ordinaria de les justes publiques ques solen fer en lo Born de la present ciutat, y desije dit S.^{or} governador levar ocasions de diferenties y quant les hi hage no sien per causa sua, y tenint per molt cert que V.^{s} m.^{s} desijen lo mateix y com ha bons vassalls de sa magestat hobehiran a sos reals manaments com es just, tenints maiorment com tenen sobre aço mateix entesa sa real voluntat sobre consulta feta per la mateixa ciutat, y ara ulti-

mament declarada ab sa real carta dada a VJ del corrent mes del abril corrent, me envia assi a V.s m.s pera representar los lo que tinc referit, certificant los que en tot y per tot seguira la voluntat de sa magestat y que no permetra ques fassa lo contrari, y deixa a V.s m.s copia *interpollatim* de dita ultima real carta dexant lo demes per ser negocis diferents»

« El Rey

Noble mag.co y amado consegero nuestro, he recebido vuestra carta de dos del passado cerca de lo que me scrivis, de que para abrir el sepulcro de fray Ramon de Penyafort y passar adelante su canonitzacion se han aiuntar en esa ciudad algunos prelados desse principado, y que segun entendeys se hallaran presentes a ello los inquisidores diputados concellers y doctores dessa real audientia, y para que sobre la preheminentia de los lugares no succedan algunas inquietudes os mande advertir lo que sobre ello se me ofresse, y assi para que los consellers entiendan mi voluntad cerca de las pretensiones que otras vezes han tenido de poner en vuestra presentia almohadilla, hos encargo useys vos tantsolamente de ponerla, etc., y en lo que respecto a tener sillas guardareys con parescer del consejo el orden que asta aqui se ha acostumbrado, y en lo que toca al lugar que han de tener los inquisidores y diputados consellers y doctores ja terneys entendido que en auctos publicos los inquisidores, etc. no tienen lugar cierto, y assi caso que quieran asistir al tiempo de abrir ditcho sepulcro, procurareys que primero se trate y concierte entre ellos al que cada uno ha tener, y quando no se avinieren dareys orden en que el arçobispo no lame a los inquisidores ni assistan a ello para que de esta manera se excusen las diferentias que podrian succeder, que en ello me servireys Data en Açeca a VJ de abril M.D.XCVJ.

Lletra real sobre lo mateix.

Yo El Rey

V.t Frigola vicecancellarius	V.t Babtista R.ns
V.t Comes generalis thezaurarius	V.t Sans R.ns
V.t Covarruvias R.s	V.t d. P. S. fisci advocatus.
V.t Muñyos R.s	

Gassol secretarius. »

«Copia huiusmodi aliena manu scripta, sumpta fuit a quadam littera per sacram catholicam et regiam magestatem missa, ad-

modum Ill.ri domino gubernatori interpolatim et cum eadem legitime comprobata per me Petrum Ortoneda apostholica et regia auctoritatibus notarium publicum civem Barcne scribamque maiorem generalis gubernationis Cathalonie, et cum eadem comprobata, et ut eidem copie interpolatim sumpte in judicio et extra ab omnibus plena tribuatur fides, ego dictus notarius et scriba pro nobili dompna Marianna de Pinos et de Sanct Climent, vidua relicta nobilis dompni Hieronymi de Pinos et Mari quondam Barcinone populati, domina utili et proprietaria dicte scribanie, vigore mandati mihi verbo per dictum dominum gubernatorem facti, hic me subscribo et meum quo utor in publicis claudendis instrumentis appono sig ✠ num.»

Festa en las Egypciaques.

DIUMENGE XXJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers segon ters y quint a la casa de les Egipsiaques ahont ohiren lo offici y sermo.

Vespres en la Diputacio.

DILLUNS XXIJ. — Dit dia a les deu hores demati vingueren en la casa de la ciutat mossen Jaume Losada mercader regint lo offici de sindic, y mossen Pere Mas notari y procurador fiscal del general de Cathalunya, y digueren als señors consellers cap segon y quint per esser los altres absents, que venien alli de part dels S.ors diputats pera que fossen servits de anar despres dinar a les vespres y dema demati al offici de S.t Jordi en la casa de la diputatio E per lo S.or conseller en cap en nom de tots fou respost y dit que ells farien tot allo que convindria a la honra de la present ciutat. — E apres entre les onze y les dotze hores de mig dia, los dits S.ors consellers manaren a mossen Miquel Josef Cellers sots sindic y a mi Francesc Pedralbes scriva rational de la present casa, que anassem en casa del dit S.or governador, y lo dit sots sindic de part dels S.ors consellers li donas com de fet li dona en presentia de mi Francesc Pedralbes, una scriptura la qual es del tenor seguent

Ceremonial, prerrogativas.

«MOLT ILL.E SEÑOR»

«Los consellers han vista la scriptura que V. S. los envia y feu presentar disapte proppasat y la copia auctentica de certa part de la letra de sa magestat de sis del corrent, a la qual per no haver V. S. enviat lo original de aquella per poder los consellers fer la continuar, y com sempre tots los presidents hagen acostumat enviar les a dits consellers originalment, no poden respondrer en aquella per estar com esta dita copia en dues

parts ab etc., y en lo demes de dita scriptura responen y fan ha saber a V. S. que procuraran conservar la possessio en que estan los dits consellers y present ciutat, y faran tot lo que fins assi han sempre acostumat de fer conforme los es licit y permes per privilegis usos costums y consuetuts de la present ciutat. »

— La qual scriptura prengue dit S.or governador de ma del dit sots sindic, y legida aquella respongue que ell havia fet donar la copia auctentica de la letra de sa magestat ab la forma que es estada donada, per lo que ab dita letra hi havia algunes altres coses que no convenia al servey de sa magestat de publicarles, y que en lo mes avant ell seguirie lo orde que per sa magestat li ere estat donat y que farie lo que per lo real consell li serie aconsellat. — E apres volentse despedir lo dit sots sindic del S.or governador dix que li fes pler de aguardar un poch que ell consultaria lo que contenia la dita scriptura ab lo real consell que estave les hores aplegat en una instantia de sa casa E tornantsen entrar lo S.or governador en la instantia ahont estave lo dit real consell, al cap de una stona nos feu tornar resposta per mossen Pere Ortoneda notari y scriva maior de la governatio que ja nos ne podiem anar que no tenia altra cosa que dir mes avant del quens tenia dit.

Festa de S.t Jordi en la Diputacio.

DIMARTS XXIIJ. — Dia de S.t Jordi. — En aquest dia no anaren los S.ors consellers a ohir lo offici a la diputatio ni lo dia abans a les vespres jatsie hi fossen estats convidats per part dels S.ors diputats, per lo que entengueren que los dits senyors diputats no y havien de esser ni a vespres ni al offici sino tant solament los tres ohidors, y per lo que entengueren que lo S.or governador com ha president que es vuy per no haver hi loctinent general, estigue assentat al cap del banc ahont solen seurer los S.ors consellers, tenint una almohada o, coxi de vellut carmesi.

Consols de Llotja: extraccio.

DIJOUS XXV. — Dia de S.t Marc. — Dit dia se tingue consell com es de costum, hi foren extrets en consols de la lotja micer Francesc Çaragossa doctor en drets y Onofre Climent Talavera mercader, y en jutge dels apells Pere Alguer y en consol del pont Gabriel Steve. — Item fonc extret Andreu Benet Dams en receptor y credenser dels drets de la duana per acabament de Montserrat Besturs notari real. — Item fonc extret per correu de la present ciutat Miquel Colomer manya per mort de Benet Fort.

Receptor de la Aduana: extraccio.

Correu: extraccio.

Convit pera las justas de S.t Jordi en lo Born.

Disapte XXVIJ. — Dit dia de part dels S.ors diputats foren convidats los senyors consellers pera les justes de S.t Jordi que se havien de fer lo endema en la plassa del Born, y per lo senyor conseller en cap en nom de tots fonc respost que la ciutat faria tot allo que li estaria be y li seria honra.

Justas de S.t Jordi en lo Born.

Diumenge XXVIIJ. — En aquest dia foren fetes les justes de Sanct Jordi en la plassa del Born hi noy anaren los S.ors consellers, jatsia hi fossen estats (convidats) lo dia abans per part dels senyors diputats, hi dexaren hi de anar per lo que entengueren que los senyors diputats noy eren anats sino tantsolament los S.ors tres ohidors consistorialment ab les masses grans, y tambe per lo que entengueren que lo S.or governador com a president que es vuy per no haver hi loctinent general, estava en una finestra de la casa de la S.ora dona Isabel Mecha y de Clasqueri ab dos coxins de vellut carmesi y ab un dosser de vellut carmesi penjant sota la dita finestra y ab alabardes davant la porta de la dita casa, de la matexa manera y ab la matexa auctoritat que sol estar lo loctinent general quant se troba present en la ciutat. — E tambe fonch dit y referit als S.ors consellers per persones dignes de fe, com lo mateix dia al demati ere anat lo dit S.or governador en la sglesia del mon.ir de les monges de Monte-Syon per ohir lo offici, per lo ques feya en dita sglesiá festa de nostra S.ora del roser, ahont estigue ohint tot lo offici major assentat ab una cadira de vellut gran de repos y ab una catifa als peus y ab un coxi o, almuada de vellut per agenollarse alt en lo altar major a la part ques sol dir lo evangeli, tot sol ab un patge que li estave detras de peus, y baix en la sglesia hi havia molts cavallers que ohiren tambe alli lo offici y sermo, los quals se entengue apres que dexaren de pujar alt en lo altar major per lo que veren alli asentat lo dit senyor governador ab la auctoritat quel veren assentat.

Ceremonial, novedats fetas per lo Governador (1).

Dimarts XXX. — En aquest dia los S.ors consellers despatxaren per la posta ha Miquel Colomer manya correu de la present ciutat novament extret, ab una letra pera sa mag.tat donant li raho de las novedats que per lo dit senyor governador eren estades fetes en los sobredits dies proppassats pera que fos servit manar remediar aquelles.

---

(1) V. la vigilia y festa de S.t Jordi y la primera clausula del present jorn.

MAIG

DIMECRES I. — Dia dels apostols. — Dit dia parti mestre Gaspar Massaguer chirurgia pera la cort de sa mag.[tat] com ha sindic de la present ciutat per orde del consell de cent, per passar avant y continuar los negotis per los quals ere anat mossen Joan Sala notari de Barcelona y sindic de dita ciutat, los quals no pogue acabar ni conclourer per haver sen de tornar per esser exit conseller estant en dita cort.

Partida de sindich pera la Cort, per negocis de la ciutat.

DIVENDRES IIJ. — Dia de S.[ta] creu. — En aquest dia fonc descubert lo altar major de la seu lo qual havia estat cubert per spay de tres anys o, mes, per lo que lo molt Ill.[re] y R.[im] senyor don Joan Dimas Loris bisbe de Bar.[a] de sos diners ha fet alsar aquell y la fet tot daurar y posar en lo modo que vuy esta, y fet assentar un sacrari tot nou en mig del dit altar o, tabernacle, ahont ha de estar de assi enlla lo sanctissim sagrament, y tot lo dit dia y lo dia abans a les vespres estigue lo S.[im] sagrament en lo sacrari de manera que tothom lo podia veurer per esser dit dia de festa major de la seu, y lo S.[or] bisbe feu les vespres lo dia abans y lo dit dia lo offici de pontifical, y en lo altar major foren presents al offici lo S.[or] governador y los S.[ors] consellers ab promens com solen anar en semblant y altres festivitats solemnes, lo que dona molt gran contento a tot lo poble per veurer una obra tant important y tant ben feta y haver tant ben rehexit.

Inauguracio de la obra del altar major de la Seu, restaurat a despesas del Sor Bisbe.

DISAPTE XJ. — Dit dia juraren micer Francesc Çaragossa y mossen Onofre Climent Talavera consols de la lotja en la forma acostumada y ab agraduatio, conforme esta largament contengut en lo libre de les agraduations que aporta lo scriva de les obres. — Dit dia al despres dinar se tingue Juy de promens ab lo S.[or] governador, en lo qual Juy de promens foren condempnats un home a fer la volta sens assotar y desterrat pera deu anys, y una dona en donar li cent assots, per esser ladres.

Consols de Llotja: jurament.

Juy de prohomens.

DIMARTS XIIIJ. — En aquest dia se tingue vuytena del morbo y per los S.[ors] consellers y dita vuytena fonc desliberat que per haver entes per letres dels consols de la vila de Perpinya com en los lochs de Conissa y Aquila en França y altres

Novas de contagi, prevencions.

parts, se moren de pochs dies enssa de un mal contagios, que sien tancats tots los portals de la present ciutat exceptats los portals de sanct Anthoni lo portal Nou y lo portal de Mar, y que los portalers dels portals tancats sien repartits per los dits portals que estaran uberts pera que fassen la guarda que convindra en dits portals junctament ab los altros portalers que son ja en ells, y que sia feta la crida ordinaria com se acostuma en semblants occasions.

Los dies de les letanies.

DILLUNS XX. DIMARTS XXJ. DIMECRES XXIJ. } Aquestos tres dies anaren los senyors consellers com be tenen acostumat seguint les professons que la seu acostuma de fer quiscun any en semblants dies.

DIJOUS XXIIJ. — Dia de la assensio.

Visita al mon.ir de Pedralbes.

Retorn del Correu de la Cort.

DIMARTS XXVIIJ. — En aquest dia anaren los S.ors consellers a visitar lo mo.ir de Pedralbes com ha protectors que son del dit mon.ir — Dit dia torna Miquel Colomer correu de la present ciutat de la cort, ahont ere anat per aportar una carta dels S.ors consellers a sa mag.tat

Juy de prohomens, questio sobre tenirlo en casa del S.or Governador per indisposicio de aquest.

DIMECRES XXVIIIJ. — En aquest dia a la tarde per orde y manament dels S.ors consellers anaren Pau Calopa y Francesc Aquilles notaris publichs de Barcelona y officials de la present casa, en casa del molt Ill.re señor don Enrric de Cardona portant veus de general governador en lo present principat de Cathalunya, pera dir a sa señoria que per lo que havien entes per lo dit Pau Calopa que Pere Ortoneda notari y vuy scriva major de la governacio ere vingut en la casa de la ciutat aquell despres dinar cerca de les tres hores, no essent hi en casa dits S.ors consellers, dient dit Pere Ortoneda a Pau Calopa que digues a dits S.ors consellers com ell era vingut pera cercar los processos y enquestas que per part de sa señoria eren estats comunicats estos dies passats a ses magnificenties y als advocats de la present ciutat per lo Juy de promens se havia de tenir per judicar aquells, y que pus dits S.ors consellers no havien volgut tenir dit Juy de promens, venia ha demanar dits processos y enquestes y que perço anaven alli dits Calopa y Aquilles per dir a sa señoria per part dels señors consellers com la causa perque no havien extret lo dit Juy de promens ere estada haver entes la indispositio de sa señoria, y tambe per lo que dit Pere Ortoneda estos dies passats havia dit als señors consellers segon y quart com venia de part de sa señoria per fer los ha saber la indispo-

sitio que sa señoria tenia de la gota, pera que ho referissen als altres señors consellers y com per dita causa sa señoria no podia tenir lo Juy de promens, y que sempre que sa señoria estigues remediat de dita indispositio los avisaria pera que traguessen lo dit Juy de promens, y que los señors consellers estaven promptes esta tarda mateixa si aparaxia a sa señoria, o sino dema, o altro qualsevol dia que aparagues a sa señoria de traurer y tenir lo dit Juy de promens pera que se pògues fer y administrar justitia, y encontinent per lo S.or governador los fonc dit y respost que ell no estave pera poder anar a la preso per la indispositio que tenia de la gota, y que pus los señors consellers trobarien exemplar en la casa de la ciutat del ques feu en temps de don Pedro de Cardona son pare y les hores governador, que per la indispositio que les hores tingue que era en la consellaria del S.or Joan Bonaventura de Gualbes y altres, o, poc abans o, poc apres, los señors consellers qui les hores eren tingueren Juy de promens en la casa del dit señor don Pedro de Cardona son pare, y que ell no sabia la forma com se tingue les hores lo dit Juy de promens mes del que sen recorda, y que fossen servits los S.ors consellers ab la matexa forma en sa casa tenir dit Juy de promens, maiorment havent hi algun pres que perillave per estar indispost, dient los que del que aparaxeria als S.ors consellers li tornassen resposta.

Segueix dit negoci.

DIJOUS XXX. — Dit dia per orde dels S.ors consellers los dits Pau Calopa y Francesc Aquilles tornaren resposta al S.or governador, dient li com los S.ors consellers axi la nit passada com lo dia de vuy y ara despres dinar havien fet mirar tots los privilegis usos pratigues consuetuts y stils de la casa de la present ciutat pera veurer sis podria condecendrer ab la voluntat de sa señoria, y que no havien trobat ninguna cosa, y que axi ho feyen asaber a sa señoria, y que com los S.ors consellers tinguen molta confiansa que la indispositio de sa señoria essent de gota sera prest remediada, estan promptes y aparellats de extraurer y tenir lo dit Juy de prómens en lo modo y forma com fins assi han acostumat sempre que sa señoria sera servit, y dit S.or governador respongue que estava be y que per ara no estave ab dispositio, y que si a cars algu dels presos patia, ell sen descarregava y que vingues a carrec dels S.ors consellers E axi fou referit per los dits Pau Calopa y Francesc Aquilles, y manat per los S.ors consellers a mi Francesc Pedralbes notari de

Bar.ª y scriva rational de la ciutat continuas les coses sobre dites en lo present dietari.

JUNY

Diumenge IJ. — Festa de sincogesma.

Visita a la baronia de Monbuy.

Dimarts IIIJ. — En aquest dia parti lo S.or conseller quint per anar a visitar la baronia de Monbuy y los vassalls de aquella.

Pregarias per serenitat.

Divendres VIJ. — En aquest dia ana mossen Miquel Josef Cellers sotssindic per orde dels S.ors consellers al R.nt capitol de la seu pera que fessen pregaries per serenitat, per lo que havia tres o, quatre dies que plovia cada dia y los splets patien molt.

Retorn del conseller quint de la visita a Monbuy. Juy de prohomens.

Disapte VIIJ. — En aquest dia torna lo S.or conseller quint de la baronia de Monbuy. — Dit dia se tingue Juy de promens en la forma acostumada en lo qual foren condemnats...

Festa de la S.ma Trinitat.

Diumenge VIIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers convidats a ohir lo offici al mon.ir de la S.ma Trinitat.

Festa del corpus.

Dijous XIIJ. — Dit dia aportaren lo talem a la professo lo S.or governador y los sinc S.ors consellers.

Juy de prohomens.

Disapte XV. — Dit dia se tingue altre Juy de promens en la forma acostumada, en lo qual fonc condempnat Anthoni Muntanyola pages de la present ciutat a galera pera sinc anys, y tambe fonc condemnat Jaume Vinyes alias Dotxa a servir al moll per temps de sinc anys.

Partida del Conseller segon pera Flix.

Dimarts XVIIJ. — Dit dia parti lo S.or conseller segon per anar a visitar la vila de Flix conforme fonc desliberat dies passats per los S.ors consellers y setzena de Flix, y pera remediar algunes diferenties que la dita vila tenia ab mossen Castell-bell.

Juy de prohomens.

Disapte XXIJ. — Dit dia se tingue altro Juy de promens ab la forma acostumada, en lo qual Juy de promens fonc condemnat.....

Cavalcada de S.t Joan.

Dilluns XXIIIJ. — Dia de S.t Joan. — Dit dia se feu la cavalcada en la forma acostumada ab agraduatio, conforme esta largament continuat en lo libre de les agraduations del scriva de les obres, hi noy anaren dels S.ors consellers sino quatre per esser lo segon anat a la vila de Flix, y abans de fer la agraduatio los comedians ques trobaven les hores en Barcelona representaren en lo Born una comedia, y per esser massa larga y fer

se gran dia, los S.ors consellers feren fer la agraduatio y sen anaren sens acabar se dita comedia, y en la dita cavalcada hi ana lo S.or governador (1).

Representacio de una comedia en lo Born.

DIMARTS XXV. — Dit dia passaren los batxallers en lo studi, y anaren hi los S.ors consellers.

Studi: passantia de baxillers.

DIJOUS XXVIJ. — Dit dia se tingue consell de cent pera representar les perdues feya la ciutat en los forments se venien a la plassa y farines se venien al canastro per orde dels S.ors consellers y vuytena, pera que lo dit consell determinas de hont se havia de pagar y soldar dita perdua.

Perduas en los forments y farinas.

JULIOL

DIUMENGE VIJ. — Dit dia se tingue consell de cent per fer les relations y mudar les vuytenes y quatretes, com se sol fer quiscun any en semblant jornada.

Relacions dels drets.— Vuytenas y quatretas: renovacio.

DIJOUS XJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers en cap y quart a soles per esser lo segon fora ciutat lo ters ocupat y lo quint malalt, en casa del S.or governador acompanyats de alguns officials de la casa y altres persones, enviats a demanar per dit S.or governador, y quant foren en sa casa los dix com tenia una carta de V del corrent del secretari Prado del consell de guerra, ab la qual li donava avis com al derrer de Juny proppassat havia comparegut davant la ciutat de Calis la armada de la reyna de Anglaterra que eren cent y sinquanta vexells los ques eren descuberts, y que procurassen en fer posar a punt totes les companyies y que fessen fer guardes per lo que axi convenia al servey de Deu y de sa mag.tat y a la custodia y guarda de la present (ciutat) E lo S.or conseller en cap li respongue que besaven les mans de sa senyoria per la merce los havia feta en

Novas de la armada anglesa: prevencions.

(1) Desde l'any 1579, la administracio de nostre Hospital general, tenia privilegi pera celebrar Comedias, o autorisarlas fora de son recincte, fins que utilisant una casa que poseía en lo siti del actual teatre, procehí á la construcció del mateix, segons veurem en lo proxim volúm de 1597. No deixa de ser curiós est assiento de la representació accidental de una llarga comedia donada en lo Born, probablement a cel descubert, perque allí no hi habia mes que un rench pera torneigs, representació feta tal volta per una de las dos companyas de Morales de Heredia y Gabriel de la Torre que hi havia en Barna. enguany de 1596, com apar de certa ápoca citada per nostre malhuyrat amich Virella y Cassañes, en son curiós llibre *La Opera en Barcelona*.

fer los asaber lo sobredit, y que ells procurarien y donarien orde en fer posar a punt totes les companyies y en fer les guardes com te de costum la ciutat.

Presa de Cadis per la armada de Anglaterra: prevencions.

DISAPTE XIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers en cap y ters acompanyats de alguns officials de la casa y altres persones enviats a demanar en casa del dit S.or governador, hils fonc dit per dit S.or governador com tenia una carta de sa mag.tat de sis del corrent ab la qual li donave avis com a tres del corrent la armada de la reyna de Anglaterra que eren 230 naus grosses, havien presa y saquejada la ciutat de Cadis, y manantli que promptament donas avis del sobredit per tota la costa de la mar y a les islles pera que tothom se apercebis en lo que convindria, y encarregant molt als dits S.ors consellers fessen posar apunt totes les companyies y fessen fer en les nits guardes com acostumen en semblants occasions, la qual letra de sa mag.tat los feu legir E per lo dit S.or conseller en cap fonc respost que ja seren comensades a posar guardes en los baluarts y que farien passar avant y continuar les dites guardes, y que farien tota la diligentia que convindria en fer posar en orde totes les companyies, y farien tot allo que mes avant convindria en servey de Deu y de sa mag.tat y en defensa de la present ciutat com sempre ells y sos predecessors be tenen acostumat.

Juy de prohomens.

DIMARTS XVJ. — Dit dia se tingue Juy de promens en la forma acostumada pera judicar la persona de Anthoni Reynalt mestre de cases frances, lo qual ere casat hi tenia sa casa y habitatio prop del mon.ir de Junqueres de la present ciutat, lo qual estava inculpat de molts grans robos havia fets de nits en moltes cases de la present ciutat obrint parets y levant les lindes dels portals y de les finestres dels studis, y per lo que la sua enquesta tenia mes de quatrecentes fulles y haventse de legir tota la enquesta y essent acte que nos podia porrogar sino que se havia de fer tot de una seguida, fonc convidat lo Juy de promens pera les vuyt hores demati, y per lo que se entengue que la dita enquesta ocupava quatrecentes fulles y que encara ques comensas lo negoti a les vuyt hores demati havien de esser les dotze hores de la nit y per ventura a la matinada abans que no seria acabat, determinaren los S.ors consellers que abans de partir se donas a menjar a tots los del dit Juy de promens, com de fet fonc fet encontinent en lo hort de la casa de la present ciutat E apres de haver menjat, entre les deu y onze hores anaren los

dits S.[ors] consellers y promens a la sala de la obra nova de la preso ahont estigueren fins a les deu hores de la nit E lo dit Anthoni Reynalt fonc condemnat per lo Juy de promens a esser açotat axorellat y penjat per lo coll, y que abans fos torturat pera veure si descobriria altres persones que fossen estades ab ell ho haguessen consentit ab los dits furts. — Dit dia torna lo S.[or] conseller de la vila de Flix ahont ere anat pera remediar algunes diferenties y pera fer algunes altres coses que eren convenients a la universitat de dita vila.

Retorn del Conseller segon, de Flix.

DIJOUS XVIIJ. — Dit dia se tingue consell de cent per les noves ques tenien de la armada dels anglesos que era sobre la ciutat de Cadis hi eren doscents y trenta vexells, y tambe per la nova ques tenia com la armada del turc ere exida y era envers la Calabria, pera que la ciutat fes les provisions que serien necessaries per la defensa de la present ciutat, ab lo qual consell fonc determinat fossen girades vint milia liures en compte del clavari per les provisions y monitions que serien necessaries per la custodia y defensa de la ciutat.

Novas de las armadas anglesa y del turc: prevencions pera defensa y custodia de la ciutat.

DISAPTE XX. — Dit dia se tingue en la present casa consell de guerra, en lo qual entrevingueren lo S.[or] compte de Quirra, lo S.[or] comanador Alentorn, don Francisco de Cardona y molts altres cavallers y fonc determinat se posassen totes les companyies apunt y anas quiscuna nit una companyia a la guarda, y que fos feta provisio de monitions y altres apparatos necessaris pera la guerra.

Concell de guerra.

DIVENDRES XXVJ. — En aquest dia vingue nova de la cort com sa mag.[tat] havia fet merce del bisbat de Vic al R.[nt] mossen Joan Vila canonge de la seu de Bar.[a]

Bisbe de Vich: nominacio.

DISAPTE XXVIJ. — En aquest dia entra en la present ciutat lo R.[im] S.[or] don Pedro Jayme bisbe de Vich, elegit en bisbe de Albarrazin en lo regne de Arago, lo qual es vingut pera sotascriurer y liurar lo proces de la informatio se es rebuda del pare S.[t] Ramon de Penyafort, al portador que ha de esser elegit per aportar dita informatio en Roma.

Bisbe de Albarrazin: eleccio.
Sobre la canonitzacio de fra Ramon de Penyafort.

DILLUNS XXVIIIJ. — Dit dia anaren tres S.[ors] consellers a ohir lo offici a sancta Martra com es de costum.

Festa de S.[ta] Marta.

AGOST

Segueix lo negoci de dita canonitzacio.

Dijous I. — Dit dia entra lo Ill.^{im} S.^{or} archebisbe de Tarragona lo qual vingue per lo mateix effecte que era vingut lo S.^{or} bisbe de Vic com dessus esta contengut.

Novas de la armada anglesa. — Tall pera terraplenar las murallas.

Divendres IJ. — Dit dia de dos de agost lo S.^{or} conseller ters per orde dels S.^{ors} consellers, ana en casa del S.^{or} governador acompanyat de alguns officials de la present casa y de altres persones pera dir y fer asaber al S.^{or} governador com los dits S.^{ors} consellers y les persones de la setzena de guerra anomenades per lo consell de cent, havien determinat que fos fet un tall en tots los poblats y habitants de la present ciutat per pagar los gastos se han de fer en lo terraplenar les muralles y netejar los valls de la present ciutat, per lo que tenen avis de mestre Gaspar Massaguer sindic de la present ciutat trames en la cort de sa mag.^{tat} per sa letra de 28 de Juliol pus proppassat, ab la qual dona avis com la armada anglesa seria encara sobre lo stret de Gibaltar y nos sab quin cami ha de fer, y per dit effecte se ha determinat de fer terraplenar les muralles y netejar los valls pera que assi estiguen preparats si acars venia la dita armada per aquestes mars, y que perço fos servit sa senyoria de que no obstant que la ciutat tingue privilegi de poder fer talls, si acars algunes persones recusaven de no voler pagar los dits talls fos servit sa senyoria de no voler los admetre recors o, appellatio alguna ans be fos servit fer compellir aquells a que pagassen encontinent los dits talls E· lo S.^{or} governador respongue que ell tambe tenia letres de Madrit de dit dia de 28 del mes passat y que no tenia tal avis, ans be li tenien scrit com la dita armada anglesa era sobre lo cap de Sanct Vicente y ques creya que la dita armada se detindria per alli aguardant les naus de flota, y que en lo del tall li estave molt be y que ell encars quey hagues algunes persones que no volguessen pagar lo dit tall ell valdria a la ciutat en tot lo que convindria.

Virey: nova entrada y jurament.

Dimecres XIIIJ. — Dit dia entra en la present ciutat de Barcelona a les sis hores de la tarda lo Ex.^{im} S.^{or} don Bernardino de Cardenas duc de Maqueda y marques de Elxi per virrey loctinent y capita general en lo present principat de Cathalunya

y comtats de Rossello y Cerdanya, hisqueren los S.^{ors} consellers ab agraduatio a rebrel conforme mes largament consta en lo libre de agraduations que aporta lo scriva de les obres, acompanyats dels officials de la casa y de moltes altres persones de tots staments fins al cap del empedrat mes enlla de la creu cuberta, y de aquí vingue a la seu, ahont jura en ma y poder del molt R.^{nt} micer Onofre Pau Cellers dega y canonge de la seu de Bar.^{a} y vicari general del molt Ill.^{re} y R.^{im} S.^{or} bisbe de Barcelona, y prengue lo acte del jurament Gabriel Olzina scriva de manament y secretari del dit S.^{or} duc de Maqueda, y asistiren en lo dit jurament Miquel Josef Cellers notari y sotsindic de la present ciutat y Francesc Montalt mercader y sindic del general de Cathalunya, los quals quiscu de ells comensant lo primer lo dit Miquel Josef Cellers sotssindic de la ciutat, feren en dit jurament les protestations acostumades E apres de haver llegit dos o, tres ralles de les dites protestations, fonc dit per lo mag.^{ch} micer Pere Sabater regent la cancellaria que sa Ex.^{ia} les tenia per legides E axi requeriren al dit Gabriel Olzina que de aquelles levas acte y continuas aquell al peu del acte de dit jurament no obstant no fossen acabades de legir, les quals protestations li donaren en scrits.

Visita y benvinguda al Virey, per los Consellers.

DIJOUS XV. — Dia de la assumptio de nostra señora. — Dit dia a les nou hores demati no obstant fos la festa de la assumptio de nostra senyora, los S.^{ors} consellers enviaren a Pau Amell altro dels verguers a sa Ex.^{ia} hi li digue que los S.^{ors} consellers loy enviaven pera demanarli hora per anar lo a visitar E per sa Ex.^{ia} li fonc respost que a les tres hores despres dinar hi porien anar. — E apres dit dia los S.^{ors} consellers a les tres hores despres dinar acompanyats de alguns officials y de moltes persones anaren a visitar a sa Ex.^{ia}, lo qual trobaren en una instantia de sa casa que trau finestra al carrer de la Merce E per lo S.^{or} conseller en cap li fonc donada de part de aquesta ciutat la benvinguda dient li que aquesta ciutat havia tingut molt gran contento de que sa mag.^{tat} hagues fet merce a la dita ciutat y a tot lo present principat de Cathalunya en haver tornat enviar a sa Ex.^{ia} per president y son loctinent general, y que fos servit valer y afavorir anaquesta ciutat en tot allo que li convindra com fins assi te ben acostumat E per sa Ex.ª fonc respost que sa mag.^{tat} li havia feta molta merce en haver lo anomenat en loctinent general de aquest principat, y que estava prompte y

aparellat de fer tot allo que convindria al servey de Deu y de sa mag.^{tat} y al bon govern de tot lo principat de Cathalunya y en particular de aquesta ciutat com veurien per la obra.

Dia de sanct Roch.

DIVENDRES XVJ. — Dit dia anaren los S.^{ors} consellers ab la professo de la seu a ohir lo offici en la capella de St Roch com tenen de costum.

Guerra: prevencions.

DISAPTE XVIJ. — Dit dia anaren los S.^{ors} consellers ters y quint per orde dels altros S.^{ors} consellers a les quatre hores despres dinar acompanyats de alguns officials de la present casa, en casa del S.^{or} loctinent general lo qual estava en una instantia de sa casa que trau finestra en lo carrer de la Merce E per lo S.^{or} conseller ters li fonc dit que entenent se en aquesta ciutat lo notable dany que la armada anglesa havia fet en la ciutat de Cadis hi tement que dita armada no volgues passar en aquestes mars se havien fetes moltes diligenties en lo que tocava a la guarda y custodia de dita ciutat y en la defensa de aquella, y axi se havia determinat fossen fets fer una summa de mosquets de posta, archabussos, cossalets y morrions, y per dit effecte se havia fet tracte y consert ab uns mercaders pera quels fessen venir de Mila, y tambe que fos feta provisio de polvores, salitre, pilotes y altres coses que fossen necessaries pera la guerra, y que fossen scurats los valls y terraplenat tot lo entorn de la muralla per part de dintre, y fossen fets uns ponts en los portals de manera ques pogues correr y rodar tota la muralla per part de dintre de tota la ciutat, y tambe que totes les companyies fossen posades en orde y anas quiscun vespre una companyia a la guarda, y quiscun dia de festa anas una companyia a la mostra perque la gent se pogues exercitar y fer pratiga en coses de guerra, y, com en aquestes coses se haguessen mogudes algunes dificultats y hagues alguns collegis o, confraries que recusaven de obehir als manaments y orde que per part dels consellers de aquesta ciutat sels donava, confiant de recorrer de dits manaments a sa Ex.ª no tenint compte en lo que convenia a la defensa de aquesta ciutat y de ses propries cases, sino en lo quels donava gust, que perço fos servit sa Ex.ª que acars li vinguessen quexes de dites coses, tingues a be ohides les dites quexes, no voler donar loc a lurs pretenssions, sino tornar a remetre aquells als dits consellers per lo que ells habien y estaven molt al cap del que convenia y era necessari fer en semblants occasions per la custodia y defensa de la

ciutat. — E lo dit senyor loctinent general respongue que ell havia estat sempre molt confiat que los S.ors consellers havian de tenir la diligentia que convenia per la fortificatio y defenssa de la ciutat, y que ell havia tingut molt gran contento de haver entes les diligenties y preventions que fins assi eren estades fetes y que ell ho scriuria a sa mag.tat, y que en lo que toca a les dificultats o diferenties de algunes confraries, que venint se a quexar ell los ohiria y apres los remetria als dits S.ors consellers de molt bona gana pera que ells allanassen y aclarissen les diferenties de la manera que millor convindria al bon govern y benefici de la present ciutat y quietut dels poblats de aquella.

Pastrim.

DISAPTE XXXJ. — En aquest dia se tingue consell de cent per negocis de la ad.o dels forments y per fer relatio de les perdues que la ciutat havia fetes en lo pastrim desdel primer diumenge de Juliol fins al dia present, e fonc desliberat que passas avant lo dit pastrim ab la matexa forma fins per tot lo mes de setembre primer vinent. — Dit dia fonc extret en dit consell en lo offici de guarda de la torre de Monjoic Francesc Palau de la bossa de consell de la confraria dels mariners, vagant dit offici per mort de Pere Pau Gurri tambe mariner.

Guarda de Montjuich: extraccio.

SETEMBRE

Jutge dels appells: possessio.

DILLUNS IJ. — Dit dia fonc posat en posessio mossen Pere Alguer mercader, del offici de Jutge dels appells dels consols de la lotja de la present ciutat, lo qual ere estat extret lo dia de sanct Marc del corrent any, y dona li dita posessio mossen Rafel Jorda conseller quart lo any present, lo qual havia servit dit offici dins dit temps.

Festa en la Llotja.

DIUMENGE VIIJ. — Dia de la nativitat de nostra senyora. — En aquest dia anaren los S.ors consellers com tenen de costum a ohir lo offici a la Lotja, ahont fonc tambe lo Ex.im S.or duc de Maqueda loctinent general de sa mag.tat, y digue lo offici de pontifical lo R.im S.or bisbe de Bar.a y lo dia abans foren tambe los dits S.ors consellers a ohir les vespres.

Lletra del Rey acerca la armada Anglesa y prevencions de guerra.

Lo sobredit dia de XXVIIIJ del mes de agost pus proppassat los senyors consellers reberen una carta de sa mag.tat la qual es del tenor seguent

«*A los amados y fieles nuestros los concellers de la ciudad de Barcelona.*

El Rey

Amados y fieles nuestros, hase vista una carta de los sincho del presente, y ha sido bien hazer las prevenciones que decis para que essa ciudad no pueda ser ofendida de enemigos y assi converna lo continueys aun que la armada inglesa ha dexado la costa, y en quanto al salitre y otras monitiones de que desiys teneys falta, dareys quenta al duque de Maqueda mi lugartiniente y capitan general en esse principado de lo que en esto se os offrece, para que el vea lo que se podra hazer y me avise dello, y en todo lo que se pudiere dar satisfaccion mandare que se haga. De Toledo a XIJ de agosto de 1596 anyos.

Yo El Rey

Andres de Prada.»

Balle de cops: obit.

Divendres XIIJ. — Dit dia mori mossen Miquel Doms ciutada honrat de la present ciutat, y per mort de aquell vaga lo offici de balle dels cops.

Idem, nova extraccio y jurament.

Dimarts XVIJ. — Dit dia se tingue consell ordinari y fonc feta extractio del offici de balle de cops vagant per mort de mossen Miquel Doms, y fonc extret en dit offici mossen Joan Batista Gori mercader, y per esser consol de Palerm y trobarse fora del regne fonc tornat en la bossa y fonc apres extret mossen Perot de Tamarit donzell, lo qual jura y prengue posessio del dit offici lo mateix dia — E mes fonc extret en bastaix del dret nou Anthoni Borolla.

Bastaix del dret nou: extraccio.

OCTUBRE

Adm.° dels forments: perduas.

Dimarts I. — Dit dia se tingue consell de cent per negotis de la ad.° dels forments, per fer relatio de les perdues dels forments fetes fins a les hores y pera veurer quin orde se tindria en poder rellevar la ciutat de les perduas que feya en dita ad.°, lo qual consell se tingue per la porrogatio ere estada feta en lo

consell se tingue a XXXJ de Juliol pus proppassat. E lo dit consell feu desliberatio que dit negoti fos porrogat fins al dia o, festa de sanct Luc del corrent mes de octubre.

DIVENDRES IIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers convidats ha ohir lo offici a la sglesia del mon.ir de S.t Francesc.

Festa de S.t Francesch.

DILLUNS VIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a la vila de S.t Boy per fer la visita ordinaria que solen fer quiscun any en dita vila.

Visita ordinaria a la vila de S.t Boy.

DIMARTS VIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers en casa de sa Ex.a lo qual trobaren dins una instantia de la casa en la qual si entra per lo carrer de la Merce, hi per lo S.or conseller en cap fonc dit a sa Ex.a com ell y los altros S.ors consellers eren vinguts aqui pera suplicar a sa Ex.a que una letra que aportaven y uns memorials pera sa mag.tat demanant los volgues consentir licentia de poder traurer una summa de forments del regne de Arago per provisio de aquesta ciutat, fos servit per lo primer correu enviar los sota plec seu, y tambe fos servit voler scriurer y intercedir ab sa mag.tat en recomendatio del que per part de la present ciutat se li demanava y suplicava ab dita letra y memorial. E tambe li fonc dit a sa Ex.a per lo S.or conseller en cap que estos dies proppassats havien entes que per lo tribunal y ministres de la capitania general eren estats fets certs manaments a dalguns ciutadans de la present ciutat qui tenen torres en lo territori y parrochies circumvehines de la present ciutat, pera que ab lurs carretes anassen a tirar fusta per la fabrica de les galeres de sa mag.tat imposantlos ab dits manaments penes pecuniaries, lo que nos podia fer per esser contra les libertats de que gaudexen hi poden gaudir los ciutedans de la present ciutat en virtut de privilegis reals concedits a la dita ciutat y als ciutadans de aquella, y axi fonc suplicat a sa Ex.a fos servit per observansa dels dits privilegis reals manar sobreseurer en dits manaments, y que los ciutadans qui tenen dites torres no fossen molestats acerca del dit negoti de les carretes. — E per lo senyor loctinent general fonc respost als dits S.ors consellers que ell enviaria a sa mag.tat la letra y memorial li eren estats donats, y tambe scriuria encomanant molt de veres a sa mag.tat dit negoti per lo que desije complaure a naquesta ciutat, per lo correu ordinari que ha de partir aquesta tarda pera Madrid, y que en lo que toca als manaments fets als ciutadans desta ciutat que tenen torres que

Suplica al Rey per provisio de forments.

Manaments imposant als amos de carretas la obligacio de traginar fusta pera la fabrica de las galeras: quexa al Virey.

envien lurs carretes pera traginar fusta a la dressana, que ell ho manara remediar.

Festa del Angel custodi.

DIUMENGE XIIJ. — Dit dia anaren tots los S.ors consellers a ohir lo offici a la seu per fer se la festa del angel custodi desta ciutat, hi seguiren la professo ques feu abans del offici per defora entorn de la sglesia.

Enderroch de un tros de la muralla davant S.t Francesch.

DILLUNS XIIIJ. — Dit dia a les sis hores despres dinar, caygue un gran tros de la muralla y del terraple que es entre lo hort del mon.ir de sanct Francesc y lo ribatge de la mar, que poden esser sexanta canes de largaria y fou Deu servit que ningu hi prengue mal.

Visita a la torre del cap del riu.

DIJOUS XVIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a visitar la torre del cap del riu de Llobregat com tenen de costum.

Festa en lo Studi.

DIVENDRES XVIIJ. — Dia de S.t Luc. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici en lo studi major com tenen de bon costum. — Dit dia al despres dinar se tingue consell de cent per la porrogatio que fonc feta al primer dia del corrent per coses tocants a la ad.o dels forments E fonc desliberat que pugue pastar tothom qui voldra al rastre com se pastava abans, donant deu onses de pa blanc cuyt per cuerna y quatorze onses de pa moreno, y que los flaquers que pasten en la duana del compte vuy, pasten fins a XV de nohembre primer vinent, lo qual dia passat nos pugue pastar en dita duana ni vendre forment a la plaça ni farina al canastro sino servada la forma del nou redres, que es al preu que lo forment estara a la ciutat y pagades totes despeses ab un sou de ganantia al menys per cortera, y la perdua feta y fahedora sia pagada del dret nou de la duana, y que lo dit rastre nos pugue levar sino per consell de cent. — E mes fonch desliberat que lo enderroc que la mar ha fet pochs dies fa en la muralla y terraple que es entre lo hort del mon.ir de sanct Francesc y lo ribatge de la mar sia reparat y fet reparar, axi lo fet com lo que esta consentit, per los S.ors consellers y setzena del moll dels diners que estan consignats per la fabrica del dit moll.

Pastrim lliure.

Reparacio del enderroch de la muralla davant S.t Francesch.

Festa de la translatio de S.ta Eulalia.

DIMECRES XXIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici a la seu sens promens com tenen de costum, per esser la festa de la translatio de sancta Eulalia.

Quexas contra un Doctor del Real concell.

DIVENDRES XXV. — Dit dia anaren los S.ors consellers segon y quint per orde dels altros senyors consellers en casa de sa Ex.a , lo qual trobaren en la primera instantia que trau fines-

tra en lo carrer Ample, pera representar li un agravi molt notable que lo noble don Luis de Paguera doctor del real consell feya o, volia fer anaquesta ciutat, volent declarar en la causa que lo sindic de la present ciutat aporta a relatio sua contra mossen Joachim Setanti ciutada honrat de dita ciutat, havent se opposada per part de dita ciutat una exceptio y sobre de aquella haver hi altercat, lo qual per constitutio de Cathalunya se ha de declarar abans de poder se declarar la causa, contrafent y contravenint a la dita constitutio, lo que nos pot nis deu fer de justitia, y axi que sa Ex.ª fos servit manar reparar dit agravi E per sa Ex.ª fonc respost que posassen les pretensions de la ciutat ab un memorial, que ell ho manaria remediar E apres li fonc replicat per dits S.ors consellers que ells rebrien molta merce fos servit de voler se trobar present en consell al temps ques haura de declarar lo dit altercat, e per sa Ex.ª fonc respost queu posassen tambe al dit memorial que ell ho procurara per lo que desija donar tot contento anaquesta ciutat.

DIMARTS XXVIIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a visitar la casa de Mongat com tenen de costum.

Visita a la casa de Mongat.

NOHEMBRE

DIVENDRES I. — Festa de tots los sancts.

DISAPTE IJ. — Dia de la commemoratio dels defuncts.

DILLUNS IIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers ab gramalles de dol, com acostumen a ohir lo aniversari ques celebra per la anima del rey en Jaume de gloriosa memoria, y predica lo pare Godoy del orde de nostra senyora de la Merce. — Dit dia al depres dinar vingue en la casa de la present ciutat lo S.or Don Jayme de Palafox camerer secret de sa sanctedat, acompanyat per don Joan de Ycart balle general de Cathalunya y del S.or Galceran de Albanell donzell, lo qual dona als senyors consellers un breu de sa sanctedat y una letra del S.or duc de Cessa embaxador de sa mag.tat, los quals breu y letra son del tenor seguent

Aniversari del Rey En Jaume.

Lo Papa demana poder traurer forments de Cathalunya.

«*Dilectis filiis consiliariis civitatis Barcinone...*

Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem In nostris rei frumentariæ angustiis quibus hoc anno sicut Deo et patri

misericordiarum placitum est valde laboramus, vobis oportuna occasio proponitur qua de nobis et hac alma urbe nostra egregie mereri possitis quod certe vos velle non dubitamus, omnia autem vobis copiosius exponit hic dilectus filius Jacobus Palafoxius cubicularius noster secretus, ex intimioribus nobis in primis carus, quem ob hanc frumentariam causam mittimus, petimusque a vobis ut ei fidem cumulatam habeatis, confidimus de vostra perpetua erga nos et hanc sanctam sedem devotione quod illi ope et auctoritate vestra omni cum alacritate presto eritis, ut ex istis regnis et provinciis charissimi filii nostri Philippi regis catholici, frumenti vim quantam maximam poterit Romam perferat usque, adeo hæc res nobis est cordi ut plane vos contestemur pietatem et officia vestra semper nobis grata esse, hoc autem tempore fore quam gratissima. Datum Romæ apud sanctum Marcum sub anulo piscatoris, die XV augusti M.D.XCVJ pontificatus nostri anno quinto.

SILVIUS ANTHONIANUS.»

«*A los consellers de la ciudad de Barcelona*»

«Aviendo sido la cosecha deste año generalmente esteril en toda Italia y en particular en este estado, ha resuelto el papa de enviar a don Jayme de Palafox su camarero secreto a comprar trigo en esse principado y en el reyno de Aragon donde a sido informado que hay abundantia Suplico a V.s m.s ajuden por su parte quanto se pudiere esta compra y embarcation, assegurando se que en ninguna cosa pueden hazer major servitio a su S.d y que mas lo estime, y para mi sera muy gran merced Dios guarde a v.s m.s De Roma 15 de setembre 1596.

EL DUQUE DE SESSA.»

Corredorias: provisio.
Infants orfens, nominacio de Adm.or
Pobres de la preso, nominacio de Adm.r

DIMARTS V. — Dit dia de dimarts, V, al despres dinar, se tingue trentenari per provehir a algunes corredories axi de orella com de besties y tambe per impediment de mi Francesc Pedralbes scriva rational de la present casa, y en loc meu foren provehits mossen Joan Sala notari de Barcelona y vuy conseller quint en ad.or de la casa dels pobres infants orfens, y mossen Macia Pastor tambe notari de Barcelona en ad.or dels pobres de la preso.

DIMECRES VJ. — Dia de sanct Sever. — Dit dia anaren los

S.ors consellers acompanyats ab promens a ohir lo offici a la seu com tenen de costum, y apres quant se comensa la predica a mig offici sen anaren sens acabar de ohir lo dit offici, per causa que volent comensar la predica lo R.im S.or Don Francesc Robuster y Sala bisbe de Elna, foren avisats los dits S.ors consellers qui eren alt en lo altar major, com lo S.or bisbe de Elna tenia en la trona un dosser y dos coxins de vellut, y axi dits S.ors consellers enviaren a mossen Francesc Calsa y mossen Pons de Peramola ab embaxada al dit S.or bisbe de Elna estant ja en la trona y mentres se feya lo offertori, pera suplicar lo fos servit manar levar lo dit dosser y coxins de la dita trona, per lo que nols hi podia tenir trobant se dits S.ors consellers dins la sglesia per lo quels estaven acomanades les serimonies y prehementies reals E lo dit R.im S.or bisbe de Elna respongue a la embaxada que ell no havia fet posar los dits dosser y coxins en la trona, hi que no ere vingut aqui pera donar desgust als S.ors consellers sino pera fer la predica que li ere estada acomanada, y ell mateix posant se en tret de comensar la predica ab los matexos brassos seus feu caurer los dos coxins dins de la trona, y lo dosser resta penjat per la trona avall per no poder lon levar que no sen hagues sentiment per totes les persones que estaven dins lo cor per ohir la predica E apres de esser tornats los dits embaxadors en lo altar major per donar la resposta als S.ors consellers, de alli enfora veren los verguers y altres persones que estaven en lo altar, com havent ja comensat lo dit S.or bisbe de Elna la predica, havien tornat alsar y estaven posats los dits dos coxins en la vora de la trona sens poder saber ni entendrer per orde de qui seren tornats a posar alt en la trona, de manera que estaven en vista de tots los qui eren en dita sglesia, y les hores los S.ors consellers foren aconsellats per los promens que aportaven en lur companyia que sen anassen de alli, com de fet sen anaren encontinent a la casa de la ciutat ahont ohiren una missa baxa E apres acabat lo offici se feu professo per defora en torn de la seu com se acostuma ab sivera, y per no esser hi dits S.ors consellers los S.ors canonges feren aportar lo talem per sis preveres beneficiats vestits ab capes professionals.

Questio sobre ceremonial.

DIJOUS VIJ. — Dit dia vingueren en la present casa demati ab embaxada lo R.nt S.or Onofre Reart canonge de la seu de Barcelona los mag.chs mossen Francesc Calsa micer Francesc

Captura de un cathedràtich per lo Canceller de la Universitat.

Bonet doctor en drets y mestre Vicens Castello doctor en medicina de part de tota la universitat del studi general de la present ciutat, pera suplicar als S.^{ors} consellers fossen servits manar remediar un agravi molt gran que era estat fet a la dita universitat per lo R.^{im} S.^{or} bisbe de Barcelona estos dies pus proppassats per lo que com ha canceller que es vuy de dita universitat havia manat capturar en los carcers de son palau episcopal la persona del doctor Pere Font cathedratic de curs en dita universitat per lo que era en companyia de alguns studiants al hospital a ohir la comedia lo dia o, festa de tots los sancts al despres dinar, no podentho fer com a canceller ni altrament E per los dits S.^{ors} consellers fonc dit y respost a la dita embaxada que ells ho enviarien a dir al dit S.^{or} bisbe y canceller y procurarien en fer remediar lo dit agravi.

Bandolers en la Baronia de Monbuy.

DISAPTE VIIIJ. — Dit dia parti lo S.^{or} conseller segon per anar a la baronia de Monbuy y en particular al loc de sanct Feliu de Codines de dita baronia, per inquirir y capturar uns bandolers y homens de mala vida qui anaven inquietant alguns vassalls de la dita baronia, y ere fāma que de nits y de dies se recollien en algunes cases particulars de algunes persones del dit loc de sanct Feliu de Codines y aportassen en sa companyia assessor y notari y altres persones quel acompanyaven.

Galeras. Duch de Feria. Duch de Pastrana. Marques de Aytona.

DIJOUS XIIIJ. — Dit dia a les dotze hores de mig jorn arribaren en la present platja de la mar de la part de levant vint galeres entre les quals ni havia de Scicilia, de Napols y de Savoya les quals aportaven lo duc de Feria, lo qual venia de Italia, y segons se diu seria provehit en cort de virrey de Cathalunya lo duc de Pastrana y lo marques de Aytona lo qual ve (de) Serdenya per capita de les dites galeres de don Felip Doria — Y quant foren en lo moll les galeres saludaren a la ciutat tirant tota la artilleria, y la guarda del baluart de Mig jorn per orde dels S.^{ors} consellers los torna les saluts, tirant quatre pesses ço es tres pesses per respecte de les galeres y laltra pessa per respecte del dit duc de Feria, per lo ques diu seria provehit per virrey de Cathalunya. — Dit dia al despres dinar foren examinats en la forma acostumada mossen Pere Fitor y mossen Pere Pau Pastor en notaris publichs de la present ciutat de Barcelona.

Notaris: examen.

DIVENDRES XV. — En aquest dia demati estant los mag.^{chs} consellers aiustats en la present casa los feren asaber

Liberacio de forçats de las galeras.-- Abus comes per lo Sindich de la Diputacio.

com per lo sindic del general ere estat tancat lo portal de Mar hi havia preses les claus als portalers que alli guardaven hi les ne havia aportades, hi estant dits mag.chs consellers sobre dites coses informant se de uns y de altres com era passat dit negoti y la causa que havia mogut al dit sindic de fer semblant novedat, arriba en la present casa de la ciutat mossen Francesc Montalt vuy sindic del dit general, hi demanada licentia entra a parlar ab los dits mag.chs consellers hils digue que ell per orde dels S.ors diputats ere anat a procurar se traguessen certs forçats ques trobaven en les galeres de Napols y de Genova que ja havien acabat lo temps de lur servitut, hi que per moltes diligenties que hagues fetes no havia pogut acabar que dits forçats se traguessen y vehent ell que no havia pogut acabar cosa alguna se era resolt en pendrer alguns forçats de les dites galeres hi posar aquells en la casa del general ahont de present los tenia, y que per poder ab mes quietut fer dita apprehensio y per millor direccio de dit negoti li era estat forçat fer tancar lo portal de Mar y aportarsen les claus, y axi les aportava a ses magnificenties y que li perdonassen que ja sabia ell que havia eccedit en haver tancat dit portal sens demanar los ne licentia, mes com era estat ab occasio de fer una obra de charitat tant bona los suplicava ho tinguessen a be y no tinguessen pena ni pesar de semblant novedat, que ell se sotsmetia a tota correccio de ses mag.es E los dits mag.chs consellers li respongueren que era estat molt gran lo atreviment que havia tingut en fer semblant cosa y que no podien dexar de fer ne molt gran sentiment y donar quexa de ell als S.ors diputats e, encontinent lo dit sindic del general sen ana dexant les claus del dit portal alli E los dits mag.chs consellers encontinent manaren ha Miquel Josef Cellers sotssindic de la present ciutat que prengues les dites claus y ab tota la diligentia possible anas a fer obrir lo dit portal com de fet y ana E apres per los dits S.ors consellers foren enviats ab embaxada als dits S.ors diputats micer Hieronym Guialmar y micer Jaume Dalmau pera donar los quexa del poc modo y atreviment que lo sindic del general havia tingut en fer lo que havia fet de tancar lo dit portal. E poc apres per part dels S.ors diputats foren enviats en la present casa micer Cescases y micer Jover pera dir y desculpar se com lo que per lo sindic ere estat fet ho havia fet de sa propria auctoritat y no perque se li hagues donat semblant orde.

Tornada del Conceller segon, de Monbuy.
Insaculacio: extraccio de habilitadors.
Priors del Collegi de notaris: extraccio.

Disapte XVJ. — Dit dia torna lo S.or conseller segon de la baronia de Monbuy ahont ere anat a VIIIJ del corrent mes.

Dimarts XVIIIJ. — Dit dia se tingue trentenari hi foren trets los habilitadors per la inseculatio ques havia de fer conforme lo privilegi real novament concedit per sa mag.tat, hi tambe foren extrets per priors dels collegi dels notaris de Barcelona mossen Joan Steve Mir y mossen Macia Pastor.

Trentanari.

Disapte XXIIJ. — Dit dia nos tingue trentenari per lo consell de cent ques havia de tenir lo dia de sancta Catharina per lo que nos pogue aplegar.

Comptes.
Credenser: extraccio.
Canquilladors: extraccio.

Dilluns XXV. — Festa de S.ta Catharina. — Dit dia se tingue lo consell de cent ordinari com se acostuma quiscun any hi ab aquell se passaren alguns comptes que eren estats passats ab altres trentenaris, hi fonc feta extractio per mort de mossen Miquel Camplonc notari de Barcelona, fonc extret Barthomeu Galceran passamaner per credensser del dret del peix, lenya, ordi y carbo que entra per lo portal de Mar per lo trienni corrent. — E mes foren extrets en cauquilladors Pere Feliu assehonador Joan Spada calsater y Janot Vendrell.

Corredors de coll: passantia.
Encomandas del Orde de S.t Joan: continuan los debats.

Divendres XXVIIIJ. — Dit dia se tingue trentenari per passar los corredors de coll novament anomenats per los S.ors consellers. — Dit dia estant los senyors consellers congregats en la instantia del consell de trenta, vingueren de part del bras militar ab embaxada don Joan Burgues mossen Federic Pol militar y mossen Gervasi Çapila ciutada honrat de la present ciutat, fent asaber de part del dit bras militar congregat en lo capitol de la seu als dits S.ors consellers com tenien entes que ara novament se havien fets alguns procehiments en lo negoti de les encomiendas del orde de sanct Joan los quals eren molt prejudicials a tot lo present principat de Cathalunya y en particular al dit bras militar, y axi que fossen servits per part de aquesta ciutat fer algunes diligenties axi ab los S.ors diputats com representant ho en lo consell de cent pera ques fasse tot allo que convingue, donant tota la favor y ajuda que sera necessaria en defensa de la causa y questio que vuy se te acerca de les dites encomiendas com sempre ha acostumat fer la present ciutat en semblants occasions E per lo S.or conseller en cap en presentia de tots los altros senyors consellers respongue a la dita embaxada que ells per part de aquesta ciutat havent hi occasio, representarien les dites coses al consell de cent y tambe

procurarien en que los S.ors diputats prenguessen dit negoti de les dites encomiendas molt de veres, fent y procurant tot allo que convindria per la defensa de la dita causa y bona direccio del dit negoti com sempre havia acostumat.

DISAPTE XXX. — Dit dia se tingue consell de cent lo qual convocat y congregat dins la sala gran de la casa de la present ciutat, se feu extraccio de consellers y obres per lo any propvinent hi foren extrets los seguents

Concellers y Obrers: extraccio.

mossen Pere Ferreres ciutada honrat conseller en cap
micer Francesc Çaragossa doctor en drets conseller segon
mossen Francesc Gualbes militar conseller ters
mossen Francesc Palau mercader conseller quart
mossen Joan Pau Riber argenter conseller quint

OBRERS

mossen Gervasi Çapila ciutada honrat
mossen Joan Scola mercader.

DEZEMBRE

DILLUNS IJ. — Dit dia juraren los S.ors consellers en la forma acostumada. — Mes dit dia apres de haver jurat los dits S.ors consellers anaren a visitar a sa Ex.a, lo qual trobaren en sa casa en la instantia que es a la part del carrer Ample, y per lo S.or conseller en cap li fonc oferta la present ciutat com se acostuma.

Consellers y Obrers: jurament.
Visita de dits S.ors al Virey.

DIMARTS IIJ. — En aquest dia acostumen los senyors consellers anar a visitar al S.or bisbe de Barcelona, hi noy anaren per que era fora ciutat.

Idem al R.im Bisbe.

DIJOUS V. — Dit dia anaren los senyors consellers a visitar al senyor canceller com se acostuma.

Idem al Canceller.

DIVENDRES VJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici al mo.ir de sanct Francesc com tenen de bon costum.

Dia de S.t Nicholau.

DILLUNS VIIIJ. — Dit dia se feu la festa de la conceptio de nostra senyora y la professo, hi anaren los S.ors consellers ab promens a la seu com tenen de bon costum, per lo que lo dia abans nos pogue fer lo offici de dita festivitat per esser dominica privilegiada del advent.

Festa de la conceptio de nostra Senyora.

Festa de sancta Lucia. Juraments. Segueix lo negoci de las encomandas de S.t Joan.

DIVENDRES XIIJ. — Dit dia se tingue lo consell de cent acostumat y fonc pres lo solit jurament a mossen Alexandre Cordellès regent la vegueria de Barcelona y als altres officials reals, y tambe juraren los mag.chs consellers y tots los del consell de cent, y estant ajustat lo consell de cent en la sala gran vingueren en dit consell de part dels S.ors diputats del general de Cathalunya ab embaxada, lo S.or ardiacha Olivo mossen Federic Pol militar y mossen Josef Maduxer ciutada honrat de la present ciutat, los quals de paraula digueren als dits mag.chs consellers y savi consell com venien aqui de part dels dits S.ors diputats pera representar los lo agravi gran reb lo present principat de Cathalunya en voler los aragonesos y valentians excloure que los cathalans no puguen obtenir certes encomandes son dins lo present principat de Cathalunya, y a dita causa ab un breu remes al nunti apostolic resideix en cort per un capella aragones subexequtor, son estats excomunicats lo S.or virrey y real consell diputats y altres persones, y que han obtingut una provisio y manament de sa mag.tat passat per lo consell supremo ab lo qual se mana al S.or virrey y real consell que encontinent done y provehesca executio contra lo present principat en favor dels aragonesos y valentians, contra forma de les generals constitutions de Cathalunya, suplicant al dit consell que axi ab sa Ex.a y ab sa mag.tat com ab sa sanctedat sien servits valer y ajudar pera que se entenga la justitia de aquest principat. E lo sobredit fonc proposat per los dits consellers en lo dit consell pera que se desliberas lo que aparaxeria mes convenir al servey de Deu y benefici de la present ciutat y de tot lo present principat de Cathalunya E lo consell feu desliberatio que los S.ors consellers anassen ab embaxada al S.or loctinent general pera suplicar lo de tot lo sobredit — E apres inseguint la dispositio del privilegi real atorgat a la present ciutat per lo serenissim rey don Ferrando vulgarment dit del regiment, fonc procehit a fer extraccio de terna de mostaçaf per lo any propvenidor e, foren extrets en terna mossen Hieronym Desprats militar, micer Miquel F. Olzina doctor en drets y mossen Pere Sauri fill de Joan ciutada honrat de la present ciutat, y aportada y presentada la dita terna a sa Ex.a fonc pres y anomenat per mostaçaf lo dit micer Miquel F. Olzina. — E apres procehint a la extraccio de administrador de les plasses, foren extrets dos rodolins en lo hu dels quals fonc trobat escrit lo

Mostaçaf: extraccio.

Adm.or de plasses: extraccio.

nom de mestre Hieronym Mediona doctor en medicina y en lo altro lo nom de Perot Antic mercader, los quals presentats a sa Ex.ª fonc pres y anomenat per ad.or de les plasses lo dit mestre Hieronym Mediona. — E apres foren extrets de las bossas per dit effecte dedicades pera regonexedors de monedes per lo any propvinent ço es, de la bossa de conseller segon mestre Pere Benet Soler doctor en medicina, y de la bossa de conseller quart Pere Guiamet lo qual per tenir lo offici del libre de posits fonc tornat dins la bossa hi fonc extret Miquel Onyos, lo qual per tenir lo offici de credenser de les franqueses de les carns dels ecclesiastichs fonc tornat dins la dita bossa y fonc extret Pau Ferrer, lo qual per haver regit dit offici o, carrech lo any pus proppassat y no haver purgat fonc tornat dins la dita bossa, hi fonc extret Jaume Morillo. — E apres fonc feta extraccio de la persona de Bernat Mauri assehonador en sota administrador de les plasses E mes foren extrets per pesadors del mostaçaf Antic Deu manobre de mestre de cases, Francesc Parets, Pasqual Soler y Benet Vilar tots assehonadors. — E mes fonc extret de la bossa de credensser per albaraner de la duana Narcis Avalla mercader per acabament de Jaume Amell perayre. — E de la bossa de receptor palloler fonc extret Anthoni Manresa causidic per acabament de Lorens Materra perayre, per receptor del dret del ví. — E de la matexa bossa per acabament de Anthoni Joan Ferrandis fonc extret per altro receptor del dit dret del ví Vicens Par.

Regonexedors de monedas: extraccio.

Sota Administrador de plasses: extraccio.

Pesadors de Mostaçaf: extraccio.

Albaráner de la Aduana: extraccio.

Receptors del dret del vi: extraccio.

DISAPTE XIIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers ab promens ab embaxada en casa de sa Ex.ª inseguint la desliberatio feta lo dia precedent per lo consell de cent jurats, lo qual trobaren en la instantia de dita sa casa devers lo carrer Ample E per lo S.or conseller en cap li fonc dit com ell y los altros senyors consellers y promens per orde del consell de cent eren vinguts aqui pera suplicar a sa Ex.ª fos servit scriurer e, intercedir ab sa mag.tat com ja altres vegades loy havien suplicat, que fos de son real servey voler remediar les questions que eren entre los comanadors aragonesos y valentians del orde de sanct Joan ab los comanadors cathalans del mateix orde per raho de les encomiendas de dita religio, per lo que se entenia per part de aquesta ciutat que en lo dit negoti se havien fets y de cadal dia se feyen alguns procehiments que eren contra tota justitia y contra privilegis y constitutions del present principat de Catha-

Continuan los debats de les encomandes de S.t Joan.

lunya, y tambe que fos servit manar als doctors del real consell no donassen ni provehissen les letres exequtorials ques demanen e insten per part dels dits comanadors aragonesos y valentians, per levar molts grans inconvenients ques porien succehir de dita provisio de letres exequtorials y tambe per lo que se enten seria contrafer a constitutions y privilegis del present principat de Cathalunya, los quals sa Ex.ª y los doctors del real consell tenen obligatio de servar per lo quels tenen jurats E per sa Ex.ª fonc respost a la dita embaxada com ell havia scrit moltes vegades a sa mag.tat acerca del dit negoti, y que ara per donar contento anaquesta ciutat tornarie scriurer y de nou suplicaria molt de veres a sa mag.tat fos servit voler remediar dites questions, y que ell manaria als doctors del real consell mirassen molt en dit negoti de manera que nos rompessen los privilegis y constitutions de aquest principat.

Festa dels corredors de orella.

DIMECRES XVIIJ. — Dia de nostra senyora de speransa. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici al mon.ir de sanct Agosti convidats per los corredors de orella.

Entrada del S.or duc de Feria per loctinent general del present principat de Cathalunya.

DIJOUS XVIIIJ. — Dit dia entra en la present ciutat de Barcelona a les sinc hores de la tarda lo Ex.im S.or don Lorens Suarez de Figaroa y Cordova duc de Feria, per virrey loctinent y capita general del present principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya Hisqueren los senyors consellers ab agraduatio ha rebrel, conforme mes largament conste en lo libre de agraduations que aporta lo scriva de les obras, acompanyats dels officials de la casa y de moltes altres persones de tots staments fins al cap del empedrat que es mes enlla de la creu cuberta, y de aqui vingue tot dret a la seu ahont jura en ma y poder del molt R.nt micer Onofre Pau Cellers dega y canonge de la seu de Barcelona y vicari general del molt Ill.re y R.im S.or bisbe de Barcelona, y prengue lo acte del jurament Gabriel Olzina scriva de manament y secretari del dit S.or duc de Feria, hi asistiren al dit jurament Joan Sala notari de Barcelona y sindic de la present ciutat y Francesc Montalt mercader y sindic del general de Cathalunya, los quals quiscu de ells comensant primer lo dit Joan Sala sindic de la ciutat feren en dit jurament les protestations acostumades E apres de haver legit dos o, tres ralles de les dites protestations fonc dit per lo mag.ch micer Francesc Descamps regent la real cancellaria que sa Ex.ª les tenia per legides E axi requeriren al dit Gabriel Olzina que de

aquelles levas acte y continuas aquell al peu del acte del jurament no obstant no fossen acabades de legir, les quals protestations li donaren en scrits.

Visita de benvinguda al nou Virey, per los Consellers.

DIVENDRES XX. — Dit dia a les onze hores demati los senyors consellers enviaren a Pau Amell altro dels verguers a sa Ex.ª hi li digue que los senyors consellers loy enviaven per demanar li hora per poder anarlo ha visitar E per sa Ex.ª li fonc respost que a les tres hores despres dinar hi porien anar — E apres dit dia a les tres hores despres dinar, los dits S.ors consellers acompanyats de alguns officials de la casa y de moltes altres persones anaren a visitar a sa Ex.ª, lo qual trobaren en una instantia que trau finestra devers lo carrer de les cases del marques de Aytona ahont sa Ex.ª posa, e per lo S.or conseller en cap li fonc donada de part de aquesta ciutat la benvinguda dientli que aquesta ciutat havia tingut molt gran contento de que sa mag.tat hagues feta merce a la ciutat y a tot lo present principat de Cathalunya en haver donat la persona de sa Ex.ª per president y son loctinent general y que fos servit de voler afavorir anaquesta ciutat en tot allo que li convindria E per sa Ex.ª fonc respost que sa mag.tat li havia feta molta merce en haver lo anomenat per son loctinent general de aquest principat de Cathalunya, y que estava prompte y aparellat de fer tot allo que convindria al servey de Deu y de sa mag.tat y al bon govern de tot lo present principat de Cathalunya y en particular de aquesta ciutat com veurien per la obra. — E apres lo mateix dia cerca de les quatre hores despres dinar tornats ja de dita embaxada en la casa de la ciutat, los dits S.ors consellers havent entes que lo R.im S.or bisbe de Barcelona ere tornat lo vespre abans del cami havie fet uns quants dies feya, a la present ciutat y que per sa absentia no eren poguts anar als primers dies de lur conselleria ha ferli la visita ordinaria que li solen fer quiscun any, enviaren los S.ors consellers lo sodredit Pau Amell altro dels verguers al dit R.im S.or bisbe per demanar li hora per poderlo anar a visitar E per lo S.or bisbe li fonc dit que tothora que ses magnificenties voldrien porien anar a fer la visita. — E cobrada la dita resposta encontinent los S.ors consellers acompanyats de alguns officials de la casa y de altres persones anaren a fer visita al senyor bisbe lo qual trobaren en son palau episcopal, los quals assentats ab ses cadires dins la instantia de la ximenea, per lo S.or conseller en cap li fonc dit

Visita de dits S.ors al R.im Bisbe.

que ells eren vinguts alli pera besar les mans a sa senyoria R.^{ma} y pera suplicar lo que com a bon pastor y prelat fos servit de pregar al senyor los vulle encaminar y guiar aquest any, pera que ells puguen ben governar y guiar los negotis de aquesta ciutat al seu sanct servey y al benefici de la ciutat y dels poblats de aquella. E per lo senyor bisbe los fonc dit y respost que ell havia rebut molt gran contento de que nostre senyor fos estat servit de donar a esta ciutat tant bona extraccio de consellers, y que molt de veres pregaria a nostre senyor los dexas ben governar y administrar lur carrec y tambe manaria als capellans de sa casa que en ses orations y sacrificis ho comanassen al senyor. E apres alsantse los dits S.^{ors} consellers per anar sen, foren acompanyats per lo S.^{or} bisbe fins al cap de la instantia petita que es junt al cap de la scala, e, apres foren acompanyats fins baix al pati del palau per molts capellans y homens de respecte qui estan en servey del senyor bisbe.

Galeras. Vinguda del Cardenal Don Hernando Ninyo.

DISAPTE XXJ. — Dia de sanct Thomas. — Dit dia arribaren en la present platja ja a hora molt tarda, set galeres de les de Genova les quals venien de Vinaros ahont eren anades pochs dies fa ab altres galeres de assi enfora: vingue ab les dites galeres un cardenal dels dos que pochs temps fa havia elegits sa sanctedat, lo qual estava en Castella y ere president de la cancelleria de Granada lo qual se diu don Hernando Ninyo, va a Roma, y per venir secret com vingue ab les dites galeres hi haver desembarcat a les set hores de la nit, no anaren los S.^{ors} consellers a rebrel com acostumen rebrer semblants cardenals com a princeps que son de la sglesia: ana a posar en la casa de sa Ex.ª

Visita al cardenal Ninyo.

DILLUNS XXIIJ. — Dit dia a les quatre hores despres dinar anaren los S.^{ors} consellers ab promens exceptat lo ters que era absent de la present ciutat, a visitar lo dit Ill.^{im} cardenal lo qual posava en la casa de sa Ex.ª que es la casa del S.^{or} marques de Aytona y aquell trobaren en una instantia que es devers lo carrer de la Figuera Cucurella, lo qual senyor cardenal al temps que arribaren dits S.^{ors} consellers en dita instantia los hisque a rebrer a la porta de dita instantia ab molta cortesia e, quant foren dins la dita instantia, lo S.^{or} cardenal los feu donar cadires dient los dos o, tres vegades que se assentassen y los S.^{ors} consellers nos volgueren assentar sino que estant tots de peus lo S.^{or} conseller en cap de part de aquesta ciutat li dona la benvinguda

y se scusa com per no haver sabut la vinguda no havien pogut fer lo recebiment acostumat a sa senyoria Illma y R.^{ma}, encomanant li molt aquesta ciutat y offerint se promptes y appa-rellats de servir a sa S. Illma y R.^{ma} en tot allo que li convindria, E lo S.^{or} cardenal agrahí molt la dita visita y se offeri prompte y aparellat de servir anaquesta ciutat en qualsevol occasio que se li offeris, y despedint se los S.^{ors} consellers lo S.^{or} cardenal ab molta cortesia los acompanya fins a la porta de la instantia en la qual ere exit a rebrels.

DIMECRES XXV. — Dit dia anaren los S.^{ors} consellers ab promens a ohir lo offici a la seu. Dia de nadal.

DIJOUS XXVJ. — Dit dia anaren los S.^{ors} consellers a ohir lo offici a sancta Catharina. Dia de sanct Steve.

DIVENDRES XXVIJ. — Dit dia anaren los S.^{ors} consellers a ohir lo offici a St Francesc. Dia de sanct Joan.

DISAPTE XXVIIJ. — Dit dia anaren los S.^{ors} consellers a ohir una missa baxa a la capella dels sancts Innocents. Dia dels sancts Innocents.

DILLUNS XXX. — Dit dia anaren los S.^{ors} consellers acompanyats de tots los S.^{ors} de la vuytena dels forments y de molts officials de la casa y altres persones a les deu hores dematí en casa de sa Ex.ª ab embaxada, lo qual trobaren dins de una instantia que es a la part del hort de les cases del senyor marques de Aytona, al qual fonc dit per lo S.^{or} conseller en cap com ell y los altros senyors consellers y les persones de la vuytena dels forments eren vinguts alli per lo quels ere estat dit com tres naus anaven a la volta de la Ampolla pera carregar forments que seran comprats dins lo present principat de Cathalunya pera aportar aquells en Italia y altres parts, y tambe com tenien entes que sa Ex.ª hauria donat licentia a dalgunes persones de poder traurer forments del present principat de Cathalunya, lo que redundaria en molt gran dany de la present ciutat y dels poblats de aquella per no tenir la provisio necessaria y convenient y per lo que los preus dels forments se alterarien, y ells no porien donar la provisio necessaria axi a les persones pobres y miserables de dita ciutat com dels bescuyts tenien offerts a sa Ex.ª per provisio de les galeres de sa mag.^{tat}, y que axi fos servit sa Ex.ª manar en que dites licenties nos exequtassen per lo que redundaria en molt gran dany y notable perjudici de tot lo dit principat de Cathalunya y en particular de la present ciutat y de les persones pobres y miserables que Sobre traurer forments del Principat.

habiten en aquells E per sa Ex.ª los fonc dit y respost que ell no havia donat ni donaria licentia alguna de poder traurer forments del present principat de Cathalunya, y que sols havia concedit transit al S.or marques de Aytona de poder traurer los forments de ses rendes que te en son marquesat, y perque ab aquexa occasio nos traguessen altres forments, li havia enviat un comissari real pera que tingues lo compte que conve en que nos traguessen forments del principat de Cathalunya, y que en lo que deyen de les tres naus que fessen diligentia en veurer y entendrer si carregarien forments de aquest principat pera que ell hi pogues provehir de la manera que convindria.

Retorn del correu, de la Cort.

DIMARTS XXXJ. — Dit dia arriba Miquel Colomer correu de la present ciutat, de la cort ahont ere anat per aportar la nova de la extraccio dels S.ors consellers.

M . D . LXXXXVIJ

JANER

DIMECRES I. — Dit dia a les tres hores despres dinar se aplegaren los S.ors consellers a cavall en la plassa de sanct Jaume, ab molts cavallers ciutadans y altres persones de tots staments y ab los consols de la lotja, hi feren la cavalcada ordinaria ab agraduatio, conforme mes largament esta assentat en lo libre de agraduations del scriva de les obres. — Dit dia a les nou hores de la nit mori en la present ciutat de verola, lo S.or don Bernardino de Cardenes marques de Elche fill primogenit del S.or duc de Maqueda, lo qual pochs dies fa ere loctinent y capita general de sa mag.tat en lo present principat de Cathalunya, lo qual estava en la casa del carrer Ample, *eius anima in pace requiescat.*

Cavalcada de Ninou.

Marques de Elche, obit.

DIJOUS IJ. — Dit dia a les deu hores dematí estant congregats tots los senyors consellers en la casa del senyor conseller en cap per negotis y afers de la ad.° dels forments, vingue alli lo S.or don Ramon Doms lo qual digue als dits S.ors consellers com venia alli de part del S.or duc de Feria vuy loctinent general de sa mag.tat pera fer los asaber com la nit abans era mort lo S.or marques de Elche fill primogenit del S.or duc de Maqueda y quant sentit y desconsolat estava lo dit S.or duc de Maqueda en sa casa, y com no tenia intent de fer lo soterrar en aquesta ciutat sino fer traurer lo cors en la nit sense serimonia alguna y ferlo aportar en la sglesia del mon.ir de nostra senyora de Montserrat pera poder lo apres teslladar en Castella,

Pesame al Duch de Maqueda, pare de dit marques.

y que sa Ex.ª gustaria molt, per lo bon govern que lo dit S.or duc de Maqueda ha tingut en aquest principat y en particular en aquesta ciutat, que dits S.ors consellers tinguessen a be de anar lo a visitar E per lo dit senyor conseller en cap li fonc respost que ells ho tractarien hiu consultarien hi farien tot allo que bonament porien fer axi per fer ne servey a sa Ex.ª com per correspondrer a les moltes merces que la present ciutat havia rebudes del dit S.or duc de Maqueda en lo temps que fonc loctinent general de sa mag.tat — E apres hagut parer de alguns cavallers y ciutadans honrats y de alguns officials de la present ciutat, fonc feta determinatio per los dits S.ors consellers que pus tenien entes que en la nit se havia de traurer lo cors de la ciutat y que per ventura tret lo cors de dita ciutat lo senyor duc de Maqueda se retiraria de fora, que anassen a les tres hores despres dinar en la casa de la present ciutat ab gramalles de dol per poder anar de allí en fora a fer la dita visita en casa del dit senyor duc de Maqueda. Dit dia a les tres hores despres dinar estant ajuntats los S.ors consellers ab gramalles de dol dins la instantia nova del trentenari ab alguns officials de la casa, foren avisats com a les dotze hores de mig dia ere estada publicada una crida (1) ab so de dues trompetes de part de sa Ex.ª, ab la qual manava que per causa de la mort del dit S.or marques de Elche en la present ciutat nos poguessen fer mascares ni tirar taronjades ni representar comedies ni fer saraus sots pena de estar trenta dies a la preso, la qual cosa entesa per los dits S.ors consellers foren enviats a sercar mossen Federic Pol, mossen Hieronym Desprats de Bigues, militars, y mossen Joachim Setanti ciutada honrat de la present ciutat los quals foren pregats que ab embaxada anassen de part dels dits S.ors consellers al S.or loctinent general pera dir li de lur part com per lo que vuy demati de part sua los havia fet merce de ferlos asaber per don Ramon Doms la mort del marques de Elche, y com sa Ex.ª gustaria de que anassen a fer visita al S.or duc de Maqueda, ells eren vinguts ab gramalles de dol en la casa de la ciutat pera dit effecte y com haguessen entes lo que contenia la crida que sa Ex.ª havia manat publicar havien reparat en anar a fer dita visita per lo agravi y prejudici ques feya anaquesta ciutat per lo que contenia dita crida se feya ab motiu de la mort

Crida del Virrey prohibint mascaras y balls.

(1) V. copia d' ella, en la jornada de 9 de dit mes.

del dit marques de Elche, com fos cosa que nos podia fer sino per mort de persona real, y com los senyors consellers fossen protectors y conservadors de les seremonies reals suplicassen a sa Ex.ª fos servit manar revocar la dita crida y reparar lo agravi per lo que no voldrien esser represos de sa mag.ᵗᵃᵗ que haguessen tingut tant poc compte ab ses serimonies estant a ells acomanades, y tambe manaren a mossen Pau Calopa y a mossen Francesch Guardiola notaris de Barcelona y ajudants de la scrivania major y a mi Francesch Pedralbes notari de Barcelona y scriva rational de la present casa que anassem ab los dits tres embaxadors pera ohir y continuar la dita embaxada y la resposta que faria sa Ex.ª, y axi anarem tots los sobredits a la casa de sa Ex.ª y quant forem en ella entenent que sa Ex.ª tenia ajustats los consells reals en dita sa casa se li feu asaber com hi havia tres cavallers que venien per part dels S.ºʳˢ consellers per esplicar li una embaxada, y sa Ex.ª mana los fessen entrar en un aposento que ell exiria prest per ohir los E poc apres hisque sa Ex.ª, hi fet a ell lo degut acatament per los dits S.ºʳˢ embaxadors en presentia mia y dels altres dos notaris li fonc dita y explicada la embaxada de la matexa manera sobredita allegantli un exemplar de la mort de dona Victoria de Toledo y Colonna muller que fonc de don Garcia de Toledo les hores loctinent general de sa mag.ᵗᵃᵗ, la qual mori en la present ciutat y depositat lo cors en la sglesia del mon.ⁱʳ de S.ᵗᵃ Catharina, per mort de la qual nos feu semblant sentiment, y alguns altres exemplars ques podien allegar y amostrar E per sa Ex.ª fonch respost que ell havia manat publicar la dita crida per amostrar lo sentiment que ell feya de la mort del dit marques de Elche, y per lo que sabia quant afligits restaven los pares de la dita mort y per lo que tenint los dits sos pares lo cors mort del marques en lur casa, no passasen per lo carrer algunas persones poc considerades ab mascares o, ab sons per lo quels poria causar major pena y tristor de la que ja tenien, y que en aço no pensava ell haver fet prejudici algu ni donat desgust a la ciutat y que ell veuria com se poria remediar E tornada la resposta de sa Ex.ª als S.ºʳˢ consellers confiats que sa Ex.ª manaria remediar lo dit agravi per condecendrer ab la voluntat de sa Ex.ª y ab la obligatio que tenien del bon govern al dit S.ºʳ duc de Maqueda, enviaren encontinent a Jaume Amell verguer al dit S.ºʳ duc de Maqueda pera demanar li hora, lo

qual tornat dix que podien (1) per quel havia trobat a soles y axi encontinent, que eren ja les quatre hores despres dinar, los dits S.ors consellers ab sos verguers tots vestits de dol acompanyats dels officials de la casa y de moltes altres persones anaren a visitar al dit S.or duc de Maqueda lo qual trobaren en la instantia que es devers lo carrer Ample, y estant tots de peus per los dits S.ors consellers li fonc donat lo pesame ab un rahonament que li fonc fet per lo S.or conseller en cap dient lo quant havien sentit ells y tota la ciutat la mort del dit S.or marques E per lo dit senyor duc de Maqueda fonc respost que ell los agrahia molt la visita y que la amor y voluntat que ell tenia anaquesta ciutat los havia obligats a que fessen ab ell lo que havien fet E prenent comiat del dit S.or duc e fet a ell lo degut acatament, los S.ors consellers sen tornaren en la casa de la ciutat de hont eren exits.

Dia dels tres reys.

Comedias y mascaras.

DILLUNS VJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici en la sglesia parrochial de nostra senyora del Pi, fonc hi tambe lo S.or loctinent general. — No obstant la crida sobredita publicada de part de sa Ex.a a IJ del corrent, disapte a IIIJ del corrent y los dies apres seguents se representaren comedies en la casa del hospital com abans se representaven, y los dies de diumenge y dilluns hi hague per la ciutat algunes mascaras anant per la ciutat publicament.

Festa de S.t Ramon de Penyafort

DIMARTS VIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici en lo mon.ir de S.ta Catharina, convidats per los pares del dit mon.ir per lo que feyen la festa de S.t Ramon de Penyafort.

DIJOUS VIIIJ. — Copia de la crida que fonc publicada de manament del S.or loctinent general sobre la mort del Marques de Elche, a dos dies del corrent mes de Janer.

«Ara hojats tothom generalment, queus notifiquen y fan asaber de part del Ill.im y Ex.im senyor don Lorenço Suarez de Figueroa y Cordova duc de Feria, loctinent y capita general en lo principat de Cathalunya y comtats de Rossello y Cerdanya que com nostre senyor Deu Jesuxpt sia estat servit de aportar sen a son regne y gloria la anima de don Bernardino de Cardenes marques de Elche, fill primogenit legitim y natural del duc de Maqueda lo qual per esser estat loctinent y capita ge-

(1) Anarhi.

neral de aquesta provintia y esser tant volgut y estimat de sa mag.^{tat} y dels habitants en ella per los notables y molt grans effectes y bons successos ha fets en gran servey de Deu y de sa mag.tat; benefici pau y quietut della y per sa molta calitat y valor, es justa cosa se fassen les demonstrations degudes, perço sa Ex.a ab serie y tenor de la present publica crida diu notifica y mana que de aquesta hora en avant y fins altra cosa sia provehida que ninguna persona de qualsevol grau estament o, conditio sia no gose ni presumesca fer se mascara ni tirar taronjades, representar comedies, fer y tenir saraus o, balls, en pena de estar quiscun y cada vegada trenta dies a la preso y altres penes majors o, menors al arbitre de sa Ex.a reservades, hi guart si qui guardar sia que amor ni gratia no haura.

El duque de Feria

V.t Descamps R.s V.t Fort fisci advocatus
V.t Mur R.s thes.am

Gabriel Olzina.»

Divendres XVIJ. — Dia de S.t Anthoni. — Dit dia se tingue consell de cent ordinari per fer extraccio de taulers y altres officis, y per fer relatio les vuytenes y quatretes de les administrations tenen de la present ciutat, y foren extrets per taulers mestre Vicens Castello doctor en medicina ciutada y Jaume Genoves mercader lo qual per esser caxer de la taula de la present ciutat li fonc donat temps per desliberar qual dels dos officis volia, y tambe fonc extret micer Felip Dimas Montaner en regonexedor de monedes per renuntiatio de mestre Pere Benet Soler doctor en medicina de la bossa de conseller segon, y de la matexa bossa fonc extret lo dit mestre Pere Benet Soler per procurador de les baronies, E lo dit consell.....

Taulers: extraccio.

Regonexedor de monedas: extraccio

Procurador de las Baronias: extraccio.

Dilluns XX. — Dit dia anaren los S.ors consellers ab la professo de la seu a ohir lo offici a la capella de S.t Sebastia.

Dia de S.t Sebastia.

Dimarts XXJ. — Dit dia se tingue consell de cent per la porrogatio ere estada feta lo dia de sanct Anthoni, y per renuntiatio de mossen Jaume Genoves fonc extret per tauler mercader Joan Garriga.

Tauler: extraccio.

Divendres XXIIIJ. — Dit dia a les deu hores dematí estant ajustats los S.ors consellers en la instantia del trentenari nou vingueren en la present casa micer Francesc Guamis y

Nova jurisdiccio militar de Rosas y altres fortalesas, questio.

micer Josef Jover ab embaxada de part dels S.^{ors} diputats del general de Cathalunya fent los asaber com era vingut a notitia dels dits S.^{ors} diputats que de part de sa mag.^{tat} y del consell de guerra havia vingut una provisio o, mandato aquestos dies proppassats que los capitans de la fortalesa de Roses y altres fortaleses del present principat de Cathalunya haguessen de estar subordinats al capita general de Rossello havent estat fins assi subordinats al loctinent y capita general del present principat de Cathalunya, lo que es contra constitutions usos pratigues y consuetuts del dit present principat de Cathalunya y redunda en prejudici de la auctoritat del dit loctinent general, y que los dits S.^{ors} diputats entenen fer hi molt gran contrari y scriurer a sa mag.^{tat} lo prejudici y agravi gran ques fa al dit present principat y en particular anaquesta ciutat com a cap que es de aquell, y que los S.^{ors} consellers per lo interes que toca a la dita ciutat fossen servits de scriurer tambe a sa mag.^{tat} acerca del dit negoti E per lo S.^{or} conseller en cap los fonc respost a la dita embaxada que per complir y tenir la correspondentia ques deu ab la casa de la diputatio, ells procurarien de scriurer lo mes prest que porien a sa mag.^{tat} fos servit manar reparar y remediar lo dit agravi.

Gater: provisio.

DIMARTS XXVIIJ. — Dit dia los mag.^{chs} consellers provehiren y donaren lo offici de gater de la present ciutat lo qual vagava per mort de la dona na Elizabet Murtra viuda, ha Pasqual Dordella manobre de mestre de cases ab conditio que ell mateix hage de servir lo dit offici de gater personalment y nol pugue fer servir per sa muller ni per altra qualsevol dona, per lo que es infamia de la ciutat que lo dit offici hage de esser servit per dona no obstant la darrera posessora del dit offici sia estada dona.

FEBRER

Ceremonial en la Seu.

DISAPTE I. — Dit dia a les onze hores demati estant los S.^{ors} consellers en la instantia nova del trentenari, arriba en la present casa lo secretari Alzina lo qual digue que venia de part de sa Ex.ª pera fer asaber als dits S.^{ors} consellers com sa Ex.ª y lo Ill.^{im} S.^{or} cardenal don Hernando Ninyo lo qual posava en

sa casa aguardant passatge de galeres, tenien intent de anar lo endema a la seu a ohir lo offici y la benediccio de la cera per esser lo dia de la purificatio de nostra senyora, y perque trobantse alli per lo mateix effecte los S.ors consellers noy hagues ninguna manera de descontento per als dits S.ors consellers per lo que a ells estan acomanades les serimonies reals, que sa Ex.a gustaria molt en que los S.ors consellers vessen com y ab quina forma porien estar en lo altar major sa Ex.a y lo dit senyor cardenal de manera que nos fes prejudici a les dites serimonies reals ni a la auctoritat y serimonies de la present ciutat E tractat dit negoti per los S.ors consellers y mirats y regoneguts los dietaris de la present casa y vist un exemplar continuat en lo present dietari a XIIJ de Juny M.D.LXXXXJ que era lo dia de la festa del corpus com lo S.or duc de Savoya y lo S.or cardenal de Joyosa convidats per los S.ors consellers foren a vespres a la seu y fins que parti la professo estigueren los dos junts ab sengles cadires asseguts alt en lo altar major ab son estrado a la part del evangeli y los S.ors consellers estigueren a la part de la segrestia y axi inseguint lo dit exemplar los S.ors consellers digueren al dit secretari Alzina que digues a sa Ex.a com ells besaven les mans de sa Ex.a per la merce los havia feta en haver usat ab ells de semblant compliment, y que sa Ex.a y lo S.or cardenal podien estar ab ses cadires y strado en lo dit altar, y que ells procurarien tambe de anar alli pera poderlos rebre al temps que vindrien conforme aquesta ciutat ho te acostumat.

DIUMENGE IJ. — Dia de la purificatio de nostra senyora.— Idem.
Dit dia a les vuyt hores y mija anaren los S.ors consellers a ohir lo offici a la seu y poc apres que foren assentats alt en la capella del altar major arribaren sa Ex.a y lo dit S.or cardenal ab un cotxo a la plassa de la seu y los dits S.ors consellers hisqueren a rebrels fins al portal major y al temps que hisqueren del cotxo fins que foren dins la seu sa Ex.a aporta al dit S.or cardenal a la ma dreta, y essent dins la seu al temps que los S.ors consellers volgueren juntar ab ells sa Ex.a passa per detras del dit cardenal y posase li a la ma dreta y lo S.or conseller en cap se posa en lo loc de hont sere levat sa Ex.a que fou a la ma squerra del S.or cardenal, de manera que resta lo S.or cardenal al mig entre sa Ex.a y lo S.or conseller en cap, y los altros S.ors consellers se posaren areglats de dos en dos davant, y de aquesta

manera anaren fins alt en lo loc ahont eren les cadires y dos strados, y feta oratio se assentaren sa Ex.a y lo dit S.or cardenal quiscu de ells ab sa cadira, y quiscu de ells tenia son estrado mes estaven tots dos juncts com si no fos sino un strado Y los S.ors consellers se assentaren a la part de la segrestia com tenen de costum quant hi es lo loctinent general o, altra persona real. La benediccio y lo offici feu un canonge per no esser en la sglesia bisbe de Barcelona, y feta la dita benediccio lo canonge qui feya aquella revestit ab sa capa professional ana alla ahont seyen sa Ex.a y lo S.or cardenal hils dona a quiscu de ells un ciri de cera ences, apres sen torna al altar hi dona a tots los canonges y a tot lo clero y apres als S.ors consellers, cavallers y altres persones que estaven alt en lo altar a quiscu de ells tambe un ciri ences E apres se feu la professo per los claustres com se acostuma hi seguiren aquella anant apres dels ministres del altar, sa Ex.a a ma dreta y lo S.or conseller en cap a la ma squerra y lo S.or cardenal en lo mig ab un capella seu que li aportava la falda y apres anaven los altros S.ors consellers de dos en dos per son orde y apres molts cavallers y altres persones de tots staments, y tornats al altar se digue lo offici de la domínica per esser lo diumenge de la septuagesima, y acabat lo dit offici los S.csr consellers tornaren acompanyar a sa Ex.a y al S.or cardenal fins al portal major y alli se despediren ab molts compliments y ab molta cortesia. — Dit dia al depres dinar se feu lo torneix sol fer quiscun any la confraria de sanct Jordi dels cavallers, ahont asistiren los dits S.ors consellers convidats de part dels S.ors diputats Foren hi tambe sa Ex.a y lo dit S.or cardenal tenint son strado y dosser en la finestra que estaven.

Torneig.

Festa de la Purificacio.

DILLUNS IIJ. — Dit dia totes les sglesies feren lo offici molt solempne de la purificatio de nostra senyora, per no esser se pogut fer lo dia abans y no fou manada, y axi alguns feyen festa y altres feyen feyna segons ere devotio de cada qual.

Torres pera defensa de la costa.

DIJOUS VJ. — Dit dia a les deu hores demati los mag.chs consellers enviaren ab embaxada mossen Miquel Joan Pons militar y mossen Federic Vilana ciutada honrat als S.ors diputats pera solicitar los fossen servits suplicar a sa Ex.a que los diners que foren reservats del servey que lo present principat feu a sa mag.tat en les ultimes corts pera fer y fabricar algunes torres en les parts maritimes del principat per poder se defenssar dels moros, se passas avant en la fabrica de les torres, y los di-

ners que son en la taula de la present ciutat fossen gastats en la obra y edificatio de les dites torres, y tambe uns apuntaments que foren fets en les ultimes corts de Monço acerca de la fabrica se havia de fer de certes galeres que estiguessen en guarda de la costa del principat y de la islla de Mallorca que fossen servits de solicitar a sa Ex.ª fos servit scriurer ho a sa mag.ᵗᵃᵗ per lo quels aparia que seria cosa molt convenient a tots los poblats del present principat de Cathalunya y que redundaria en molt gran servey de Deu y de sa mag.ᵗᵃᵗ Los quals tornats de la embaxada digueren y referiren com los S.ᵒʳˢ diputats besaven les mans dels S.ᵒʳˢ consellers per lo bon pensament havien tingut en representar los les sobredites coses, y que ells procurarien molt de veres ab sa Ex.ª que axi lo de les torres com lo de les galeres se passas avant. — Dit dia a la una hora apres mig dia arribaren en la platja de la mar de la present ciutat vuyt galeres de Genova les quals venien de Vinaros y aportaren hu dels dos cardenals que sa sanctedat poch temps fa havia elegits y anomenats assi en Spanya, lo qual se anomena don Francisco de Avila y va a Roma juntament ab lo altro S.ᵒʳ cardenal que dies fa es assi en Barcelona lo qual arriba ja ab les matexes galeres de Genova a XXJ de dezembre pus proppassat, y per venir secret com vingue ab les dites galeres y no esser estats avisats los senyors consellers de sa vinguda no hisqueren a rebrel com acostumen, hisquel a rebrer lo S.ᵒʳ loctinent general en companyia del altro S.ᵒʳ cardenal que era ja assi, y posats los tres dins de un cotxo lo S.ᵒʳ loctinent general lo hospeda en sa casa conforme tenia hospedat lo altro alguns dies fa.

Galeras pera guarda de la costa catalana y mallorquina.

Galeras. Vinguda del Cardenal D. Fran.ᶜᵒ de Avila.

DIVENDRES VIJ. — Dit dia a les tres hores despres dinar anaren los S.ᵒʳˢ consellers ab promens a visitar lo dit S.ᵒʳ cardenal lo qual posava en la casa de sa Ex.ª en una instantia que es devers lo carrer de la Figuera cucurella, lo qual senyor cardenal al temps que arribaren los S.ᵒʳˢ consellers en dita instantia los hisque a rebrer a la porta de ella ab molta cortesia, e, quant foren dins la instantia estants tots de peus lo S.ᵒʳ conseller en cap de part de aquesta ciutat li dona la benvinguda y se scusa com per no esser estats avisats de sa vinguda no havien pogut fer lo recibiment acostumat a sa senyoria Ill.ᵐᵃ y R.ᵐᵃ acomanantli molt aquesta ciutat y offerintse promptes y aparellats de servir a sa senyoria Ill.ᵐᵃ y R.ᵐᵃ en tot allo que li fos servey

Visita del cardenal don Francisco de Avila.

E lo dit S.[or] cardenal agrahi molt la visita y se offeri prompte y aparellat de servir anaquesta ciutat en qualsevol occasio que se li offeris axi en Roma com en qualsevol altra part que fos, y despedintse los S.[ors] consellers, lo dit S.[or] cardenal los acompanya ab molta cortesia fins a la porta de la instantia en la qual ere exit a rebrels.

Bulla de la S.[ta] Cruzada.

DIUMENGE VIIIJ. — Dit dia entra la bulla de la sancta cruzada y anaren hi los senyors consellers acompanyar la professo hi ohiren lo offici y sermo en la seu com tenen acostumat.

Partida de dits Cardenals pera Roma.

DILLUNS X. — Dit dia vingue un capella de la casa y servey del Ill.[im] S.[or] cardenal don Francisco de Avila trames per lo dit S.[or] cardenal en casa del S.[or] conseller en cap pera fer li asaber com ell estava per embarcar se pera Roma y estava prompte y aparellat axi en Roma com en altra qualsevol part ques trobas de valer hi servir anaquesta ciutat en qualsevol cosa que se li offeris, per lo que desijave correspondrer a la bona voluntat que havia coneguda ab los S.[ors] consellers al dia quel anaren a visitar E apres lo mateix dia lo dit S.[or] cardenal y lo altro S.[or] cardenal que era ja assi molts dies feya a les onze hores de la nit, acompanyats del S.[or] loctinent general y de molts cavallers de aquesta ciutat se embarcaren ab les vuyt galeres de Genova quels havien aportats y se partiren en lora matexa pera Roma, nostre senyor se servesca donar los bon cami.

Dia de S.[ta] Eulalia.

DIMECRES XIJ. — Dit dia anaren los S.[ors] consellers a ohir lo offici a la seu y aportaren lo talem a la professo com es de costum.

DIMARS XVIIJ. — Dia de carnestoltes.

Forments, viatje del Scriva rational per affers de dita adm.[o]

DIMECRES XVIIIJ. — Primer dia de quaresma. — Dit dia parti de la present ciutat mossen Francesc Pedralbes notari de Bar.[a] y scriva rational de la present casa per anar a Tarragona a les Belianes y altres part de Urgell per orde dels S.[ors] consellers y vuytena dels forments per coses tocants a la administratio dels forments.

Trentenari, renovacio. Portalers: extraccio. Receptor del vi: idem.

DIVENDRES XXVIIJ. — Dit dia hi hague trentanari per traure trentanari nou E mes avant tragueren per renuntiatio de dos portalers a Magí Bonavila perayre y Jaume Vinyes correu, y receptor del vi Rafel Cardona assehonador de pells.

MARS

DIMARS IIIJ. — Dit dia hi hague consell de cent ab lo qual se deslibera que lo temps de la visita dels S.ors consellers del any passat fos porrogat per dos mesos axi la offensa com la deffensa ates que les enquestes contra ells fetes nos son pogudes publicar dins lo temps prefegit en les ordinations de dita visita per obstar un capitol de les dites ordinations, y feta electio de dotze persones ço es tres de quiscun estament perque dites dotze persones vejen y regoneguen y apunten sobre lo capitol catorze de dites ordinations E mes fonc feta extraccio de cap de guayta de la persona de mestre Miquel Salines sastre.

Visita contra Consellers, proroga.

Cap de guayta: extraccio.

DIJOUS VJ. — Dit dia torni jo Francesc Pedralbes scriva rational de la present casa de la anada fiu per orde dels S.ors consellers y vuytena de forments de la present ciutat a Tarragona a les Bellianes y altres parts de Urgell per coses tocants a la adm.° dels forments.

Retorn del Scriva rational.

DISAPTE VIIJ. — Dit dia se tingue consell de cent y fonc porrogatio del consell de cent precedent per lo que nos pogueren resoldrer tots los caps ques havien de tractar en dit consell.

Consell de cent.

DISAPTE XV. — Dit dia anaren los S.ors consellers ab la professo de la seu a ohir lo offici a la capella de S.ta Madrona com tenen de bon costum.

Dia de sancta Madrona.

DIUMENGE XVJ. — Dit dia al despres dinar apres de vespres lo molt R.nt S.or dega Cellers vicari general del R.im S.or bisbe de Barcelona vestit ab capa professional ab dos asistents y ab tot lo convent dels frares del mon.ir de sanct Francisco de Paula fent professo, posa y asenta la primera pedra de la sglesia nova que fan en dit monastir en lo carrer de sanct Pere mes alt y en lo carrer ahont solien esser los scorxadors de la present ciutat, y alli asistiren los S.ors consellers ço es cap ters y quint convidats per part dels frares del dit mon.ir

Iglesia nova del mo.ir de S. Fran.co de Paula: primera pedra.

DIJOUS XX. — Dit dia al despres dinar ana lo S.or conseller en cap a la diputatio convidat per los S.ors diputats ahont hi havia tambe convidats moltes persones de tots los tres staments, per aconsellar als dits S.ors diputats lo que havien de fer acerca de alguns procehiments que lo nunti de sa sanctedat residint en

Encomandas del orde de S. t Joan: segueixen los debats.

la cort de sa mag.[tat] volia y entenia fer en lo negoci de les encomandes del orde y religio de sanct Joan.

Temporal: naufragi en lo moll.

DISAPTE XXIJ. — Dit dia a les vuyt hores de la nit se perde una naueta carregada de sal la qual dona de traves davant lo pont de la casa del virrey, per lo gran temporal que feu aquella nit y per no estar encesa la lanterna del moll.

Embaxada dels Diputats a la Cort, sobre lo negoci de las encomandas de S.t Joan.

DILLUNS XXIIIJ. — Dit dia estant los señors consellers congregats dins la instantia del consell de trenta pera satisfer a les embaxades que per part dels S.[ors] diputats del general de Cathalunya los eren estades fetes per persones dels tres estaments, demanant per part dels dits S.[ors] diputats que per exequutio de la desliberacio feta per lo consell de cent Jurats a XX del corrent mes de mars y per la bona correspondentia que la present casa sempre ha tinguda ab la casa de la diputatio fossen servits los S.[ors] consellers enviar una embaxada a sa magestat de part de aquesta ciutat en favor de la embaxada solempne que per part dels dits S.[ors] diputats esta desliberat vaje a sa magestat per lo negoci que vuy se offereix de les encomandes del orde, o, religio de S.[t] Joan y per reparo dels agravis son estats fets y de cadaldia se fan al present principat per lo R.[im] nunci de sa sanctedat residint en la cort Despanya y per alguns asserts comissaris apostolichs. — E tambe per lo que per part de molts ciutedans honrats los ere estada feta queixa de la desliberacio que per los dits senyors diputats ere estada feta pochs dies fa en que la embaxada solempne que entenen enviar a sa magestat en loc de ciuteda honrat havien anomenat un doctor que no es del estament de ciuteda honrat de la present ciutat ni de altra ciutat vila, o, loc del present principat de Cathalunya, contra tot us stil y consuetut en semblants embaxades acostumat servar en la casa de la diputatio, desliberaren perço dits S.[ors] consellers que micer Miquel Çarrovira, mossen Joan Dusay, y mossen Gervasi Çapila ciutedans honrats de la present ciutat anassen ab embaxada de part de aquesta ciutat als S.[ors] diputats dientlos com ells havien vista y legida la desliberacio feta en lo dit consell de cent acerca del negoci de les encomandes, y ab aquella havien vist com ells tenien obligatio de scriurer a sa magestat acerca del dit negoci tota la favor medi y intercessio que fossen necessaris a la casa de la diputatio, empero no tenien poder de enviar embaxada de part de aquesta ciutat, y tambe que de lur part fossen advertits

dits S.ors diputats de la desliberacio per ells feta que anassen persones a la embaxada per lo bras real que no fossen ciutedans honrats de la present ciutat, o, de altra ciutat vila, o, loc del present principat de Cathalunya com sie contra tot us stil y consuetut acostumat observar en semblants embaxades — E apres tornats los dits embaxadors en la present casa referiren als S.ors consellers que per los S.ors diputats los ere estat dit y respost a la dita embaxada que ells los agrahien lo advertiment que los S.ors consellers havien tingut y que ells ho mirarien hiu advertirien. — E apres dit dia a les onze hores demati vingueren en la present casa ab embaxada de part dels S.ors diputats micer Francesc Bonet y micer Francesc Guamis doctors en drets dient de part dels dits S.ors diputats fossen servits los S.ors consellers de part de aquesta ciutat enviar embaxada a sa magestat pera suplicarlo fos servit manar remediar lo negoci de les encomandes y los agravis que acerca de dit negoci son estats fets y se fan al present principat, a la qual embaxada fonc respost per part dels S.ors consellers que la ciutat fara tot allo que convindra a la casa de la diputatio conforme te acostumat. — E apres dit dia al despres dinar estant congregats los S.ors consellers en la dita instantia del consell de trenta vingueren ab embaxada en la present casa don Gispert de Guimera mossen Josef de Bellafilla militar y mossen Joan Dusay ciuteda honrat de la present ciutat de part del bras, o, estament militar lo qual estave congregat en lo capitol de la seu, dient als S.ors consellers com ells venien de part del estament militar per fer los ho saber com al dit estament havia aparegut que la embaxada de nou persones que per los S.ors diputats ere estat determinat anas a sa magestat per lo reparo dels agravis se son fets y de cadaldia se fan anaquest principat per lo negoci de les encomandes de S.t Joan, fos moderada per no enfadar a sa magestat, hi fos tant solament de tres persones una de cada estament, y que per part del estament militar se enviaria embaxada als S.ors diputats pera que fossen servits que la embaxada fos moderada a tres persones y que los S.ors consellers tinguessen ha be de fer semblant embaxada als S.ors diputats de part de aquesta ciutat E per los S.ors consellers fonc respost que ells ho consultarien y veurien lo que convindria a la bona directio del negoci.

DIMECRES XXVJ. — Dit dia los S.ors consellers enviaren ab embaxada mossen Federic Pol militar y mossen Joachim

Segueix dit negoci.

Setanti ciutada honrat de la present ciutat als S.ors diputats, per tornar los resposta del que per lur part ere estat demanat que per part de aquesta ciutat se envias embaxada a sa mag.tat per lo negoti de les encomandes, dient y responent als dits S.ors diputats que los S.ors consellers no podien enviar embaxada sense orde y desliberatio del consell de cent, y que ells procurarien ajustar aquell lo mes prest que porien, per fer entendrer al dit consell lo que per part dels S.ors diputats los ere estat demanat.

Diumenge del ram.

DIUMENGE XXX. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici a la seu y fonc hi lo S.or loctinent general.

ABRIL

Dia del dijous sanct.

DIJOUS IIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a ohir lo offici a la seu Digue lo S.or bisbe lo offici de pontifical, y apres de haver donat a combregar a tots los canonges y a tot lo clero de la seu, lo dona als S.ors consellers y apres a tota la familia de la casa del dit S.or bisbê y ultimadament als verguers y acompanyadors. — E apres al despres dinar anaren los S.ors consellers ab gramalles de dol acompanyats de molts officials de la casa, a sercar los moniments conforme tenen acostumat.

Professo de la S.ta Spina.

DIVENDRES IIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers demati y despres dinar a la seu ab gramalles de dol, demati per ohir lo offici y despres dinar per ohir los fasos y per aportar lo talem a la professo ques fa de la S.ta Spina.

DISAPTE V. — Dit dia anaren los S.ors consellers ab les gramalles de grana a ohir lo offici en la seu.

Dia de pascha.

DIUMENGE VJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers ab promens a ohir lo offici a la seu com tenen de costum.

Aniversari de D. Pedro de Moncada en la Llotja.

Obra nova de la casa de la Diputacio: lo Rey reclama lo modello.

DISAPTE XIJ. — Dit dia demati anaren los S.ors consellers ab gramalles de dol a ohir lo anniversari ques celebra en la lotja per la anima de don Pedro de Moncada quondam. — Dit dia al despres dinar ana mossen Pere Ferreres conseller en cap convidat per part dels S.ors diputats en la casa de la diputatio ahont estaven congregades moltes persones dels tres staments, ahont fonc proposat per lo S.or diputat militar per absentia del S.or diputat ecclesiastic, contenint en efecte que com per part del S.or loctinent general los fos estada enviada estos dies proppas-

Sobre la embaxada tramesa per los Diputats a la Cort.

sats una letra de sa magestat de XXIIIJ del passat per als dits diputats, manant ab aquella donassen a son loctinent general lo modello de la obra que dits S.ors diputats feyen en la casa de la diputatio y que fins que per sa magestat fos vist lo dit modello paras la dita obra, y tambe que la embaxada solempne de nou persones que ere estat determinat anas a sa magestat per lo negoci de les encomandes de la religio de S.t Joan, no anas E com lo fer parar la dita obra comensada aparria que ere contra disposicio de capitols de cort del general de Cathalunya, y la dita embaxada alguns dies fa fos partida, y com a cerca de les coses sobre dites haguessen precehit ja algunes embaxades y respostes a sa Ex.cia, y havent consultat los dits señors diputats aquest negoci ab los assessors de la casa y molts altres doctors de la present ciutat, y per ells esser estats aconsellats ab consell donat en scrits fermat de ma dels dits assessors de la casa y dels altres doctors aplicats, foren tots conformes de que fos donat lo modello de la obra de la dita casa de la diputatio al S.or loctinent general y que la obra paras per obehir a la letra de sa magestat E aço sens preiudici dels privilegis constitutions capitols de cort usos y consuetuts del present principat de Cathalunya, y que pus los embaxadors molts dies fa eren partits y podien esser ja a la cort, o, cerca de ella, que sa magestat los manaria alla lo que seria de son real servey, y que sobre les coses sobre dites los que estaven alli congregats aconsellasen als dits S.ors diputats lo que podien y devien fer en servey de sa magestat y benefici del present principat de Cathalunya. — La qual proposicio ohida y entesa per lo dit S.or conseller en cap sen torna ab alguns cavallers y ciutedans honrats en la present casa ahont estaven congregats los altres S.ors consellers pera fer lo vot que la present ciutat acostuma de fer en semblants occasions E vist y llegit lo parer y consell que per los assesors de la casa y altres advocats aplicats per los dits señors diputats ere estat fet y donat en scrits com dit es, tots los señors consellers hagut parer dels dits cavallers y ciutedans honrats que alli se trobaren presents, determinaren que lo S.or conseller en cap tornas en la dita casa de la diputatio donant alli son vot y parer en nom y per part de aquesta ciutat en la forma seguent, ço es que en lo cap que tocha a la obra comensada en la casa de la diputatio, que lo modello de la obra sie donat a sa Ex.cia, y que pare la dita obra per obehir a la letra de sa magestat E quant al altro

cap de la embaxada tramesa, ates que fa molts dies es partida de assi pot ser ja a la cort, que sa mag.^{tat} fasse alli lo que sera de son real servey inseguint en aço lo parer y consell que per los assesors y doctors aplicats ere estat donat en scrits als S.^{ors} diputats. — E tornat apres lo S.^{or} conseller en cap de la dita casa de la diputatio en la present casa, digue y referi als altres S.^{ors} consellers de paraula com ell havia dit en nom de aquesta ciutat son vot y parer conforme desus esta exprimit, en presencia dels S.^{ors} diputats y de totes les persones dels dits tres estaments que estaven congregades en la casa de la diputatio, y que passats los vots y parers de totes les dites persones alli congregades havia prevalgut lo vot de la present ciutat, y axi manaren los S.^{ors} consellers a mi Francesc Pedralbes notari de Barcelona y scriva rational de la present casa continuas totes les coses sobredites en lo dietari per memoria del sdevenidor.

Matricula de mercaders.

DIJOUS XVIJ. — Dit dia fonc la matricula dels mercaders, la qual fonc feta en la forma acostumada, y foren matriculats los seguents Montserrat Mora, Joan Anthoni Morell, Jaume Luc, Antic Vidal, Bernat Ferran, Pere Vernet, Melchior Pages, Pere Pellisser, Francesc Bonet y Jaume Blanxart.

Festa en la la Diputacio.

DIMECRES XXIIJ. — Dia de St Jordi. — Dit dia anaren tots los S.^{ors} consellers a ohir lo offici a la casa de la diputatio convidats per part dels S.^{ors} diputats, hi fonc hi tambe lo S.^{or} loctinent general, y lo dia abans foren tambe los dits S.^{ors} consellers a ohir les vespres.

Ajudant de scriva racional: obit.

DIJOUS XXIIIJ. — Dit dia mori mossen Francesc Aquilles ajudant de scriva rational de la present casa, *cuius anima requiescat in pace*.

Consols de Llotja: extraccio.

DIVENDRES XXV. — Dia de sanct Marc. — Dit dia se tingue consell de cent, hi foren extrets en consols de la lotja mossen Joan Palau militar y mossen Montserrat Lavaneres mercader, en consol del pont mossen Anthoni Riera y en jutge dels apells mossen Jaume Morillo, y tambe fonc extret en palloler Francesc Magrinya peller, y lo dit consell per esser tart fonc porrogat pera diumenge mes propvinent.

Palloler: extraccio.

Avalot en lo Consell de Cent.

DIUMENGE XXVIJ. — Dit dia hi hague consell de cent per la porrogatio que era estada feta lo dia de sanct Marc, y apres de haver legida una letra de mestre Gaspar Massaguer qui esta en cort per negotis de la present ciutat, la qual venia dirigida als S.^{ors} consellers y consell de cent, se mogue tant gran questio y

disentio entre les persones del dit consell que se tingue a be de anar sen tothom sens acabar de votar ni resoldrer cosa alguna per por no si seguis algun gran scandol.

Jurament de mossen Joan Dusay veguer de Barcelona.

DILLUNS XXVIIJ. — Dit dia mossen Joan Dusay ciutada honrat de la present ciutat, elegit novament per sa mag.tat en veguer de la present ciutat y vegueria per lo trienni propvenidor, jura en la forma acostumada y fonc desta manera, que a les onze hores demati anaren los S.ors consellers acompanyats de molts officials de la casa y de altres persones al porxo de sanct Jaume a effecte de assistir al seu jurament, y al temps que estaven per exir de la present casa veren passar lo dit mossen Joan Dusay acompanyat de molts cavallers lo qual anava al dit porxo de sanct Jaume y poc apres hi acudiren dits Sors consellers, y apres assentats tots dins lo dit porxo se feu la agraduatio per los obrers en la forma acostumada, y segons en lo libre de les agraduations te lo scriva de les obres esta continuat, anant lo dit mossen Joan Dusay sdevenidor veguer en lo segon bordo o, filera, y axi agraduats anaren a la plassa del rey anant per la Calsateria y pujaren alt a les grahes del palau del rey ahont ere ja mossen Francesc de Marimon de Caldes, balle de Barcelona, en ma del qual presta lo dit mossen Joan Dusay lo jurament acostumat legit aquell per lo scriva de la ballia de Bar.a, y apres ohí sententia de excomunicatio la qual proferi lo S.or dega Cellers official del S.or bisbe de Bar.a, y encontinent lo dit balle de Bar.a dona y posa en mans del dit veguer un basto larc de official y fet aço, tots juncts abaxant de les dites grahes sen vingueren en la casa de la present ciutat anant lo dit mossen Joan Dusay a la ma dreta de la primera filera y lo S.or conseller en cap a la ma squerra y en mig anaven los qui estaven agraduats en la dita filera, y en lo mes avant seguiren lo mateix orde ques tingue en lo jurament de don Joan de Comallonga lo qual esta continuat en lo dietari XX, a XVJ del mes de Maig del any 1587.

Sobre la punicio dels causants del avalot en lo Concell de Cent.

DIMARTS XXVIIIJ. — Dit dia anaren los S.ors consellers a les sinch hores despres dinar en casa de sa Ex.a lo qual trobaren en la segona instantia que es a la part devers del carrer de la Porta ferrissa de les cases del S.or marques de Aytona, al qual feren la embaxada seguent, la qual feu mossen Pere Farreres conseller en cap en presentia y ab voluntat y consentiment de tots los altros S.ors consellers — «Ex.im S.or, Los consellers

desta ciutat venim a besar a V. Ex.ª les mans per la merce havem rebuda ab lo que lo secretari Alzina de part de V. Ex.ª nos es vingut a dir y oferir, y estam molt confiats que sempre se oferesca occasio V. Ex.ª nos fara tota merce com sempre be te acostumat Nosaltres per castigar los excessos moguts y causats per algunes persones en lo consell de cent lo diumenge passat havem donat consell en scrits a Joan Dusay veguer de aquesta ciutat pera que captur y pos en preso algunes persones culpables Suplicam a V. Ex.ª sia servit per fer nos merce manar al dit verguer procur ab tota diligentia posar en exequtio lo dit consell com te obligatio per lo jurament que te prestat y dexar a nosaltres lo castic de aquells per fer nos tota merce com sempre hagen acostumat de castigar semblants excessos» — E per lo dit S.or loctinent general fonc dit y respost que ell manaria al vèguer que donas la diligentia que convindria en exequtar lo consell que per los dits S.ors consellers li ere estat donat, y que en lo mes avant dits S.ors consellers se aportassen en dit negoti ab tota igualtat, y que tractassen dit negoti ab la prudentia que conve y com a pares que son de la republica.

Assí acaba lo present dietari XXJ y lo volúm sisé

de la present edició

APENDIXS AL VOLÚM VINT Y HU

APÉNDIX PRIMER

SCRIPTURA *aportada per los ambaxadors de la deputatio, la qual donaren a mi Monserrat Riera notari y scriva Rational*

Resposta del magnifich micer Puig.

«Que la persona del S.or Diputat no es stada presa ni detinguda per cosas tocants a la Generalitat sino per cosas tocants a la Regia cort, y que sempre ques trobaran actes constitucions ordinacions capitols de cort privilegis, que ell esta prompte y apparellat pera servarlos.»

Resposta del magnifich micer Hieronym Planes.

«Responent lo magnifich micer Hieronym Planes doctor de la tercera sala de la regia audiencia, diu y respon que los proceiments fets contra lo Diputat militar son per les coses tocants a la jurisdictio del Rey nostro S.or y no a la jurisdictio de Diputats, ab tot se offer y esta prompte y apparellat de servar usatges de Barcelona Constitucions de Cathalunya Capitols y

actes de Cort privilegis generals y particulars tota hora y quant de aquells constara en la forma deguda.»

Resposta del magnifich micer Sans.

«Que ell voldria ser Rey per poder servir los SS. Diputats y General, y que axi com ell desicha se serven les preheminencies reals, axi tambe voldria se servasen les preminencies dels SS. Diputats, y que sempre ques trobara Capitols actes de cort que ell sera lo primer les servara y que desija servirlos molt.»

Resposta del magnifich micer Ferrero.

«Que la provisio feta per la captura de la persona de Joan Granollachs no es feta per cosas tocants a la Generalitat ex actis ni libero excercici del general, y ques era poguda molt ben fer, y que en lo mes avant se miraria en lo tocant al dit libero excercici y exactio del general y capitols de cort.»

Resposta del magnifich micer Mur.

«Diu que la provisio feta per ell per conclusio feta en lo real consell de la captura de la persona del S.or Diputat militar, no es per coses tocants a la generalitat, y que sempre que se li amostraran privilegis actes y capitols de cort que dita provisio nos era poguda fer, ell aconsellara a sa Ex.ia lo que convindra de justicia esser fahedor.»

Resposta del S.or Regent.

«Dient que los proceiments fets en la captura del S.or Diputat militar son stats per la conservacio de la jurisdictio real, y no en ninguna manera pot fer torp ni impediment algu en lo excercici de la exaccio del General, y que ell esta prompte per conservar tots usatges capitols y actes de cort y privilegis generals y particulars en favor del General per lo Rey nostro S.or y per sos predecessors concedits.»

Resposta del magnifich micer Fort.

«Es stada la mateixa que ha fet lo S.or Regent, anyadint y que en aixo que li deya que ell no era mes de hu en lo consell y no era Relador, que sempre que vindran ab supplicacio tocant a la jurisdictio real y no en coses de la jurisdictio dels Diputats, que ja saben que noy tenen que veure, y ell fara lo que sera de justicia.»

APENDIX SEGON

«El Rey

Noble mag.co y amado consejero nuestro He recebido vuestra carta de 2 del pasado cerca de lo que me escrivis de que para abrir el sepulchro de fray Ramon de Peñafort y passar adelante su canonizacion, se han de juntar en essa ciudad algunos Perlados desse Principado, y que segun entendeis se hallaran presentes a ello los Inquisidores, Diputados, Consellers y Doctores dessa Real Audiencia, y para que sobre la preheminencia de los lugares no sucedan algunas inquietudes os mande advertir lo que sobrello se me offrece, y assi para que los consellers entiendan mi voluntad cerca de las pretensiones que otras vezes han tenido de poner en vuestra presencia almoadilla, he mandado se les scriva la carta cuya copia será con esta, y conforme a lo que en ella se les dize os encargo useis vos tan solamente de ponerla, y si entendieredes que no han de querer obedecer no se la dareis en ninguna manera. Y en lo que ha respecto a tener sillas, guardareis con parecer del consejo el orden que hastaqui se ha acostumbrado, y en lo que toca al lugar que han de tener los Inquisidores y Diputados, Consellers y Doctores, ya terneis entendido que en auctos publicos los Inquisidores ni Diputados no tienen lugar cierto. Y assi caso que quieran assistir al tiempo de abrir dicho sepulchro, procurareis que primero se trate y concierte entrellos el que cada uno ha de tener, y quando no se avinieren dareis orden en que el

Ceremonial: prehemirencia de lloch

Arçobispo no llame a los Inquisidores ni assistan a ello, para que desta manera se excussen las differencias que podrian suceder, que en ello me servireis. Datta en Aceca a VJ de Abril M.D.XCVJ. (1)

YO EL REY

V.t Frigola Vicecancellarius
V.t Comes Generalis thesaurarius
V.t Covarruvias R.s
V.t Muñoz R.s
V.t Batista R.s
V.t Sans R.s
V.t D. Petrus Sans fiscalis advocatus.

Gassol secretarius.»

---

(1) 1595.

INDEX

(VOLUM VINTE)

	Pág.		Pág.
M.D.LXXXVIII.	1	Apéndixs al Volum Vinté:	
M.D.LXXXVIIII	120	Apéndix sisé	166
M.D.LXXXX	162	Apéndix seté	167

(VOLUM VINT Y HU)

	Pág.		Pág.
M.D.LXXXX	173	M.D.LXXXXVI	535
M.D.LXXXXI.	219	M.D.LXXXXVII	595
M.D.LXXXXII	348	Apéndixs al Volum Vint y hu:	
M.D.LXXXXIII	442		
M.D.LXXXXIIII	477	Apéndix primer	613
M.D.LXXXXV	515	Apéndix segon	615

INDEX ALFABETICH ANALITICH

DEL VOLUM SISÉ

A

Planas.

Abadessa de Sta. Clara, mort. . . . . 490 y 91
Administradors (V. Oficis).
Advocats (V. Oficis).
Agabellador, familiar del St. Ofici, captura 432
Alguatzirs, abusos en desarmar ciutadans 2
Allotjaments de soldats, 269. Excessos de id , 221. Id. en Granollers, 222.
Altar major de la Seu (V. Obras).
Apostats per lo feu del castell de Castelló y S. Vicens 488
Apotecaris, análisis de medicines gastades en lo morbo. 175
Id. cástich de un adulterador de les medicines 195
Aragó, negocis (V. Çaragoça). . . . . . 236, 37, 340, 46, 85, 89 y 90
Archabisbe de Tarragona, vingudas . . . . 344, 537 y 38
Arrepentidas (V. Repenedides).
Arsegol, castell, siti. Rebeldia de mossen Cadell. . . . . . . 436 y 37
Id. vindicació den Argensola 439
Artistas y menestrals, questió de precedencia. 404
Arxiu notarial, formació 97
Assiento e precedencia, questions (V. Ceremonial).
Atxas pera oficials 216
Audiencia, prorrogacions (V. Diputació, debats ab lo Loctinent), 299, 313, 37, 38, 428 y 29.
Ayguat en Barcelona (V. Tempestat) 338

B

Balls, máscares, etc. Prohibició per peste, debat ab lo Loctinent, 15, 34, 185, 219, 28 y 517. Id. per una defunció, 596 y 98.
Bandera, treta contra Tortosa. . . . . 69, 70 á 75
Bandolers o ladres, mesures y tractes p.ª sa expulsió de Cathalunya, 403, 21, 33, 34 y 549.
Id. en Monbuy 584

Planas.

Barquers, ordinació. 488
Bassi de animas de Sta. M.ª del Mar. Debat entre capellans y obrers . 304
Batlle de provisió real, protesta 111
Id. competencia p.ª fer crides. 431
Id. debats sobre un privilegi de reposició de cárrech . 458, 59, 60, 61 y 65
Id. exigencia per dret del pes del Rey 484
Id. questió sobre fadiga del dret de leuda 489
Id. exacció de la leuda de Tortosa (V. Vi vel gratis).
Sotsbatlle, inhabilitació 56
Bescuyt pera S. M. . . . . 455 y 526
Bisbe, retorn 178
Id. de Solsona, consagració 522
Id. de Elna, id. 237
Id. de Vich, venguda, 538. Id. nominació, 578.
Id. de Albarracin, venguda 573
Id. de Barcelona, combregar 486
Bixest, any 33
Bollador (V. Oficis).
Bordells, visitats per los consellers 47
Id. excessos per Carnestoltes 481
Butlla, entradas. . . . . 178, 278, 481 y 604

C

Cadell (V. Arsegol).
Canceller, diferencies ab los concellers 33
Id. y Regent de la Audiencia, median en una questió de vitualles ab lo loctinent (V. esta veu) 33
Id. visitat per los Concellers, en las extraccions de estos (V. en son lloch).
Canonització de fra Ramon de Penyafort . . . . 519, 37, 39 y 52
Id. informació e procés de id., 552 etc., 73 y 74 etc. Obertura de sa tomba, ibid.
Capdeguayta (V. Oficis).
Capitá de tropas, agravi a la ciutat . . . . 225 y 27
Çaragoça, avalots, Antoni Perez (V. Aragó) . . . . 336 y 37
Carceller (V. Oficis).
Carcers, visita per los Concellers. 186
Cardenals vengudas (V. Vengudas de notables). Id. partida 604
Carnestoltes, prohibició de balls, máscares, taronjades, etc. 34, 37, 122 y 536
Id. excessos en máscares, jochs, etc. 481
Carns, arrendament del tall 44
Id. servey per la quaresma. 535
Carretas, manament als amos de ellas de traginar fusta p.ª la fabrica de galeras. Reclam dels Concellers c.ª lo virey-loctinent. 579

Planas.

Castell de Cervelló y S. Vicens, presa de posessió 488
Cavaller aragonés, capturat, debats sobre sa extradició. . . . 494 á 508
Id. reclamació sobre un condempnat a penas infamants . . . 434 á 37
Cavallers desterrats, afers de la Deputació, 434, 38, 44, 46 á 50, 59, 64 á 69, 516, 17 y 22. Letra de S. M. sobre id., 462.
Id indult als compromesos y condempnats a galeras 526
Ceremonial, questió de donapau, 120. De coxí ab lo bisbe, 404. De id. ab lo governador, 561 á 66. Id. ab la Diputació, 565. Altres questions (V. Festes), 110, 325, 582 y 83 etc.
Chirurgians, examen . . . . 354 y 46
Ciutadans honrats, matricula. . . . . 182 y 258
Clavari, extracció, 265. (V. Oficis).
Colector de Leudas, capturat 200
Comedia (V. Studi.) 583
Concili provincial, medianer en certs negocis. 340
Confrarias, causas de competencia de jurisdicció ab la Rl. Audiencia, 488, 94, 502 y 77.
Congreny, cep (V. nota) 485
Consell real (V. Diputats).
Consell de Cent y Consellers. Consell ordinari, 206, 459, 82, 527, 605, 10, 11 y 12.
Id. de guerra, 573. Id. sobre guardar secret lo ques tracte 76
Consellers y obrers, extraccions, juraments, visitas, 112, 18, 58, 79, 206, 342, 43, 440, 41, 71, 72, 80, 508, 9, 33, 54, 87 y 91.
Conseller en Cap, anada a la cort. Contradiccions per usar gramalla, 33, 42 y 48. Letra de S. M., 53, 54, 87 y 91. Oposició a son pas per Tortosa. Treta de Bandera, 69 y 70. Oferta dels notaris, 71. Id. de la Lotja, 72. Intimació a Tortosa, 72. Avis de la liberació del conseller y retorn, 73. Oferta de Çaragoça y embaixada, 74. Obsequis al embaixador, 75.
Anada del conseller segon. . . . . 37 y 586
Sindich trames á la cort, relació de sa anada, 39 y 549. Anada de altre, 667.
Trentanari, eleccions . . . . 179, 536 y 604
Extracció de 20.as y 4.as, 516 (V. Drets). Comptes, 586.
Comissió de vitualles (V. esta veu).
Supressió de balls y máscares (V. Balls, Carnestoltes).
Assistencia dels Consellers a funcions y vespres (V. Festes).
Cavalcadas de Ninou y S. Joan, questions de precedencia (V. Ibid).
Anniversari de D. Pere de Moncada, 486. Id. del rey en Jacme (V. Ibid).
Visitas de consellers als bordells, 47. Als carcers, 186. A Flix, 91, 570 y 73. A Monbuy, 570. A Pedralbes, 488 y 568. A Mongat, 581. A S. Boy, 579. A la Torre del cap del Riu, 489.
Gramalles, cambi per Pascua . . . . 47 y 119
Mort del conceller en Cap y funeraria . . . . 478, 79 y 80
Consol de Napols. . . . . 525 y 35
Consolat de mar, competencia ab lo veguer sobre una nau 230

Planas.

Consols de Llotja (V. Oficis). Causa sobre extracció de un dells (V. Doctor del Real Consell) . . . . 47 etc.
Corredors (V. Oficis). Id. de orella, 94 y 108. Festa relligiosa de id. 119
Correus (V. Oficis).
Crides (V. Carnestoltes, Apothecaris, Fets criminals, Peste).

D

Dietari vintihu, comensa 173
Diputació o deputació. Capitols de nou redrés 43
Id. reclamació contra los visitadors 48
Id. junta de brassos 404
Id. depósit en la taula . . . . 49 y 55
Id. sobre assistencia á sas sessions per lo Conceller en Cap. 190
Diputacio. Incident en una visita del Conceller en Cap. . . . . . 11 y 12
Id. controversia ab lo Consell de Cent sobre sentencias de visita. . 10 y 52
Id. debats ab lo loctinent sobre intent de captura del diputat militar, per pretesa usurpació de las atribucions reals . . 259, 40, 45, 47 y 301
Embaixadas per tal assumpto. Letras de S. M., 241, 44, 57, 62, 67, 70, 300 á 320, 40, 50 y 60. Intervenció del Concili provincial p.ª resoldrer las questions, altres embaixadas, recursos y lletras, 350 á 60, 70, 80, 90, 401, 3, 9, 17, 20 y 21.
Respostas dels doctors sobre la presa del diputat militar (Apendix primer), 613 y 14.
Id. Debats sobre bandolers . . . . 405 y 16
Id. Despeses 535
Id. sobreseiment de capitols de Cort del nou redres per S. M. . . . 451
Diputats, nominació . . . . 52, 55 y 192
Insaculació 51
Id. recors dels militars . . . . 6 y 8
Id. visitadors, causa contra en Lunell 5
Id. encausats per lo consell real. Visitas, embaixadas, recursos. Intervenció dels Consellers ab lo Loctinent, 49 á 56. Tumult y excessos, 58, 66 á 90. Intervenció del Sr. Bisbe, 96 y 97. Segueixen los debats, 103, 13, 18 y 22.
Id. captura de un diputat y de un porter 50
Id. desterrats per rahó de las diferencias 430
Id. abus del sindich c.ª la ciutat, a fi de lliurar a uns forçats de galeres. 585
Diputats de Saragosa, letra . . . . 338 y 39
Doctors del Real Consell, consultats sobre afers publichs . . . 541 y 42
Id. queixa contra un dells, referent a la extracció de un cónsol de la lotja . . . . 539, 43 á 51 y 80
Drap imperial ques posaba en lo altar major de la Seu, per la festa de Pasqua. Passat a la brodadora pera son adob 47

Drets de la ciutat, redrés; graxa, pes de Rey, merceria, cuyram, peix, etc. 44 y 46
Id. questió ab la Deputació . . . . 44 á 48
Id. nous, redrés 185
Id. nominació de 8.as y 4.as sobre ells 571
Id. agravis en sa exacció 504
Duchs (V. Venguda de personatjes).
Id. de Saboya venguda, 236. Retorna de la córt, 264. Visitas dels Consellers, 265. Va a la professó de Corpus, 264. Embarcament, 269 y 80.

E

Embaixadors pera la Córt 60
Id. de Saragossa. 74
Obsequis e regalo de cadena a id. . . . . 75 y 75
Despido del mateix, ibid.
Id. á Tarragona peral Concili provincial . . . . 338 y 41
Encomandes de la Castellania de Emposta 520
Id. de S. Joan y altres beneficis, provisió . . . . 528, 29, 605 y 6
Id. questions sobre ellas ab aragonesos e valencians. . . . 586, 88 y 89
Entradas de personatjes (V. Vengudas).

F

Farines (V. Forments).
Farsas en lo hospital (V. Studi) . . . . 224 y 25
Id. *Comedia* . . . . 170, 71 y 83
Festes civils. Cavalcadas de Ninou . . . . 347, 442, 515 y 95
Id. de S. Johan . . . . 269, 456 y 33
Joch de guerra en obsequi a un cardenal 111
Torneig de St. Jordi 602
Cavalcada cavalleresca en lo Born. Nota historica sobre id. 536
Festes relligiosas. Ninou . . . . 1 y 120
Adoració dels Reys . . . . 2 y 598
Purificació, ceremonial en la seu per asistencia del cardenal Niño, 600, 1 y 2.
St. Maciá . . . . 33 y 336
St. Sever . . . . 105, 205 y 23
Sta. Eulalia en quaresma, primer dia, 377. Ofici, 517 y 604.
Id. festa de sa traslació. 580
Sta. Madrona, traslació de sas reliquias a una caixa nova 465
Id. festa 605
Sta. Marta. 573

Planas.

Sta. Clara 91
St. Sebastiá 599
St. Ramon de Penyafort, canonització (V. esta veu). Festa de id. . . 598
Coresma . . . . 482 y 604
Letanies . . . . 487 y 568
Ascensio 455
Sancta Trinitat 570
Pentecostes . . . . 455 y 88
Pasqua (V. esta veu).
Jubileu, per lo bon succes de la armada 53
Semana Santa. 180
Diumenge del Ram. . . . . 561 y 608
Dijous Sant . . . . 403, 561 y 608
Professó de la Soledat en divendres Sant 561
Id. de la Sancta Espina. 608
Establiment de comunió pera lo dijous Sant 46
Cerca de moniments 46
Sta. Creu, institució de professó 48
St. Paciá, institució de la festa 484
St. Jordi, vespres y festa en la Deputació . . . 47, 486, 87, 522, 64 y 610
Anniversari del rey en Jaume. Sermó notable. . . . . . . 104 y 581
Córpus, festa, 456 y 570. Cardenal y duch en la professó 264
N.ª S.ª de Agost 91
St. Cristofol, festa de precepte . . . . 191 y 428
St. Roch, professó . . . . 91, 193, 432 y 576
St. Jacinto, festa de canonització en Sta. Catherina 490
Anunciació . . . . 179 y 404
N.ª S.ª de Setembre en la Lotja, questió sobre ofertori en la misa. 95 y 577
St. Agustí, per los corredors de orella . . . . 121, 346 y 590
St. Domingo 91
Angel Custodi . . . . 99, 199 y 580
Sta. M.ª Egipciaca . . . . 125 y 64
St. Luch en lo Studi 580
Tots sants. . . . . 104 y 202
Festa dels morts . . . . 104 y 551
Id. de la edificació de la seu 109
St. Francesch. 579
St. Nicolau 587
Concepció de N.ª S.ª prorrogació de la festa . . . . 344 y 787
Sta. Lucia. 588
Nadal, en la Seu. . . . . 347, 511 y 93
St. Esteve. 593
Innocents 593
Fets criminals. Somatent per ells. . . . . 98, 121 y 328
Id. intent de robo de la Taula. Ban contra los malfaytors . . . 529 y [illegible]1
Firas, restabliment 185
Flix, visitas (V. Consellers). Balle y jurats captivats per lo Virrey . . 53

Francesos, extorsions contra mercaders catalans, 99. Letra de S. M. sobre id., 100.
Forments, requisas e emparas, 2 y 337. Averias, 11.
Id. questió de agavellaments 212
Id. sobre una llicencia real pera extraurels. . . . . 216, 18 y 90
Id. suministrats a un exercit francés (V. Vituallas).
Id. id. al duch de Savoya 205
Id. demanats per Palerm . . . . 229, 31, 33 y 34
Id. prestats a Mallorca . . . . 101 y 2
Id. demanats per lo Papa. Letras. . . . . 581 y 82
Id. suplica pera importarlos de Aragó 579
Id. carestía 386
Id. presa á unas naus alemanyas. . . . . 229, 30 y 34
Id. provisió y administració . . . . 604 y 5
Id. extracció 593
Id. perduas de la administració en forments y farinas . . . 571, 77 y 78
Id. elecció de vuytena 427
Fortalesas, subsidi pera erigirlas (V. Guerra).
Capitans de id. sotsmesos al Loctinent y capitá general, protesta de la Deputació 600

G

Galeots, excessos de lenyar pera la armada, en Montjuich 593
General del orde de St. Benet (V. Vengudas de notables).
Generalitats, multas per contrafacció 91
Genovesos expulsats de la Ciutat . . . . 254, 56, 61 á 78
Girbau, instrument musical 154
Governador, retorn y visita 192
Id. debats sobre ceremonial (V. esta veu).
Governador de Milá, venguda de tránsit . . . . 433, 34 y 38
Portant veus general de id. obit, 452 y 53. Sepeli, id.
Guardas (V. Oficis).
Guerra, ardit de exida de tropas francesas c.ª Catalunya 472
Crida en Fransa c.ª Espanya. Se mana lo buydament de espanyols . . 518
Assignació pera obra de fortalesas . . . . 38 y 519
Guerra ab los inglesos (V. Naus). Consell de guerra, 573. Prevencions, 576.
Prevencions contra la armada inglesa . . . . 577 y 78
Id. en Aragó, excessos (V. Aragó y Çaragoça).
Fet de Arsegol (V. esta veu).
Treta de bandera c.ª Tortosa, per lo fet del Conseller en Cap. 69, 70 á 75

Planas.

H

Hospital, representació de farsas. . . . . 228 y 29

I

Imposicions (V. Drets).
Inquisició, pretensió de interrogar a certs presos 221
Id. abus en la extradició de un prés, 266 y 75. Debats sobre id., 321, 26, 37, 38 y 45.
Id. Acte de fe. 503
Insaculacions. Habilitadors . . . . 108, 12, 206 y 586
Id. contrafacció en la Diputació . . . . 456 y 57

J

Jubileu pera conversió dels luterans. . . . . 178 y 405
Altre jubileu, 235. Professons per id., 420 y 517.
Jubi de prohomens, 146, 80, 83, 86, 200, 5, 16, 25, 378, 404, 24, 26, 554 y 67.
Id. questió ab lo governador . . . . 568 y 72
Justas de S. Jordi. 566
Jutge de apells (V. Oficis).

L

Ladres ó lladres (V. Bandolers).
Lenya pera les naus, extracció en Monjuich . . . . 536 y 37
Letanies (V. Festes religioses).
Letres de Reys (V. Rey).
Leuda de Mediona, tractes pera comprarla. . . . . 47 y 119
Id. compra de una part daytal dret. Questió de fadiga ab lo balle, 489, 92 y 501.
Id. de Tortosa (V. Vi vel gratis).
Llebonet donat a la ciutat 97
Llistas ordinarias sobre levament de leudas . . . . 494, 502 y 5

Planas.

Loctinent ó Virey. Abusos en dar licencies pera forments 8
Id. procehiments contra una comisió de Concellers . . . . . 8, 16 y 12
Id. debats ab intervenció del Canceller y Regent. Apuntament de agravis 19
Id. resposta, 22. Contestacions, 22 á 28.
Id. embaixada a S. M., 29. Nous debats, 30 y 31.
Id. retorn e detenció del embaixador 32
Id. nova embaixada del Conceller en Cap . . . . 32 y 33
Segueixen los debats (V. Deputació).
Id. letra de S. M., 67 y 68. Mes debats, 79, 80 á 91 etc.
Id. incident sobre tramesa de un correu a la cort. 9
Id. questió ab lo Consell sobre balls y máscares 15
Id. id. sobre loch en la professó . . . . 34 y 36
Id. crida 123
Id. agravis. Fet den Puigjaner . . . . 123 y 36
Id. nou, mestre de Muntesa. Venguda . . . . 231 y 32
Id. anada a Monserrat 321
Id. prorrogacions dels consells, a Tarragona e altres parts 330
Id. letra al consell, 332. Retorn a la ciutat, 338. De Tarragona, 340.
Id. malaltia e mort . . . . 391 y 97
Id. altre. Nominació, entrada, jurament, visitas . . . . . . 425 y 27
Id. embaixada . . . . 462 y 63
Id. anada a Monserrat 465
Id. nova entrada de id. y jurament . . . . 574 y 75
Id. id. del duch de Feria. 590
Obit del marques de Elche fill del que fou Loctinent, duch de Maqueda . . . . 595 y 97
Crida prohibint festes y mascares per tal ocasió . . . . 596 y 98

M

Mallorca socorreguda de forments per Barcelona. Carta gratulatoria. . 454
Id. demana nou socors. 523
Marina (V. Naus).
Medecines adulterades (V. Apothecaris). . . . . 175 y 95
Mercaders, matricula . . . . 180, 554 y 610
Missatjers (V. Embaixadors).
Molins reals, creiximent del preu de molturas. 507
Monastirs. Festa de S. Maciá en las Hieronimas 33
Id. canonitzacio de S. Jacinto, en Sta. Catharina. 490
Monastir de Sta. Clara, mort y elecció de abadessa . . . . . 490 y 91
Monbuy, visita per los Consellers. 570
Id. excessos dels oficials reals. 618
Moncada, brega en la fira . . . . 76 y 608
Id. D. Pere, anniversari . . . . 179 y 486

Planas.

Moniments, cerca de ells, per Semana Santa (V. Festes) 46
Morbo (V. Peste).
Mostasaph (V. Oficis).
Muralla de mar, ruina de un tros, enfront de St. Francesch 580

N

Naus, *Armadas*, *Guerra marítima*. Naus arribadas ab forments . . 7 y 10
Id. armadas, pera aportar id. 40
Honors de capitá general fets a galeres en sa entrada 54
Venguda de galeres d'Espanya 64
Id. Id. questió de saludo . . . . 91 á 94
Desfeta de la armada contra Anglaterra . . . . 98 y 102
Galeras de D. Pedro de Leyva 111
Altres galeras, 151, 79, 80, 83, 91, 92, 93, 96, 206, 39, 46, 422, 26, 55, 56, 87, 89, 91, 502, 27, 35, 40.
Nova galeota, benediccio . . . . 1?5
Presa de una nau 192
Desembarch de tropas en Roselló 192
Galeras, fabrica per la Deputació. 196
Sublevació de catius en dos galeras de turchs, 196 y 99. Abjuració de id., 199.
Id. arribada en Barcelona. Mort y enterro de lur capitá. 199
Galeras de Genova, questió de saludo . . . . 207 á 212
Aprehensió per vituallas (V. esta veu).
Agravis del M. de Torrillas en no saludar a la ciutat. . . . . 247 etc.
Venguda de galeras del Papa. Missa en lo moll . . . . 266 y 81
Id. de Sicilia, primeras que spalmaren en lo moll 432
Venguda de altres ab lo duch de Terranova, saluts 455
Id. Id. de Spanya, e averament de 12 noves que havia en la Dressana . 491
Avis de armada turquesca. . . . . 503 y 5
Naus sospitosas de peste. Debats per sa entrada . . . . . . 512 y 14
Id. 18 den Doria. No sels permet fer pont pera lo Cardenal que aportaven 534
Armada anglesa en Calis. Barreig de la ciutat. 571
Prevencions de defensa contra la mateixa . . . . 572 y 73
Iguals prevencions contra la turca . . . . 573 y 574
Tragí de fusta pera fabricar galeras. Ordre mal donada als amos de carretas pera ocuparse en tal servey 579
Galeras de levant, aportant diferents duchs 584
Forçats de galeras, ordre abusiva pera sa liberació 585
Galera de Genova aportant un cardenal 512
Galeras pera defensa de las costas 603
Ninou, cavalcada (V. Festes civils).

Planas.

Notaris, examens . . . . 108, 74, 206, 439, 508 y 584
Id. nominació de priors. 586
Id. provisió de places 552
Nunci, arribada de pas (V. Vingudes).

Ó

Obras. De un relicari de St. Fabiá y St. Sebastiá. 95
Id. del moll . . . . 185, 86 y 87
Id. de un mandraix en id. 453
Id. de torras pera defensa de las costas 602
Nova esglesia de Monserrat 375
Id. de S. Joseph dels Descalsos. Colocació del St. Sagrament. . . . 469
Id. y primera missa de la capella de Monserrat 486
Nova iglesia de St. Francisco de Paula 605
Obra de la Casa Deputació. Modello della, demanat per S. M. . . 608 y 9
Restauració del altar major de la Seu (V. Retaula) . . . . 459, 64 y 567
Tall pera terraplenar las murallas 574
Enderroch de un tros de la de Mar, devant St. Francesch 580
Id. de fortificació y defensa de la ciutat. 577
Id. de fortalesas y castells (V. Guerra).
Obrers, extracció (V. Consellers).
Oficis y oficials.
Oficials reals, excessos en Monbuy . . . . 518 y 19
Id. *del Consell*, creximent de salaris. . . . . 95, 98 y 220
Incompatibilitats. . . . . 195 y 261
Morts . . 97, 177, 96, 225, 425, 39, 51, 76, 522, 25, 33, 41, 54, 78 y 610
— *Acompanyador* dels consellers. 541
— *Administrador* y sotadministrador de plasses, 13, 18, 215, 16, 431, 32, 72, 510, 88 y 89.
Id. de infants orfens. 582
Id. de pobres. 582
— *Advocat* extraordinari, 181. Jurament, 182 y 220.
Id. y sindichs, regalo de atxas 216
— *Advocat* fiscal de la visita 225
— *Ajudant* de scrivá racional. . . . . 215, 439 y 41
— *Albaraner* y guarda de las franquesas 516
Id. de la aduana. 589
— *Balle* de Cops. 578
— *Capdeguayta* . . . . 443 y 605
— *Cauquillador* 586
— *Clavari*. . . . . 4, 239, 429, 77 y 81
— *Collidor* 477
— *Consol del pont* . . . . 181, 83 y 524

— *Consols* de la Lotja e *jutje* de apells, 181, 83, 238, 39, 422, 53, 87, 523, 24, 25, 65, 67 y 610.
— *Corredors* nominacions, 583. Passantía, 586.
— *Correu* nominació, 174. Mort, 554. Altre, 565. Anadas á S. M., 403 y 566.
Id. retorns . . . . 462, 77, 515, 68 y 594
— *Credensers*. . . . . 52, 81, 238, 346, 404, 22, 23, 524 y 86
Id. de las franquesas 365
— *Faller*, ajudant 193
Id. del pes de la farina. 431
— *Gater*, provisió 600
— *Guarda* de Monjuich 579
— *Jutje* de apells, posessió 577
— *Mercader* racional . . . . 451 y 77
— *Mestre* portolá . . . . 433, 72, 77, 516 y 25
— *Monicioners* 52
— *Mostasaphs* . . . . 8, 18, 215, 346, 69, 472, 510, 11 y 88
Id. sospés. Crida y sentencia contra ell. . . . . 470, 73 y 76
— *Musichs*, provisió 400
Id. de Corpus. . . . . 173, 74 y 526
— *Oficials* de la Taula (V. Taula).
— *Palloler* . . . . 238, 39, 61, 453, 524, 26 y 610
— *Pesador* del Mostasaph . . . . 215, 472, 510, 35 y 89
Id. de cansaladas, 472. Id. del peix fresch, 428.
— *Portalers*, extracció, 221, 478 y 604. Id. renuncia de un, 485.
— *Porter* del Clavari 193
— *Portolá* (V. Mestre).
— *Prior* de juristes 55
— *Procurador* de las baronias . . . . 472, 510, 16 y 599
— *Racionals*, ajudant 225
— *Receptor* del pes de la farina 524
Id. del dret del ví . . . . 193, 211, 428, 30, 33, 516, 89 y 604
Id. del cabassatje . . . . 516 y 35
Id. de la duana 565
Id. de altres drets . . . . 215, 423, 53 y 72
— *Reconeixedor* de las monedas . . . . 472 y 510
— *Romaner*, 181 y 215. Ajudant de id., 524.
— *Scarceller*, subrogació 502
— *Scrivá* racional salari, 342. Id. extracció, 535.
Id. de les obres . . . . 425 y 26
— *Sindich* conseller, retorn de la Cort 540
Id. elecció pera la Cort. . . . . 549 y 52
— *Verguer* 238

Planas.

P

Papa Sixto V, mort, 196. Anniversari, 200.
Id. Urbá, exequies 206
Id. Gregori XIV, elecció 325
Id. Inocenci IX 342
Id. Climent VIII 404
Pasquas . . . . 46, 80, 259, 403, 88, 561 y 608
Pastim (V. Forments). Llibertat de pastar 380
Pedralbes, visitas dels Consellers (V. esta veu).
Peregrins valencians 98
Personatjes, reys (V. Vengudas).
Pesadors (V. Oficis).
Pescateres, tumult y protesta contra lo dret del peix. 44
Peste o morbo, prevencions . . . . 14 y 429
Id. estadística de morts . . . . 136 á 65
Id. presó de un curander . . . . 138 y 48
Id. tedeums, 154, 57 y 81. Anniversari general, 182. Polisses de salut, 183.
Peste y altres mals . . . . 155 y 60
Id. parer o informació de metjes sobre la ultima pestilencia. Apendix . 167
Id. adulteració de medicinas (V. Apotecari).
Id. en Roselló 343
Id. en Milá, 511 y 55. Id. en Italia, prevencions sobre contagi, 567.
Peste. Facultat del Consell pera publicació de crides. 424
Piera, vasallatje á Pedralbes, queixa de las monjas 527
Pinós, D. Bernat de, servici al embaixador de Saragoça 77
Plujas, pregarias (V. Professons). . . . . 453, 87, 537, 41 y 42
Id. pregaries pera serenitat 570
Portal de St. Pau obertura, y tancament del de la Dressana . . . 57 y 59
Id. obertura de altres per cessació de peste. 184
Presos á nom dels Consellers . . . . 193 y 94
Id. fugits dels carcers comuns 485
Id. condempnats a galeras, suplica de indult 491
Professons de pregarias pera la armada contra Inglaterra. . . . 34 á 37
Id. novas pregarias id. 47
Id. pera elecció del rey de Fransa, 452. Pera id. del Papa, 215.
Id. per pluja . . . . 47, 237, 38, 453 y 86
Id. per altres motius . . . . 179, 225, 34 y 561
Id. per peste (V. esta veu) 227
Procurador de baronias (V. Oficis).

Planas.

R

Racionals (V. Oficis).
Ajudant de id. 225 y 342
Reliquies de Sta. Madrona, mudades a una nova caxa . . . . 465 á 68
Id. de St. Ramon de Penyafort . . . . 552 etc.
Repenedides, cambi de alberch 112
Retaula major de la seu (V. Obras), elevat de sis palms 459
Id. trobo de una lápida dejus dell 464
Rey, letras al Consell e al Loctinent, 39, 40, 99, 100, 229, 33, 307, 423, 25, 50, 551, 62, 63 y 77.
Id. sobre ceremonial. Apendix segon 615
Id. resolució sobre memorials de la Ciutat. 41
Avisos a id. sobre sanitat . . . . 181, 84, 86, 333 y 532
Se suplica sa venguda a estas parts 441
Id. de Fransa, nova elecció 452
Romaner (V. Oficis).
Rondas de nit 228

S

Sagramental (V. Bandera).
Salmitre pera pólvora 519
Sants (V. Festas).
St. Cristofol (festa votiva) 428
St. Paciá, institucio de la festa (V. Festas).
St. Jacinto canonització (V. Ibid).
St. Ramon de Penyafort id. (V. Ibid).
Scrivans (V. Oficis).
Sentencias c.ª criminals (V. Fets id.) 98
Id. retorn dels efectes de un sentenciat. 206
Id. sentencia de un noble, contrafacció per rahó della . . . . 482 y 83
Seu, retaule major (V. Obras).
Servidor (V. oficis).
Sindich de Mallorca, venguda pera compra de forments . . . 533 y 41
Sindich (V. Oficis). Anada a la cort. 507
Sindichs de corts (V. Corts).
Sobreposat (V. Oficis).
Soldats (V. Allotjaments). Excessos . . . . 221 á 27
Solsona, erigida en ciutat. Bisbe pera ella 432
Somatent, presó de un fosser 174
Sotadministrador capturat per lo batle general 507

Planas.

Studi o Universitat, redrés general . . . . 94 y 97
Id. passantia de batxillers 571
Id. Captura de un catedratich per aver ohit comedia en la festa de Tots sants en lo hospital 583

T

Taula, taulers, nominacions, juraments. 97, 174, 96, 207, 24, 38, 443, 516 y 99.
Id. reconeixedor de monedas . . . . 215, 25, 28, 38, 589 y 99
Id. *Andador* ajudant . . . . 225 y 525
Id. *Caxer* 425
Id. *Oficial* del libre de depósits 529
Id. *bastaix*, 525. Id. del dret nou, 578.
Id. cotas perals bastaixos 453
Id. intent de robo 529
Tempestat y *naufragi* (V. Aygat). . . . . 506 y 7
Temporal y naufragi en lo moll. Debats . . . . 606 y 7
Torre del cap del riu, visitada per los concellers. 489
Tortosins inhabilitats pera carrechs y oficis de la Ciutat 77

U

Unió contra bandolers (V. esta veu). . . . . 421, 22, 30 y 33
Universitat (V. Studi).

V

Vedriers, mal parament fet per Ninou 2
Veguer, juraments. Id. del prior de sa cort. . . . . . 185, 362, 498 y 611
Id. competencia ab lo consolat de mar 230
Id. questió de reposició, previa renuncia . . . . 458 y 65
Verguers, sposalles de la filla de un 450
Vi vel gratis, vitualles, abusos del Loctinent en dar licencias; debats (V. Loctinent).
Id. indemnitat als consellers (V. Forments) 47
Id. aprehensions en virtut del privilegi . 38, 39, 95, 219, 21, 305, 442 y 43
Id. debat ab lo batle sobre dret de marcas. . . . . . . 443, 44 á 49

Planas.

Vinguda y *visita* de notables, 57. De embaixador alemany, 453. Del nunci, 443 y 522. Del duch de Pastrana y del nebot del Papa, 511. Del cardenal Mendoza, 105 y 12. Del cardenal archiduch Alberto, 532. Del cardenal Avila, y visita, 603. Del duch de Saboya (V. Duch). De altres duchs, 584. De Bisbes (V. esta veu). De general del ordre de St. Benet, 183. Sobre venguda de S. M. Letras, 33 y 534.

Id. questió sobre entrar ab guarda de honor 65

Virey (V. Loctinent).

Visita contra Consellers passats 605

Id. recors. Apendix 166

Id. prórroga pera defensa 404

Id. conmutació de una sentencia. 201

Id. exenció de una desliberació 485

Vitualles a un exercit francés contra luterans. . . . . 202 y 5

Id. questions ab lo Loctinent (V. esta veu).

Id. extracció, llicencias (V. Ibid. y forments). 213

Id. garantia de indempnitat 4

Id. Comissió pera requisa e aturament de id., questions. 2, 3, 4, 13, 14 y 16

Id. prohibició. 429

Id. segrests de forments per la regia cort 452

Z

Zaragoça (V. Aragó y Çaragoça).

DP
402
B2A2
v.6

Barcelona. Consell de
Cent Jurats
Manual de novells ardits
vulgarment appellat
Dietaru del Antich Consell
Barceloní.
v.6

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY